

DRAGOSTE DIN CENUȘĂ MESU ANDREWS

roman

Traducere din limba engleză

SIMONA MEREU

KERIGMA

Preaiubitului meu soț, Roy, și fiicelor mele, Trina și Emily. Iubirea și încurajările voastre pe durata propriei mele „suferințe a lui Iov” m-au ajutat să-mi conștientizez chemarea divină de a scrie. Voi ați alungat sentimentele de vinovăție și de autocompătimire ce însoțesc o boală cronică și continuați să mă încurajați să nu-mi pierd nădejdea și să fiu tare. Această carte vă aparține. Inima mea vă aparține.

PROLOG

— Iov 1: 6, 8 - 11

Fiii lui Dumnezeu au venit într-o zi de s-au înfățișat înaintea Domnului. Și a venit și Satana în mijlocul lor. (...) Domnul a zis Satanei: „Ai văzut pe robul Meu Iov? Nu este nimeni ca el pe pământ. Este un om fără prihană și curat la suflet, care se teme de Dumnezeu și se abate de la rău. „Și Satana a răspuns Domnului: „Oare degeaba se teme Iov de Dumnezeu? Nu l-ai ocrotit Tu pe el, casa lui și tot ce este al lui? Ai binecuvântat lucrul mâinilor lui și turmele lui acoperă țara. Dar ia întinde-ți mâna și atinge-Te de tot ce are, și sunt încredințat că Te va blestema în față. „Domnul a zis Satanei: „Iată, îți dau pe mână tot ce are, numai asupra lui să nu întinzi mâna. „Și Satana a plecat dinaintea Domnului.

— Geneza 35: 28 - 29

Zilele vieții lui Isaac au fost de o sută optzeci de ani. Isaac și-a dat duhul și-a murit și-a fost adăugat la poporul său, bătrân și sătul de zile. Fiii săi, Esau și Iacov, l-au îngropat.

Picioarele de plumb ale Dinei nu lăsau nicio urmă pe pământul ars de soare pe care își așezase tabăra, la Hebron, bunicul Isaac. Acesta se luptase zile îndelungate cu solul palid al morții, dar, în cele din urmă, plămânii săi îmbătrâniți își dădură ultima suflare. Nu mai era. El, soarele, luna și stelele ei, singurul bărbat care zărise dincolo de rușinea ei și o iubise, după Sihem. Dina își simțea inima tot atât de pustie precum vadul îngust în care îngenunchea să limpezească zdrențele cu care spălase și unsese trupul neînsuflețit al bunicului său. „Stăpână”.

O voce firavă, ceva mai puternică decât zgomotul apei, se undui peste umărul ei. Trezită din visările ei, Dina scăpă pânzeturile în vârtoarea apei. „O, nu!”, strigă ea, târându-se de-a lungul malului să recupereze fâșiile îmbibate de mir. Pietrele îi zgâriau genunchii și, cu fiecare încercare de a înșfăca pânzeturile, apele măloase se tulburau tot mai abitir.

O siluetă agilă și întunecată țâșni în fața ei și salvă comorile plutitoare. „Le-am prins, stăpână!” în apa ce-i scălda gleznele, stătea o tânără servitoare din tabăra bunicului ei, vânturând, victorioasă, o mână deasupra

capului. Picuri de apă îi cădeau pe părul moale, tuns scurt. Pielea de un măsliniu intens și maxilarul pătrătos îi trădau obârșia cușită. Dina o remarcase între servitorii din tabără, însă ceasurile lungi petrecute la căpătâiul bunicului ei o ținuseră sechestrată în corturile familiei.

„De ce mă numești stăpână?” întrebă Dina, întinzându-se după zdrențele pătate și ude. „Nu ne-am vorbit niciodată până acum, copilo, iar eu însămi nu sunt cu nimic mai presus de o slujnică”. Stoarse pânzeturile și le vârî în coșul ce-i atârna pe braț.

„Jupânul lov mi-a spus că de acum voi fi servitoarea ta – din moment ce te vei mărita cu fiul său”.

Dina se îndreptă de spate, înaltă precum un turn pe lângă fată, și imită declarația pe care o făcuse Abba Iacov cu glas de tunet, cu o săptămână în urmă. „Faptul că lov este cel mai de văză om al Răsăritului nu înseamnă că are dreptul să intre în tabăra bunicului Isaac și să împartă ordine în stânga și-n dreapta”.

Chipul fetei se veșteji precum ierburile arse de seceta din câmpiile Hebronului.

Regretându-și asprimea, Dina o luă pe după umeri, într-un gest de consolare, și apucă pe drumul scurt către corturi. „Vreau să zic că încă nu fac parte din casa jupânului lov”. Se opri, cu inima stoarsă aidoma zdrențelor din coșul ei. „De fapt, nu fac parte, cu adevărat, din casa nimănui”, șopti, scrutând corturile ce li se întindeau în față. Mai făcură câțiva pași în tăcere. „lov n-ar trebui să făgăduiască lucruri la care tata s-ar putea să nu se învoiască”. Coborându-și privirea spre fată, văzu dezamăgirea de pe chipul ei. Ar fi vrut să o mângâie cumva, dar cum să o facă când ea însăși

se simțea pierdută și singură? Unde mai pui că această micuță cușită fusese servitoarea bunicului ei. După cum se războiau Abba Iacov și unchiul Esau pentru posesiunile bunicului, cine știe cum vor fi împărțite moștenirea și servitorii?

„Îmi pare rău, stăpână”. Glasul fetei suna mai curând distrat. Dina băgă de seamă că începuse un mic joc de salturi uriașe și pași de furnică pentru a ocoli crăpăturile din pământul uscat. „Dar îmi dai voie să mă prefac că sunt slujnica ta până când tatăl tău va hotărî altfel?” Balansându-se anevoie într-un picior, sări până la următorul petic de țărână netedă.

Dina o liniști cu o mână pe umăr... Numai dacă încetezi să-mi mai spui stăpână”. Înainte de a-și relua drumul spre tabără, așteptă, cu o sprânceană ridicată, consimțământul fetei.

Fata își potrivea pașii cu ai ei, mai mari cu o șchioapă, și își continuă sporovăială. „Avraam a fost un mare prinț între cei din neamul său și la fel și bunicul tău Isaac. Să te numesc, deci, prințesă?”

„Ha!” Spre surprinderea ei, râsul plin de amărăciune străpunse zidul de piatră al mâhnirii din sufletul ei. Surâsul care îi zăbovea pe buze pentru această fată inocentă, cu ochii mari, venea însă din inimă. „Nimeni nu m-a numit vreodată prințesă, micuță cușită. Poți să-mi spui, simplu, Dina”.

Chiar în clipa aceea, se auziră tânguiri ascuțite ale bocitorilor. Dina căută cu privirea cărarea ce se ȳea la orizont, între plopi. Așa cum se așteptase, zări trupul neînsuflețit al bunicului Isaac într-o căruță ce îl purta, cu

multe zdruncinături, către peștera-mormânt din Mambre, la miazănoapte de Hebron. În urma căruței veneau fiii lui, Iacov și Esau, aruncându-și priviri încărcate de ură. Cei unsprezece fii ai lui Iacov îi urmau cu stoicism. Dintre cei ce făceau parte din numerosul clan al lui Esau, însă, numai doi aduceau omagii patriarhului. Strănepotul lui Esau, Iov, se tânguia de parcă în carul funebru zăcea propriul său tată, iar întâiul născut al lui Esau, Elifaz, îl mângâia. Ceilalți edomiți se închinau, după câte se zvonea, zeilor canaaniti și nutreau prea puțin respect față de Isaac, fiul lui Avraam, purtătorul legământului lui Iahve.

„Vino”. Dina înghiți în sec, înăbușind valul de tristețe ce amenința să o înece. „Cum să-ți spun, micuț?”

„Eu sunt Nogahla”. Glasul ei cadențat aproape că punea în umbră tânguiriile bocitorilor.

„Vino, Nogahla. Nu am nevoie de o slujnică, dar aș aprecia dacă mi-ai da o mână de ajutor la împachetatul proviziilor pentru călătoria spre Uț”. O înțelegere amiabilă. Fără alte vorbe. Atmosfera era prea încărcată de jale, incertitudine și ecouri de bocete.

Ajunseră în tabăra bunicului, care era așezată în cercuri concentrice în jurul unui foc mare și al unor cuptoare. Corturile familiei erau legate de cele ale servitorilor prin niște poteci dispuse precum spițele într-o roată. Corturile aflate cel mai aproape de foc aparțineau oaspeților și rubedeniilor mai de vază, în vreme ce servitorii ocupau locuințele mărginașe. Punând pe fugă câinii de la turme și salutând din cap servitorii, Dina și Nogahla trecură de zona periferică și de adăposturile familiei și ajunseră la cuptoarele din mijloc. Aici, mai multe perechi de mâini

sânguincioase se îndeletniceau cu coptul pâinii pentru caravanele lui Esau, aflate pe picior de plecare, precum și pentru rubedeniile și servitorii ce rămâneau în Hebron.

În mijlocul taberei erau trei corturi. Cel mai aproape de foc era cel al bunicului Isaac, la apus era cortul tatălui ei, Iacov, iar la răsărit, cel al unchiului Esau. Dina se opri, măsurându-le din ochi. Locuința bunicului Isaac, cortul negru și masiv, străjuit de un umbrar întins, era acum pustie. Odinioară fusese un loc de întruniri, fremătând de negustori și demnitari veniți în vizită, în căutarea unei audiențe cu marele fiu al lui Avraam. Apoi cortul lui Abba Iacov se înălța auster, funcțional și precis – semănând în mare parte cu tatăl ei, fiul geamăn al lui Isaac, cel pus mereu pe calcule. Unchiul Esau își încropise o locuință rudimentară din piei de animale și lemne cioplite grosolan.

Corturile gemenilor erau tot atât de opuse pe cât de diferiți erau frații înșiși – reflectând nesfârșita luptă dintre înșelător și vânător. Deși se scurseseră aproape o sută de ani de când Abba Iacov cumpăraseră de la Esau, cu un blid de supă, dreptul de întâi născut, și aproape cincizeci de ani de când furase binecuvântarea legământului cuvenită lui Esau, rivalitatea dintre frați se făcuse, cu fiecare an, mai acerbă. Din fericire, rareori se întâmpla să îl viziteze amândoi odată pe bunicul Isaac. Abba Iacov își petrecea aproape tot timpul îngrijindu-se de turmele și cirezile sale din Ber-șeba, în vreme ce unchiul Esau purta grija vastului său clan în Munții Seirului.

Dina trecu pe sub umbrarul bunicului și se piti prin deschizătura cortului ei strâmt. Poziția ei proeminentă în mijlocul taberei fusese un măr al discordiei când sosise, în

urmă cu cincisprezece ani, însă bunicul liniștise apele, invocându-și nevoia de acces nemijlocit la îngrijire medicală. Ea știa, însă, că acesta nu era decât unul din modurile în care el alegea să o cinstească.

Când Nogahla intră în încăperea slab luminată. Dina o auzi icnind ușor. „Stăpână! Ești un doctor din cale-afară de priceput”.

Hotărâtă să nu își iasă din fire pentru nemeritata adulație, Dina încercă să-și imagineze mica ei casă prin ochii Nogahlei. Miile de sticlu (e cu ierburi și poțiuni cocoțate pe rafturile din lemn brut de cedru îi înțepau nările cu miresme ametoare de coriandru, aloe și mir. Rogojinile țesute din lâna oilor pestrițe și bălțate din turmele lui Abba Iacov înfrumusețau podeaua, lăsând în mijloc o fâșie de pământ ce despărțea dormitorul de sufragerie. Dina era posesoarea a doua rochii, patru tunici și trei învelitori pentru cap, ceea ce unei servitoare cușite îi părea, pesemne, o extravaganta. Restul cortului era ticsit de ierburi, alifii și poțiuni de toate formele și mărimile.

Dina avea nevoi de bază și ducea o viață simplă. Rareori trecea dincolo de granițele focului de tabără și de spațiul strâmt dintre propriul cort și cel al bunicului Isaac. Aceasta fusese lumea ei, căminul ei. Până acum.

Vreme de cincizeci de ani, cât îl îngrijise pe bunicul Isaac, se simțise în siguranță, capabilă și de folos. Acum se întreba ce îi aparținea cu adevărat ei și pe ce avea să pună mâna pentru sine veșnic-nesătulul unchi Esau. La întoarcerea bărbatilor de la peștera-mormânt, toți se așteptau ca ea să dea curs poruncii lui Isaac de a se mărita cu fiul lui Iov.

„De ce ai spune una ca asta?” șopti Dina cu gândul la bunicul care o iubise.

„Pur și simplu, am socotit că trebuie să fii un mare doctor dacă ai atâtea leacuri”. Ochii strălucitori ai Nogahlei scânteiau până și în lumina slabă din cort. Fata crezuse, fără îndoială, că Dina i se adresase ei.

Cotropită brusc de regrete, Dina își dori să fi fost singură. Avea nevoie de timp ca să pună în cumpănă șocanta poruncă a bunicului ei. Acesta nu dăduse nici cel mai mic semn că ar fi vrut să o vadă măritată în această fază târzie a vieții ei. La treizeci și cinci de ani, Dina era trecută binișor de vârsta de «miere și smântână» și se apropia vertiginos de cea de «lapte covăsit». *Și, mă rog, de ce m-ar condamna să mă mărit cu un bărbat din clanul lui Esau?* La această întrebare, însă, cunoștea răspunsul. Pentru că era fiica lui Iacov, bunicul spusese că pântecul ei avea să fie «grădina făgăduinței» prin care urmașii lui Esau puteau să-și primească partea din binecuvântarea legământului pe care Iacov o furase prin înșelăciune.

„Ha!” îi scăpă un râset plin de amărăciune, dar de această dată, Nogahla păru să-și dea seama că Dina nu vorbea de ierburi. „Bărbații nu mă privesc ca pe o «grădină a făgăduinței», Nogahla. Bărbații mă privesc ca pe un gunoi”.

Fata o mângâie cu blândețe pe umăr. „Jupânul Iov nu te privește ca pe un gunoi”.

Dina se scutură, îndepărtându-i mâna, și se întinse după un vas de mir și o bucată de lână în care să-l învelească. „Jupânul Iov și-a oferit fiul doar pentru că unchiul Esau i-a refuzat pe toți ceilalți edomiți – chiar și atunci când bunicul

își trăgea ultima suflare”. Lacrimile îi încetoșau vederea. „Așa că Iov, perla din coroana lui Esau, omul de aur al Răsăritului, a luat asupra sa datoria de a îndeplini cele rânduite și l-a oferit pe fiul său întâi născut, pe Enon, ca să se însoare cu mine, fiica pângărită a lui Iacov”.

„Ochii jupânului Iov văd limpede și bine”. Nogahla își plecă capul și își coborî glasul într-o șoaptă abia perceptibilă. „Eu nu cred că și-ar fi oferit fiul dacă s-ar fi gândit că lucrul acesta v-ar răni pe oricare dintre voi”.

O, câtă inocență, își zise Dina. *Toți bărbații te rănesc, până la urmă*. Simțea nevoia să dea vina pe cineva pentru soarta ei și refuza să-și învinovățească bunicul. El o iubise prea curat și vreme prea îndelungată. Voia să își îndrepte ura spre Iov. Încercă să se gândească la faptul că bogățiile și succesul îl făceau trufaș și pompos. Dar nădejdea Nogahlei – deși era una cu totul de neconceput – părea întemeiată. Iov se arătase plin de bunătate și de compasiune și dăduse dovadă de o grijă afectuoasă față de bunicul ei în ultimele sale zile, fără a avea vreun câștig personal din toate acestea. Cel mai nimerit țap ispășitor ar fi unchiul Esau. Namila aceea de păr roșu fusese întotdeauna ținta urii lui Abba Iacov și părea a fi tocmai bun pentru sacrificat.

„Stăpână, îmi pare rău pentru jupânul Isaac”. Glasul moale al Nogahlei era ca un balsam pentru inima Dinei. „Știu că l-ai iubit”.

O lacrimă umezi obrazul Dinei, care o șterse în grabă. „Hai să ne apucăm de împachetat. Nu știu care dintre provizii mă vor însoți în călătoria spre Uț și care vor reveni tatălui meu și unchiului Esau, dar trebuie să învelim cu grijă

sporită fiecare sticlă și vas”. Emoțiile îi înnodau gândurile și o avalanșă de lacrimi amenința să o inunde, însă refuză să se lase în voia lor. „Mă întreb dacă florile arată la fel în munții din Edom?” Se întinse după un al doilea vas de mir și luă un petic de lână să-l învelească.

O mână gingașă îi opri brațul fără astâmpăr, risipind vâlul subțire al stăpânirii de sine. „Eu știu să ascult, stăpână”.

„Ba bine că nu știi să ascuți, altfel nu m-ai mai numi stăpână!” Cuvintele și emoțiile își croiră drum afară. „Viitorul mi-a fost pecetluit aidoma unei vite mute pe care o duci la iarmaroc, iar bunicul Isaac nu mai este!” Dina trânti vasul cu mir de țărșul din mijlocul cortului și aerul se umplu de mireasma înțepătoare și ușor amețitoare a vasului spart. Un semn în plus că zilele și nopțile albe îi vlăguiseră trupul și sufletul. Sub privirea nedumerită a Nogahlei, examină cioburile de ceramică de pe rogojină. „Întocmai ca viața mea distrusă”.

Fata o apucă de mână și o conduse către un teanc de rogojini pestrițe și bălțate. Dina se așeză, amortită. „Ai dreptate, stă – Dina. Viața ta este precum acest vas frumos, făcut zob. Tocmai a fost sfărâmat și urmează să faci parte și fiului jupânului lov de mireasma plăcută ce a fost zăvorâtă în adâncul inimii tale”.

Nogahla se opri, cerșind din ochi un răspuns. Văzând că nu primește niciunul, culese de pe jos rămășițele vasului și luă de pe raft un ulcior ciobit din lut. Învelind laolaltă cioburile și ulciorul în pânză veche de sac, spuse, „Să zicem că acest ulcior reprezintă viața mea. Presimt că dacă ne punem viețile laolaltă, amândouă vor deveni mai bune”. Un zâmbet nesigurii ridică pomeții obrazilor. „Odihnește-ți

capul, stăpână, îți voi împacheta eu lucrurile. Trebuie să te odihnești înainte să se întoarcă bărbații de la înmormântare”.

— Geneza 34: 1 - 4

Dina, fata pe care o născuse lui Iacov, Lea, a ieșit să vadă pe fetele țării. Ea a fost zărită de Sihem, fiul hevitului Hamor, domnitorul țării. El a pus mâna pe ea, s-a culcat cu ea și a necinstit-o. S-a lipit cu toată inima de Dina, fata lui Iacov, a iubit fata și a căutat s-o liniștească. După aceea, Sihem a zis tatălui său, Hamor: „ia-mi de nevastă pe fata aceasta!”

Dina o privi pe tânăra cușită în timp ce lega fiecare vas și fiecare plantă, iarbă și ulcior. Se cuibări pe jos, pe rogojină și, trăgându-și o pătură sub cap, închise ochii, legănată de sunetele ritmice ale forfotei din tabără. Lingurile de lemn se loveau cu un zăngănit de oalele de alamă. Mieii behăiau după oi. Râsetele copiilor pluteau până la ea, purtate de briza primăverii. Însă corului i se alătură un sunet nou. Zumzetul dulce al Nogahlei îi vibra liniștitor până în adâncul sufletului, adormind-o.

Visul era tot atât de însuflețit ca atunci când îl trăise aieva. Avea din nou cincisprezece ani. Rouă îmbelșugată a dimineții îi umezea rochia în vreme ce trecea cu mișcări silențioase printre turmele tatălui ei, atentă să nu tulbure oile cu mieii, de teamă ca nu cumva behăitul lor să-i deștepte pe posacii ei frați. Pulpele îi zvâcneau sub greutatea urcușului pe dealurile terasate și abrupte, acoperite de holde de grâu, livezi de măslini și viță-de-vie. Nuanțele vii de purpuriu și cărămiziu ce luminau cerul la răsărit îi cufundau mersul elegant, cu pași sălțați, printre capetele aurii ale grânelor, într-o strălucire de alabastru.

Soarele dimineții se revărsa peste zidurile înalte ale Sihemului. La poartă stătea prințul care dăduse și numele cetății. Dina fu ținută locului de silueta lui musculoasă, care în lumina strălucitoare părea mai curând a vreunui zeu decât omenească. Sihem îi făcu o plecăciune de parcă ea însăși ar fi fost regina, iar el, băiat de păstor. „Bună dimineața, frumoasă fiică a lui Iacov”.

La cuvintele lui, Dina își simți genunchii înmuindu-se și, cu ochii plecați, îi întoarse plecăciunea. Niciun bărbat nu-i mai vorbise vreodată așa. El dădu să o apuce de mână, dar ea se trase, instinctiv, înapoi. Cu gingășie, el îi atinse bărbia, iar ea îl privi, pentru prima dată, în ochi. „Niciodată n-am să te forțez să faci ceva împotriva voinței tale, preafrumoasă Dina”.

Fata își țină răsuflarea. „De unde îmi cunoști numele?” întrebă ea.

Strălucirea zâmbetului de pe chipul acela dezmiardat de soare se ridica la înălțimea zorilor. „Când tatăl tău a cumpărat pământul de la frații mei și de la mine, nu eram decât niște copii, dar am băgat de seamă cât erai de frumoasă și am întrebat cum te cheamă. Acum, eu am douăzeci de ani, iar tu ești la vârsta măritişului, nu-i așa?”

Dina își lăsă ochii în jos. Nu putea respira, nici gândi. Nu cumva prințul acesta chipeș tocmai îi ceruse să se mărite cu el? Cu neputință. „Da, sunt la vârsta măritişului”, se auzi spunând.

„Ei bine, am așteptat să te fac soția mea. Tatăl meu are o singură nevastă și am de gând să-i calc pe urme. Tu ești aleasa mea. Dina”. Îi întinse, încă o dată, mâna. Dina o privi cu luare-aminte, știind că în cumpănă atârna viitorul ei.

Mâna lui mare și bronzată o cuprinse cu gingășie pe a ei.

Dina își simți sângele zvâcnindu-i în tot trupul și urcând spre cap, într-un ritm care îi prefăcea gândurile într-un șuvoi de vorbe învălmășite. „Dar cum rămâne cu argintul lui Ima Rahela?” se trezi spunând, spre descumpănirea bietului Sihem. „Ea este moașă, iar eu sunt ajutorul ei. I-am promis că-i voi aduce plata convenită din partea negustorului Nebal și că, pe urmă, mă întorc acasă. Abba și Ima Lea nici nu știu că am plecat în cetate de una singură. Își vor face griji dacă nu mă întorc curând”. Detesta faptul că vocea îi suna deznădăjduită și copilăroasă, dar dacă se întorcea acasă fără argintul lui Ima Rahela...

Acasă. Avea să se întoarcă acasă? Își ridică iute capul și căută fața lui Sihem. Ochi plini de bunătate și o expresie blajină.

Se pierdu în el. Ce era această durere din pieptul ei? Această glorioasă dorință de a cânta, de a fugi, de a se topi în brațele lui – toate deodată?

Sihem o strânse ușor de mână și îi făcu din ochi; un zâmbet larg i se întinse pe față. „Ima Rahela își va primi argintul. Voi avea grijă de asta”, spuse el. „Nebal mi-a spus că treci azi pe la el. De asta și sunt aici”. Se întinse spre ea și îi mângâie cu un deget linia obrazilor.

Atingerea lui rupse vraja, iar Dina își coborî privirea. Cu capul plecat, rușinată, se uită pe furiș la negustorii ce treceau pe lângă ei. Devenită brusc conștientă de privirile lor stăruitoare, regretă că îi îngăduise lui Sihem să își arate afecțiunea în public. Dacă tatăl ei auzea de una ca asta, ar fi avut mari necazuri.

Pesemne că Sihem îi sesizase stânjeneala pentru că își

însoți următoarele cuvinte de un chicot și își luă mâinile de pe ea. „Spune-mi, liică a lui Iacov, ți-ar plăcea să stăm aici la poartă și să discutăm despre nunta noastră sau mai bine să ne continuăm conversația la palat?”

„Nunta?” Dina trase aer în piept; inima îi bătea atât de puternic și de năvalnic încât era convinsă că rochia de lână dansa fără voia ei. Râse, și. Cu obrajii înfierbântați, se trase mai aproape de el. „Îmi voi petrece restul vieții cu o față roșie ca racul, prințe Sihem?” șopti ea. Cea dintâi încercare de a-l tachina îi fu întâmpinată cu un râset plin de încântare și, înainte ca ea să mai apuce să obiecteze ceva, el o săltă pe brațe și o purtă astfel pe străzile cetății.

„Ce faci?” zise Dina, smucindu-se frenetic ca să-și acopere gleznele dezgolite.

Întrebarea ei fu primită cu pași princieri în direcția turnurilor palatului. „Îmi duc soția prin cetatea ei”, spuse Sihem. Ochii lui erau atât de plini de ea încât Dina își văzu fața oglindindu-se în lacurile acelea calde și cafenii. „Spune-mi, fiică a lui Iacov, ți-ar plăcea să fii regină într-o bună zi? Ce gândești despre cetatea noastră?”

Dina nu știa dacă să se simtă stânjenită de faptul că era purtată pe brațe aidoma unui miel rănit, sau onorată, înspăimântată sau bănuitoare. La o adică, nu îl cunoștea *cu adevărat* pe prințul Sihem. E drept că se bucura pretutindeni de renumele de cel mai cinstit și respectat dintre toți fiii regelui Hamor, dar era oare un bărbat de onoare? Avusese multe femei? Nu cumva o trăgea pe sfoară? Tot ce știa în clipa aceea era că era chipeș și fermecător și că tocmai îi pusese o întrebare care cerea un răspuns.

„Îmi pare rău, care a fost întrebarea?”

El izbucni în râs, iar ochii îi deveniră scânteietori – Dina nu văzu în ei nici cea mai vagă urmă de nerăbdare sau de frustrare. „Te-am întrebat ce gândești despre cetatea noastră”. Surâsul și sprâncenele lui arcuite îi spuneau că avea de gând să aștepte, tăcut, părerea ei.

Deși mai vizitase Sihemul de zeci de ori împreună cu Ima Rahela, Dina nu se aventurase niciodată singură prin piață. Și chiar dacă mai văzuse iarmarocul de mii de ori, din brațele lui Sihem priveliștea era, fără îndoială, alta. Vânzătorii strigau din dughenele lor îngrămădite. Dobitoace de toate formele și mărimile erau târguite pentru muncă și vândute pentru came. Copiii alergau de la un negustor la altul, unii cerșind pâine, iar alții îndesând câte ceva în faldurile înguste ale robelor. Un bărbat cu un lanț greu de metal în mână mergea în fruntea unui șir de zece femei care aveau centuri de fier în jurul gâtului. Fiecare era îmbrăcată în portul specific unui alt ținut, iar două dintre ele nu purtau nimic. Pentru Dina, viața de oraș era o lume cu totul diferită, iar când își îndreptă din nou atenția asupra prințului, văzu că ochii lui erau înnegurați de îngrijorare.

„Ce părere ai despre noul tău cămin?” întrebă el. „Ai putea vreodată să fii fericită în mijlocul unor ziduri înalte din piatră și al unor oameni gălăgioși, după ce-ai trăit pe acele coline liniștite, între șiruri îngrijite de corturi?”

Chipul lui Sihem trăda o preocupare reală și Dina fu uimită de tandrețea lui. Nu-și aducea aminte să i se fi cerut vreodată părerea și nici să fi văzut pe cineva arătându-se preocupat de fericirea ei. Cum lacrimile amenințau să o înece și nu-l putea lăsa să creadă că era o copilă, îi

răspunse apelând la partea ei șugubeață. „Mărturisesc că prefer mirosul pășunilor și balega de oaie în locul mâncării stricate și bătrânilor puturoși de pe străzile cetății, prințe Sihem – dar *tu* ești de departe mult mai atrăgător decât frații mei hidoși”. Susținându-i privirea, ea își înalță capul și ridică o sprânceană, trădându-și plăcerea doar într-un colț al gurii.

Răspunsul lui fu mai bun decât sperase, mai plăcut decât se așteptase. Sihem se opri în mijlocul străzii și, zâmbind, o sărută lung. Drumeții grăbiți din jurul lor se opriră să aplaude și când el se trase înapoi, Dina găfâia. „Mă bucur că mă găsești atrăgător”, spuse el, cu ochi, la rândul-i, zburdalnici. „Ha!” El își reluă marșul spre palat, iar ea își cuibări capul în umărul lui, pe care îl găsea destul de confortabil ca să o satisfacă pentru tot restul vieții.

Ajunși în interiorul structurii imense din calcar, Dina băgă de seamă cu surprindere că nu se opriră în antreul principal. Sihem o duse, în schimb, mai departe prin labirintul de coridoare șerpuitoare, trecând de mai multe uși și de o seamă de servitori mirați. Pe o scară îngustă intrară, în sfârșit, într-o încăpere acoperită în chip impresionant de covoare extravagante și mobilier tapițat. Dina rămase mută de uimire. Amintindu-și instrucțiunile pe care i le dăduse Ima Rahela pentru acele ocazii când asistau la nașterile oamenilor cu stare din Sihem, încercă să își țină gura închisă. Prințul o așeză ușor cu picioarele pe podea. Ea însă începu să alerge de la o tapiserie de perete la alta, admirându-le măiestria.

„Totul este atât de frumos”, spuse, uitându-și viitorul mire la ușă. Când, în sfârșit, își aminti unde era, și ce – ori cine –

o adusesese acolo, se simți din nou umilită de copilăroșenia ei. „Iartă-mă, rogu-te, Maiestatea la”. Cu obrazii în flăcări, făcu o plecăciune înaintea prințului Sihem. Din postura ei servilă, băgă de seamă că se opriase chiar în mijlocul camerei, lângă patul larg cu baldachin. Dădu să înghită, dar gura i se uscăse aidoma Deșertului de la Răsărit.

În mai puțin de o bătaie a inimii, prințul Sihem fu lângă ea. Cu o mână îi ridică bărbia și, în timp ce cu cealaltă îi cuprinse mijlocul, îi zise cu un rânjete șmecheresc. „Care vasăzică, acum sunt «Maiestatea ta»? ”

Văzând foamea din ochii lui. Dina își feri privirea, neștiind cum să răspundă. De ce îi îngăduise să o aducă în dormitorul lui?

„Am spus că niciodată n-am să te forțez să faci ceva împotriva voinței tale, Dina”. Ochii lui scrutau fiecare cotlon al sufletului ei. De astă dată, oricât de tare se strădui, Dina nu-și putu feri privirea. Dar voia măcar să încerce? Sihem o cucerise în mai puțin de o suflare, îi capturase nu trupul, ci inima.

„Ce vrei de la mine?” șopti ea. Știa prea bine ce voia de la ea, dar avea el să o spună? Avea ea să o facă?

„Îți cer să fii soția mea. Astăzi. Acum”.

„Soția ta? Acum?” Panica o cuprinse în ghearele ei. „Dar cum rămâne cu familia ta? Nu este vreo ceremonie de urmat?”

„Dina, eu sunt prințul Sihemului. Eu mă însor cu cine vreau, când vreau. Am așteptat ani de-a rândul să te am pe tine. Tu ești cea pe care o vreau, Dina... Singura pe care o vreau”.

„Dar tatăl meu... el este fiul lui Isaac, fiul lui Avraam. Noi

„Îl venerăm pe Iahve și...”

„Tatăl meu și cu mine vom oferi prețul convenit pentru mireasă, frumoasa mea Dina, care va întrece cu mult ceea ce se va fi plătit vreodată pentru vreo fiică în Canaan. Tatăl tău va fi copleșit de bucurie pentru fericirea noastră”. Înainte ca Dina să mai poată spune ceva, Sihem îi acoperi gura cu un sărut. Binecuvântarea unirii fizice le-a unit sufletele într-o nuntă a inimii, neștiută și neconsimțită de Abba Iacov.

Când visul se destrămă, Dina mai lânzezi între cele două realități. Simți că nu era nimeni în cort. Deschizând un ochi, găsi, stivuite cu grijă lângă un perete, trei coșuri pline cu vase și ulcioare învelite în lână și ierburi uscate făcute sul. Forfota din tabără se întete, însă extazul sărutărilor lui Sihem o ademenea înapoi pe tărâmul viselor. Realitatea și prezentul nu erau decât o amintire vagă. Bunicul Isaac era mort. El îi poruncise să se mărite din nou, așa că trebuia să își împacheteze lucrurile pentru plecarea în Uș. Dar visul o chemă înapoi la exaltarea din ziua nunții sale cu Sihem. Fiecare culoare, sunet și mireasmă din acea zi o potopiră, într-un dulce abandon.

Când Sihem și Dina ieșiră din camera prințului, în dimineața următoare, regele Hamor îndeplini o ceremonie sihemită simplă prin care consfințea în mod oficial căsătoria inimilor lor. „Mă voi întoarce înainte de ospățul de nuntă de mâine seară”, îi spuse Sihem încrezător.

când plecă împreună cu regele ca să negocieze cu Abba Iacov prețul ei de mireasă.

Acesta era momentul când visul ei se prefăcea, ca întotdeauna, într-un coșmar. Vru să se deștepte, dar nu

izbuti. Așteptase la palat împreună cu nevasta regelui Hamor și, după aceea, se alăturaseră și ele femeilor ce protestau împotriva cererii fiilor lui Iacov de a circumcide toți bărbații din Sihem pentru ca Dina să poată rămâne soția prințului Sihem.

„Nu, dragostea mea”, spusese Dina. „Rogu-te, alungă-mă. Ia-ți o nevastă dintre fetele sihemiților și dă-mă uitării”. Dar noaptea dinaintea tăieturii fusese cea mai plină de tandrețe din scurta viață a Dinei, iar dragostea pe care i-o arătase întrecea tot ce cunoscuse vreodată. Era convinsă că niciun bărbat nu își iubise vreodată soția așa cum o iubea Sihem pe ea. Nici chiar dragostea lui Abba Iacov față de Ima Rahela nu se putea compara.

A doua zi după circumcizie, prințul spuse, „Vezi, dragostea mea, se va termina curând”. Dina îl răsfățase și îi făcuse iubitului ei toate hatârurile în fiecare clipă a recuperării sale. În acea noapte, când se strecură în pat, lângă el, el o mângâie pe obraz. „Într-o zi, vom râde și le vom povesti nepoților noștri despre asta”. Iubirea de pe chipul lui îi sfâșia inima. Niciodată până atunci nu mai văzuse atâta lepădare de sine.

„Poate că ar trebui să avem copii înainte de a vorbi despre nepoți”, spuse ea, sărutându-i obrazul, gâtul, umărul.

El zâmbi și o sărută pe frunte. „Poate că ar trebui să stingem lampa și să ne culcăm, ca să mă vindec mai grabnic”. Dina chicoti și, suflând în lămpile de ulei, își ocupă locul în pliul brațului soțului ei, până când răsuflările lor deveniră lente, adânci și ritmice.

Și apoi veni tânguirea.

Dina încercă să se trezească, dar era prinsă într-o stare semiconștientă de oroare și groază. Înaintea ochilor ei lăncezea fața lui Sihem. Ochii lui erau goi. Gura lui frumoasă, schimonosită în ultimul strigăt al morții. Își simți brațele calde, umede, lipicioase din cauza sângelui soțului ei. „Sâmeon, Levi, nu!”

Frații ei stăteau în picioare lângă ea, cu săbiile picurânde.

„Câinele acesta de sihemit nu va mai apuca să pângărească și pe ficele altor bărbați”, scuipea Simeon smucind-o de braț.

„Nu! Nu m-a pângărit! Suntem căsătoriți!”

„Nu și în ochii tatălui nostru!” zbiea Simeon din toți rărunchii, iar că se trase înapoi, prinsă între cadavrul însângerat al bărbatului pe care îl iubea și frații animalici care îl uciseseră.

„Plecați de lângă mine! Nu m-a necinstit! Sihem mă iubea!”

„Dina”. Era o voce de bărbat. „Dina”. Simți o mână scuturând-o de braț. „Dina, scoală-te, trebuie să plecăm”. Era glasul lui Simeon – ba nu, al lui Levi!

Cuprinsă din nou de groază, Dina țipă. Se agăță cu ghearele de părul și barba arămii dinaintea ei. „Nu! Plecați de lângă Sihem. Nu, Levi! Mă iubește! Nu m-a necinstit! Nu-i face rău, Simeon! Mă iubește!” O ploaie de lovituri se revărsa asupra bărbatului care încerca să o țină în frâu.

„Dina, sunt eu, lov. Dina! Șșșt. Dina, încetează”. O pereche de brațe puternice o domoliră. Nu se putea elibera. Țipetele i se prefăcură în hohote de plâns și trupul îi rămase fără vlagă.

„Dina, ssst”. O pereche de brațe o legănau cu blândețe.

„Sunt eu, Iov. Ssst. Este în regulă, Dina”.

Își ridică privirea spre ochii aceia cafenii, adânci, de culoarea pâinii negre pe care o cocea mama sa.

„Vii cu mine acasă, Dina. Vei fi în siguranță cu fiul meu”.

În sfârșit, Dina se deșteaptă de-a binelea. Preț de o clipă – o clipă numai – tânji să se topească în brațele puternice și iubitoare ale bărbatului care o îmbrățișa și care ședea pe o rogojină, legănând-o și mângâindu-i părul. Bărbatul acesta, însă, avea să-i fie socru!

Sentimentele de umilire și rușine o strânseseră și mai abitir în ghearele lor. Dina se smuci din brațele lui și se ghemui lângă stiva de coșuri precum un animal rănit. Abia dacă schimbaseră vreo vorbă, iar acum el îi văzuse descoperită rana cea mai adâncă. Scoase un geamăt gutural. „Du-te”, spuse, ferindu-și fața de el. El se ridică în picioare, însă ea se făcu și mai mică. „Nu, te rog. Pleacă!”

El rămase în picioare lângă ea și îi oferă din nou mâna. „Dina”. În cort, tăcerea atârna precum mireasma funebră și densă a mirului din vasul pe care îl sfărâmasese. „Te simți bine?” Suspinul lui Iov fu umbrat de ecourile tânguiriilor bocitoarelor din tabără. „Tatăl tău s-a întors de la mormânt împreună cu Esau. Esau vrea să plecăm neîntârziat spre Muntele Seir și a cerut să-l însoțesc împreună cu întreaga mea caravană spre sud”. Iov se opri din nou și spuse încet. „Am să-i spun că nu sunt pregătit să plec atât de curând și că nu-mi pot permite nici ruta aceasta ocolitoare. Poți fi gata pentru plecarea spre Uț până în zori?”

Pentru că își simțea gâtul numai noduri, Dina dădu afirmativ din cap. Apoi auzi ușa cortului închizându-se cu un zgomot și, când își ridică privirea. Iov plecase.

Respirația îi deveni sughițuri scurte, rapide. Sperând să-și poată opri tremurul violent, își strânse genunchii la piept. *Nu trebuie să mă alătur vaietelor bocitoarelor*, își zise în gând. *Căci dacă încep, s-ar putea să nu mai termin niciodată*. Se legănă înainte și înapoi, în ritmul bocetelor. Dacă coșmarurile i se înrăutățeau? Dacă se trezea țipând și zvârcolindu-se în brațele noului ei soț? Va fi și el tot atât de înțelegător pe cât fusese Iov? Inima îi bătea cu putere și Dina se legănă mai iute.

O umbră mică trecu în zbor pe lângă raza firavă de lumină ce se strecura înăuntru prin deschizătura cortului. Dina se opri din legănat. O mai zări o dată. Și apoi, printre bocete, răzbătu până la ea un ciripit dulce. Chiar în fața cortului ei, ateriză o pupăză cu penaj negru și roz. Micuța creatură aruncă o privire înăuntru și începu să se dezmierde în baia de praf a după-amiezii. *Pupu-pu*, se auzi fermecătorul cântecel, croindu-și drum prin suferința Dinei.

„O, pasăre micuță”, șopti ea, „noi două semănăm foarte mult. Bunicul Isaac mi-a spus odată că ești una dintre cele mai drăguțe creaturi ale lui Iahve, dar te-a socotit necurată”. Lacrimile i se rostogoleau pe obraji. „Bărbații spun că și eu sunt frumoasă, dar trebuie oare să mă judece toți drept necurată?”

În toiul freneziei din tabără, un servitor trecu în pripă pe lângă pupăză, iar aceasta se sperie și își luă zborul. Inima Dinei fu din nou copleșită de singurătate. „O, cât îmi doresc să am aripi și să pot zbura spre un nou cămin, unul pe placul meu. Un cămin în care trecutul să-mi fie uitat și viitorul, liber”.

El a mai zis: „Binecuvântat să fie Domnul, Dumnezeul lui Sem, și Canaan să fie robul lui! Dumnezeu să lărgască locurile stăpânite de lafet, lafet să locuiască în corturile lui Sem, și Canaan să fie robul lor!”

De lângă cortul Dinei, lov auzea doar scâncete înăbușite. Ardea de dorința de a o mângâia și tremura de frustrare din cauza refuzului ei. Dina suferise o tragedie mai groaznică decât ar fi trebuit vreodată să-i fie dat vreunei tinere să sufere. Când se dusesse să o trezească, ea strigase în apărarea lui Sihem, bărbatul despre care se zicea că ar fi necinstit-o. De ce? în mod evident, zvonurile care circulau nu dezvăluiau întreaga poveste. Dacă tot avea de gând să o mărite cu unul din fiii lui, avea și dreptul să știe întocmai ce se petrecuse în Sihem.

Îl putea localiza cu ușurință pe unchiul Iacov. N-avea decât să asculte de unde venea nesfârșita ciorovăială din tabără, fiindcă fiii lui Isaac erau întotdeauna izvorul ei. Îndepărtându-se de cortul Dinei, trecu pe sub umbrarul bunicului Isaac și dădu peste cei doi frați înfierbântați. „Toate oile și caprele pestrițe, bălțate sau negre sunt ale mele!”

răcnea Iacov. „Am robit la unchiul Laban vreme de douăzeci de ani ca să câștig aceste turme și n-ai să pui tu mâna pe ele!”

„N-ai decât să-ți ții dobitoacele acestea cu aspect bolnăvicios, dar eu le iau pe toate celelalte”. Esau era roșu din cap până-n picioare și avea ochii injectați și bulbucați.

„Din partea mea, poți să le iei pe toate, câine roșu și păros”, zbieră Iacov, „dar pe mine m-a uns tata cu promisiunea legământului dată lui Avraam și în ea intră și ținutul Canaanului. Așa că n-ai decât să-ți pui laba pe toate posesiunile acestea de nimic, dacă-mi lași mie Țara Promisă”.

„Ha! Mi-e teamă că ție îți revine partea de nimic, frate! I-o fi promis Elohim lui Avraam Canaanul, dară uitat să-i anunțe și pe canaaniți. De data asta, tu ai fost tras pe sfoară”.

Iacov scrâșni din dinți și, ridicându-se pe vârfuri, îi scuipea cuvintele în față. „Eu nu-s atât de ușor de tras pe sfoară precum prostănaclu de l rate-miu”.

Când namila aceea roșcată ridică o mână ca să-l lovească pe Iacov, Iov strigă, „Străbunule, nu face asta!” Esau păru descumpănit de intruziune, iar distragerea îi îngădui lui Iacov să se arunce la mijlocul fratelui său și să-l trântască la pământ.

Iov se aprinse de mânie văzând că trupul neînsuflețit al tatălui celor doi nesăbuiți nici nu se răcise bine în mormânt, iar ei se și păruiau ca doi copii pe seama moștenirii. Se îndreptă glonț spre cei doi bătrâni ridicoli care se rostogoleau, încleștați, la pământ și le aruncă praf în față.

Când aceștia se despărțiră și se ridicară, scuipea, în picioare, Iov își începu dojana. „Ar trebui să vă fie rușine să vă tăvăliți ca niște hitiți în tabăra lui Isaac. Sunteți înaintați în vârstă, iar oasele vă sunt fragile!” Știa că un asemenea argument nu ținea nici pentru marele vânător, Esau, și nici pentru robustul păstor, Iacov. Amândoi erau aproape tot atât de zdraveni la 125 de ani pe cât era Iov la șaiszeci.

Iacov ridică un deget acuzator. „Dacă n-ar fi atât de hrăpăreț, încercând să ia toată moștenirea în locul celor două treimi cuvenite întâiului născut, n-am avea nicio problemă”.

Esau vru să facă pe grozavul, însă Iov ridică o mână și vorbe printre dinți. „Uitați-vă la servitorii din jurul vostru! Uitați-vă la ei!” Fiii lui Isaac aruncară priviri piezișe în jur. Servitorii, care până nu demult forfoteau, prinși cu pregătirile de plecare, se opriseră din lucru și se zgâiau la spectacol. Întâlnind privirile celor doi frați, însă, se grăbiră să-și reia treaba, fredonând și fluierând cântece de păstori.

Iov își păstră glasul domolit. „Cum îndrăzniți să pângăriți amintirea bunicului Isaac printr-o purtare atât de rușinoasă în fața tuturor acestor servitori? Acum, rogu-vă, să mergem în cortul unchiului Iacov! Avem lucruri importante de discutat”. Iov trecu chiar pe lângă cei doi bărbați, care în clipa aceea arătau mai mult ca niște copii îmbufnați.

Până să se închidă ușa cortului, Esau își recăpătă aerele de grozav. „Iov, caravana noastră pleacă imediat după masa de seară. Vom călători în răcoarea nopții, la lumina torțelor, ca să evităm arșița zilei”.

Iov zâmbi binevoitor, dar clătină din cap. „Îmi pare rău, bunicule, dar nu pot fi gata de plecare atât de curând. Servitorii mei au nevoie de mai mult răgaz ca să-mi pregătească caravana pentru plecarea spre Uț”. Esau își miji ochii. Iov așteptă ca roțițele minții bunicului său să se învârtă, dezvăluindu-i adevărul din spatele întârzierii sale. „Din pricina acelei *femei*”. Esau scuiase cuvântul de parcă ar fi fost un blestem. „Te-am văzut ieșind din cortul ei. Ea crede că poate să fure toate acele ierburi și comori de preț

din cortul ei și că tu le vei încărca orbește în caravana ta. Ei bine, nu-i aparțin decât hainele de pe ea și...”

„Bunicule”, îl întrerupse Iov, „știi bine că te respect și că te cinstesc și mă supun ție întotdeauna, când aceasta nu intră în conflict cu învățăturile lui El Șadai”. Esau dădu să protesteze, dar furia lui Iov îi dădu ghes să tacă. „Dina nu va lua cu sine decât posesiunile care îi aparțin. Poți fi sigur de asta, dar *nu* vom pleca împreună cu caravana ta la noapte! mai mult, îți *cer* să lași douăzeci dintre servitorii tăi să mă însoțească în Uț”. Iov își îndreptă atenția către unchiul Iacov. „Voi avea nevoie de câțiva oameni în plus care să ducă zestrea pe care, fără îndoială, vei dori să o oferi frumoasei tale fiice”.

„Zestre? Tata nu mi-a poruncit să-i dau vreo zestre”. Protestul unchiului Iacov redus la tăcere tot zăngănitul și zarva din tabără. „Iar tu nu mi-ai oferit niciun preț pentru mireasă. De ce să plătesc zestre pentru o femeie care a fost deja pângărită?” Un râs obscen îngheță sângele lui Iov și zgândări mânia lui Iacov. „N-am de gând să-i dau zestre niciun kesita de argint! De cincisprezece ani stă în casa tatălui nostru. Dacă trebuie să plătească cineva zestrea Dinei, acela ar trebui să fie fratele meu, care acum stăpânește peste averea casei lui Isaac”.

Esau nu mai râdea. „Eu n-am de gând să recunosc o asemenea fiică și nici să-i plătesc vreo zestre!” zbieră el. Cei doi frați se ațâțau acum la o nouă criză de furie. Iov își trecu degetele prin păr și, de frustrare, își lăsă capul pe spate. *El Șadai, cum de rabzi atâta egoism pe pământul acesta?* „Ajunge!” strigă apoi, acoperind zarva, iar cei doi bărbați se întoarseră spre el, surprinși.

Esau își miji din nou ochii. „Ascultă aici, fiu al lui Zerah! Vei fi fiind tu strănepotul meu preferat, dar n-am de gând să rabd tonul acesta ponincitor”.

În ciuda iritării pe care o simțea, Iov zâmbi și puse o mână pe umărul musculos al lui Esau. „Nici eu n-am de gând să-ți rabd vorbele urâte despre viitoarea mea noră, chiar dacă ești străbunicul meu”, zise Iov, înfruntându-i privirea până când uriașul cedă și ieși, mârâind și cu pași apăsăți, afară din cort.

Iov se întoarse apoi spre unchiul Iacov, care îl privea cu gura căscată. „În viața mea n-am văzut pe cineva care să-i închidă gura fratelui meu așa cum tocmai ai făcut-o tu, Iov. Cum se face că ai atâta trecere înaintea diavolului acesta de Esau?”

Lui Iov i se strânse inima simțind ura din întrebarea lui. „Ei bine, unchiule”, replică el, „bănuiesc că am câștigat respectul străbunicului meu în noaptea când am fost trimis în expediția de vânătoare menită să te omoare pe dumneata”. Citi pe fața unchiului Iacov șocul la care sperase. „Chiar te interesează să auzi povestea aceasta?”

Pe fața lui Iacov se întinse un zâmbet bănuitor. „Ce ceri în schimb pentru povestea ta? Oricât de măiestrită ar fi, n-am nicio intenție să plătesc zestrea Dinei”.

Obosit de meschinăria rubedeniilor lui, Iov clătină din cap. „Nu-ți cer nimic în schimb, unchiule. Ba chiar voi fi fericit să plătesc un preț de mireasă pentru Dina. Este o perlă de mare preț”.

Bănuielile încrețiră fruntea unchiului Iacov. Iov îi puse un braț pe după umeri și îl îndrumă spre una din legendarele rogojini ale tribului bătrânului. Oile și caprele peștițe și

bălțate dădeau un material cu o împletitură unică, care ajunsese să fie foarte râvnit în tot Canaanul.

„Nu-ți cer decât să-mi spui și dumneata o poveste în schimb”. Iov zâmbi și așteptă răspunsul lui.

„Bănuiesc că dincolo de această înțelegere se mai ascunde ceva, dar curiozitatea asupra relației în care te afli cu impenetrabilul Esau îmi dă ghes să accept”, spuse Iacov.

Iov ridică dintr-o sprânceană și arată spre o rogojină din lână de miel. Iacov consimți să se așeze amândoi pe ea. „Aveam treisprezece ani”, începu Iov, „dar îmi amintesc totul de parcă s-ar fi petrecut ieri. Trecuseră șapte zile de când dumneata l-ai înșelat pe bunicul Isaac, făcându-l să creadă că ești fiul său întâi născut. După ce ți-a dat dumitale binecuvântarea legământului, ți-ai dat seama de mânia cu care avea să te urmărească Esau și, de frică, ai fugit să-ți scapi viața, nădăjduind să ajungi în casa unchiului Laban, din Haran”.

Iacov își ridică bărbia, pregătit, ca de obicei, să se apere. „Poate că l-am înșelat pe tata ca să-mi dea mie binecuvântarea, dar El Șadai știa cine avea să păzească mai bine adevărul lui Iahve, împlinind legământul cu Avraam. Esau a refuzat să se așeze sub marile învățături ale Casei lui Sem. Nu merita binecuvântarea”.

Iov încuviință din cap, dar refuză să aprobe înșelăciunea unchiului său. „Bunicul Esau a convocat toți bărbații din clanul său la o întrunire. L-a însărcinat pe Elifaz să conducă ceea ce el numea «o importantă vânătoare». Esau le-a poruncit celorlalți fii ai săi să mai aleagă fiecare câte un bărbat din familiile lor. Aceștia trebuiau să-ți ia urma de la depărtare până când treceai Iordanul, după care al doilea

lui născut – bunicul meu, Revel, cel mai de seamă arcaș al edomiților – avea poruncă să-ți trimită o săgeată în coapsă”. Iov se opri. „Voiau să te rănească mai întâi, ca să-ți vâre spaima în oase înainte ca ceilalți să te împresoare și să te omoare, unchiule”.

Chipul lui Iacov își pierdu orice culoare.

„Esau credea că, odată cu moartea dumitale, avea să fie liber să pretindă binecuvântarea legământului, dată lui Avraam prin atingerea mâinii lui Isaac”.

Prea agitat ca să stea locului, Iacov se ridică în picioare și începu să umble încoace și încolo. „Și ce vrei să spui cu asta. Iov? Am crezut că-mi vei spune cum se face că frate-miu dansează după cum îi cânti tu. Ce-are a face tot nonsensul acesta cu puterea pe care o ai asupra lui Esau?”

„O, dar nu este nonsens, unchiule. Este motivul pentru care ești încă în viață”. Iacov se opri din mers, iar Iov îi făcu semn să se așeze la loc pe rogojină, lângă el. „Vrei, te rog, să te așezi pentru sfârșitul poveștii?” Mormăind, Iacov se lăsă pe rogojină, în vreme ce Iov așteptă, răbdător, să continue. „Știi că Elifaz mai curând s-ar arunca în propria sabie decât să se atingă de vreun fir de păr din capul dumitale, întrucât voi doi ați fost ucenici împreună în Casa lui Sem. Unchiul Elifaz s-a făcut pământiu la față când bunicul Esau i-a cerut să conducă așa-zisa *vânătoare*”.

„Așa cum se și cuvenea. Întreaga idee de a vâna un om este o barbarie”.

Pe Iov ipocrizia lui Iacov aproape că îl făcu să scrâșnească din dinți, însă refuză să se abată de la povestea lui. „Când Revel l-a ales pe al doilea său născut – pe tatăl meu, Zerah – pentru vânătoare, tatăl meu s-a făcut

tot atât de pământiu la față precum unchiul Elifaz”.

Iacov păru lovit. „De ce ar alege Revel în rândul vânătorilor încă un discipol de-al lui Sem? Doar știa bine că eu l-am instruit pe tatăl tău în Casa lui Sem. Știa că noi trei – Elifaz, Zerah și cu mine – eram singurii trei oameni din sămânța lui Isaac legați prin învățăturile lui El Șadai. De ce i-ar pune pe cei doi aliați ai mei să mă vâneze?”

„Esau l-a ales pe Elifaz din același motiv pentru care Revel l-a ales pe tatăl meu. Fiecare spera ca, forțându-i pe aliații tăi să aleagă între datorie și devoțiune, aceștia aveau să devină mai puternici – potrivit concepției lui Esau despre putere. Vezi dumneata, atât bunicul Esau, cât și bunicul Revel percepeau înclinațiile preotești ca pe o slăbiciune și puneau preț doar pe abilitățile vânătorești și războinice”.

Iacov închise ochii. „El Șadai, ajută-ne”. Uitându-se la Iov, întreabă, „Cum se face că un om atât de bun și blând ca tine descinde dintr-un trib setos de sânge precum cel al lui Esau?”

Iov ignoră întrebarea lui și își depănă mai departe povestea, știind că următoarele cuvinte aveau să-i dezvăluie răspunsul. „L-am așteptat pe tata în afara Cortului întâlnirii ca să-l felicit pentru numirea lui. Văzând că nu mai vine, m-am uitat pe furiș înăuntru și l-am auzit plănuind împreună cu unchiul Elifaz să mă ia și pe mine la vânătoare. La început, am fost încântat – eram tot atât de setos de sânge precum toți ceilalți din clanul lui Esau, unchiule”. Iov văzu expresia de groază de pe chipul lui Iacov. „Și pe urmă, m-am înfuriat. N-aveau de gând să mă lase să lupt. Unchiul Elifaz plănuia să se folosească de autoritatea sa de întâi născut ca să te protejeze de săbiile

fraților săi. Planul era să-i lase doar să te jecmănească de darurile pe care ți le trimisese în taină bunica Rebeca ca să cumperi favoarea unchiului Laban”.

„Și mi le-au furat pe toate!” spuse Iacov, plin de venin. „Esau este motivul pentru care am ajuns la unchiul Laban fără o boabă de grâu pe care să o pot oferi ca preț de mireasă pentru preaiubita mea Rahela!” Furia lui Iov, pe care până atunci și-o înăbușise, ieși, în sfârșit, la suprafață. „Da, te-au jefuit de argintul, grânele și mirodeniile dumitale, unchiule, dar cel puțin ai rămas cu viață și te-ai întors în Padan Aram, douăzeci de ani mai târziu, cu patru soții, unsprezece hi și o frumusețe de fiică”.

Iacov tăcu.

Amintindu-și scopul mai mare pe care îl urmărea. Iov își recăpătă stăpânirea de sine și vorbi încet. „Când partida noastră de vânătoare ți-a dat drumul, unchiul Elifaz a mers mai departe spre nord, împreună cu mine, spre Casa lui Sem. Cele nouă rubedenii ale noastre s-au întors cu comorile prădate în tabăra lui Esau, dar acestea n-au putut domoli mânia străbunului meu. Bunicul Revel l-a provocat din nou pe tatăl meu să-și înfrângă slăbiciunea, forțându-l să dea explicații înaintea lui Esau pentru eșecul vânătorii. Când a auzit raportul, străbunicul l-a trântit pe tata la pământ. Acesta s-a lovit cu capul de o piatră și tot sângele i s-a scurs”.

Iacov ridică din nou bărbia, ca și când jalea și remușcările aveau să i se prelingă pe chipul dur precum apa pe aripile unei păsări. „Așadar, vrei să zici că sentimentele de vinovăție care l-au cuprins pe Esau din pricina morții lui Zerah îl fac să se plece înaintea ta ca un cerșetor înaintea

unui prinț?” Iacov flutură din mână. „Pfui. Nu te cred. Cunoscut brută aceea roșie de prea multă vreme. Esau nu are conștiință. Nu vine în fața ta să se plece înaintea ta”.

„Nu, unchiule”, spuse Iov. „Străbunicul Esau nu se pleacă câtuși de puțin înaintea mea”. Iov studie fiecare linie și cută de pe fața lui bătută de ploaie și vânt. „Esau mă respectă, unchiule Iacov, pentru că l-am iertat și l-am iubit chiar și atunci când mi-a greșit”.

Ochii lui Iacov împrăștiară scântei. „Atunci ești un smintit”.

Iov lăsa tăcerea să poarte ecourile vorbelor unchiului său, înainte de a deschide din nou gura. „Acum e rândul dumitale să-mi spui o poveste”. Fără să clipească, cu glasul lipsit de vreo emoție sau acuzație, Iov formulă, în sfârșit, întrebarea care îi pârjolea inima încă de când auzise strigătele îndurerate ale Dinei. „Fiii tăi l-au ucis pe prințul Sihemului dintr-o cauză dreaptă, sau propria-ți neiertare ți-a infectat întreaga casă cu ură?”

Iacov începu să tremure și se făcu tot atât de roșu la față precum fratele său geamăn. „Leși afară! Leși din cortul meu!”

„Voi pleca”, spuse Iov liniștit, ridicându-se în picioare, „dar o voi lua pe Dina cu mine și o voi învăța căile lui El Șadai, așa cum le-am învățat eu însumi în Casa lui Sem – și pe care ar fi trebuit să le învețe din casa ta”. Înainte să ridice ușa cortului, îi mai oferă un ultim cuvânt. „Mă rog ca, într-o bună zi, unchiule, să găsești și dumneata eliberarea care vine în urma iertării”.

„Leși afară!” Glasul mânios al lui Iacov fu însoțit de zgomote de vase sparte. Iov se îndepărta de cortul

unchiului său. Nu putea decât să speră că, în zilele ce aveau să vină, Iacov își va aduce aminte de o parte din cuvintele sale, iar semințele pe care le sădise în el vor crește și vor aduce roadă.

„Îți mulțumesc pentru că i-ai cerut unchiului Esau să ne lase să călătorim separat”. În sfârșit, în cea de-a treia noapte de călătorie, Dina își putu depăși stângeneala și dădu glas gratitudinii pe care o simțea. Cămila ei se târa lângă a lui Iov. Deasupra lor strălucea o boltă de stele, iar torțele le luminau calea dedesubt. „Și îți mai mulțumesc pentru că nu ți-ai ieșit din fire când n-am fost gata de drum, a doua zi în zori. Trag nădejde că așteptând după o femeie nu te-ai făcut de rușine în fața servitorilor”.

Iov râse. „Dina, aceia care mă cred slab pentru că aștept după o femeie ar găsi, cu siguranță, și altceva de criticat, în afară de asta. Mie nu mi-e rușine de ce cred alții. Rușinea sau inocența mea se stabilește între mine și El-Elion”. Încrețindu-și fruntea și ridicându-și capul, scrută zărilor.

Dina tăcu, privindu-l cu luare-aminte. Înalt și musculos, era epitomul puterii edomite. Și totuși, acest bărbat plin de tandrețe era tot atât de diferit de Esau pe cât era soarele de lună. În spasmele coșmarului ei, părul său arămiu și vocea răgușită îi amintiseră de frații ei, însă firea lui blândă și bună spulberase orice asemănare dintre el și bărbații din tribul lui Iacov. Cele câteva șuvițe argintii din pletele lui unduioase reflectau lucirile torțelor, iar când Iov se întoarse să o privească, ochii lui negri îi străpunseră sufletul.

„Îți mulțumesc că te-ai învoit să te măriți cu fiul meu. Vei fi o mireasă minunată”.

Dina își simți inima în gât. Îl privi cu luare-aminte,

căutând pe chipul său vreo urmă de ironie, dar nu găsi niciuna. „Bineînțeles, niciodată nu mi-ar trece prin gând să-l nesocotesc pe bunicul”. Pironindu-și ochii asupra caravanei dinaintea lor, simți cum obrazii îi luau foc.

„Obiceiurile fiicelor lui Avraam îți dau dreptul să refuzi. Și totuși, n-ai refuzat”. Iov se opri.

Inima Dinei o luase razna. Poate că își dorea ca ea să fi refuzat?

„Mă bucur că vei face parte din casa mea de-acum”, se auzi glasul lui Iov aidoma vinului cald, îndulcit cu miere. Dina se întoarse încet spre el și se trezi pierdută în ochii lui cafenii.

Mă socotește frumoasă și se bucură că voi face parte din casa lui... Se mai purtase oare vreun bărbat atât de drăguț cu ea de când...?

Ia stai puțin!

Nu era aceasta aceeași cursă în care căzuse în Sihem? Să fi fost oare toți bărbații niște trădători? Dina scutură din cap, ca pentru a se deștepta dintr-un vis. Vreme de douăzeci de ani, negustori și păstori depănaseră de nenumărate ori povestea fiilor lui Iacov care măcelăriseră sihemiți nevinovați, iar cei mai mulți dintre ei o socoteau pe ea vinovată pentru că se dusese în cetate în ziua aceea. Abba Iacov scornise povestea că prințul Sihemului abătuse nenorocirea asupra propriei cetăți prin faptul că i-a necinstit fiica, pângărind-o în afara ritualurilor nupțiale instituite de Iahve. Oricare ar fi fost povestea căreia Iov alesese să dea crezare, ea nu avea să-i îngăduie vreodată lui – sau oricărui alt bărbat – să o înșele și să o trădeze din nou.

Azvârlindu-și privirea înainte, spuse, „Ard de nerăbdare

să-l întâlnesc pe fiul tău”. Rostise cuvintele scurt, cu mâinile încheștate pe frâie. Băgând de seamă că, în față, li se întindea tabăra de noapte, șopti, „Chiar la țanc”.

„Sigur ești obosită”, spuse Iov, arătând spre un morman de pietre ridicat în mijlocul stâncilor roșiatice de o frumusețe aparte, din jurul lor. „Ne așteaptă un foc călduros”. Iov încuviință plin de grație și, îmboldindu-și cămila să înainteze, vorbi cu călăuza și salută restul caravanei. Și în seara aceasta, trimisese câțiva servitori înainte ca să așeze tabăra pentru toți drumeții osteniți.

Nogahla așteaptă, răbdătoare, până când Dina coborî din șa. Tânăra servitoare era singura zestre pe care Abba Iacov o dăduse Dinei. Fără tradiționalele daruri care să-i înlesnească întoarcerea în cazul în care fiul lui Iov ar fi refuzat-o. FM veșmânt de nuntă, învelitoare pentru cap împodobită cu bănuți sau alte podoabe pe care să le poarte. Iov se arătase binevoitor și îi oferise tatălui ei prețul convenit pentru mireasă, dar, păstrându-și o doză de demnitate, acesta nu-l acceptase.

„Bună seara, stăpână”, îi spuse tânăra cușită, făcându-i o primire în cort demnă de o regină a Nilului. Dacă nu i s-ar fi văzut dinții albi și ochii strălucitori, Nogahla s-ar fi putut, cu ușurință, pierde în noapte.

Dina o luă de mâini, încercând să își liniștească emoțiile și, totodată, să-și facă cunoscute dorințele. „Te rog, Nogahla, după cum ți-am spus și aseară, și alaltăseară, n-ai de ce să te pleci înaintea mea. Eu însămi nu sunt cu nimic mai presus de o servitoare”.

Fata păru din cale-afară de uluită.

„Te-ar surprinde să afli că una din soțiile tatălui meu era

cușită?” întrebă Dina, mângâind-o cu gingășie pe obraz.

Nogahla făcu ochii mari și dădu din cap. Dina râse. Micuța servitoare era în stare să poarte o întreagă conversație fără să scoată o vorbă – chipul ei era o oglindă desăvârșită pentru cele ce se petreceau în inima și mintea ei.

„Servitoarea lui Ima Rahela, Bilha, avea pielea tot atât de întunecată ca și tine”, spuse Dina, „și, într-o zi, Rahela a dat-o de nevastă tatălui meu”.

Privind-o cu luare-aminte pe sfioasa servitoare cușită, Dina încercă să își închipuie cum s-o fi simțit Bilha când fusese pusă în fața faptului de a intra în intimitatea căsătoriei de pe poziția unei servitoare, nu a unei neveste cu drepturi depline. Se simți copleșită de o tristețe matură, de o mâhnire de care copiii, din fericire, nu aveau habar. Își aduse aminte de vremurile când măcina grâne și cocea pâine sub atenta instruire a celei de-a treia mame, Bilha. Zilpei, celei de-a patra, îi făcea plăcere să țeasă și să toarcă, dar îi lipsea răbdarea de a o învăța pe Dina meșteșugul fin al pânzeturilor și urzelii. Zilpa, servitoarea Leei, fusese dată lui Iacov, la rândul ei, ca roabă, dar, spre deosebire de Bilha, ea nu-și recăpătase niciodată zâmbetul.

„Mama mea a fost luată roabă din ținutul nostru de baștină, din Cuș, pe când era foarte tânără”, spuse fata, întrerupând amintirile Dinei. „Eu sunt fiica stăpânului ei. Tatăl meu a fost un soldat egiptean înstărit, iar mama, sclavă în casa lui. Deși avea o nevastă, tatăl meu a iubit-o pe mama și uneori mă lăsa să călăresc împreună cu el pe caii lui de rasă”.

Dina căută pe chipul Nogahlei vreo urmă de tristețe sau

regret. Nu găsi niciuna. Fata nu cunoscuse decât viața de servitoare. Vorbea despre moștenirea ei ca și când ar fi făcut un inventar pentru târg. „Câți ani ai tu, Nogahla?”

„Nu știu precis”, spuse ea, ciocănindu-și bărbia cu un deget grațios. „Dar chiar înainte să fiu luată de la ea, mama mi-a spus că am cinci ani, iar de atunci am ajutat la pregătirea a zece sărbători anuale în tabăra jupânului Isaac”.

Dinei i se frânse inima gândindu-se la cât de puține erau amintirile Nogahlei. Își aduse aminte de femeile duse în lanțuri și legate cu centuri de fier în jurul gâtului, de pe străzile Sihemului. „Nogahla, nu te pot ține ca servitoare”.

Buzele trandafirii și pline ale fetei începură să tremure. „Stăpână, rogu-te. Dacă mă izgonești, știi ce vor face alții cu o fată de vârsta mea?” Pe genele de jos îi jucau lacrimi. „Dacă te-am jignit cu ceva, îmi pare rău. Am să...”

„Nu, nu m-ai jignit cu nimic”. Dina oftă și o luă de mână. „Pur și simplu, cred că este greșit să te fac servitoarea mea. Niciodată n-am avut nevoie de una”.

„Dar eu am nevoie de o stăpână”, șopti fata, strângând mâna Dinei. „Iar stăpâna mea are nevoie de o prietenă. Nu am putea să avem grijă una de alta?”

„Iertați-mă”, se auzi glasul lui Iov, moale și nesigur, de partea cealaltă a cortului. „Dina, mai ești trează?”

Nogahla se trase la o parte, iar Dina se duse, grăbită, către deschizătura cortului. „S-a întâmplat ceva?”

Fața lui Iov era... ei bine, cu neputință de citit. Nu-I cunoștea destul de bine pe acest bărbat încât să poată da un înțeles fiecărei cute subtile de pe fruntea lui sau felului în care colțul drept al gurii i se ridica abia perceptibil.

„Vrei să vii cu mine până la foc?” spuse Iov și, uitându-se apoi la fata cușită, adăugă, „Singură”. Nogahla își coborî privirea și se afundă în cort, iar Dina păși în noapte.

Stomacul i se strânse de groază. „Ce este?” își roti privirea în jurul taberei. Toți servitorii erau în corturile lor. Era singură cu Iov, în bătaia lunii. *Nu! El Șadai, nu, nu din nou.* Ultima dată când un bărbat se purtase cu bunătate față de ea și o dusesse într-un loc singuratic precum acesta...

„Dina, nu-ți fie teamă”. Iov îi puse o mână pe spate și o îmboldi să înainteze. „Nu vreau decât să vorbesc cu tine. Vrei să șezi cu mine lângă foc?”

Iov așezase acolo două rogojini, una lărr gă alta-Dina scutură din cap. „Nu, te rog. Nu pot. Nu vreau. M-ai promis fiului tău!” Se întoarse, vrând să alerge în întuneric, oriunde, numai să scape de trădarea încă unui bărbat.

„Dina, ascultă-mă”. El o prinse în brațele sale puternice, dar când ea se împotrivi, îi dădu drumul numaidecât. „N – am să te rețin, dar nu poți fugi în deșert pe timp de noapte”.

Tremurând atât de violent încât abia se putea ține pe picioare, Dina își încolăci brațele în jurul trupului și țintui cu privirea pământul roșu și bolovănos. *Fără lacrimi. El Șadai. Te rog, nu mai vreau să vărs lacrimi.*

Iov făcu un pas spre ea și îi întinse o mână, însă ea se trase înapoi aidoma unei copile speriate. „Vreau doar să stăm lângă foc și să vorbesc cu tine despre El Șadai, înainte de a ajunge în Uț”. Ochii lui erau tandri. Limpezi, așa cum spusese Nogahla mai demult. „N-am să-ți fac rău. Uită-te la mine, Dina!”

Dar cum să-l mai privească vreodată în ochi? Prima dată când îl întâlnise avusese coșmarul acela isteric, iar acum tocmai îl învinovățise că ar fi avut de gând să săvârșească o mârșăvie cu viitoarea lui noră. Ce îl împiedica să-i facă bagajele și să o trimită chiar acum înapoi în tabăra lui Abba Iacov? Înțelese, brusc, că semăna foarte mult cu Nogahla: amândouă trăiau cu groaza de a nu fi respinse de stăpânii lor.

Se deplasă, bătoasă, până la foc și se așeză în bătaia lui. Va asculta ce are lov de zis. Ba chiar va și vorbi, dacă i se va cere. Dar nu îl va privi în ochi.

Răbdarea lui lov o neliniștea. Focul trosnea și pocnea. Mai multe scânteii își luară zborul spre ceruri până când el, în sfârșit, rupse tăcerea. „Povestește-mi despre prințul Sihem, Dina-L-ai iubit?”

Dina își ținu răsuflarea. Clipi iute, sudând greu, luptându-se cu emoțiile. Nimeni nu o întrebasese vreodată aceasta – nici măcar mamele ci nu se sinchiseră să afle. Aruncă o bucată de bălegar uscat în foc. Poate că o va întreba altceva.

„Dina, te rog. Am văzut felul în care l-ai îngrijit pe bunicul Isaac în ultimele sale zile. Știu că ai o inimă plină de iubire. Erai atât de fragedă când Simeon și Levi au venit în salvarea ta. Ai crezut că erați căsătoriți când prințul Sihem te-a dus în patul său?”

„Cum îndrăznești să-mi pui întrebări atât de intime?” Izbucnirea ci o surprinse până și pe ea. „Nici propriul meu tată nu mi-a vorbit despre asemenea lucruri!” Dina își strânse pumnii, vrând ca tremurul să înceteze.

Iov așteptă, dar ea nu-și putea înfrâna multă vreme

lacrimile. Cuprinsă de panică, încercă să se salte în picioare, dar mâna lui puternică o împiedică. „Nu mai fugi. Dina. Nu te mai ascunde. Povestește-mi ce s-a întâmplat la Sihem”. Ochii lui o străpungeau. „L-am vizitat pe bunicul Isaac, an de an, la seceriș și la tunsul oilor, dar niciodată n-am știut cum ai ajuns în tabăra lui, până săptămâna trecută. De ce te-ai uscuns vreme de cincisprezece ani, Dina?”

„Ei m-au făcut să mă ascund, pentru că le era rușine cu mine!” Ecourile strigătului ei chinuit brăzdară văzduhul gol și îi zguduiră trupul de hohote. Iov îi eliberă brațul, ca și când ar fi fost leproasă. Vedea oare repulsie pe fața lui? Șoc? Groază? Plecându-și capul, își dădu frâu liber lacrimilor, prea frântă ca să-i mai pese.

Un țipăt ascuțit de bufniță se auzi în depărtare. Iov se trase mai aproape. „Dina, ascultă-mă”. Îi atinse umărul, iar ea tresări. „Îmi pare rău”, spuse, oftând. „Te rog, Dina. L-ai iubit pe Sihem?”

„Da, da, l-am iubit”, strigă ea, „și el m-a iubit, la rândul-i”. Dina se uită ținută la omul de care îi atârna viitorul. Scoțându-și din jurul inimii scutul de suferință și amărăciune, își șterse obraji. „M-a iubit, Iov. Este chiar atât de greu de crezut? De ce nimeni nu poate crede că un bărbat m-ar putea iubi?”

Iov o luă pe după umeri, iar Dina îi simți căldura lipsită de patimă. Gestul lui simplu descumpăni fragilele sale ziduri de apărare. Își strânse genunchii la piept și își îngropă fața într-o lume privată a eliberării.

Iov o lăsa să plângă, lăsa tăcerea să-și săvârșească lucrarea tămăduitoare. Apoi, când lacrimile ei se

împuținară, spuse cu blândețe, „Dina, trebuie să-ți mai pun o întrebare dificilă. Nu ca să te judec sau să te condamn, ci ca să te eliberez de durerea pe care o simți chiar acum”. Își culcă obrazul pe creștetul capului ei, aidoma unui tată iubitor cu copilașul său. „Știai că este greșit să te dăruiești prințului Sihemului înainte de a primi binecuvântarea tatălui tău și a lui El Șadai?”

Dina închise ochii și se smulse din îmbrățișarea lui. Dădu să se ridice și să meargă înapoi la cortul ei, dar el o prinse de braț. „Răspunde-mi, Dina”.

Dina se trase înapoi și își șterse lacrimile. „Vei trimite cel puțin un paznic ca să mă însoțească înapoi în casa tatălui meu?” Cu un râset acru, adăugă, „Sau merit tot ceea ce îmi hărăzește vreun bandit?”

Iov se întinse din nou după ea, ridicându-se în genunchi și, de astă dată, îi apucă mâinile cu blândețe. „Te rog, răspunde-mi, Dina. Este important să rostești cu voce tare aceste cuvinte”.

„Da. Am știut!” spuse ea, îndepărtându-i mâinile. „Am știut că este greșit să mă culc cu Sihem înainte de a primi binecuvântarea tatălui meu, dar am făcut-o oricum”. Lacrimile o copleșiră din nou. „Așa ceva poate fi greu de înțeles pentru cineva ca tine – pentru cineva care a dus o viață binecuvântată, fără durere sau frământări. Dar Sihem a fost singura persoană care mi-a arătat iubire, Iov, și pur și simplu n-am putut să-l refuz”.

Iov scoase de la brâu un cuțit. Un val de frică străbătu trupul Dinei și, instinctiv, se încordă, gata de fugă. La fel de brusc, însă, simți așezându-se peste ea giulgiul resemnării. Aceea era soarta pe care ar fi trebuit să o împartă cu soțul

ei, în urmă cu douăzeci de ani. În așteptarea loviturii, închise ochii.

În locul ei, însă, auzi cum lov se ridică în picioare și se îndepărtează, îl urmări din ochi în timp ce el dezlegă un miel priponit de cortul lui și mână desăvârșita creatură înapoi lângă foc, unde stătea ea.

„Dina, toți păcătuim, fiecare dintre noi, iar păcatul aduce moarte. Dar El Șadai i-a învățat pe Adam, pe Noe și pe Avraam cum să își ispășească păcatele prin sânge”. Îngenunchind lângă miel, își ridică privirile spre Dina și tăie gâtul dobitocului.

„Nu!” Dina se prăbuși în genunchi. „Ce faci? De ce ucizi creatura aceasta neajutorată?” Începu să tremure; mânia se strângea în ea pe măsură ce sângele mielului se vărsa pe pământ. „Am crezut că ești bun și blând, dar ești la fel de dur și nepăsător ca toți bărbații”. Auzise despre sângeroasele jertfe pe care le aduceau Abba Iacov și bunicul ei, dar ca femeie, nu îi fusese niciodată îngăduit să fie martoră la ofrandele lor.

„Mielul a murit, Dina, pentru ca tu să poți trăi”. Glasul lui lov, calm și liniștit, pătrunse dincolo de amărăciunea ei. „Aceasta este calea rânduită de El Șadai pentru a ne elibera de povara păcatului nostru.

Ca preot al familiei mele, aduc jertfe regulate pentru copiii mei, în eventualitatea în care L-au blestemat pe Dumnezeu în inimile lor”. lov îi atinse mâna, ungându-i încheietura cu sângele mielului. „În curând vei fi nora mea. Aduc această jertfă pentru tine”, spuse el. „Acum trebuie să dai drumul rușinii tale”.

Ea se holbă la el, nevenindu-i să-și creadă ochilor. „Cum

poți să mă dai hului tău acum, când îmi cunoști rușinea ce atârnă de mine precum niște zdrențe murdare?”

„Voi aduce acest miel lui El Şadai ca ardere-de-tot. Dina. Până dimineață, nu va mai rămâne nimic din el”. Iov se ridică în picioare și îi dădu și Dinei o mână de ajutor. „Care rușine?” întrebă apoi. „Eu nu văd nicio zdreanță murdară pe tine”. Îndepărtându-se, începu lucrarea preoțească de pregătire a animalului pentru jertfă. Dina îl privi, pre (de câteva minute, într-o uimire tăcută și apoi se întoarse în cortul ei.

Nogahla o întâmpină cu ochi mari, întrebători, dar Dina se simțea prea amorțită pentru a da explicații. „Vom vorbi dimineață despre aceasta”, făgădui ea și se cufundă în somn, însoțită și în vis de mireasma dulce a mielului fript.

Șarpele era mai șiret decât toate fiarele câmpului pe care le făcuse Domnul Dumnezeu. El a zis femeii:

„Oare a zis Dumnezeu cu adevărat: «Să nu mâncați din toți pomii din grădină?»” (...) Atunci șarpele a zis femeii: „Hotărât, că nu veți muri, dar Dumnezeu știe că, în ziua când veți mânca din el, vi se vor deschide ochii și veți fi ca Dumnezeu, cunoscând binele și răul”.

Sufrageria publică a palatului cioplit în stâncă zumzăia de activitatea din miezul zilei. Cerșetori, văduve și orfani umpleau mesele din încăperea largă și pătrătoasă, cu tavane înalte și o curte privată. Sitis își pironi privirea asupra mării de fețe flămânde așezate pe bănci și scaune, în vreme ce alți nevoiași așteptau afară ca să ia parte la masa pe care lov le-o oferea zilnic. La fiecare masă erau postați paznicii casei, pentru a menține ordinea, iar aerul era saturat de izurile amestecate de trupuri nespălate și terci de ovăz. Sitis alungă cu mâna o muscă ce i se așezase pe față și se întrebă dacă soțul ei visase vreodată că aveau să hrănească, zi de zi, atâția oameni.

Toată lumea din casă era ocupată cu servitul, până și bătrâna ei doică. „Nada, lasă jos tava și dă fuga până acasă la Enon”. Având ea însăși mâinile pline, Sitis îi făcu semn unui alt servitor să preia tava Nadei. „Spune-i leneșei de nevastă-sa să vină să ne dea o mână de ajutor”. Făcând un scurt inventar al celorlalți copii ai săi, le numără pe cele trei fiice care serveau, precum și pe cele cinci nurori ale sale. Cel de-al șaptelea fiu nu se așezase nicăieri într-atât de

mult încât să se însoare. „Spune-i prințesei aceleia trândave a lui Enon că dacă refuză să împartă terci, nu va purta aurul fiului meu”.

Cu pumnii strânși pe șolduri, hotărâtă să transmită rubedeniilor risipitoare ultimatumul, Nada își strecura deja trupul masiv printre coridoarele înguste. Sitis o urmări cu privirea și murmură, „lov ar fi trebuit să mă lase pe *mine* să aleg o soție pentru Enon. Aș fi ales-o pe fiica lui Bela. Măcar fata asta știe să muncească”. O încântare ușor răutăcioasă îi gădilă inima închipuindu-și dojana furtunoasă a Nadei pentru soția lui Enon.

Dar realitatea cerșetorilor fără dinți, a copiilor murdari și a femeilor bolnăvicioase o împresura. Poate că lov al ei credea că gospodăria lui avea să salveze lumea?

Potrivindu-și pe față un zâmbet precum olarul ce modelează un lut pe jumătate uscat, apucă mai strâns strachina și polonicul de servit. Ștergându-și fruntea cu dosul mâinii, se aplecă să servească lumea. „Văduvă Orma, ai mai dori niște fiertură de orz?”

Bătrâna se ridică de la masa văduvelor cu ochii înnegurați, dar receptivi. „Stăpână, de ce nu mă lași pe mine să-ți servesc musafirii astăzi? Soțul tău a plecat de aproape o lună, iar tu muncești mult prea din greu”. Pe sprâncenele sârmoase și sure ale bătrânei juca un licăr ghiduș. „Ai apucat să discuți cu Uzahmah ca de la mamă la fiică, înainte de banchetul în cinstea logodnei ei?”

Zâmbetul plăsmuit de pe buzele lui Sitis se prefăcu într-o nedisimulată plăcere. Văduva Orma era favorita ei dintre toate cele ce veneau cu regularitate după de-ale gurii. Aproape că făcea să se merite toată această șaradă

degradantă. „Nu, Orma. N-am avut vreme să fac altceva decât să văd de treburile gospodărești”.

Văduva o eliberă cu blândețe de polonic și de castron. „Du-te, dragă. Casa asta îi servește zi de zi pe aceia dintre noi care n-au de mâncare. Dă-mi voie să servesc eu astăzi, iar tu trage-ți sufletul”.

Deși vorbele Ormei nu ascundeau nicio urmă de judecată, un ghimpe de vinovăție întunecă inima lui Sitis. De fapt, nu îi repugna să-i slujească pe cei aflați în nevoie – sau cel puțin nu atât de mult ca altă dată. Doar că avusese de făcut atâtea pregătiri pentru banchetul dat în cinstea logodnei lui Uzhmah cu Elihu. „Îți mulțumesc, Orma. Iov și Elihu ar trebui să sosească în trei zile și aș vrea să le fac o surpriză și să fie totul gata”.

Văduva o expedie cu un zâmbet și se apucă de servit. Sitis o privi preț de o clipă – bătrâna avea un fel aparte de a se apropia de oameni, vorbea cu glas moale, atingea un umăr, asculta cu luare-aminte. *Bănuiesc că dacă n-ai avea nimic sau pe nimeni, ai putea să-ți petreci zilele ascultând și servindu-i pe alții ca și când n-ai avea o grijă pe lume.*

Sitis trecu grăbită printre trupurile nădușite și ieși în coridorul strâmt și întunecos, ascuns de tapiseria grea de culoare roșie și aurie. Din rafturile scobite în zidurile din piatră se revărsa lumina lămpilor de ulei. Sitis închise ochii și răsuflă adânc. Mirosul de cuișoare zdrobite și mentă uscată îi scălda simțurile asaltate. Ușurarea pe care i-o aducea locul acesta era precum apa pentru un suflet însetat și pustiu.

Se va obișnui vreodată cu duhorile emanate de săraci? Ca nepoată a lui Ismael, Sitis avusese șansa să crească în

deșert, în corturile cele mai luxoase, și socotea ideile lui lov de milostenie drept un nod greu de desfăcut. Chicoti în sinea ei. În patruzeci de ani de căsnicie, masca de servitoare nu era decât una dintre nenumăratele pe care le purtase ca să mențină relația cu el – un preț neînsemnat pe care îl avea de plătit pentru zece copii frumoși și perspectiva de a avea nepoți, într-o bună zi.

Respirând îndelung miresmele dulci și purificatoare ale mirodeniilor, se îndreptă spre sala privată a banchetului, unde darurile și decorațiunile pentru ceremonia de logodnă a lui Uzahmah zăceau împrăștiate pe mese. Își trecu ușor degetele peste cupele strălucitoare de argint pe care le cumpărase de la negustorii aramieni, cu o zi în urmă. Ridicând o farfurie din bronz, se privi în lustrul ei strălucitor. *Hmm, ți-au mai apărut câteva riduri sub ochi, Sitis.* Câteva șuvițe albe îi vărgau părul negru, iar obrajii trandafirii din tinerețe dispăruseră.

„Da, Sitis, fetițo, ești la fel de frumoasă ca atunci când aveam treisprezece ani”.

Vocea profundă și răsunătoare o făcu pe Sitis să tresară și aproape că scăpă farfuria din mâini. „Sayyid! De ce te furișezi așa în casa mea? Ai să-mi scoți și mai mulți peri albi!”

Cu un aer de rege, pe măsura unui înstărit negustor de grâne, prietenul ei din copilărie păși încrezător spre ea. Făcu o plecăciune și spuse ghiduș, „Am venit să o întreb pe stăpâna casei dacă are nevoie de mai multe grâne pentru marea ocazie a banchetului în cinstea logodnei mezinei sale”.

„Oh, ridică-te!” Sitis îi îndepărtă bufoneriile cu aceeași

fluturare de mână cu care îndepărta muștele în cantina săracilor, dar nu putu să înlăture, odată cu ele, și zâmbetul ce însoțea întotdeauna prezența lui Sayyid. „Știi prea bine că avem grâne din belșug. Ai fost generos ca întotdeauna, prietene”.

Ochii lui își pierdură licărul poznaș, iar obișnuita-i voce blajină se adresă direct inimii ei. „Am adus ceva special pentru Uzahmah”. Aruncă o privire în jurul sălii de ospăț, ca pentru a se asigura că erau singuri și, îndesându-și mâna în faldurile robei, scoase la iveală o traistă din piele ce părea a conține ceva greu. „Întocmai cum ție, în urmă cu atâția ani, ți-am dat darul înțelepciunii ismaelite, doresc să-i chezășuiesc și fiicei tale viață”. Desfăcu șnurul și lăsă să-i cadă în mână trei zeițe ismaelite de o lucrătură fără cusur: Al-Uzza, Al-Lat și Manat.

Sitis își ținu răsuflarea. „Oh, Sayyid, sunt întocmai precum cele pe care mi le-ai dat mie, când...” Ochii i se umplură de lacrimi și, de emoție, simți un nod în gât. „Când Dumnezeu lui lov mă uitase, tu mi-ai dat zeițele și de atunci n-am mai pierdut nicio sarcină”. Nu-i putu întâlni privirea. Nu se cuvenea ca o femeie să vorbească cu un bărbat despre un asemenea lucru, dar Sayyid nu era un oarecare. Cei din familia lui erau fermieri arendași în tabăra tatălui ei și, pe urmă, Sayyid o iubitise cândva, cu mulți ani în urmă. „Fiicele mele au fost un dar din partea zeițelor noastre ismaelite”. În sfârșit, își ridică privirea și ferocitatea de pe chipul lui o sperie.

„lov aproape că te-a ucis, așteptându-se să-i naști fii ca în cirezile lui Edom. Nicio femeie nu poate da naștere la trei perechi de gemeni în șase ani și să scape cu viață”. Mânia

lui Sayyid față de lov continua să fie aprinsă, după toți acești ani. Ea, însă, se deprinse să-i țină despărțiți – chiar dacă cei doi bărbați rămâneau aproape de inima ei.

„Nu lov s-a purtat rău cu mine, Sayyid”, spuse ea, mângâindu-i obrazul. „Soțul meu mă iubește. *Dumnezeul* lui lov, El Șadai, a fost cel ce m-a uitat”. Lăsându-și mâna să-i cadă din nou pe lângă corp, la pomenirea numelui lui Iahve se simți copleșită de o familiară asprime. „Este așa cum mi-ai spus întotdeauna, Sayyid. El Șadai este Dumnezeuul bărbaților și nu aude rugămințile unei femei care tânjește după un copil”. Cu delicatețe, așeză fiecare din cele trei chipuri pe masa din fața lor. „I-am spus lui lov că numele fiicelor noastre declamau moștenirea lor ismaelită, dar în realitate ele îmi aminteau de zeițele fertilității mele”. Transferă câte un sărut din degete pe capul fiecăreia dintre zeițe. „Alathah a fost numită după Al-Lat, Manathah după Manat, iar Uzahmah după atotputernica zeiță Al-Uzza”. Întorcându-se spre Sayyid, îi zâmbi plină de tandrețe și îl sărută pe obraz. „Și, se-nțelege, ele îmi amintesc mereu de prietenul meu din copilărie, care mă salvează ori de câte ori am nevoie de el”.

Pământul se zdruncină, iar primele raze ale zorilor fură străpunse de țipete. Tabăra lui lov era, toată, un haos. Dina văzu un bou trecând în goană pe lângă cortul ei, urmat de unul dintre văcari. Zvârli cât colo blănurile grele ce îi ținuseră cald de-a lungul primului somn fără vise de când era copilă și sări în picioare, pe rogojina ei din piele de capră. Mireasma mielului jertfit dispăruse cu totul.

Nici nu se dezmetici bine, că se și pomeni cu Nogahla cuibărită în brațele ei. „Nogahla”, șopti Dina, „du-te de te

ascunde sub claia aceea de pături. Nu trebuie să te găsească”. Se întâmpla adesea ca, la revărsatul zorilor, să vină marauderii, iar dacă caravana lui Iov era, într-adevăr, atacată, în curând agresorii aveau să dea năvală în cortul lor.

„Dar, stăpână, tu unde te vei ascunde?” întrebă fata cu glas tremurat în timp ce se îndreptă ca o săgeată spre pături.

Nogahla își trase și ultimul vârf de deget sub movila de lână, iar Dina ascultă, încordată, zgomotele din jur. În loc de tropăit de cămile în galop, auzi călcătura greoaie și asurzitoare a unor copite de cai. Servitorii lui Iov țipau mai mult de nedumerire, decât de frică.

„Ce se petrece acolo?” Adunându-și curajul, Dina se deplasă spre brava rază de soare ce pătrundea prin partea frontală a cortului lor. Se uită pe furiș afară și îl văzu pe Iov îndreptându-se, liniștit, spre foc împreună cu un șeic impunător din Saba. Restul taberei își continua freamătul. În lumina dinaintea zorilor, nu prea izbutea să deslușească trăsăturile celui alt bărbat.

„Ce ciudat”, șopti Dina. „Șeicul acesta îmi pare cunoscut”.

Când confuzia începu să se risipească, Nogahla se uită printre pături și întrebă, „Au murit cu toții?”

Aruncându-i fetei o privire dojenitoare, Dina își înveli capul și deschise, precaută, ușa cortului. Se aplecă să iasă, iar când se îndreptă de spate, întâlni privirea șeicului din Saba care ședea lângă Iov – un bărbat pe care, într-adevăr, îl mai întâlnise. Obrajii lui ardeau de ură precum cărbunii încinși. Dina se trase, orbește, înapoi, aproape prăvălind la

pământ stâlpul din mijlocul cortului. *Elohim, nu el, nu acum.*

„Stăpână, te simți bine?” întrebă Nogahla, ieșind din fortăreața ei de lână și prinzând-o pe Dina, care se împleticea pe spate. Zărind expresia de pe chipul Dinei, se întunecă la față. „L-au rănit pe stăpânul lov?”

„Nu, Nogahla”, șopti Dina, recăpătându-și echilibrul mai curând decât stăpânirea de sine. „Jupânul lov este teafăr”. Se uită frenetic în jur, încercând să își dea seama ce putea fi împachetat rapid în bagaje mici. „Trebuie să ne grăbim și să împachetăm câte ceva. Jupânul lov ne va trimite înapoi în tabăra tatălui meu în orice clipă de-acum”. Cine știe dacă lov le va îngădui să ia o cămilă sau un măgar – sau dacă vor fi izgonite din tabără și nevoite să-și găsească drumul înapoi pe jos.

Gărzile lui lov fuseseră luate pe nepregătite, iar călăuza lor era acum în genunchi înaintea lui. „Stăpâne, să ne fie cu iertare. Caii s-au apropiat mai iute și mai silențios decât cămilele”. Omul acesta cunoștea fiecare deșert și potecă de munte ca pe palma mâinii sale cu două degete. Era aspru, capabil și deloc cunoscut că ar inventa scuze. „Cine s-ar fi așteptat la o trupă de cai într-un ținut atât de îndepărtat de Egipt?” adăugă călăuza, răsucindu-și cele două degete cu înverșunare, în așteptarea muștrului ei unui stăpân a cărui tabără fusese întoarsă pe dos de spaimă.

„Înțeleg”, spuse lov, punând, liniștit, o mână pe umărul bărbatului. „Dar pentru că ne aflăm în apropierea unui port, prietene, nu poți ști niciodată când își va face apariția Țofar, vărul meu, negustor de mirodenii”.

Călăuza aruncă o privire nimicitoare șeicului rotund și roșcovan din fruntea convoiului de cai, al cărui râs devenise

acum de-a dreptul isteric. Iov vedea bine că ghidul lui fierbea de mânie, dar avea probleme mai însemnate de rezolvat decât orgoliul lui rănit.

„Totul este iertat”, spuse Iov, „dar mi se pare că boii mei se îndreaptă spre stâncă”. Iov arătă cu degetul falezele crestate de granit, situate la câteva sute de pași, iar omul sări în picioare, împărțind porunci văcarilor.

„Trebuie neapărat să-ți faci de fiecare dată o intrare pompoasă, Țofar?” strigă Iov din mijlocul confuziei, apropiindu-se de armăsarul negru și lucios al prietenului său.

Țofar coborî agale din șaua dobitocului său și, venind în grabă în întâmpinarea lui Iov, îl bătu pe spate. „Corăbiile mele au sosit ieri în Elath și niște negustori au adus vorbă că ai tăbărât pe dealurile acestea, deasupra cetății. Știu că s-ar fi convenit să trimit mesageri care să-mi anunțe sosirea, dar am vrut să-ți fac o surpriză”.

„Ei bine, aproape că ai avut parte de primirea-surpriză a lăncii mele”, spuse Iov cu umor, îndrumându-și vărul spre focul de tabără.

„Ai fost întotdeauna îndemânatic cu lancea, vere”, spuse Țofar, încercându-i, neastâmpărat, mușchii umerilor. Iov îi trase un ghiont și cei doi se încăierară ca doi copii la joacă. Se mai simțea încă fiorul rece al deșertului, dar căldura unor vieți împărtășite ștergea anii de separare.

„Uitasem că bunicul Esau era deosebit de mândru de instruirea ta în ale armelor, în tinerețe”, spuse Țofar cu o ultimă lovitură.

„Și deosebit de interesat ca tu să înveți negustorie”. Iov chicoti și făcu semn spre caii din spatele lor. „Așadar,

spune-mi, ambițiosule văr. Ce soi de târg ai încheiat cu Egiptul de-ai pus mâna pe așa armăsari?”

„Ei bine, vere, ca să faci negustorie de cai, trebuie să fii gata să-i dai faraonului ceea ce vrea – scorțișoară”. Țofar se aplecă spre el ca să poată fi auzit în nesfârșita zarvă din jurul lor. „Dar, între noi fie vorba, cămilele sunt cu mult mai potrivite să-mi poarte trupul impunător”. Se bătu pe mijlocul amplu, prezentându-l cu mândrie, și pe urmă se așeză, cam stângaci, pe o rogojină, lângă foc.

Pentru Iov era o adevărată delectare să audă despre ultima aventură a lui Țofar. Îl invidia puțin pentru abilitatea de a-și trăi viața cu atâta abandon, cu atâta zel. Când zilele petrecute împreună în Casa lui Sem ajunseseră la capăt, Esau aranjase pentru Țofar o căsătorie cu fiica unui negustor bogat de mirodenii, din Saba. Țofar călătorise în sudul

Arabiei pentru a ajuta la răspândirea învățăturilor Celui Preaînalt în mijlocul ismaeliților și, totodată, pentru a învăța fiecare amănunt despre lucrativa negustorie cu mirodenii. În scurt timp, își luase o a doua nevastă, dobândind prin intermediul celui de-al doilea său socru, marinar de meserie, acces la secretele străvechi ale canalelor de apă și navigației, cunoscute de sabeeni. Acum era cel mai înstărit negustor de mirodenii din Răsărit, iar învățăturile Celui Preaînalt rămăseseră în seama unui alt discipol de-al lui Sem, Bildad, fratele lui Sitis.

„Văd că ai inele noi, Țofar”. Iov ridică o sprânceană, lăsându-se și el, cu picioarele încrucișate, pe o rogojină, lângă vărul lui.

Țofar își studie degetele cărnoase, ce abundau în inele de

aur bătute cu nestemate. „Poate că am unul sau două în plus de când ne-am văzut ultima dată, dar...”

„Nu, vere. Vorbesc despre cercurile acelea negre de sub ochii tăi, care mie îmi spun că ai muncit prea din greu și ai dormit prea puțin”. Iov se simțea aidoma unei neveste cicălitoare, dar Țofar arăta ostenit și șleampăt, ceea ce era cu totul ieșit din comun pentru acest negustor de o eleganță atât de rafinată. Țofar îi nesocoti îngrijorarea, dar Iov nu se dădu bătut. „Spune-mi, vere, e prima dată când te întorci în Edom după călătoria de afaceri din Saba, de acum doi ani?”

Țofar închise ochii, trase aer adânc în piept și expiră ceea ce părea a îi sfârșeala acumulată la capătul a doi ani încheiați. „În sfârșit, sunt în drum spre casă, Iov. Am fost reținut de un mare grup de sabeeni care mi-au cerut să călătorească pe vasul meu de negustorie”. Plecându-și, conspirativ, capul, arăta spre cei unsprezece călăreți ce îl însoțeau. „Sabeenii aceștia împreună cu prietenii lor mi-au pus răbdarea la grea încercare, cerându-mi mai mult răgaz ca să adune provizii pentru noua lor așezare din Moab. Ce era să fac? Deja îmi plătiseră bani frumoși pentru călătorie – bani din care am cumpărat încărcătura de mirodenii pentru acest voiaj”.

Iov mai aruncă o privire către escorta lui Țofar de sabeeni. Într-adevăr, păreau un grup cam mohorât. Plăselele bătute cu nestemate ale pumnalelor lor scăpărau în lumina soarelui de dimineață. *Jambiyas* cu două tăișuri, purtate la mijlocul cingătorilor lor, erau un avertisment nerușinat al iușim» ce caracteriza tribul sabeenilor.

Iov se uită apoi la cingătoarea lui Țofar. Niciun *jambiya*.

Dovadă că Țofar era încă sfâșiat între diversele tradiții ale locurilor pe care le socotea căminul lui. Locuise în Saba doar zece ani, după care se întorsese în Canaan împreună cu soțiile și copiii săi și își stabilise rutele de negustorie prin Edom, Arabia și Egipt. Cu toate acestea, continua să poarte robele ismaeliților și *ghutrah* albă specifică șeicilor sabeeni în locul *keffiyeh-ului* negru cu alb al vecinilor săi canaaniți. Întrebat fiind de ce refuza marama canaanită pentru păr, făcută dintr-o împletitura unică de lână, Țofar răspundea, în glumă, că *ghutrah* sabeeană îi accentua frumusețea colțuroasă. Iov, însă, cunoștea adevăratul motiv al refuzului său. *Keffiyeh*-urile erau țesute din lâna pestriță și bălțată a turmelor unchiului Iacov, iar Țofar respingea de multă vreme tot ce avea vreo legătură cu unchiul Iacov.

„Oricum, am așteptat după grupul acela de sabeeni și caii lor egipteni”, șopti Țofar, arătând cu degetul mare către escorta cu înfățișare necizelată, „și, în sfârșit, acum patru luni, am ridicat velele”. Uitându-se distrat în jur, se opri, în cele din urmă, asupra călăuzei lui Iov. „Ce-o fi fost în capul tău când ai angajat o călăuză cu trei degete lipsă?”

Iov râse. „Atât, administratorul meu, mi l-a recomandat foarte călduros. Acum, nu schimba subiectul”. Împunse cu dosul mâinii pieptul lui Țofar. „Cum se face că ai străbătut Golful Aqaba în toiul iernii? Nu era sezonul musonilor?”

Țofar se dizolvă într-un alt acces de râs, al cărui sunet încălzi inima lui Iov în același fel în care focul de tabără alung răcoarea dimineții. „Numai prin mâna lui El Șadai și cu ajutorul secretelor marinarilor sabeeni am putut naviga prin vântoasele din Aqaba pe timp de iarnă”. Lovindu-se peste genunchi, își depănă mai departe povestea,

măsurând cu privirea ce mai rămânea din tabăra lui Iov. „Nu a fost o călătorie plăcută cu o sută de cuțitari sabeeni și cincizeci de cai egipteni!”

Iov ascultă cu nespusă încântare și râse încet, amuzat mai degrabă de neputința lui Țofar de a se concentra decât de talentele lui de povestitor. Pe când era băiat în Casa lui Sem, îi era cu neputință să stea locului și să învețe căile Celui Preaînalt. Când i se dădea, însă, un subiect de dezbatere, nici cei mai erudiți învățători nu-i puteau combate mintea sprintenă și agilă.

Învăluit în amintiri dragi, Iov tresări băgând de seamă că sporovăială nepăsătoare a prietenului său încetă și chipul i se făcu de piatră. Cu ochii inflamați și pumnii strânși, tremurând, Țofar sări în picioare. „Ea ce caută aici?”

„Cum? Cine?” Ridicându-se lângă el, Iov urmări direcția privirii verișorului său, dar nu-și putea închipui ce ar fi putut să-i schimbe atât de subit dispoziția.

„Ucigașa aceea a lui Sihem!”

Iov se uită glonț spre cortul Dinei.

„Da, ea!” țipă Țofar. „Cum ai putut să o lași să-ți pângărească tabăra?”

La început, șocul îi paraliză gâtul. Cum de o recunoscuse Țofar pe Dina? „Țofar, vorbește mai încet. Te va auzi”. Zări silueta Dinei trăgându-se înapoi în cort și pe ceilalți din caravana lui împietrind ca niște statui. *Toată lumea l-a auzit.* Clocotea de mânie, dar când se întoarse spre Țofar, văzu că furia acestuia se risipise precum pielea lepădată de un șarpe în deșert. *Nu cumva ți-e frică, Țofar?*

Oftând adânc, încurcat, Iov spuse, „Spune-mi de ce arăți, deodată, speriat”.

„Pentru că este ca o molimă. Iov. Îți va infecta toată casa – ca lepra!” Vrând să-l calmeze, Iov se întinse spre Țofar, însă acesta se trase înapoi. „Este ridicol”, spuse Iov, încercând să își păstreze tonul egal. „Spune-mi cum de o cunoști pe Dina”.

Ochii lui Țofar ieșiră din orbite și venele de pe frunte și gât deveniră proeminente în timp ce tună, „Toată lumea o știe, Iov! De la Nil și până la Eufrat, oamenii au auzit despre trădarea sihemiților”.

„Tu, Țofar!” Iov îl prinse de faldurile robei și strânse materialul fin între degete. „Te-am întrebat cum de o cunoști tu pe Dina. Nu vreau să aud poveștile păstorilor și bârfele negustorilor”.

Înfrigurat la față precum o smochină arsă de soare, Țofar se smulse din mâna lui Iov și își netezi cutele robei. „Când m-am întors din Saba, împreună cu soțiile mele, ca să mă așez în Naamah, canaaniții mă urau pentru că unchiul Iacov îi otrăvise împotriva urmașilor lui Esau. Dar regele Hamor din Sihem a fost mărinimos și s-a purtat cu bunătate, ținându-mi partea, spunând că rutele negustoriei edomiților vor aduce beneficii generațiilor viitoare. Prințul Sihem a fost cel mai bun dintre lui Hamor, cel mai onorabil bărbat pe care l-am întâlnit vreodată. Erau prietenii mei, Iov”. Împungând aerul cu degetul în direcția cortului Dinei, spuse „femeia aceea l-a sedus pe prinț pentru ca frații ei să poată măcelări și jefui cetatea, umplând de aur corturile lui Iacov. Mă aflu pe drumul dintre Sihem și Bethel când caravana unchiului Iacov a trecut pe lângă mine. Am văzut-o înveșmântată în hainele însângerate ale regilor, șezând deasupra unei căruțe ticsite de pradă sihemită”. „Destul!”

Furios, Iov luă apărarea Dinei. „Nu știi nimic despre Dina și habar n-ai de *adevărata* poveste sau de durerea pe care a tăinuit-o vreme de atâția ani! Femeia aceasta este răspunzătoare doar pentru păcatul ei. Nu și pentru cele ale fraților ei sau ale lui Iacov”. Necruțător, ca și când bălăia Dinei devenise, cumva, a sa, continuă, „Am adus jertfele cuvenite pentru păcatul ei – oricare ar fi fost neînsemnata parte pe care a jucat-o în acea îngrozitoare tragedie. Înaintea lui El Șadai, ea este iertată”.

Șocul de pe fața lui Țofar era aproape palpabil. „Cum poți spune că este iertată, Iov? Trădarea ei depășește cu mult Sihemul. În timpul vizitei mele în tabăra lui Isaac, de la Hebron, am văzut-o răsfățându-l și lingușindu-l pe bunicul nostru. Este la fel de șireată precum taică-său, încercând să-și asigure viitorul prin...”

„Oprește-te, Țofar!” îl avertiză Iov. „Ea face parte din casa mea acum”.

Țofar se făcu alb precum *ghutrah* de pe el. Apucându-l pe Iov de umeri și scuturându-l zdravăn, spuse, „Parte din casa ta? Nu, Iov! Spune-mi că nu ți-ai trădat legământul față de Sitis și ai luat-o de nevastă pe *femeia aceea*”.

Iov cântări întrebarea lui Țofar. „Dacă tu îți poți lua o a doua nevastă, Țofar, eu de ce n-aș putea?” spuse, cu un calm glacial.

„Pentru că ai promis!” zise Țofar, izbindu-l pe Iov în piept. „I-ai promis lui Sitis că ea va fi singura ta nevastă – tot așa cum a fost Rebeca pentru bunicul Isaac. Nu, Iov, n-ai făcut-o. Spune-mi că n-ai făcut asta!” Iov rămase pe poziție și susținu, sfidător, privirea lui Țofar. Își simțea inima zvâcnindu-i în urechi. Firește că nu avea de gând să își

încalce vreodată legământul încheiat cu Sitis, dar, pentru prima oară în viața lui, refuză să dea explicații. Avusese multe neînțelegeri cu Țofar, însă pe aceasta o simțea, cumva, diferită. Între ei se căsca o prăpastie peste care vorbele nu se puteau face punte.

„O iau acasă ca să se mărite cu Enon”, spuse, inexpresiv. „Dar oricum ar fi, ea este iertată, Țofar. Ea este iertată de El Șadai – chiar dacă tu, unchiul Iacov și bunicul Esau se pare că ați uitat cum să iertați”. Țofar se făcu stacojiu la față. „Te-a fermecat și pe tine, întocmai ca pe prințul Sihem. Îți va ruina casa. Ascultă ce zic!”

„Nu mă aflu sub nicio vrajă, Țofar. Iar Dina nu mai poartă povara rușinii ei”. Ajuns de sfârșeala drumurilor și a acestei dispute fără rost, lov clătină din cap. „Dacă ai vrea să vorbești cu ea, ai vedea dragostea nețarmurită pe care i-a purtat-o bunicului Isaac și ai înțelege de ce el a poruncit de pe patul de moarte ca ea să se mărite cu Enon”.

Șocul topi toată mânia lui Țofar și ochii i se umplură de lacrimi. Tăcerea ce se așternu deodată îl lăsă pe lov fără suflare. Ce cruzime din partea lui să-l înștiințeze pe Țofar de moartea bunicului într-un mod atât de nesăbuit!

„Iartă-mă, vere”. lov își lăsă capul în jos. „Bunicul Isaac se odihnește, în sfârșit, alături de părintele Avraam”.

Niciunul nu scoase o vorbă. Zgomotele din tabără se întetiră, boii erau, în sfârșit, adunați pentru drum, iar corturile lăsate la pământ, strânse și încărcate în căruțe.

Într-un târziu, Țofar se întoarse spre focul muribund și spuse, „Nu l-am cunoscut pe bunicul Isaac așa cum l-ai cunoscut tu, lov. Am trecut prin tabăra lui doar ocazional, în drum spre afacerile mele negustorești. Nu am studiat

învățăturile împreună cu el, ca tine”.

Iov se întoarse cu fața la el, așteptând ca acesta să-l privească în ochi. Dar Țofar nu voia. „Țofar, frate-vere, bunicul Isaac a poruncit ca Enon să se însoare cu Dina pentru că odraslele lor sunt singura nădejde de a aduce binecuvântarea legământului lui Avraam în clanul lui Esau”. Țofar ridică iute capul. „Așadar, bunicul Isaac te-a obligat să o iei pe Dina?” Zâmbi sardonice. „Unchiul Iacov trebuie să fi izbutit, în sfârșit, să-l convingă să-i debaraseze clanul de rușinea acelei femei”.

Iov avu senzația că tocmai înghițise cărbuni aprinși. „Să nu mai vorbești vreodată așa despre nora mea, Țofar! Dina este o femeie frumoasă care a fost acuzată pe nedrept și tratată în mod rușinos toată viața ei”.

Furia puse din nou stăpânire pe trăsăturile chipului lui Țofar. „Cum poți fi atât de orb?” Luă o mână de praf de pe jos și i-l zvârli lui Iov în piept.

„Destul”, spuse o voce liniștită de femeie, din spatele lor. Chipul Dinei era o mască a detașării, care îi ascundea cu desăvârșire durerea, în picioare lângă ea, era Nogahla, pregătită în orice clipă să se întoarcă precum o săgeată înapoi la cortul lor.

Dina se întoarse spre Iov și întrebă, „îmi vei oferi o călăuză care să ne ducă, pe mine și pe Nogahla, înapoi în casa lui Abba Iacov?” Iov văzu expresia de triumf de pe chipul lui Țofar și răceala din ochii Dinei. „Acum că ai auzit povestirea lui Țofar, sunt sigură că te-ai răzgândit în privința mea”.

Lui Iov i se frânse inima văzând că vechea rușine se agăța din nou de Dina în dimineața aceasta. Mielul jertfit

noaptea trecută nu era decât cenușă fără valoare dacă ea se întorcea la amărăciunea lui Iacov. „Nu, nu voi angaja o călăuză ca să vă întoarceți”.

Dina închise ochii și se îndepărtă. Înșfăcând-o pe Nogahla de mână, începu să coboare poteca spre Elath, cărând fiecare câte două bocceluțe.

Înainte ca Iov să o poată chema înapoi, Țofar râse și spuse, „Vino înapoi aici. Nici măcar *tu* nu meriți ce-ar putea să-ți facă un bandit pe drumul înapoi spre Hebron. Poți călători împreună cu una din caravanele mele de mirodenii, de-a lungul munților, pe coastă. Îl vor găsi pe tâlharul de taică-tu undeva între Beerșeba și Hebron, sunt sigur”. Dina se opri, dar nu se întoarse, iar Nogahla se mulțumi să își ridice privirea, așteptând, către stăpâna ei.

„Nu, Țofar”, strigă Iov tare, pentru ca Dina și Nogahla să-l audă. „Refuz să o las să plece înapoi în casa lui Iacov. Bunicul Isaac a promis-o fiului meu Enon, iar eu n-am să-i redau libertatea decât dacă el o refuză”.

„De ce?” Dina dădu drumul mâinii Nogahlei și fugi spre cei doi bărbați. Masca îi dispăruse. „De ce nu mă trimiți înapoi acum și să terminăm odată cu asta? Știi că fiul tău va avea aceeași părere despre mine precum acest... acest...” spuse Dina pe un ton de dezgust, arătând spre Țofar.

„Ai grijă, Dina”. În toiul furtunii ei de cuvinte, Iov își păstră liniștea. „Nu i-am dat voie să te acuze pe nedrept și nici pe tine nu te voi lăsa să-l dezonorezi pe Țofar în prezența mea”.

„Cum poți să spui că m-a acuzat pe nedrept?” Lacrimile amenințau să i se prelingă de pe frumoasele gene lungi pe

obraji, dar își șterse amândoi ochii cu dosul palmei. „Știi bine ce am făcut! Trimite-mă înapoi! Nu mă face să aștept umilirea refuzului fiului tău”. Mai multe lacrimi amenințau să o copleșească, dar ea își păzi cu dârzenie vâlul de demnitate.

„Trimite-o înapoi, lov”, stăruia Țofar, prinzându-l pe lov de braț. „Dacă îl forțezi pe Enon să se însoare cu ea, va ajunge de râsul tuturor în Edom”.

lov îi puse cu blânde (e o mână peste strânsoarea de fier. „Și cum rămâne cu iertarea lui El Șadai? Cu dorința lui Isaac? Cu binecuvântarea lui Avraam pentru clanul lui Isaac? Toate acestea nu înseamnă nimic pentru tine, veredre? Oare inima și sufletul unei femei înseamnă atât de puțin pentru tine?”

Țofarăși smulse mâna dintr-a lui lov. „Ai grijă, vere. Femeia aceasta îți va distruge casa”. Uitându-se la Dina, scuipe pe pământ la picioarele ei. „Puțin îmi pasă dacă bunicul Isaac credea că tu porți în pânțele binecuvântarea legământului lui Dumnezeu cu Avraam. Tatăl tău este un mincinos și un hoț, iar frații tăi, niște ucigași. Tu nu ești cu nimic mai bună”.

Dina se întoarse și, în drum spre cort, o apucă pe Nogahla de mână. Fără alte vorbe, Țofar se îndreptă cu pași apăsați către calul lui și dispăru împreună cu escorta lui de sabeeni, într-un nor de praf roșu.

lov rămase tăcut. Întorcându-se ușor, într-un cerc deplin, văzu cu uimire că, în scurtul răgaz în care el și Țofar destrămaseră o prietenie de o via (a, servitorii lui ridicaseră tabăra. Aproape toate erau gata pentru plecarea în cetatea portuară Elath, unde aveau să schimbe animale pe daruri și

să strângă provizii pentru ultimele trei zile ale călătoriei spre Ut-Numai cortul Dinei rămăsese în picioare, însă lov nu se simțea pregătit pentru confruntarea care, era convins, avea să urmeze. Se hotărî să se plimbe până la o frumoasă deschidere între stânci, la aproape o sută de pași către soare, de unde putea vedea cetatea ce se întindea sub ei. Avea nevoie de un răgaz împreună cu El Şadai.

În ultimii cinci ani, când se întorsese spre casă din vizitele întreprinse în tabăra bunicului Isaac, petrecuse multe dimineți într-o despărțitură confortabilă pe care o găsisese între stânci. Își odihnea spinarea pe piatra roșie și aspră până când îi răsuna în suflet șoapta adevărului lui El-Elyon. Firește, Dumnezeuul Cel Preaînalt nu îi vorbise niciodată în mod direct. Un asemenea miracol era păstrat doar celor ce dețineau binecuvântarea legământului. Dar poate că, într-o bună zi, unul din fiii lui Enon va auzi glasul lui El Şadai.

Cum ar fi să te audă vorbind, El-Elyon? Ar rămâne omul acela același?

Era în țara Uț un om care se numea lov. Și omul acesta era fără prihană și curat la suflet. El se temea de Dumnezeu și se abătea de la rău. I s-au născut șapte fii și trei fete. Avea șapte mii de oi, trei mii de cămile, cinci sute de perechi de boi, cinci sute de măgărițe și un foarte mare număr de slujitori. Și omul acesta era cel mai cu vază din toți locuitorii Răsăritului.

„Nogahla, nu mai căsca gura afară din cort și ajută-mă să împachetez”.

Dina se simțea prea mânioasă și umilită ca să dea voie curiozității fetei să-i încetinească mâinile ocupate. „Dacă lov și-a pus în gând să-i dea fiului său șansa de a mă respinge în fața întregii cetăți Uț, atunci trebuie să fim gata de plecare împreună cu restul caravanei sale”. Se simțea, în continuare, amenințată de lacrimi, dar se încăpățâna să le facă pe plac.

Nogahla luă cu delicatețe salteaua de dormit din mâna Dinei. „Dă-mi voie s-o împătur eu, stăpână. Tu schimbă-ți rochia și aranjează-ți părul. Pregătește-te să mergi în Elath astăzi”.

Dinei îi tremurau mâinile. Înaintea ochilor i se perindau imagini cu chipul mânios al lui Țofar. Nu voia decât pace – pacea pe care o căpătase după jertfa de astă-noapte.

„Stăpână, te simți bine?” o întrebă Nogahla, punându-i cu tandrețe o mână pe braț.

O bătaie puternică din palme anunță prezența unui vizitator în afara cortului. Dina își simți toți mușchii

încordați.

„Trebuie să-ți vorbesc o clipă, Dina”. Era Iov.

„Suntem aproape gata”, spuse Dina, răspunzând întrebărilor nerostite ale Nogahlei printr-o ridicare din umăr.

„Muncim cât putem de repede...”

Iov își vârî fața prin ușa cortului. „Am o rugămintă”, spuse el, cu glasul blând, dar hotărât. Când se îndreptă de spate, umplu cu prezența lui cortul strâmt al femeilor. „Dina, aș vrea să-mi dai borcanele tale de ierburi și leacuri, te rog. Cele pe care ți le-a dat bunicul Isaac”.

Dina mai așteptă și alte explicații, însă tăcerea lui era tot atât de goală pe cât îi era și expresia de pe chip. „De ce?” întrebă, într-un târziu.

„După ce te vei mărita cu fiul meu, îți va rămâne puțină vreme pentru moșit. Pot să ofer ierburile tale moașelor din Uț, și atunci toată lumea, atât cei din casa mea, cât și din cetatea noastră, va beneficia de pe urma lor. Nu-ți face griji, Dina. Eu știu ce este mai bine”. Deși zâmbetul lui era autentic, o emoție stranie îi juca în colțul gurii.

Dina oscila între deznădejde și indignare. Înțelegea faptul că se cuvenea să fie dispusă să facă parte și altora din ierburile ei, însă aceste flacoane erau daruri din partea bunicului Isaac. Nu *ei* ar trebui să-i revină sarcina de a decide cine să le folosească, din moment ce ea cunoștea puterea vindecătoare a fiecărei plante? Și apoi, aceste porțiuni nu dăduseră viață doar altora, ele înviaseră și sufletul ei mort.

„Îmi pare rău”, spuse, păstrându-și privirea plecată. „Nu ți le pot da”.

„Trebuie”. Glasul lui rămânea blând, dar insistent.

Dina se uită la Iov, căutând în ochii lui sufletul pe care îl știa acolo. „Cum îmi poți cere una ca asta?” Vocea i se frânse puțin și se urî pentru slăbiciunea ei. „Când știi bine cât de mult le prețuiesc?”

Iov dădu din cap și vorbi cu blândețe, ca și când ar fi dat explicații unui copil îndărătnic. „Am luat această decizie pentru binele tuturor. Dina. Îți cer să renunți la dorințele tale egoiste și să te gândești la alții”.

Cuvintele lui Iov o străpunseră aidoma unei sulite încinse. O socotea egoistă? Poate că era. La urma urmei, el era cel onorabil, cel mai de seamă bărbat al Răsăritului. Cine era ea să se îndoiască de Iov? Era un nimic.

Făcu câțiva pași către coșurile împletite și boccelele din piele în care zăceau comorile ei din ierburi și dădu să le apuce de mână. Ceva înăuntrul ei, însă, se împotrivea acestei cereri. „Nu!” strigă ea, dându-se un pas spre el. „Bunicul Isaac mi le-a dat mie, iar *eu* le voi împărți când și cu cine voi socoti de cuviință”. Iov se trase înapoi, vrând parcă să iasă cât mai iute din cort. „De ce cred oamenii că pot, pur și simplu, să-mi ia ceea ce e al meu? Nu! Nu și de astă dată, Iov!”

Dina își adună toate puterile. O va lovi oare? Nu așa procedau bărbații mânioși cu femeile din casa lor când acestea vorbeau cu atâta lipsă de respect?

Tăcerea atârna aidoma unei ploști ude de vin. Din vreme în vreme, era invadată doar de scâncetele înfundate ale Nogahlei și de răsuflarea greoaie a Dinei. În sfârșit, Iov zâmbi. „De ce nu ți-ai apărat și darul iertării cu aceeași înverșunare cu care ți-ai apărat ierburile?”

Dina nu putu decât să clipească. Dădu voie cuvintelor să

treacă dincolo de mânia pe care o simțea.

„Pe cât de sigur este că bunicul Isaac ți-a dat ție acele vase cu leacuri, Dina, pe atât de adevărat este și că El-Elyon ți-a vindecat sufletul, prin sângele mielului. Dar când Țofar a încercat să îți fure iertarea pe care ai primit-o în dar, tu ai cedat în fața primului reproș”.

Dina se zgâia la el, gâfâind. Mută de uimire. Ochii lui lov erau din nou ochiuri de apă caldă.

El o luă de mână, iar ea își lăasă mâna cuprinsă într-ale lui. „Tu ești o femeie puternică și frumoasă, Dina”, spuse. „Călătoria ce ne stă înaintea este aspră. Atât munții prin care vom trece, cât și oamenii pe care îi vei întâlni pot fi periculoși și neiertători”. Îi strânse mâna, aproape imperceptibil. „Dar nici munții, și nici oamenii nu-ți pot fura iertarea pe care ți-a dat-o Dumnezeu, decât dacă tu le permiți”. Cu acestea, se întoarse și, aplecându-se să iasă din cort, îi strigă peste umăr, „Voi trimite un servitor să strângă cortul. Ai grijă să nu fii în el când o face!” Râsul lui zbârnâi cu ecou.

Dina rămase în picioare ca o statuie. Căldura atingerii lui încă o furnica pe mâna întinsă.

„Stăpână”, spuse Nogahla într-o șoaptă reținută. Până și o tânără servitoare își dădea seama că clipa aceea era prea sfântă ca să vorbească pe un ton obișnuit. Dina râse, dar nu scoase o vorbă. Savura momentul.

„Stăpână, trebuie să ne grăbim”.

În sfârșit, Dina își lăasă mâinile să-i atârne. Se mișca, însă, ca pierdută într-un vis, un vis frumos în care un om bun se arăta credincios cuvântului dat și Dumnezeului său.

De pe balconul dormitorului ei, Sitis își adânci privirea în

oceanul întunecat al nopții și gândul o purtă spre Iov. Oare și el număra aceleași mii și mii de stele și se uita la aceeași jumătate de lună? Înfășurându-și rochia de lână mai strâns în jurul gâtului, se aplecă peste balustradă ca să poată vedea casele copiilor lor, în canionul de sub ea. Nouă dintre ei erau așezați la casele lor – opt căsătoriți, iar unul tot atât de neînălțat precum un bou sălbatic. Uzahmah, mezinga, dormea în tihnă în camera ei de la capătul coridorului, însă ardea de nerăbdare să se mărite cu Elihu, strălucitul discipol al lui Iov.

Sitis își strânse podul nasului și scoase un oftat obosit. Mezinga ei fusese întotdeauna cam năvalnică, ca și maică-sa, de altminteri. În urmă cu o lună plină, când ieșise împreună cu caravana pe porțile cetății, Iov îi făgăduise că, la întoarcerea lui, puteau să înceapă pregătirile de logodnă. Un zâmbet încrețit chipul lui Sitis. *Uzahmah a făcut întocmai ce aș fi făcut eu însămi.* Ea luase promisiunea tatălui ei drept permisiune de a stabili ospățul de logodnă pentru ziua în care caravana lui avea să intre din nou pe porțile cetății. Fata se ținuse de maică-sa să trimită iscoade și mesageri, aranjând lucrurile astfel încât Elihu să sosească în cetate odată cu Iov și caravana lui. Dacă iscoadele ei erau de încredere, Elihu urma să sosească împreună cu o caravană de negoț de-a chaldeenilor, de la miazănoapte, iar Iov și caravana lui veneau din Hebron pe partea de miazăzi a cetății. Amândoi ajungeau a doua zi, pe la apus.

Sitis își așează coatele pe balustradă și, masându-și tâmplile, se întreabă dacă nu cumva tocmai adâncise prăpastia din căsnicia ei prin faptul că cedase în fața nerăbdării fiicei lor. Se va înfuria Iov pentru că ea plănuise

banchetul și făcuse toate aranjamentele fără să-l întrebe? Va fi aceasta încă una din certurile acelea ce căscau și mai mult depărtarea dintre ei?

Îndoindu-se din șale, înclină micul ulcior cu ulei de măsline deasupra capetelor celor trei zeițe ismaelite. După anul de logodnă, Uzahmah avea de purtat grija propriei gospodării, iar Sitis rămânea singură cu lov în palatul lor zidit în stâncă. Despre ce vor vorbi? După câte se părea, nu mai puteau să-și spună nici două vorbe fără să se certe. Inspiră adânc aerul răcoros al nopții și, de astă dată, scoase un oftat ușor tremurat. Emoțiile deveneau din ce în ce mai greu de înăbușit.

„O, doamne ale vieții, ascultați-mi ruga”, spuse, masând uleiul pe fiecare idol. „Fie ca în curând să aud strigătele fericite ale nepoților în casa mea și răpăitul zglobiu al piciorușelor lor pe coridoarele acestea”. În mijlocul măsuței joase din fildeș trona maiestuoasă Al-Uzza, zeița atotputernică acoperită cu o mulțime de sâni. La dreapta ei ședea, cocoțată pe o cămilă, Al-Lat cea aurie, al cărei luceafăr de dimineață din lăntișorul de la gât strălucea de ulei. În ultimii ani, însă, preferata lui Sitis devenise Manat, sfânta mamă-soacră, așezată în stânga. Idolul fără cap ședea cu picioarele întinse, închipuind o poală de aur în așteptarea nepoților. Ținea brațele încrucișate sub sâni goi și proeminenți, ca un altar pe care mirodenii cu miros înțepător stăteau mărturie pentru tăria ei.

„De ce nu mi-ai binecuvântat casa cu nepoți?” o întreabă pe zeiță. „Ofrandele mele au ajutat la reconstrucția templului tău pentru ismaeliții din Haldeea, după ce lov și oamenii lui l-au distrus. Ce altceva mai ceri de la mine?”

Norii învăluiseră lumina lunii, făcând tăcerea idolilor să pară și mai întunecată. *Zei nu răspund niciodată*, își zise, îndreptându-se din nou de spate, pe balustrada balconului.

Scrutând noaptea de păcură, își aminti de vremea când crezuse că Yahve crease toate lucrurile. „Nu cu multă vreme în urmă”, șopti ea. „Totuși, cu o viață în urmă”.

Sitis era fiica lui Șua, fiul născut lui Avraam de concubina lui, Chetura. După moartea lui Avraam, Ismael se însurase cu Chetura și îl adoptase pe Șua, astfel că Sitis și fratele ei, Bildad, erau deopotrivă nepoții lui Avraam și ai lui Ismael – ceea ce însemna, potrivit lui Bildad, o dublă regalitate și o dublă devoțiune față de Iahve. Fratele ei fusese reprezentantul ismaeliților în Casa lui Sem. El îi ceruse lui Sitis să fie devotată lui Iahve, chiar și atunci când părinții lor muriseră și ea fu nevoită să crească de una singură. Era o prințesă printre servitori. Bildad aranjase ca ea să se căsătorească cu Iov. Și apoi Iov îi ceruse să fie devotată lui Iahve, chiar și atunci când copilașii ei muriseră. Fusese o mamă cu sânii plini și brațele goale.

„Creator al toate”. Râse cu amărăciune. „Nu prea cred”.

Aerul rece al nopții îi înfoie cărlionța de abanos de pe gât, iar răcoarea deșertului îi înfioră pielea. Își lăsă rochia să-i cadă de pe umeri. Balconul ei se afla la catul al treilea, cuibărit în stâncile roșiatice dinspre apus ale unui canion privat din cel de-al doilea sector, unul rafinat, al cetății Uț. O singură casă mai împărțea canionul cu ei, cea a lui Sayyid, un palat de dimensiuni mai mici, sculptat în stâncile de la răsărit, de cealaltă parte a canionului. Dar era târziu. Nimeni nu o vedea. Lămpile din casa lui Sayyid se stinseseră de mult, iar liniștea acestei nopți era ultima ei

șansă la libertate până la următoarea călătorie a lui Iov. Își lăsa rochia să-i cadă pe pardoseala din piatră și vântul extrem de rece să-i răvășească trupul, făcând-o să se simtă vie, înainte de a începe să își trăiască din nou moartea.

Măine avea să se întoarcă Iov, cu giulgiul său de așteptări, iar ea trebuia să își aleagă din nou vorbele cu grijă și să vorbească politicos, evitând privirea soțului ei. Îndura singurătatea pentru că își iubea căminul, copiii, statutul de soție a lui Iov, cel mai de văz om al Răsăritului. Își coborî privirea spre zeițele de aur, care luceau uleios în lumina lunii. În noaptea asta, le va dosi cu grijă într-un loc sigur, pentru ca Iov să nu le bănuiască niciodată prezența în casa lui.

Aruncă o privire dincolo de canion, către balcoanele și ferestrele casei lui Sayyid, cufundate acum în întuneric. Oare va bănui Iov că Sayyid fusese în casa lor? Astă-noapte, își luase rămas-bun de la prietenul ei printre lacrimi, scuzându-se din nou pentru că nu-l putea vedea decât cu prilejul următoarei călătorii a lui Iov sau dacă dădeau unul peste altul, din întâmplare, în piața cetății. Lacrimile îi tâșniră fără voia ei. „De ce sunt nevoită să aleg între soțul meu și prietenul meu cel mai bun?” șopti în noapte. Cunoștea răspunsul. Iov încă îl învinovăța pe Sayyid pentru că ea refuza să se închine lui El Șadai.

În ziua nunții lui Enon, când descoperise că Sayyid livra ofrandele lui Sitis la templul haldean, Iov poruncise ca templul să fie distrus, iar Sayyid, izgonit pentru totdeauna din casa lor. *Dar nu-l poți izgoni din inima mea.*

Se propti de balustradă; i își lăsa lacrimile să-i curgă în voie. De ce nu putea Iov să înțeleagă că Sayyid îi era ca un

frate? Mai aproape de ea decât propriul frate, care îi trădase inima. Sayyid o ascultase întotdeauna, ascultase cu adevărat, când îi era teamă sau era rănită, mai mult decât oricare alt bărbat din viața ei.

Sitis se lăsă în genunchi ca să își caute rochia și așeză câte un sărut pe fiecare zeiță. Cu grijă și reverență, înveli fiecare statueta în lână și o puse la loc în cubul sacru din piatră. Strecură capacul la loc și, ridicându-se în picioare, își trase mai strâns în jurul trupului rochia călduroasă de lână.

„Presupun că toți suntem înveliți într-un soi de giulgiu”, șopti ea, cu gândul la statuetele de aur din căminele lor de pânză. Își ridică privirea spre răsărit, către stâncile cufundate în întuneric, dar însuflețite de prezența lui Sayyid. „Poate că, într-o bună zi, voi evada din mormântul meu și mă voi închina liber, voi vorbi liber, voi trăi liber”. Ridicând cubul sacru, se întoarse în dormitorul ei. „Până atunci, trebuie să mă îngrijesc de o fiică frumoasă și să pregătesc un ospăț de logodnă”.

După ce schimbară toate animalele pe mărfuri, la Elath, caravana călători mult mai repede. Însă cu cât urcau spre înălțimi, cămilele greu încărcate și cei câțiva măgari ce cărau servitorii aveau nevoie de opriri frecvente pentru apă. Chiar dacă seceta scăzuse debitul izvoarelor naturale de munte, călăuza se pricepea de minune să dea de urma fiecărui strop de apă rece și răcoritoare. Razele soarelui se furișau de după vârfurile stâncilor din piatră de nisip, însă piscurile munților aduceau și temperaturi mai scăzute. Dinei îi clănțăneau dinții în ritmul în care se legăna cămila sub ea. În curând, rochia din lână pestriță nu mai putea ține piept vânturilor mușcătoare. Scrutând zărilor, văzu un platou

acoperit de un pâlcc de copaci și arbuști și se rugă ca ghidul lor să găsească apă acolo. Se uită apoi în coada convoiului, în căutarea măgarului alb al Nogahlei. Fata avea umerii încovoiați și tremura ca varga în spinarea micului dobitoc de povară care se legăna anevoie pe creasta muntelui.

„Aici pare a fi un loc bun de odihnă”, îi strigă Iov călăuzei. „Dacă găsim apă acolo, ne oprim”.

Dina oftă ușurată, băgând de seamă zâmbetul plin de bunătate de pe fața lui Iov. Îi sesizase oare disconfortul?

„Dar, jupâne Iov, chiar după cotitură, la următorul platou, se înalță cetatea Uț. De ce să poposim acum?” întorcându-se, călăuza întâlnește privirea Dinei, care se străduia, fără succes, să își stăpânească clănțănitul dinților. Bărbatul nu își ascunse câtuși de puțin frustrarea, însă când ajunseră la podișul împădurit și la un izvor gălgâitor, își opri cămila.

Iov descălecă și, până să își oprească Dina cămila ostenită, o și așteptă cu mâinile pline de pături. „E mai rece în deșert decât te-ai așteptat, nu-i așa?”

Cămila Dinei scuipă arțăgoasă și mugie zgomotos, în chip de protest, în timp ce îngenunche pe burtă. Dina îi vorbește cu blândețe și, mângâind-o pe gât, se dădu jos de pe tronul ei cu patru picioare.

Iov râse. „Se pare că ție îți place să călătorești mult mai mult decât soției și fiicelor mele”. Îi puse o pătură pe umeri și cu o alta se îndreaptă spre măgarul Nogahlei. „Sitiș detestă mirosul de cămilă”, îi aruncă peste umăr, „iar ficele noastre cred că «dormitul sub cerul liber» înseamnă un cort, trei saltele de lână puse una peste alta pe post de pat și servitori care le fac vânt cu pene de struț”.

Dina se afla la doi pași în urma lui Iov când Nogahla

aproape că sări de pe măgarul ei. „Stă-stăpână, mi-e frrrig!” zise ea. Iov chicoti, iar râsul lui răsună printre vârfurile munților. Înveli cea de-a doua pătură în jurul umerilor fetei, care se cuibări la căldură.

„Mulțumesc”, spuse Dina, uimită de solitudinea lui Iov. El flutură din mână, ca și când gratitudinea ei nu era necesară.

Pomi apoi în fruntea lor către tihna focului de tabără. Nu făcu, însă, nici doi pași, când Dina văzu două degete agățându-se de umărul lui. „Nu putem pierde vremea aici. Dacă vrem să ajungem în Uț înainte de apus, trebuie să o luăm din loc într-un ceas”. Călăuza se îndepărtă țanțoșă, lăsându-l pe Iov cu gura căscată. Dina se miră în sinea ei că un om tocmit îi vorbea stăpânului său cu atâta lipsă de respect.

„Pune el ceva la cale, jupâne Iov. Ceva e putred”, vorbi Nogahla cu nonșalanță, ca și când toată lumea ar fi văzut cu ușurință adevărul, dacă s-ar fi uitat cu atenție. „De când am plecat din Elath te privește cu ochi șireți”.

Candoarea Nogahlei o luă pe Dina prin surprindere. „Nogahla, jupânul Iov și-a ales călăuza cu multă grijă și, deci, are încredere în ea”. Se uită apoi la chipul lui Iov, nădăjduind să întrevadă un semn care să îi redea încrederea, dar nu găsi niciunul.

„De fapt, omul acesta mi-a fost recomandat insistent de către Atât, supraveghetorul casei mele”, zise Iov, cu privirea pironită asupra călăuzei, care împărțea, nerăbdătoare, ordine îngrijitorilor de cămile. „Atât și cu mine avem o lungă istorie de opinii diferite. Niciodată n-am să-i mai urmez sfatul într-o chestiune de acest fel”,

conchise Iov și, întinzându-și mâna spre flăcările pârâitoare, zâmbi și schimbă subiectul. „De ce nu ne așezăm lângă foc, pentru ca voi două să vă încălziți puțin?”

Dina și Nogahla își alinieră pașii cu ai lui.

„Te deranjează dacă îmi povestești despre restul călătoriei noastre spre Ut?” întrebă Dina. În ultimele trei zile de drum, vorbise puțin cu Iov. Se târguiseră cu plăcere pentru mărfuri și ierburi în Elath și se bucuraseră de scurta camaraderie a rugăciunilor rostite seara, înainte de a se retrage fiecare la cortul său. Dar sperase să obțină oarece informații despre Enon în cursul lungilor zile petrecute pe drum. Iov, însă, fusese neobișnuit de tăcut. Dina se lupta cu îngrijorarea și era pe cale de a pierde lupta.

„Vom apuca drumul de coastă”, spuse Iov, arătând spre cumpăna strâmtă a apelor, „ocolind partea estică a stâncilor. Ar trebui să ajungem pe la apusul soarelui”. Împungând cu un băț așchiile aprinse de balegă, adăugă, „Ai vrea să mă întrebi ce te frământă de fapt?”

Dina se îmbujoră brusc – și nu era din cauza focului. Oare omul acesta citea mințile tuturor, sau doar pe a ei? Va începe cu ceva simplu. „Ce vârstă are fiul tău?” Inima îi bătea cu putere. Încercă să nu dea înapoi, însă zile în șir se temuse de răspunsul la această întrebare.

„Enon are treizeci și nouă de ani”.

Oh! E un copil! Dina își încetini, în mod conștient, respirația. Cum putea un bărbat mai în vârstă cu doar patru ani să se uite la ea cu dragoste? Ea era o capră bătrână pe lângă tinerele mirese pe care le-ar fi putut lua de nevastă.

Doar dacă nu cumva... Un gând îi veni pentru prima dată în minte.

Se întoarse spre Iov, dar el continua să studieze flăcările. „Te-am auzit spunându-i lui Țofar că ai făgăduit să îți iei o singură nevastă”. Se opri. „Fiii tăi au făcut o promisiune similară, sau Enon este deja înșurat?”

Iov rămase tăcut, ciudat de tăcut și chipul lui își pierde orice urmă de bucurie. Dinei i se frânse inima în fața cuvintelor pe care el nu le rostea.

„Este măcar un bărbat de onoare, precum tatăl său?” întrebă ea încet. „Vei fi a doua soție a lui Enon, Dina, dar cred că tu îi vei câștiga inima”, răspunse Iov. „Întâiul meu născut nu este lipsit de inimă”. „Dar nu este de onoare”, spuse ea, cu glasul bătut de înfrângere și resemnare.

„Enon încă își caută locul în lume”, aproape că îl scuza Iov. Apoi, agățându-se parcă de o nădejde, spuse, „Este privit cu respect între cei de-o seamă cu el”. Din nou, tăcere. Continuării să privească focul. „Dar mă tem că cei de-o seamă cu ei își fixează standardele prea jos”.

Fără să-și poată crede urechilor, Dina se întoarse încet spre Iov. „De ce îmi spui toate acestea? Abia dacă sunt eu însămi femeie. El este fiul dumitale și, în curând, va fi soțul meu. Va trebui să-l cinstesc și să mă supun lui fără crâcnire”.

Un zâmbet firav se iși în colțul gurii lui Iov. „Îți spun aceste lucruri pentru că am văzut dragostea și compasiunea ta față de bunicul Isaac. Tenacitatea ta înaintea lui Țofar. Nu poți spune că *abia* dacă ești femeie, Dina, și mă îndoiesc că te-ai putea vreodată supune fără crâcnire”. Chicoti și o privi în ochi. „Enon nu are copii. Poate că un copil – o sămânță a făgăduinței – îi va întări credința. Poate că dragostea unei femei ca tine îl poate învăța că o

femeie demnă este vrednică de un bărbat cinstit”.

Dina simți că roșește până la rădăcinile părului ei blond, dar dacă Iov era dispus să vorbească pe șleau, nu putea găsi un moment mai prielnic decât acesta pentru a-și pune întrebările. „Cum rămâne cu ceilalți copii ai voștri? Ceilalți fii au neveste? Aveți nepoți?”

„Am șapte fii și trei fiice”, spuse el. „Șase dintre fiii mei sunt însurați, dar până acum El Șadai nu mi-a binecuvântat casa cu nepoți”.

Iov dădu să explice mai departe, dar Dina îl întrerupse. „Cum se face că nu mă dai de nevastă fiului neînsurat?”

Răspunsul lui veni repede și, aparent, netulburat de îndrăzneala ei. „Mezinul meu abia dacă are treizeci de ani și nu este gata de însurătoare. Deși Esau se așteaptă ca bărbății din clanul lui să se însoare la douăzeci de ani, pentru ca triburile edomiților să crească rapid, eu le-am cerut fiilor *mei* să aștepte până la treizeci, ca să-i pot învăța căile Celui Preaînalt. Eu sunt de părere că ar trebui să-și conducă inimile înainte de a conduce o gospodărie”. Se uită la ea, zăbovind, vrând parcă să mai spună ceva, dar apoi scutură din cap. „Le-am cerut fiicelor mele să aștepte și ele puțin peste vârsta măritişului, până la douăzeci de ani, înainte să le găsesc un soț potrivit, pentru ca și ele să poată învăța căile lui Iahve”.

„Fiicele dumitale învață căile Celui Preaînalt? N-am știut că femeile au voie să vadă scrierile sfinte”, aproape că strigă de uimire Dina.

Iov ridică o sprânceană, măsurând-o înainte de a-i răspunde. „De fapt, eu nu dețin scrierile legământului. Acestea îi aparțin tatălui tău, purtătorul binecuvântării

legământului, dar am cunoștință de învățăturile lui El-Elyon din zilele petrecute în Casa lui Sem. Eu învăț tinerii din multe triburi. De fapt, unul dintre elevii mei din tribul lui Nahor, fratele lui Avraam, se va însura în curând cu fiica noastră cea mai mică”.

Pe fața lui Iov trecu o umbră de tristețe. Îndepărtă cu o fluturare de mână fumul ce se înălța din foc. „Bunicul Esau nu prea se sinchisește cine învață căile lui El Șadai. Îl înfurie faptul că mariajele întârziate din familia mea încetinesc creșterea clanului său edomit”. Pe chip i se ivi o expresie poznașă. „Dar nu se plânge de educația copiilor mei câtă vreme ceilalți edomiți se căsătoresc de tineri și se înmulțesc ca iepurii în deșert”, adăugă râzând.

Dina aproape că își mușcă limba în încercarea de a-și înăbuși sudalmele la adresa urâciosului unchi Esau, dar, deodată, în gândurile ei pline de groază străluci o lumină. „Aș putea și eu să învăț căile Celui Preaînalt împreună cu fiicele tale?” în aceeași clipă când cuvintele îi ieșiră din gură, se și întrebă dacă nu cumva întrecuse măsura. Ochii lui Iov străluceau, iar chipul îi era cu neputință de descifrat.

„Da!” strigă el, ridicând în aer un pumn victorios. „Speram să vrei. O, Dina, când cunoști căile lui El Șadai, ai întotdeauna speranță, ai întotdeauna răspunsuri la întrebările tale”.

I se întinsese vreodată înainte o asemenea oportunitate nemaipomenită? Dina ar fi putut, cu siguranță, să fie a doua nevastă a unui soț care nu era «lipsit de inimă», doar ca să învețe mai multe despre El Șadai.

„Îți mulțumesc, Iov”, spuse. Inima îi era tot atât de plină precum coșurile de ierburi pe care le cumpărase din Elath.

„Și îți mulțumesc pentru generoasele daruri de leacuri și mirodenii. Mi-ai arătat deja prea multă bunătate”.

Pupu-pu. Dina se uită în toate direcțiile, căutând să afle sursa familiarului cântec de pupăză. *Pupu-pu.* Fluturându-și aripile în apropierea unei fisuri de pe fața stâncii, o pupăză crestată, neagră cu roz, își îndesa bucăți de arbuști în cuibul pietros pentru a-l face mai moale.

Pesemne că Iov îi urmărise privirea, pentru că spuse, „A, am fost binecuvântați cu noroc pe ultima sută de metri a drumului nostru”. Cutele de pe fruntea Dinei îi trădau mirarea.

„Mama mea spunea că pupăza este sculptată în mormintele egiptene ca simbol al bucuriei și al afecțiunii”. Nogahla încuviință din cap, ca pentru a avea ultimul cuvânt asupra subiectului.

Iov și Dina schimbară râsete amuzate. Apoi, Iov le mai făcu parte din vastele lui cunoștințe. „Iar Țofar spune că negustorii din Orientul îndepărtat socotesc micuța pasăre aducătoare de noroc”.

Dina se întoarse să studieze creatura, al cărei zbor aducea cu al unei molii mai curând decât cu al unei păsări. „Dar, Iov, v-am auzit pe tine și pe bunicul Isaac spunând că El Șadai vede pupăza ca fiind necurată”. Se uită la trăsăturile puternice ale bărbatului care avea să-i fie tată socru. Un bărbat cinstit, care cunoștea învățăturile Celui Preaînalt. „Cum poate ceva necurat să aducă bucurie sau noroc?” Mutându-și privirea spre cărbunii muribunzi, își înăbuși emoțiile și își redobândi stăpânirea de sine. „Cum poate ceva necurat să câștige afecțiunea cuiva?”

Iov vorbi încet, dar fără șovăire. „El-Elyon judecă faptele

și animalele drept necurate pentru a-l proteja pe cei ce sunt ai Lui. Noi am fost creați după chipul Creatorului nostru și nu suntem niciodată în mod irevocabil necurați sau de nerăscumpărat”. Se opri. Cum tăcerea se prelungea, ea își ridică ochii și îl găsi așteptându-i privirea, „lahve te iubește mai mult decât iubește pupezele, Dina”.

O rafală puternică de vânt învâртеji țărâna și pietrele din jurul lor și Dina își acoperi fața cu pătura.

trlupâne lov!” strigă călăuza. „Trebuie să plecăm acum! Vine o furtună!”

Iov se simțea neobișnuit de neliniștit. Temerile Dinei, furtuna iscată parcă din senin... dar, mai presus de toate, se întreba de ce călăuza lui părea atât de grăbită să ajungă în Uț în seara aceasta.

Furtuna aceea bizară mugea. Vânt și fulgere, dar niciun picur de ploaie. „Să ne pornim”, îi spuse Dinei. „Furtuna se apropie cu repeziciune”. Iov își șterse fața cu mâna și, simțind un strat fin de pietriș, se acoperi cu *shmagh-ul* roșu și alb, lăsând să i se vadă doar ochii, printr-o mică crăpătură.

În vreme ce femeile fugiră spre animale, Iov aruncă țărână peste cărbunii din așchii de bălegar. Inima îi bătea precum copitele cailor sabeeni ai lui Țofar. Oare furtuna îi iuțise sângele în vene, sau îngrijorarea în privința călăuzei lor? Fugi apoi la cămile și o ajută pe Dina să urce în șa.

„Am invitat-o pe Nogahla să călătorească împreună cu mine”. Dina o sprijini pe servitoare să suie în spinarea cămilei. „Priveliștea este mult mai frumoasă de pe cămila mea”. Strigă apoi în grabă câteva instrucțiuni către un servitor, spunându-i să lege măgarul Nogahlei de hamurile

din spate ale cămilei sale.

La adăpostul *shmagh*-ului său, lov zâmbi cu gura până la urechi și se minună de femeia care avea să-i fie, în curând, noră. Ce altă stăpână ar arăta atâta grijă față de servitoarea ei? Văzuse și el frica de pe fața Nogahlei, când se iscase furtuna, dar niciodată nu i-ar fi dat prin minte că o stăpână ar putea fi dispusă să își împartă șaua cu o servitoare. „Veți încăpea amândouă în aceeași șa?” le strigă, în timp ce se îndrepta spre propria cămilă.

Prefăcându-se jignită, Dina își ridică glasul peste vuietul furtunii, „Ei bine, jupâne lov, vrei să spui că eu și Nogahla am mâncat prea multe curmale glasate?” Ochii albaștri de safir, singurii ce se vedeau prin învelitoarea din țesătura unică a tribului lui Iacov cu care își acoperise capul, îi scânteiau.

„Da, jupâniță Dina. Tu și fata ta sunteți grase precum boii”, spuse lov. Urcându-se la bordul propriei cămile, înaltă cât un munte, se feri din calea unei brățări împletite de-a Dinei, pe care vântul aprig o purtase până la el.

„Oh!” bombăni Dina. Micuța servitoare își dădu și ea drumul propriei supărări. Dina îi șopti ceva la ureche, iar dintre faldurile eșarfei de pe capul fetei se iți zâmbetul alb al acesteia.

Călăuza le făcu semne sălbatice să o ia din loc, și de astă dată lov fu de acord – trebuiau să se grăbească spre casă. Însă, în aceeași clipă când îi traversă mintea, greutatea gândului îi străpunse inima. Oare

Sitis îl va primi cu bucurie sau își vor relua cearta din cauza lui Sayyid de acolo de unde o lăsaseră? Și apoi, cum avea să o primească Enon pe Dina? Va vedea dincolo de

reputația ei, apreciind frumusețea femeii dincolo de bârfele care circulau pe seama ei?

Cerul întunecat se frângea, brăzdat de fulgere. Servitorii se străduiau din răspuțeri să aprindă torțele, însă vântul sufla flăcările înainte ca focul să se aprindă.

„Nu mai putem zăbovi!” strigă călăuza.

La un semn al lui Iov, caravana se urni din loc. Se apropiau de casă sub un cer negru ca păcura, pe o potecă croită pe coama muntelui. Drumeții își acopereau fețele de grohotișul purtat de vânt, biziindu-se numai pe instinctele cămilelor lor și pe umbletul lor sigur. *El Șadai, ajută-ne!* Cu cât cerul se înnegura și soarele se pitea după stâncile abrupte din piatră de nisip și în dosul norilor cenușii de ardezie, erau nevoiți să meargă în șir indian pe un drum pe care, de obicei, puteau călători trei cămile una lângă alta.

În fruntea convoiului se afla călăuza, urmat îndeaproape de cămila lui Iov. Pe a treia cămilă călătoreau Dina și Nogahla, iar restul caravanei venea la o depărtare atât de sigură pe cât le permitea vântul vâjâitor. Iov nu le pierdea din ochi pe Dina și pe Nogahla. Înfofolite într-o pătură, pe post de scut împotriva vântului rece și a prafului din aer, femeile se mișcau cu grație, ca una.

Niciun strop de ploaie, doar vânt și fulgere, se minună el. O furtună cu adevărat ieșită din comun.

Când, în sfârșit, caravana ajunsese la porțile cetății Uț, groaza lui Iov se mări. Piața era pustie, iar dughenele negustorilor, părăsite. La ceasul acesta al zilei, de obicei cetatea zumzăia de activitate – tocmeli de ultimă clipă, negustori care își închideau tarabele, copii care fugeau spre casă cu ulcioare pline ochi de apă. În seara aceasta, însă,

podişul pe care era aşezat primul sector al cetăţii aducea a cimitir. Pietre mici se rostogoleau pe lângă el precum arbuştii din deşert.

„Veniţi. Să intrăm în *siq*” strigă călăuza către lov, acoperind un tunet îndepărtat şi conducând convoiul spre despicătura strâmtă dintre stâncile înalte şi roşiatice. „În şir indian! Lăsaţi loc destul între animale!” Călăuza îşi striga instrucţiunile, dar nu aştepta pe nimeni. Bărbatul se făcu nevăzut prin crăpătura dintre doi pereţi înalţi de stâncă.

Întorcându-se spre femei, lov le văzu groaza din ochi. Dina începu să scuture din cap. „Nu!” strigă ea. „Nu poate fi Uţ!” Nerăbdători să ajungă acasă, restul caravanei intră pe podiş şi de acolo pe porţile cetăţii. Frica Dinei, însă, îi făcu pe toţi să se oprească. „Ce sunt peşterile acelea sculptate în pereţii muntelui? Unde sunt casele?” întrebă ea, arătând spre perdelele rufoase ce fluturau la intrarea în locuinţele cerşetorilor. Zări apoi dughenele negustorilor, rămase pustii. „Unde sunt toţi oamenii, lov? N-am de gând să merg în acel... acel... *siq*, până când nu-mi spui ce se află dincolo de el. Şi pe urmă, nu prea văd cum se va strecura cămila mea printre pereţii aceia stâncoşi!”

lov încercă să îşi închipuie prima impresie pe care o avea asupra Dinei cetatea – piaţa pustie, furtuna violentă şi locuinţele troglodite ce punctau faţa muntelui. Mânându-şi cămila până în dreptul femeilor, îşi dădu silinţa să le liniştească înainte ca panica lor să se răspândească. „Dina, uită-te la mine!” strigă, acoperind furtuna. „Cămila ta va încăpea printre zidurile de piatră, ai cuvântul meu! Dincolo de *siq* te aşteaptă o viaţă nouă”. Dina şi Nogahla păreau oarecum mai liniştite. „Acum, ascultaţi. Chiar la intrarea în

siq, pământul coboară ușor. Lăsați-vă cât puteți de tare pe spate, în șa. Cămila cunoaște drumul și are mersul sigur. Dacă vi se face frică, închideți ochii!”

Micuța servitoare încuviință numaidecât din cap, însă Dina nu părea la fel de încrezătoare.

„Dina”, spuse lov, „dacă n-ai încredere în mine, crede cel puțin că El Șadai te-a adus aici pentru planul Lui. Poți face asta?”

Dina se opri. „Am încredere în tine și în El Șadai, orice m-ar aștepta dincolo de *siq*” spuse. lov află astfel că răspunsurile ei nu erau niciodată impulsive sau date cu jumătate de inimă.

Zărindu-i curajul în ochii albaștri, încețoșați, avu sentimentul că și el poate avea încredere în El Șadai pentru cele ce i se întindeau înainte.

— lov 1: 13 - 14

Într-o zi, pe când fiii și fiicele lui lov mâncau și beau vin în casa fratelui lor cel întâi născut, a venit la lov un sol...

P

raful; i grohotișul înțepau fața Dinei pe măsură ce vântul deșertic își continua urletul furios. „Stăpână, mi-e frică”, zise Nogahla, cuibărindu-se, tremurând, la pieptul ei.

Cămila lui lov își croia anevoie drum prin *siq*-ul strâmt și aluneca pe treptele din piatră roșie de nisip. El însuși, urmându-și propriile instrucțiuni, se lăsă pe spate în șa și își rezemă umerii lași în cea de-a doua cocoasă a lui Bactrian. Când dobitocul pe care ședea lov îi eliberă calea, cămila Dinei începu și ea, fără vreun imbold și rumegând alene, să coboare.

Din mijlocul rafalelor zgomotoase de vânt, Dina auzi

glasul Nogahlei. „Stăp... nah!... frică!”

„Fără lacrimi!” îi spuse Dina, părând mai curajoasă decât se simțea. Trebuia, însă, să își păstreze o oarecare stăpânire de sine, altminteri o podidea o altă criză de isterie. Apucând strâns, strâns, frâiele, închise ochii, așa cum îi sugerase Iov. Încercând să nu se gândească la nimic și să se piardă în uitare, retrăi cea mai umilitoare scenă de care avusese parte în ultima vreme. La vederea cetății Uț, o copleșise teama. Pe când se afla în tabăra lui Abba Iacov, fusese un drumeț încercat și călătorise pe multe meleaguri, în toate anotimpurile. Munții aceștia roșii ai edomiților, însă, erau tot atât de impunători pe cât era unchiul Esau însuși, iar peșterile acelea sinistre și piața pustie îi vârâseră spaima în oase. Un glas lăuntric o avertizase asupra unui pericol nevăzut.

„Bine, Dina! Ai ajuns aproape la nivelul solului”, îi strigă Iov, încurajând-o să deschidă ochii.

Băgând de seamă că povârnișul devenea mai puțin abrupt, Dina îi dădu Nogahlei un ghiont. „la te uită deasupra noastră!” Pretutindeni în jurul lor se înălțau stâncile roșii ale Edomului, iar dedesubt se zărea o potecă pietruită care șerpuia de-a lungul unui vad plin de apă. Aerul cald și umed le îmbiba eșarfele cu noroi și nisip. De la atâta stat pe spate. Dina își simțea mușchii abdominali încordați dureros, însă inima îi devenea tot mai ușoară.

Pe măsură ce poteca se îndrepta și se lățea, nu se mai vedeau peșteri, în locul lor, zări case uimitoare săpate în piatră, de o parte și de alta a muntelui. Fiecare dintre ele se lăuda cu curți și grădini frumoase – da, grădini! – cu praz, usturoi, smochini și curmalii. La adăpostul pereților înalți ai

r/g-ului, suflarea înverșunată a vântului se pierdea într-o șoaptă. Flăcările torțelor dansau delicat, scoțând la lumină un trai tot atât de îmbelșugat precum cel al negustorilor din Sihem.

„Nogahla, ai mai văzut vreodată un loc atât de frumos? Vezi?”

„Da, stăpână. Văd un miracol în mijlocul deșertului”, zise Nogahla, arătând spre o fântână mare. Acolo's/g-ul dădea într-o câmpie lungă și netedă, care se întindea spre nord și spre sud, între două lanțuri de munți. Mai multe corturi modeste, bătute de iureșul furtunii, alcătuiau un sat alambicat, așezat pe cursul vadului, de-a lungul câmpiei. Mici turme și cirezi se agitau, neliniștite, iar copiii fugeau să se adăpostească în brațele mamelor lor.

Caravana o luă spre sud-vest prin câmpie. Vântul și praful îi pedepseau fără milă ochii. Niciodată nu își dorise să fie cămilă, însă un al doilea rând de pleoape protectoare i-ar fi fost de mare folos în vreme ce își fixa în minte priveliștile cetății Uț. Mai departe spre sud, aglomerate în jurul fântânilor private, se înălțau, cu un aer nobil, corturi de o frumusețe aleasă, croite după un model pe care nu-l mai văzuse până atunci. Fiecare casă avea ziduri roșii de piatră, înalte de un stat de om. De ele erau prinse, cu țărushi de un cot, țesături din păr de capră, întinse deasupra unor bârne mari din lemn. Structura avea aspectul unui cub roșu. Copertinele negre, întinse pe picioroange deasupra, permiteau razelor soarelui și adierii vântului să pătrundă în casă pe toate laturile.

Iov gesticula frenetic în direcția unui cort elegant, ale cărui pietre roșii și acoperiș înalt se ridicau precum un

oștean în furtună. „Enon! Enon!” strigă el, acoperind vuietul vântului. Dându-și seama că lov îi arăta noul ei cămin, Dina își simți inima sărindu-i din piept.

Chiar atunci, parcă prea brusc, călăuza coti spre sud, intrând într-un canion privat, înconjurat pe trei laturi de piscuri maiestuoase și de fațade sculptate în piatră. Îngrijitorii de cămile și servitorii fugiră înainte și, în scurt timp, animalele se opriră.

„Stăpână, întreaga stâncă dinspre apus este un palat!” Nogahla își întinse gâtul cât putu de mult, căutând să vadă vârfurile impresionantei fortărețe cu patru caturi în care locuia lov.

„Veniți, doamnelor!” le spuse lov, care se dăduse deja jos de pe cămila sa și o îmboldea pe a Dinei să se așeze în genunchi. „Mâine, după ce furtuna își va fi făcut de cap, vă voi arăta toate împrejurimile”. O fâșie de lumină împărți în două cerul întunecat. „Se pare că am ajuns chiar la țanc”, spuse apoi, arătându-le Dinei și Nogahlei drumul spre o curte acoperită.

Din pragul unei uși din lemn, cu sculpturi decorative, lov fu întâmpinat de către un administrator ismaelit în vârstă. „Bun venit, jupâne lov. Mulțumiri fie aduse lui Al-Uz – suntem cu toții mulțumitori că te-ai întors teafăr și nevătămat”.

Dina îl văzu pe lov înnegurându-se la față precum cerul de deasupra lor și băgă de seamă că ismaelitul aproape că rostise numele zeului său. Se întrebă dacă și acesta se regăsea în „istoria de opinii diferite” pe care lov o împărțea cu supraveghetorul casei sale.

„Văd că ai adus mai mulți slujitori de-ai lui lahve care să

împartă bunuri săracilor”, adăugă administratorul, zgâindu-se cu condescendență la Dina. Aceasta își plecă privirea spre rochia pe care o purta, specifică tribului lui Iacov, și care era acum acoperită de praf. Ce anume îl făcea să le socotească, pe ea și pe Nogahla, servitoare?

Dina se uită din nou la expresia năvalnică de pe chipul lui Iov și înțelese că veninul servitorului avea foarte puțin de-a face cu ea și foarte mult cu Dumnezeuul ei. „Nu, Atât”, spuse Iov calm, dar cu maxilarele strânse. „Am adus acasă o nouă nevastă”. Se opri, încleștat într-o bătaie tăcută cu slujitorul său ismaelit.

Atât se înecă, părând a-și înghiți aroganța. Dintr-un oarece motiv, amenințarea cu o a doua nevastă aruncă apă rece peste înfocarea bătrânului administrator.

„O soție pentru Enon”, adăugă Iov, amintindu-i slujitorului cine era stăpânul.

Dina își reținu un rânjel și o luă pe Nogahla de mână. Deși munții Edomului erau stranii și necunoscuți, tensiunile dintr-o casă păreau a fi, și aici, adânci. Habar n-avea de ce se sinchisea un supraveghetor dacă stăpânul lui își lua sau nu o a doua nevastă. Și de ce ar răbda Iov o asemenea insolență din partea unui slujitor păgân? Strânse mâna Nogahlei. *//i mulțumesc, El Șadai, pentru hotărârea prietenei mele cușite de a rămâne cu mine.*

Când Iov păși pe ușa principală, Atât se mișcă odată cu el, ca într-un dans, tăindu-i calea. Susținând privirea bătrânului, Iov își întinse mâna spre Dina și spuse, „Vino, dragă! Vreau să o cunoști pe nevasta mea”. Deși arunca sulite din priviri, ismaelitul se dădu, totuși, un pas înapoi, pentru ca Dina și Nogahla să intre în urma lui în coridorul

împodobit cu decorațiuni.

Dina își simți, brusc, gura uscată precum deșertul. Soția lui Iov era primul membru al familiei cu care avea să dea ochii, dar nu și cel mai neînsemnat. Noua ei mamă soacră îi cunoștea, oare, reputația? Oare Iov i-ar da în vileag secretele?

Când coridorul făcu o cotitură, Nogahla își ținu răsuflarea. „Stăpână, privește!” Dina își aminti că Ima Rahela o avertizase cândva să nu se piardă cu firea în fața splendorii. Însă Ima Rahela nu văzuse niciodată casa lui Iov! Lămpile de bronz din scobiturile pereților aruncau o lumină scânteietoare pe firele de aur din tapiseriile ce le pavau drumul. Rogojinile din pielea mieilor lui Abba Iacov amortizau zgomotele sandalelor din picioarele lor, iar banca din piatră care se întindea lângă zid pe toată lungimea coridorului avea încrustate nestemate ale căror sclipiri dănuiau în lumina lămpilor. Coridorul acesta avea viață, era un tărâm al visului, în care simțea că plutește printre luminile scânteietoare de deasupra ei și moliciunea neregulată de sub tălpi.

Visul se sfârși abrupt într-o sufragerie pătrată și încăpătoare. În fața lor, zăceau treizeci sau spătruzeci de mese cioplite grosolan și doi oameni, de o eleganță uluitoare, care se priveau în ochi. Împleticindu-se ca înfrânt în luptă, Iov se dădu un pas înapoi. Când bărbatul cu aer de rege și femeia se întoarseră spre ei, luați prin surprindere, Dina știu că războiul dintre ei începuse cu mult înaintea acelei nopți.

Iov clipi de două, de trei ori. Sayyid atinsese fața lui Sitis? Cei doi se îndepărtară rapid și Iov încercă să descifreze

chipul nevastei sale. Citea pe el vinovăție sau altceva?

„Iov, te-ai întors!” exclamă Sitis, străbătând în fugă încăperea, cu brațele întinse și ochii brodați de lacrimi. „Mi-am făcut griji pentru călătoria ta, prin furtuna asta”. În timp ce femeia se îndrepta către soțul ei, Sayyid îi urmări, cu un rânjet lătit pe față, fiecare pas, fiecare legănare, fiecare rotunjime. Încercând să-și amintească cum să respire, Iov nu scoase o vorbă.

Băgând de seamă tăcerea lui, soția cu ochii înlăcrimați își încetini pașii. Se opri ca moartă când dădu cu ochii de Dina. „Și cine este femeia aceasta, Iov, cu servitoarea ei cușită?” Glasul îi devenise ascuțit și acuzator.

Iov își mută privirea de la ismaelitul cel sfidător către soția care îl privea întrebător. „Voi vorbi după ce pleacă negustorul de pâine”, rosti printre dinții încleștați.

Ochii lui Sitis se făcură două băltoace adânci. „Dar Sayyid a venit doar să mă înștiințeze despre furtună, că s-ar putea să vă întârzie...”

Aplecându-se spre ea și luând-o de braț, Iov încercă, fără succes, să își ascundă veninul din glas. „Oare când ai să-ți vezi, Sitis? Când ai să-ți vezi cine este el cu adevărat?” Fără să aștepte răspunsul ei, își ocoli nevasta și înaintă către adversarul său. „Sayyid, am crezut că m-am făcut înțeleș. Nu vreau să te mai văd vreodată în casa mea. Nici în prezența mea, nici în absența mea”. Dându-se în lături și ridicând o mână, îi arătă lui Sayyid ușa. „Le voi aminti acest lucru *tuturor* servitorilor, nu doar celor edomiți, loiali mie, ci și celor ismaeliți, care îi sunt loiali lui Sitis”.

Întorcându-se, dădu cu ochii de Atât, care îi urmărea din umbră. Bătrânul administrator își privea cu mare interes

picioarele măslinii. Iov își îndreptă apoi atenția către arogantul negustor din sufrageria lui. „Nu ești binevenit nicăieri pe proprietatea mea sau pe proprietățile copiilor mei, Sayyid. Și-acum, pleacă!” îi zise, cu o plecăciune ușoară, așteptând răspunsul lui.

Sayyid nu se clinti.

Fiecare os, mușchi și tendon din trupul lui Iov își cerșea răzbunarea. Bărbatul acesta îi ademenise nevasta în idolatrie, îi ispitea copiii la lăcomie și îi submina autoritatea de bătrân al cetății. *Te rog, El Șadai, lasă-mă să vărs sângele acestui om!* Anii în care studiase căile lui Dumnezeu îi aduseră, însă, aminte că răzbunarea era a lui Iahve și numai a Lui. El nu avea de gând să se folosească de îndemânările pe care le deprinsese de la Esau ca să rănească o altă ființă omenească.

„Atât!” strigă Iov. Toată lumea din încăperea tresări. Mai puțin Sayyid. Bărbatul își duse mâna la cingătoare, sub roba de deasupra, unde se vedea licărul metalic al unui pumnal.

Cuvintele administratorului biciuiră tensiunea. „Da, jupâne Iov?” „Îl vei conduce pe Sayyid afară din casa mea pentru *ultima* dată”, îi zise Iov, susținându-i privirea. „Mă înțelegeți?”

Administratorul nu apucă să răspundă, fiindcă Sayyid se năpusti pe lângă el, în coridor. Cu o plecăciune, Atât spuse încet, „Dacă mă iertați, sunt sigur că jupânul Sayyid găsește singur ieșirea”. Și bătrânul se făcu nevăzut.

„Iov, nu este ceea ce crezi”, zise Sitis cu glas tremurător, agățându-se de poalele robei lui Iov. „Sayyid a venit să mă pună în gardă...” Iov îi puse un deget pe buze și o îmbrățișă. Spera că brațele sale aveau să îi curme vorbele

și să îi liniștească inima. O văzu apoi pe Dina stând împreună cu Nogahla în picioare lângă zid. Îi dădea senzația că ar fi vrut să se prefacă în statui de piatră. Primirea de care avuseseră parte nu fusese nici cea plănută, nici cea cuvenită, dar pesemne că zbaterile la care fuseseră martore aveau să le încredințeze că toți aveau nevoie de harul lui El Șadai.

Iov tremura și el. Mânia zăgăzuită și dorința de a-și vedea soția în siguranță îl coplesiseră.

Sitis se desprinsese din brațele lui și el îi sărută lacrimile de pe obraji.

„Vom vorbi mai multe despre aceasta mai târziu, dar acum aș vrea să faci cunoștință cu noua ta noră și cu servitoarea ei”.

Sitis se îndreptă de spate și își șterse obraji. Stânjenită, și pe bună dreptate, se apropie sfioasă de Dina și se prezentă. *Aceeași fiică de prinț*, se minună Iov.

„Iartă-mă, rogu-te, pentru această neînțelegere, draga mea”, spuse Sitis. „În mod cert, mi-aș fi dorit să ai parte de o primire mai bună. Te rog, nu ne judeca prea aspru după cele văzute!”

Întinzând o mână, Iov o invită pe Dina să li se alăture. „Dina știe că împrejurările nu sunt întotdeauna ceea ce par la prima vedere, Sitis”.

Dina făcu o plecăciune plină de grație.

„Așadar, numele tău este Dina”, spuse Sitis, privind-o cu luare-aminte, în lumina lămpii, pe nora cea nouă. „Iov, nu este acesta numele nepotei bunicului Esau, care...”

„Da, dragostea mea”, o întrerupse Iov înainte de a face vreo remarcă regretabilă despre reputația Dinei. Ridicându-

și o sprânceană, încercă să-i transmită nevastei sale să fie discretă. „Aceasta este fiica unchiului Iacov, Dina”.

Șoc. Acuzație. Întrebări. Toate se oglindeau în privirea lui Sitis în clipa în care recunoscuseră numele Dinei. Dacă Țofar o cunoscuse din vedere, restul familiei lui Iov avea să își dea seama cine este ea după nume – și după zvonuri.

Părănd lovită, cenușie la față, Dina mai făcu o plecăciune, ascunzându-și în chip admirabil disconfortul renăscut. „Este o mare cinste să te întâlnesc, stăpână”. În timp ce își ridică privirea, semăna cu un prizonier în așteptarea verdictului.

Sitis se înmuie și o luă pe Dina de mâini. „Care dintre fiii mei va fi binecuvântat să te numească soția lui?” Iov văzu trăsăturile chinuite ale Dinei destinzându-se încet sub mângâierea cuvintelor ei aprobatoare, însă se întreba dacă soția lui era sinceră.

Înainte să o studieze pe Sitis, însă, auzi pe coridor un foșnet de rochii, pași alergători și o răsuflare gâfâită. Se întorsese Sayyid, cu gând de răzbunare? Țintuind intrarea, Iov se întinse după pumnalul pe care îl avea legat la pulpă.

„Am venit, Ima Sitis!” Silueta înaltă, slabă și musculoasă a lui Blihu intra legănându-se în cameră și aproape că o doborî pe Nogahla la pământ. „Oh, îmi pare rău, tu cine ești?” Se opri abrupt, cu gura căscată și ochii mari ca ouăle de struț. „Abba Iov! Ai venit”. Privirea îi fugi apoi spre Dina și pe obraji i se întinseră trei nuanțe de stacojiu. „Să-mi fie cu iertare, n-am știut că ai în vizită femeii – o femeie – vreau să zic... oaspeți”.

Iov râse. Deși îi întrecea pe toți în memorarea textelor sacre, când era vorba de maniere, Elihu era tot atât de

stângaci la treizeci de ani pe cât fusese la doisprezece. „Elihu, elevul meu favorit! Ce faci aici? Am crezut că studiezi împreună cu unchiul Elifaz, în Teman”.

Elihu trase aer în piept, dând să răspundă, însă Sitis îl întrerupsese. „Iov, este primăvara celui de-al douăzecilea an al lui Uzahmah. I-ai promis că procedurile pentru logodna cu Elihu vor începe la întoarcerea ta, îți aduci aminte?” Colțul stâng al zâmbetului ei zvâcnea, ca întotdeauna când era emoționată. Fugind până la Elihu, îl luă de mână și îl aduse la Iov. „Vino și așază-te, Elihu! Iov abia a sosit și n-am avut vreme să-i povestesc despre banchetul de logodnă. Copiii sunt toți la casa lui Enon și sărbătoresc”.

La pomenirea numelui viitorului ei bărbat, Dina își înălță capul.

Sitis deșertă restul informațiilor ca și când ar fi dat drumul mânerului fierbinte al unei oale de gătit. „Am trimis-o pe Nada să le spună copiilor că ne vom alătura lor de îndată ce sosiți amândoi”.

„Acum? Te aștepți să luăm parte la un banchet acum?” întrebă Iov. Își auzi dezaprobarea din glas, dar nu se putu abține.

Statui vii umplură încăperea, în vreme ce Iov își contempla reacția. Ușile dinspre curte zăngăneau în urma lui, iar vuietul vântului și fulgerele invadau lumea lor tăcută.

Și atunci îl auziră.

Un singur glas, urlând strident și chinuit, se apropia. Toți ochii se îndreptară spre intrarea în curte.

„Nuuu!” strigă un văcar, năpustindu-se pe ușă. Vântul izbi cu putere plăcile de stejar de zidurile din piatră de

nisip. Cu robele pătate de sânge și zdrențuite, mai-marele văcarilor lui lov străbătu în fugă sufrageria și se prăbuși la picioarele lui. Jupâne lov, au murit cu toții!” Plânsul îi scutura umerii.

Făcându-i semn lui Elihu să ia femeile deoparte, lov se aplecă și îl ridică în picioare pe văcarul însângerat. „Shobal, ești rănit? Acesta este sângele tău?”

„Nu, jupâne lov. M-am ascuns într-un vad secat când au atacat sabeenii. Ți-au luat toți boii de arat și toți măgarii care pășteau în apropiere. Au trecut toți servitorii prin ascuțișul sabiei. De îndată ce sabeenii și-au luat caii și au plecat, am încercat să le dau o mână de ajutor celorlalți servitori. Am încercat, stăpâne lov, dar eu sunt singurul care am scăpat cu viață ca să-ți dau de știre!”

Mintea lui lov făcu un calcul rapid. Avea aproape șapte sute de servitori care îngrijeau de cei cinci sute de boi înjugați și cinci sute de măgari. Cum era cu putință să fie *toți* morți?

„Shobal, ești sigur...” își simți inima urcându-i în gât. Nu putea înghiți. *Nu e cu putință.* „Ai zis sabeeni? Pe cai?”

Ridicându-și ochii, văzu groaza de pe fața Dinei. Cu siguranță, și ea făcuse legătura între escorta de sabeeni a lui Țofar, de la Elath, și atacul sabeenilor. Panica îl străpunse aidoma unei săgeți cu vârf de bronz. Scuturându-l pe văcarul plin de sânge, întrebă, „Shobal, aveau vreun prizonier cu ei? Ai văzut vreo caravană în depărtare?” Despărțirea mânioasă de Țofar îi revenea fără milă în minte.

Înainte, însă, ca văcarul să-și găsească răspunsul, un alt glas se auzi în depărtare și un al doilea servitor intra

împleticindu-se pe poartă. Era Lotan, mai-marele păstorilor lui Iov. Se prăbuși și el lângă prietenul său, Shobai. Hainele îi erau pârlite, iar fața, brațele și mâinile, pline de bășici și arsuri. „Stăpâne Iov, fulgerul! A fost atât de îngrozitor!”

Iov se aplecă să-i examineze rănilor. „Lotan, ce-ai pățit?” Băgând de seamă pielea arsă de pe mâinile omului, se uită la Dina și o chemă. „Ascultă, prietene! Am pe cineva aici care îți poate obloji rănilor”.

„Nu, stăpâne Iov. Turmele, servitorii...” Bărbatul încerca cu disperare să respire, în plin delir, dezorientat.

Iov își ridică privirea spre Sitis. Ochii ei negri, frumoși, erau acum măriți de groază și tremura din tot corpul. Pășii într-o parte, fără să-l privească, și croindu-și drum spre o bancă, se prăbuși pe ea. Groaza părea să-i sugrume pe toți din încăpere.

Doar Iov izbuti să șoptească ceva. „Ce-i cu turmele și servitorii, Lotan?”

Chipul omului se schimonosi într-o mască de agonie. „Focul lui Dumnezeu a căzut din cer, stăpâne Iov! A pârlolit toate oile și pe toți servitorii ce le îngrijeau!” Cuvintele îi erau mutilate de hohote, însă Iov desluși ultima frază, pe care omul o repeta la nesfârșit. „Eu sunt singurul rămas... singurul rămas”.

Păstorul îl apucă pe Iov de robă. Iov îl îmbrățișă. Dina se lăsă în genunchi la că (n-a pași de ei, evident conștientă că, în clipa aceea, Lotan avea nevoie mai mult de compasiune decât de leacuri.

„Mă bucur că tu ai scăpat cu viață, prietene”, spuse Iov.

Pe obrazii Dinei se rostogoleau lacrimi și femeia își întoarse fața. Iov îl văzu pe Elihu mângâind-o pe Sitis. Era

tot atât de mult un fiu pe cât erau copiii ieșiți din pânțele ei. Tânărul avea să fie un bărbat pe cinste pentru fiica lor, dar ce zestre putea să-i mai ofere lui Uzahmah acum? În doar câteva clipe, fuseseră înghițite trei pătrimi din averea lui. Mai rău încă, mai bine de o mie de servitori își găsiseră moartea în noaptea aceea – mame, tați, fii și fiice. Cum aveau să-i îngroape pe toți?

Fulgerele loviră din nou și Lotan, pălit de groază, se smulse din brațele lui Iov. În aceeași clipă, în canionul din afara curții răsunară niște țipete sfâșietoare. Iov schimbă priviri înspăimântate cu bărbații din încăpere. Toți păreau a-și da seama că îi aștepta un soi de atac.

„Elihu, ia armele!” strigă Iov. „Shobal, poți lupta?”

„Da, stăpâne Iov!” Văcarul dădu fuga să baricadeze ușa dinspre curte.

„Lotan, tu stai aici cu...” își începu Iov instrucțiunile, însă fu întrerupt de țipătul lui Sitis. Îl văzu apoi pe Atât, slujitorul cel sfidător, împleticindu-se pe coridor, ținându-se cu mâinile pline de sânge de pânțele.

Sitis fu, brusc, în picioare, lângă servitorul ei. „Atât, scumpul meu Atât!”

Elihu, care era în drum spre magazia de arme, îl apucă pe Atât de subsuori și îl târî către o masă. Iov, Shobal și Lotan îl ajutară să-l ridice pe masă, în vreme ce Nogahla strânse scufia lui Atât de pe podea.

Văzând rana căscată a administratorului său, Iov încremeni de frică.

Dina înșfăcă din mâinile Nogahlei *keffiyeh-ul* negru cu alb și i-l apăsă pe rană. „Ține pânza asta apăsată tare aici, ca să oprim sângerarea”.

Când Atât gemu, Sitis o împinse pe Dina în lături. „Încetează! îl doare”. Se mișca încoace și încolo pe deasupra bătrânului. „Este în regulă, Atât! Ai să te faci bine”.

Iov o văzu pe Dina dându-se îndărăt, în brațele Nogahlei, care aștepta să o consoleze, însă nu avea vreme acum să oblojească sentimente rănite. De dincolo de ușile casei, se mai putea auzi încă încrâncenarea unei lupte. „Atât, cine ți-a făcut asta?” întrebă el, neștiind dacă administratorul său îl mai putea înțelege. „Atât, mă auzi?”

„Stăpâne Iov...” Glasul bătrânului suna răgușit, ca saliva într-un duier. „Chaldeenii, stăpâne. Trei cete de atacatori. Au luat cămilele. Au ucis servitorii”.

„Chaldeenii?” gemu Elihu. Tânărul se făcu palid la față și se uită la Sitis. „Când Ima a trimis vorbă lui Elifaz în Teman, m-am alăturat unui convoi mare de chaldeeni, care m-au adus în Uț astă-seară. Abia dacă au trecut câteva clipe de când i-am părăsit. Păreau niște negustori de rând”. Groaza se înstăpânea pe trăsăturile feței lui. „Cum se poate ca oamenii cu care am drumețit zile de-a rândul să fie aceeași atacatori cure ți-au măcelărit servitorii?”

„Călăuza ta e de vină, jupâne Iov”, zise Atât, prinzându-l pe Iov de guler. „Călăuza ta a trimis vorbă chaldeenilor că vei ajunge astă-seară, la apus”. Bătrânul se chirci, în agonie. „Îmi pare rău, jupâne Iov. L-ai tocmit la recomandarea mea”. Închise ochii și păru că își pierde cunoștința.

„Nu!” strigă Sitis. „Atât, nu mă părăsi!” îngropându-și fața în pieptul lui, murmură cu jale, „N-am alt tată în afară de tine, alt frate decât pe Iine. Te rog, nu mă părăsi!”

Pleoapele bătrânului zvâcniră și mâinile slăbite îi mângâiară obrazul. Într-o șoaptă abia perceptibilă, spuse, „Are să-ți fie bine, copilă. Nada va avea grijă de tine”. Întorcându-se spre Iov, mâna i se opri. „Cămilele nu mai sunt, servitorii s-au dus – cu toții”. Ochii lui Atât înghețară și bătrânul își dădu, cu zgomot, ultima suflare.

„Atât?” Sitis se agăța frenetic de roba lui. „Atât! Atât!”

Iov mângâie spinarea soției sale, care se întinsese peste trupul neînsuflețit al prietenului și păzitorului ei de-o viață.

„Pe cine mai am, în afară de tine și de Nada?” își vărsă ea singurătatea copilăriei sale, iar bocetele îi deveniră insuportabil de ascuțite.

Dar ia stai puțin... Din coridorul boltit, emană o altă voce, la fel de iiccută, care alcătuia un duet sinistru cu a lui Sitis.

„Nada?” rosti Iov dintr-o suflare, deslușind cu groază silueta corpulentă a servitoarei lui Sitis, care se ivi în pragul ușii, acoperită de pulbere roșie.

Plânsetele Nadei se prefăcură în țipete. Văzând sângele lui Atât, cure îi acoperea acum pe Iov și pe Sitis, ochii i se măriră. „Stăpâna mea, nu și pe tine! Nu pot îndura să te pierd și pe tine!” Alergând spre Silis, îi ridică bărbia și brațele, căutându-le de răni.

Iov încercă să o adune în brațele sale pe femeia cuprinsă de isterie. „Nada, liniștește-te! Ce s-a întâmplat? Ce vrei să zici...?”

„Nu!” mugi Elihu, înșfăcând-o pe servitoare de braț cu atâta ferocitate și putere încât Iov rămase mut de uimire. „Nada, unde este Uzahmah? Când am intrat în cetate, te-am văzut ducându-te spre casa lui Enon”. Bătrâna își

îngropă fața în mâini, tremurând cu sughițuri, neputând – sau nevrând – să vorbească.

„Nu”, spuse Sitis, dând violent din cap, cu glasul prefăcut acum într-un muget amenințător.

Nada își lăsa mâinile pe lângă corp, cu o expresie rugătoare. „Stăpână, am încercat să-i ajut”.

„Nu! Nada! Nu-i adevărat. Spune-mi chiar acum că pruncii mei sunt teferi!” țipă Sitis, tremurând nestăpânit. „Spune-mi că bebelușii pe care i-ai prins pe piatra de moșit sunt vii și beau vin în casa fiului meu întâi născut!”

Iov se simți, deodată, în interiorul unui coridor strâmt. Sunetele deveniră distante. Se agăța de Sitis. Toate acestea erau reale sau doar un coșmar teribil?

„Nada”, spuse el, respirând anevoie, „povestește-ne limpede ce s-a petrecut!” Era vag conștient de prezența celorlalți din încăpere, dar nu-și putea aminti numele lor și nici ce căutau acolo. N-o vedea decât pe Nada și nu auzea decât glasul ei.

„M-am dus acasă la Enon ca să le dau de știre copiilor voștri că ai ajuns acasă și că Elihu va sosi în curând”, gemu Nada, iar celelalte cuvinte le rosti plângând. „Și atunci a venit vântoasa. Un vânt grozav din deșert a lovit cele patru colțuri ale casei, în clipa în care am intrat în curte. Pereții din piatră au cedat, iar tavanurile din pânză de cort și bârne s-au prăvălit peste ei”.

„Nuuu!” Sitis se prăbuși în brațele lui Iov. De această dată, însă, el nu avu putere să o țină și amândoi căzură la pământ, pierduți într-o agonie proprie. Orbecăind pe podea, Sitis își continuă bocetul. Cineva o îmbrățișă, încercând să o mângâie. Iov, însă, nu se putea gândi la Sitis. Trebuia să

afle ce se petrecuse cu copiii.

Aidoma unui om cu mintea răvășită, se ridică din nou în picioare. Luă capul Nadei între mâinile sale și o trase atât de aproape de el încât îi putea simți răsuflarea îmbibată de vinul pe care îl băuse. „Copiii.

Nada”, strigă lov, acoperind plânsetele lui Sitis. „I-ai văzut? Ai văzut K* vreunul din servitori? Ar fi cu puțință să fi scăpat cumva?”

Bătrâna începu să-și vânture brațele. „Nu!” țipă ea. „Copiii, servitorii – toată lumea. Toți sunt morți! I-am văzut implorându-mă să-l ajut, întinzându-și brațele spre mine de sub stâncile roșii și bârnele sfărâmate!” Nada strigă apoi numele copiilor, pălmuindu-se peste față și lovind cu pumnii în zidul neînduplecat din piatră, până când încheieturile degetelor i se umplură de sânge.

Când încercă să o potolească, ea îl îmbrânci cu o tărie surprinzătoare. Văzu apoi, neputincios, cum isteria se furișă în mijlocul lor, cuprinzându-i pe toți în fălcile sale puternice de leviatan.

Elihu fugi de la ușă, țipând, „Uzahmah, nu! Uzahmah!” lov strigă după el, dar înțelese că băiatul își pierduse mințile.

Sitis se agăța de rochiile Dinei, de părul și fața ei, ca și când durerea ci era un nisip mișcător, iar Dina, singura frânghie salvatoare. Pe urmă, tot atât de neașteptat, se smulse din îmbrățișarea ei și o lovi cu putere. Dina încercă să o liniștească, încercă să o țină, însă puterea lui Sitis he hrănea din jale și Dina se feri în lături, dând frâu liber freneziei ei. Mama, nemângâiată, își smulgea pumni întregi din părul lung de abanos și își zgâria fața, lăsându-și urme

adânci.

„Nu, nu copiii mei! El Șadai, Al-Uzza, pe toți zeii, nu pruncii mei!” „Vino, nevastă”, îi spuse Iov, recăpătându-și, brusc și inexplicabil, liniștea. Luând-o pe Sitis de umeri, o ridică cu blândețe în picioare și o îmbrățișă tandru, dar ferm. „Un singur Dumnezeu ne mai poate ajuta”. „Nu!” țipă Sitis, smulgându-se din mâinile lui. „Tu ești de vină! Tu și Dumnezeul tău!”

„Sitis. Încetează! Te rog, lasă-mă să te ajut!”

„Tot așa cum m-ai ajutat când ai distrus templul chaldeenilor?” Iov ic lăsă pe jos și își strânse genunchii la piept, sfâșiat de vorbele ei. Ea, însă, nu se oprea. Pesemne că nu se putea opri. „Chaldeenii l-au ucis pe Atât al meu și pe ceilalți servitori. Ei ne-au luat cămilele – toate acestea drept răzbunare. Iov! De ce a trebuit să le distrugi templul? De ce n-ai putut accepta ca Sayyid să-mi ducă ofrandele la templul lui Al-Uzza? t ui făceau ele rău?”

„Mie!” Iov țâșni în picioare precum o săgeată trasă dintr-un arc. „Mie îmi făceai rău!” Se bătu cu pumnul în piept. „M-ai înșelat și l-ai trădat pe El Șadai!”

Sitis nu se trase înapoi. Deși doar la un braț depărtare, cei doi încremeniseră într-o bătălie tăcută.

În cele din urmă, cu blândețe și răbdare, Iov rupse tăcerea. „Nu este o coincidență că sabeenii și chaldeenii, călătorind din două colțuri opuse ale pământului, ne-au atacat cirezile în aceeași zi, în aceeași clipă, Sitis! Și nu e o întâmplare faptul că focul venit din ceruri ne-a pârjolit turmele și că un vânt din deșert ne-a spulberat...” Buzele îi tremurară. „Ne-a răpit mieii noștri de preț”. Îi puse, liniștit, mâinile pe umeri, însă când ea se scutură, îndepărtându-le,

răbdarea lui Iov ajunse la capăt. „Sitis, am distrus templul chaldeenilor acum nouă ani. De ce să aștepte până astăzi ca să ne atace? Nu poți da vina pe un om pentru o tragedie și pe El Șadai pentru celelalte, când *toate* lucrurile – binecuvântări și încercări – vin de la Cel Atotputernic”.

Chipul ei se făcu de cremene. „Fie, mă mulțumesc să-L blestem pe El Șadai pentru toată durerea mea”, spuse ea cu o liniște de moarte. „Iar dacă te ții de El Șadai al tău, te blestem și pe tine”.

— Iov 1: 20 – 21

Atunci Iov s-a sculat, și-a sfâșiat mantaua și și-a tuns capul. Apoi, aruncându-se la pământ, s-a închinat și a zis: „Gol am ieșit din pântecul mamei mele și gol mă voi întoarce în sânul pământului. Domnul a dat și Domnul a luat – binecuvântat fie Numele Domnului!”

D

Înă se uită îngrozită la Sitis în vreme ce cuvintele acesteia răsunau între pereții stâncoși și roșii ce îi împresurau. Tăcerea răzvrătită pe urmă îi zbârli părul de pe brațe și de la ceafă. Când dincolo de poartă lovi un fulger, Dina se cutremură, întrebându-se dacă nu cumva locul lui Iahve avea să ajungă și în sufrageria lui Iov și să o mistuie pe beligeranta lui soție. Nogahla o apucă de mână și își ridică privirea spre ea. Ochii fetei, întunecați precum adâncul nopții, îi oglindeau propria mâhnire și necredință.

„Nada, mergem în camera mea”, hotărî Sitis. „Nu mai am nimic de zis acestui om”. Iov tresări ca pălmuit. Sitis o înșfăcă pe Nada de braț și, sporind tensiunea cu un foșnet grăbit al rochiei, ieși în goană din sufragerie. Rochia purpurie se făcu nevăzută după o tapiserie ce acoperea

intrarea într-un coridor de legătură.

Dina se holbă în urma ei. Se întreba cum era cu putință ca cineva să se reconstruiască după o asemenea devastare. Ar fi vrut să-i ofere lui Iov oarece mângâiere, să-i spună ceva liniștitor, tot așa cum el îi făcuse anii de durere și jale mai ușori. Dar ce ar fi putut spune sau face? îi legau familia și credința, însă în realitate, abia dacă îl cunoștea pe acest bărbat. El aruncă o privire în direcția ei, însă ochii lui se uitau prin ea. Cu fața îngropată în palme, bărbatul plângea cu amar. Neputând să îndure agonia de a vedea trupul lui puternic zguduit de suferință, Dina își feri privirea.

Se concentrează, în schimb, asupra văcarului Shobal, care făcuse rost de niște pânză și o tăia în fâșii cu care să lege arsurile prietenului său. Strânse ușor mâna Nogahlei și, sperând să își ocupe mintea cu ceva, se îndreaptă în direcția celor doi servitori.

Oferindu-i Dinei un zâmbet anemic, Shobal reveni la prietenul său. „Stai jos, Lotan, ca să-ți pot bandaja rănila!” îi zise, susținând cu umărul greutatea bărbatului, în vreme ce Nogahla îl sprijini din stânga. Păstorul rănit fu astfel ajutat să se așeze pe o bancă din apropiere. Arsurile lui nu erau atât de grave pe cât se temuse Dina la început, însă îi acopereau o parte însemnată a feței, mâinilor și brațelor. În timp ce sfâșia ultima bucată de pânză, un strigăt o făcu să tresare.

„Nu, Abba!” țipă Elihu și, dintr-o săritură, fu lângă Iov. Dina se întoarse și, în aceeași clipă, băgă de seamă că Iov își ridicase pumnul la gât. „Abba Iov, nu poți! Nu ai voie. Este împotriva învățăturilor!” Iov zăcea nemișcat pe dalele de piatră, contemplând chipul chinuit al lui Elihu.

Liniștea lui nefirească îi dădea fiori. Era un moment ce ar fi trebuit să abunde în tensiune. Văzându-l pe Elihu, înalt și slab ca un băț, luptându-se cu Iov, un bărbat musculos, Dina își înăbuși, cu toată stăpânirea de sine, un chicot nepotrivit. Gâfâind, tânărul stătea deasupra lui Iov, pironindu-i mâinile pe pardoseală. În palma desfăcută a celui mai bătrân zăcea pumnalul. Aerul se crispă sub povara întrebărilor fără răspuns.

Dina se duse, ca într-o doară, spre ei și smulse cuțitul din mâna lui Iov. Întâlnindu-i privirea, Elihu încuviință, părând satisfăcut că ea îl susținea în eforturile sale de a-l proteja pe Iov. Dina se dădu înapoi și cei doi bărbați (i se ridicară în picioare. Nu se priviră și nu scoaseră o vorbă. Uitându-se la Iov, Dina îi oferi înapoi pumnalul.

Elihu o îmbrânci. „Ce faci?” îi strigă, întinzându-se după armă, dar aceasta era deja ferm plantată în mâna lui Iov. Cei doi bărbați își încleștară privirile provocator, măsurându-se reciproc. Discipolul își icstă dascălul, în vreme ce viitorul fiu voia să își protejeze tatăl-surogat.

„Elihu, te înșeli”, se rostogoli, în liniștea chinuită, glasul lui Iov. Dina văzu pe chipul său mâhnire, nu însă și deznădejde. Avea încredere în omul acesta, chiar și acum, când viața lui zăcea în ruine.

Furios, Elihu se întoarse împotriva ei. „Sângele lui este în mâinile lui... femeie!”

Dina își dădu, brusc, seama că tânărul nici nu-i cunoștea numele. Mânia lui nu era îndreptată, ca de obicei, împotriva Dinei lui Sihem, ci împotriva unei femei anonime despre care se temea că pusese în Itericol viața preaiubitului său abba-învățător.

„Elihu, eu...” dădu să se explice, însă se opri când lov se întoarse abrupt, cu pumnalul în mână, și se îndreptă spre aceeași tapiserie prin care dispăruse și Sitis.

„Abba, așteaptă!” strigă Elihu, ieșind în urma lui. Cu o groază de moarte, Dina își potrivea pașii cu ai lor, întrebându-se dacă nu cumva, din greșeală, înapoiase o armă unui om aflat în pragul deznădejdiei. Nogahla, Shobal și până și Lotan, cu toate rănilor sale, se târâra printr-un coridor slab luminat, până în bucătărie și, trecând prin aripa servitorilor ajunseră într-o curte exterioară. lov se duse, ca în transă, până în colțul cel mai îndepărtat al curții. Trecu pe lângă resturile de la bucătărie și de gunoiul de grădină și își târâia picioarele până la movila de cenușă, înaltă acum cât un copilaș, ce se strânsese din coșurile pentru jar. lov nr. Întoarse spre cei ce-l urmau și, căzând în genunchi, se cufundă în cenușa fină.

Torțele din jur îi iluminau lacrimile adoma unor diamante sclipitoare ce i se prelingeau pe barba arămie. Își sfâșie, cu o mână, gulerul robei l scoase un strigăt sălbatic. Pumnalul din cealaltă mână se întoarse la lftul lui. Preț de o groaznică clipă, Dina se temu pentru viața lui, dar în următoarea, se minună de ea.

Dintr-o smucitură, vârful de cremene reteză prima șuviță de barbă, t) altă smucitură, și Dina fu vrăjită. În vreme ce pletele arămii cădeau în cenușă, Nogahla, Elihu și amândoi păzitorii de animale i se alăturară într-o reverență tăcută. lov își rase capul și fața fără oglindă și fiecare tăietură a pielii îi amesteca sângele cu lacrimile.

Când, în sfârșit, se rase de tot, își înălță durerea spre ceruri în adorare. „Gol am ieșit din pântecul mamei mele și

gol mă voi întoarce în sânul pământului. Iahve a dat și Iahve a luat, fie numele lui Iahve lăudat!”

În curtea de gunoi a casei sale, simbolul tuturor celor folosite și sparte, Iov dădu frâu liber valului de durere, într-o jertfă deznădăjduită de laudă. În mijlocul tuturor tragediilor, își înăbușise supărarea. În timpul atacului lui Sitis, își stăpânise furia. În prezența lui El Șadai, însă, emoțiile i se revărsau ca o ofrandă. Se legăna și se ruga, zvârlind cenușă spre ceruri și așteptând să cadă înapoi peste el, aidoma balsamului vindecător al lui Iahve.

Un zgomot de pumnal scos brusc din teacă o făcu pe Dina să tresară. Fusesse atât de absorbită de credințioșia lui Iov, încât nu băgase de seamă când Elihu își dăduse jos *keffiyeh-ul*. Tânărul se apropie de mentorul și viitorul său tată și se lăsă în genunchi lângă el. Shobal și Lotan îl urmară fără șovăire și, în scurt timp, cei trei bărbați începură să își radă, cu mâini tremurânde, capetele și bărbile.

„Gol am ieșit din pânțelele mamei mele”, începu Elihu, când barba răvășită și părul castaniu și subțire zăceau în cenușă lângă el. Imitând lecția de viață a stăpânului lor neprihănit, văcarul și păstorul i se alăturară în acest refren. În acea noapte, își pierduseră și ei mijloacele de trai. În tragediile acestei case, își pierduseră și ei prietenii și familia.

Fascinată de o asemenea devoțiune, Dina își simți gâtul uscat de emoție. Un bărbat devotat Dumnezeului său, discipolul, învățătorului său, servitorii, stăpânului lor. Inima i se strânse aidoma unor măslini în presă. *Eu aș putea fi atât de devotată? Sau m-aș răzvrăti și eu ca Sitis, ajungând*

plină de amărăciune și de mânie?

Deși recunoscuse de bunăvoie că Iahve era răspunzător pentru devastarea lui, Iov îl venera pe El Șadai. În pofida a toate, Iov se încredea în priceperea desăvârșită a lui El-Elyon și în căile Sale perfecte. Cum putea cineva trăi așa, cu o asemenea credință, cu o încredere atât de neclintită?

Simțind o atingere ușoară pe rochie, Dina se uită în jos și întâlnește ochii mari și întrebători ai Nogahlei și o îmbrățișă atât de strâns încât aproape că se răsturnară.

„Stăpână Dina”, șopti Nogahla, „te rog, aș vrea să plecăm de aici”.

Dina îi luă obrazii între palmele sale. „Nogahla, unde ne-am putea duce?” în clipa în care cuvintele îi scăpară de pe buze, adevărul mai profund al situației sale devenea, pentru prima oară, real.

Razele scânteietoare ale lunii din ochii fetei făceau rugămintea acesteia cu atât mai stăruitoare. „Stăpână Dina, mi-e frică să plec, dar mi-e frică și să rămân!”

Dina timp cum teama îi vira gândurile în josul unei îngrozitoare cărări de posibilități. Fiul lui Iov nu mai era, iar odată cu el murise și viitorul ei. Nu-i putea cere lui Iov să își cheltuie resursele, și așa împuținată, pentru ca ea să se întoarcă în corturile lui Iacov, însă cum să supraviețuiască împreună cu Nogahla de unele singure?

El Șadai, ce ne vom face? Se minunase de credincioșia lui Iov și de încrederea pe care o avea el în Dumnezeu când pierduse totul, dar ucum își dădea seama că și ea se confrunta cu aceeași incertitudine. *Cum îi voi purta de grijă Nogahlei?*

Privirea îi fu atrasă din nou de Iov. Cu doar câteva nopți

în urmă, o învățase dragostea și iertarea lui El Șadai. Astăseară, îi arătase suveranitatea lui lahve și că răspunsul omului trebuia să fie întotdeauna unul de încredere și laudă. Nu era sigură că putea accepta voia lui Dumnezeu fără crâcnire, dar va încerca să urmeze pilda lui Iov.

Îmbrățișând-o, hotărâtă, pe Nogahla, îi dădu drumul și se întoarse cu spatele la bărbatii de pe movilă. Apucându-și gulerul rochiei de dedesubt, trase cu putere de el și sfâșie țesătura. „Noi nu i-am cunoscut pe cei ce au murit”, îi șopti Nogahlei, „dar în seara aceasta au murit și visele noastre. Durerea noastră este tot atât de reală, iar viitorul nostru, tot atât de incert”. Având grijă ca roba să-i acopere tunică sfârtecă, se întoarse din nou cu fața spre mormanul de cenușă.

Nu avea nevoie să se amestece cu bărbatii din cenușă. Nu avea nevoie să își radă părul pentru a vorbi Creatorului care îi dăduse Leei, mamei sale, cosițe de culoarea spicului de grâu. Se prăbuși în genunchi lângă resturile de la cină și lângă gunoiul de grădină și recită și ea cuvintele lui Iov. „Goală am ieșit din pântecul mamei mele și goală mă voi întoarce în sânul pământului. lahve a dat și lahve a luat, fie numele lui lahve lăudat!”

Când începu să dea glas propriilor cuvinte de laudă, o simți pe Nogahla întorcându-se. O auzi apoi sfâșiindu-și veșmintele și repetând cu glasul ei dulce refrenul devenit de-acum familiar.

Sayyid asculta mulțumit cum cetatea Uț își recăpăta strania nemișcare. Sorbind prelung și agale din vinul dulce, se uită peste cupă la prietenul său edomit. Bela, fiul lui Beor, era un negustor de nestemate scund și îndesat, a

cărui talie acoperea pe toată lățimea banca din curtea lui.

Sayyid înghiți nectarul dulce și încercă să îl liniștească pe prietenul său agitat. „Respiră adânc, Bela. Îndată se întorc gărzile mele cu raportul final asupra câștigurilor noastre substanțiale”.

Bărbatul cu obraji rotofei își mișcă ochii ca o săgeată încioace și încolo, precum libelulele ce sar peste tigve. „De ce durează atât?” șopti el. „Țipetele au încetat de mult”. Netezindu-și mustața, își trecu degetele peste buze și se opri în barba roșie și lungă.

Toți bărbații din clanul lui Esau aveau, oare, această hidoasă coloratură arămie? Bela era pompos și respingător, însă Sayyid era gata să îi treacă cu vederea neajunsurile pentru că era al doilea în bogăție din Uț. Iar după ce chaldeenii atacaseră cămilele lui Iov, Bela devenise cel mai bogat.

„N-ai de ce să vorbești în șoptă”, îl liniști Sayyid pe un ton plăcut. „Toți servitorii din casa mea îmi sunt loiali și niciunul n-ar îndrăzni să mă trădeze”, mai zise, apucându-o de încheietura mâinii pe tânăra servitoare care le oferea măslina și brânză. Când își înteeți strânsoarea, simți îndată supunerea ei promptă. Tremurând din tot corpul și plecându-și capul, fata lăsă tava deoparte și căzu în genunchi. Atingându-i bărbia cu un deget, Sayyid își ridică fața spre Bela, căutând aprobare. „Vezi, bunul meu prieten edomit, casa mea este un sanctuar și fiecare servitor îmi cunoaște dorința înainte de a o rosti”. Se uită apoi, cu ochi flămânzi, la fată. *Poate că tu vei fi cea aleasă să mă ajute să-mi sărbătoresc victoria asupra lui Iov la noapte*, îi zise în gând, aruncând o privire obosită negustorilor.

„Cum de îți stă gândul la femei într-o vreme ca aceasta, Sayyid?” îl întrebă Bela, fără să își ascundă dezgustul. „Și ia spune-mi un lucru! De ce toate sclavele tale arată la fel? Păr negru, ochi negri, buze pline și curbate... Toate de aceeași înălțime și greutate... Parcă ar întruchipa diferitele vârste ale aceleiași femei. Unde ai izbutit să găsești atâtea care seamănă între ele?”

Sayyid râse, ascunzându-și stânjeneala. Nimeni nu mai ridicase în mod deschis această întrebare. „Am decis, cu mult timp în urmă, A încep să colecționez femei perfecte”. Dădu drumul fetei și flutură din mână, explicându-și obsesia ca pe un joc prostesc. „Este motivul pentru care nu m-am însurat niciodată, Bela. De ce să cumperi o vacă dacă poți bea laptele a sute de cirezi?”

Hohotele produceau valuri amețitoare în zona mijlocului amplu al lui Bela. Sayyid fu ușurat să-i distragă atenția de la trupele de duplicate ale lui Sitis, pe care le cumpărase în ultimii patruzeci de ani.

Deodată, un zgomot de pași opri râsul lui Bela și accelera bătăile inimii lui Sayyid. „Acum ne vom primi raportul asupra raidului Imideenilor, prietene. Vom fi bogați, iar caravanele de cămile ale lui Iov, ruinate”.

Parcă chemat de vorbele lui, în poartă se ivi căpitanul gărzilor lui Suyyid, urmat de un mic detașament. Îmbrăcat în robele și keffiyehul său de culoare neagră, căpitanul, un bărbat masiv, pe nume Aban, ke pierdea în noapte. Până când zâmbea. Dinții de un alb strălucitor îi luminau maxilarul ascuțit tot atât de puternic precum torțele ce îi luminau pașii pe cărarea pietruită.

„Stăpâne, toate trei cetele de atac ale chaldeenilor și-au

atins scopurile”, spuse el. „Cămilele lui Iov sunt în drum către Damasc, spre îi îi vândute, iar servitorii săi, morți. Călăuza care l-a adus pe Iov din Hebron și care a ajutat la coordonarea sosirii chaldeenilor a fost...” Aban se opri, cu ochii la Bela, însă, la un semn al lui Sayyid, continuă. „Călăuza a fost *redușă la tăcere* și nu mai prezintă pericolul de a da în vileag planul tău”. Căpitanul ridică o sprânceană și își țuguie buzele.

Sayyid pricepu numaidecât semnele care îi spuneau că tânărul său căpitan îi ascundea anumite detalii, pesemne neplăcute. Se ridică de pe Keaun, astfel încât ochii îi erau acum în dreptul pieptului lui Aban, și, cu o șoaptă amenințătoare, care pretindea respect și îl făcu pe tânăr să se dea înapoi pe călcâie, spuse, „Spune-mi ceea ce șovăi să-mi spui”. Aban înghiți în sec, iar nodul din gât îi urcă și coborî. Jupâne Suyyid”, începu el, „bătrânul administrator al casei lui Iov, Atât, a primit o rană de moarte în timpul atacului. Îmi pare rău, stăpâne. Știu că (i-a fost prieten încă de când tu și stăpâna Sitis erați copii...” Răsufând ușurat, Sayyid îndepărtă cu o fluturare de mână îngrijorarea lui Aban. „Asta este. Mi-a fost teamă că ai să raportezi ceva îngrozitor, cum ar fi că o parte din cămilele lui Iov au supraviețuit ruidului”.

Nodul din gâtul căpitanului se mișcă din nou. „Chaldeenii au luat toate cămilele lui Iov care *se aflau în jarcă*, jupâne Sayyid. Însă cele câteva cămile și bunuri din caravana din Hebron erau adăpostite în staulul din casa lui, iar chaldeenii le-au trecut cu vederea”.

„Trecut cu vederea? Vrei să zici că Iov încă mai are cămile și mărfuri de pus în negol?” Sayyid își auzi glasul tăios și îl

detestă.

„Sayyid, liniștește-te”, se amestecă și vocea lui Bela în furia crescândă a ismaelitului. „Ce înseamnă câteva flecuștețe și câteva cămile pe lângă cele trei mii pe care le-a pierdut în atacurile chaldeenilor noștri?”

Sayyid vru să-l muștruluiască pe durduliul său prieten edomit, însă Aban îi întrerupse din nou. „Iov a pierdut mult mai mult decât cămilele în seara aceasta, stăpâne. Socotesc că zeii v-au zâmbit amândurora astă-noapte, jupâne Sayyid și jupâne Bela”.

Anticiparea bruscă de pe chipul căpitanului său, mai mult decât cuvintele acestuia, izbuti să-i liniștească temerile. Aban nu i-ar fi dat speranțe dacă nu existau. Cei doi, stăpân și căpitan, se cunoșteau până în cele mai mici amănunte. Sayyid nu numai că îl instruisese pe băiat în mânăuirea arcului, sabiei și suliței încă din vremea când mama acestuia îi era concubină, ci îi descoperise și instinctele de luptător, dezvoltate de la o vârstă fragedă. Aban era cel mai tânăr și cel mai necruțător căpitan din Uț și loial fără crâcnire.

„Povestește-mi”, porunci Sayyid, temperat de aerul încrezător al lui Aban. „Pe îndelete, ca să mă pot bucura de fiecare amănunt”.

Căpitanul ridică iarăși din sprânceana stângă și un zâmbet strâmb i se ivi în colțul stâng al gurii. „Sabeenii au furat cei cinci sute de boi de jug și cei cinci sute de măgari ai lui Iov și i-au măcelărit toți servitorii. Sayyid râse atât de zgomotos încât Bela tresări, văhurindu-și din noi pântecul. Aban se înclină în fața încântării celor doi stăpâni și continuă „Se pare că până și zeii vi s-au alăturat în planul vostru de a-l aduci pe acest om la ruină. Un fulger a căzut

din cer și a pârjolit toate oili și pe toți servitorii din câmpiile lui Iov, iar vânturile deșertului ai prăvălit cele patru colțuri ale casei lui Enon, omorându-i pe toți copiii pântecelui lui Sitis”.

Râsul lui Sayyid îngheță. „Copiii lui Sitis sunt morți?” spuse împleticindu-se pe spate și pipăind orbește jilțul din fildeș pe care lăna trona sa.

Bela se trase iute la marginea băncii, lângă Sayyid. Picioarele aproape că îi atingeau pământul. Părul și barba roșii și răvășite se asortau acum cu ochii injectați. „Nici prin vis nu mi-a dat că Iov va pierde totul”, spuse el. „Eu n-am vrut decât să mă înal deasupra lui în ziua în care bunicul Esau își va numi succesorul la conducerea Edomului”. Clătinând din cap, își apăsă degetul mare și arătătorul pe ochii înlăcrimați. „Eu n-am vrut să-l aduc pe Iov la ruină. La urma urmei, ne leagă același sânge edomit”.

Sayyid simți panica urcându-i în piept aromele unui cărbune aprins. Nu-și putea permite ca Bela să aibă remușcări sau un atac subit de conștiință. „Același sânge?” spuse el, așezându-i o mână fermă pe braț. Speriat de atingerea lui Sayyid, Bela își ridică privirea.

„Nu-i datorezi loialitate lui Iov doar pentru că bunicii tăi au descins din coapsa lui Esau!” strigă Sayyid, eliberând brațul lui Bela și izbind cu palma în trona de fildeș. „S-a purtat ca o *rudă de sânge* când a vorbit împotriva numirii tale ca judecător al cetății, pe motiv că erai prea tânăr și lipsit de experiență? A fost *rudă ta de sânge* când s-a lepădat de Kaus, zeul muntelui Edomului?” Ridicându-se de unde era cocoțat, făcu câțiva pași mai aproape de Bela și, cu fiecare întrebare, săpa mai adânc în rănilor sufletești.

„Nu noi l-am ruinat pe lov, prietene! Zeii au fost cei ce au ruinat-o pe *ruda ta de sânge* și este de datoria ta, ca bătrân al cetății, să-i aperi pe ceilalți de o altă răzbunare”. Micul edomit se ridică în picioare. Suflarea vântului acuzator îi uscaseră lacrimile vărsate pentru nenorocirea lui lov. Expresia de pe chip îi se prefăcu din îngrijorare în teamă fățișă. „Ce vrei să zici prin «altă răzbunare», Sayyid? Crezi că zeii și-ar regla socotelile cu lov lovindu-i și pe alții din Uț?”

Sayyid ridică anemic din umeri. „Poate că dacă cei din Uț s-ar depărta de acest om, ar fi păziți de răzbunarea zeilor”. Își punctă teatrala reprezentație cu un suspin plin de mâhnire. „Dar cine poate ști cu siguranță? Poate că, mai departe, zeii se vor întoarce împotriva *rubedeniilor* lui lov”, adăugă apoi, aruncându-i o privire edomitului icund și îndesat, pentru a se încredința că pricepea insinuările lui.

„Voi vorbi cu bătrânii cetății mâine dimineață”, spuse Bela, încleștându-și, hotărât, fălcile. „lov ar trebui revocat din poziția de ludecător al cetății și, în locul lui, ar trebui numit un alt bătrân”. „Foarte înțelept, Bela”, zise Sayyid, învelind umerii bărbatului într-o îmbrățișare prietenoasă, în vreme ce îl conduse până la poartă. „Cred că ar trebui să te duci acasă, la frumoasa ta nevastă, și să te gândești pe cine să numești în locul lui lov la sfatul cetății”.

Bela zâmbi viclean. „Firește că știi pe cine voi propune”, zise edomitul, luându-l pe Sayyid de umeri și îndesându-și obrazul drept, bărbos și țepos, în barba lui tunsă și uleioasă. „Pace și prosperitate îți doresc, prietene”.

Sayyid trase adânc aer în piept și îndură până la capăt supărătorul rămas-bun. „Și eu ție, Bela”, îi ură, urmărindu-l apoi cu privirea în timp ce gărzile îi mâneau măgarul afară

din canion. Nu avea nicio îndoială că, odată întors în casa lui din câmpia dinspre miazănoapte, în al doilea sector al cetății, Bela avea să doarmă pe sponci și să mănânce pe îndelete, așteptând nerăbdător zorile.

Când escorta negustorului edomit de nestemate se pierdu în zare, Sayyid se întoarse către Aban. Chipul tânărului strălucea de o satisfacție nerostită. „Șterge-ți rânjetul acela prostesc de pe față!” îi zise. „Munca noastră abia a început”. Ieși apoi cu pași apăsați în curte, sfărâmând sub tălpi prundișul roșu. El nu plănuiise decât raidul chaldeenilor, însă se părea că zeii își puseseră, într-adevăr, în gând să-l ruineze pe lov. În sfârșit, Sitis, în sărăcia și jalea ei, va fugi de bunăvoie în brațele lui. „Trimite-ți oamenii acasă și vino în camera mea”, îi strigă peste umăr lui Aban. Croindu-și drum către coridorul impunător, urcă pe treptele șerpuitoare. „la și-o torță pe drum!”

Auzi în urma lui poruncile grăbite ale lui Aban și un tropăit de sandale pe dalele de piatră. În scurt timp, pe scara curbată se revărsă lumina unei torțe. Zâmbi. Își instruisese bine căpitanul.

Când cei doi ajunseră în dormitorul lui Sayyid, de la cel de-al patrulea cât, în salonaș îi aștepta o servitoare cu un ulcior de vin și două cupe. Fata stătea în picioare lângă pat, ținând în mână o pană de struț cu care vântura briza nopții. Aruncându-i o privire scurtă, Sayyid trecu de camera de zi și ieși pe balcon, sanctuarul său de odihnă și pace. Aban puse torța la adăpost, pe zidul dormitorului, și îl urmă pe balcon.

„Aban, băiete, trebuie să ne mișcăm iute”, spuse Sayyid,

scrutând pardoseala acoperită de praf a canionului.

Aban își împreună sprâncenele negre și stufoase. „Nu sunt sigur că înțeleg ce vrei să zici, stăpâne”.

„Trebuie să-l lovim pe lov câtă vreme este în slăbiciune, să nimifim cu desăvârșire orice resurse de care s-ar putea folosi ca să-și reconstruiască averea. Și trebuie să o facem înainte să apuce să ceară igulorul lui Esau sau al lui Bildad, fratele lui Sitis”.

„Ce ceri de la mine, stăpâne?” întrebă Aban. Era atât de concentrat asupra cuvintelor lui Sayyid încât nu băgă de seamă silueta mlădioasă ți /. Veltă ce se ivi pe balconul din cealaltă parte a canionului.

„Du-te înapoi în camera mea și stinge toate lămpile și torțele”, în puse Sayyid calm.

Urmărindu-i privirea de-a lungul canionului, bărbatul cel masiv observă, în sfârșit, forma femeii ieșită pe balcon. „Da, stăpâne”. Cu o plecăciune, se retrase în cameră. Cu fiecare lampă stinsă, se făcu, treptat, întuneric. Sayyid se întrebă dacă așa se simțise și lov când fusese înștiințat de pierderile pe care le suferise în seara aceea – ceva mai mult întuneric, ceva mai multă moarte, până când noaptea fu mistuită de beznă.

Zgâindu-se de cealaltă parte a canionului, la silueta cufundată în umbră a lui Sitis, aduse mulțumiri lui Al-Uzza că femeia nu făcuse rubat de la ritualul ei nocturn. Se temuse că tragediile îi aruncaseră casa într-o asemenea tulburare încât ar fi putut să își neglijeze vizita pe balcon – ascunzătoarea lor de noapte.

Când se stinse și ultima lampă, Aban reveni lângă stăpânul său ȝk balcon, însă, din respect, își păstră privirea

plecată. „Nu te saturi niciodată să o privești, stăpâne?”
întrebă el, într-o șoaptă abia perceptibilă.

Sayyid ar fi tăiat gâtul oricărui alt bărbat care ar fi îndrăznit să-i pună o asemenea întrebare, însă – și gândul îl făcea să râdă – nimeni altcineva nu știa de întâlnirea lui nocturnă. „Îți voi răspunde printr-o uită întrebare, Aban. Tu te saturi vreodată să privești apusul sau o floare din deșert, ce crește între două pietre? *

„Mă gândesc că o astfel de frumusețe este inepuizabilă”. Răspunsul lui Aban păru șovăitor. Poate că nu era decât prevăzător cu comentariile despre cea mai de preț comoară a stăpânului său – și pe bună dreptate.

Sayyid strânse umărul puternic al căpitanului său într-o dovadă rigidă, dar amiabilă, de camaraderie. Bărbatul îl înțelegea bine. Sayyid se mulțumise cu stâncile opuse marelui palat al lui Iov, a doua cea mai bună locație din Uț. Era un aranjament acceptabil, având în vedere că cetatea muntoasă era zestrea pe care Sitis o primise de la fratele ei.

Pentru că numai se tulbura ori de câte ori o vedea pe Sitis în brațele lui Iov, simțea că îi câștigase cu vârf și îndesat fiecare clipă de plăcere pe care i-o oferea priveliștea balconului lui Sitis, de la catul al treilea, pe care îl vedea bine din dormitorul său de la etajul patru.

„De ce nu te afli în brațele lui Iov în seara asta, Sitis, fetiço?” O satisfacție răutăcioasă îi țuguie buzele. „Pesemne că prințesa a hotărât deja că un sărman lipsit de proprietăți nu este vrednic de timpul ei”. Mult prea devreme, însă, Nada, scoptia aceea bătrână, înfășură o pătură în jurul stăpânei sale și o zori înăuntru. Își simți inima de plumb, iar

dispoziția i se întunecă aida norilor ce ascund luna. Întorcându-se spre Aban, îi vorbi cu glas măsurat, „După cum spuneam, trebuie să ne încredințăm că lov nu are cum să-și reconstruiască averea. Trimite câțiva oameni în deșert, să-i găsească pe Cei-Fără-de-Nume”.

Lumina lunii dezvăluie urmele groazei de pe chipul lui Aban. „Stăpâne, eu n-am încredere în ei! Nici măcar nu știu dacă îi putem găsi. Ei trăiesc în albiile secate, în păduri și în găuri de pământ. Cei mai mulți sunt mai mult animale decât oameni”.

„Ai să-i găsești, Aban”, îi spuse, ca și când ar fi vorbit cu un copil, „pentru că vei avea la tine specialitatea de miel și prepeliță a bucătarului nostru și te vor găsi ei *pe tine*. Și pe urmă, vei schimba mâncarea pe prostie. Le va face mare plăcere să-l curețe pe lov de restul posesiunilor sale. A, și spune-i conducătorului lor că *cineva* le va da bani frumoși pentru asta”.

„Cum se numește conducătorul lor?”

Mijindu-și ochii, Sayyid se străduie să își amintească dacă auzise vreodată pe cineva dând vreun nume vreunuia dintre locuitorii deșertului. Aceștia erau niște stafii, niște arătări care așteptau să se lase noaptea ca să intre în cetate și să fure, să ucidă și să nimicească. „Conducătorul lor este cunoscut doar ca Cel-Fără-de-Nume, dar autoritatea lui este cel mult firavă, iar frâiele cu care conduce nu suni mai tari decât o pânză de păianjen”.

Ochii lui Aban, de un negru intens, erau umbriți de veșmintele negre pe care le purta, iar vocea, precum hruitul unei furtuni. „Îl voi găsi pe Cel-fără-de-Nume, stăpâne, dar se prea poate să nu se oprească la tâlhării. Ei

siluiesc femeii și omoară bărbați din plăcere”.

Căpitanul lui nu fusese niciodată atât de slobod de gură, iar răbdarea lui Sayyid se împutina. „Îi vei opri tu, Aban!” îi spuse, arătându-și

Ilustrarea. „Eu voi deveni protectorul lui Sitis și nimeni nu se va atinge de viața lui Iov”. Întorcându-se, privi cu luare-aminte balconul pustiu de dincolo de canion. „Vreau ca Iov să sufere când Sitis va alerga în brulele mele”.

Sunetele închinării lui Iov se contopeau cu șoaptele reținute ale Dinei. Rostea numele lui Iahve, pe care le învățase de la bunicul Isuac: El Șadai, Dumnezeuul Atotputernic; El-Elyon, Dumnezeuul Cel Înalt; El-Roi, Dumnezeuul care vede; Iehova Iire, Dumnezeuul care poartă de grijă... Timpul nu mai avea înțeles. Sunetele devin un ecou îndepărtat. Nu mai simțea decât o căldură și o pace pe care nu le mai cunoscuse până atunci.

„Dina”.

Dina își ținu respirația. Îi era teamă să deschidă ochii. Oare Iahve îi spusese pe nume?

„Dina”, auzi din nou vocea, de această dată mai puternică și mai insistentă. Inima îi gonea. Adunându-și curajul, deschise, încet, un ochi. Înaintea ei stătea un bărbat, pe care abia dacă îl recunoștea, cu capul și fața rase și brăzdate de sânge și cenușă. Era dezamăgită sau ușurată?

„Dina, vino”, îi spuse Iov. „Te voi duce împreună cu Nogahla într-o cameră în care vă veți putea odihni puțin”. Ghemuită lângă ea, Nogahla era adormită de-a binelea. Cealaltă bărbat dispăruseră. Dina își dădu seama că era, pesemne, destul de târziu. Toate torțele, în afară de una,

urseseră de tot.

„Putem dormi și aici, în curte”, spuse, cu uimire și smerenie în fața luptului că, în mijlocul durerii, lov se gândea la confortul lor.

„Te rog, Dina, urmează-mă!”

În vreme ce lov ridică o torță din suportul ei și se avântă pe drumul lung și șerpuitor, prin palatul slab luminat din piatră, Dina o trezi pe Nogahla din somnul ei ostenit. lov adună lămpile aurii din scobiturile pereților și, înmânându-i una Dinei și una Nogahlei, le stinse pe celelalte, pe măsură ce trecură de ele. Își continuă marșul tăcut prin coridoare și vestibule cu miros de mentă, lăsând în urmă locuințele sărăcăcioase ale servitorilor și spațiile de lucru, învăluite în miros de mosc.

Urcând un labirint de scări, ajunseră, în cele din urmă, la destinația lor, la al treilea cât. lov trase niște draperii frumoase de culoare azurie, care fluturau în adierea vântului. Lumina slabă a flăcării dădu la iveală un antreu plăcut, mobilat cu o canapea tapițată elegant, tapiserii și rogojini.

lov le conduse direct la o ușă cu sculpturi rafinate, însă se opri la intrare. „Vă rog, iertați-mă”, spuse, cu chipul lipsit de viață. „Vă voi lăsa să găsiți singure drumul de aici”. Făcu o plecăciune și plecă.

„Este supărat pe noi?” îngăimă Nogahla cu vocea răgușită de somn, frecându-se la ochi.

„Nu, prietena mea”, răspunse Dina. „Chiar dacă este un bărbat puternic și credincios, jupânul lov este, totuși, om. Este obosit și are nevoie de timp ca să reflecteze la tot ce a pierdut astăzi”. Întinzându-se spre mânerul de bronz,

deschise ușa grea de stejar.

„O, stăpână!” în fața splendorii care le aștepta, Nogahla se trezi de-a binelea. În mijlocul camerei trona un pat cu baldachin și decorațiuni, iar din dosul ușii din perdea, ce dădea în balcon, se zărea un mănunchi de nori luminați de lună.

Nogahla dădu fuga pe balcon și se aplecă peste balustradă. „Este mult până jos!” Glasul îi răsună ca un ecou în noaptea neagră și încremenită.

În ciuda oboselii, Dina râse. „Șșș, Nogahla! Sunt sigură că cel puțin o parte a cetății încearcă să doarmă”. Preț de câteva clipe, o însoți pe balcon, contemplând stâncile maiestuoase ale cetății Uț. Își dorea ca ea și Nogahla să poată rămâne. „Vino, trebuie să încercăm să dormim! Nu avem nicio idee ce ne aduce ziua de mâine”.

Cu inimile grele, cele două reveniră în cameră și își dezbrăcară robele de deasupra. Nogahla se târî spre ușă. „Voi fi în antreu, pe canapea, dacă ai nevoie de mine, stăpână”.

„Nici gând”, îi zise Dina, zâmbind. Cu sprâncenele arcuite și un rânjet plin de speranță pe chip, Nogahla se uită înapoi. „Vino”, n chemă Dina, cățărându-se pe pat și cufundându-se în moliciunea lânii din umplutura saltelei. „N-am de gând să dorm singură în patul acesiiit imens”.

— *Iov 1: 22*

În toate acestea, Iov n-a păcătuit deloc și n-a vorbit nimic necuviincios împotriva lui Dumnezeu.

ov străbătu coridorul slab luminat, acordând atenție fiecărei uși pe lângă care trecea. Etajul al treilea era rezervat femeilor din casa lui.: reții aceștia roșii, cândva un

liman plin de însuflețire pentru soția i, fiicele lor și oaspeții acestora, își băteau joc acum de singurătatea i. În drum către dormitorul său, aflat la catul al patrulea, se opri în eptul ușii însemnate cu paisprezece perdele fine de olandă. Sitis bea pânzeturile fine, iar el o iubea pe Sitis.

Ori de câte ori mergea în călătorii sau venea Țofar, vărul său igustor, în vizită în Uț, lov cumpăra mai multe stofe și olandă pentru >ți-a lui. Își aducea și acum aminte de prima eșarfă pe care i-o dăduse dou la nunta lor și a cărei culoare se oglindea în sclipirile ochilor de abanos. Cu fiecare nouă eșarfă, mireasa lui înlăcrimată învățase – I iubească și devenise, cu fiecare zi, mai tandră cu el. Învățase să se: sprindă de cele ce – sau cine – o legau de satul ismaelit al tinereții ei, în curând, eșarfele deveniseră emblema iubirii dintre ei.

Frecând între degete materialul delicat, se înfioră la amintirea nopții în care ea își dăduse inima și trupul de bunăvoie. Anii ce au urmat fuseseră cei mai fericiți din viața lui. Simți apoi un nod în piept când își aminti ziua în care distrusese templul chaldeenilor. În ziua aceea murise ceva între ei, ceva ce eșarfele din olandă nu puteau învia.

Trăgând la o parte draperiile, se întinse după mânererele de argint ale primului rând de uși duble ce îl despărțeau de anticamera lui Sitis. Se opri. Poate că era mai bine să aștepte până dimineată. *Nu. Am așteptat destulă vreme*, își zise. Împinse ușile și intră. De pe o canapea elaborată, se ridică Nada, cu ochii încețoșați de somn. Pesemne se hotărâse să rămână peste noapte în foaierul de oaspeți al lui Sitis.

„Jupâne lov”, spuse ea, „ce faci aici?”

„Culcă-te înapoi, Nada! Am venit să stau de vorbă cu soția mea”.

Bătrâna se ridică în picioare, cu mâinile în șolduri, constituind o formidabilă barieră în calea celui de-al doilea rând de uși, ce dădeau în dormitorul lui Sitis. „Stăpâna doarme, jupâne. Revino dimineață”.

De obicei, Iov scuza firea protectoare a Nadei, considerând-o un semn al afecțiunii ei. În seara aceasta, însă, îngăduința îi ajunsese la capăt. „Dă-te la o parte, femeie bătrână, altminteri ai să te trezești în grajdul cămilelor!” Preț de o clipă, femeia se arătă șocată, însă apoi cedă și se supuse. Se dădu în lături, aruncând o privire plină de ură în urma lui Iov.

Pășind în camera soției sale, avu senzația că înota într-o mare de pânzeturi fine. Pretutindeni atârnavă aidoma unor sălcii, funde lungi din materiale diafane, care prindeau până și adierea cea mai firavă și difuzau lumina. O mărturie tăcută a dragostei pe care o împărțiseră cândva.

Zări patul ei gol. Sitis era pe balcon, sanctuarul ei. Preț de o clipă, se opri lângă pat, în același loc în care se despărțiseră cu vorbe atât de amare înainte de plecarea lui în Hebron. Se certaseră din cauza lui Sayyid. Ea își călcase cuvântul dat și îl lăsase din nou în casa lor. Din câte știa, aceasta era prima dată în nouă ani. În ziua aceea, își încheiase devreme responsabilitățile la poarta cetății și îl găsisese pe Sayyid în camera cu pergamente. Avea brațele înfășurate în jurul lui Sitis, care se zbătea să scape din îmbrățișarea lui. *Dnr oare ar fi rămas în brațele lui dacă eu nu dădeam buzna peste ei?* Îndoielile ce îi zăboveau în suflet îl rodeau aidoma viermilor ce se ospătau dintr-un

stârv.

Geamătul lui Sitis îi întrerupse firul gândurilor. „O, lov! Fața ta”.

Soția lui stătea în picioare în ușa balconului, în lumina dulce a lunii, care îi dezvăluia rotunjimile plăcute de sub halatul din olandă, și își acoperise gura ca să-și înăbușe strigătele.

Iov se apropie de ea și, la lumina slabă a lămpii, văzu că jalea îi fusese neîntreruptă, ochii umflați, iar obraji de un roz marmorat. Vru să o îmbrățișeze, însă ea se trase înapoi, semnalând ezitarea pe care amândoi o simțeau. Se întrebă din nou dacă fusese înțelept să o vadă în seara aceasta. Nu era mai bine să se întoarcă și să plece?

Anii lungi de căsnicie îngăduiau tăcerea. Scrutându-și ferestrele sufletului, niciunul nu se feri de privirea cercetătoare a celuilalt. *De asta te iubesc atât de mult*, îi zise Iov în gând, *tăria ta, focul tău, |>oi [à la... Dar tot asta mă și înfurie*. Amintindu-și de izbucnirea ei, simți mânia urcând înăuntrul lui. Pe urmă, însă, în fața renașterii iubirii alotorezente, zâmbi ușor. Va rămâne.

Sitis își înălță capul, cu o expresie frustrată, nedumerită. „Ce ar putea să te facă oare să zâmbești în seara aceasta?” întrebă scurt, cu glas gătit.

„Tu”. Mai făcu un pas spre ea și îi mângâie cu un deget linia obrazilor. De această dată, ea nu se feri. Era un început. Și acum? Sitis se străduia să pară puternică, însă arăta vulnerabilă și înspăimântată. Ar fi vrut să o țină în brațe, dar mecanismele ei de apărare ridicaseră un / . jd impenetrabil între ei. Ar fi vrut să rezolve mânia dintre ei, însă atâta vreme cât ea îl apăra pe Sayyid și îl condamna

pe El Şadai, rămâneau într-un impas. *El Şadai, arată-mi de unde să încep.*

Poate că, în noapte aceasta, dacă era precaut, Sitis îi va primi îmbrăţişarea mângâietoare. Se trase cu un pas mai aproape. Soţia lui nu se retrase. Înainte de a încerca să o ia de mână, o privi în ochi. Cu un zâmbet firav, îşi frecă capul pleşuv şi spuse, „Bănuiesc că nu arăt eu însumi fără păr şi cu toată mizeria asta pe faţă?” Dădu să îşi şteargă dungile de cenuşă cu mâneca, însă, pe nepregătite, simţi pe piele mâinile ei şi o eşarfă din olandă.

Curăţându-i faţa de cenuşă, Sitis spuse, „Nu, în clipa aceasta, nu temeni deloc cu soţul meu”. Luându-l de mână, îl conduse spre pat şi îl îndemnă, apăsându-i uşor umerii, să se așeze pe margine. Apoi îşi umezi eşarfa în ligheanul din cupru de pe măsuta de lângă pat şi se întinse să îi şteargă fruntea.

El, însă, o apucă de braţ, curmându-i slujirea. „Închide ochii”, îi şopti. Nefiind niciodată genul de femeie care să se supună orbeşte, ea şovăi – dar se supuse, după ce ridică, în joacă, dintr-o sprânceană. „Este aceasta vocea soţului tău?” întrebă el, moale.

„Da”, spuse ea, destinzându-se când lov îi puse o mână pe şold. „Ține ochii închiși”, îi spuse el. Ridicându-se, îşi îndesă trupul în al ei, liniştind-o. Văzându-i lacrimile ce începeau să se adune sub genele ei lungi şi groase, se aplecă spre ea şi o sărută delicat. „A fost acesta sărutul soţului tău?”

Un zâmbet subţire se formă în locul unde fuseseră buzele sale. „Da”. „Şi, scumpă soţie a tinereţii mele”, spuse lov, strecurându-i mâinile în jurul taliei, „este aceasta

îmbrățișarea soțului tău?”

„Oh, lov”. Zidurile ei de apărare se sfărâmară și Sitis se abandonă în brațele lui.

Strângând-o în brațe. lov își îngropă fața în locul acela moale de pe gâtul ei, pe care sărutările lui îl cunoșteau bine. *Îți mulțumesc. El Șadai*, strigă în sinea lui, *pentru acest răgaz în mijlocul indiferenței reci și al mâniei furibunde*. Pierderea averii, astă seară, fusese dificilă. Pierderea copiilor săi, dincolo de ceea ce credea a fi limita suportabilului. Însă atunci când prețioasa lui soție îl blestemase pe El Șadai, se temuse să nu se piardă pe sine. Credea cu adevărat învățătura lui Dumnezeu că el și Sitis erau un singur trup. Inhalându-i parfumul, atingându-i ușor rotunjimile moi, auzindu-i plânsul încet, fu, brusc, copleșit de recunoștință pentru acest cel mai de preț dar din partea lui Iahve.

Începu să se legene ritmic într-o parte și-n alta, până când tensiunea soției sale dispăru. Când Sitis își ridică bărbia, prin micile canale ale ridurilor fine produse de ani în șir de zâmbete, se prelingeau lacrimi. „lov, te iubesc”. Deși rostise cuvintele acestea de o mie de ori până atunci, în noaptea aceea un nou simț al importanței le dilata înțelesul, îl privea cu ochi rugători, sfredelindu-i adânc sufletul.

„Sitis”, îi șopti el, „și eu te iubesc”. Sitis păru disperată să-l audă spunând-o. De ce? îi studie privirea. Poate că vorbele erau mai pure astă-noapte, mai adevărate acum, după ce atât de multe le fuseseră luate din viață. Când, însă, se uită cu luare-aminte la fruntea pătrată, buzele pline și ochii migdalați ai preaiubitei sale, citi pe chipul ei teamă.

„Ce este, Sitis? Ce te face să te îndoiești de iubirea mea?”

Sitis își îngropă din nou fața în pieptul său și îl îmbrățișă atât de strâns încât lov abia mai putea respira. Plânsul ei deveni tot atât de chinuit ca în timpul calamităților. „lov, ține-mă în brațe! Tu ești tot ce un Fără copii, nu sunt nimic”. Suflând greu, se lupta pentru fiecare gură de aer. „Casa ne este goală. Staulele ne sunt goale. Pântecele meu este gol”, mai zise, cuprinsă de panică. El se aplecă spre ea și o cuprinse în brațe, iar ea se încolăci în jurul lui ca un copil.

Când plânsul i se domoli, Sitis își ridică fața, cu vădită dorință. „Noi doi suntem singurii de pe pământ care cunoaștem această durere, care înțelegem această suferință. Te rog, lov, iubește-mă! Uplete-mi din nou pântecele!”

Copleșit de nevoia pe care i-o citea în ochi, lov o sărută. O, cum își dorea să o iubească pe îndelete, să se desfete cu fructul dat în pârg al uniunii lor de o viață! Călătoria de trei săptămâni îl lăsase însetat după trupul soției lui și, cumva, cruzimea suferinței îi îndulcea pasiunea. Și lotuși, se desprinse, cu fiecare fibră de putere, din îmbrățișarea ei.

„Sitis, trebuie să ne jelim copiii și servitorii vreme de șapte zile”, spuse dintr-o suflare. „Potrivit învățăturilor lui Sem, El Șadai interzice relațiile maritale în acest răstimp, iubirea mea”.

Sitis se trânti în pieptul lui cu atâta violență încât lov fu cât pe ce să o scape. „Dumnezeul tău interzice! Dumnezeul tău distruge! Dumnezeul tău urăște! Îl urăsc pe Dumnezeul tău!” Fugind pe balcon, se prinse de bulustradă. Hohotele îi scuturau umerii.

Ca și când ar fi primit o lovitură, lov se îndoii din șale și

căzu, împlelicindu-se, în genunchi. „Ahhhhh!” țipă îndelung, strident, simțindu-se în pragul vomei. De frustrare și rușine, își acoperi fața și înălță capul spre ceruri. *El Șadai, cum să trăiesc cu o femeie care Te urăște?* Se aștepta ca Dumnezeu să tune din ceruri, să trimită un fulger care să o prăbușească la pământ, o pedeapsă sau condamnare oarecare pentru blasfemia lui Sitis. În schimb, nu auzi decât plânsetele deznădăjduite ale femeii pe care o iubea de patruzeci de ani. Din genunchi, se uită la Sitis, care stătea singură pe balcon. Cioburile inimii lui se sparseră în bucăți și mai mici.

Chiar și înainte de tragediile de astăzi, Sitis îl percepu pe El Șadai cu fiind nedrept. Refuzul intimității din aceasă seară nu cumva îi făcuse încă o rană, lovind-o cu bățul poruncilor lui Dumnezeu în vreme ce el încerca să trăiască o viață demnă de un om al lui Dumnezeu? *El Șadai, rum să o iubesc pe ea și totuși să mă supun Ție?* Confuz și cu inima mâhnită, strânse pătura de lână de pe patul lui Sitis și, împrăștiind țicmele pe podea, se îndreptă agale spre balcon.

Simțindu-i apropierea, Sitis se întoarse. Tremurând, își făcu mâinile cupă la gură și se dădu, împleticindu-se, înapoi. „Mă urăști, nu-i așa? Vrei să mă alungi – să mă judeci și să mă dezonzorezi la poarta cetății...” Cu fiecare pas înspre ea, teama ei creștea. Iov se temea să nu cadă cumva peste balustradă.

„Nu, iubirea mea. Niciodată n-aș...” întinzându-se, disperat, după ea, o trase la pieptul său, la loc sigur.

Ea își îndoi brațele, rezistând dragostei lui și, totodată, rezemându-se de el, deznădăjduită, parcă, după

mângâierea lui.

Încolăcindu-și brațele în jurul ei, lov o sărută pe creștetul capului și îi mângâie părul negru ca pana corbului. „Atât de puțin îmi cunoști iubirea?” îi șopti. „Ssst. N-ai auzit nimic din câte ți-am spus în lungii noștri ani de căsnicie, scumpa mea prințesă ismaelită? Te ador. Nu te voi respinge niciodată!” în tot acest timp, își înălță inima către El Șadai, temându-se pentru sufletul și sănătatea mintală a soției sale. *El Șadai, cum să o conving de dragostea Ta și de a mea?*

Treptat, Sitis se destinse și își lăsă brațele să-i atârne pe lângă corp. Menținându-și îmbrățișarea liniștitoare. lov ridică pătura de pe dalele pardoselii și cei doi stătură în picioare, ca într-un cocon, feriți de răcoarea nopții, până când Sitis își dădu glas deznădejdiei. „De ce El Șadai are pretenții atât de absurde?” întrebă ea. „De ce îmi răpește tot ceea ce iubesc?” Vocea îi era goală de emoții, pustiiată.

lov închise ochii strâns. Nu putea suporta durerea ei. Strângând-o mai tare în brațe, își odihni obrazul pe creștetul capului ei. „Când am descoperit că Sayyid îți ducea ofrandele secrete la preoții din Haldeea, le-am distrus templul într-un acces de mânie, Sitis. Am acționat în numele judecății lui El-Elyon, dar și dând curs propriei mele mâinii”. După cum îi devenise obiceiul în cei nouă ani de la incident, Sitis nu spuse nimic.

Neștiind dacă ea îi înțelegea cuvintele, lov continuă. „În seara aceasta, chiar dacă cunoșteam buna rânduială a lui Dumnezeu pentru perioada de doliu, mânat de propriile mele dorințe egoiste, ți-am stârnit pasiunea”. Își ridică fața spre ceruri și inspiră neregulat. „Acum, scumpa mea soție,

pentru că eu am dat voie neajunsurilor mele omenești să păteze căile lui Dumnezeu, tu crezi că El Șadai este nedrept și nepăsător”.

„Nu”, spuse ea, ca și când ar fi fost un observator de la distanță. „Cred că El Șadai este nedrept și nepăsător pentru că mi-a ucis copiii”.

Fu rândul lui Iov să păstreze tăcerea. Chipul i se contorsionă într-o mâhnire nestăpânită. Văzând că soția lui stătea amorțită în brațele lui, nu își putu reține câteva suspine. Dragostea lor, căsnicia lor, fusese atât de bogată în atât de multe feluri – mai puțin în cel mai important. *El Șadai, te rog, deschide-i inima. Nu știu ce altceva să mai spun.* În cele din urmă, o prinse ușor de umeri și se aplecă să-i întâlnească privirea. Pentru prima dată, ea își feri ochii.

„Te rog, Sitis”, îi zise, luându-i fața în palmele sale. Ea se întoarse spre el, cu o privire neagră și rece precum obsidianul șlefuit. „Nu știu de ce copiii noștri nu mai sunt și de ce averea ne-a fost distrusă, dar știu că poruncile lui El Șadai nu sunt absurde. Căile Lui sunt căile unui Dumnezeu atotcunoscător și neprihănit. Doar pentru că noi nu le înțelegem, nu înseamnă că ele nu au valoare. Doar pentru că noi nu-L înțelegem, nu înseamnă că nu ne putem închina Lui”.

Aparent fără voia ei, înfățișarea i se înmuie. Ochii de gheață neagră se topiră și din ei începură să se prelingă lacrimi. „Te iubesc atât de mult, Iov”, spuse ea, ștergându-și lacrimile. „Dar nu-L vreau pe Dumnezeul tău”. Începu să scuture din cap. „Ce mă voi face eu fără copiii mei – fără fiicele mele? Ei erau viața mea”.

Sitis se prăbuși în brațele lui, iar Iov o duse pe canapeaua

din balcon, legănând-o ca pe un copil. „Copilașii noștri s-au dus, iubirea mea”, îi spuse printre lacrimi, „dar încă ne putem iubi unul pe altul bine”. Ștergând o lacrimă sărată de pe obrazul lui Sitis, ascultă nemișcarea din Uț.

Pupu-pu. O pupăză crestată, roz cu negru, veni să se odihnească pe balustrada balconului. Inima lui lov se încălzi. *Pupu-pu.* Sitis tresări când pasărea zbură la mai puțin de trei coți de ei. Pupăza se roti în zbor deasupra unei găuri din zid, chiar lângă dormitorul ei.

„Oh! Pasărea aceea îmi va răvăși balconul”, spuse, distrasă, preț de o clipă, de la propria nefericire.

Lăsându-se pe speteaza canapelei acoperite de perne, lov o trase mai aproape de el. „Eu cred că pasărea aceasta micuță ne-a fost trimisă de laheve tocmai acum ca să ne încurajeze, iubirea mea”. Sitis scutură din cap, nevenindu-i să creadă, și lacrimile îi reveniră. lov continuă, „Am studiat creaturile acestea frumoase în drumețiile mele și sunt fascinante. Masculul și femela își sunt fideli unul celuilalt toată viața”. Ridicându-i bărbia, se pierdu în izvoarele adânci de tristețe din ochii ei. „Iar mama pupăză are mare grijă de puișorii ei”. lov se aplecă și îi așeză un sărut tandru pe buze. Trilul pasării îi întrerupseră, *Pupu-pu.* Când își ridică capul, văzu că expresia de pe chipul lui Sitis era aproape una de pace.

„Îți aduci aminte când Enon l-a murdărit pe Letush cu noroi pe față ca să-i poată deosebi pe noii săi frați gemeni?” șopti ea plină de reverență. Râzând ușor, își ridică privirea spre el. Avea ochii strălucitori și umflați, iar obrații i se rotunjiseră într-un zâmbet delicat.

lov se minună de frumusețea pe care viața o sculptase în

trăsăturile chipului ei. Splendidul aer regesc al miresei sale ismaelite, strălucirea ostenită de după flecare naștere, râsetul cu gropițe în obraji al mamei care își privea cu mândrie cei zece copii prefăcându-se în niște adulți respectabili. „Niciodată n-ai fost mai frumoasă ca în această clipă”, îi spuse, mângâindu-i obrazul măsliniu.

Un alt sărut plin de tandrețe îi dădu ghes lui Sitis să recite o amintire dragă cu Uzahmah. O seară de groază se transforma, ca un balsam vindecător, într-o noapte de aduceri-aminte. Lacrimile celor doi soți se amestecară pe măsură ce jeleau tulburătoarele evenimente ale unei nopți vorbind despre amintirile vesele ale vieții.

În vreme ce soția lui depăna o altă poveste, Iov aruncă o privire spre pupăză și înălță o rugăciune tăcută, //i mulțumesc. *El Șadai, pentru că ne faci una în amintiri și pentru că mă înveți cum să iubesc și fără să cunosc toate răspunsurile.*

Noaptea se lungi și cei doi se întoarseră în camera lui Sitis. Iov dormi peste pătura de lână, iar Sitis sub așternuturile din olandă, cu capul cuibărit în îndoitura brațului său.

Dina se trezi tresărind. Nuanțele roșiatice ale strălucirii dinaintea zorilor pătau zidurile de piatră ale camerei și, instinctiv, își privi mâinile, căutând sângele soțului ei. Încă mai retrăia oroarea din Sihem, la aproape fiecare trezire. *El Șadai, voi uita vreodată clipa aceea?* Respirația adâncă și regulată a Nogahlei îi atrase atenția. Se întrebă! dacă văcarul însângerat și păstorul plin de arsuri, din noaptea trecută, aveau să trăiască cu aceeași însuflețire în amintirea micuței cușite. Oh, cum mai deplângea mânjitele

zile de mâine ale acestei tinere fete, pătate de scenele și sunetele înfiorătoare ale zilei de ieri!

Glasurile de pe culoar îi întrerupseră gândurile negre. Nogahla se mișcă. Înelindu-și umerii în rochie, Dina se strecură afară din pat. Tălpile îi răsunară ușor pe dalele reci în timp ce se furișă către ușă. „Ce se întâmplă?” șopti Nogahla. Dina îi făcu semn să tacă și, deschizând încet ușa, ascultă. Coridorul era prea slab luminat ca să le vadă fețele, dar desluși două siluete de bărbați.

„Ne întâlnim la altarul sacru, înainte de răsăritul soarelui”. Glasul lui Iov. „Pune-i pe Shobal și pe Lotan să aducă o torță și să pregătească lemnele!”

Un alt glas de bărbat. „N-am găsit decât o capră astănoapte, în curtea din dosul bucătăriei. N-ar trebui să o ținem pentru lapte?”

Urmă o scurtă pauză, apoi îl auzi pe Iov spunând, „Iehova-lire, lilihu. Dumnezeu poartă de grijă. El ne poate da lapte de la orice capră, însă noi îi putem da singura noastră capră o singură dată”.

Auzind urme de pași ce se îndepărtau, Dina închise ușa. „Nogahla, grăbește-te de te îmbracă! Ar trebui să fim gata să plecăm cu cea dintâi caravană care părăsește cetatea când...” O bătaie ușoară în ușă îi curmă instrucțiunile. Servitoarea cușită se ridică brusc în capul oaselor, somnoroasă, și apoi în picioare, aruncându-și în grabă rochia peste umeri.

„Da, cine este?” strigă Dina, luând o lampă din scobitura peretelui. „Dina, iartă-mă dacă te-am trezit”. Glasul lui Iov era jos și urgent. „Pot să-ți vorbesc?”

Când deschise ușa, Dina băgă de seamă ochii umflați și

plânși ai lui Iov și tăieturile de pe capul și fața lui, căpătate de la cuțitul de cremene. „Nu ne-ai trezit. Te putem ajuta cu ceva?”

„Vreau să aduc o jertfă lui El Șadai. Ați vrea să veniți și voi?”

Dina se simți onorată, uluită. Abba Iacov niciodată nu le îngăduise femeilor să ia parte la ofrandele lui, iar bunicul Isaac fusese prea bolnav ca să mai aducă jertfe în vremea când Dina ajunsese în tabăra lui. „De ce ne-ai include și pe noi în jertfa ta?” aproape că ieși la iveală strigătul inimii ei. Izbuti, însă, să înăbușe cuvintele care i-ar fi dat de gol adevăratele simțăminte și teama cea mai adâncă. Nu-l va întreba niciodată pe Iov când se aștepta de la ele să plece.

În lumina razelor firave ale lămpii pâlpâitoare, chipul lui Iov se înmuie. „Pentru că acum sunteți parte a familiei mele. Eu răspund de line și de Nogahla înaintea lui Iahve”.

Dina se simți sugrumată de emoție și nu izbuti să spună decât „Așteaptă”. Trântind ușa, se rezemă de ea, apăsându-și ochii cu pumnii și înăbușindu-și hohotele tăcute. Nu era cu putință ca Iov să fi spus că ea și Nogahla puteau *rămâne* în familia lui. Ar fi fost prea mult să spere una ca asta.

„Stăpână, ce-ai pățit?” întrebă Nogahla, încercând să o ia în brațe și să o mângâie. „Spune-i că nu vrei să iei parte la jertfă”. Sărmana fată încerca să o consoleze, însă Dina ridică o mână, impunându-i tăcere, încercarea de a-i da explicații i-ar fi făcut și mai dificilă stăpânirea lacrimilor.

Respiră. Respiră. Dina se calmă de una singură și, forțându-se să își pună din nou masca, îi dădu Nogahlei o jumătate de explicație. „Este o mare cinste să fiu inclusă într-un alt timp de închinare alături de jupânul Iov”.

Chipul Nogahlei îi trăda extrema nedumerire. „Am crezut că s-a ras de tot noaptea trecută”.

Fără să vrea, Dina râse și o atinse pe obraz. Simți apoi junghiul unei păreri de rău pentru că nu-i încredințase semnificația arderii-de-tot din timpul călătoriei lor dinspre Hebron. Cât de multe știa fata despre El Șadai? Oare servitoarea ei cușită mai asistase vreodată la o ardere-detot în tabăra bunicului Isaac? Însă acum, când lov aștepta pe coridor, nu avea vreme pentru lecția Nogahlei.

Un scârțâit îl anunță pe lov că ușa se deschise. „Te rog, iartă-ne pentru că te-am făcut să aștepți”, spuse Dina. „Am fi onorate să luăm parte la închinare”. Făcu o plecăciune ușoară, iar Nogahla îi urmă exemplul.

„Sunt încântat”, le răspunse lov, cu o umbră de zâmbet pe chip, făcând, la rândul lui, o plecăciune.

„Poți aștepta doar un moment, cât ne luăm sandalele?” întrebă Dinu și, în aceeași clipă, Nogahla fugi să le aducă.

„Toate pregătirile au fost făcute, așa că îmbrăcați-vă iute!” le spuse și, cu un zâmbet plin de bunătate, închise ușa. Femeile își înșfăcă răbe și dădură ușa de perete, punându-și sandalele în picioare din mers.

lov le privi aprobator, ridicând din sprâncene, și râse. „Măi să ce! Asta chiar că a fost iute”. Conducându-le în josul coridorului slab luminat, le explică, „Elihu, Shobal și Lotan vor fi și ei cu noi la altar”.

„Vor veni și Sitis și Nada?” întrebă Nogahla. Dina îi aruncă o privire muștrătoare. Fata nu învățase încă să-și cearnă întrebările și comentariile și să le separe pe cele oportune de cele iscoditoare.

Când lov se opri abrupt, Dina se întrebă dacă nu cumva

cuvintele servitoarei sale îl înfuriaseră. În schimb, sfârșeala ce îi însemnase trăsăturile chipului în noaptea trecută revenise, iar în lumina lămpii văzu că în ochi îi scânteiau lacrimi. „Nu „Sitis și Nada au refuzat să vină”. Iov se opri, dând să mai adauge ceva, apoi se întoarse și își văzu de drum. Nogahla rosti un *îmi pare rău* mut, iar Dina speră că fata avea să învețe să fie mai sensibilă.

Iov le conduse pe cele două femei pe o scară cu trepte din piatră, de-a lungul unui culoar care părea să lege între ele camerele de oaspeți. La capătul coridorului de la etajul al patrulea, o ușă din cedru cu sculpturi rafinate marca, aidoma unui monument falnic, granița cea mai îndepărtată a acestui palat din piatră. Când ușa se deschise, lumina lămpii se răsfrânse doar asupra primelor câteva trepte. Mult deasupra lor, se vedea un globuleț de lumină roșie. Pe măsură ce urcară treptele fără număr, văpaia se făcea tot mai puternică și își schimba nuanțele. Dina înțelese că aceea era strălucirea soarelui de dimineață, care își trimitea razele spre ei printr-o ușă din vârful turnului de trepte. Picioarele o dureau. Urcaseră sute de trepte. Când, în sfârșit, printr-o deschizătură dreptunghiulară în stâncă, ieșiră la lumină, i se tăie respirația. Se aflau pe creasta muntelui, în mijlocul cetății Uț.

„Priviți în jurul vostru”, le spuse Iov, cu brațele larg răsfirate, „și vedeți gloria lui Dumnezeu!”

„Ohh”, exclamă Dina și Nogahla într-un glas, întorcându-se în cerc și contemplând în lung și-n lat cetatea din piatră de nisip și împrejurimile ei de smarald. Dina văzu piața din sectorul întâi, cufundată încă în tăcerea dinainte de începerea zilei de lucru. Ochii o purtară apoi spre pe – u1

îngust ce despica stâncile roșii, uriașe, prin care trecuse caravana lor. Lumina zorilor se răsfrângea și asupra fântânii grandioase din al doilea sector, revărsându-se asupra ierburilor din câmpia vastă care se întindea între lanțurile de munți, spre miazăzi și miazănoapte. Pete mici, cel mai probabil servitori, roiau în jurul palatelor din piatră și al caselor cu corturi opulente, grăbiți să înceapă treburile zilei. Și apoi, pentru întâia oară, văzu molozul a ceea ce fusese cândva frumoasa casă a lui Enon, unde zăceau îngropați copiii lui Iov. Stomacul i se strânse.

„Obişnuiam să vin aici după ce copiii mei se bucurau de o sărbătoare”, îl auzi pe Iov și când se întoarse, îl surprinse privind-o. „Trimiteam servitorii să-i cheme și să-i întrebe dacă doresc să înalțe o jertfă – cam în același fel în care v-am chemat pe tine și pe Nogahla, azi-dimineață”. Uitându-se apoi spre bărbatii ce așteptau lângă altar, Iov adăugă, „Tot așa cum i-am rugat și pe Elihu, Shobal și Lotan să vină, azi-dimineață”. Elihu se lăsă în genunchi lângă altarul sacru, legănând capul caprei sub brațul său.

„Acum înțelegi de ce îmi aduceam copiii aici, dis-dimineață”, spuse Iov, atrăgându-i atenția asupra nuanțelor de trandafirii și levănțică ce scăldau altarul din piatră. Un șanț și o bancă sculptată într-un cerc perfect înconjura movila de pietre turtite la vârf.

„Dina, tu și Nogahla îngenuncheați lângă Elihu și puneți-vă mâinile pe animal”. Dina băgă de seamă un schimb tăcut de priviri între Elihu și Iov. După câte se părea, tânărul se împotriva învățătorului său, însă, în cele din urmă, cedă. Ignorând gesturile lui subtile, Iov se lăsă în genunchi de cealaltă parte a caprei, imitând în oglindă felul în care

Elihu ținea animalul. „Shobal și Lotan, vă rog îngenuncheați lângă mine și puneți-vă mâna pe jertfă”. Cei doi păzitori de animale îngenunchează în fața Dinei, evitându-i privirea. În dimineața aceasta. Dina avea sentimentul dezgustător că toți îi cunoșteau identitatea. Cu o noapte în urmă, fusese un chip fără nume, pe care suferința îl unea cu ei. Acum, era Dina cea necinstită de Sihem.

Iov se adresă încet micii adunări. „Aveam obiceiul să ofer câte un miel pentru fiecare dintre copiii mei...” Glasul i se frânse. „Enon, Epher, Letush, Leum, Jokshan, Jetur, Zimran, Manathah, Alatah și Uzahmah. Însă pentru că avem un singur animal, cred că El Șadai ne cunoaște inimile și va accepta acest unic sacrificiu pentru noi toți”. Elihu îi așază o mână încurajatoare pe umăr. Iov îi răspunse încuviințând din cap. „Tot așa cum mă temeam ca nu cumva copiii mei să-L fi blestemat pe Dumnezeu în inimile lor, înalț această jertfă acum pentru cazul în care vreunul dintre voi L-ați blestemat pe Dumnezeu în inimile voastre astă-noapte. Ar fi de înțeles, după ce ați auzit-o pe soția mea blestemându-L pe față pe El Șadai”. Își lăsa capul în jos, parcă pentru a-și cântări următoarele cuvinte, și când îl ridică, pe față i se prelingeau lacrimi. „Nu pot aduce această jertfă pentru soția mea sau pentru servitoarea ei. Ele au refuzat puterea ei de ispășire”.

Elihu plângea cu glas tare. Shobal și Lotan schimbă expresii de durere. Răzvrătirea lui Sitis o șocase pe Dina, însă presupusese că nu era decât reiterarea unei convingeri de o viață. Judecând după tristețea de pe chipurile acestor bărbați, refuzul ei și al Nadei de a participa la jertfa din dimineața aceasta era tot atât de surprinzător și devastator

pe elt fuseseră morțile și blasfemia din noaptea trecută.

Cu mâna liberă, lov își șterse lacrimile de pe față și vorbe mai departe. „Lăudat fie El Șadai pentru că ceilalți ați consimțit să veniți și să fiți curățiți prin această ofrandă de sânge!” Ridicându-și fața spre ceruri, strigă, „El Șadai, te rog ascultă-ne din ceruri și iartă-ne pe mine și pe acești oameni din casa mea, dacă te-am învinovățit în taină sau te-am blestemat în inimile noastre!” Țintuindu-i cu privirea pe fiecare, spuse, „Dacă pe inima voastră apasă vreun păcat, mărturisiți-l acum lui El-Elyon, în gând”.

Când lov ridică bărbia caprei și îi puse cuțitul de cremene la gât, Nogahla icni. Dina se uită în ochii servitoarei sale chiar la timp pentru a vedea groaza ce clocotea în ei. „Nu, stăpâne lov!” strigă fata, îngropându-și capul la pieptul Dinei.

Mirați, bărbații își ridicară ochii spre ea. „Nogahla, prietena mea micuță”, îi spuse lov cu compasiune, apăsând cu îndemânare gâtul animalului deasupra șanțului de scurgere, sculptat în piatră, „aceasta este calea prin care El Șadai le îngăduie alor Săi, care merită moartea, să fie iertați de păcat”.

Nogahla își ridică capul, înspăimântată. „Capra trebuie să moară pentru că l-am urât pe bătrânul tău administrator, Atât?”

În vreme ce ceilalți se străduiau din răputeri să păstreze o atitudine de reverență în fața unei inocențe atât de lipsite de sfială, Shobal își ascunse un rânjet după mâna lui mare și bătătorită.

„Capra a trebuit să moară”, spuse lov cu blândețe, „pentru că fiecare dintre noi am păcătuit într-un fel sau altul

și avem nevoie de iertare”.

Dina ascultă absorbită, fascinată de felul în care cel mai de văză om al Răsăritului, preotul casei sale, explica planul lui El Șadai de răscumpărare unei tinere sclave cușite. Îi păru rău că ea însăși neglijase să-i împărtășească propria experiență a iertării, de la Elath, bucuria pe care o simțise și trecătoarele clipe în care trăise fără rușine.

De ce au fost trecătoare? se întrebă, continuând să asculte încrezătoarele cuvinte de restaurare ale lui Iov. Aruncând o privire spre

Elihu, Shobal și Lotan, se întrebă. *De ce iau înapoi asupra mea rușinea din Sihem ori de câte ori un bărbat își ferește privirea sau se uită la mine cu dispreț?*

Când Iov îi atinse ușor mâna, din instinct, Dina și-o trase brusc înapoi, făcând pe toată lumea să tresară. Cu obraji de foc, coborându-și bărbia, șopti, „îmi pare rău”.

Din nou, glasul duios, purtat spre ea de adierea dimineții, vădea doar compasiune. „Nu-i nimic”, spuse Iov. „Cred că toți suntem puțin neliniștiți în dimineața aceasta”.

Atunci, își ridică privirea și băgă de seamă că păstorul și văcarul se îndepărtaseră și că mâinile lui Elihu îndeplineau cu abilitate ultimii pași ai jertfei. Iov îl învățase bine. Ochii îi reveniră asupra lui Iov, care o privea cu luare-aminte.

„Aș vrea ca tu și Nogahla să rămâneți în casa mea”, spuse el. Ea vru să protesteze, dar el îi luă mâna într-a lui. „Cunosc toate motivele pentru care fiica lui Iacov va spune că trebuie să plece”. Se opri, părând că își caută cuvintele. „Tu ai un scop în casa mea, Dina. Vei încerca să descoperi care este acela?”

Mâinile lui Elihu se opriră o clipă în toiul mișcărilor și o

privire rapidă și tăioasă o împunse aidoma unei săgeți cu vârf de bronz. Iov o surprinse și oftă dezaprobator, însă se întoarse spre ea, așteptându-i răspunsul. Ar fi putut continua să fugă, să se ascundă sub o mantie de rușine. Sau putea păși în zorii unei noi vieți, în Uț.

Dina se uită în jos, la Nogahla. „Să ne facem un rost aici, în casa jupânului Iov, prietena mea?”

Un zâmbet se întinse pe fața cușitei, pornind de la ochi și încrețindu-i buzele. „Da, și am să-mi dau silința să nu mai omor și alte capre cu gândurile mele păcătoase!”

— *Geneza 12: 1 - 3*

Domnul zisese lui Avraam, „... îți voi face un nume mare... și toate familiile pământului vor fi binecuvântate în tine”.

P

Privind flăcările ce mistuiau grăsimea jertfei, Iov inhală adierea răcoroasă a dimineții și simți pe spate căldura razelor soarelui, îl aștepta sarcina sinistră de a înapoia trupurile neînsuflețite ale servitorilor săi familiilor acestora. Cinstindu-le slujirea loială, avea să le recupereze trupurile înainte de a-și dezgropa propriii copii din molozul casei lui Enon, a doua zi. Inspiră adânc, sorbind mireasma supunerii ce emana dinspre altarul lui Iahve în vreme ce zorii făceau loc dimineții. Deși lumea lui fusese zdruncinată, știa că Dumnezeu rămânea același. Inima îi era păzită de pace.

Elihu, însă, se afla la polul opus al păcii. Tânărul stătea posomorât, cu fălcile încleștate, frământându-și neobosit mâinile. Agitația lui începuse dis-de-dimineată, când el, Shobal și Lotan întrebaseră cine era femeia care îngrijise de rănilor lui Lotan, cu o noapte în urmă. Iov băgase de seamă

cum cei trei recunoscuseră în tăcere numele Dinei și o nesocotiseră în timpul jertfei. Tensiunea mai zăbovea și după ce Dina și Nogahla își luaseră rămas-bun și se întoarseră în camera lor. Era nevoie de o conversație. Și ce alt moment mai nimerit pentru ea decât acum, când erau învăluiți în mireasma iertării lui Dumnezeu?

„Ai să-ți jupoi pielea dacă îți mai freci mâinile în halul ăsta”, spuse Iov, încercând să-i smulgă un zâmbet.

Elihu se uită în pământ, punând la inimă gluma lui Iov. Apoi, însă, îi aruncă o căutătură mânioasă. „Abba Iov, nu tu m-ai învățat că Cel Preaînalt urăște păcatul?”

Ah, deci vom avea nevoie de o lecție de spiritualitate ca să fi înfrângem mânia, se gândi Iov. „Da, El Șadai urăște păcatul”.

„Atunci de ce ai adus în casa ta o femeie păcătoasă?”

„Urma să devină soția lui Enon”, răspunse Iov cu un calm nemăsurat. Văzu în ochii lui Elihu aprinzându-se un foc. „Este o poveste lungă, fiule, dar bănuiesc că nu te interesează amănuntele”, mai adăugă. Privindu-l și luptându-se cu stăpânirea de sine.

„Te înșeli, Abba. Vreau cu disperare să înțeleg motivele pentru care ți-ai supune fiul unei asemenea umiliri și pe urmă ai invita-o pe această femeie să rămână în casa ta, când nu mai are niciun rost aici”. Glasul i se prefăcu într-o văicăreală de puștan. „Este o adulterină, Abba!”

„Dina nu este o adulterină”. Iov își dădu silința să nu ridice glasul.

„Dar este o ispititoare”.

Iov îl pironi cu privirea pe discipolul și ginerele său. Oare Dina se purtase cumva necuviincios? N-o cunoștea decât de

câteva zile, dar simțise numaidecât că era o femeie de o onestitate și de un caracter impecabile. „De ce spui că este ispititoare, Elihu?”

Holbându-se din nou la mâinile lui și începându-și din nou jocul îmbufnat, tânărul se cufundă în tăcere.

„O, nu, nici să nu te gândești!” strigă Iov, înfuriat. „Tu ai început să rostogolești piatra asta în josul dealului! Acum ai să mergi până la capăt!”

Iov se aștepta să citească în ochii de un maroniu-gălbui fervoarea scânteietoare cu care tânărul apăra întotdeauna cauza Celui Preaînalt, însă când Elihu își ridică privirea, focul din ea dispăruse. Ferestrele sufletului său erau pustii, găunoase. „Abba, am iubit-o pe Uzahmah din toată inima mea”. În ochi îi mijiră lacrimi și tânărul se uită în sus, încercând să le stăvilească. Trăgând aer adânc în piept și umflându-și obraji, își lăsa emoțiile să se reverse fără cuvinte.

Pe Iov îl durea inima din pricina bătăliei ce urla în inima lui Elihu, oricare ar fi fost ea, însă mâhnirea unui bărbat nu trebuia să desfigureze adevărul. „Știu că ai iubit-o pe fiica mea, Elihu, dar de ce o face lucrul acesta păcătoasă pe Dina?”

Focul din ochii goi reînvie. „Păcatul Dinei n-are nici în clin, nici în mănecă cu dragostea pe care i-am purtat-o lui Uzahmah!”

Iov îi puse mâna pe umăr, liniștindu-l. „Atunci de ce vorbești de cele două ca și când ar avea vreo legătură?”

„Ahh!” Elihu se ridică și începu să se miște încoace și încolo. „Am auzit despre *Dina* aceasta din bârfele păstorilor și din poveștile negustorilor”. Făcea gesturi largi cu brațele,

iar picioarele lungi îi dădeau înfățișarea unui struț ce încerca să-și ia zborul. „Am auzit că K) uită inele pe degetele de la mâini și de la picioare. Că și-a pictat ochii ca egiptencele și s-a dus în Sihem ca să-l atragă în cursă pe prinț”. Își izbi picioarele cu mâinile. „Abba, niciodată nu m-am așteptat să fie înțeleaptă. Și plină de milă. Și de o frumusețe *naturală!*” Aparent torturat de recunoașterea acestui fapt, Elihu se prinse cu mâinile de ceea ce fusese cândva un păr subțire, de culoare castanie. „O, nu-mi vine să cred că am spus așa ceva despre o altă femeie, când preaiubita mea Uzahmah zace sub un morman de moloz...” Bocind încet, cu fața îngropată în mâini, se trânti pe banca sculptată în piatră.

„Elihu, nu o trădezi pe Uzahmah dacă rostești adevărul despre o leineie care a fost ponegrită și detestată aproape toată viața ei. De fapt, ru cred că mezina mea cea aprigă ar fi fost mândră de tine pentru că ui lost destul de sensibil să o *vezi* cu adevărat pe Dina”.

Elihu își ridică ochii. Avea genele îmbibate de lacrimi. „N-am să o mai privesc niciodată, Abba”. Se zgâi la jertfa fumegândă, cântărind lucrurile mai în profunzime decât lăsa să se vadă din cuvintele sale. „Dar ea s-a purtat cu noblețe azi-noapte, dând dovadă de curaj și înțelepciune, în timp ce eu am fost mânat doar de emoții”. Apăsându-și fruntea cu podul palmei, întrebă, „Voi învăța vreodată să răspund împrejurărilor așa cum o faci tu? Mă voi întoarce vreodată spre El Șudai mai întâi? Sau mă voi lăsa întotdeauna stăpânit de emoții?”

Iov îl strânse ferm de umăr. „Spune-mi cine ești, fiule!” Era o lioruncă pe care Iov o folosea adesea, de la învățător

la discipol, de la litul la fiu, pentru a-i aminti băiatului de valoarea și scopul său.

Un zâmbet supus se lăți pe fața lui Elihu. „Eu sunt Elihu, fiul lui Baracheel. Din tribul lui Buz, al doilea fiu al lui Nahor, fratele lui Avraam. Vin din tribul de credincioși care a trimis generații de reprezentanți în Casa lui Sem, până când tatăl meu s-a îmbolnăvit de moarte. El a fost ultimul discipol buzit al lui Eber, stră-stră-strănepotul lui Noe, iar eu sunt primul discipol buzit al marelui învățător edomit. Iov”. Glasul i se frânse și își ridică ochii. Pe fața aceea proaspăt rasă și acoperită de cenușă, Iov îl văzu pe băiatul de doisprezece ani pe care îl acceptase din partea prietenului său, Baracheel. „Abba, pot să rămân și eu în casa ta?”

Iov îl înșfăcă de umeri și îl trase spre el, într-o îmbrățișare aprigă. „Aș fi în stare să cotonogesc orice animal care ar încerca să te ducă departe de Uț”, rosti printre suspine. Dezgolindu-și inima înaintea Domnului, îl îmbrățișă în tăcere pe Elihu și se rugă, *Casa mea este frântă înaintea Tă, Doamne. Varsă în ea pe cine vrei. La din ea pe cine dorești.*

Reducându-și mintea și duhul la tăcere, Iov își lăsă jalea să-l spele. Deodată, își aminti de promisiunea legământului cu Avraam.

Toate popoarele pământului vor fi binecuvântate.

Năucit de gândul acesta, sări ca ars de lângă Elihu, făcându-l pe bietul băiat să tresară.

„Abba, ce s-a întâmplat?”

Iov, însă, rămase fără cuvinte. Nu cumva Dumnezeu tocmai îi șoptise duhului său? Sau era o idee scornită de el? Legământul lui Dumnezeu făgăduia prin Avraam binecuvântarea *tuturor popoarelor*, nu doar seminței lui

Avraam. Era cu putință ca împlinirea legământului să înceapă de la căsătoria lui Elihu, un buzit din clanul lui Nahor, cu fiica lui Iacov?

„Mă înspăimânți, Abba!” Chipul lui Elihu era acum străpuns de îngrijorare. „Ce se întâmplă? De ce te uiți la mine în felul acesta?”

Respirând adânc și vorbind stăpânit, Iov încercă o abordare subtilă a fiului său-surogat. „Pesemne că Cel Preaînalt v-a chemat pe tine și pe Dina în casa mea pentru un scop mai mare decât am gândit noi”.

„Nada, trebuie să te duci la Sayyid acum, în dimineața asta”, șopti Sitis în timp ce făceau inventarul bucătăriei. „Spune-i că am ceva important de discutat și că trebuie să vină mai spre sfârșitul dimineții.

când Iov va merge să verifice câmpiile, împreună cu Elihu”. Luptându-se cu lacrimile, împinse într-un colț două coșuri mari cu orz proaspăt secerat.

Uitându-se în câteva vase din lut smălțuit, Nada se trase brusc înapoi din calea mirosului de ferment. „Ce-o fi fost în capul bucătăresei? Cine nr. putea mânca vreodată atâtea măslina murate?” întrebă, strâmbând din nas și uitându-se la Sitis.

„Erau preferatele lui Leum”. Sitis își simți fața contorsionându-se de tristețe.

„De ce te lupti cu lacrimile, stăpână? Lasă-le să curgă!” Nada se întinse spre ea, dar Sitis ridică amenințător o mână.

„Nu veni lângă mine! Dacă mă îmbrățișezi, nu mă voi putea opri din plâns”. Ridică de jos o tavă de servit din bronz și își privi reflecția în luciul ei. „Am fața toată umflată

și trebuie să arăt cât pot de bine pentru Iov”. Însă lacrimile câștigătoare lupta și i se strecurară pe obraji. „Oh, Nuda! Îmbătrânesc, pierd luna roșie a femeilor. Dacă n-am să-i mai pot miște copii lui Iov? Am văzut cum se uita la Dina. Dacă o ia de nevastă pentru sine, acum, când Enon al nostru nu mai este?” Scăpă un suspin. (Iscila între a-i destăinui totul servitoarei sale și a ține pentru sine ietuliile intime. Dar în cine altcineva putea avea încredere? „Iov n-a vrut să se culce cu mine azi-noapte, Nada. Trebuie să rămân însărcinată în curând dacă vreau să mai pot naște copii”, mai zise, topindu-se în îmbrățelele moi și calde care îi fuseseră refugiu de când se știa.

„Soțul tău te adoră, micuța mea Sitis!” Nada îi netezi părul și onuită pe creștet.» Jelește potrivit poruncilor Dumnezeuului său, dar niciodată nu și-ar lua o altă nevastă. Doar ți-a făgăduit asta în ziua nunții voastre”.

„Știi bine ce mi-a făgăduit, Nada, dar s-a întâmplat demult, iar acum iopiii noștri nu mai sunt. Un bărbat nu este nimic dacă nu lasă urmași h* pământ”. Smulgându-se din brațele servitoarei sale, ridică din nou oglinda, încercând cu disperare să repare pagubele produse de lacrimi. J’hiur în clipa aceasta, o femeie tânără, frumoasă și seducătoare îl nădădea la doar câteva camere de soțul meu. Ea îi poate da copii, iar lui îi pusă de ea”. Izbi tava de bronz și bătu din picior. „N-am de gând să îl luăm cea dintâi soție a lui Iov, dar a doua alegere!”

Servitoarea luă tava din mâinile stăpânei sale și o stivui alături de ille câteva lucruri pe care le puseseră deoparte pentru târg. „Micuța mea Sitis, trebuie să te liniștești! Dacă stăpânul a socotit-o destul de bună pentru

Enon, pur și simplu va găsi un alt bărbat onorabil în U (care să se însoare cu ea”.

„Cine s-ar însura cu o femeie cu reputația Dinei? Toți bărbații de la răsărit de Egipt se tem să nu cumva să se trezească cu beregata tăiată – sau, mai bine zis, să nu se mai trezească!” exclamă Sitis, cu glas ascuțit, înnebunit.

„Sss, taci acum!” șopti Nada. Jupânul Iov și Elihu ar putea coborî în orice clipă de la altarul sfânt, iar femeia aceea este în camera ei. Soțul tău nu trebuie să afle niciodată adevăratele sentimente pe care le nutrești față de ea pentru că se vede bine că simte ceva pentru fată”.

Observația Nadei reînvie lacrimile lui Sitis și stăpâna se prăbuși în îmbrățișarea capitonată a servitoarei.

Nada o mângâie ușor pe spate, liniștind-o și gângurindu-i ca unui copil, „Bine, bine. Cum să o ajut pe Sitis a mea?”

„Te rog, Nada! Du-te la Sayyid și spune-i că trebuie să stau de vorbă cu el astăzi!”

Nada o prinse de umeri. Pe fruntea maronie i se zăreau zbârcituri suspicioase. „Ce planuri născocoști în mintea ta, fata mea? Cum ar putea Sayyid să te ajute?”

„Se va însura cu Dina”, răspunse Sitis, pe un ton atât de factual încât nu lăsa loc de dezbateri ori explicații. „Acum, du-te!” Văzând că Nada șovăia, mai bătu o dată din picior și arătă spre ușă, ca pentru a-i aminti protectoarei sale servitoare cine cui porunceă.

Dina și Nogahla trăgeau cu ochiul prin ușa din tapiserie roșie de la bucătărie. Se uitau la stăpână și la eșecurile ei repetate de a măcina orz. În timp ce boabele săreau fâșnețe peste marginile copăii, Dina își ascunse un rânjel. „Sitis este la fel de pricepută la măcinatul orzului precum

un păstor la păzirea pisicilor”.

Chicotul Nogahlei atrase atenția stăpânei și cele două fură nevoile să iasă din ascunzătoare.

„Bună dimineața”, le salută Sitis țeapăn, întorcându-se iute la treaba ei.

Dina și Nogahla pășiră în bucătăria spațioasă. Sitis stătea în picioare la cea mai îndepărtată dintre cele trei mese mari din piatră, lângă o ieșire boltită ce dădea spre o curte. „Bună dimineața, stăpână”, răspunse Dina, înclinându-și capul, respectuoasă. „Eu și Nogahla am venit să lim de folos în orice fel este nevoie”.

De tavan atârnav legături de ierburi și flori uscate, umplând aerul de miros de coriandru, usturoi și cuișoare. Pe un perete, sub rafturile pe care se odihneau ustensilele de bucătărie și vase de forme și mărimi diferite, erau înșirate coșuri de grâne de toate dimensiunile. Pe un alt perete, atârnav oalele din aramă.

Sitis își ridică privirea; ochii îi erau primitori, fără a fi, însă, calzi. Dina sperase să întrebe dacă își putea lua în primire arsenalul de moașă din caravana care se întorsese din Hebron. Se gândea că pesemne Iov putea să îi recomande serviciile câtorva femei mai înstărite din Uț. Astfel, putea cel puțin să se simtă oarecum de folos familiei lui, în schimbul protecției pe care i-o oferise. Însă stăpâna se întorsese cu luată concentrarea la măcinatul ei și, turnând încă o cupă plină ochi de orz în brazda circulară, apăsă roata grea din piatră peste boabe.

„Ahh!” De frustrare, Sitis izbi cu pumnul în masă, trimițând tot orzul – măcinat și nemăcinat – în aer.

Aruncând o privire prevenitoare către Nogahla, Dina mai

făcu câțiva pași și, cu o plecăciune ușoară, se oferă, „Ne lași să te ajutăm?”

„Am vrut doar să macin câteva boabe pentru plămădeala pe care urmează să o coc în cuptoarele publice”. Sitis își netezi roba și strânse cu calm boabele împrăștiate, punându-le în copaia de măcinat. Era o încercare neizbutită de a părea în largul ei. „Vărul lui Iov, Țofar, are cuptoarele în propria bucătărie, dar mi-e teamă că negustorii din Uț n-au progresat până la asemenea înlesniri”. Dina observă un tremur ușor în glasul femeii. „Servitoarea ta știe să gătească și să întrețină o gospodărie?”

Dina își puse un braț în jurul umerilor Nogahlei, pentru a-i întări încrederea în sine.

„Știi câte ceva despre gătit”, răspunse cușita încet, „dar nu pot conduce o gospodărie”.

„Suntem aici ca să dăm o mână de ajutor, stăpână”, interveni și Dina, făcându-i din ochi servitoarei sale, arătându-și aprobarea. „Sunt sigură că tu și Nada ne puteți îndruma”.

Întorcându-se, Nogahla murmură, „Sunt sigură că poruncitoarea de Nuda ne va spune tuturor ce să facem”.

Dinei i se tăie respirația. Simțindu-și fața inundată de un val de sânge, cântări răspunsul lui Sitis. Femeia se uită undeva între cele două musafiri ale sale și slobozi un chicot blajin, care rupse firul încordării. „Da, Nada ne va spune, fără îndoială, tot ce gândește, micuță cușită. Mă tem, însă, că știe mult mai multe despre bucătăria asta decât mine!” Ștergându-și o mărgea de sudoare și o lacrimă cu dosul mâinii, pufăi și își încovoie umerii. „Știe vreuna dintre voi cum funcționează moara asta nenorocită?”

Ochii mari ai Nogahlei căutară, întrebători, permisiunea Dinei. La un semn rapid, fata luă dintr-un colț un coș de grâne. Un val de ușurare inundă chipul lui Sitis și toate trei femeile își traseră câte un taburet lângă coșul din mijloc. Nogahla și Dina luară fiecare câte o râșniță de mână de pe raft, iar Sitis și-o aduse pe a ei de pe masă. Cu îndemânare, Nogahla își potrivea râșnița pe taburet și se lăsă în genunchi lângă el. De pe taburetele lor, Dina și Sitis o priveau cu gurile căscate, legănându-și râșnițele în poale, de parcă servitoarea tocmai inventase o cămilă cu două capete.

Înăbușindu-și un chicot, Nogahla zvârli o ceșcuță de grâne în copaie. Tot apăsând roata grea, cu hotărâre, peste jgheab, boabele moi se supuseră, încet și uniform, zdrobirii.

Dina zâmbi și, urmând în tăcere pilda ei, se lăsă în genunchi și își potrivea râșnița pe taburet. Surprinzând privirea lui Sitis, înțelese că stăpâna era tot atât de mișcată de instrucțiunile blânde ale cușitei. În scurt timp, toate trei lucrau cot la cot, legănate de zgomotul roților de măcinat și al făinii fine pe care o goleau în ulcioare. Ritmul pașnic le învălui, ridicându-le moralul și liniștindu-le.

„Sitis, am vorbit cu...” zise Nada, dând buzna prin tapiserie. Se făcu, însă, pământie la față când o zări pe Dina.

„Nada!” exclamă Sitis, sărind în picioare și vărsând jumătate din orzul din râșnița ei. „Mă bucur că te-ai întors de la piață!” Vocea îi era ascuțită și nefirească.

Dina habar n-avea cu ce comisioane își ocupase Nada dimineața, însă aceste femei nu se pricepeau să mintă. Ea crescuse într-o tabără cu patru mame – una de sânge, o alta, soră cu mama sa, și alte două servitoare geloase – în

care mânca pe pâine, în fiecare zi, o țesătură sofisticată de înșelăciuni. Neavând nici cea mai mică intenție să se lase prinsă în lațul unor asemenea ticăloșii în casa lui Iov, nu dorea câtuși de puțin să afle pe unde umblase servitoarea.

Nada o luă pe Sitis de mâini și îi inspectă palmele. „Stăpână! Ai bășici! Ce faci?” Mijindu-și ochii, acuzator, spre Dina, o luă la rost, „Cum îndrăznești să-i ceri stăpânei acestei case să te ajute la măcinatul grânelor?”

Dina deschise gura să dea explicații, însă fu oprită de intervenția lui Sitis. „Nada, toate trebuie să muncim, din moment ce nu mai avem servitori”.

Nada își făcu palmele pumni și le postă în șolduri. „Dar, stăpână, n-ar trebui...” Protestul îi fu din nou întrerupt, de această dată de Dina.

„Stăpână Sitis, am în arsenalul meu de moașă niște rășină de Yemen pentru calmarea bășicilor”. Se uită de la Nada la Sitis, nădăjduind că glasul îi suna mai încrezător decât cum se simțea. „N-am apucat să-mi despachetez lucrurile din caravana cu care am venit din Hebron, din grajd. Ai vrea să mă duc după ele acum?”

În bucătărie se lăsă o tăcere ciudată. Înăl (induși capul, Sitis o măsură pe Dina ca și când s-ar fi hotărât dacă să păstreze sau să arunce

O pătură veche. „Da, Dina”, îi spuse într-un târziu, cu glasul stăpânit și calculat. „Acum ar fi un moment potrivit să-ți descarci lucrurile din caravană. O voi trimite pe Nada să te cheme din camera ta când vom uvca nevoie de ajutorul tău la bucătărie”. Zâmbi, iar Dinei i se făcu pielea de găină: în cele câteva momente de la sosirea Nadei, Sitis se preschimbase în ceva sinistru, aidoma unui șarpe ce își

leapădă pielea.

Apucând-o pe Nogahla de braț, aproape că o târî afară din bucătărie.

Ochii cușitei oglindeau groaza pe care ea însăși o simțise în adâncul ilomacului. „Stăpâna arăta de parcă voia să te mănânce la prânz”.

Dina îi făcu semn să tacă și cele două trecură printr-o sală grandioasă de ceremonii, cu mese și bănci din lemn, cu sculpturi sofisticate. Pe llccare masă erau decorațiuni din flori uscate, iar o aromă înțepătoare de tămâie umplea aerul.

„Nu știu de ce stăpâna Sitis ne-a vrut afară din bucătăria aceea, Nogahla”, spuse Dina, zorind spre grajduri, „dar niciodată n-am fost năl de fericită să descarc o cămilă!”

„Vino, Sayyid! Stăpâna mea te așteaptă”, îl întâmpină Nada în Hmrta curții acoperite. Sayyid inspectă măiestria drugilor din fier.

1 Haiți de hiliți și pe care lov îi primise în dar de la vărul său negustor.

Țofar. Cu ochii la posesiunile lui lov și calculându-le valoarea, își zise, *Trebuie să le spun bandijilor să intre pe poarta asta. Drugii sunt din fier, dar n-au încuietori.*

„Nada”, începu el într-o doară, „cum de te simți în siguranță când una din porți rămâne descuiată?”

Bătrâna îi răspunse cu o fluturare din mână și, traversând sufrageria, ajunseră în sala mare de ospăț. Jupânul lov nu încuie porțile niciodată, pentru ca servitorii...” Se opri, părând a-și aminti, deodată, de îngrozitorul adevăr. „Servitorii noștri aveau obiceiul să rămână treji noaptea ca să ofere pâine cerșetorilor și celor nevoiași. Toate ușile

casei jupânului lov rămâneau deschise”. Tristețea i se prefăcu, încet, în hotărâre., Jupânul lov este un om bun, Sayyid, dar tu ai A mai bun pentru Sitis a noastră”. Dând scurt din cap, îl îndrumă mai departe prin palatul lui lov. Între timp, Sayyid cântărea revelația de care îi făcuse parte noul său aliat. Bătrâna îi putea A de mare ajutor în misiunea de a câștiga afecțiunea lui Sitis.

Nada îl conduse într-o curte privată, ce fremăta de viață. O fântâni ții bolborosea vioaie, iar o grădină de zarzavaturi se lăuda cu pepeni și linte dată în pârg. În mijlocul grădinii aceleia luxurioase, înconjurată de un zid înalt din piatră și de un șir de măslini și arbuști în floare, o figură solitară se odihnea pe o bancă din piatră capitonată cu perne roșii. Sayyid nu putea vedea decât silueta armonioasă a unui profil de femeie, privită din stânga – umărul, talia și șoldul i se scuturau de plâns. Pentru a avertiza forma ce stătea culcată, Nada își dresе glasul.

Sayyid se apropie, tăcut, de divanul din piatră. „Bună ziua, Sitis, fata mea”.

Auzindu-i glasul, femeia se ridică numaidecât în capul oaselor, însă cu spatele la el. „Sayyid, n-ar trebui să-mi spui așa. Te-ar putea auzi careva”. În vreme ce ea își șterse fața, el îi privi linia umerilor, prin rochia cenușie din olandă.

Înghițind distanța dintre ei, îi puse mâinile pe umeri. „Nu este nimeni aici în afară de Nada, iar ea știe că te iubesc – că te-am iubit dintotdeauna!”

Sitis sări de pe bancă, departe de atingerea lui. Zgâindu-se la vițade-vie ce se cățăra pe unul din ziduri, spuse, „Mai sunt și alții pe aici care ar putea să-i spună lui lov. Te rog, Sayyid, trebuie să ai grijă!”

Cine ar mai putea fi aici? îl văzuse pe Iov plecând împreună cu oamenii lui, dis-de-dimineață. O luaseră din loc pe cămile și măgari, spre câmpurile unde îi muriseră servitorii. Și apoi își aduse aminte. Ah, femeia aceea frumoasă și înaltă și cușita, pe care le-am văzut în sufragerie astă-noapte.

„În regulă, Sitis. Îmi pare rău”. Înconjură banca și se așează. „Vino, ia loc și spune-mi de ce m-ai chemat!”

Când ea se întoarse, inima lui se făcu bucăți. Ochii ei, umbriți de inele negre, erau aproape umflați de atâta plâns.

„Oh, Sitis”. Șoapta îi trădă șocul. Ea își ridică mâinile pentru a-l liniști, însă bășicile sângerânde din palmele ei îl înfuriară de-a binelea. „Pe toți zeii, am să-l omor pe Iov!”

„Sunt doar niște bășici, Sayyid”, zise Sitis, apăsându-și mâinile pe pieptul lui. Tresări, însă, de durere și se trase înapoi. „Am măcinat din nou boabe. Te rog, ascultă-mă numai!” Se așează, sfioasă, lângă el.

Sayyid îi luă mâinile într-ale sale, întorcându-le, examinându-le, mângâindu-le. Nu îi stătea mintea decât la cum să-l distrugă pe Iov. Voia să o protejeze pe Sitis, să-i poarte de grijă, să-i dea viața pe care

O merita.

„Spune-mi totul!” Se opri și îi sărută palma. Ea se trase înapoi, aruncând o privire agitată spre ușă. Sayyid îi suflă ușor pe gât. Neliniștită, ea îl privi cu gura căscată. Sayyid zâmbi în fața atenției ei reînnoite și spuse, „Voi face orice îmi ceri, Sitis a mea, dar trebuie să ascuți cu atenție ce am de spus”. Văzându-și reflecția în ochii ei de abunos, se întrebă dacă ea îl vedea cu adevărat. Îl vedea oare pe bogatul și respectatul negustor de grâne, sau tot pe

sărmanul băiat de fermier din satul lor natal?

„Ți-ai lua, în sfârșit, o nevastă, dacă ți-aș cere asta?”
întrebă ea, în inuptă.

Gândindu-se că ea îl tachina, Sayyid râse. Însă expresia de pe chipul ei rămânea o enigmă, iar emoțiile ei, de nedescifrat. Era regret? Ori «l>cranță? Ce se ascundea oare dincolo de maxilarele încleștate și de

1 iilele șovăitoare de pe fruntea ei?

„Bănuiesc că depinde dacă nevasta aceea ești tu”, spuse el, în cele din urmă. „Am jurat să nu mă însor niciodată cu o altă femeie, Sitis, lulu mea”.

„Ți-am zis să nu-mi mai spui așa!” strigă ea. „De ce mă torturezi cu trecutul nostru, Sayyid? Am fost soția lui lov vreme de patruzeci de ani; i lucrul acesta nu se va schimba niciodată”.

Acum fu rândul lui Sayyid să se înfurie. „Am apucat să-ți spun dl Bela i-a convins pe bătrânii cetății că lov este blestemat de zei?” Se opri, lăsându-și vorbele să-și atingă ținta. „Și știai că azi-dimineață, la sugestia lui Bela, bătrânii l-au revocat pe lov din funcția de judecător suprem?”

Toată fronda lui Sitis se topi ca prin farmec. Sayyid îi putea acum citi noile emoții de pe chip. Cuibărită în ridurile fine din jurul ochilor ei, teama o transformă într-un lut gata de modelat.

Un zâmbet îi jucă în colțurile gurii. „Am fost numit noul bătrân al cetății Uț, în locul eliberat de lov”.

„Ți-au dat locul lui lov?” Glasul lui Sitis își păstră un licăr de speranță. „N-ai putea refuza dacă ți-aș cere-o?”

Sayyid își odihni cotul pe speteaza băncii și îi mângâie obrazul cu mâna.

„Te rog, Sayyid”, spuse ea, trăgându-se mai aproape de el. „Ai spus că ai face orice pentru mine!”

Sayyid o privi cu luare-aminte pe femeia pe care o iubise aproape toată viața lui. Forja un teritoriu nou în relația lor și în suflet i se cuibărea o ciudată satisfacție. Sitis fusese întotdeauna cea care deținuse controlul. Ea era fiica prințului, iar el, fiul unui fermier de origine umilă. Ea se coborâse la nivelul lui și îl iubise pe când erau copii, binevoind apoi să se împrietenească cu el când, fiind tânăr negustor de grâne, ajunsese în Uț.

Trăgându-se mai aproape de ea, îi puse un braț pe după umeri și îi șopti în ureche, „Am spus că voi face orice pentru tine și așa voi face, Sitis, fata mea”. Se așteptă la un protest față de apropierea lui. Nu veni niciunul. „Dar tu ce ești dispusă să faci în schimb pentru mine?”

Ea se sprijini de el și își făcu mâna căuș pe obrazul lui. „Sunt gata să-ți fiu o prietenă iubitoare și să-ți ofer o nevastă frumoasă, pe nume Dina”.

Atingerea ei amețitoare mai îmblânzi înțepătura refuzului. Dar de ce îl refuza și cine era această Dina? Cu toată stăpânirea de sine, își înăbuși mânia și întinzându-se spre ea, îi acoperi mâna delicată cu u lui, ținând-o ferm. „Și dacă soțul tău nu-și recapătă niciodată averea și puterea, Sitis, fetițo? Vei fi mulțumită să trăiești ca o cerșetoare sau să devii *a doua* mea nevastă?”

Sitis își smulse mâna dintr-a lui și îl privi tăios. Inspiră adânc, dădu sîi spună ceva, însă șovăi, cutremurându-se pe măsură ce o vădită iurlună lăuntrică se întetea. Când, în cele din urmă, își găsi cuvintele, vorbi elocvent, cu demnitatea unei fiice de prinț, ținându-și spatele drept

aidoma toiagului pe care îl folosea Sayyid la măsuratul grânelor.

„Soțul meu își va redobândi averea și puterea și este în beneficiul tău să te dai bine pe lângă el acum, Sayyid. Vindecă o rană veche și arută-i bunătate în această vreme de restrîște pentru noi”. Se trase mai aproape de el, suflându-i dulce și cald pe gât. „Într-o bună zi, oamenii he vor pleca din nou înaintea lui lov ca înaintea unui rege și când va veni ziua aceea, el te poate zdrobi sau binecuvânta”. Cu un rânjet răutăcios, depuse un sărut pe obrazul lui. „Oferind o zestre pentru Dina vei intra în grațiile lui lov”. Trecându-și un deget, seducător, dinspre obrazul lui spre umăr și apoi în jos pe brațul lui stâng, adăugă, „Și te pot încredința, prietene, că eu nu voi fi niciodată a doua soție a cuiva”.

„Ahh!” Focul atingerii ei îl înnebunea. Sayyid o prinse și o sărută hotărât.

Ea se zbatu să scape din strânsoarea lui și îi dădu o palmă, „încetează!” Arăta lividă, zdruncinată.

El zâmbi și așteptă și alte cuvinte. Ea rămase tăcută, răsuflând greu. /rtrise oare plăcere pe chipul ei? „Te voi mai aștepta puțin, Sitis, fata mea, dar nu te voi aștepta la nesfârșit”.

„Să-mi fie cu iertare, stăpână Sitis și jupâne Sayyid!” zise Nada, năpărând în pragul ușii, împreună cu o frumoasă femeie blondă. „Nu ne-am dat seama că vă întrerupem”.

Sayyid văzu privirea dezaprobatoare a servitoarei din clipa în care îl surprinsese sărutându-se. Ochii ei sașii și încruntarea frunții sale zbârcite încă îl făceau să se simtă ca un copil prins cu mâța-n sac. Dar de ce să aștepte până la

divorț ca să secere roadele buzelor dulci ale lui Silis?

„Am venit să o prezint pe jupânița Dina jupânului Sayyid”, spuse bitirâna servitoare, trăgând-o pe femeia înaltă și elegantă după ea, spre lumea de piatră.

Uluitoarea blondă era tot atât de roșie precum o rodie. Sayyid se ridică și făcu o plecăciune, inspectând femeia ce mergea țeapănă în urma Nadei. Mai mult ca sigur că văzuse sau auzise ceva din întrevederea lui cu Sitis.

Sitis fu singura care se ridică de pe bancă și păși spre tânăra femeie, cu o mână întinsă. „Dina, aș vrea să-l cunoști pe prietenul meu, Sayyid. Ultima dată când l-ai văzut în această casă a fost tot în circumstanțe înșelătoare”. Stăpâna o convinse pe frumoasa femeie să se așeze pe bancă lângă ea, însă Dina arăta de parcă ar fi preferat să sărute o cămilă decât să-l cunoască pe Sayyid. „Te rog, Dina”, îi spuse Sitis aproape implorator. „Uită-te la mine!”

Femeia șovăi, ca și cânți n-ar fi fost constrânsă de dictatele doamnei casei.

Hmm, se miră Sayyid. Nu se supune precum o servitoare.

Plină de îndrăzneală, Dina îi întâlni privirea. Un alt indicator clar că această femeie nu era o servitoare. „Mă învoiesc să-l cunosc pe prietenul dumitale, stăpână, dar nu ai nicio obligație să-ți explici acțiunile înaintea mea”.

Ridicând o sprânceană, Sayyid studie această creatură devenită subit interesantă. Femeia își pironi privirile azurii asupra lui. *Dina*, îi zise el în gând, *unde ți-am mai auzit numele? Ești o splendoare*. Poate că o va lua de concubină când va pretinde restul posesiunilor lui Iov. Gândul îl făcu să se oprească. De ce era Sitis atât de nerăbdătoare ca el să

se însoare cu Dina? În ce fel îi atrăgea căsătoria aceasta favorurile lui Iov? *Oare Dina ocupă un loc aparte în inima lui Iov sau Sitis a mea încearcă, pur și simplu, să se descotorosească de ea?* Roșeața de pe fața Dinei se domoli, însă obraji îi rămăseseră precum bobocii de trandafiri.

„Dina, Sayyid este un prieten din copilărie”, spuse Sitis. „Îmi estica un frate”.

Un frate, spumegă Sayyid în sinea lui, aruncându-i lui Sitis o privire dojenitoare. Când se întoarse spre Dina, băgă de seamă rânetul ei. *Îmi citești gândurile, jupâniță Dina.* Era perspicace femeiușcă aceasta râse fără să vrea. Sitis sporovăia mai departe.

„Sayyid, aceasta este Dina. Ea este fiica lui Iacov, fratele bunicului Esau. Iov a adus-o în Uț ca să se mărite cu...”

„Ei bine, *Dinal*” Sayyid nu mai auzi nimic în afară de «fiica lui Iacov». Era prea vrăjit de prezența infamei Dina, sărmana fată necinstim din clanul lui Iacov, ucigașa lui Sihem – oricare ar fi fost povestea căreia alegea să-i dea crezare. Nici nu era de mirare că negustorii dăduseră din gură despre ea vreme de douăzeci de ani. Era nemaipomenită.

Se înclină cu exagerată formalitate. „O plăcere să te cunosc”, i se adresă cu glas mios celei mai noi provocări.

„După cum spuneam, Sayyid...” zise Sitis, pronunțând cuvintele de parcă înaintea ei se afla un elev greu de cap. „Iov a adus-o pe Dina în U ca să se mărite cu Enon, la porunca patriarhului Isaac”.

De această dată, Sayyid auzi limpede, iar informația îndulci misterul Dinei. Își întoarse privirile, într-o doară, asupra lui Sitis, însă lacrimile ci proaspete îl luară prin

surprindere. Deodată, jocul prădalnic își pierdu Hărălucirea. „Sitis, fata...” Tuși, încercând să se redreseze înainte de a rosti până la capăt familiarul apelativ. Văzând lacrima ce se prelingea w obrazul lui Sitis și buzele ei cuprinse de tristețe, își simți inima frântă. „Stăpână Sitis”, spuse, străduindu-se să intre în jocul unei formalități pe placul ei și punându-și tot sufletul în aceste cuvinte, „nu-mi pot închipui durerea pe care ți-a pricinuit-o pierderea copiilor tăi. Îmi pare rău”.

Sayyid își ținu răsuflarea când Sitis se întinse spre el și îl atinse cu Inndrete pe obraz. „Îți mulțumesc, prietene”, spuse ea. „Știu că vei face tot ce îți stă în putere ca să ne ajuți”.

IO

— Iov 2: 1, 3 - 7

Fiii lui Dumnezeu au venit într-o zi de s-au înfățișat înaintea Domnului. Și a venit și Satana în mijlocul lor și s-a înfățișat înaintea Domnului. Domnul a zis Satanei: „Ai văzut pe robul Meu Iov? Nu este nimeni ca el pe pământ. Este un om fără prihană și curat la suflet. El se teme de Dumnezeu și se abate de la rău. El se ține tare în neprihănirea lui, și tu Mă îndemni să-l pierd fără pricină. „Și Satana a răspuns Domnului: „Piele pentru piele! Omul dă tot ce are pentru viața lui. Dar ia întinde-ți mâna și atinge-Te de oasele și de carnea lui, și sunt încredințat că Te va blestema în față. „Domnul a zis Satanei: „Iată, ți-l dau pe mână: numai cruță-i viața”. Și Satana a plecat dinaintea Domnului. Apoi a lovit pe Iov cu o bubă rea, din talpa piciorului până în creștetul capului.

D

upă-amiaza se făcea seară, iar răbdarea Dinei se

împuțina.

Rotindu-și ochii prin bucătărie, se întrebă din nou cu ce ar putea ca și Nogahla să-și umple timpul. După tulburătoarea întâlnire cu Sayyid, fugise în bucătărie, unde o găsisese pe Nogahla frământând munți de plămădeală de pâine. Amintindu-și de mențiunea lui Sitis despre cuptoarele publice, cele două evadară din casă cu coșuri de aluat, în explorarea cetății Uț. Când se întoarseră cu pâinea caldă de culoare cafenie, casa era cufundată într-o tăcere de mormânt. Copseseră cât de multă pâine era înțelept și măcinaseră tot grâul și orzul. În lipsa altor instrucțiuni, nu-și mai găseau rostul acolo.

„Stăpână, de ce au fugit femeile acelea de la cuptoare când au aflat că locuim în casa stăpânului lov?” Ochii Nogahlei erau distanți. Se vedea bine că retrăia în gând scena de după-amiază.

„Ei bine, prietena mea, ismaeliții cred că stăpânul lov este blestemat de zeița lor, iar edomiții, că este blestemat de lahve sau de zeul muntelui lor, Kaus. Și toți cred că oricare ar fi zeul care îl pedepsește pe lov îi va uluca pe toți cei ce întrețin legături cu el sau cu cei din casa lui”. Nogahla părea a absorbi cuvintele ei aidoma unei țesături din lână moale. Se îndoi deasupra unei mese din piatră, cu cotul în echilibru ic o rodie și cu bărbia într-o mână. Ciupind cu mâna liberă o boabă de strugure dintr-o tavă cu fructe, o puse între buze și o supse. Dina chicoti văzând cât de amuzant mesteca Nogahla fructele mici, foarte «semănător, pesemne, felului în care rumegase și evenimentele de după-amiază.

„După părerea ta, văduva Orma de ce n-a fugit? Ea nu

crede în zei?” Dina luă și ea o boabă de strugure de pe platoul cu fructe și se ilAndi ce să răspundă. Își aminti cum se apropiaseră de servitoarele care încercuiau cuptoarele din lut în formă de conuri. Cilindrele înfierbântate emu, flecare, de înălțimea unui cap de berbec. Prin gurile de aer de deasupra și de pe laterale se ridicau valuri de căldură. Bârfe șoptite și înăini ocupate legau femeile într-o datorie comună. Însă când aflaseră i A Dina și Nogahla țineau de casa lui Iov, scena aceea docilă erupsese.

În mijlocul țipetelor și al confuziei, văduva Orma parcă prinsese rădăcini pe rogojina ei din trestie. „Ce prostie!” spusese, cu o expresie de consternare pe chip, și pe urmă le făcuse semn Nogahlei și Dinei să diia mai aproape ca să nu trebuiască să le urle «bun venit». „Jupânul li iv îi avut întotdeauna loc pentru mine la mesele pe care le dădea văduvelor. Pot cel puțin să le ajut pe musafirele sale să învețe cum să coacă pâine”. Restul după-amiezii îl petrecuse demonstrându-le arta de a lipi bucăți rotunde de pâine de pereții cuptoarelor; i de a scoate pâinile brune-aurii cu ajutorul unui băț și al unui taler din lut.

Dina oftă adânc sub influența amintirii și fu readusă la realitate de mâncatul zgomotos al Nogahlei. O altă boabă de strugure își găsi pieirea când fata vorbi. „Așadar, ce crezi, stăpână? De ce ne-a ajutat văduva astăzi?”

Privindu-și prietena, Dina văzu o licărire provocatoare în adâncurile acelea de abanos. „Tu de ce crezi că ne-a ajutat văduva Orma, Nogahla?” Cușita aceasta micuță se dovedise a fi o fântână adâncă de înțelepciune.

„Eu cred că este mai ușor să știm de ce oamenii fac lucruri rele decât să înțelegem adevăratul sens al faptelor

bune”. Înainte să apuce să comenteze pe seama ultimei ei descoperiri, fata întrebă, „Crezi că Nada se va înfuria pentru că i-am dat văduvei Orma o parte din pâinea jupânului Iov? Pot să-mi sacrific porția dacă socotești că cioara aceea bătrâna se va înfuria”. Fruntea ei încrețită arăta că dedicase o considerație deosebită chestiunii cu pricina. Așteptând răspunsul ei, Nogahla rearanjă boabele de struguri în așa fel încât să ascundă locurile goale.

Încercând să-și înăbușe râsul. Dina își strânse buzele într-o linie țeapănă. Simțise și ea aceeași animozitate față de Nada, dar nu trebuia să o arate. „Nogahla, se cuvine să fim respectuoase cu doica lui Sitis”. Dar după ce petrecuseră o după-amiază atât de plăcută împreună cu inimoasa văduvă, nici ei nu-i păsa dacă Nada le purta pică pentru câteva pâini.

Văduva Orma le desfătase cu povești emoționante despre familia lui Iov și le confirmase, plină de scârbă, nenorocitele vești: „După toate lucrurile bune pe care le-a făcut jupânul Iov, nici măcar o singură persoană din Uț nu este gata să-l ajute!”

Zvârlind o privire către cele opt pâini așezate în șir ordonat pe masă, Dina atinse cu degetul bărbia Nogahlei, forțând-o să o privească în ochi. „N-ai să renunți la o firimitură din porția ta, prietena mea! Poate că aroma pâinii acesteia brune și calde va încălzi inima Nadei”.

Ochii Nogahlei scânteiară ghiduș. „Ba nu, stăpână. Cred că Nada și va enerva, dar, chiar și așa, mă bucur că i-am dat pâine văduvei Orma”.

Cu un chicot, Dina dădu din cap aprobator și scrută încă o dată licoare ungher și crăpătură a bucătăriei, în nădejdea

că avea să găsească vreo inspirase cu care să-și îndeletnicească mâinile și mințile. „Cel puțin mi-am descărcat ierburile și uleiurile din caravană! Acum pot obloji bășicile de pe mâinile stăpânei Sitis, în caz că mi-o va cere vreodată, așa cum mi-a promis”.

„Deci, ce facem până atunci?” întrebă Nogahla de pe taburetul jos din lemn, odihnindu-și coatele în poate și bărbia, din nou, într-o mână.

Dina cercetă încordată curtea din dosul bucătăriei. Nu erau capre de muls, nici legume de curățat, nici carne de preparat. Cu sentimente amestecate de tristețe și mândrie, se uită la movila de cenușă. În colț, după claua de resturi, băgă de seamă un fus rupt. „Nogahla!” exclamă, bătând din palme și speriiind-o pe fată. „Să mergem în explorare! Vom trece prin fiecare cameră, până când găsim magazia servitorilor cu lână și fusuri”. Nogahla întâmpină entuziasmul din ochii ei mari cu o încuviințare grăbită.

Lumina serii arunca umbre pătate de portocaliu pe zidurile curții. „Vino, Nogahla, se face întuneric. Jupânul Iov, Elihu și ceilalți doi bărbați se vor întoarce flămânzi de la cercetarea câmpiilor. Vom lăsa în vedere în sufragerie fructele, niște brânză și măline pentru ei”. Îi înmână tava Nogahlei și strânse un ulcior cu vin îndulcit cu miere și putru cești din ceramică. „După aceea, vom găsi ceva cu care să ne trecem vremea”.

Briza amurgului înfoia marea de pânzeturi fine din dormitorul lui Sitis. Îmbrățișarea Nadei era tot atât de caldă și sigură ca pe vremea când ea era doar un copil. „N-am mai avut asemenea coșmaruri de când n murit mama, când aveam cinci ani”. Sitis închise ochii, încercând năși alunge

din minte amintirea.

„N-a fost decât un vis, stăpână”, o liniști Nada, mângâindu-i părul. „Doar un vis”.

„Ne vom trezi vreodată din visul *acesta*, Nada? Oare Al-Lat va icstaura averea lui Iov? Al-Uzza îmi va deschide pântelecele? Vom mai II vreodată fericiți, soțul meu și cu mine?”

„Te vei deștepta, draga mea Sitis”. Nada se opri din legănat și, punându-i mâna durdulie pe obraz, îi ridică capul și îi cercetă chipul. „Ce altceva te mai frământă?”

Pe Sitis o podidi un nou val de lacrimi. „Oh, Nada. Crezusem că Sayyid ar face orice pentru mine”, gemu ea. „Întotdeauna a fost atât de bun și generos. Însă astăzi abia dacă l-am recunoscut pe bărbatul care m-a vizitat”. Pufnind zgomotos, folosi șorțul servitoarei pe post de batistă. „A mers până acolo încât a zis că dacă îl forțez să se însoare cu Dina și pe urmă Iov nu-și recapătă averea, mă va face *a doua* lui nevastă”. La gândul acesta, tristețea i se prefăcu în furie. „Ohhh! Îți poți închipui, Nada? Eu, o a doua nevastă?” își izbi pumnii strânși în salteaua moale din lână și se ridică în capul oaselor, provocând-o pe Nada să o dezaprobe.

„Nu, Sitis, draga mea, nu mi te pot închipui ca pe o a doua nevastă”.

I se păru că zărește o umbră de zâmbet pe chipul Nadei, înainte ca aceasta să-și plece capul. „Să nu care cumva să îndrăznești să râzi, femeie bătrână!” îi strigă, izbucnind în lacrimi de durere și mânie. Cum putea Nada să râdă, când lumea ei întreagă se fărâmițase într-o singură zi?

„Nu, nu, nu, fata mea”, spuse Nada, întinzându-și șorțul ca să șteargă noile lacrimi de pe obrajii lui Sitis. „M-ai

înțeles greșit. Știi bine că te iubesc mai mult decât viața însăși”. Servitoarea o îmbrățișă strâns. „Ascultă, dacă jupânul lov nu-și recapătă averile, propunerea lui Sayyid de a te lua de nevastă *este* o ofertă bună și generoasă. Te-ar salva de la o viață de rușine, Sitis, fetițo”.

„Cum mai poți simți asta după cum s-a purtat astăzi? Niciodată n-am mai văzut partea aceasta răutăcioasă și egoistă a firii lui Sayyid”.

Dându-i drumul, Nada o înfruntă cu o privire rece. „L-ai rănit pe Sayyid al nostru, astăzi. El a venit aici cu nădejdea de a-ți câștiga inima și de a te face nevasta lui”.

„Cum?” Sitis nu mai putu să respire. „Ți-a spus el asta când i-ai transmis mesajul meu, mai devreme?” Sângele îi pieri din obraji și inima îi bătu mai-mai să-i spargă pieptul. „Nada, de ce nu m-ai avertizat? De ce nu i-ai spus că îl iubesc pe lov?”

Încremenind subit, Nada o privi neabătută, cu o expresie fermă pe chip. „Îl *iubești*, într-adevăr, pe lov?” Ridică o sprânceană întunecată, ca și când ar fi știut răspunsul și ar fi provocat-o pe Sitis să spună adevărul.

„Nada! Firește că-l iubesc pe lov! El este soțul meu!” Tăcerea prelungită a Nadei îi făcu declarația să pară stoarsă de orice putere, iar privirea neclintită a acesteia o descumpăni.

Îl iubesc pe lov? Știa că era incapabilă să iubească la standardul la care iubea lov, însă nimeni nu era atât de altruist precum soțul ei. *Am iubit vreodată pe cineva cu lepădare de sine?* Își iubea copiii, se-nțelege. Dar cea care îi îngrijise la boală fusese Nada, iar cel ce îi călăuzise în viață cu o disciplină plină de înțelepciune și bunătate fusese lov.

Când se certa cu cei dragi ai ei, ea își retrăgea afecțiunea până când ei îi făceau pe plac, ori ignora disputa, prefăcându-se că toate erau bune. Iubise oare cu adevărat pe cineva, în vremuri dificile, fără să-i întoarcă spatele?

Simți lacrimile izvorându-i din nou în ochi și, oricât de tare se străduia, nu putea înfrunta privirea Nadei. „Nu știu dacă sunt capabilă de iubire”, se plânse ea, topindu-se încă o dată în îmbrățișarea doicii sale. „Îmi simt inima ca pe un sac vechi de grâne cu prea multe găuri în el pentru a mai fi de folos. Dacă eu nu pot iubi, Nada?”

Bătrâna o îmbrățișă strâns. „Vei învăța să iubești din nou, Sitis, draga mea. Fiecare copil se naște cu abilitatea aceasta”. Sitis simți lacrimile Nadei umezindu-i părul. „Uneori, inimile noastre uită, pe măsură ce îmbătrânim, dar trebuie să învățăm din nou lecțiile dragostei pe care le știam pe când eram copii”.

„Dar cum să le învăț din nou, Nada? Dacă Al-Uzza, puternica zeiță, nu-mi deschide pântecul? Dacă Al-Lat nu-i redă niciodată lui Iov averile? Dacă Manat mi-a pecetluit deja soarta și refuză să se lase înduplecată?”

„Ajunge. Destul cu întrebările acestea, Sitis, draga mea!” o opri Nada, îndreptându-se de spate și luându-i obrazii în mâinile ei calde și crăpate precum o eșarfă din lână. „Ascultă-mă bine. Ne vom ruga chiar acum zeitelor noastre!” Cobori iute din pat și dădu fuga la closetul scobit în zidul de piatră și ascuns vederii de o perdea. „Știi că rugăciunile noastre au cea mai mare putere dacă prindem strălucirea luceafărului de seară al lui Al-Lat, înainte de ultimele umbre ale apusului”. Cotrobăind în closet, scoase prețiosul coș ce conținea cubul «acru și idolii și îl așeză pe

pat.

Cele două femei își începură binecunoscutul ritual. Nada despachetă cu grijă fiecare dintre chipuri și umplu un mangal din aramă, puțin adânc, cu tămâie și ierburi cu miros dulceag. Sitis aduse micul ulcior cu ulei și vasul de grâne pe care le ținea ascunse sub patul ei. Adunând ni rundele și zeițele, Sitis și Nada mărșăluiră pe balcon, unde aroma plăcută a tămâiei avea să se înalțe spre ceruri odată cu rugăciunile lor. Cu o ultimă privire spre intrare, pentru a se încredința de absența lui Iov, femeile purceseră la îndeplinirea ceremoniei tainice.

„Stăpână?” Nada îl Ucu semn lui Sitis să îngenuncheze pe pernă, potrivit obiceiului. Doica se lăsă în genunchi lângă ea, pe un petic de lână, și începu incantațiile. „Al-Uzza, zeiță a vieții și a bogăției și a puterii, îți oferim ție...”

Deodată, se auzi o bătaie în ușă, care fu imediat urmată de un glas de femeie tânără, ce venea din dormitorul din spatele lor. „Bună seara! Este cineva aici?”

Sitis fu în picioare, cu brațele întinse larg, aidoma penelor de pe o săgeată trasă dintr-un arc. „Ce cauți în camerele mele private...?”

Era prea târziu ca să se ascundă. Dina și Nogahla le priveau cu gurile căscate și cu ochii cât cepele, zgâindu-se la componentele ritualului dinaintea lor. Cu ochii minții, Sitis văzu fața înfierbântată a lui Iov. Șocul și oroarea de pe fețele acestor femei erau o reflecție neizbutită a ceea ce avea să fie reacția soțului ei.

„Îmi pare rău”, spuse Dina. „Am crezut că era încă una din nenumăratele încăperi rămase pustii”.

Sitis își lăsă brațele să-i atârne și își plecă, rușinată,

capul.

Ridicându-se cu greu în picioare, Nada își agită brațele precum o găină mânioasă. „Ieșiți afară! Ieșiți afară din camera stăpânei Sitis! Cum îndrăzniți?”

Ridicându-și capul, le văzu ieșind prin visul cotropit de pânzeturi fine. „Nu, așteptați!” Deși nu avea tăria de a se ridica la înălțimea zelului Nadei, cumva, cele două o auziră. „Întoarce-te, Dina! Vreau să mă explic”.

Blonda cea frumoasă se întoarse, însă expresia de pe chipul ei o luă prin surprindere. În Loc de judecată și ură, în ochii Dinei zări compasiune și chiar milă.

„După cum ți-am spus și azi-dimineață, în curte, stăpână, nu-mi ești datoare cu nicio explicație”, zise Dina, cu o plecăciune grațioasă. „Rogu-te, să ne fie cu iertare. N-am avut nici cea mai mică idee că aceasta este camera ta. Eu și Nogahla eram în căutarea unei activități cu care să ne îndeletnicim mâinile”.

„Trăgeați cu urechea!” se auzi glasul ascuțit și acuzator al Nadei.

„Cum îndrăzniți! Jupânul Iov își deschide casa pentru voi și, în clipa în care pleacă, voi i-o scotociți!”

Dina se înfurie. „Căutăm ceva cu care să ne petrecem vremea, din moment ce stăpâna Sitis nu m-a chemat în camerele ei, iar *servitoarea* ei nu ne-a lăsat nicio instrucțiune pentru cum să ne ocupăm de gospodărie!”

„Ei bine, dă-mi voie să te instruiesc acum, nerecunoscătoare...”

„Nada! Ajunge!” Sitis nu o văzuse niciodată pe *servitoarea* ei purtându-se cu atâta lipsă de respect, dar dacă se gândea mai bine, nici nu izbutise nimeni să o calce

pe bătaură așa cum o făcuse Dina. „Iov nu ar privi cu ochi buni lipsa ta de respect față de un oaspete din casa lui”. Întorcându-se din nou spre Dina, spuse, „Și totuși, se pare că poziția ta în casa aceasta este oarecum o enigmă. Nu ești nici oaspete, nici servitoare, așadar...” Glasul i se frânse și mintea începu să i se învârtă. Cum să-i explice acestei frumuseți că Nada nu făcea decât să o protejeze pe ea?

În clipa aceea, băgă de seamă un coșuleț ce atârna de brațul Dinei. O binevenită diversiune. „Pot să te întreb ce ai în coș?” Avea de gând să-și dea toată silința pentru a face pace, deși nu era sigură de ce sau dacă își dorea cu adevărat acest lucru.

Plină de speranță, Dina făcu un pas nesigur spre ea. „Am adus câte ceva din proviziile mele din caravană ca să-ți bandajez mâinile”. Aruncând o privire încurcată spre Nada, se destăinui, „Am sperat că vom da peste camera ta, mai devreme sau mai târziu în căutarea noastră”.

Așadar, nu mă spionai, dar mă căutai. Sitis nu știa dacă să se simtă ofensată sau încântată. Pășind pentru o clipă dincolo de lumea propriei suferințe și tragedii, încercă să intre puțin în papucii Dinei. Își dădu seama că această tânără avea aproape vârsta fiului ei, Enon – și era singură într-un ținut străin, cu un viitor incert, înconjurată de oameni neprietenoși. Pentru prima dată, inima ei se înduioșă pentru această fată și se întrebă dacă bunul și iubitorul ei prieten, Sayyid, ar fi putut fi cu udevărat fericit cu această nevastă tânără și frumoasă. Dina avea nevoie de un cămin, iar Sayyid, de o femeie bună. Deveni, brusc, mai hotărâtă eu niciodată să-l vadă pe Sayyid însurat cu

Dina, nu pentru că se potrivea cu planul ei, ci pentru că era în interesul Dinei și al lui Sayyid.

„Haide, șezi cu mine pe pat, dragă!” o chemă, bătând cu palma salteaua moale. Nada se dădu în lături, încruntându-se când Dina trecu pe lângă ea. Servitoarea cușită avea înfățișarea unui cerb speriat. Sitis râse, întrebându-se dacă nu cumva avea de gând să iasă în goană din încăpere. „Poți să-i ceri servitoarei tale să se întoarcă în camera ei, ori să aștepte în vestibul dacă se simte mai confortabil acolo”.

Înainte ca Dina să dea glas opțiunii pe care o prefera. Nada își încrucișă brațele la piept aidoma unei santinele și, strâmbând din nas, dădu porunca, „Fata ar trebui să aștepte afară, stăpână”.

„De ce nu te întorci în camera noastră, Nogahla”, spuse Dina. „Te vei simți mai confortabil acolo”. Rânji victorioasă când cușita fugi mâncând pământul pe lângă Nada.

Sitis asistă, fascinată, la schimbul de replici dintre prietena sa de-o viață și ńica lui Iacov. Cele două păreau împotmolite într-un soi de competiție. Își dădu seama că, pentru a câștiga o pace de durată în gospodăria lor, trebuia să o demaște. Atingând cu blândețe brațul Dinei, spuse, „Tu chiar ții la micuța ta servitoare, nu-i așa?”

Tânără o privi în ochi, zâmbind ușor. „Bănuiesc că este un sentiment asemănător celui pe care tu îl nutrești pentru Nada. Îmi este mai mult decât o servitoare. Este prietena mea”. Scoțând din coș un sul de pansament, se opri și se uită la Nada. „Și mă aștept ca Nogahla să fie tratată cu respect”.

Când Nada își ridică bărbia, Sitis îi zvârli o privire dojenitoare și spuse, „Tot așa cum și eu doresc ca Nada să

fie tratată cu respect”. Oferindu-i Dinei mâna, așteaptă până când femeia aceea tânără și aprigă îi întâlnește din nou privirea și îi transmite din ochi o dojană nerostită.

„Mă învoiesc”, spuse Dina, lățindu-și un zâmbet penitent peste buzele de un roșu desăvârșit, și luă mâna plină de bășici a lui Sitis într-a sa. Ridicând un deget butucănos, Nada făcu un pas înainte, gata să poruncească. Însă privirea amenințătoare a lui Sitis avu menirea să dezumfle fronda servitoarei, iar tânăra își continuă munca.

„Acum, stăpână, pune-ți mâna în poala mea, cu palma în sus, așa”, spuse Dina, „iar eu am să te dau cu puțină alifie de rășină din Yemen înainte de a o bandaja...”

Chiar atunci, Nogahla dădu buzna pe ușă. „L-am auzit pe stăpânul lov în sufragerie! Vine în sus pe scări!” spuse dintr-o suflare.

Sitis își simți inima urcându-i în gât în timp ce schimbă priviri alarmate cu Nada. „Strânge zeițele!” Se opri. „Nu, așteaptă! Este prea târziu”. Dacă el urca direct în camera ei, nu aveau cum să le ascundă.

Dina o prinse de umeri. „Spune-i Nadei să o ia pe Nogahla în vestibul și să-i spună lui lov că nu poate intra până când nu-ți termin de bandajat mâinile”. Întorcându-se spre Nada, aproape că își lătră instrucțiunile. „Spune-i că mâinile lui Sitis sunt pline de bășici de la măcinatul grânelor și că am nevoie de liniște ca să mă concentrez la îngrijirea rănilor ei”.

Nada șovăi, căutând din priviri aprobarea lui Sitis.

„Du-te! Fă precum îți spune”, porunci Sitis.

Cele două servitoare ieșiră în grabă din cameră și închiseră ușa grea în urma lor. Sitis vru din nou să fugă pe

balcon în căutarea zeițelor, însă strânsoarea Dinei o (intui în loc pe pat.

„Stăpână”, spuse Dina, „nu a sosit vremea să încetezi să-ți mai amăgești bărbatul?”

Sitis încercă să se smulgă din mâna ei, dar ochii fetei, tiviți cu lacrimi, o implorau să facă ceea ce era corect. Ferindu-și privirea, rupse vraja onorabilității în care o purtase rugămintea Dinei. „Nu pot. Mă va renega”. Își trase jos învelitoarea de pe cap și își trecu degetele prin păr. „Ce mă fac, Dina?”

„Iov nu te va renega niciodată, stăpână. Amândouă știm lucrul acesta”.

Uluită că această femeie frumoasă îndrăznea să-i vorbească cu o certitudine atât de intimă despre viața ei, Sitis își ridică privirea. „Cum poți fi sigură? Tu nu ne cunoști. Nu ne știi viețile”. Voia să pară înfuriată de îndrăzneala fetei, însă bunătatea din ochii ei o tăia la inimă.

„Știu că soțul tău crede într-un Dumnezeu care iartă pe oricine pentru orice lucru, dacă, pur și simplu, îi cere acest lucru”.

Sitis își feri privirea. *De ce să cred în vreun zeu? Niciunul dintre ei nu m-a salvat de durerea aceasta.* „Dina, nu-mi cere să mă încred în El Șadai. Tu n-ai habar cât am suferit eu din pricina Lui!”

Sitis simți o mână tremurătoare pe obraz și întâlni privirea plină de tandrețe a Dinei. „Nu știu ce-ai suferit din pricina Lui, dar știu cât ai îndurat în lipsa mângâierii Sale. Și îmi pare rău pentru tine, stăpână”. Auzind glasul lui Iov de cealaltă parte a ușii, femeile se îndreptară de spate.

„Vreau să-mi văd soția. Nada”, spunea Iov. Părea trudit,

dar hotărât.

„N-am de gând să te ajut să-l amăgești pe Iov”, îi șopti Dina lui

Sitis. „Dacă vrei să ascunzi idolii, trebuie să o faci de una singură. Dar nici n-am să-i spun ce-am văzut”.

Răsuflând ușurată, Sitis se dădu iute jos din pat și fugi pe balcon după zeițe. Le acoperi în grabă și, aruncându-le în cubul din piatră și apoi în coș, le îndesă sub pat. Cu răsuflarea tăiată și în criză de timp, se săltă pe salteaua capitonată și își ridică mâinile pentru ca Dina să i le poată bandaja. „Grăbește-te, te rog! Își pierde răbdarea”.

„Nu te mișca”, îi porunci Dina, cu fruntea brodată de sudoare. Sitis se strâmbă, dar decise să treacă cu vederea impertinența femeii, după toate celelalte acte de bunătate din acea seară.

„Am spus că vreau să-mi văd soția, Nada!” strigă Iov, năvălind înăuntru și plesnind în lături eșarfele din olandă chiar în clipa când Dina termină de pus ultimul bandaj. Cu o înfățișare tot atât de șocată precum fețele celorlalți din încăperea, Iov îngăimă, „Oh, Dina! Îți pansezi mâinile soției mele”.

„După cum ți-am spus”, interveni și Nada, cu mâinile în șolduri, fără să fie nevoită să se prefacă frustrată.

„Iov! Duhnești a moarte!” strigă Sitis și, în aceeași clipă, și ea, și Dina, își acoperiră, instinctiv, nasurile. Iov se întunecă la față și Sitis simți un val de regret străpungându-i inima. *Ar fi trebuit să mă gândesc la câte a văzut azi, la moartea cu care s-a întâlnit în câmp, în loc să-l critic din prima clipă în care a intrat în cameră.* Tot atât de brusc, își dădu seama că, în mod normal, nu s-ar fi gândit la

sentimentele soțului ei. Șocată și inspirată de acești muguri de sensibilitate, se adresează celorlalte femei. „Lăsați-ne singuri! Soțul meu și cu mine avem nevoie să discutăm în tihnă despre ziua lui dificilă”.

„Firește”. Dina făcu o plecăciune și ieși în fruntea Nogahlei. Cu un rânjet autoritar adresat lui Iov, Nada închise ușa în urma ei. Fără îndoială, eroica bătălie dintre ei avea să continue.

Iov stătea în picioare lângă patul lui Sitis, privind-o. Era murdar, rău mirositor și oropsit de soartă. Fiecare fibră a ființei lui Sitis ar fi vrut să-l izgonească și să-l trimită la îmbăiat. Niciodată nu suferise mirosurile neplăcute. Când era copil, Atât și Nada îi umpleau cortul cu tămâie în zilele în care vântul purta duhurile din grajduri în direcția ei. Poate că dragostea ei jertfitoare începea cu un soț puturos care onora edictul de a nu se spăla până când nu vor fi trecut cele șapte zile de doliu.

Înghi (i excesul de salivă ce i se aduna în gură. „Spune-mi, bărbate, câmpurile au fost tot atât de îngrozitoare pe cât te temei?” Bătând cu palma așternutul patului, indică un locșor pufos lângă ea.

Iov ridică o sprânceană. „Chiar dacă nu m-am atins de cadavre, Sitis, hainele îmi sunt îmbibate de duhoarea morții. Ești sigură că îmi dai voie să șed pe patul tău?” Se aplecă spre ea și puse, nesigur, o mână pe cuvertura admirabil țesută.

„Nu”, răspunse Sitis, uitându-se cum zâmbetul pierdea de pe chipul lui Iov. Bătu din nou darabana pe pat. „Te *invit* pe patul meu”. Sentimentul de ușurare ce copleși trăsăturile lui Iov îi făcea mirosul mai ușor de suportat. Frânt de

oboseală, el se prăbuși pe pat lângă ea. Greața care o cuprinsese o făcu recunoscătoare că nu mâncase nimic de la micul dejun. Înghițind din nou, se concentrează asupra ochilor lui. „Spune-mi ce-ai găsit pe câmp”.

Plin de afecțiune, el îi puse o mână pe picior. Sitis tresări fără să vrea. Murdăria de pe degetele lui și din jurul unghiilor lui aveau să-i păteze rochia din olandă fină, mai mult ca sigur. „Îmi pare rău”, spuse el, dând să-și retragă mâna.

Sitis înțelese, deodată, imensul abis pe care eleganța ei îl săpase între ei. Îi cuprinsese mâna și o șterse cu rochia ei. Ochii lui se umeziră și o priviră plini de dorință. *Te iubesc cu adevărat*, îi zise ea în gând, *doar că nu m-am priceput foarte bine să ți-o arăt*.

„A fost mai rău decât ne-am așteptat, Sitis. Sute dintre servitorii noștri – bărbați, femei, copii. Familiile lor refuză să se atingă de trupurile lor neînsuflețite, de teamă ca nu cumva să-i pedepsească zeii. Am încercat, împreună cu Elihu, Shobal și Lotan, să acoperim cadavrele cu țărână, dar suntem departe de a-i îngropa pe toți. Mâine vom dezgropa rămășițele casei lui Enon și vom aduce trupurile copiilor noștri în mormântul familiei, dragostea mea”.

Sitis ascultă până târziu în noapte ororile pe care le văzuse Iov. El o ținu în brațe și bociră împreună pentru toți copiii pe care îi pierduse cetatea Uț. La un moment dat, somnul îi găsi îmbrățișați – murdăria, duhoarea, toate făceau parte acum dintr-o experiență comună.

Vag conștientă de sporovăială de dimineață a păsărilor, Sitis se răsuci în somn. Cu ochii în continuate închiși, simți cum întunericul cedează, plin de gelozie, în fața primelor

raze ale zorilor și, în aceeași clipă, lov icni și horcăi lângă ea. Un zâmbet leneș i se întinse pe buze și se întrebă de ce ar începe soțul ei să sforăie tocmai acum, după patruzeci de ani de fericire tihnită. Rostogolindu-se spre el, își lăsă brațul să cadă peste pieptul lui puternic și lat.

Și atunci, țipătul ei sfâșietor spintecă tăcerea dimineții.

Se ridică dintr-o suflare, zgâindu-se la soțul ei – la bărbatul pe care îl credea soțul ei – care acum zăcea paralizat de durere, acoperit de bube crăpate pe fiecare centimetru de piele vizibilă.

„Pe toți zeii, lov! Ce-ai pățit?”

Primele raze de soare se revărsară înăuntru de pe balcon și o adiere ușoară contopi mirosul fetid al câmpiilor cu morți cu o duhoare nouă, fetidă, ce emana din rănilor lui. Sitis se întoarse și vomită pe podea. Ștergându-și fața, se uită la lov. Tremura incontrollabil. Incapabil să vorbească, începu să geamă și să gâfâie înăbușit.

Repulsia făcu loc fricii. Amintindu-și cuvintele lui Sayyid și că bătrânii cetății îi disprețuiau, Sitis se întrebă cine avea să oblojească rănilor lui lov în Uț. Niciun doctor nu se va apropia de ei. Își acoperi gura, înăbușindu-și panica ce amenința să pună stăpânire pe ea.

Și atunci o mirosi. Alifia de rășină de Yemen de pe mâna ei bandajată.

„Dina!” țipă Sitis. „Dina!” Alunecă de pe pat și fugi în josul coridorului, nesigură care dintre camere o adăpostea pe blonda ca frumoasă și pe servitoarea ei. „Dina, ia-ți leacurile! Vino iute! Soțul meu e pe moarte!”

II

— *lov 30: 13 - 15*

Îmi nimicesc cărarea și lucrează ca să mă prăpădească, ei, căroră nimeni nu le-ar veni în ajutor. Ca printr-o largă spărtură străbat spre mine, se năpustesc sub pocnetul dărâmăturilor. Mă apucă groaza. Slava îmi este spulberată ca de vânt, ca un nor a trecut fericirea mea.

E

lihu ședea în vârful crestei din mijlocul muntelui, lângă altarul sacru al lui Iov, în lumina ștearsă a nemișcării de dinaintea zorilor. Noaptea limpezi precum cristalul înțețeau vântul rece al deșertului. Dinții îi clănțăneau o odă plină de regrete dedicată păturii singuratice din dormitorul său. La început, când ajunsese în casa lui Iov, era un IIA – căiandru de numai doisprezece ani și se gândea cu groază la urcușul pe care îl avea de făcut în fiecare dimineață, înainte de ivirea zorilor, din cniicra lui de la catul al patrulea. Cum camera lui Abba Iov se afla i lilur lângă a sa, adesea urcau împreună, numărând fiecare treaptă din pii Kiiul din turn. Patru sute treizeci și două de trepte săpate abrupt în du (ră și mărginite de pereți înguști duceau către un hublou imens, din vârful muntelui. Pe când era adolescent, urcușul până în turn i se păruse o pacoste. Acum, când era bărbat în toată firea, îl vedea ca pe o minune, poarta spre sfânta sfintelor – singurul locaș de pe fața pământului în care avea sentimentul că Iahve îi auzea, cu adevărat, rugăciunile.

Chiar dacă în dimineața aceasta nu aveau niciun animal de adus ca jertfă, nu se îndoia că Abba Iov avea să sosească, odată cu zorii, pentru rugăciunile de dimineață. Cel mai probabil, li se vor alătura și cei doi păzitori de vite. Avea să vină, oare, și Dina? Frecându-și capul spân, își ridică privirile spre cerul de ametist, încercând să se

concentreze asupra miraculosului din spatele minunilor lui Dumnezeu, și nu asupra misterului căilor Sale.

Noaptea trecută, somnul nu voise să vină și, după ce se întorseseră din câmpurile cu morți, nu putuse mânca. Mai tulburătoare, însă, decât duhoarea ce i se agăța de robe erau cuvintele lui Abba lov, care îi răscoleau mintea. *Poate că Cel Preaînalt v-a chemat pe tine și pe Dina în casa mea pentru un scop mai mareț decât ne dăm noi seama.*

Se lovi cu palma peste frunte. „Pentru ce scop, Abba?” întrebase el. Aidoma unei cămile cu frâul și coada înnodate, naivitatea lui îl învârtise într-un cerc fără noimă. Îi venise să intre în pământ de rușine când Abba lov îl lovisese peste sprâncene, ca pentru a-i da învățăcelului său greu de cap răgazul de a absorbi implicațiile.

El Șadai, dacă, într-adevăr, este voia Ta să mă însor cu Dina, de ce nu mi-a venit mie acest gând? De ce încă o mai iubesc pe Uzahmah?

Se luptă cu lacrimile. Emoțiile îl cam trăsaseră pe sfoară în noaptea tragediilor. Nu putea să le dea voie să o facă din nou. Trebuia să fie tare, pentru Abba lov și Ima Sitis.

Dar este un semn de slăbiciune să o jelesc pe Uzahmah? Este un semn de slăbiciune să mă îndoiesc că voi putea vreodată iubi o femeie ca Dina?

Bineînțeles, era de o frumusețe izbitoare, iar devoțiunea ei față de El Șadai părea autentică. Și totuși, trecutul ei avea să-l păteze pentru totdeauna pe bărbatul care se însura cu ea. Putea el să trăiască cu întrebările pentru tot restul vieții lui? Era el tot atât de sigur ca Abba de inocența ei? Se simțea ca un șacal pentru însuși faptul că își admitea îndoielile, însă putea el lua apărarea Dinei în public, când

atât de mulți o acuzaseră, vreme atât de îndelungată?

O mișcare bruscă îi atrase atenția spre canionul ce se căsca sub el

Ghemuindu-se, dădu fuga la marginea stâncii. În zorii fragezi, văzu mai mulți bărbați care mânau vite de povară pe lângă curtea dindărătul bucătăriei lui Iov. Speriat, își dădu seama că alte câteva zeci de bărbați izbeau cu târnăcoape în zidul curții, făcând o gaură prin care alții intrau, unul câte unul, în casă! Inima îi bătu cu putere în piept. Cine ar sparge zidul, când porțile erau descuiate? Ce rău puneau la cale și cum îi putea opri?

Dacă cobora iute în josul stâncilor abrupte dinspre răsărit, unde se întâlneau munții și se sfârșea canionul, putea ajunge la Shobal și Lotan, care dormeau în grajduri. Mai mult ca sigur că ei puteau găsi săbii împachetate în caravana ce sosise din Hebron. Dar cum era cu puțință ca trei bărbați să țină piept la cincizeci și cum rămânea cu Abba Iov și cu ceilalți, care se aflau încă în casă? Trebuia mai întâi să-i ducă într-un loc sigur!

Printre umbre, zări o figură ce stătea în picioare lângă poarta curții principale și posta gărzi la fiecare ieșire a casei. *Cine ești?* îi zise în gând. Omul se întoarse puțin, iar primele raze ale dimineții scoaseră la iveală trăsăturile pătrătoase ale căpitanului lui Sayyid. Posibilități devastatoare goneau prin mintea lui Elihu. Uzahmah îi pomenise odată de tensiunea dintre Sayyid și tatăl ei, însă el nu putea concepe că vechiul prieten al lui Ima Sitis ar organiza un atac împotriva vecinului său.

Oricare ar fi fost îndoielile lui, faptul îi stătea înaintea ochilor. Sayyid nici nu sfârșea de strănutat că al său căpitan

se și oferea să-i șteargă nasul cu mâneca lui. Trebuia să acționeze prompt și să oprească planul lui Sayyid, oricare ar fi fost acela.

Alergând către deschizătura din vârful muntelui, coborî treptele turnului sărind câte două sau trei odată. Inima îi zvâcnea în urechi și i tssuflarea îi era greoaie și rapidă. „Trebuie să ajung la femeii numaidecât! I'e ele le vor ataca mai întâi”, șopti, îndemnându-și picioarele să se miște mai iute.

Când, în sfârșit, atinse și ultima treaptă, se năpusti pe ușa grea din lemn și auzi, deodată, țipetele unei femei. *Am ajuns prea târziu?* Își iuți pasul și se împletici pe coridorul de la catul al patrulea, aproape lostogolindu-se cu capul înainte pe treptele ce îi mai rămăseseră de coborât. Și atunci o văzu – alergând în josul coridorului numai în cămașa de noapte, Ima Sitis țipa isteric, alergând de la o ușă la alta.

„Dina, unde ești?”

„Ima Sitis, liniște!” îi zise Elihu, pe jumătate șoptit, pe jumătate strigat. Ea se întoarse, era evident că îl auzise, dar apoi țâșni în direcția opusă. „Ima, ce faci? Trebuie să vii...”

Dintr-o cameră învecinată de la catul al treilea ieși, ca o furtună. Nada, izbind de perete trupul vânos al lui Elihu. „Ce s-a întâmplat, Sitis, draga mea?” întrebă ea cu ochi sălbatici. Revenindu-și din șoc, Elihu îi făcu semn să tacă, însă ea îl ignoră și alergă după stăpâna ei.

Auzindu-i glasul, Sitis se întoarse. „Trebuie să o găsesc pe Dina! Iov are bube. Nu poate vorbi, atât de grozavă îi este durerea! Ajută-mă să o găsesc pe Dina!”

„Pe aici”, spuse Nada. Cele două merseară mai departe în jos pe coridor, însoțite de rugămințile stăruitoare ale lui Elihu.

„Ima Sitis, Nada, întoarceți-vă!” Exasperat, se întrebă dacă nu cumva se făcuse invizibil.

„Stăpână?” întrebă Dina, ivindu-se de după o ușă acoperită, din josul coridorului. Lângă ea, micuța cușită se uita pe furiș în jur.

„N-avem vreme pentru asta!” izbucni Elihu, dând uitării șaptele. De acum, bandiții auziseră, fără îndoială, țipetele femeilor. „Ima Sitis și voi celelalte, nu puneți întrebări! Urmați-mă doar! Acum!” Glasul său profund, rezonant, răsună de-a lungul pereților din piatră.

„Nu-mi vorbi așa, tinere! Soțul meu este bolnav!” spuse Sitis. Bătând din picior.

Nada își puse mâinile făcute pumn în șolduri, pregătindu-se, fără îndoială, să se rățoiască la careva, dar se părea că nu știa cu cine să înceapă.

„Ahh!” strigă Elihu, săltând-o pe Sitis pe brațe, spre surprinderea tuturor, inclusiv a lui însuși. „Am spus *acum*” Alergând ca un vârtej spre scări, mai spuse, „îl vom lua pe Abba lov de pe drum”.

„Elihu, lasă-mă jos!” zise Sitis, dând din picioare în semn de protest. „Sunt prea grea ca să mă cari. Lasă-mă jos! lov are nevoie de leacurile Dinei!”

Elihu scrâșni din dinți, în parte de frustrare și în parte din cauza efortului de a duce în brațe o persoană de aceeași greutate cu a sa. „Ima, ne putem îngriji mai târziu de rănilor lui Abba lov”, șopti el. „În clipa asta, niște bărbați au dat năvală în casa ta și izolează ieșirile. Trebuie să ajungem la

altarul din vârful muntelui!” Sitis se opri din zbatut și pe chipul ei se întipări, în sfârșit, îngrijorarea pe care Elihu încercase să i-o transmită. „Trebuie să urcăm treptele turnului și să scăpăm pe cărarea de pe munte”, îi spuse el, mai blând acum, când frica îi brăzda fața.

„Dar durerea lui lov este prea mare”, stăruia ea. „Nu-i va face față”. Aruncând o privire peste umărul lui, Sitis începu să se zbată din nou. „Oprește-te! Dina se întoarce în camera ei. Lasă-mă jos, Elihu!” Elihu aproape că o scăpă, dar izbuti să o lase ușor pe dalele pardoselii. „Eu și cu Nada ne vom duce în camera mea și-l vom pune pe lov pe picioare”, spuse ea, „dar tu trebuie să o iei pe Dina, altfel lov va muri”.

— «>că>că.o

„Nogahla, grăbește-te!” spuse Dina, înșfăcând cele două coșuri cu ierburi și poțiuni pe care le descărnaseră mai devreme din caravană. „la coșul acesta, iar eu voi strânge așternuturile din olandă pentru bandaje. Am auzit-o pe stăpâna Sitis spunând că lov are răni și are nevoie de leacuri, așa că vom lua tot ce avem, în speranța că totul va fi bine”.

În timp ce Nogahla se îndrepta spre ușă, cu coșul în mână, sosi Elihu. „Grăbiți-vă!” le strigă alarmat și apoi tăcu brusc. De la etajele de dedesubt se auzeau râsete hârâite și zgomot de bide sparte. „Nu e vreme de luat provizii!” șopti Elihu, făcându-le semn să iasă pe coridor și să apuce spre camera lui Sitis.

„Eu îmi iau leacurile”, șopti Dina neclintită, încurajând-o și pe Nogahla, care era în fața ei. Elihu ori alese să o ignore, ori nu o auzi. Iipindu-și trupul subțire de perete, suflă în

lămpile cu ulei pe măsură ce trecea de ele, lăsându-le pe Nogahla și pe Dina să-l urmeze aproape pe întuneric.

Când Nogahla începu să scâncească, Dina, din spatele ei, îi dădu un ghiont. „Fără lacrimi!” Cuvintele consemnau familiaritatea dintre cele două femei, zăvorându-le privirea și stârnind rânjete tremurate. Dina ti uruncase Nogahlei aceeași privire severă și când trecuseră cu cămila prin 5/7-ul strâmt.

Nogahla fusese curajoasă și atunci, dar de această dată adăugă puțin dinor. „Ei bine, nu încape îndoială că n-am petrecut mult timp în casa Nlăpânului Iov, stăpână. Bine că n-am mai despachetat!” Dina râse și îi mai dădu un ghiont. Nogahla o răsplăti cu un zâmbet alb strălucitor rare lumină coridorul întunecos.

„Ssst!” le certă Elihu, uitându-se în urmă.

Dina ridică o sprânceană. Era convinsă că sâsăitul lui de șarpe făcea mai mult zgomot decât șoaptele lor tăcute. E drept că încordarea era ridicată, dar el se purta mult prea serios pentru vârsta lui. Capul proaspăt ras, nasul subțire și ochii apropiați îi dădeau înfățișarea unui bărbat ce mergea pe patruzeci, însă Sitis spusese că împlinea treizeci de ani înainte de a se însura cu Uzahmah.

Nogahla întinse o mână în spate, în căutarea unei mici mângâieri. Dina o luă. „Totul este în regulă. Aproape că am ajuns în camera stăpânei Sitis”.

Elihu oftă și, înainte ca Dina să apuce să se întrebe ce frustrare îl mai vexase de astă dată, se întoarse, trecu pe lângă Nogahla și se postă în fața ei. „Ți-am cerut să păstrezi tăcerea pentru că încerc să fac cumva ca să scăpăm teferi de aici. Dacă ai de gând să fii soția mea, trebuie să înveți să

ascuți de cuvântul meu”. Fără nici măcar un semn al capului, se strecură printre vălurile umflate de la ușa lui Sitis.

Dina îngheță. Nogahla se întoarse încet cu fața spre ea. În beznă de pe coridor, nu i se vedeau decât ochii mari strălucind aidoma unor luni pline eclipsate. „Stăpână, a zis că vei fi soția lui? Când a găsit vreme să te placă?”

Dina abia dacă mai putea să respire. Ca de obicei, cuvintele inocente ale Nogahlei cuprindeau adevărul gol-goluț. Ultima dată îl văzuse pe Elihu cu o zi în urmă, la altar, iar el o evitase. Singurele cuvinte dintre ei fuseseră pline de mânie, singurele priviri, stânjenite. Ce anume îl făcuse să creadă că...

„Nogahla, treci înăuntru! Trebuie să vedem cum se simte jupânul Iov”. Dina mai aruncă o ultimă privire de-a lungul coridorului întunecat din spatele ei. Nu știa dacă inima îi bătea atât de sălbatic din cauza pericolului iminent în care se aflau, sau din cauza gândului de a se căsători cu un băiețandru care, în mod evident, o displăcea. Nevăzând niciun licăr de lumină apropiindu-se pe culoarul cufundat în întuneric, se întoarse și intră în cameră. Priveliștea care o întâmpină fu, însă, înfiorătoare.

Iov se zvârcolea de durere, iar fața și mâinile îi erau acoperite de bube.

Simțea pârjolul chinuitor al cărnii necruțată, suprarrealist. Prins în infernalul hotar dintre conștiință și dulcea uitare, Iov se ruga să moară.

Era aruncat într-o stare de mizerabilă conștiință și smuls din ea aidoma unui veșmânt murdar cufundat în râu și frecat de pietre. Mai întâi, auzi țipătul lui Sitis. Apoi, rămase

singur. Ce urmașe după aceea era spoit în amintirea lui cu percepții distorsionate ale întunericului, agoniei și groazei.

„Abba, mă auzi? Abba lov?”

Iov se uită la chipul înspăimântat al lui Elihu, deasupra căruia zări cerul senin și albastru. Încercă să-și miște capul, să absoarbă împrejurimile, însă durerea îl străpungea adoma unui pumnal cu tăișul ieșit. Fiecare mișcare, fiecare punct de contact – carne pe carne, came pe pânze, came pe aer – îl ardea precum focurile din Școl. Cu ochii mari, cu mâinile încheștate pe robă, simți sub el banca rece de piatră a altarului. Se aflau în vârful muntelui. Cum? De ce?

„Sitis!” Glasul îi ieși ca un orăcăit, iar efortul îi zgârie gâtul usemenea unei lame.

„Nada are grijă de Ima Sitis”, îi șopti Elihu, aplecându-se spre el și uruncând priviri agitate înspre hubloul din capul scărilor turnului.

Panica urcă în pieptul lui Iov. Încet-încet, amintirile îi reveneau. Elihu și Dina cărându-l în sus, pe șirul nesfârșit de trepte. Râsete grosolane de bărbați răsunând pe coridorul întunecat de la caturile de jos. Zgomot de oale sfărâmate. Femei plângând. „Dina?”

„Sunt aici, lov”. O voce dulce. Mireasmă de tămâie și mir. „Ți-am bandajat o parte din răni cu niște ierburi”, spuse ea. Căldura cuvintelor ci șoptite îi ardea bubele de pe obraz. „Ar trebui să-ți mai ușureze puțin durerea”.

O lacrimă i se prelinse din colțul ochiului, iar picătura sărată căzu ca lava pe carnea gingașă. Îl păștea din nou pericolul de a-și pierde cunoștința, dar auzi bocetele lui Sitis întețindu-se și oftatul frustrat al lui Elihu. „Dina, rămâi aici cu Abba lov”, spunea flăcăul. „Trebuie să o liniștesc pe Ima.

Încă nu știm ce caută oamenii lui Sayyid în casă sau ducă vor încerca să ne atace aici”.

La pomenirea dușmanului său, Iov ridică din sprâncene. „Cum? Suyyid?” Nu mai rosti și alte cuvinte. Limba i se mișcă dureros peste răni deschise. *El Șadai, ce se întâmplă cu viața mea? De ce ai îngăduit asta? Ce păcat am făcut? Ce jertfă am omis să-ți aduc?*

Înainte îi apărură fața Dinei, cu părul ei auriu trecut peste un umăr, înconjurată, precum o aură, de lumina soarelui. „Încearcă să nu vorbești.

Iov. Știu că ești înspăimântat. Cu toții suntem”. Zâmbi și dădu să-i atingă fața, dar se opri. Să fi fost de vină răniile ori faptul că era însurat? Amândouă erau motive bune. „Se pare că ai răni și în gât. Clipește dacă este adevărat”.

Iov clipi, minunându-se de metoda de comunicare simplă, dar eficace, pe care ea o născocise.

„Bine”, spuse ea, „îți voi face niște ceai de mentă de îndată ce va fi posibil. Ar trebui să ajute”.

Dina se îndepărtă ca să șadă. Iov mârâi. Era singurul sunet pe care îl putea scoate. Avea nevoie să știe ce se întâmplase, dar nu putea întreba. Nu putea nici să o facă atentă printr-o atingere. Durerea de a atinge o altă faptură omenească avea să-l orbească. Așa că mârâi. Ca un copilăș. Ca un animal.

„Ce este, Iov?” îl întrebă Dina. Mila de pe chipul ei îl făcu să se simtă rușinat. Îi promisese acestei tinere o viață nouă, și ce avea ea acum? Ce avea *el însuși* acum?

„Sayyid?” orăcăi el din nou.

Dina aruncă o privire ezitantă în direcția lui Sitis. Iov încercă să zărească locul, aflat la doar o aruncătură de

piatră depărtare, unde Elihu se străduia din răspuțeri să le liniștească pe Sitis și pe Nada. „Elihu l-a văzut pe căpitanul lui Sayyid în fruntea atacului de azi-dimineață asupra casei tale”, începu Dina. „Au sfărâmat zidul curții, lângă movila de cenușă unde ne-am închinat în noaptea tragediilor. Am scăpat urcând pe treptele turnului, înainte ca bandiții să ajungă la etajul al patrulea. Ne rugăm să nu vină până la altar”. Dina își acoperi tremurul buzelor și, pentru prima dată, lov înțelese că se aflau, în continuare, într-un pericol foarte real.

„Trimite-o pe Sitis”.

Dina deveni, pe nesimțite, atentă. „Cum? Vrei să zici să o trimitem să vorbească cu Sayyid?”

Iov clipi apăsător, în mod deliberat.

„Elihu!” strigă Dina șoptit., Adu-o pe Sitis aici!”

Iov auzi zgomotul de pași și bocetul ei. Cu colțul ochiului, zări reticența lui Sitis și apoi pe Dina apropiindu-se de ea cu un soi de săculeț și o mască. Sitis deveni mai calmă în timp ce, cu fața acoperită de masca din pânză și ținând strâns lângă nas săculețul cu ierburi.

se lăsă condusă de Elihu până la Iov. Deși gestul îi trimitea un rând de junghiuri în obraji și în buze, Iov zâmbi. Prințesa lui ismaelită nu putuse niciodată să suporte o duhoare, iar bubele lui supurânde îi puneau simțurile la grea încercare.

„Pe toți zeii, Iov, iată-te zâmbind din nou!” spuse ea, amestecându-și frustrarea și ușurarea în ridurile fine din jurul ochilor. „Știu că arăt ridicol, dar...”

„Te iubesc”. Iov înghiți cu greu.

Lacrimi umeziră masca lui Sitis. „Și eu te iubesc, bărbatul

meu”.

„Sayyid?” întrebă lov. La pomenirea numelui, chipul soției sale se făcu de piatră.

Cu o privire acuzatoare spre Dina, Sitis întrebă, „Ce minciuni i-ai turnat soțului meu?”

„Stăpână Sitis”, răspunse Dina calmă, „i-am spus doar ceea ce Elihu ne-a spus tuturor”.

„Du-te”, spuse lov și deși glasul abia dacă îi era o șoaptă, cuvântul avu rezonanța unui strigăt.

Nada și Elihu se traseră mai aproape. Sitis se zgâia la el, nevenindu-i să creadă. „lov, vrei să mă duc la Sayyid?” Ochii ei erau precauți, ca ai unui șoarece care șterpelește brânză dintr-o capcană. „Și să cer ajutor?”

Când lov clipi, Dina explică că acesta era semnul prin care el își exprima, fără cuvinte, asentimentul. Sitis se înroși brusc și se uită, cu ochi întrebători, înjur. Părea înspăimântată, nesigură. Și în clipa aceea, lov știu. Dacă l-ar fi socotit pe Sayyid nevinovat, Sitis n-ar fi ratat șansa de a-l răscumpăra, însă reacția ei vorbea mai mult decât o mie de negații. Până și ea credea că Sayyid inițiasse atacul.

„Nu te duce”, orăcăi el și o altă lacrimă i se prelinse pe față. „Stai”.

În aceeași clipă, Sitis își feri privirea și lov văzu cum pe chipul ei mijește groaza. „Nuuu!” strigă ea, sărind brusc în picioare și alergând spre deschizătura ce dădea spre vârful muntelui. Dintr-o săritură, Elihu fu și el în picioare și o apucă de braț, în vreme ce Nada i se agăță de veșminte.

lov respiră cu sughițuri. Teama și confuzia își disputau stăpânirea nsupra lui. „Ce?” o întrebă pe Dina, care rămăsese, împreună cu Nogahla, lângă el. Cele două

clătinau din cap, iar pe obraji li se revărsa o ploaie de lacrimi.

Dina își acoperi gura, refuzând să dea explicații. Iov se simți neputincios, aflat cu totul la mila acestei tinere care asista acum la agonia fără precedent prin care trecea familia lui.

„Ce?” mugi el, smulgându-și carnea vie de pe gât până când durerea aproape îl trimise în uitare.

„Fum, Iov”, îi răspunse Dina printre hohote de plâns. „Din scara turnului și de la balcoanele și ferestrele casei tale se înalță rotocoale de fum negru”.

— Iov 18: 12 - 15

Foamea îi mănâncă puterile, nenorocirea este alături de el. Mădularele îi sunt mistuite unul după altul, mădularele îi sunt mâncate de întâiul născut al morții. Este smuls din cortul lui unde se credea la adăpost și este târât spre împăratul spaimelor. Nimeni din ai lui nu locuiește în cortul lui, pucioasă este presărată pe locuința lui.

Nume ieșeau în fugă din căminul lui Iov, acum cuprins de flăcări, și cum animalele de povară își găseau scăparea în canion, împreună cu comorile șterpelite din casă. Pe măsură ce flăcările mistuiau cochilia de piatră a grandiosului palat, vedea cu ochii minții fiecare petic de olandă și în fiecare flecușteț pe care bandiții îl lăsaseră în urmă, pradă pieirii.

Printre rotocoalele de fum, umbrele firave ale lui Iov și ale noilor cerșetori se înghesuiau unele în altele pe creasta casei. Lipsită de bogăție, hrană sau adăpost, Sitis nu va avea de ales. În seara aceasta, obiectul obsesiei sale avea să i se odihnească, în sfârșit, în brațe.

Un zâmbet leneș și strâmb îi încreți buzele. „Sau poate că am să te învăț minte, Sitis, fetiço”, șopti el în eter. „Poate că frumoasa Dina va împărți patul cu mine în prima noapte a victoriei mele, în timp ce lov doarme în cenușa casei lui carbonizate”.

„Stăpâne Sayyid”. Glasul lui Aban pătrunse până în reveria lui, făcându-l să tresară.

„Ce este, Aban?” întrebă, întorcându-se și ținându-l pe căpitan cu priviri tăioase. „Este vreo problemă cu plata? Cei-fără-de-Nume cer mai mult decât partea la care ne-am învoit?” Experiența îl învățase că cerșetorii erau o gloată de ticăloși lipsiți până și de onoarea obișnuită între hoți.

„Nu, stăpâne”, răspunse Aban, oprindu-se în pragul balconului, livid ca o fantomă. „Stăpâna Sitis este în curte și cere o audiență cu tine”. Își strânse buzele ca și când și alte cuvinte loveau, precum niște cai năvălași, cu copitele în poartă.

Hmm. Se apropie cu prudență, iar raportul îi este mult prea succint. Ceva este teribil de greșit. Căpitanul lui nu se mai purtase așa din copilărie, când Sayyid îl șlefua și instruia pe acest războinic puternic și disciplinat. „Spune-mi acum ce-ai făcut și poate că soarta îți va fi mai bună”, îi zise, ducându-și mâna la cingătoarea din piele și văzându-l pe Aban înregistrând gestul lui. Deși căpitanul nu mai simțise de ani de zile mușcătura curelei sale, mișcarea aceea familiară evoca intenția de a-l supune.

Bărbatul cel masiv își îndreptă umerii și ridică bărbia. „Stăpâna Sitis m-a acuzat că am condus atacul. Zice că discipolul lui lov, Elihu. I-a raportat că m-a văzut în canion la revărsarea zorilor, postând bandiți la ieșirile casei lor”.

Colțul gurii îi zvâcnea nervos.

Sayyid îngădui tăcerii să-l tortureze pe tânărul său căpitan. Retrăgându-și mâna de la cingătoare, își împreună mâinile la spate și începu să umble cu pași apăsăți, dus pe gânduri, în jurul neliniștitului căpitan. După ce îl înconjură de două ori, mușchii lui Aban arătau încordați precum coardele unei lire.

Sayyid se ridică pe vârfuri, dar, chiar și așa, era cu un cap mai scund decât bărbatul acesta uriaș. „Du-te acum și spune-i lui Sitis că îi cer să se prezinte în camera mea”. O broboană de sudoare se rostogoli de pe fruntea căpitanului în ochi. Însă, fiind bine instruit, soldatul nu se clinti. „Nu vei spune nimic în apărarea ta, Aban. Nimic”.

Chipul căpitanului era măcinat de întrebări, însă inteligența îi dădea ghes să tacă. „Da, stăpâne”, spuse, cu o plecăciune scurtă, și ieși cu pași mari din încăpere. Robele negre îi fluturau în vântul stârnit de graba cu care se retrăsese.

Sayyid chicoti. Nu-și putea închipui pedeapsă mai potrivită pentru Aban decât să dea piept cu furia lui Sitis. Un hohot plin îi zgudui pânțele la gândul că Aban avea să o mâne pe Sitis în sus pe patru rânduri de trepte, până în dormitorul său, și să îndure amenințările și ucuzele ei. Dacă era adevărat că Elihu îl văzuse pe Aban în canion, atunci Sitis știa cu siguranță că Sayyid pusese la cale cea din urmă decădere a soțului ei. Cântărind probabilitatea ca Elihu să-l acuze pe Aban în mod public înaintea bătrânilor cetății, hotărî că trebuia să-l uranjeze prompt pe tânărul discipol al lui Iov. De Sitis a lui, însă, se va ocupa în persoană.

„Stăpână, rogu-te, șezi!” Cu brațe mângâietoare, Nada o

îndrumă pe Sitis către o bancă ținută cu nestemate, așezată sub un măslin din curtea lui Sayyid. Sitis îi oferă un zâmbet slab, dar faptul că stătea în picioare, ședea sau stătea întinsă pe spate nu avea să-i schimbe adevărata situație. Era lipsită de orice mijloace de trai, iar Sayyid aranjase lucrul acesta.

„Cum de-am putut fi oarbă atâta amar de vreme?” întrebă, fără a ușlepta, cu adevărat, un răspuns. Iov încercase să o avertizeze de firea înșelătoare a lui Sayyid.

Chiar și în urmă cu câteva clipe, când plecase împreună cu Nada de la altarul sacru, o implorase din ochi să fie precaută. „Shobal, Lotan”, orăcăise numele păzitorilor de vite care sosiseră la altar cu spaima în oase, dar nevătămați. Elihu ceruse să o însoțească și să-i ia și pe vâcari pe post de escortă, însă ea știa mai bine că avea cele mai mari șanse de reușită dacă se întâlnea singură cu Sayyid.

Doica o trase la pieptul ei și o mângâie pe păr. „Nu știm de ce se afla căpitanul lui Sayyid în canion, azi-dimineață. Păstrează-ți judecățile până când vorbești cu el, Sitis, dragă!”

Pe lângă ele trecură câteva servitoare, la început doar câteva, însă pe măsură ce așteptarea se lungi, tot mai multe se plimbau, ca din întâmplare, prin curte. Fără îndoială că erau uluite că prima oară când marea doamnă din Uț vizita casa lui Sayyid o făcea într-o stare atât de răvășită.

O servitoare bătrână se apropie timidă și îngenuche înaintea ei. „Stăpână, pot să-ți aduc niște vin dulce?”

Uitându-se la fața femeii, Sitis avu senzația că ridicase în

mână o oglindă de bronz. Stomacul i se strânse. În genunchi înaintea ei, stătea înfiorătorul adevăr al obsesiei lui Sayyid. Cuprinsă de panică, se ridică în picioare și alergă de la o servitoare la alta, studiindu-le părul, ochii, buzele. „Nada, ele sunt eu!” țipă ea, cotropită de o nouă oroare.

Nada își plecă ochii, părând incapabilă să răspundă.

„Ai știut?” o întrebă Sitis. „În patruzeci de ani, eu n-am vizitat niciodată casa lui Sayyid, dar tu ai venit aici de multe ori, la porunca mea. Tu le-ai văzut pe femeile acestea, Nada!” în tăcerea ce se așternu, lăsă să plutească, nerostită, trădarea.

În sfârșit, cu buzele tremurând de emoție, Nada își ridică privirea. „Sayyid te-a iubit încă de când erați copii, fata mea. Am crezut că dragostea lui este pură, incapabilă de răutăți. Te rog, ascultă numai ce are de zis!”

„Stăpână Sitis”. La poalele scărilor, stătea căpitanul lui Sayyid. De când era acolo? Cât de mult auzise? „Stăpânul meu îți cere să te prezinți în camera lui”. Tânărul pe care îl știa drept Aban făcu o plecăciune ușoară, evitându-i privirea.

„Vino, Nada”, spuse Sitis, făcându-i semn bătrânei să se ridice. Pe toți zeii, doar nu avea să meargă în camera lui Sayyid de una singură!

„Regret, stăpână, dar jupânul Sayyid îți cere să te înfățișezi singură”. Silueta impunătoare a lui Aban blocă scările când femeile se apropiară.

Apucând-o pe Nada de mână, Sitis își zvârli bărbia în aer, cu o hotărâre tot atât de neînduplecată precum sabia hitită a căpitanului. „Știu că ești destul de puternic încât să-mi smulgi supunerea cu forța, Aban”, îi spuse, folosindu-se de

numele tânărului pentru a-l face să-și amintească de dățile când îl însoțise pe Sayyid în casa ei. „Poți să mă conduci pe scările acelea vie și *împreună* cu servitoarea mea, sau poți să-mi cari trupul lipsit de viață, *fără* servitoarea mea, până în dormitorul stăpânului tău. Tu decizi ce ar prefera Sayyid”.

Cu ochii ațintiți asupra trupului masiv și a fălcilor înțeleștate ale Nadei, tânărul se feri nervos din calea lor. „Bine, dar ea nu scoate o vorbă”, spuse, aruncându-i Nadei o privire amenințătoare, înainte de a urca scările.

Sitis oftă ușurată și începu lungul urcuș. Aban înșfăcă o lampă de perete dintr-o crăpătură și i-o înmână. „Vei avea nevoie de asta”. Preț de o clipă numai, ochii li se întâlniră și Sitis zări în ei un licăr de... era oare compasiune? Remușcare? Vină? Tot atât de neașteptat, însă, bărbatul se întoarce și își continuă marșul în sus, pe scări.

Sitis se aprinse din nou. „Cum îndrăznești să-mi ataci și să-mi jefuiești casa?”

Tăcere. El mășălui mai departe.

„Și pe urmă să dai foc tuturor posesiunilor noastre!” Glasul i se dezintegrează într-un vaicăr. De atâta urcat, picioarele îi ardeau și emoțiile îi pârljeau gâtul.

Figura gigantă, înveșmântată în robe negre, călca apăsător scările din fața ei, fără vreun comentariu.

„Oprește-te!”

El continua să o ignore.

Vrând cu disperare un răspuns, Sitis se aruncă la picioarele lui și se agăță cu putere de ele. Namila de bărbat ateriză pe palme și genunchi. Simțindu-se sufocată de un val de groază, Sitis se lipi cu spatele de zid, gata să înfrunte retalierea lui înverșunată.

Aban își întoarse spre ea fața netedă și bronzată, însă de pe ea lipsea mânia la care se așteptase. El întinse o mână spre ea. Ea tresări, crezând că vrea să o lovească. Însă nu veni nicio lovitură.

Sitis își ridică privirea și găsi întinsă o mână ce aștepta să o ajute să se ridice în picioare. „Rogu-te, vino, stăpână Sitis!” îi zise un glas blând. „Stăpânul meu îți va răspunde la întrebări”.

Altarul din vârful muntelui se dovedise o scăpare deșteaptă din mâinile bandiților și un adăpost sigur în fața flăcărilor, însă când soarele își înteeți strălucirea, viitorul deveni înnegurat. Bucuria care îi încercaseră la întoarcerea lui Shobal și Lotan se preschimbă în jale la plecarea lor.

„Ne-am mânjit cu noroi și funingine și am scăpat fugind cu cămilele jupânului lov, amestecându-ne printre Cei-fără-de-Nume”, le istorisise Shobal mai devreme, când sosiseră. „Când ticăloșii de bandiți au început să se certe pentru partea lor din jaf, ne-am făcut nevăzuți. Am tiul că vei veni la altar, jupâne lov”. Șovăind, dădu următoarelor sale cuvinte rezonanța unei trâmbițe. „Dar niciunul dintre noi nu mai are nimic de adus jertfă”.

Lotan încuviință din cap și făcu un pas înainte. „Dacă Sayyid este vârat în tărașenia asta, jupâne lov, trebuie să ne gândim la siguranța familiilor noastre”, zise cu glas înecat. „Eu și cu Shobal – ei bine, regretăm că suntem nevoiți să te părăsim în felul acesta...” Și cu acestea, glasul i se stinse treptat, aidoma unui cântăreț din fluier rămas fără suflu.

Dina privea acum siluetele văcarilor lui lov pierzându-se în depărtare, printre valurile de căldură. *Vom pieri cu toții,*

El Şadai - aidoma cuvintelor, aidoma siluetelor, aidoma suflării? Simţea drept în creştetul capului bătaia opresivă a razelor soarelui şi banca de piatră înfierbântându-se sub ea.

Luă un cearşaf din olandă de pe stiva de lângă ea şi îi înmână Nogahlei o cuvertură din movila de aşternuturi pe care le aduseseră cu ele din camera lor. „Trebuie să rupem pânza aceasta în bandaje cât un lat de palmă”.

Ceva mai departe, Elihu umbla cu paşi mari încoace şi încolo. Dina îşi ridică capul, ferindu-şi ochii de soare. „Ai ceva de făcut, sau vrei să-ţi dau eu de lucru?” îi spuse cu jumătate de zâmbet. Elihu, însă, se încruntă ca şi când avea de-a face cu un copil obraznic.

Veni iute până la ele, urmat de umbra subţire aruncată de silueta lui zveltă. „Treaba mea, dacă trebuie neapărat să ştii - şi se pare că trebuie - este să-l înfrunt pe cel mai şiret şi înşelător bărbat din toată cetatea Uţ. Trebuie să dovedesc vinovăţia lui Sayyid înaintea bătrânilor cetăţii, dar nu am nici martori, nici mijloace, nici vreun sprijin, nici din partea prietenilor, nici a familiei lui Iov”. Pe măsură ce enumera imposibilităţile, se făcea tot mai stacojiu, însă Dina refuză să se lase înjosită.

„Ei bine, în timp ce te ocupi de asta”, spuse ea, cu egală fervoare, ridicându-se în picioare, „ne poţi găsi şi un adăpost. Şi asta cât mai curând!” îşi accentuă ultimele cuvinte cu o mişcare a capului şi se întoarse la locul ei, lângă Iov. „Nu mai poate face faţă soarelui acesta multă vreme şi am nevoie de ajutorul tău ca să-i oblojesc rănila”.

Crezându-l fără cunoştinţă, începu să-i ridice roba în dreptul pieptului. Iov, însă, gemu. În căldura aceea pârjolitoare, o parte din bubele acelea pline de puroi

începuseră să se prindă de haine. „Îmi pare rău. Iov”, îi zise, înecată de emoții. Rugăciunea era singura ei speranță. *El Șadai, te rog dă-i lui Iov mângâierea unei dulci inconștiențe, ca să nu mai simtă nicio durere cât îi îngrijesc eu rănilor.*

„De ce?” îi întrerupse petiția tăcută vocea chinuită a lui Iov.

Elihu veni în grabă și se lăsă în genunchi lângă el. „Ce vrei să zici, Abba? De ce – ce?”

„Bube pentru că am... păcătuit?” Cuvintele lui Iov păreau mai îndurerate decât cele mai adânci răni ale sale. Dina cunoștea genul acesta de suferință lăuntrică. Ea însăși își pusese de o mie de ori aceeași întrebare, când viața ei se făcuse praf și pulbere, după Sihem.

„Nu, Abba. Bubele tale nu sunt din cauza păcatelor tale”. Ochii lui Elihu se umplură de lacrimi. „Îți aduci aminte, am adus o jertfă ieri dimineață! Ești iertat”.

Iov deschise ochii, iar Elihu se trase mai aproape ca să-întâlnească privirea. Profesorul părea că își cercetează, încearcă, imploră elevul. „Sigur? Nicio jertfă... azi”. Lacrimile începură să curgă șuvoaie din ochii lui Iov, urmând brazdele adânci și neregulate ale rănilor proaspete din carnea vie.

„Abba, adu-ți aminte de învățăturile lui Sem! Câtă vreme au fost în urcă, Noe n-a putut aduce arderi-de-tot, dar a fost ascultător în inima lui și a strâns animale curate pentru jertfele pe care avea de gând să le uducă după ce se va fi terminat călătoria”. Vocea lui Elihu se frânse și tânărul își șterse fața. „Abba, vei aduce din nou jertfe într-o bună zi. El Șadai îți cunoaște inima”. Plângând în hohote, își îngropă fața în mâini.

„Lacrimile ard”. Chipul chinuit al lui Iov dădea la iveală o durere mult mai adâncă decât cea trupească. Era devastat pentru că nu avea nimic de oferit Dumnezeuului pe care îl iubea și îl sluja din toată inima.

Precum porumbelul ce se așază pe cuib, obiectul jertfei lui Iov se întipări în inima Dinei. „Lacrimile tale sunt arderea ta de tot, Iov”, îi /. șse Nu învățase lucrul acesta așa cum Elihu învățase istoria lui Noe, în Casa lui Sem, însă El Șadai îi era martor că era adevărat în clipa aceea. Finalitatea pe care o simțea în duhul ei o surprindea, iar ușurarea de pe fața lui Iov era o încântare.

Uimit, Elihu își ridică privirea. „Ce-ai spus?” Chipul, precum un mormânt nepătat, nu-i trăda câtuși de puțin gândurile.

„Lacrimile lui Iov ard ca focul”, explică Dina, cu ceva mai puțină încredere în sine acum, când era luată la întrebări de un erudit. „El le oferă lui El Șadai, cu durere și pocăință. Nu sunt oare lacrimile lui mai costisitoare decât arderea unui animal care nu-i aduce nicio durere personală?” Se uită în jos, la ochii închiși ai lui Iov, la buzele crăpate care se încrețeau într-un zâmbet firav. Una din lacrimile ei se rostogoli pe fața lui și se amestecă cu ale lui într-o rană adâncă de pe obraz. Dina se trase înapoi. Detesta gândul că adăugase la durerea lui. Ștergându-și ochii, spuse, „N-am nici cea mai mică îndoială că Iov va jertfi sute de miei când călătoria aceasta se va fi sfârșit. Dar deocamdată, lacrimile lui ajung”. Dina rămase cu privirea ațintită asupra lui Iov, devenind deodată indiferentă la reacția lui Elihu. În duhul ei, știa că Iahve era mulțumit.

„Cred că mai curând aș înfrunta o sută de bandiți decât

să mă ceri cu tine”, îi întrerupse pacea glasul liniștit al lui Elihu. Dina se uită în ochii lui apropiați, care acum erau plini de compasiune și tandrețe. Zâmbetul lui blând o descumpănea. „Pe Uzahmah am iubit-o, dar tu mi-ai câștigat admirația”. Coborându-și privirea spre Iov, ca pentru a-și aduna curajul, mai spuse, „Pesemne că El Șadai ne-a adus în casa lui Abba Iov pentru un plan al Său, mai mare decât ale noastre”.

Fruntea lui Iov se încreți, smulgându-i un geamăt.

„Iov, ce este?” întrebă Dina, recunoscătoare pentru distragere. Dacă Elihu își socotea ultima remarcă preludiu pentru o logodnă, avea nevoie la modul serios de sfaturi asupra purtării bărbaților cu femeile.

„Elihu... acuză-l pe Sayyid... acum”, zise Iov, înghițind cu mare greutate.

Chiar atunci, apărură Nogahla cu o frunză de ceai de mentă. „Poftim, stăpâne Iov! Pune-o pe limbă”.

După ce supse câteva clipe frunza, Iov deschise ochii cu mai multă claritate, iar Nogahla îi oferă un zâmbet satisfăcut. „Elihu, trebuie să-l acuzi pe Sayyid la poarta cetății *acum*”. Deși cuvintele îi erau pocile din cauza frunzei de ceai, hotărârea îi devenea tot mai acerbă. „Când Sitis îi va spune lui Sayyid că tu știi că el este responsabil, va încerca să te ucidă”.

Dina bobină în minte îngrozitoarea posibilitate că visul urât în emise aflau nu ajunsese la capăt și că se aflau abia la începutul unui nou capitol al unei povești fără sfârșit.

„Dar cum rămâne cu Ima Sitis?” întrebă Elihu, cu glas ascuțit, alarmat.

„Dacă te duci la bătrânii cetății în clipa aceasta, îl vor

convoca pe Sayyid numaidecât și vor întrerupe planurile pe care le are pentru Sitis, oricare ar fi acelea”. Iov înghiți cu greu și își pironi cu privirea fostul viitor fiu. „Elihu, trebuie să pleci din Uț imediat după judecată! Nu te poți întoarce aici după ce îl învinovățești pe Sayyid. Ia una din cămilele pe care văcarii le-au adus înapoi și du-te degrabă la fratele lui Sitis, Bildad, și la unchiul Elifaz! Ei sunt singurii care ne pot ajuta”.

Sayyid își strânse cingătoarea și își netezi roba. Ridicol. Era agitat precum o mireasă virgină. Clinchetul sandalelor pe pardoseala de piatră, care se auzea de dincolo de camera lui, îi uscaseră gura și chiar în clipa când se întinse după cupa de vin, în pragul ușii se ivi Aban cu Sitis și Nada.

„Stăpâne Sayyid, au sosit stăpâna Sitis și servitoarea ei”, anunță căpitanul, cu o plecăciune. Sayyid înghiți în același timp vin și aer, ceea ce îl făcu să împrăște și să scuie ca o cămilă nemulțumită. Nu era tocmai impresia nobilă pe care și-o închipuisese pentru prima vizită a lui Sitis în dormitorul lui. În vreme ce Sitis și Nada îl priveau cu ochii mari din prag, Aban fugi lângă el.

„N-am nimic. N-am nimic”, respinse Sayyid stânjenitoarele tentative de îngrijorare ale căpitanului său, dregându-și glasul și ștergându-și lacrimile înăbușite. Punându-și apoi cupa pe tavă, se îndreptă cu pași mari spre iubita lui și îi luă fața în mâini. „Pe toți zeli, Sitis, arăți ca moartea!”

Pe oricare bărbat mai slab l-ar fi zdrobit privirea de piatră întunecată a femeii, dar pe Sayyid îl atrăgea tocmai aerul ei regesc. „Poate că usta ai și vrut când ți-ai trimis căpitanul să-mi dea foc la casă, azi-dimineață, Sayyid!”

Mângâindu-i obrazul cu degetul mare, Sayyid sesiză o fisură în impunătorul zid al stăpânirii ei de sine – un ușor tremur al bărbiei. „Știi că nu ți-aș face niciodată rău, dragostea mea!”

Sitis încercă să se tragă înapoi și, în zbaterea ei, degetele lui i se încurcă în păr. Zvârli din cap și scânci când inelele cu nestemate de pe degetele lui se încâlciră în şuvițele ei negre. „Sitis, așteaptă!” îi zise Sayyid și, sub imperiul frustrării, o prinse de cap și o scutură ca pe un doiv. „Nu te mai zbate!”

Prințesa lui ismaelită încremeni cu ochii lărgiți de groază. Un porumbel speriat prins în capcana unui păsărar.

Bătrâna doică începu să descurce, cu degete tremurânde, părul stăpânei sale din inelele lui.) rlupe Sayyid, stăpâna mea a venit să-ți ceară ajutorul”, îi zise, odihnindu-și mâna pe antebrațul lui și amintindu-i, cu o privire dojenitoare, că Sitis prefera promisiunile dulci în locul amenințărilor înțepătoare.

Încet, cu blândețe, Sayyid îi dădu drumul, iar Sitis se dădu câțiva pași înapoi, în brațele deschise ale Nadei. Apoi, își studie iubita din vârful capului și până la călcâie. Avea picioarele prăfuite și însângerate. Fără îndoială că ultimele două zile fuseseră mai înțesate de primejdii decât cele mai sălbatice închipuiri ale ei.

„Sitis, fata mea, cum de te-ai putut gândi că ți-aș dori vreodată răul?” Luând-o de mâini, privi cu luare-aminte fiecare trăsătură a chipului ei frumos. „Mi se frânge inima când văd greutățile care ți-au lăsat urme pe tot trupul”. Ochii îi rătăceau pe fiecare rotunjime, pe fiecare linie a figurii ei. Aștepta ziua aceasta de patruzeci de ani. Nu

trebuia să năruie, printr-un acces de mânie, eforturile pe care le depusese atâta amar de vreme.

Foarte, foarte încet, ea își retrase mâinile din strânsoarea lui. „Dacă n-ai avut nicio legătură cu focul de azi-dimineață din casa mea, Sayyid, explică-mi de ce căpitanul tău posta bandiți la fiecare ieșire”.

O singură lacrimă se rostogoli de-a lungul obrazului ei, atârând primejdios de vârful bărbiei fără cusur. Sayyid tânjea să prindă picătura singuratică pe degetul său și să-i guste dulceața sărată.

„Sayyid, m-ai auzit?” întrebă Sitis. Bătaia ei ușoară din picior alungă obiectul distragerii lui și lacrima se rostogoli în cascadă pe gâtul ei zvelt.

„Sigur că te ascult, Sitis, fetițo! Sunt doar din cale-afară de uimit că n-ai știut”, îi răspunse Sayyid, dând cea mai bună impresie de confuzie de care era în stare. „Dar cum ai fi putut ști? În zori, dormeai dusă în dormitorul tău”. Făcându-i semn lui Aban să se alăture conversației lor, își începu fantasticul neadevăr. „Vezi tu, Aban a văzut cel dintâi același fulger divin care v-a omorât oile. A apărut din nou pe cerurile din Uț azi-dimineață, chiar la crăpatul zorilor”. Se uită spre Aban, iar tânărul își simulă, în grabă și cu jumătate de inimă, acordul. „Căpitanul meu nu posta bandiți la ieșirile din casa ta, dragostea mea. Încearcă să-și vâre cu forța oamenii în casa ta ca să vă salveze de o altă tragedie divină”.

Un încântător v se formă între sprâncenele lui Sitis. „Tragedie divină?”

Sayyid își dădea seama că povestea părea trasă de păr, dar nu fusese oare ziua tragediei lui lov tot atât de șocantă?

În mod sigur, el avea de gând să înșire aceeași poveste tuturor celor din Uț, cu tot atâta credibilitate precum restul distrugerii lui Iov. „Da, focul zeilor s-a răsfrânt asupra balcoanelor și ferestrelor voastre, incendiindu-vă casa. Aci *bandiți*, cum le zici tu, nu erau alții decât oamenii tocmiți de mine și pe care Aban încerca să-i strecoare pe ușile casei voastre ca să vă salveze”. Ridicându-se, îl strânse pe Aban de umăr cu o mână plină de autoritate. „Căpitanul meu și douăzeci de alți martori au văzut o dungă de lumină spintecând cerul și aprinzând un infern în casa voastră, Sitis. Mă tem că aceasta este o altă retribuție divină pentru păcatele soțului tău împotriva zeilor”.

„Mincinosule!” strigă Sitis, năpustindu-se, furioasă, asupra lui, zvâcnind din pumni. Aban, însă, se grăbi să o potolească. Vânjosul căpitan o ținu îndoită pe un braț de-al său, iar femeia se zbătu și lovi până când vlaga o părăsise și începu să plângă cu suspine.

Stând în picioare ca o statuie, Nada ținerea de mânie văzând că stăpâna ei își pierde orice demnitate. „Sitis a mea a îndurat destule și fără să adaugi minciunile tale, Sayyid”, zise, făcând un pas înainte, folosindu-se de toată influența ei de o viață asupra băiatului de fermier devenit acum un negustor proeminent. „Poruncește căpitanului tău să-i dea drumul. Stăpâna mea a venit să-ți ceară ajutorul”.

La auzul vocii ei, Sitis se liniști. Drept răspuns, Aban o lăsa ușor cu picioarele pe pardoseală, mângâind-o, stângaci, cu mâinile lui mari, pe spate. „Te simți bine, stăpână Sitis?” șopti tânărul, învăluit într-un aer ciudat de stânjeneală.

Sayyid își miji ochii. *Cum îndrăznește Aban să asculte de*

porunca Nadei fără aprobarea mea? Numai stăpânului său îi datorează credincioșie. „Sitis se va simți bine când se va pleca înaintea voinței mele”, spuse, păstrându-și tonul scăzut, în vreme ce îi aruncă căpitanului său o privire înverșunată.

Cuprinzându-i bărbia în palmele făcute căuș, o luă pe Sitis pe după ceafă și se aplecă spre ea până când șoapta lui aproape îi atinge buzele.

„Nada zice că ai venit să-mi ceri ajutorul, dar eu n-am auzit decât acuzații până acum”. Îi putea mirosi frica în răsuflarea ei caldă. „Dacă vrei ajutorul meu, cere-l! Dar în termenii mei, Sitis, fetițo!” Simțindu-i bărbia tremurând în strânsoarea lui, îi dădu drumul și se dădu înapoi. Starea ei zdrobită îi înfiora pielea și inima.

„Nada are dreptate. Am venit, *într-adevăr*, să-ți cer ajutorul”, zise Sitis, ștergându-și lacrimile și mângîindu-se cu funingine pe față. „Iov s-a trezit azi-dimineață cu niște bube urât mirositoare și pline de puroi, din cap și până în tălpi. Va muri dacă nu facem rost de bandaje, adăpost și mâncare, Sayyid”. Aidoma unui copil care modelează o minge de lut, își forță colțurile buzelor să se ridice într-un zâmbet chinuit. „Ne poți ajuta până când trimit vorbă familiilor noastre?”

Inima lui Sayyid începu să cante la auzul cuvintelor «va muri», însă lumea i se înnegură când Sitis pomeni de familiile lor. Atunci când tocmise chaldeenii, împreună cu Bela, ca să ruineze negoțul lui Iov cu cămile, singurele considerații după care se ghidase fuseseră acelea de a câștiga dragostea lui Sitis. Bela urmărea să scadă averea lui Iov și să-și asigure favoarea lui Esau ca succesor al regatului edomit. Dar dacă Sitis trimitea mesageri prințului

Bildad, fratele ei ismaelit, sau lui Esau, străbunicul lui Iov, oștile unificate ale ismaeliților și edomiților îi puteau nimici atât pe el, cât și pe Bela.

„Nu pot să cred că Iov s-ar dezonoara în halul ăsta, cerșind ajutorul familiilor voastre”, îi zise, cu un rânjel plin de dezgust autentic. „N-ai zis că soțul tău e pe moarte, Sitis? De ce să se facă de rușine în sânul familiilor voastre? Lasă-l să moară edomit cu demnitate!”

„Nu va muri dacă ne ajută”, spuse ea, ridicându-și bărbia. Vâna ismaelită de încăpățănare îi revenise.

Sayyid o privi cu luare-aminte, analizând ramificațiile propriiei moșteniri. Dacă auzea zvonuri că Sayyid – un ismaelit – se purtase cu răutate cu strănepotul său favorit, părintele edomiților era în stare să pornească un întreg război împotriva ismaeliților și să rupă tratatul încheiat prin căsătoria lui Iov cu Sitis.

Trebuia să posteze gărzi ca să se încredințeze că Sitis nu trimitea mesageri nici ismaeliților, nici edomiților. Pentru siguranță, însă, trebuia să continue să pară, cât de cât, binevoitor.

„Ah, Sitis, fetițo”, gânguri apoi, „categoric că te voi ajuta!” Sitis se luminează la față și trăsăturile ei se înmuiară de ușurare. Atunci, văzându-și avantajul, Sayyid îi întinse o mână. *Să vină înapoi la mine dacă îmi vrea favorul.*

Precaută, Sitis își puse o mână într-a lui.

„Azi voi tocmi niște oameni care să înceapă restaurarea casei tale, dar va dura multe luni pline, dragostea mea”. Îi duse mâna la buze, cu ochii împotmoliți într-o privire flămândă. Ea nu se trase înapoi, ci îl lăsă să-i guste dulceaga pielii. „Și îi voi pune lui Iov la dispoziție un loc în

care să se recupereze din boala lui, dacă...”

Fragilele colțuri de lut ale zâmbetului ei se fărâmițară. „Sayyid, niciodată nu mă voi mărita cu tine”. Buzele îi tremurară și o podidură din nou lacrimile. „Îmi iubesc soțul. Întotdeauna îl voi iubi pe lov”.

Sayyid își strânse mâna în jurul mâinii ei. Îi adulmecă pielea, urcând spre bra (și, când buzele lui găsiră gâtul ei, o trase mai aproape de el. *De ce trebuie să mă sfidezi?* Pierzându-și brusc orice preocupare față de edomi) i și ismaeli (i, gustă sarea și funinginea ce se amestecaseră pe gâtul ei. „Așadar, mai curând ți-ai lăsa soțul să rabde de foame decât să le măriți cu mine, Sitis, fetițo?”

Ea se smulse din mâna lui ca mușcată de un șarpe. „Nu înțeleg. Ce vrei să zici?” Dându-se înapoi, se refugie în spatele Nadei, ca și când bătrâna ar fi putut-o apăra în vreun fel.

„Vreau să zic că dacă te încăpățânezi să mă refuzi, nu mă voi opri și nu numai că îi voi refuza lui lov hrana și adăpostul, ci vă voi face pe loți să vă doriți moartea”. Rotindu-se în jurul obsesiei sale din copilărie uidoma unui vultur, se aplecă spre ea sfâșiind vestigiile demnității ei zdrențuite. „Elihu va fi izgonit din U („căzut în dizgrație și umilit. Dina și mica ei servitoare vor muri de foame, fără să aibă cu cine să se mărite și pe cine să slujească. Iar tu, prințeso, îți vei petrece zilele curățând ulcioare și șmotruind podele, ca o servitoare de rând”. Râse, așteptându-se ca ea să se prăbușească sub greutatea noii sale amenințări.

Sitis, însă, îi cercetă sufletul. Găsind, parcă, oarece tărie lăuntrică în ciuda existenței ei vrednice de milă, îi șopti, „Sayyid, de ce faci asta? Mi-ai fost cel mai bun prieten, de

când mă știu. Tu mi-ai deschis inima către Al-Uzza după ce El Șadai mi-a închis pântele. Dacă n-ar fi fost bunătatea ta, mi-aș fi putut pierde mințile”. Se întinse spre el și îi puse cu blândețe o mână pe obraz. „Ticălosul acesta din fața ochilor mei nu este tovarășul care m-a sprijinit prin mijlocul a tot felul de greutăți”. Făcând că (n-a pași îndrăzneți spre Sayyid, care se dădu unul înapoi, mai spuse, „Te rog, prietene, nu-mi cere să-mi dezonzorez familia denunțându-mi soțul în cetatea care mi-a fost dată ca zestre!”

La atingerea ei, inima lui Sayyid se topi. Vreme de patruzeci de ani așteptase dragostea ei. Inima i se războia cu mintea. Mai putea aștepta încă puțin? Să găsească, poate, o altă cale de a o peți, de a o câștiga?

Nu. Gata cu așteptarea! O va poseda, pur și simplu – cu sau fără dragostea ei. Nu se încumeta să-și ridice în cap răzburarea edomiților ucigându-l pe Iov. Moartea strănepotului favorit al lui Esau avea să vină de la sine, după spusele lui Sitis. Iar dacă propriile planuri continuau să propășească, la urmă, când toate se vor fi spus și făcut, va putea chiar să se întreacă cu Bela în bogății.

Acoperind mâna pe care Sitis i-o pusese pe obraz, o întoarse și îi sărută palma. Ea nu se trase înapoi. „Sitis, te rog, iartă-mă dacă par nepăsător. Aș dori să vorbesc cu tine între patru ochi”, îi zise.

Cuprinsă de panică, Sitis se întinse spre îmbrățișarea mângâietoare a Nadei.

Însă Sayyid se postă între ele și, cu ochii pironiți asupra ei, i se adresă servitoarei, „Nada, căpitanul meu îți va arăta unde este bucătăria. De acum, vei lucra pentru mine”. Simțind în spatele lui șovăiala bătrânei și văzând fața

îngrozită a lui Sitis, continuă, „Sitis, spune-i Nadei cât ești de recunoscătoare pentru bunătatea mea”.

Sitis se uită de la Nada la Sayyid, oscilând între o voință de fier și supunere voită. În cele din urmă, nemaipomenita iapă sălbatică fu îmblânzită de zăbala și frâul lui Sayyid. „Du-te, Nada”, îi zise servitoarei, plecându-și capul. „Trebuie să fim recunoscătoare pentru ajutorul lui Sayyid”.

Pe fața lui Sayyid se strecură un zâmbet leneș, satisfăcut. *Cea dintâi dintre multe victorii*, se felicită el.

Chiar în clipa când Aban și Nada ajunseră la ușă, în prag se ivi un mesager, cu răsuflarea tăiată. Jupâne Sayyid?”

„Da, tu cine ești?” vru să știe Sayyid. Avea să o găsească pe servitoarea care îi dăduse voie acestui străin să intre în dormitorul său privat și va pune să fie biciuită. Chiar atunci, de o parte și de alta n mesagerului apărură două gărzi cu săbiile scoase. „Și ei cine sunt?” „Tu și căpitanul tău sunteți convocați la poarta cetății să răspundeți unor acuzații, jupâne Sayyid”. Măsurând din ochi înălțimea și lățimcu lui Aban, mesagerul se dădu un pas înapoi.

Sayyid răsă și o prinse pe Sitis de braț. „S-a făcut o greșală teribilă. Mă voi duce la bătrânii cetății și voi risipi confuzia, dar căpitanul meu are îndatoriri în altă parte. Iov este bolnav și va fi adăpostit în curtea din dosul bucătăriei casei lui până când i se vindecă rănila, iar Aban se pregătește să o conducă pe stăpâna Sitis în noua ei casă”.

Mesagerul păru tot atât de încurcat precum cele două gărzi care îl însoțeau.

„Da, stăpâna Sitis este noua servitoare a soției jupânului Bela”, spuse Sayyid și, auzind-o pe Sitis icnind, o îmbrânci în brațele lui Aban. „Cele două femei din casa lui Iov sunt

cerșetoare și ar trebui tratate ca atare”. Înclinându-se spre căpitanul său, șopti, „Eu mă voi ocupa de aceste învinuiri. Tu ai grijă de Elihu după audiență, când va pleca pe poarta cetății”.

Partea a II-a

— Din Iov 19

Iată, țip de silnicie, și nimeni nu răspunde; cer dreptate, și dreptate nu este!... M-a despuiat de slava mea, mi-a luat cununa de pe cap, m-a zdrobit din toate părțile, și pier... Oștile Lui au pornit deodată înainte, și-au croit drum până la mine și au tăbărit în jurul cortului meu. A depărtat pe frații mei de la mine, și prietenii mei s-au înstrăinat de mine. Rudele mele m-au părăsit, și cei mai de aproape ai mei m-au uitat... Suflarea mea a ajuns nesuferită nevastei mele... Aceia în care mă încredeam mă urăsc, aceia pe care îi iubeam s-au întors împotriva mea.

Dina stătea trează și asculta respirația înceată și regulată a Nogahlei, așteptând ca strălucirea zorilor să se strecoare prin perdeaua llendurită ce acoperea intrarea în peștera văduvei Orma. Îndelungata nu nă trecuse fără ploi dătătoare de viață, însă soarele văratic își arunca m/. Cle stăruitoare din zori. Peștera strâmtă din stâncile săracăciosului «retor întâi al cetății Uț, în care locuia văduva, era un cuibușor cam aglomerat pentru trei femei, dar cu fiecare lună și schimbare de anotimp, inimile acestora se contopeau în sânul unei familii iubitoare.

Pentru că era cea mai scundă, Nogahla dormea lungită lângă zidul din spate. Dina își așternuse perne din lână zdrențuită lângă capul ei și își întindea picioarele lungi lângă zidul dinspre răsărit. Spre marea groază a micuței cușite, văduva dormea de cealaltă parte, în fața Dinei, cu capul la picioarele Nogahlei. Văduva, însă, o încredințase că nicio altă pereche de picioare din lume nu mirosise

vreodată atât de puternic a boboci de henna. Între ele se înălța un foc pârlitor care le încălzea nopțile reci din deșert și le oferea lumină pe timpul zilei.

„Nogahla”, zise Dina, atingându-i umărul cu cotul. Fata se mișcă fără tragere de inimă. „Vino, azi ar trebui să mergem să schimbăm bandajele lui Iov înainte să ajungă Sitis”.

„Nici măcar nu s-a făcut dimineață”, răspunse cușita, întorcându-i spatele și trăgându-și neîncăpătorul petic de lână peste urechi. Saltelele umplute cu lână de odinioară zăceau în movilele veșnic crescânde de cenușă și gunoi din curtea din dosul bucătăriei lui Iov. În timpul renovării casei, Cei-fără-de-Nume făcuseră multe astfel de mormane, îngrămădind insulte și cenușă fină în rănilor lui Iov. Sayyid desăvârșise dizgrația adăugând cenușă din propriile vase de mangan și bălegar din grajdurile sale. Bătrânii cetății, urmând sugestiile lui, îl sechestraseră pe Iov pe proprietatea lui, sub amenințarea cu moartea în cazul în care ar fi încercat să plece. Dina se întrebă care teamă domina cetatea mai mult – de boala de piele de care suferea Iov, sau de amenințările cu retribuirea divină pe care le invoca Sayyid dacă încercau să-i dea o mână de ajutor marelui om de altă dată.

„Vino, Nogahla. Sitis plănuiește o vizită matinală astăzi și trebuie să încercăm să terminăm cu îngrijirile înainte să sosească ea”.

Nogahla nu se clinti.

„Știi bine că dacă se întoarce la lucru după ce se trezește nevasta lui Bela va simți biciul femeii”. Dina trase lână din mâinile servitoarei sale. „Nogahla, trezește-te!”

Fata țâșni în capul oaselor. Frustrarea îi era evidentă chiar

dinainte de a rosti vreun cuvânt. „De ce trebuie să mergem atât de devreme? Nevasta lui Bela doarme până la amiază”.

Dina întâmpină furia prietenei sale fără o vorbă. Micuța cușită știa că Sitis nu avea inima să vadă durerea lui lov când îl mutau pe o movilă nouă de cenușă. Dimineață de dimineață, îl instalau în vârful grămezii celei mai uscate de soare, nădăjduind să pună pe fugă infecția și să găsească cenușă mai absorbantă pentru rănilile sale supurânde.

„Stăpână, este jenant să bandajăm rănilile stăpânului lov fără ca stăpâna Sitis să fie prezentă”. Deși frustrarea Nogahlei era trecătoare, Dina își dădu seama că dincolo de suprafață musteau și alte preocupări.

„Știi că Sitis nu are stomacul de a se îngriji ea însăși de rănilile lui lov”, explică liniștită, „mai ales de când au devenit infestate de viermi”. Proviziile de tămâie și mir pe care Aban le luase de la doctorul lui Sayyid nu ținuseră decât primele șase luni. Acum, când stocul de bandaje era aproape epuizat, atât de multe din rănilile lui lov erau lăsate neacoperite.

„Gărzile lui Sayyid fac comentarii obraznice pentru că stăpânul lov este îmbrăcat într-o pânză ce-i acoperă doar coapsele”, zise Nogahla, privind focul și evitând căutătura ei. „Nu vreau ca Aban să gândească rău despre mine”.

„Poftim? Aban?” Dina simți un val de sânge inundându-i obraji. Băgase de seamă că mai-marele gărzilor lui Sayyid o privea pe Nogahla cu ochi sfredelitori. „De când îi zici căpitanului lui Sayyid «Aban»? Și de ce îți pasă atât de mult ce gândește un bărbat ca el?”

„Bună dimineața, frumoasele mele fiice”, se auzi un glas diafan din întuneric.

Dina se întoarse și zări silueta îndoită, nasul acvilin și părul cenușiu și răvășit al mamei pe care inimile lor o adora. „Îmi pare rău că te-am trezit, Orma”.

„Femeile bătrâne nu dorm niciodată, scumpa mea fată. Noi pur și simplu ne studiem pleoapele pe dinăuntru până când nu mai putem”. Pentru că văduva se mișca lent dimineața, Dina așteptă răbdătoare să se ridice în picioare și să facă cei șase pași în jurul focului. Orma cuprinse bărbia Nogahlei în palmele sale și zise, „Ascultă, frumoasa mea cușită, fă-mi onoarea de a îngriji de rănille stăpânului lov în locul tău. Mie îmi este ca un fiu, iar gărzile acelea n-ar avea neobrăzarea să vorbească uspru cu o femeie bătrână”.

„Nu, nu!” strigă Nogahla, cu o urmă de panică în glas. „Vreau să merg”. Lumina zorilor ce se revărsa prin găurile din perdea dădea la iveală ochii de un negru intens ai fetei.

„Ei bine, voi două terminați-vă târguiala pentru că eu trebuie să strâng puținul de ierburi și pansamente care ne-a mai rămas și să o întind la drum”, le zise Dina.

Deși își regreta asprimea cu care îi vorbise Ormei, nu avea vreme de pierdut până când se hotăra Nogahla ce să facă. Aruncând o privire în urmă, trase perdeaua și o văzu pe Nogahla sărutând-o pe văduvă pe obraz.

„Îți mulțumesc, dar nu mi-e rușine să-l ajut pe stăpânul lov”, spunea cușita. „Îmi doresc doar ca stăpâna Sitis să ne poată ajuta”, mai adăugă, făcându-i bătrânei cu mâna.

Dinei i se strânse inima. Și ea ar fi vrut ca Sitis să le poată ajuta, dar Sitis nu putea îndura suferința. Stăpâna îl putea vizita pe lov adesea doar seara, după ce își sfârșea îndatoririle de servitoare. Până atunci, atât lov, cât și Sitis

erau frânți de oboseală după bătlăliile de peste zi. Iov, cu Ceifără-de-Nume, punându-se la adăpost de glumele lor pline de cruzime și de lopețile de cenușă și bălegar. Sitis, cu soția lui Bela, încercând să ghicească ce anume ar ține-o departe de stâlpul de biciuit al acesteia.

„Îmi pare rău că inimii mele îi pasă de căpitanul lui Sayyid, stăpână”, întrerupse gândurile Dinei glasul dulce al Nogahlei. „Pot încerca să-l urăsc, dacă îmi spui de ce ar trebui să o fac”.

Cuvintele ei străpunseră inima Dinei. Erau oare emoțiile Nogahlei tot atât de simple precum înțelepciunea ei? „Nu ajunge că a distrus casa lui Iov ca să-l urăști?” o întrebă, pășind cu grijă la vale, pe cărarea abruptă de munte. Cele două alegeau întotdeauna poteca ascunsă ce ducea din peștera Ormei până la *siq*, în locul drumului mare ce trecea prin piață.

„Stăpână, Aban este uti soldat care urmează poruncile stăpânului său, așa cum se cuvine să-i facă orice servitor. Totuși, mi-a spus că îi pare rău pentru suferința prin care trec stăpânul Iov și stăpâna Sitis și că încearcă să găsească o cale de a-i ajuta”.

Simțindu-se în siguranță. NȚI să-și arate disprețul, din moment ce Nogahla venea în urma ei și nu o putea vedea, Dina își dădu ochii peste cap. „Aban locuiește în c-salui Sayyid, Nogahla, și este, probabil, tot atât de înșelător ca stăpân» uU & u. Dacă te gândești mai bine, abia dacă i-ai spus vreo vorbă. El sită cu cele patru gărzi lângă zidul curții din dosul bucătăriei lui Iov. e cu puțință să-ți pese de el, Nogahla? Este ridicol!” Pășind pe pământ drept, își iuți pasul. Nogahla se grăbi să o prindă din urmă.

„Inimii mele nu-i pasă de casa lui, stăpână. Îi pasă de el”. Dina auzi pașii Nogahlei rărindu-se. „Eu văd blândețea cu care o conduce pe stăpâna Sitis până în vârful movelei de cenușă când vine în vizită la stăpânul lov. Și-apoi, ai văzut cum ia apărarea stăpânului lov când bandiții încearcă să arunce cenușă și bălegar pe el?”

Dina se opri cu piciorul în aer și simți nasul Nogahlei izbindu-i-se de osul umărului. Pesemne că visase cu ochii deschiși. Chicotul fetei răsună între zidurile roșii ale rig-ului din jurul lor. Întorcându-se, Dina se cufundă în tăcere și, în lumina slabă a zorilor, studie inocența prietenei sale. *Tu cum poți să-i vezi pe alții atât de clar când eu abia dacă mă văd pe mine însămi?* îi zise în gând.

„Îmi pare rău, Nogahla”, spuse apoi tare. „Iertarea pare a fi o lecție pe care trebuie să o învăț din nou și din nou”. Întinzându-se să o mângâie pe obraz, adăugă, „Tot nu am încredere în Aban, dar trebuie să admit că îi tratează pe lov și pe Sitis cu bunătate – în condițiile date”. Cele două își reluară drumul spre movila de cenușă. Nogahla își împleti sprâncenele, gânditoare. „Iertarea este ca un măslin, stăpână. Odată ce prinde rădăcini, va crește și este greu de ucis. Cândva, ai învățat să ierți și, într-o zi, îl vei ierta pe Aban”.

Cuvintele prietenei sale păreau a înflori întotdeauna exact la țanc. Astăzi, ele scosese rădăcina amărăciunii care prindea rădăcini în inima ei, dar adeseori istețimea și înțelepciunea Nogahlei erau balsamul de care avea nevoie lov, acum când stocul ei de ierburi se împutina.

„Voi încerca să-l văd pe căpitanul lui Sayyid prin ochii tăi, prietena mea”. Apucând-o de mână, mai adăugă, „De fapt,

voi încerca să văd întreaga lume prin ochii tăi!” Merseă una lângă alta până când ieșiră din *siq-ul* îngust la lumina zilei.

Nogahla se uită cu jind la fântâna formată de izvoare în mijlocul celui de-al doilea sector, bogat, al cetății și ia apa ce se revărsa în cuscade în Uț. „Stăpână, poate că iertarea seamănă mai mult cu o îmbăiere. Trebuie să hm spălați de ea din nou și din nou”. Săltându-și nprâncenele, își întinse capul spre bazinul ademenitor.

Dina chicoti, amuzată de rugămintea ei șireată. „Poate că la întoarcere ne putem spăla”. Și ea tânjea să se simtă curată din nou – pe dinăuntru și pe dinafară. Amândouă purtau singurele rochii pe care le aveau, după ce își folosiseră hainele și fiecare petic de pânză pentru bandajele lui lov. Și trecuse mai bine de un an de la curățirea lăuntrică pe care le-o adusesese jertfa de dimineață de pe altarul din vârful muntelui lui lov. *Lacrimile tale sunt jertfa ta*, îi spusese ea lui lov atunci. *Dumnezeu îți cunoaște inima*. Dar erau acestea valabile și în dreptul ei? Știa El Șadai cât de mult tânjea inima ei să fie iertată și să ierte, că ar fi vrut să aducă o mie de miei ca jertfă dacă ar fi avut de unde?

Servitorii treceau grăbiți pe lângă frumoasele grădini și curți ale caselor negustorilor, zorind să-și îndeplinească corvezile de dimineață. Dina își feri privirea de molozul casei lui Enon. Mirosul de putreziciune se estompase, în sfârșit, însă ruinele îi aduceau mereu aminte de răutatea neînduplecată a lui Sayyid. Acesta îi convinsese pe bătrânii cetății să lase dărâmăturile neatinse, de teamă ca nu cumva să atragă asupra lor retribuția divină. Ea, însă, era convinsă că nu voia decât să-l pedepsească pe lov.

Relația lui cu Sitis continua să o nedumerească. În ziua în care Sitis îi făcuse cunoștință cu Sayyid, în curte, avusese impresia că el nutrea o afecțiune adâncă față de nevasta lui lov. Însă un bărbat îndrăgostit nu își făcea iubita sclavă în casa altui bărbat.

Cele două cotiră după colțul zimțat al canionului privat în care erau sculptate, în stânci opuse, precum soldații gata de luptă, casa lui lov și cea a lui Sayyid. „Stăpână”, șopti Nogahla, „când se va întoarce Elihu împreună cu rudele stăpânului lov? Cu fiecare zi care trece, se îmbolnăvește tot mai rău și nu sunt sigură câtă vreme mai poate lucra stăpâna Sitis ca servitoare. Ea nu a fost făcută pentru asta, așa ca noi – ca mine, vreau să zic”.

Dina îi zâmbi. „Stăpâna Sitis s-a descurcat remarcabil de bine pentru o femeie născută cu privilegii, dar ai dreptate, Nogahla”. Punându-și un braț, mângâietor, în jurul umerilor prietenei sale, adăugă, „Sper că Elihu va sosi în curând”.

La vederea gărzilor înveșmântate în negru, postate în jurul casei lui Sayyid, Dina își aminti ușurarea pe care o simțise la câteva zile de la plecarea lui Elihu, când auzise, întâmplător, despre eșecul uneia dintre ele de a-l prinde. „El Elyon este credincios!” îi povestise ea lui lov, încântată. „Trebuie să-i spunem lui Sitis că Elihu a scăpat teafăr și nevătămat și că, mai mult ca sigur, se va întoarce în curând, împreună cu rudele voastre”. lov încercase să aprobe din cap, încercase să zâmbească. Dar amândouă gesturile îi dădeau de-acum familiara față crispată de durere – respirația i se precipita, scrâșnea din dinți și ochii i se umpleau de lacrimi. Nu-și amintea să-l mai îi văzut zâmbind de atunci.

„Dina!” O voce ascultă răsună între perenii canionului și cele două femei se întoarseră. În urma lor alerga Sitis. „Așteaptă, vreau să îți vorbesc înainte de a-l vedea pe Iov”. Stăpâna sosi gâfâind și tremurând. Avea ochii adânciți în orbite și încercănați.

Dina întinse o mână ca să o liniștească. „Stăpână Sitis, nu arăți bine. Șezi”. În timp ce o conduse către o piatră joasă, își dori să-i fi putut oferi femeii niște apă rece. „Ai fața palidă și lipicioasă. Când ai mâncat ultima dată?” Femeia pierduse atât de mult în greutate încât rochia i se înfășură aproape de două ori în jurul trupului.

Sitis aruncă o privire spre Nogahla, ca și când prezența servitoarei o făcea să se simtă nelalocul ei. Când Dina îi făcu din ochi, micuța cușită zâmbi înțelegător. „Eu cred că mă voi întoarce la cascadă pentru o scurtă baie”.

Sitis arată ceva mai ușurată când Noghala se îndepărtă, însă rămase absorbită de sine, zgândărind o bățatură de pe mâinile tremurânde. „N-am mai avut o masă în toată regula de când am început să muncesc pentru Bela”.

„Cum?” Dina îi puse o mână pe umăr pentru a-și păstra echilibrul și încercă să-i prindă privirea plecată. „Stăpână Sitis, Bela nu-și hrănește servitorii?”

Lacrimile țâșniră neobosite. „Te rog, nu-mi mai spune stăpână și, da, bineînțeles că Bela le dă de mâncare servitorilor săi. Doar *mie* nu-mi dă”. Își șterse lacrimile înainte ca ele să o copleșească. „Mie îmi dă doar un codru de pâine și o farfurie de terci în fiecare zi. Când l-am întrebat cum se face că ceilalți servitori au două mese pe zi, mi-a spus că el nu face decât să urmeze cu strictețe ordinele lui Sayyid și că, dacă um vreo plângere, să i-o

adresez lui”.

Sitis se dădu înapoi și privi în depărtare. Se ținea dreaptă ca o săgeată în tolba unui războinic. Dina se întrebă dacă femeia aceasta avea să-și mai deschidă vreodată inima în fața cuiva.

„Sitis, vreau să fiu prietena ta”, îi zise. Îi înțelegea nevoia de a ține oamenii la distanță. Își pierduse copiii, căminul, poziția socială și, pe lângă toate acestea, Sayyid i-o luase și pe Nada. „Spune-mi cum te pot ajuta”.

Cu buze tremurânde, părând a se concentra cu fiecare fibră a ființei ei asupra menținerii dramului de demnitate ce îi mai rămăsese, Sitis spuse, „Mi-am mâncat porția de terci, însă pâinea o șterpelesc pentru lov”.

Dina începu să se întrebe de ce trebuia să își fure propria pâine. Dar înainte de a înșira cuvintele cu glas tare, Sitis se prăbuși pe neașteptate în brațele ei, scuturată de hohote sfâșietoare și spălându-i umărul cu lacrimi. Reținerea îi dispăruse și, în sfârșit, zidurile se fărâmițaseră. Dina fu atât de șocată încât multă vreme nu scoase o vorbă, lăsând-o, pur și simplu, să dea frâu liber tristeții ce părea fără capăt.

Când plânsul i se mai domoli, Sitis se ridică în șezut și, de astă dată, îi căută mâinile. „Sayyid le-a poruncit gărzilor lui să-i dea lui lov doar supă, pentru că am refuzat în mod repetat cererile lui în căsătorie”, îi spuse în șoaptă, din cauza ecoului din canion, aruncând o privire peste umărul ei. Era deznădăjduită. „Bela a aflat că i-am adus pâinea mea lui lov, iar acum mi-a tăiat rația de mâncare doar la terci. Oricum, probabil nu va conta. lov n-a mâncat pâinea”. Își izbi pumnul de picior. „Nu poate mesteca, Dina! Gingiile îi sunt umflate și durerea îi este atât de mare! Nu știu ce

altceva să mai fac!”

Dina o îmbrățișă cu înverșunare și îi șopti în ureche, „lov are nevoie să mănânce, dar și tu ai. Văduva Orma s-a arătat foarte generoasă cu mine și cu Nogahla. Iahve i-a oferit o slujbă de servitoare și ea își împarte cele două mese cu noi. Eu și cu Nogahla îi putem duce lui lov câte ceva din porțiile noastre”.

„Nu!” Sitis se trase înapoi, iar glasul îi răsună între zidurile canionului.

„Ssst”, o preveni Dina. „De ce nu?”

„Dacă veți fi descoperite, Sayyid îi va face rău văduvei sau ție, ori Nogahlei, sau...” Plânsul îi făcu restul argumentului de neînțeles, însă Dina înțelegea. Puterea lui Sayyid părea absolută în Uț. El îi blocase orice oportunitate de a-și folosi priceperea de moașă. Tot el îi tocmise pe Cei-fără-de-Nume ca să restaureze casa lui lov, plătindu-i pe bandiți din averea pe care o confiscase din caravana cu care venise lov din Hebron și cu puținul pe care îl putuse curăța din rămășițele palatului acestuia. Cei-fără-de-Nume lănceziseră mai bine de un an, singurul lor progres fiind înălțimea movilei de cenușă ce adăuga la chinul lui lov și absorbea puroiul bubelor lui.

Unde ești, El Șadai? se rugă Dina. Singurul semn al intervenției lui Dumnezeu era istovitoare supraviețuire a lui lov în mijlocul unei suferințe de nedescris. *Pesemne că Iahve are un plan mareț pentru lov dacă îl ține cu viață atâta vreme.*

Dina o (inu pe Sitis în brațe până când deasupra stâncilor de la răsărit se ivi soarele. Femeia vărsase atât de multe lacrimi încât ar fi putut umple de trei ori fântâna din

mijlocul cetății, însă ea se simțea onorată să fie aceea care le colectase. „Sitis, mă voi ruga să fii înțeleaptă”, spuse ea într-un final. „Eu cred că El Șadai îți va arăta ce să faci în zilele următoare și cu siguranță Elihu se va întoarce în curând cu fratele tău și cu unchiul lui Iov”.

Sitis se înăsări la față și își înălță brusc bărbia sfidătoare. „Bildad și Elifaz sunt oameni puternici, dar au viața lor. Bildad niciodată n-a avut timp pentru mine când eram copil. Nu mă aștept la mângâierea lui acum, când sunt femeie în toată firea. Iar cât despre El Șadai al tău... Niciodată nu mi-ar arăta ce să fac după ce am comis o asemenea blasfemie împotriva Lui”. Scuturând din umeri, adăugă, „Și pe urmă, m-am lepădat de toți zeii. Ce bine mi-au făcut ei vreodată?” Se ridică în picioare și își șterse lacrimile, îndepărtând, odată cu ele, orice dovadă de emoție. Dina recunoscuse pe fața ei, fixată ferm, familiara mască a indiferenței pe care o purtase și ea cândva.

Oh, El Șadai, Te rog dă-mi înțelepciune ca să-i arăt dragostea și iertarea Ta așa cum Iov mi le-a arătat mie. Nu o corectă și nici nu o învinovă) i. Sitis avea nevoie doar să fie iubită.

Când femeia se întoarce să iasă din canion. Dina își simți inima grea. „Nu te duci să-l vezi pe Iov?”

„Te rog, spune-i soțului meu că trag nădejde să-l vizitez mai târziu, în cursul zilei”, răspunse Sitis, uitându-se spre casa lui Sayyid și apoi pornind către *sîq*. „Este posibil să fi găsit o cale de a-i face pe bătrânii cetății să-mi asculte cererile”.

Când o văzu pe Sitis îndepărtându-se de Dina și ieșind din canion, Iov simți un junghi de dezamăgire. Pe urmă, o

văzu pe Nogahla trecând pe lângă soția lui, arcuindu-și gâtul și întrebându-se, probabil, ca și el, de ce pleca atât de curând. Cu o înfățișare îngrijorată și încordată, Dina se îndreptă spre stiva lui de bălegar. *El Șadai, dacă planul Tău a fost să mă umilești, s-a împlinit.* O adusese pe această tânără frumoasă în Uț ca să-i răscumpere viitorul și să-i dea o viață după ce nu experimentase decât moarte și tragedie. În loc de asta, ea îi salvase pe amândoi, atât pe el, cât și pe Sitis, oferindu-le prietenia ei și o cunoaștere amănunțită a leacurilor din ierburi, după ce Sayyid le interziseseră tuturor celor din cetate să îi ajute.

„Bună dimineața!” strigă Dina din spatele gărzilor lui Sayyid – patru bărbați postați pe perimetrul curții acoperite a lui Iov. Cu un semn scurt din cap, trecu pe lângă ei ca și când ar fi purtat o armură filisteană.

Cât îmi doresc să pot să-i răspund la salut strigând, își zise Iov, cu gâtul plin de bube. Îi studie trăsăturile, zâmbetul pictat pe buze, ochii triști, obrajii tremurători. Plânsese. Ce discutaseră ea și Sitis?

„Cum te mai simți în dimineața aceasta? Vreo schimbare?”
* Întrebă Dina, scoțându-și sandalele la marginea grămezii de cenușă și cățărându-se până în vârf, unde era așezat el. Băgă apoi de seamă că Aban se apropie grăbit și că micuța Nogahla îi oferi un zâmbet nesigur. Pesemne că Dina observase și ea, fiindcă se postă ca o santinelă între ei până când cușita își scoase sandalele și ajunsese la jumătatea movilei.

Iov aplaudă în tăcere protecția ei maternală. Aban părea prea bun ca să fie adevărat – un munte de om plin de compasiune și totuși servil față de răutățile lui Sayyid. În

fața provocării Dinei, căpitanul încetini pasul, prefăcându-se că avea o problemă cu una dintre gărzi, însă fără a-și dezlipi privirea ștrengară de la Nogahla.

„Nicio schimbare”, orăcăi lov către Dina. Glasul îi era mai răgușit decât de obicei, fiind prima dată când îl folosea în ziua aceea. Femeile se așezară de o parte și de alta, fără a da vreun semn de dezgust, repulsie sau retragere, deși lui încă i se făcea greață din cauza viermilor din rănilor sale.

„Viermii nu sunt întru totul răi”, îi spusese Dina după ce folosise ultimul strop de tămâie și de mir, în urmă cu câteva luni. „Ei îți vor mânca infecția”. Cu toate acestea, aprecia beneficiul neplănit pe care i-l aduceau. Înainte de grotesca infestare, copiii născuți lui Sayyid de concubine traversau adesea canionul și urcau pe grămezile de cenușă ca să arunce cu țărână pe el sau să-l scuie. Deși nu erau moștenitorii legali ai lui Sayyid, în mod cert îi moșteniseră firea răutăcioasă. Poate că viermii nu îi mâncaseră toată infecția, însă mai mult ca sigur îi speriasse pe copilașii aceia fără inimă. Și apoi, datorită lor, scăpase și de batjocura Celor-fără-de-Nume.

„Bună dimineața, stăpâne lov”. Zâmbetul strălucitor al Nogahlei îi înălță inima. Potrivit salutului lor secret, îi făcu din ochi.

„În regulă”, spuse Dina, întinzându-se să vadă bandajul de pe mâna lui stângă. „E timpul să-mi povestești despre Bildad și Elifaz, în timp ce îți schimbăm bandajele”.

„Mă doare când vorbesc”, orăcăi el, nădăduind că scuza avea să-l scutească de suferința emoțională.

„Știu și îmi pare rău că n-am adus ceaiul de mentă ca să-ți mai aline gâtul”, îi zise Dina, cu glasul încărcat de

tristețe. „Dar și Sitis suferă, Iov, și am nevoie să știu povestea ei ca să o pot ajuta”.

Iov încuviință. Poate că vorbitul avea să-l distragă de la durerea ce însoțea procesul de bandajare, dar de unde începe povestea vieții cuiva?

În timp ce Dina îi desfăcea cu delicatețe primul nod, își dădu seama că ar trebui să înceapă cu legătura dintre ei și tatăl acesteia. „Și Bildad și Elifaz au fost discipoli împreună cu tatăl tău, Iacov, în Casa lui Sem. Toți trei mi-au fost învățători”. Tresări când Dina îndepărtă bandajul. Se așteptase la o durere înfiorătoare, însă se simți ușurat când aceasta se dovedi a fi suportabilă.

„Oh, Iov!” exclamă Dina, ținându-și răsuflarea. Ochii ei se umplură de lacrimi. Nogahla se dădu, împleticindu-se, înapoi.

Iov își privi mâna și văzu că vârfurile degetelor îi dispăruseră. Unghiile îi căzuseră săptămâna trecută și, de atunci, nu mai simțise nicio durere în vârful degetelor. Acum știa de ce. „Poate că am putea să nu mai punem bandaje la mâini și la picioare”, spuse el, îngrozit de priveliștea de necrezut. „Așa pot măcar să-mi iau rămas-bun de la ele când se duc”.

Dina, care nu era ușor de zdruncinat, părea acum incapabilă să scoată vreo vorbă. Dând din cap, continuă să dezlege rănile. Iov fu deodată inundat de un val neobișnuit de recunoștință. Săptămâni în șir, se luptase cu amărăciunea și deznădejdea, cu tot atâta izbândă ca mâncatul supei cu două degete. Acum, nădăjduind ca încurajarea lui să se reverse și asupra îngrijitoarelor sale, își înălță glasul în rugăciune. „El Șadai, Îți mulțumesc pentru

durere. Cel puțin carnea mea este vie atunci când simt durerea”.

Fiindcă se simțea amenințat de lacrimi, își continuă povestea, încercând să țină focul lor departe de obrajii lui descărnați. „După cum spuneam, unchiul Elifaz, Bildad și Iacov ne-au fost dascăli, atât mie, cât și lui Țofar, în Casa lui Sem. Unchiul Elifaz este întâiul născut al străbunicului Esau, iar Țofar este cel de-al treilea fiu al unchiului Elifaz”.

Ștergându-și o lacrimă și desfăcând bandajul mare de pe toracele lui Iov, Nogahla zâmbi. „Îmi dai dureri de cap, stăpâne Iov – întâiul născut, cel de-al treilea, tată, unchi...”

Iov încercă să zâambească, dar izbuti doar să-și încleșteze dinții și să tragă adânc aer în piept, pentru a-și alunga durerea. „Ține minte doar atât”, spuse, când putu din nou să vorbească. „Unchiul Elifaz mi-a fost ca un tată când bunicul Esau mi-a ucis tatăl”.

„Cum?” Dina se îndreptă de spate, cu mâinile în șolduri și cu o lacrimă întârziată pe-un obraz.

Iov se uită la femeia ai cărei ochi de safir puteau să plouă cu milă într-o clipă și să arunce pumnale în cealaltă. „Unchiul Elifaz urma să plece în fruntea tatălui meu și a altor câțiva ca să-l ucidă pe tatăl tău Iacov după ce acesta furase de la Esau binecuvântarea legământului. Tatăl meu a fost cel ce i-a dat de știre lui Esau că Elifaz a cruțat viața lui Iacov. Edomiții spun că Esau abia dacă l-a împins și că tatăl meu s-a lovit cu capul de o piatră – dar cu toții știm că nu acesta este adevărul”. Mâinile Dinei căzură, neputincioase, pe lângă corp, iar ochii îi redeveniră blânzi și plini de milă. „Te-am văzut împreună cu Esau, Iov. Cum de îi arăți dragoste și respect după un asemenea rău?”

„Și El Șadai mă iartă pe mine de relele pe care le fac, Dina, de aceea pot și eu să-i iert pe alții”. Iov văzu cum vorbele lui își găsiră cuib în inima ei și cum trăsăturile ei de granit se preschimbară într-un lut ușor de modelat.

„Stăpânul Iov face multe băi”, zise Nogahla, schimbând un rânjec cunoscător cu Dina.

„Băi?” întrebă Iov, uitându-se la cele două femei și așteptând cu anticipare încă una din comorile de înțelepciune simplă ale Nogahlei.

„Ah!” își exprimă Dina frustrarea blajină. „Mi-a venit greu să iert pe cineva”. Aruncă o privire piezișă spre căpitanul cel masiv al lui Sayyid, care încă își mai făcea de lucru la poalele movilei. „Nogahla mi-a explicat azi-dimineață că iertarea seamănă cu o îmbăiere. Ne spălăm din nou și din nou, ca să ne păstrăm curați”.

Iov îi făcu din nou cu ochiul înțeleptei fete și dădu aprobator din cap către Dina. Fiica lui Iacov se dovedise un sol fertil, un suflet flămând după lahve.

„În regulă”, spuse ea simulând reproșul, „continuă cu povestea ta”.

„După ce tatăl meu a murit, unchiul Elifaz m-a crescut ca pe propriul său fiu, învățându-mă în permanență căile lui El Șadai. Iată de ce eu și cu Țofar, fiul lui, suntem ca frații”.

Iov sesiză disconfortul Dinei la pomenirea numelui lui Țofar. „Spune-mi, deci, despre Bildad”, spuse ea, cotrobăind prin coșul ei și schimbând subiectul într-un mod nu foarte subtil.

Lui Iov i se strânse inima. Cât de multe ar trebui să spună despre fratele mai mare al lui Sitis? Nu încăpea îndoială, avea tot respectul pentru acest om, însă Bildad o rănise pe

Sitis profund și în repetate rânduri, iar ea încă mai purta urmele rănilor lui. „Bildad este fiul lui Șua, dar niciunul, nici celălalt, nu sunt cu adevărat ismaeliți”.

Dina își lăasă jos coșul și vasele cu ierburi, zgâindu-se la Iov, neîncrezătoare. „Ce vrei să zici? N-am mai auzit asta. Șua este unul din prinții de seamă ai lui Ismael, iar Bildad, un prinț după el”.

„Da, dar Ismael l-a *adoptat* pe Șua. Cei doi sunt, în fapt, frați de sânge. Ismael este fiul pe care l-a născut Agar lui Avraam, după cum Șua este fiul născut lui Avraam de Chetura. Când a murit Avraam, Isaac a primit toată averea tatălui său, așa că Chetura a rămas fără niciun mijloc de trai. Ismael s-a însurat cu tânăra sclavă rămasă văduvă și i-a adoptat pe fiii ei”.

Dina clipi uluită. Văzând expresia de inocentă nedumerire de pe chipul ei, Iov își dori să poată zâmbi, dar îl costa prea mult să își întindă gura. „Bildad își vede moștenirea încălțată ca pe un motiv de a se dovedi pe sine. Inima lui este dedicată propovăduirii adevărilor lui El Șadai printre ismaeliți, deși recunoaște că linia urmașilor lui Isaac este purtătoarea binecuvântării legământului”. Îl dureau inima când se gândea la asta. „Întocmai după cum inima mea a fost dedicată propovăduirii adevărilor lui El Șadai între cei din neamul meu – edomiții – deși recunosc că linia urmașilor tatălui tău este purtătoarea binecuvântării”.

Pierdut în jalea cauzată de misiunea care murise odată cu fiii săi, nu băgase de seamă că Dina se trăsese destul de aproape încât să-i poată șopti la ureche. „De ce simte Sitis că Bildad a trădat-o?” întrebă ea.

Iov închise ochii și lăasă lacrimile sărate și înfiorătoare

durere pricinuită de întinderea bubelor să întreacă suferința din inima sa. „Nu vreau să vorbesc despre asta”.

Dina se opri. Părea că îi respectă durerea, însă glasul ei impunător pretindea un răspuns. „Trebuie să știi. Iov. Dacă Bildad nu se întoarce împreună cu Elihu, trebuie să încerc să dreg cumva inima frântă a lui Sitis”.

Iov deschise ochii și văzu că Dina și Nogahla așteptau, cu chipuri îngrijorate. „Bildad a studiat în Casa lui Sem de la vârsta de unsprezece ani, sub instruirea lui Eber, strănepotul lui Noe, din linia preoțească a lui Sem. Bildad, Elifaz, Țofar, tatăl tău și cu mine suntem singurii ucenici în viață ai urmașilor direcți ai lui Noe. Bildad avea patruzeci de ani când mama lui și a lui Sitis a murit. Când tatăl lor s-a stins, la scurt timp după aceea, Bildad a ales să-și continue instruirea în Casa lui Sem, în loc să se întoarcă acasă și să fie tată pentru Sitis. Ea dă vina pe el și pe El Șadai pentru că a fost crescută de servitori. Deși i-a iubit pe Atât și pe Nada, întotdeauna s-a simțit neglijată de fratele ei”. Iov își lăsă capul în jos. „A doua trădare, însă, a fost mai grea. Bildad a forțat-o să se mărite cu un discipol din Casa lui Sem, în locul bărbatului pe care ea îl iubea”. Nu-i putea rosti cu glas tare numele. *El Șadai, ic rog fii ca Dina și Nogahla să înțeleagă.*

„Ea îl iubește acum pe bărbatul acela din Casa lui Sem, stăpâne Iov”, spuse Nogahla, printre lacrimi scânteietoare. „Și, în curând, va vedea și înțelepciunea lui El Șadai”.

Glasul Dinei coborî într-o șoaptă abia perceptibilă. „Cum de l-ai lăsat pe Sayyid să locuiască de cealaltă parte a canionului în toți acești ani? Aceasta era cetatea ta. L-ai fi putut izgoni!” îi mai spuse Dina. Ridicându-și glasul. Iov

resimți fiecare cuvânt ca pe o acuzație. Și totuși, era bucuros că femeile ghiciseră cine erau cei doi bărbați, fără să fie nevoit să dea explicații.

„La început, n-am știut pe cine jelea tânăra mea mireasă. Iar până când am descoperit că era vorba de Sayyid, el devenise deja un negustoi cunoscut în Uț. Și-apoi, am crezut că câștigasem inima nevastei melc”. Buzele îi tremurau. „Dina, adevărata iubire trebuie să fie o alegere, nu smulsă cu forța. Dacă mi-aș fi închis nevasta sau l-aș fi îndepărtat pe alesul ei, aș mai fi fost vreodată sigur de dragostea ei? Chiar și azi-dimineață, când am văzut-o plecând fără să mă viziteze, nu m-am îndoit de dragostea ei. Mi-a fost teamă doar pentru sufletul ei”.

Un licăr de neliniște se aprinse în ochii Dinei. „Trebuie să ne rugăm pentru Sitis, Iov”.

Auzindu-i cuvintele, Iov își simți pântecul pârjolit de spaimă.

„Nu știu ce urmări vor avea planurile ei, dar în clipa asta mi-e teamă pentru mult mai mult decât doar sufletul ei”.

— Iov 2: 8 - 10

Și Iov a luat un ciob să se scarpine și a șezut pe cenușă. Nevasta sa i-a zis: „Tu rămâi neclintit în neprihănirea ta! Blestemă pe Dumnezeu, și mori!” Dar Iov i-a răspuns: „Vorbești ca o femeie nebună. Ce! Primim de la Dumnezeu binele, și să nu primim și răul?” În toate acestea, Iov n-a păcătuț deloc cu buzele lui.

T

raversând piața aglomerată, Sitis despărțea mulțimea cetățenilor din Uț în același fel în care prora unui vas spinteca Marea cea Mare. Cei mai mulți se holbau la ea în

tăcere, dar erau și câte unii care o arătau cu degetul și o batjocoreau pe răvășită regină detronată a cetății.

„Unde este stăpânul tău?” îl întrebă Sitis pe unul din vânzătorii de pâine; stomacul îi chiorăia din cauza aromei pâinilor brune și calde.

Jupânul Sayyid este la poarta cetății cu ceilalți bătrâni”, răspunse bărbatul cel urâcios, cu dinții de culoarea nisipului din deșert și cu răsuflarea mirosind a bălegar de cămilă. „Stăpâna Sitis arată ceva mai rău zilele astea. Munca grea e grea, eh, stăpână?” își zvârli capul pe spate, râzând. Batjocura publică păru să dea putere gloatei, care nu se mai feri din calea ei. Sitis fu îmbrâncită dintr-o parte în alta pe măsură ce și alții din mulțimea neiertătoare își adăugau zeflemelele.

Erau oare aceiași oameni pe care ea și lov îi servise la mesele pe care le dăduseră cerșetorilor în casa lor? Nu fusese ea bună cu ei? Nu luase lov hrana de la gura copiilor săi ca să-i hrănească pe acești trântori nerecunoscători? Zbătându-se precum un măgar în nisip adânc, înotă prin mulțime până la stâlpii cu sculpturi decorative de la poarta cetății, unde Sayyid se răstea la un negustor de caravană.

„Orzul și grâul meu sunt grânele de cea mai bună calitate din toate cetățile, din Egipt și până în Damasc. Ești un prostănac dacă îți cumperi grânele din Egipt și încerci să le transporti tocmai până în cetățile tale din nord”.

„Îmi pare rău, jupâne Sayyid”, spuse omul, roșu la față, „dar vizierul Egiptului a adunat grâne vreme de șapte ani. El își poate da grânele la un preț mai mic, iar noi îl putem vinde pe un preț dublu până când ajungem în Uț”.

„Cine este neghiobul acesta? Nu pricepe complexitățile

târguielii, trocului și caravanelor pentru toate cetățile de pe rutele de negoț? Grânele Egiptului nu pot ține o veșnicie, știi, iar când bazinul Nilului se va retrage la o gură cenușie și uscată, vizierul acela arogant va fi nevoit să se urce pe-o cămilă și să cerșească favorul unor negustori ca mine”. Calmul lui Sayyid părea prost cioplit și aproape năruit.

Pentru prima dată în mai multe luni pline, Sitis zâmbi.

Negustorul făcu o plecăciune, însă nu mai spuse nimic. Sayyid se așeză ursuz, lăsându-l pe Bela să-și prezinte marfa.

„Acum, nestematele mele nu sunt atât de dependente de vremea din Egipt, om bun”, începu Bela cu glas lin.

Îngreșoșată de ipocrizia lui, Sitis își roti ochii. Bela era o vită grasă care își înfometa servitorii. Un bărbat care își răzgâia nevasta ca să obțină mai multe concubine. Pentru că era edomit, și deci rudă cu lov, Sitis fusese constrânsă, pe vremea prosperității lor, să-i invite, pe el și pe nevasta lui, la sărbătorile anuale. Bela mâncase la ospetele lor, băuse din vinul lor, se jucase cu odraslele lor. Iar acum o trata de parcă era mai prejos de o sclavă, mai prejos de o femeie. Era clar că îl ajutase pe

Sayyid să-l ruineze pe lov și, pe toți zeii, avea de gând să i-o plătească astăzi!

„Am o plângere de adus înaintea bătrânilor cetății!” strigă Sitis, ridicându-și bărbia și adunându-și demnitatea zdruncinată.

Negustorul aflat în vizită și care încerca să se târguiască pentru nestematele lui Bela rânji de parcă Sitis era un fruct stricat din grămada celor refuzate. Expresia de pe chipul lui Bela, însă, deveni temătoare.

Sayyid se ridică din tronul său de marmură și se duse lângă trușul său prieten edomit. „Îmi pare rău, domnule”, îi spuse negustorului nemulțumit, „dar această femeie a deținut cândva o poziție însemnată în acest oraș și trebuie să avem răbdare cu ea”. Cu un zâmbet indulgent, dădu din cap către Sitis și își reluă locul.

Zarva atrăsese atenția târgului agitat, care se cufundă într-o tăcere de mormânt. Sătenii dădură fuga la poarta cetății, toate glasurile tăcură, toți ochii se îndreptară spre cândva distinsa doamnă a cetății.

Sitis își îndreptă postura și își ținu fruntea sus, amintindu-și sieși că era o prințesă ismaelită, fiica lui Șua, sora lui Bildad. „Bătrâni ai lui Uț, sunt tratată cu nedreptate de către actualul meu angajator”. Ridurile de îngrijorare de pe fruntea lui Bela se adânciră. Sitis găsi încântător văditul său disconfort. „Bela a ales să dea curs instrucțiunilor primite de la Sayyid de a-mi da doar o farfurie de terci pe zi, pentru a mă împiedica să-mi împart pâinea cu soțul meu”.

Sitis își alesese cuvintele cu grijă, astfel încât să fie impregnate de insinuări și totuși destul de cenzurate pentru a salva reputația lui Sayyid în caz că acesta ar fi vrut să retracteze. Deși îl ura pe Bela din toată inima ei, o parte din ea voia să creadă, în continuare, că Sayyid era capabil de bunătate – dacă i se forța mâna.

Bela deschise și închise gura de mai multe ori, fără să scoată o vorbă. Era tot atât de stângaci precum un pui de cămilă născut de curând. Sitis simți în tăcerea lui un semn al propriei victorii. Sayyid, însă, făcu din nou câțiva pași înainte, împingându-l deoparte pe bătrânul fâstâcit.

„Cetățeni și vizitatori ai cetății, strângeți-vă, vă rog, în

jurul nostru!” strigă el, răsfirându-și brațele larg, ca un tată care își invită copiii la un ospăț.

O presimțire de rău augur o învălui pe Sitis aidoma unui giulgiu.

„Dați-mi voie să reformulez plângerea stăpânei Sitis, ca să o puteți auzi cu toții. Ea se simte jignită pentru că i-am limitat rația zilnic la o singură farfurie de terci. Câți dintre voi mâncați o singură farfurie de terci pe zi? Haideți, să vă văd mâinile!”

Mai mulți din mulțime ridicară mâinile. Sitis își simți obraji calzi. „Sayyid, știi bine că nu asta este ideea”.

El ridică o mână ca să o reducă la tăcere. „Stăpâna Sitis a uitat că un petiționar păstrează tăcerea când un bătrân își începe judecata”. Oferindu-i un zâmbet denigrator, continuă, „Dar stăpâna a omis să informeze bătrânii asupra motivului din spatele rației ei neîndestulătoare. Din respect față de poziția deținută de Sitis *în trecut* în această cetate, Bela a păstrat tăcerea asupra leneviei ei”.

„Poftim? Nu sunt leneșă!”

Priviri dezaprobatore se îndreptară spre Sitis ca niște săgeți. „Femeia se furișează în orice moment al zilei și al nopții – așa cum a făcut și azi – ca să-și viziteze soțul și să se odihnească la soare”. Săgetând-o pe Sitis cu priviri întunecate de corb, Sayyid dădu voie cuvintelor să sporească tulburarea mulțimii care începuse deja să bombăne. Sitis era, în sfârșit, convinsă că în ochii lui se oglindea întreaga răutate din inima lui.

Ascultând murmurele stinse ale gloatei, își lăsă capul în jos. Când își ridică privirea din nou, Sayyid coborâse de pe platformă și stătea în picioare în fața ei.

„Stăpână Sitis, aş fi fericit să-ţi *vând* nişte pâine. Cu un preţ. Chiar în clipa în care vorbim, dughenele vânzătorilor mei sunt ticsite de pâini calde”. Mulţimea tăcea acum, savurând, după toate aparenţele, umilirea ei. Când ea şovăi, Sayyid se prefăcu şocat. „Doar nu te aştepţi să-ţi *dau*, pur şi simplu, pâine”.

Sitis îşi plecă capul. „Nu-ţi pot plăti pentru pâine, Sayyid. Ştii asta”. „Îmi pare rău, stăpână Sitis. Nu te-am auzit. Ce-ai spus?”

Ea îşi ridică ochii, aşteptând oarece milă, oarece uşurare a torturii lui. „Sayyid, te rog”. Lacrimile începură să i se rostogolească pe obraji. Nu putea să-şi piardă stăpânirea de sine în faţa acestor oameni.

„Chiar aşa, Sitis, pâinea nu aşteaptă decât să o cumperi”. Simţindu-şi buzele tremurând, Sitis încercă să vorbească. Închise ochii, străduindu-se să-şi recapete calmul. „Nu am nici aur, nici chesita de argint, Sayyid, iar tu o ştii prea bine!” ţipă la el şi începu să-l izbească în piept.

El o prinse de încheieturi şi o ţinu cu tot atât de puţin efort precum o jucărie de copii. „Haide acum, Sitis! Amândoi ştim că poţi cumpăra pâine cu altceva decât aur sau argint”, îi zise cu glas batjocoritor. Când încetă să se mai zbată, Sitis se uită în ochii răutăţii încarnate.

„N-ai îndrăzni să-mi ceri asta, nu în faţa tuturor acestor oameni!”

Sayyid se aplecă spre ea şi îi şopti la ureche. „Nu-ţi face griji, Sitis, fetiţo! Nu m-aş însura cu tine acum nici dacă mi-ai cere-o în genunchi”.

„Ohh!” Ea dădu să-l lovească şi să-l bată, însă el era prea puternic. Râsul lui răsună în văzduh, iar mulţimea se alătură

batjocurii lui.

Când toată energia i se duse, Sitis se prăbuși la pământ, plângând cu sughițuri. Sayyid își trecu un braț pe după mijlocul ei și o cără, așa amortită cum zăcea pe brațul lui, până la același vânzător de pâine pe care ea îl vizitase în drum spre poartă. „Vino, Sitis, lasă-mă să-ți arăt care este prețul meu!”

Sitis aruncă o privire în sus, spre ceea ce părea a fi întreaga cetate adunată în spatele lor. Prea bătută de soartă ca să-i mai pese, se rezemă de cel pe care se sprijinise întreaga ei viață. „Ce vrei de la mine, Sayyid? Avem nevoie de pâine”. Sayyid își strânse brațele în jurul taliei ei și îi trase din nou bărbia la pieptul său. Sitis îi putea simți răsuflarea grea, dar el nu spuse nimic.

Aruncându-i o privire vânzătorului, Sayyid spuse, „Dă-i ei scaunul tău!”

În timp ce bărbatul așeză grăbit taburetul în fața dughenei, Sayyid o lăsă brutal la pământ. Preț de câteva clipe, vânzătorul de pâine îi feri de privirile mulțimii ce se îmbulzea. Sayyid stătea în picioare în spatele ei, însă când se aplecă deasupra ei, își vârî mâna, ascunsă de ochii gloatei, pe sub rochia ei.

Prea slăbită ca să se opună, Sitis îi șopti, suspinând, sufocată de rușine. „Te rog, Sayyid, oprește-te!”

„Ai nevoie de pâine? * șopti el.

Ea își rezemă capul de el, însă când își ridică privirea înlăcrimată spre el, chipul lui nu mai semăna defel cu prietenul ei cel chipeș, ci era masca diavolească a unui dușman. „Da. Avem nevoie de pâine”.

„Atunci nu mă voi opri niciodată”. Scoțându-și mâna, se

ridică în picioare și o prinse cu brutalitate de cap, după care înștiință mulțimea, „Stăpâna Sitis s-a învoit să-și vândă părul pentru trei pâini”. După o primă smucitură, învelitoarea femeii îi căzu de pe cap și Sayyid își trecu degetele prin părul ei împletit lejer.

„Sayyid, ce faci?” se auzi glasul lui Bela. „Femeile își feresc copiii și dau să plece”.

„Femeia asta și cu mine am încheiat un târg”, replică Sayyid. „Părul ei în schimbul pâinii”. Mâinile lui aspre continuau să despletească cu meticulozitate coșta ei lungă și, cu fiecare atingere, deveneau mai îndrăznețe. „Îmi inspectez plata”, mai spuse, cu glas visător, distras.

Sitis închise ochii. Inima îi bătu mai repede când el apucă şuvițe groase din părul ei și o mângâie pe gât. Lacrimile îi curgeau printre gemete și suspine. Nici dacă ar fi fost despuiată de veșminte nu s-ar fi putut simți mai expusă ca în clipa aceasta.

Deodată, simți în fața ei o prezență care bloca lumina soarelui de după-amiază. „Sayyid, trebuie să te oprești!” Din nou glasul lui Bela. Urgent, de data aceasta. „Oamenii pleacă. Se simt jigniți de acest spectacol”.

Vrând să-și ascundă rușinea, Sitis se aplecă după învelitoarea ei, însă Sayyid își făcuse zăbală și frâu din părul ei și o trase înapoi spre el. Strânsoarea lui de fier îi smulse un țipăt. El râse.

„Lasă femeile să-și ducă plozii acasă!” spuse. „Bărbaților le va plăcea mai mult dacă nevestele lor nu-s aici”.

Sitis începu să tremure și o văicăreală șoptită amenință să pună stăpânire pe ea. Simți cum își pierde mințile. Și atunci îl auzi pe Sayyid scoțându-și pumnalul din teacă.

Lama lui rece i se odihni pe obraz, aducând-o din nou în simțiri.

„Ești a mea acum, Sitis, fetițo”, îi spuse Sayyid, aplecându-se spre ea astfel încât numai ea să îl poată auzi. „Poți să duci pâinea asta la lov și să-ți iei ziua bună de la el! Pe urmă, ai să vii în casa mea – nu ca soția care ai fi putut fi, ci ca o concubină ce vei ajunge”.

Sitis încuviință ca prin vis. Auzind un vâjâit și simțind lama lui Sayyid ciopârțind cincizeci și șase de ani de păr bogat, o cuprinse greața. Cele câteva șuvițe răzlețe ce îi rămăseseră atraseră un icnet colectiv. Inima îi bătea gata să-i spargă pieptul. Ar fi vrut să strige după ajutor, dar care zeu ar auzi-o? Se prăbuși la pământ, îngropându-și fața în mâini, ascunzându-și măcar ferestrele sufletului de cei din piața publică.

„Nu vreau să mai am niciun amestec în asta”, îl auzi pe Bela șoptindu-i lui Sayyid.

„Nici nu mai am nevoie de serviciile tale”, răspunse Sayyid. „În sfârșit, am frânt-o. Sitis îmi aparține acum”.

lov își petrecuse cea mai mare parte a dimineții studiindu-și mâinile nebandajate și încercând să-și dea seama care dintre degete avea să-și recupereze unghiile – în caz că avea să se întâmple așa ceva. *El Elyon, dacă trec și de asta, îmi vei reda carnea?*

Dina venise cu sugestia de a-i lăsa azi neacoperite mare parte din răni, în speranța că aerul proaspăt avea să grăbească procesul de vindecare. După ce îl mutaseră pe cea mai îndepărtată grămadă de cenușă, nădăjduind că Cei-fără-de-Nume nu-I vor împrășca cu cenușă sau cu bălegar, Nogahla vorbise cu căpitanul lui Sayyid și îi ceruse

să-i acorde lui Iov o protecție specială câtă vreme rănilor îi erau cu totul expuse. Odată ce îngrijitorul său pleacă, Iov se întreabă dacă sugestia Dinei avea la bază o explicație medicală sau inevitabilă penurie de bandaje. Spusese că se va întoarce diseară ca să-i verifice progresul și, când o va face, el îi va împuia capul cu plângeri. Avea niște mâncărimi teribile! Și fără unghii cu care să se scarpine, nu-i rămăsese decât să sfarme un vas aruncat de ea și să-și zgârie rănilor cu cioburile.

Se afla în toiul unei scărpinături zdravene când vocea lui Sitis spintecă zgomotele după-amiezii. „Pe toți zeii, Iov, uită-te la tine!”

El tresări ca și când un șofar i-ar fi sunat direct în urechea stângă. „Oh! Sitis, m-ai speriat!” Glasul îi era încă răgușit și chinuit, însă era încântat că astă-seară ea se trăsese atât de aproape de el. De obicei, duhoarea o ținea la o depărtare de câțiva pași. „Ce-i asta?” Pentru prima dată, băgă de seamă cele trei pâini din brațele ei. Învelitoarea de pe capul ei arăta hâită și fața îi era plânsă. „Ce s-a întâmplat, dragostea mea?”

„Ce s-a întâmplat? Mă întrebi ce s-a întâmplat? Îți voi spune ce s-a întâmplat, Iov!” strigă Sitis, cu obrazii în flăcări, aruncând pâinile una câte una – pe grămada de bălegar. „Dumnezeul tău te-a lăsat de izbeliște. Asta s-a întâmplat! Tu rămâi neclintit în neprihănirea ta! Încă mai zici că îți va lua apărarea, că într-o bună zi te va ridica înapoi la ce-ai fost?”

„Sitis, spune-mi ce s-a întâmplat ca să te pot ajuta!”

„Tu nu poți să mă ajuți, Iov!” Sitis își smulse învelitoarea de pe cap, dându-și la iveală părul sluțit. „Singurul mod în

care mă poți ajuta este să-L blestemi pe Dumnezeuul tău și să mori. Mori! Eliberează-mă din căsnicia asta și lasă-l pe Sayyid să-mi facă ce pofteste!” Ridică o mână de cenușă și o aruncă în sus cu atâta forță încât se prăbuși la pământ. „Lasă-mă să mă duc la bărbatul pe care îl merit!” mai spuse, în timp ce zăcea pe jos, în cenușă și bălegar.

Iov simți că își pierde suflul. Mintea i se învârtea ca un titirez, iar durerea din inimă îi era mai mare acum decât cea provocată de bubele înfiorătoare de pe trup. *El Șadai, ajută-mă! Ce s-a întâmplat cu părul ei, cu demnitatea ei, cu tăria ei?*

„Sitis, uită-te la mine!” strigă el cât putu de tare. Femeia de la marginea grămezii de bălegar se zvârcolea de durere. „Sitis, vorbești fără noimă. Spune-mi ce-ai pățit!” Vorbele îl înecară, iar gândul îl oripilă. „Niciodată nu-l voi lăsa pe Sayyid să-ți facă ce pofteste!”

Ea încremeni și îl privi cu ochi păcloși. „Vreau să dorm din nou pe o saltea umplută cu lână, Iov. Vreau să beau vin îndulcit cu miere, undeva la umbră. M-am săturat de spălat vasele de poșircă și de biciul vrăjitoarei aceleia trândave”. Începu să izbească cu pumnii în movila de bălegar. „Te rog, Iov. Te rog. Blestemă-L pe Dumnezeu și mori! Te implor! Eliberează-mă de chinul acesta!” își îngropă din nou fața în mâini și hohotele îi scuturară umerii.

Iov căută în femeia aceea zdrențăroasă pe cea pe care atâta amar de vreme o numise soția lui. „Scumpa mea Sitis, putem noi să primim de la Dumnezeu binele și să nu primim și necazurile? Ele vor trece, dragostea mea, dar devotamentul meu față de tine și față de Dumnezeuul meu va ține o veșnicie”.

„Nuuu!” țipă ea, ridicându-și fața. „Te rog, lov! Te rog, încetează!”

„Sitis, vino la mine!” îi spuse, de astă dată cu blândețe, într-o șoptă ubia perceptibilă. „Vino la mine, soția mea”.

Ea rămase nemișcată și îl privi lung, fără să scoată o vorbă. lov se întrebă, preț de o clipă, dacă ea îi auzise rugămintea. Într-un sfârșit, Sitis începu să se târască, în mâini și genunchi, până în vârful cenușii pe care ședea el. Niciodată nu se apropiase atât de mult fără să-și acopere fața din cauza duhorii. lov băgă de seamă că i se făcuse greață de câteva ori până când ajunse la el. Judecând după figura ei fragilă și mișcările fără vlagă, puteau foarte bine să fi trecut zile bune de când îmbucase ceva.

Așezându-se lângă el, Sitis refuză să-l privească în ochi și se zgâi în schimb la grandiosul palat al lui Sayyid, din capătul opus al canionului.

„Te rog, blestemă-L pe Dumnezeuul tău, lov. Te rog, fă ceva lipsii tic onoare ca să am puterea să nu te mai iubesc”.

„N-am să-L blestem pe Dumnezeu, Sitis”.

„Sayyid mi-a tăiat părul în piața publică azi, ca plată pentru pâiicn aceea”. Arătând cu mâna către cele trei pâini reci ce zăceau în cenușă, începu din nou să plângă. „Eu nu sunt puternică, așa cum ești tu, lov Nu merit dragostea ta. O parte din mine a găsit plăcere în atingerea lui Sayyid. A trecut atât de mult de când am simțit mângâierea umil bărbat...” își acoperi fața și se cufundă în tăcere. „Blestemă-L pe Dumnezeuul tău, lov”, suflă ea, „și scapă-ne pe amândoi din mizeria aceasta! Eu merit un bărbat ca Sayyid, iar tu meriți o femeie bună ca Ca Dina”.

Cuvintele ei străpunseră sufletul lui lov aidoma unei lame

încinse „Nu-L voi blestema pe El Şadai, Sitis”. Lacrimile îi ardeau bubele de pe obraji. „Te iubesc, soţia mea. Te voi iubi întotdeauna”.

Se întinse spre ea, însă ea se feri, ţipând când văzu diformitatea mâinilor lui. „Cum poţi să-ţi păstrezi credinţa cu un Dumnezeu care îţi face aşa ceva – care ne face aşa ceva?”

Şi atunci, pe chipul ei se aşternu o oroare ce întrecea până şi noaptea tragediilor.

„El Şadai ne-a făcut asta din cauza blasfemiei mele, din cauza idolatriei mele!” Țâşni în picioare, chircindu-se deasupra lui şi apoi se dădu, încet, înapoi. „Este vina mea, lov! Copiii mei au murit din vina mea. Casa ne-a fost distrusă din vina mea. Tu ți-ai pierdut degetele din cauza...” spuse, cuprinsă de isterie, şi începu să alerge la vale pe movila de cenuşă.

„Sitis, nu, aşteaptă!” Vocea lui slabă fu înghiţită de canionul imens, însă, spre marea lui uimire – şi uşurare – soţia lui alergă direct în braţele Dinei.

Aşteptând-o pe Sitis în dormitorul său, Sayyid sorbi din vinul dulce în vreme ce o servitoare tânără îi făcea vânt cu o pană de struţ. *Cât îi ia să ducă trei pâini unui soţ plin de lepră?* Fireşte, servitoarele aveau nevoie de timp ca să o îmbăieze – cu atât mai mult după ce îl vizitase pe lov pe grămada aceea de gunoi. Dar după patruzeci şi unu de ani de aşteptare, va gusta, în sfârşit, din fructul oprit al lui Sitis a lui. Îşi clăti dinţii cu o gură de vin şi o măsură din ochi pe servitoare. Ferindu-şi privirea, fata se folosea de penele negre cu pete albe ca să tulbure aerul cald al după-amiezii cu mişcări largi, ritmice.

„Vino aici, fato!” îi zise, studiind cea mai proaspătă replică tânără a lui Sitis, cu părul lucios ca pana corbului și buzele pline. Deși, în curând, avea să o posede pe cea care fusese singura lui obsesie adevărată, va avea întotdeauna nevoie de replicile mai tinere – mai ales că, în ultimul an, Sitis era neîngrijită și se făcuse numai piele și os.

Servitoarea lăsa deoparte pana de struț și, cu mâini tremurânde, își netezi rochia fină, de culoarea cerului senin.

Chiar când o trase în brațele lui, la ușă răsună o bătaie violentă. „Stăpâne Sayyid! Aduc vești urgente de mare importanță!”

„Aban, ai face bine să fi murit careva, altminteri ești un om mort, prietene!” strigă Sayyid, sărind din scaunul lui. Fata se săltă înapoi ca o iapă fâșneată, însă el o prinse de gulerul rochiei și o trase mai aproape ca să miroasă tămâia pe care ținea morțiș ca toate fetele lui să o poarte. Era parfumul regalității, parfumul cu care se dădea Sitis încă de când erau copii. „Ridică-ți evantaiul! N-am terminat încă”. Când el îi dădu drumul, Aban era deja în cameră.

„Stăpâne, iscoadele noastre s-au întors de curând cu vestea că o oaste numeroasă se apropie de Uț”. Pieptul i se umfla și cobora, iar de pe frunte i se rostogoleau broboane de sudoare.

„Cum? Uț n-a fost niciodată în război!” zise Sayyid, simțind cum sângele îi pieria din obraji. „Ce *oaste numeroasă* ar îndrăzni să ne atace orașul? Iov are un tratat de familie cu edomiții, iar Sitis, cu ismaeliții”. „În fruntea oștii se află fratele lui Sitis, Bildad, și unchiul Elifaz. Iscoadele noastre spun că Bildad comandă cel puțin o mie de oameni, iar Elifaz, mai bine de șapte sute. Negustorul

Țofar îi însoțește și el, cu un convoi de provizii, probabil pentru gospodăria lui Iov”.

„Când ajung?” întrebă, sufocat, Sayyid, cântărind, una câte una, strategiile posibile.

„Înainte de lăsarea întinericului”. Aban se opri. „Se pare că tânărul lilihu și-a îndeplinit misiunea cu succes”, mai zise, făcând o plecăciune, cu și când cuvintele îi pecetluiau mormântul.

Sayyid fu năpădit de o presimțire îngrozitoare. Își simți picioarele pironite în pardoseala camerei și, ca și când ar fi ridicat doi bolovani, le porunci să-l ducă până pe balcon. Deznădăjduit, scrută canionul de sub el. Acolo, pe o grămadă de gunoi, stăteau aruncate trei pâini – pâinea lui. Sitis stătea întinsă lângă soțul ei lepros.

Ceva înăuntrul lui plesni.

„Aban”, spuse într-o șoaptă abia perceptibilă. Văzând că soldatul nu îi răspunse, se întoarse calm și îi făcu semn să vină lângă balustradă, pe balcon. Aban se supuse fără tragere de inimă. Punându-și o mână pe umărul bărbatului aceluia masiv, ca și când s-ar fi consultat cu un prieten apropiat, Sayyid întrebă, „Aban, Cei-fără-de-Nume mai lucrează și acum la casa lui Iov?”

„Da, stăpâne”, răspunse oșteanul precaut.

„Vorbește cu fruntașul lor. Vreau să o ucidă pe Sitis. Acum, în clipa asta. Să ceară ce vrea în schimb!”

Chiar dacă era tânăr, Aban era deja un războinic înrăit, unul aproape de nezduncinat. Porunca aceasta, însă, îi slăbi încleștarea fălcilor aidoma unui cadavru.

Bătându-l pe obraz, ca să atragă puțin sânge la suprafață, Sayyid spuse, „Ai o idee mai bună, prietene? Să

o lăsăm pe Sitis să-i arate fratelui ei Bildad părul, să se plângă de casa ei și că i-am lăsat copiii să putrezească? Sau îi vei învinovăți împreună cu mine pe Cei-fără-de-Nume pentru moartea ei și vei pune sforăielile lui Iov pe seama unei minți tâmpite de zei?”

Privindu-l aspru și neînduplecat, Aban îi îndepărtă cu brutalitate mâna. „Voi transmite porunca aceasta, dar va fi ultima dată când îți voi da ascultare. Am nedreptățit pe prea mulți, prea multă vreme, primind prea puțin în schimb”. Fața i se schimonosi, ca și când pe ea se războian dezgustul și un licăr de lăcomie. „Din clipa asta, eu voi cere ce vreau pentru a-ți tăinui secretele. Nu te voi mai numi stăpân. Iar tu mă vei trata cu respect, *tată!*” Namila de om ieși cu pași apăsați din încăpere, iar umbletul lui răsună până la parter.

Sayyid rămase încremenit de frică. Mut. Uluit de subita furie și insolență a lui Aban. Inima îi bătea nebunește și îi venea greu să se stăpânească. Niciunul dintre copiii concubinilor sale nu îndrăznise vreodată să se folosească de poziția lor de progeneratură a lui.

Peste numai o clipă, însă, șocul cedă locul unui zâmbet leneș și strâmb. *Pesemne că seamănă cu taică-său mai mult decât am crezut.*

Râse din toți răunchii. Da, într-o bună zi, Aban s-ar putea dovedi vrednic de moștenirea lui. „Dar azi mi te vei supune”, zise cu glas tare.

„Vino, fato, poți să-mi faci vânt pe balcon”, îi porunci apoi servitoarei. Întorcându-se spre canion, nu pierdu din ochi movila pe care ședea Iov. Era pregătit să vadă sfârșitul obsesiei lui de o viață.

— Iov 2: 11

Trei prieteni ai lui Iov, Elifaz din Teman, Bildad din Șuah, și Iofar din Naama, au aflat de toate nenorocirile care-l loviseră. S-au sfătuit și au plecat de acasă să se ducă să-i plângă de milă și să-l mângâie.

S

strângând-o în brațele sale, Dina o mângâie pe cea care altă dată fusese o mândră prințesă ismaelită, dar care acum era despuiată de părul și demnitatea ei. „Sitis, n-am nicio îndoială că Sayyid ți-a făcut asta”, îi zise. Își simțea gâtul plin de fiere când se gândea la bărbatul care putea umili în halul acela.

Nogahla potrivea cu îndemânare învelitoarea pe capul tuns scurt al femeii, iar Dina îi mulțumi din ochi.

„Nu te mai întorci slujnică în casa lui Bela”, îi spuse apoi lui Sitis, care plângea încetisor. „Sayyid te va găsi și se va purta din nou rău cu tine”. Aplecându-se pentru a întâlni privirea femeii, adăugă, „Vei veni să locuiești cu mine și cu Nogahla în peștera văduvei Orma”.

„Nu! Nu pot. Nu vreau!” Ochii lui Sitis deveniră, pe neașteptate, sălbatici și alarmați, oglindind confuzia din jurul lor. Canionul răsună de cântece vesele de copii, de tamburine și triluri de fluiere.

Dina ar fi vrut să o liniștească sau măcar să o întrebe de ce reacționase cu atâta vehemență, însă la doar câțiva pași de ele, tribul deșertului bontănea și zgâria pereții casei lui Iov, bătându-și joc cu glas tare de durerea lui. Nevasta lui Iov începu să se îndepărteze cu pași grei de grămada de bălegar.

„Sitis, așteaptă!” strigă Dina în urma ei, aruncându-i

Nogahlei o privire întrebătoare. Poate că ea putea ghici ce se ascundea dincolo de șovăiala femeii. Fata, însă, se mulțumi să scuture din umeri, așa că Dina mai făcu o încercare. „Știi că nu e decât o peșteră, Sitis. Nu seamănă cu locurile cu care ești tu obișnuită, dar...”

„Nu!” strigă Sitis întorcându-se spre ea. „Nu pot aduce dezastrul asupra văduvei, asupra ta și a Nogahlei!” Răsucindu-se pe călcâie, mai făcu un pas. „Țineți-vă departe de mine! Voi aduce blestem și asupra voastră!”

Apucând-o de mână, Dina simți fiecare oscior al figurii scheletice dinaintea ei. Sitis se zbătu vitejește, însă puterea îi era slăbită de foame și oboseală.

„Ssst”, o alină Dina, „povestește-mi ce s-a întâmplat. Spune-mi de ce ți-e atât de frică”, o rugă, făcându-i semn Nogahlei să urce pe movila de cenușă de unde lov gesticula sălbatic, plângând. Sitis se prăbuși, în sfârșit, la pământ, în brațele ei.

„Mi-e teamă de El Șadai, Dina”, spuse printre sughițuri sălbatice. „Toată tragedia noastră este pedeapsa Lui pentru blasfemia *mea*, pentru idolatria *mea*. Pentru că El Șadai este mânios pe *mine*”, mai spuse, sprijinindu-se moale de ea, ca un copil în poalele mamei sale.

Dina îngădui unei tăceri prelungite să pregătească inima femeii și apoi o ridică în capul oaselor ca să o poată privi în ochi. „Și cine te-a convins că aceasta este pedeapsa lui Iahve? Ți-a descoperit El Șadai însuși lucrul acesta?”

„Nu știu”, răspunse Sitis, ferindu-și privirea, incapabilă să-și ascundă disconfortul. „Nu tocmai”.

„Atunci poate că Iov, preotul casei tale, ți-a spus că tragediile au fost judecata păcatelor *tale*?” Dina așteptă,

băgând de seamă o mică scânteie de speranță în privirea amorțită a femeii.

„Cred că Iov a încercat să-mi spună că fricile mele sunt neîntemeiate, când am fugit plângând de lângă el”. Dina văzu descătușarea lacrimilor dătătoare de viață ce se rostogoleau pe obrajii lui Sitis. „Dar Dina, ce alt motiv ar putea exista pentru această pedeapsă? Iov în mod cert nu o merită. Atunci eu trebuie să fi fost de vină. *Sunt* nevrednică. Nu înțelegi?”

Dina îi luă cu tandrețe fața între mâinile sale. „Înțeleg mai limpede decât crezi, prietena mea”.

Ridicându-și nedumerită capul, Sitis îi întoarse o frunte încruntată.

Dina râse de ironia situației. „Poți spune cu sinceritate că eu – Dina lui Sihem – nu înțeleg ce înseamnă să te simți nevrednică?”

Sitis încercă să-și ferească privirea.

„Nu, nu te uita în altă parte. Uită-te la fața mea, Sitis! Nu este urmă de rușine pe ea. Nu acum”.

Ochii lui Sitis trădau o emoție nouă. Cu tristețea se împletea acum compasiunea. „Poveștile acelea nu pot fi adevărate, Dina. Am văzut cine ești tu cu adevărat. Tu nu l-ai fi putut ademeni pe prințul Sihem într-o căsătorie falsă și nici n-ai fi putut avea vreun amestec în complotul criminal al fraților tăi”.

Dinei i se opri inima în loc. Iată, pe scurt, povestea pe care negustorii și păstorii o depănaseră vreme de douăzeci și unu de ani. „Nu, Sitis. Nu l-am ademenit pe prințul Sihem și n-a fost niciun complot. Cu toate acestea, am păcătuit în relația mea cu prințul, iar mâinile pătate de sânge ale

fraților mei m-au dus în Canaan odată cu prada luată de la sihemiți. Mi-a fost rușine de aceste păcate vreme de douăzeci de ani, dar El Șadai m-a iertat. El mi-a îndepărtat rușinea și m-a făcut mai bună decât înainte”.

Lacrimile lui Sitis conteniră și fură înlocuite de văpăi incandescente. „El Șadai nu mă va ierta niciodată, iar viața mea nu va fi niciodată mai bună ca înainte, Dina. Copiii mei nu mai sunt. Casa mea este distrusă. Soțul meu...”

„Eu vorbesc despre *tine*, Sitis”, o întrerupse Dina. „Tu vei fi mai bună. Nu copiii tăi sau posesiunile tale. Tu. Iahve îți poate șterge rușinea și poți deveni mai curată, mai completă decât ai fost vreodată”.

„Poate că El Șadai îi iartă pe alții, dar nu pe cineva ca mine, care am rostit blasfemii la adresa Lui și L-am blestemat”.

„El Șadai iartă pe oricine îi cere acest lucru”, îi zise Dina, (intuind-o cu o privire neînduplecată. Ea însăși cunoștea îndeaproape zbaterea aceea tainică dintre îndoială și tânjire. Tăcerea deveni stânjenitoare, însă niciuna dintre femei nu era dispusă să-și ferească privirea - până când atenția le fu atrasă de o mișcare în (arână.

Pupu-pu. O pupăză gătită cu o creastă neagră cu roz spinteca țărâna cu ciocul ei lung, îmbăind văzduhul în nisip. Creatura aceea mică și măiastră nu avea nicio idee despre semnificația pe care o purta, însă Iahve o cunoștea. Și Dina știa că era de datoria ei să facă cunoscută și altora comoara aceea deosebită.

„Știi că pupăza a devenit, în ultima vreme, un semn al prezenței lui Dumnezeu în viața mea, stăpână Sitis?” se destăinuiea. „Nu un idol pe care îl venerez, și nicio

întruchipare a lui El Şadai însuşi, ci un semn de aducere aminte a grijii Sale vegheatoare până şi faţă de cele mai neînsemnate creaturi”. Luând-o pe Sitis de mâini, îi spuse, „Dacă lahve trimite o pupăză ca să îmbărbăteze pe cei cu inima zdrobită, să nu ierte oare acelaşi Dumnezeu pe oricine îi cere acest lucru, oricât de nevrednic ar fi?”

Chipul lui Sitis se luminează de o strălucire nesigură, iar vocea ei răsună cu o claritate nouă. „Cum să îi cer să mă ierte?” Tremurii îi reveni, însoţit de trilurile pupezei şi de bolboroseala ei uşoară. „Dacă lahve are puterea de a comanda zborul unei pupeze, m-ar putea, cu uşurinţă, lovi de moarte. Eşti sigură că mă va ierta dacă îi cer acest lucru?”

Dina se uită la pasărea ce alerge pe pardoseala prăfuită a canionului şi se cutremură şi ea, însă de bucurie la gândul restaurării soţiei şi căsătoriei lui Iov „Lahve nu te va lovi de moarte, prietena mea, şi te va ierta”. Vorbele îi sunau mai sigure decât se simţea ea însăşi. Şi totuşi, Iov o ajutase să creadă că îndurarea lui El Şadai se revărsa asupra oricărei femei oprite a cărei inimă era cu adevărat penitentă. „Haidem să-i spunem soţului tău. El ne poate arăta următorul pas”.

În clipa în care femeile se îndreptară spre mormanul de cenuşă pe care şedea Iov, se auzi bontănitul zgomotos stârnit de apropierea grabnică a unei cămile.

„Este Elihu!” strigă Sitis, uitându-se peste umărul Dinei şi fluturând sălbatic din amândouă mâinile. Chipul ei fu inundat de bucurie, însă tot atât de brusc, dezamăgirea îi sugrumă speranţele. Acoperindu-şi gura cu palmele, şopti, „Este singur, Dina. Unchiul Elifaz şi fratele meu au refuzat

să ne dea o mână de ajutor”. Lăsându-și mâinile să-i atârne, păși înspre grămada de bălegar. „Pesemne că El Șadai este singurul care ne mai poate salva acum”.

Din bucătăria lui Iov, Aban se uita pe furiș, pe sub intrarea boltită, la cămila și călărețul ce se apropiau. Conducătorul sfrijit și șleampăt al Celor-fără-de-Nume se uita prostește și îl împingea, încercând să vadă pe după el. „Cine-i pe cămila aceea?”

Aban își aminti lui însuși să respire pe gură ca să evite duhoarea emanată de suflarea bătrânului și care avea puterea de a topi și pielea de pe un șarpe. Cum s-o fi ridicat un om atât de abject la conducerea a sute de oameni? Îl privi cu luare-aminte pe banditul deșertului. Categorie, omulețul nu putea ține piept niciuneia dintre scursurile din ceata lui, dar pesemne că era tot atât de șiret pe cât era de respingător.

Izgonindu-și gândurile despre hoțul cel bătrân, își îndreptă din nou atenția spre curtea și canionul ce i se întindeau înaintea. „Nu-l cunoști pe bărbatul de pe cămilă, dar amândoi ar trebui să ne temem de el”. Cel-fără-de-Nume se îndreptă de spate, dezvăluind găurile în care locuiseră altă dată dinții săi din față. „Eu nu mă tem de nimeni, căpitane, nici măcar de tine”.

Mișcându-se mai iute decât o lovitură de cobra, Aban îl înșfăcă de gât și îl ridică în aer. „Atunci ești un nesăbuit, bătrâne!” Scuișcând ca un câine bătut, banditul se prinse cu amândouă mâinile de antebrățul lui și îi ceru, printre sughițuri, îndurare. Când îi dădu drumul, omul se împletici și se sprijini cu o mână de zid. „Planurile noastre trebuie să se schimbe”, spuse Aban cu un aer absent și ochii ațintiți

asupra lui Elihu, care descăleca de pe cămilă chiar dincolo de zidul frânt al curții.

„Bun. Pentru că n-am răbdare cu răpirile”, șuieră ticălosul printre dinți. Dislocând, pesemne, vreun rest din friptura de miel pe care Sayyid o pusese la dispoziția bandiților la masa de prânz. Întorcându-se în direcția din care venea zgomotul, Aban băgă de seamă că omul îl privea cu interes. „Nădăjduisem că jupânul Sayyid îmi va porunci să o ucid pe stăpâna Sitis, nu să o *răpesc*”.

„Nu!” mugi Aban, iar Cel-fără-de-Nume se dădu înapoi, împleticindu-se. „Planul rămâne să o răpești. Să nu te atingi de stăpâna Sitis, pricepi?”

„Bine. Bine”. Își ridică amândouă mâinile mânjite cu funingine în văzduh, în semn de predare. „Ce crezi că vrea jupânul Sayyid să facem cu femeia acum, când a sosit noul nostru vizitator?” în ochii mărgelați și în zâmbetul încrezător al banditului dansa suspiciunea.

Ghicise oare, într-un fel sau altul, că răstălmăcise porunca criminală a lui Sayyid? în orice caz, el nu avea de gând să lase să i se întâmple vreun rău lui Sitis. Femeia semăna leit cu mama lui, așa cum și-o aducea aminte înaintea ca Sayyid să o vândă negustorilor egipteni. Același spirit înfocat care o susținea pe stăpâna Sitis prin greutățile pricinuite de Sayyid sălășluisese și în mama lui, dându-i puterea de care avea nevoie pentru a sluji un asemenea om.

„Eu mă voi îngriji de facerea planurilor, bătrâne. Tu ai grijă să-mi îndeplinești ordinele”, îi zise, aplecându-se spre el ca să-l poată privi în ochi. „Acum, întoarce-te la lucru până când te chem din nou!”

Văzând privirea sălbatică din ochii bărbatului, îl trecu un hor pe șira spinării. Nebunul acesta venit din pustie era destul de imprevizibil încât să-i ignore și pe el, și pe Sayyid. Singurul motiv pentru care Cei-fără-de-Nume li se supuneau cătuși de puțin era fluxul constant de hrană ce li se oferea și adăpostul de deasupra capetelor lor. Din fericire, nu păreau prea grăbiți să se întoarcă în deșertul lor sterp și la mâncărurile lor din ierburi sărate și rădăcini de copaci.

Văzând silueta lui Elihu legănându-se pe cămila în galop, lov își simți inima bătându-i cu putere. Dacă nu ar fi fost copleșit de mâhnire din cauza umilirii de care avusese parte soția sa, poate că întoarcerea tânărului i-ar fi adus oarece speranță.

„Nogahla, trebuie să te duci și să o convingi pe Sitis să urce până aici, ca să vorbesc cu ea”. Glasul lui lov abia dacă era o șoaptă. Încercările de a striga îi redeschiseseră, pesemne, rănilor din gât, pentru că acum scuipa sânge în singurul bandaj curat pe care Nogahla i-l distribuise pentru ziua aceea.

„Stăpâne lov, sunt sigură că stăpâna Dina se străduiește chiar acum să o convingă să facă asta, dar trebuie să ai încredere în El Șadai să-și facă lucrarea”, îi răspunse fata, care ședea aproape de el, simțindu-se tot atât de în largul ei ca propria lui fiică.

În timp ce o privea pe Dina în eforturile ei, se rugă în tăcere ca ea să fie înțeleaptă, iar Sitis să aibă o inimă receptivă.

El Șadai, aș putea îndura de zece ori durerea rănilor mele dacă ai vindeca-o pe scumpa mea solie. Te rog, lahve, cerceteaz-o în deznădejdea ei și leagă-i rănilor lăuntrice!

Când Sitis se întoarse la movila de cenușă și își ridică privirea spre Iov, ceva era schimbat în înfățișarea ei. Dina stătea la poalele mormanului cu ochi scânteietori și un zâmbet glorios pe chip. Iov îi aruncă o privire întrebătoare. Femeia își împreună mâinile la buze într-o rugăciune de mulțumire și atunci Iov știu. Sitis era, într-adevăr, tămăduită – pe dinăuntru și pe dinafară.

Începu să plângă. Hohote tăcute îi scuturau întreaga făptură.

Cuprinsă de panică, Nogahla se ridică în picioare, gesticulând sălbatic. „Stăpână, stăpână! Ceva îngrozitor se petrece cu stăpânul Iov! Vino degrabă!”

Încercând să o potolească pe adorabila sa fiică cușită, Iov zâmbi și îi făcu semn să tacă. Apoi, își întinse brațele spre soția lui, care începu să plângă și să zâmbească și pe urmă să râdă. Câtă vreme trecuse de când o văzuse râzând?

Sitis își forță picioarele să urce pe grămada de bălegar, dar cu cât se agita mai mult, cu atât se afunda în murdărie. Pentru că se împiedică în repetate rânduri, clipele îi păreau o eternitate. Când înțelese ce se petrecea, Nogahla își prefăcu strigătele într-un dans fericit, executat în vârful movilei. Dintr-o suflare, Dina fu lângă Sitis și o ajută cu o mână să urce. Însă chiar înainte să cadă în brațele lui Iov, Sitis se opri și rosti printre lacrimi, „Vreau să mă agăț de tine, soț al meu! Vreau să te țin strâns în brațe și să-ți șoptesc la ureche”. Uitându-se la Dina, o luă pe Nogahla de mână – și din câte își amintea Iov, aceea era prima dată când Sitis o atingea pe cușită. „Sau poate că mai degrabă aș striga în gura mare de pe altarul din vârful muntelui”. Cu glas tremurând, cercetă fața soțului ei. „Dina a spus că

dacă îi cer lui El Şadai să mă ierte, El o va face”.

Iov ar fi vrut să o mângâie pe obraz, însă nu îndrăzneala să se mişte, de teamă ca nu cumva să se trezească din vis. Însă visul lui se întinse spre el şi îl mângâie pe obraz.

„Iov”, strigă Sitis, „mă va ierta Iahve al tău?”

„Da!” scârţâi încrezătoare Nogahla şi apoi îşi struni iute, cu amândouă mâinile, buzele şi îşi mută privirea penitentă de la o faţă la alta. Iov se minună de credinţa ei adevărată şi simplă.

„Prietena noastră are dreptate, ca de obicei”, încuviinţă apoi cu o sclipire în ochi. Două miracole îi stârniră mirarea în timp ce acoperi, nesigur, mâna pe care soţia lui i-o aşezase pe obraz. Mai întâi, acela că durerea nu îl copleşise, iar apoi, faptul că Sitis nu se trase înapoi. „În mod normal, aş sacrifica un miel pe altar pentru păcatele tale, dar El Şadai cunoaşte intenţiile inimilor noastre, dragostea mea”.

În clipa aceea, un bocet sfâşietor le captă atenţia şi toată lumea se întoarse spre Elihu. Tânărul se prăbuşise în genunchi la marginea grămezii de gunoi. „Nuuu! Nu poţi fi tu, Abba”. Începu să-şi smulgă şuviţe groase din păr şi din barbă. „Ima mea, arăţi înfometată!” Plângând, îşi îngropă faţa în mâini. Sitis coborî să-l mângâie, însă când îl îmbrăţişă şi învelitoarea îi căzu de pe cap, bărbatul deveni de nemângâiat. „Dumnezeul părinţilor mei, Dumnezeul lui Avraam, fie ca El Şadai să răsplătească de o sută de ori răul care vi s-a făcut!” Zvârlind cu cenuşă în aer, îşi spală părul şi barba în pulberea fină şi cenuşie a jalei.

„Du-te la el, Dina”, şopti Iov. Lacrimi noi îi umeziră cutele în care adineauri fuseseră lacrimi de fericire. „Poate că faţa

ta frumoasă îl va mai înveseli”.

„Nu cred că ceea ce am de spus îl va mângâia”, răspuse Dina, făcând din nou aluzie la răspunsul pe care îl avea de dat unei posibile cereri în căsătorie din partea lui Elihu. Iov vorbise adesea cu ea despre posibilitatea aceasta, însă ea se încăpățânase să rămână la convingerea că Elihu merita o tânără credincioasă și bună.

„Atunci, rămâi neclintită în hotărârea ta? Ai decis să refuzi căsătoria cu Elihu?”

Dina încuviință din cap și șopti, „Voi doi trebuie să împărțiți momentul acesta cu Elihu. Dar la vremea potrivită, dacă îmi va cere să fiu soția lui, voi insista să se căsătorească cu o mireasă pură și virtuoasă”. Dina își plecă ochii, iar Iov îi acceptă decizia, chiar dacă era convins că o femeie ca ea ar fi fost o binecuvântare pentru Elihu.

„Oh, Abba, îmi pare rău că a durat atât de mult”, își începu Elihu, în cele din urmă, urcușul. Din barba și de pe mâinile umezite de lacrimi i se prelingeau cenușă și murdărie. Sitis venea în urma lui, cu capul plecat. Instinctele ei materne păreau a respecta nevoia lui Elihu de a jeli, așa că, deocamdată, își lăsa deoparte propriile vești bune.

„Nu trebuie să-ți pară rău că ai-zăbovit atât, Elihu”, spuse Iov. „Știi că suntem o priveliște șocantă”. În vreme ce Elihu urca în tăcere, Iov schimbă o privire încurajatoare cu Dina. Nu putea decât să spera că Elihu va accepta cu grație decizia ei.

„Abba Iov, au vrut să se întrunească înainte de a veni în Uț”, începu tânărul, rămas fără suflu când ajunsese în vârful. „Și n-am putut da de Bildad. Mănat de secetă, a plecat să-și

pască turmele în părțile îndepărtate ale Deșertului din Răsărit. Și pe urmă, am fost nevoiți să așteptăm să se întoarcă caravana lui Țofar din Gaza. Sabeenii i-au furat caii la Elath, dar, mulțumiri fie aduse lui El Șadai, caravana lui a ajuns teafără până la Gaza”.

Iov realizează, brusc, că scuzele lui Elihu nu aveau nicio legătură cu zăbovirea la poalele grămezii de cenușă. Tânărul își cerea iertare pentru că zăbovise un an de zile pe drum și vorbea de parcă...

Oprindu-se din urcat, Sitis strigă, „Bildad? Ai spus Bildad? Vine fratele meu? Și Elifaz și Țofar?”

Cernând parcă grâul de neghină, mintea lui Iov nu reținu decât numele – Elifaz, Bildad, Țofar. Elihu se întoarce, uitându-se când la Iov, când la Sitis.

Pesemne că abia atunci înțeleșese pe deplin cât de mare era surpriza lor. „Oh, îmi pare rău că nu v-am spus de cum am ajuns!” Se prăbuși în genunchi în murdărie, la picioarele lui Iov. „Elifaz și Bildad aduc o oștire numeroasă în apărarea ta, iar caravana lui Țofar este încărcată cu ierburi pentru rănilor tale. Vor ajunge înainte de apus”.

Sitis țipă de bucurie. Elihu dădu să-l prindă pe Iov de mâini. În clipa aceea, însă, băgă de seamă vârfurile degetelor roase de boală. „Abba. Unde îți sunt degetele?” Oroarea de pe chipul lui se prefăcu în furie față de Dina. „Tu! Tu i-ai făcut asta!”

Înainte ca Iov să apuce să îi ia apărarea, Nogahla se ridică în picioare lângă Dina și strigă, „Stăpâne Elihu, nu vorbi așa cu stăpâna mea!” „Nu te mai apropia de Abba Iov!” strigă Elihu, întorcându-se spre Dina, care stătea în picioare lângă Iov, ca o floare veștejită. „Abia dacii te califici

ca moașă și aproape că l-ai ucis cu ierburile și poțiuni tale!”

„Elihu, ajunge!” Iov își simțea inima în gât, fapt care îi făcea glasul și mai slăbit. „Sayyid a avut grijă ca niciun doctor din Uț să nu se atingă de mine. Dacă n-ar fi fost Dina, aș fi murit demult”.

Elihu se întoarse și Iov tresări văzând ura înverșunată de pe chipul lui. „Dacă n-ar fi fost Dina, niciuna din tragediile acestea nu ți-ar fi luat cu asalt casă, de la bun început”.

O tăcere încremenită se așternu peste dealul de cenușă. Dina se schimbă la față aidoma unui zid de piatră aflat sub asediu. După ce își recăpătă o oarecare stăpânire de sine, făcu un pas înainte și zise, „Vino, Nogahla...”

„Nu, am spus să stai departe de el!” țipă Elihu, vârându-se între Dina și Iov. Dina se împiedică și se rostogoli cu capul înainte în josul movilei de cenușă și făptura ei frumoasă ateriză nemișcată la poale.

Iov nu văzu decât o umbră neagră, iute și încețoșată, și apoi auzi un icnet, un trosnet și o altă rostogolire. La urmă, Elihu zăcea lângă Dina, la baza grămezii, frecându-și falca și blestemând cu glas tare.

În picioare, lângă Iov, stătea Aban. Avea o mână întinsă spre el, plină de compasiune. „Stăpâne Iov, ești teafăr? Te-a lovit?”

„Nu, firește că nu”, răspunse Iov tulburat, amețit. Căpitanul lui Sayyid se purtase cu bunătate în ultimele luni, ba chiar apologetic. *Dar de ce ar proteja-o pe Dina – fi de ce își face griji pentru mine?*

Între timp, Nogahla ajunsese la poalele dealului, lângă Dina, plângând și îmbrățișându-și stăpâna, iar Sitis alunecase pe

cenușă în jos ca să îngrijească de falca lui Elihu, care se umfla cu repeziciune.

„Ce ți-a venit, Aban?” Glasul lui Iov abia dacă era o șoaptă, dar nu mai conta. Namila de om se retrăgea deja la baza grămezii de cenușă.

Elihu se trase înapoi, iar Sitis îl adăposti în brațele ei ca pe un copil. Aplecându-se deasupra lor, Aban își însoți promisiunea cu un avertisment, „Nu-l voi mai lovi, stăpână Sitis, câtă vreme se poartă respectuos cu Dina”.

„Aban, ajut-o pe Dina”, gemu Nogahla printre sughițuri. „Trebuie să o duc acasă, în peștera văduvei Orma”.

Bărbatul acela imens își puse mâna uriașă cu tandrețe pe obrazul Nogahlei. „Are să fie bine, micuță cușită. Vezi, își vine în fire”. Lăsându-se în genunchi, o luă pe Dina în brațe, de parcă n-ar fi cântărit mai mult decât un sac de orz. Lui Iov i se strânse inima văzând tandrețea căpitanului. Inima uriașului se înmuiase considerabil în timpul discuțiilor lor singuratece purtate în miez de noapte, pe mormanul de cenușă.

„Arată-mi unde este peștera căreia îi ziceți casă”, zise Aban, îndepărtându-se câțiva pași.

Elihu își ținti cuvintele veninoase spre spinarea lui. „Oh, deci și tu ui căzut sub vraja Dinei și a cușitei sale. Ți-ai împărțit și patul cu ele?” Căpitanul se uită înapoi, aruncându-i o privire ce făgăduia o retribuție viitoare. Iov se temea pentru strălucitul său discipol care vorbise cu atâta imprudență.

„Elihu!” îl dojeni, însă glasul îi era umbra unei șoapte.

Palma lui Sitis își atinse scopul și tânărul își ținu pliscul. Împingându-l din brațele ei, femeia se ridică în picioare. „Ți-

ai pierdut orice bun-simț cât ai fost plecat, fiule! Mă rog ca, până mă întorc, să-ți dai seama că Dina merită deopotrivă respectul și gratitudinea ta”, îi zise, grăbindu-se să-l prindă din urmă pe Aban. În timp ce o ducea pe Dina în brațe, căpitanul o liniștea cu blândețe pe Nogahla.

Iov mai avusese inima frântă în mii de bucăți, însă văzându-l pe Elihu izbind furios cu pumnii în cenușă, se simți zdruncinat în duhul lui. Dorința lui de cunoaștere era un sol fertil, iar Țofar era singurul grădinar care ar fi putut cultiva asemenea roade putrede precum cele cu care aruncase în Dina. Iov deplânse din nou faptul că fiica lui Iacov îndurase, încă o dată, acuzații nedrepte. *El Șadai, se vor opri vreodată acuzatorii ei?*

Rugăciunea îi fu întreruptă abrupt de ghearele reci și ascuțite ale fricii. Doi dintre Cei-fără-de-Nume se furișau precum hienele deșertului în urma lui Aban și a celor două femei, urmărind trupa, deloc bănuitoare, până la ascunzătoarea din peștera văduvei. Încercă să țipe ca să-i avertizeze, însă ura zgomotoasă a lui Elihu îl împiedică să se facă auzit.

Dina simți niște brațe puternice ridicând-o și purtând-o pe sus. O briză ușoară îi umfla învelitoarea, făcându-i capul și părul să atârne pe brațul puternic ce îi slujea de pernă. Nu avea tăria de a se mișca sau de a vorbi. Deschizând ochii, văzu pe cerul după-amiezii nori albi și pufoși, în depărtare se auzeau cântece de pupăză. Și sporovăială Nogahlei. „Aban, este teafără? Uite, a deschis ochii. Stăpână? Te simți bine?” Vocea liniștitoare a lui Sitis potoli tulburarea fetei. „Nogahla, are să fie bine. Trebuie să o ducem în peștera Ormei, unde ne putem îngriji de rana de

la cap. A căzut pe un ciob de oală”.

Dina deveni vag conștientă de o căldură umedă și lipicioasă în zona cefei și își ridică ochii spre omul ce îi mijlocea transportul. „Aban?” încercă să scape din brațele lui, dar el își înteeți strânsoarea, trăgând-o spre pieptul său și șoptindu-i, „Stai liniștită, frumoasă Dina. Nu-ți fac niciun rău”. Își simți gâtul strângându-se de emoție. Cine o mai ținuse sau îi vorbise cu atâta bunătate în afară de Sihem? Doar Iov.

Cineva îi scoase învelitoarea de pe cap și o mângâie pe frunte. „Odihnește-te, Dina. Eu și Nogahla suntem cu tine”. Deasupra ei se ivi, legănându-se în pas cu umbletul bărbatului aceluia uriaș, fața senină a lui Sitis.

Auzi apoi suspinele Nogahlei și simți mâna fetei mângâindu-i picioarele. „Pe cărarea aceasta în sus”, dădea ea instrucțiuni. „Ai grijă pe unde calci. Să nu o scapi, Aban!”

Dina simți hurelul râsului lui Aban adânc în pieptul lui și băgă de seamă familiaritatea cu care Nogahla îi rostea numele. Cușita văzuse de mult bunătate în acest bărbat și, de câteva săptămâni bune, Aban își îndrepta atențiile către ea. Oh, capul o durea prea tare ca să se gândească la cât de complicată ar fi relația lor!

„Am ajuns”, spuse cușita, dând fuga în peșteră, în vreme ce Aban și Sitis așteptau afară împreună cu Dina.

„Stăpână Sitis”, începu Aban șovăitor, „știi că tatăl – vreau să zic, stăpânul Sayyid a păstrat...”

„Cum?” strigară Sitis și Dina în același timp, cu un icnet, întrerupând orice plănuise Aban să spună.

Închizând ochii și slobozind un oftat adânc, Aban păru să caute pe chipul lui Sitis aprobarea. „Stăpână Sitis, mama

mea a fost concubina lui Sayyid vreme de mulți ani. A fost favorita lui pentru că totul la ea îi amintea – ei bine, de *line*”.

Dina își aminti că Sitis îi povestise despre servitoarele din casa lui Sayyid și despre asemănarea lor uniformă cu obsesia lui.

„Unde este mama ta acum, căpitane?” întrebă Sitis, plat.

Dina simți cum Aban se înclină subtil spre Sitis în timp ce îi răspunse, cu glas întretăiat și neliniștit. „Sayyid a vândut-o unor negustori egipteni pe când aveam doisprezece ani, pentru că venise timpul să-mi încep pregătirea militară. S-a temut că cocoloșelile ei vor interfera cu drumul meu spre bărbăție”. Un oftat o ridică în sus și în jos în brațele lui. „Sayyid mi-a fost singura forță călăuzitoare. L-am ascultat orbește – până azi. Ce am zărit pe fața lui în după-amiaza aceasta m-a făcut să regret rolul pe care l-am jucat în suferința ta”.

Dina vedea limpede că în ochii lui Sitis se dezlănțuise o bătlăie. Îl putea oare ierta pe cel ce fusese arma letală a dușmanului ei?

După o clipă de ezitare, Sitis se ridică pe călcâie și prinse obrazii lui Aban între palmele ei. Cu glasul încărcat de emoție, îi spuse.

„Oh, Aban, îmi pare rău că ai crescut fără dragostea unei mame!”

Dina simți brațele lui Aban încordându-se. „N-are importanță. Azi mi-am declarat poziția de moștenitor al lui Sayyid”. Se îndreptă de spate și pe buze îi miji un rânjel. „Să spunem că nu m-a contrazis și că actualmente suntem în tratative”.

Dina încercă să ridice capul, însă durerea îi restricționa capacitatea de mișcare. Totuși, trebuia să-l pună în gardă. „Aban, nu poți duce tratative cu un șarpe. Lovește fără motiv și fără a fi provocat”. Efortul de a vorbi făcură norii să se învârtă.

Sitis continuă de unde se epuizase puterea Dinei. „Dacă Sayyid are vreo idee că ne-ai ajutat, pe mine sau pe lov, te va ucide, Aban – fiu sau ne-fi. El nu-și este loial decât sieși”, îi zise, scoțându-și învelitoarea de pe cap și dându-și la iveală părul ciuntit. Dina simți pieptul lui Aban umflându-se cu un geamăt.

„Stăpână Sitis, n-am avut nici cea mai mică idee!” Pentru prima dată în toată această nenorocire. Dina văzu în ochii lui Aban o scânteie. „Vă dau cuvântul meu”, spuse el când Nogahla ieși din peșteră împreună cu văduva Orma, „până la apus veți avea hrană și cele necesare în această peșteră”.

„Ei bine, tinere”, spuse văduva, ale cărei gingii roz dădeau la iveală un zâmbet golaș, „nu vom refuza o pâine”.

În fața mulțumirilor ei modeste, toată lumea râse.

„Vei vedea mai multă pâine decât ai mâncat într-un an de zile, văduvo”, îi zise Aban și expresia i se înmuie când se întoarse spre Sitis. „Iar tu, stăpână, o vei vedea pe doica pe care n-ai mai văzut-o de mai bine de un an”.

„Oh, Aban!” exclamă Sitis, zvârlindu-și brațele în jurul gâtului uriașului și zdrobind-o pe Dina între ei.

Dina se strădui să nu se agite și fu cât pe ce să protesteze când o altă voce îi veni în ajutor. „Ajunge! Ajunge! O striviți pe stăpâna mea!” strigă Nogahla, strecurându-se între Aban și Sitis și schimbând o privire

fugară cu bărbatul care, după toate aparențele, îi furase inima.

Din pieptul lui Aban erupse un râset profund, rezonant, care vibră în umărul Dinei. „Bine, bine, micuță cușată. Unde să o pun pe această stăpână a ta?”

Nogahla sporovăi mai departe despre ospitalitatea văduvei Orma și despre aranjamentele lor pentru dormit. Dina aruncă o privire peste umărul lui Aban și, iată, pe fundul potecii pietroase, ghemuiți după niște bolovani, stăteau doi vagabonzi jegoși. Când Aban se aplecă pentru a intra în peșteră, se mai uită o dată, însă cerșetorii se făcuseră nevăzuți.

Pesemne că ochii îmi joacă feste, își zise. O rană la cap poate face asta uneori. Fără să se mai gândească la incident, îngădui unor mâini iubitoare să se îngrijească de slăbiciunea ei și înălță laude lui El Șadai pentru că Sitis era teafără în mijlocul lor.

— *Iov 2: 12*

Ridicându-și ochii de departe, nu l-au mai cunoscut. Și au ridicat glasul și au plâns. Și-au sfâșiat mantalele și au aruncat cu țărână în văzduh deasupra capetelor lor.

P

Peștera văduvei Orma era rece și întunecoasă, iar fiecare petic de pământ era acoperit de vreo rogojină de dormit, vreo femeie sau vreun coș cu mâncare de-al Nadei. Copii cu fețe mânjite trăgeau cu ochiul prin perdeaua rufoasă. Unii se încumetau chiar și să-și vâre câte un deget de la mâini sau de la picioare pe sub obstacol ca să înhațe vreo prăjitură sau curmală din stive. Hlizeli și icnete se auzeau din piepturile micilor rezidenți ai primului sector al cetății

Uș, rivalizând pentru o privire asupra oaspetelui celui mai nou al văduvei. Sitis se prefăcea că nu băga de seamă, însă era greu să-i ignore într-un spațiu doar ceva mai mare decât dormitorul pe care îl ocupase în palatul lui Bela.

„Uș! Fugiți de-ac!” bătu Nada în perdea, punând pe fugă ochisorii iscoditori. „Stăpână, cum pot să te las aici în această... această...”

peșteră!” în ochi îi mijiră lacrimi în vreme ce o îmbrățișă, pentru a suta oară, pe Sitis.

Sitis absorbi ca un burete dragostea brațelor moi ale Nadei. „Aban spune că este locul cel mai sigur pentru mine acum. Sayyid ar putea încerca să mă omoare dacă mă arăt în public și să dea vina apoi pe Ceifără-de-Nume”.

„Ți-e teamă?” șopti Dina. Întrebarea păru a capta atenția tuturor. Văduva, Nogahla și Nada se traseră mai aproape ca să audă.

„Bănuiesc că mi-e puțin teamă”, răspunse Sitis, „dar mă simt atât de ușurată încât abia dacă mai pot simți și altceva”.

„Ușurată?” Nada încercă cu podul palmei fruntea lui Sitis și o conduse spre o rogojină pe care să se așeze. „Pesemne că ești bolnavă, Sitis, draga mea. Nimeni nu poate simți ușurare în situația ta”.

Sitis împinse la o parte mâna Nadei și celelalte râseră, cuibărintu-se lângă ea. „Sunt ușurată că mânia lui Sayyid nu mai este, în sfârșit, îndreptată împotriva lui Iov – chiar dacă eu sunt acum ținta lui. Sunt ușurată să o revăd pe scumpa mea Nada”. Prinse fața femeii între palmele sale și îi susținu privirea. „Sunt nespuse de ușurată să fiu împăcată cu Dumnezeu și aș fi și mai ușurată de-atât dacă...” Se opri,

atingând cu degetele cutele ușoare de pe fața măslinie a Nadei. „Dacă prietena și doica mea L-ar descoperi și ea pe adevăratul Dumnezeu”. Nada își plecă privirea spre podeaua din pământ roșu, iar celelalte femei se cufundară într-o tăcere stânjenitoare.

Chiar atunci, mâna mare și bronzată a lui Aban trase perdeaua. „Îmi pare rău că vă întrerup, dar trebuie să mă întorc cu Nada înaintea ca Sayyid să bage de seamă că am plecat. Armata lui Bildad și a lui Elifaz va sosi în curând și trebuie să-l însoțesc pe Sayyid cu trupele noastre”. Sitis își lăsă mâna să-i cadă de pe obrazul Nadei, însă femeia o strânse cu putere și o sărută. „La următoarea mea vizită, îți voi aduce terciul tău preferat de fructe, Sitis, fata mea”.

„La următoarea ta vizită”, spuse Sitis, „vom vorbi mai multe despre El Șadai”.

Nada rânji și se ridică anevoie în picioare. După o ultimă îmbrățișare, Sitis trase perdeaua la o parte și își conduse prietena de o viață în umbrele triste ale sfârșitului de zi.

Când, însă, dădu să îi însoțească câțiva pași în afara peșterii, Aban o opri cu blândețe. „Te rog, stăpână. Rămâi înăuntru pe cât posibil”.

Arătă spre peșterile sculptate în fața muntelui ce îi înconjura. „Nu-mi dau seama dacă cerșetorii aceștia sunt din sectorul întâi sau dacă Ceifără-de-Nume ți-au descoperit sălașul. Voi trimite câteva dintre gărzile mele de încredere să stea de pază”.

Sitis avea încredere în judecata și în prudența lui Aban. Zâmbetul lui cald îi amintea de unul din fiii ei. „Îți mulțumesc, Aban. Nu știu de ce ai ales să te porți cu atâta bunătate, dar îți sunt recunoscătoare”.

Din șaua armăsarului său egiptean, Sayyid arunca o umbră lungă peste dughenele goale ale negustorilor. Alături de el, pășea într-o cadență fără cusur calul lui Aban, cenușiu bătând în alb și cu părul lucios. O sută dintre gărzile sale, îmbrăcate în pelerine negre, fine, ieșiră din *siq* pe cămile drapate cu învelitori împletite, de culoare roșie și galbenă. Era hotărât să impresioneze oștirea adversă, chiar dacă șansele sale la victorie erau mici. Dacă Bildad Ismaelitul și Elifaz Edomitul nu puteau fi mituiți sau trași pe sfoară, Uț avea să fie scăldat în sânge diseară.

Locuitorii celui dintâi sector al cetății Uț, rufoși și storși de vlagă, căscau gura la anturajul lui Sayyid ce defila prin mijlocul lor. Femeile își adunau copiii în corturile și peșterile lor mici, iar bărbații stăteau de strajă cu arme rudimentar încropite. Sayyid rânji. *Sulițele acelea prostești vor fi de mare ajutor dacă trupele lui Bildad au venit cu gând de răzbunare.* Primul sector era expus pe partea de răsărit a strâmtorii și, ca atare, lipsit de protecția fortificației naturale.

Făcându-le semn oamenilor săi să se oprească chiar la poarta cetății, recapitulă, pentru ultima dată, împreună cu Aban, planul. „Nu uita, dacă Bildad și Elifaz au venit cu gând de pace, vom trece un mic contingent prin *siq* în seara aceasta. Dacă, însă, se scoate vreo sabie dușmană sau încep să zbârnâie săgețile, eu voi trece în spate, iar tu și oamenii tăi vă veți lansa într-un prim atac. Pe urmă, vă retrageți prin strâmtoare în sectorul al doilea. Când armata lor ne va urmări prin *siq*, eu voi semnaliza trupelor noastre aflate în așteptare pe vârful muntelui să zvârle o ploaie de bolovani peste cei de jos. Când și cea din urmă gardă va fi

ieșit teafără din strâmtoare, vom sigila deschizătura cu pietre și vom ieși pe creasta apuseană a muntelui”.

„Cum voi ști că nu veți sigila strâmtoarea înainte de a trece *toți* oamenii noștri prin ea – *tată T* întrebă Aban, cu glas scăzut, plin de suspiciune.

Sayyid zâmbi. „Presupun că va trebui să avem încredere unul în celălalt, *fiule*”. Fața pământie a lui Aban era tocmai răspunsul pe care îl aștepta. „Așa cum eu am avut încredere în tine că le vei porunci Celorfără-de-Nume să o ucidă pe Sitis în după-amiaza aceasta”. Plescăind din limbă, își îndesă călcâiele în coastele armăsarului său și se îndreptă spre oastea ce se apropia.

„Așteaptă!” Aban veni după el pe calul său cenușiu cu alb. „Ce-ai fi vrut să fac?” șopti, când calul se opri lângă armăsarul lui Sayyid. „Elihu a sosit chiar în clipa când oamenii voiau să o omoare. Nici chiar Cei-fără-de-Nume nu sunt atât de nesăbuiți încât să o ucidă pe marea doamnă a cetății în fața unui martor respectabil”.

Sayyid răspunse ridicând dintr-o sprânceană. Avea de gând să-l lase pe căpitanul lui să se peipelească. Nu trebuia să afle că, în vreme ce el făcea pe eroul cu cele trei femei, în după-amiaza aceea, șeful bandiților venise la Sayyid cu amănuntele trădării lui și sugerase un plan alternativ încântător.

„Vino, Aban. Avem de primit oaspeți. Sau poate de dus o luptă. Di!”

Calul o luă la galop, însă Sayyid își domoli dobitocul la un nobil pas. Cu cât se apropiau de marea de animale și călăreți, își dorea ca și inima lui să fie tot atât de ușor de strunit. Armata cămilelor dușmane se întindea cât

cuprindea cu ochii, umblând câte trei una lângă alta de-a lungul potecilor șerpuitoare de munte. O caravană mai mică de măgari, ducând în cârcă provizii și câțiva călăreți, venea șerpuind la urmă.

„Ai mai văzut așa ceva?” șopti mai mult ca pentru sine decât pentru Aban, care îl ajunsese din urmă și călărea lângă el.

„Nu, și îmi doresc să nu fi văzut acum”.

Cei doi călăriră în tăcere până când mai puțin de zece pași îi despărteau de conducătorii taberei adverse. Hotărât să-l impresioneze pe fratele lui Sitis, Sayyid își înfrână curajul. „Salutare, prințe Bildad”.

Soarele în amurg și cei patruzeci de ani care se scurseseră nu făcuseră decât să sporească noblețea prințului ismaelit. Roba lui de culoarea cerului senin și eșarfa de un purpuriu intens îl distingeau drept un fiu al lui Șua. Barba îi era mai lungă, mai grizonantă, dar era încă chipeș. Frumusețea părea a fi încă una din trăsăturile transmise drept moștenire în familia lui Sitis.

Băiat fiind, Sayyid fusese obligat să se plece cu nasul până la pământ ori de câte ori Bildad vizita satul lor. Nu, însă, și acum. Se ținu ceva mai țănoș în șaua lui egipteană. „Este o onoare să îți urez bun venit după toți acești ani”.

„Suntem aici ca să o scăpăm pe sora mea de abuzul tău de putere, Sayyid”, îi răspunse Bildad, privind prin el cu ochii săi obsidieni.

„Și pe nepotul meu!” izbucni bătrânul din dreapta lui Bildad, cu un glas de tunet precum al lui Esau. Fără îndoială, acesta era Elifaz, întâiul născut al lui Esau. Nu avea nimic din înfățișarea arămie, specifică edomiților din

care se trăgeau Țofar sau Bela. Fața lui semăna mai curând cu o stafidă întunecată de care atârna o barbă lungă și albă. „El Șadai își va revărsa răzbunarea asupra ta pentru violența cu care te-ai purtat cu lov”, strigă Elifaz, agitându-și pumnul noduros.

În mod cert are temperamentul lui Esau, își zise Sayyid, dorindu-și să le poată spinteca pânțelele cu o lance. În loc de asta, însă, înclină din cap și vorbi sobru. „Vă înțeleg îngrijorările, fraților. Cu toate acestea, mi-e teamă că ați judecat greșit situația familiei voastre și participarea mea la ea”. Înainte ca vreunul să poată respira, le servi pe tavă apărarea lui. „Sora ta nu se simte bine, Bildad. Și-a pierdut toți copiii – până și pe cele trei fiice care îi erau scumpe și pe care le numise după zeițele ismaelite”. Prima săgeată își atinse ținta. Când i se zvârli în față adevărul înclinației idolatre a surorii sale, Bildad se făcu alb ca varul.

În vreme ce ceilalți se foiau stânjeniți în șeile lor, Sayyid continuă, „într-o singură zi, Elifaz, toată averea lui lov a fost distrusă, fie de cete de atacatori venite din părți opuse ale pământului, fie de focul lui Dumnezeu. În ziua următoare, nepotul dumitale a fost lovit de bube cu puroi”. Cu o ușoară ezitare, se aplecă spre ei, ca pentru a le împărtăși un secret. „Vă pot asigura că, oricât de influent aș fi în Uț, nu mi stă în putere nici să arunc foc din cer, nici să scot bube pe carnea unui om”. Privirea îi căzu apoi asupra lui Țofar, fratele-verișor favorit al lui lov, marele negustor de mirodenii. „Chiar și acum, când își dă ultima suflare, lov îți nesocotește sfatul, Țofar, și se agață de târfa aceea asupra căreia l-ai pus în gardă”.

Șocul cuvintelor lui zgudui expresiile împietrite de pe

chipurile bărbaților. Și atunci le dădu lovitura fatală. „Elihu, discipol al învățăturilor Celui Preaînalt, Sitis, Ima ta, și-a vândut azi părul în piață pentru trei pâini”. Ridică şuvițele lungi de abanos pe care le retezase de pe capul lui Sitis mai devreme. „Mi-a cerut să le duc la templul lui Al-Uzza din Moab, drept ofrandă”.

„Ești un mincinos!” zbieră Elihu, cu ochi sălbatici, în vreme ce saliva i se prelingea pe barbă. „Ima niciodată n-ar...”

„Ajunge, Elihu!” spuse Bildad, cu calmul regesc al omului obișnuit să fie ascultat, iar Elihu tăcu numaidecât. „Firea pătimașă a lui Elihu pune uneori stăpânire pe el, dar nu mă îndoiesc cătuși de puțin de integritatea lui. Te-a învinuit de înșelăcine, Sayyid!” Bildad îl străpunse cu privirea. „Pe care dintre afirmațiile tale le-a judecat a fi false?” Sayyid zâmbi, însă își simțea partea stângă a gurii cuprinsă de un tremur nervos. În sinea lui, își blestemă slăbiciunea.

„Tatăl meu a mințit în legătură cu dorința stăpânei Sitis de a-și duce părul ca ofrandă la templu”. Toți ochii se îndreptară spre Aban, sursa acestei mărturisiri, însă privirea căpitanului era ațintită asupra lui Bildad. Sayyid îl privi cu atâta înverșunare încât era convins că fața lui Aban va lua foc. Dar vai, nu se întâmplă așa.

Bildad ridică o sprânceană grizonantă. „Sayyid este tatăl tău?”

„Pe toți zeii, Aban...” zise Sayyid, cu glas scăzut, amenințător, provocându-l să continue.

„Da, iar mama a fost o servitoare egipteană. Tot așa cum părintele nostru Ismael a fost fiul lui Avram din Agar, o femeie egipteană”. Băgând de seamă expresia

respectuoasă, intensă, de pe chipul lui, Sayyid simți ghimpele invidiei. Cum putea Aban să-l privească pe Bildad în ochi fără să clipească?

„De unde știi că Sayyid a mințit?” întrebă Bildad.

„Eu sunt căpitanul lui și am numit un detașament de gărzi pentru protecția lui Iov. Aceste gărzi mi-au raportat o conversație dintre stăpâna Sitis și stăpânul Iov care exclude posibilitatea ca sora dumatăle să fi cerut o asemenea ofrandă”. Pentru prima dată, Aban își mută privirea de la Bildad în direcția lui Sayyid. „Tatăl meu n-a vrut să-ți zică adevărul pentru că...”

Sayyid se zgâi la Aban, interzicându-i să vorbească. Implorându-l să-și țină gura.

„Sayyid – tatăl meu – ei bine, este un mincinos. Cu asta se ocupă”. Cei patru vizitatori nu ar fi putut arăta mai nedumeriți nici dacă ar fi înghițit rumegatul cămilelor lor. Fața lui Sayyid ardea precum un infern, iar umilirea îi ațâța furia.

Bildad, însă, râse atât de zgomotos încât aproape căzu de pe cămilă, „Ei bine, căpitane, cel puțin nu pari a fi moștenit ticăloșia tatălui tău”.

În clipa și în locul acela, lui Sayyid îi trecu prin minte să-și vâre sabia în inima lui Aban, însă, după toate aparențele, umilirea lui îi mai domolise pe frunțașii armatei aceleia fără număr. „Fiul meu portretizează într-un mod îngrozitor viața unui negustor de grâne”, spuse el, scuturând, binevoitor, din umeri și totodată aruncându-i priviri nimicitoare fiului său. „Aban are luxul vieții de soldat, negru și alb, bine și rău”. Uitându-se spre Țofar, îl incluse și pe negustorul de mirodenii în generalizarea lui. „Noi, negustorii, înțelegem

că, pentru a supraviețui, uneori trebuie să sculptăm adevărul în așa fel încât să se potrivească cu situația”.

„Și cu ce situație ne confruntăm, de ai simțit nevoia să sculptezi o asemenea minciună, Sayyid?”

Deși era sătul de bâzâitul interminabil al lui Bildad, Sayyid băgă de seamă că trăsăturile prințului se înăspriseră și decise că umilința era cea mai bună cale de a aborda negocierile finale. „M-am gândit că dacă ați crede că Sitis s-a dat la idolatrie, ați accepta ospitalitatea unui idolatru”, spuse, plecându-și capul și deschizându-și larg brațele. „Casa mea vă este deschisă, vouă și oricât de multor trupe considerați vrednice să intre în ea”. Armăsarul său zvâcnea nervos din copite, însă stăpânul lui își păstră poziția penitentă, așteptând.

În lunga tăcere ce urmă, Sayyid văzu mâinile lui Aban încleștându-se și descleștându-se pe frâie de două, de trei ori. Căpitanul lui era nervos, dar, cu toate acestea, se dovedise un negociator pe cinste. Era limpede că nu i se puteau încredința chestiuni legate de Sitis, însă chiar și în această privință se dovedise de folos călăuzindu-i, în mod nesăbuit, pe bandiți înspre ascunzătoarea ei. Vizita Celui-fără-de-Nume fusese oportună, iar predicțiile lui tot atât de întemeiate precum ale unui vrăjitor. El îl asigurase că jumătățile de adevăr și o ospitalitate mărinimoasă aveau să câștige bunăvoința acestor bărbați. Iar până acum...

„Condu-ne în cetate și ne vom așeza tabăra pe câmpuri”, porunci Elifaz ca și când s-ar fi aflat în fața propriilor trupe. „În mod clar, nu ești un om de încredere, Sayyid, și am de gând să vorbesc cu lov înainte de a încheia vreo înțelegere”.

Sayyid își ridică capul și trase aer în piept, gata să răspundă pe măsura veninului din tonul întâiului născut al lui Esau. Aban, însă, îl întrerupse, dând dovadă de un tact și o diplomatie care pe Sayyid îl scoteau din sărite. „Tatăl meu ar fi fericit să te conducă în cetate pe dumneata și un *detașament* din oamenii dumitale, stăpâne Elifaz, împreună cu un număr egal de soldați de-ai prințului Bildad. Bucătarii noștri s-au apucat deja să prepare cina pentru o sută de guri în plus”. Dădu să se întoarcă, însă se opri, pocnind din degete, ca și când și-ar fi adus aminte de ceva în ultima clipă. „Stăpâne Țofar?”

Negustorul păru uimit pentru că i se adresase direct. „Da?” spuse, uitându-se precaut la tatăl și la învățătorul său.

„Nu m-aș încumeta să-ți dau instrucțiuni legate de îngrijirea lui Iov, dar dacă convoiul tău aduce ierburi care l-ar putea ajuta, ar fi bine să le iei cu tine când plecați împreună cu tatăl meu”. Cu aceste cuvinte, îi salută respectuos din cap pe cei trei bărbați mai în vârstă și, aruncându-i o privire ostilă lui Elihu, își struni armăsarul bălțat în direcția porții cetății. Dădu apoi semnalul de retragere primelor două șiruri de gărzi, iar călăreții și cămilele împopoțonate cu decorațiuni se întoarseră în cetate împreună cu el.

„Ei bine, Sayyid”, spuse Bildad, amintindu-și că aproape două mii de oameni așteptau porunca lui. „Nădăjduiesc că fiul tău este o mărturie a firii tale schimbate. Te țin minte ca pe un băiat de țărani pus pe intrigi, dar pesemne că te-ai făcut mai bun, după cum spui tu, prefăcându-te într-un negustor șiret de grâne”, spuse Bildad, în vreme ce prietenii

săi râdeau pe înfundate.

Înfuriat, Sayyid își îndreptă atenția spre gura strâmtorii. Deși gărzile din șeile cămилелor se făcuseră nevăzute în *siq*, armăsarul bălțat al lui Aban era priponit la poalele unei poteci bolovănoase de munte. *Unde te-ai dus, fiule? Și de ce te grăbești așa într-acolo?*

Pe măsură ce noaptea înghițea lumina zilei, fiecare inimă palpita de încordare, așteptând strigătele de luptă sau vreun cuvânt de ajutor din partea rudelor lui Iov și Sitis. Cele patru femei sporovăiau încetitor în jurul văpăii slabe a focului, până când peștera explodează de silueta musculoasă a unei persoane îmbrăcate în negru. După câteva gemete gânditoare, doamnele se ridicară în picioare pentru a-l întâmpina pe Aban. Trei dintre ele cu un zâmbet de ușurare. Una, nu atât de ușurată.

„Ce te aduce înapoi aici când este aproape întuneric?” spuse Dina, proptindu-și mâinile în șolduri. „Și pe deasupra, ai fi putut fi urmărit de oamenii lui Sayyid sau de Cei-fără-de-Nume”. Cuvintele se rostogoliră afară mult mai aspre decât le intenționase ea, însă bărbatul acesta era încă neîncercat. Sigur, se dovedise trimisul lui Dumnezeu adineauri în timpul zilei, dar ce se va dovedi a fi mâine și poimâine și în ziua următoare?

Aban arăta de parcă fusese palmuit. Sitis puse cu blândețe o mână pe umărul Dinei și îi spuse, „Cred că te întreabă dacă ai adus vești despre întrunirea lui Sayyid cu fratele meu și cu unchiul lui Iov”.

Dina își încrucișă brațele și se propti pe picioare ca un comandant în așteptarea raportului unei iscoade. Simțea căutătura dezaprobatore a lui Sitis și era convinsă că

Nogahla și văduva Orma împărtășeau adorarea femeii față de noul lor campion.

Aban își înăbuși un rânjet, fapt care nu făcu decât să pună paie pe foc. „Sayyid conduce prin *şiq* o sută de oameni din armata venită în vizită, care vor tăbări în canionul nostru și îl vor vedea pe lov pentru prima dată”. Deveni serios și se întoarse spre Sitis, preocupat. „Cuvintele tatălui meu au fost unse cu miere. Sunt sigur că plănuiește să-i înmoaie cu ospitalitatea lui și să-i câștige de partea versiunii sale a adevărului”. „Trebuie să plec! lov are gâtul prea rănit ca să poată vorbi”, spuse Sitis, înșfăcând o pelerină și zvârlindu-și-o peste umeri. „Nu-l putem lăsa pe Sayyid să interpreteze evenimentele ultimului an. Știi că limba lui de argint sucește adevărul”.

„Nu!” răsună răspunsul în peșteră.

Dina o trase pe Sitis într-o îmbrățișare aprigă. „Te rog, Aban, amintește-i cât este de primejdios! Spune-ne ce planuri are Sayyid”.

Un nor de tristețe întunecă chipul lui Aban. „Îmi pare rău, stăpână Sitis. Nu mai am cunoștință de planurile lui Sayyid”.

Dina îl privi răutăcios, acuzându-l în tăcere de minciună.

El își ridică mâinile, pledându-și cazul. „Tatăl meu a aflat că l-am dus de nas mai devreme și acum și-a schimbat planurile cu Cei-fără-de-Nume. Mi-am pus gărzile cele mai de încredere înjurai acestei peșteri, dar nu te pot proteja, stăpână, dacă pleci de aici”.

Un șuvoi de lacrimi se prelinse pe obrajii lui Sitis. „Dar cine va vorbi pentru lov?”

„Elihu este cu ei, Sitis”, îi spuse Dina, luând-o cu

blândețe de umeri și privind-o în ochi. „Elihu cunoaște înșelăciunile lui Sayyid. El își va da seama de ele și va vorbi”.

„Îmi pare rău, Dina, dar eu sunt de părere că Elifaz, Bildad și Țofar îl văd pe Elihu drept un băiat impetuos și condus de emoții. Opiniile lui par a conta foarte puțin în mijlocul lor”, zise Aban, blând, dar hotărât.

Dina se mânie. Știa că Sitis se agățase de un fir subțire de speranță. Cum îndrăznea Aban să-l reteze cu atâta nepăsare? „Ei bine, Aban, ai o idee mai bună?”

„Eu voi vorbi pentru stăpânul lov și pentru stăpâna Sitis”, spuse el simplu.

Se așternu tăcerea.

Văzând pe chipul lui Sitis bătălia ce se dădea înăuntrul ei, Dinei i se opri inima în loc. *Doar n-ai să fi pui viața în mâinile acestui străin*, îi zise în gând. Încercând să o scutească de o greșeală fatală, se întoarse spre căpitan și spuse, „Te rog, Aban, nu o lua ca pe o ofensă, dar...”

„N-ai încredere că voi spune adevărul pentru că sunt fiul lui Sayyid”, zise Aban, cu o urmă de mânie amestecată cu înfrângere în glas. „De ce dai voie trecutului meu să elimine posibilitatea că am devenit un om integru?”

Dina simți cum sângele i se scurge din obraji. Devenise oare asemenea celor ce o judecau pe ea? Lipsită de dorința de a ierta? Incapabilă să vadă dincolo de trecutul ei? Și totuși, ceva la bărbatul acesta o făcea să aibă rețineri. Integritatea lui nu trecuse testul timpului.

„Îmi pare sincer rău pentru felul în care te-am tratat, Aban, dar te rog înțelege. Viețile prietenilor mei depind de acest moment. M-aș duce eu însămi dacă ar ajuta la ceva”.

Gândul o făcea să râdă. *Ce tulburare s-ar stârni dacă Dina ar apărea lângă lov, pe movila de cenușă!*

„Dar cine se va duce dacă nu Aban?” șopti Sitis în urechea Dinei când cele două femei se agățară una de cealaltă.

„Pot merge eu, stăpână?” se auzi vocea liniștită a Nogahlei, din întunericul peșterii. Dina se întoarse să-i vadă frumoșii ochi rotunzi.

„Nogahla, prietena mea, nu vor asculta de tine”, îi zise Dina, schimbând o privire cunoscătoare cu Sitis. „Chiar dacă noi știm că ești o fată bună și foarte înțeleaptă, bărbații aceia n-ar lua aminte la cuvintele tale”.

Nu, n-am de gând să vorbesc cu rubedeniile stăpânului lov. Vreau să merg cu jupânul Aban ca să aveți încredințarea că spune adevărul, în numele stăpânului lov”, zise Nogahla, clipind de mai multe ori pentru a-și puncta cererea. Aban ridică, rugător, din sprâncene. Dinei îi trecu prin minte că semăna cu un lup gata să o devoreze pe mieluseaua ei.

„Nu cred că se cuvine ca o tânără să umble singură cu un soldat după lăsarea întunericului”, îi zise. Era conștientă că semăna cu mama ei – dojenitoare, sâcâitoare, certăreață – dar dacă ar fi ascultat de Ima Leea, poate că n-ar fi aterizat în patul lui Sihem.

„Nogahla poate îngriji rănilor lui lov cu proviziile aduse de Țofar”, spuse Aban puțin prea grabnic. Însă pomenirea proviziilor de medicamente îi dădu speranță, iar acum și Sitis stăruia în tăcere de ea. Doar văduva Orma, care se încălzea la foc, rămânea neutră.

Gândul de a o trimite pe scumpa ei prietenă cu un bărbat

în care nu avea încredere deplină îi strângea inima, dar ce altceva putea face? „În regulă, Nogahla, va trebui să iei cu tine coșul acesta de provizii pentru prima vizită”, îi zise, începând să îl umple cu hrana pe care o adusese Nada și cu cele câteva borcanele de ierburi care le mai rămăseseră.

Văduva Orma îi înmână Nogahlei un ulcior căptușit cu meșe din lână. „Trimit și ce a mai rămas din ceaiul nostru de mentă. Dă-i-l stăpânului lov să-l bea cât încă e fierbinte”, spuse ea. „Îl va ajuta, calmându-i gâtul și stomacul ca să poată povesti propriul adevăr”.

Nogahla încuviință, însă Dina se întrebă dacă înțelegea cu adevărat vreuna din instrucțiunile lor. Fata părea îndrăgostită – profund, pe de-a-ntregul și mai presus de orice îndoială.

Dina susținu privirea lui Aban și, spre creditul său, bărbatul nu clipi. „Este gata, Aban. Nogahla este prietena mea cea mai scumpă. Să ai grijă de ea!” Era o poruncă, nu o întrebare, iar namila de bărbat încuviință. „Mă voi alătura și eu Nogahlei și lui lov la movila de cenușă când luna va ajunge la apogeu. Până atunci, musafirii se vor culca și voi putea să sortez leacurile, în căutarea celor mai bune ierburi pentru bubele lui lov. Îi voi obloji rănila și îl voi muta pe o grămadă uscată de cenușă pe timp de noapte astfel încât... nimeni să nu fie ofensat”. Glasul i se frânse și își feri privirea. De ce era nevoită să se furișeze ca un hoț ca să oblojească rănila unui prieten drag și de ce Țofar o înfricoșă și o mai făcea încă să se simtă rușinată?

„Te vom aștepta acolo, stăpână Dina”, îi zise Aban cu blândețe.

Ea dădu din cap, cu glasul sugrumat de emoție. Nogahla

o sărută pe obraz și coborî povârnișul stâncii până la potecă. Apoi Dina îl văzu pe Aban săltând-o pe armăsarul său lucios și cei doi se făcură nevăzuți prin *siq*.

Nogahla se simțea ca o regină. Nici prin vis nu-i dăduse că ar putea vreodată să călărească un armăsar atât de frumos precum cel bălțat al lui Aban. „Primele mele amintiri din copilărie sunt din grajdurile tatălui meu”, spuse ea, în speranța că Aban avea să vorbească neîngrădit despre noua descoperire a tatălui său. Deși ea nu auzise prima declarație pe care el le-o făcuse stăpânei Dina și stăpânei Sitis, cele două îi povestiseră despre aceasta mai târziu, în timp ce îngrijea rana căpătată de Dina la cap.

„Vrei să spui că îți amintești de caii de pe vremea când tatăl tău lucra în grajdurile stăpânului său?” întrebă Aban cu ușurință. Făcea conversație ca și când ieșiseră la plimbare într-o miriște liniștită, uitând că tocmai ieșeau din strâmtoarea cea mare în fața unei armate aflate în vizită.

„Nu, tatăl meu a fost stăpânul unei mari proprietăți în Egipt, unul dintre oficialii lui Faraon, iar mama mea a fost o sclavă cușită din casa lui. Pentru că o ura pe mama mea, soția tatălui meu m-a vândut unor negustori de sclavi ismaeliți, pe când împlinisem cinci ierni – din pură răutate”.

„Îmi pare rău, Nogahla”, zise Aban, care mergea lângă calul său, ținând lejer în mâini frâiele.

„Nu-i nimic”. Nogahla își ridică privirea spre lună și stele. „Ultimele cuvinte ale mamei au fost, «Mica mea prințesă, cerul nopții ne va aduce întotdeauna împreună.»”.

Fără a-și schimba pasul, Aban se întoarse și îi oferă un zâmbet. „Așadar, am greșit când te-am numit «micuță cușită». S-ar fi convenit să-ți spun «prințesă egipteană»”.

Ochii lui scânteiau chiar și în umbrele slabe ale amurgului. Nogahla își simți inima gata să dea pe dinafară.

Aban își îndreptă din nou privirea înainte și își vârî un braț bronzat pe sub grumazul puternic al armăsarului, mângâindu-l ușor pe cealaltă parte. Apoi, cu capul plecat, vorbi dobitocului pe un ton liniștitor. Nogahla se întrebă ce secrete împărțeau. Vrăjită subit de mușchii unduitori ai spatelui său, băgă de seamă proporțiile umerilor și taliei lui aidoma unei pâlnii meșteșugit sculptate. *Oh, Doamne!* își zise, bătându-se cu palmele peste obrajii încinși.

„Nogahla, te simți bine?” Aban se întoarse, oprindu-se în poziție de războinic și săgetând cu ochii în toate direcțiile.

Nogahla închise ochii strâns și încercă să se liniștească. Acum se simțea cu adevărat prostuță. „Da, Aban. Mi-e doar puțin frică”. Era adevărul – deși el nu avea nevoie să afle de ce. Dacă Dina avea dreptate și Aban nu era demn de încredere? Dacă inima ei îi ducea pe toți pe un drum greșit?

Întâlnind privirea lui, zări în ea doar tandrețe și sinceritate. *Te rog, El Șadaî, fă să mă întorc la Dina și la stăpâna Sitis cu un raport bun despre acest bărbat. Fă ca vorbele lui să fie adevărate și inima lui, curată.*

Când ultimele cuvinte ale rugăciunii ei se înălțară spre ceruri, auzi un tânguit sfâșietor purtat până la ea de ecoul canionului.

„Ține-te de pătura șeii!” îi strigă Aban când armăsarul începu să umble la trap ca să țină pasul cu umbletul larg al soldatului. Își croiră drum printre oștenii aflați în vizită. *Shmagh-utive* și *keffiyeh*-urile le erau trase peste față, iar câțiva dintre cei aflați în sfera vizuală a lui lov tușeau și chiar vomau.

În scurt timp, identifică și sursa bocetului. Trei bătrâni în veșminte splendide își sfâșiau robele și își zvârleau cenușă în cap, în vreme ce Elihu stătea cu capul plecat și fața spre grămada de cenușă pe care se afla lov.

Aceștia sunt rubedeniile lui?” întrebă ea, aplecându-se peste grumazul calului. Apropiindu-se de scenă, Aban își încetini pasul. Ajunse în primele linii de soldați. „De ce stau atât de departe de stăpânul lov?” îi șopti ea. „N-au ajuns nici măcar în perimetrul în care stau cele patru gărzi ale tale”.

Văzându-l șovăind, se întrebă dacă nu cumva era ostenit de alergătură sau, poate, în căutarea unor cuvinte politicoase. Aplecându-se spre ea astfel încât să se facă auzit pe fondul bocetului, Aban îi spuse, „Bănuiesc că nu sunt obișnuiți cu duhoarea”.

Nogahla dădu din cap, înțelegătoare. Deși purtătorii de torțe punctau perimetrul mobilei de cenușă pe care ședea lov, vizitatorii rămaseră la o depărtare de cel puțin o sută de pași. Asemenea unei bariere invizibile.

privești și duhoarea suferinței lui făceau imposibilă orice încercare a prietenilor săi de a-i aduce, cu adevărat, mângâiere.

Amintindu-și zilele de odinioară din grajdurile tatălui ei, Nogahla alunecă ușor de pe armăsar. Aban fu acolo să o prindă. Trecură apoi pe lângă Elifaz, Bildad și Țofar, care abia dacă își conțineau plânsetele ca să bage de seamă o servitoare umilă și un paznic.

Când Elihu o salută tăcut din cap, Nogahla îi întoarse salutul cu răceală. Îi va spune ea mai târziu mai precis ce gândea despre el. Simțind strânsoarea lui Aban întinzându-se

pe brațul ei, băgă de seamă privirea dușmănoasă pe care o schimbară cei doi bărbați. Se întrebă cum se făcea că Elihu, pe care îl crezuse atât de bun și binevoitor, se putea mânia în halul acesta, pe când Aban, care fusese format ca să lupte și să ucidă, se putea purta cu atâta bunătate.

Apoi îl văzu pe Iov și orice alte gânduri se risipiră în fața adâncimii suferinței sale. Dacă era posibil ca cineva să zărească fundul abisului și totuși să continue să respire, el o făcea în seara aceasta. Dacă putea vreun om să mănânce și să doarmă și să vorbească în vreme ce o sălbăticiune îi sfâșia carnea, el era acela. Dacă se putea iubi cu inima smulsă din piept, el dobândise, cu siguranță, și această abilitate.

Când Nogahla își începu urcușul pe grămada de gunoi, Iov o întâmpină cu un zâmbet. Fata îi turnă ceai de mentă în gură ca să-i mai aline gâtul rănit, iar ca să-i înalțe sufletul vlăguit, îi vorbi din înțelepciunea ei simplă. Iar când tonurile stridente și fierbinți ale bocetului înnegurară fața lui Iov într-un zbucium solitar, Nogahla îi cântă melodiile inimii ei, înecând astfel jalea prietenilor lui din depărtare.

— Iov 2: 13

Și au șezut pe pământ lângă el șapte zile și șapte nopți, fără să-i spună o vorbă, căci vedeau cât de mare îi este durerea.

prietenii lui Iov se dizolvau în munți lichizi de jale. Spectacolul lor fusese mai patetic decât își putuse închipui el. Adora justiția poetică a acestui fapt. Iov, care plânsese și atinsese atât de mulți în vremea nenorocirii lor, îndurase bocetele rubedeniilor lui fără un singur cuvânt de încurajare sau – ferească zeii! – vreo atingere blândă. Un zâmbet leneș i se lăți pe buze.

Singura grijă care nu-i dădea pace era Aban. Îi era prieten sau dușman? Rămânând în umbră, mai aruncă o privire peste balcon și zări statura înaltă și impunătoare staționată lângă zidul spart al curții lui Iov. *Ce pui la cale, Aban, fiule?* Stătea acolo de când o escortase pe micuța cușită, mai devreme. Plecase doar cât să însoțească servitorii ce le serveau masa oaspeților lor și pe urmă îi ținuse companie când aiurase, plin de simpatie, pe seama împrejurărilor în care se afla Iov. După un spectacol suficient de ospitalier, el se întoarse pe balconul lui, presupunând că și căpitanul lui avea să-i calce pe urme pentru raportul de seară. Aban, însă, zăbovise în bucătărie și apoi își reluasese locul lângă grămezile de gunoi. *Ce te fine atât de aproape de movilele acelea puturoase ale lui Iov?*

Băgă de seamă că Aban își croia drum spre vârful movilei în care era cocoțat Iov acum. „Iată ceva nou”, spuse tare. Nu-l mai văzuse pe căpitanul lui urcând până lângă figura aceea muribundă, pe vârful gunoiului.

La lumina lunii pline, desluși o altă figură, de femeie, de astă dată, care ședea alături de Iov și cușită pe movilă. Inima îi bătea gata să-i spargă pieptul. *Este oare Sitis? Aban, acum ai putea să-ți dovedești loialitatea față de mine sugrumând-o cu mâinile goale.*

Dar chiar și în clipa când gândul îi dădu prin minte, știu că Aban nu putea să-i facă vreodată rău lui Sitis. Tresărise când Sayyid dăduse porunca de a o ucide. Ceva la ea străpungea inima namilei aceleia de om. Zâmbi. *Bineînțeles că așa e. Trebuie să fi moștenit vulnerabilitatea mea în fața farmecelor ei.*

„Cine o fi femeia aceea de pe grămada lui Iov de gunoi”, șopti el în noapte, „și ce vei face cu ea?” Așteptă răbdător, privind gesturile femeii, înclinarea capului ei, felul în care își mișca mâinile. Era Dina. O recunoștea după cârlionță moi ce îi cădeau pe umeri când se apleca spre cușită.

Râzând, Sayyid mângâie între degete șuvițele moi din părul lui Sitis, pe care le mai păstra încă, reverențios, între faldurile robei. *Iov nu-și va mai trece niciodată degetele prin părul soției sale. El nu mai are degete, iar Sitis nu mai are păr!* Oh, cum își dorea să poată râde fără a trezi întregul canion! Poate că mâine îl va convoca pe Cel-fără-de-Nume și îi va împărtăși răutăcioasa lui încântare. Mai mult ca sigur că Aban nu i-ar gusta umorul. Se împrietenise prea la cataramă cu inamicul.

Sayyid zări figura lui înaltă și întunecată coborând de pe mormanul de cenușă. Ajuns la poale, Aban șovăi.

„Da, gândește-te bine, fiule! Pune-ți în balanță opțiunile”.

După câte se părea, căpitanul său cumpănea vreo decizie însemnată, înclinând când într-o parte, când în alta.

Amuzat de momentele vieții în care se hotărau soarta, destinul, supraviețuirea, Sayyid zâmbi. „Alege înțelept. Viața ta depinde de loialitatea ta”.

Deși glasul lui Sayyid era doar o șoptă, Aban făcu un pas în clipa în care fusese rostit ultimul cuvânt.

În mai puțin timp decât îi fusese necesar lui Sayyid pentru a o peți pe mama lui Aban, tânărul bătu la ușa dormitorului lui. Năvălind înăuntru fără a aștepta vreo invitație, îi spuse fără să-l salute, „Tată, am o cerere”. O plecăciune ușoară fu singurul lui gest de credință.

Sayyid simulă un căscat. „Cum îndrăznești să dai buzna aici și să mă trezești la ora asta, cerându-mi...”

Aban se îndreptă de spate, îndepărtând cu o fluturare de mână protestele tatălui său. „Amândoi știm prea bine că ne-ai privit de pe balcon toată noaptea”.

Zbaterea lui Sayyid între indignare și amuzament fu iute anulată de tonul urgent al căpitanului.

„Cred că cea mai bună cale de a câștiga bunăvoința rubedeniilor lui lov este să faci paradă de daruri – atât rubedeniilor lui, cât și lui lov însuși”. Înainte ca Sayyid să mai comenteze ceva, Aban continuă grăbit, „Cred că ar trebui să începem printr-o ofertă de medicamente pentru lov – și asta neîntârziat”.

Medicamente. Motivele băiatului deveneau mai limpezi. Era un bărbat îndrăgostit, care încerca să o impresioneze pe aleasa inimii lui. Pe Dina. „Și ce vor spune rubedeniile lui lov când te vor întreba de ce nu i-am oferit lui lov îngrijire medicală și până acum?”

„Nu știi, tată. Minciunile sunt domeniul tău de expertiză. Eu nu încerc decât să mențin pacea cu o armată de trei ori mai mare decât a noastră, pentru care armele noastre par niște jucării”.

Sayyid ridică mâinile, prefăcându-se a se preda. „Știi că am stabilit că eu sunt mincinosul, iar tu cel ce zice adevărul”. Zâmbi cu răutate. „Așadar, spune-mi adevărul,

fiule. Ce speri să obții cu această bunăvoință, pacea sau dragostea servitoarei blonde a lui lov?”

Șocul de pe chipul lui Aban era neprețuit. „Eu sunt căpitanul tău și acționez pentru binele tău, Sayyid. Cererea aceasta nu are nicio legătură cu Dina”. Se îndreptă, luând o poziție militară rigidă. „Treaba mea este să transmit explicația ta pentru faptul de a fi amânat să-i oferi lui lov îngrijire medicală”.

„Ei bine, dacă tot ești tu atât de sincer”, spuse Sayyid râzând, „de ce nu-ți încerci norocul la mințit? În mod clar, eu sunt destul de priceput la asta, dar ție ți-ar prinde bine nițică practică”.

Ochii lui Aban se înăspriră ca răspuns la batjocura lui, însă Sayyid era hotărât să se răzbune cumva pentru loialitatea împărțită pe care fiul lui i-o arătase în public.

„Poate că am putea spune că doctorul tău a refuzat să-l trateze de teama zeilor”, zise Aban, ridicând, întrebător, o sprânceană neagră.

„Da, cred că am putea spune și așa. Dar dacă te întreabă de ce n-am pus la dispoziția Dinei mai multe ierburi pentru tratarea lui lov?” zise Sayyid, încântat să-l vadă umflându-și nările la pomenirea atașamentului său față de Dina. Văzu apoi cu oarece satisfacție că fiul său, strunindu-și emoțiile de slăbiciune, se bățoși cu hotărâre.

„Vom miza pe disprețul lor față de Dina”, răspunse Aban cu voce plată, „și le vom spune că am refuzat să ne dăm proviziile pe mâinile ei mânjite de sânge. Vom lăsa în seama lor, acum, dacă tot au venit, să tocmească un alt doctor sau să o lase să-l îngrijească pe mai departe”. Sayyid își simți pieptul umflându-se de mândrie. La început,

Aban părăsise sfâșiat de gândul înșelăciunii și al dizgrației care ar umbri frumusețea Dinei, însă, după câte se părea, își înfrânse rudimentarele sofisme legate de integritate și le sacrificase pe altarul succesului. Plesnindu-l peste umăr, îi zise, „Băiete, într-o bună zi ai putea deveni un moștenitor pe cinste”.

„De unde să fac rost de ierburi la ora asta?” spuse Aban, întorcându-se spre ușă, fără vreo apreciere pentru prețuirea lui Sayyid. „Luna a intrat în al patrulea pătrar și toată cetatea doarme”.

Sayyid nu se clinti, ci își lăsă vorbele să oprească avântul căpitanului său. „Poți cere orice, oricând, Aban. Ești fiul meu”. După cum se așteptase, căpitanul se întoarse și își privi tatăl în ochi. Însă ceva din privirea lui îl făcu pe Sayyid să se trezească la realitate.

„Nu voi cere decât ceea ce se cuvine, tată. Doar ceea ce se cuvine”. Sayyid resimți tonul sigur de sine al lui Aban ca și când Școlul și-ar fi deschis gura și l-ar fi înghițit întreg. *Cum îndrăznește băiatul acesta să mă critice?* își miji ochii, amenințător. „Te vei duce la Bela Edomitul și vei pune un detașament de gărzi să-l escorteze până la mine. Pe urmă, te duci cu trupele în marș până la casa doctorului meu și pui mâna pe fiecare legătură de ierburi și pe fiecare poțiune pe care le are”. Apropiindu-se de căpitanul lui cu umbletul agale și sigur al unui leu ce dă târcoale prăzii, mai spuse, „Se *cuvine*, căpitane, ca Bela să-mi împărtășească groaza când rubedeniile sale sosesc în fruntea unei armate. Și nu se *cuvine* oare și ca doctorul meu să-mi ofere mijloacele de trai pe care i le-a cumpărat grâul meu?”

Aban rămase impunător și țeapăn, cu ochii pironiți în

depărtare, în fața impecabilului calm militar al fiului său, mânia lui Sayyid se potoli. „Du-te”, spuse după o lungă tăcere. „Adu-i lui Iov prețioasele medicamente și pe Bela la mine, ca să nu sfârșim toți în haine de înmormântare!”

„Nu mai suport, Dina. De ce nu vin mai aproape?” zise Iov, ridicându-și brațul pentru ca Dina să-i poată trece bandajul din pânză de jur-împrejurul pieptului. „Au trecut șase zile, iar așa-zișii mei prieteni, rubedeniile mele, nu pot răbda vederea sau mirosul meu. Ahh!” Cerul nopții purtă ecoul strigătului său.

„Iov, îmi pare rău!” Dina lărgi bandajul în zona sensibilă și izbucni numaidecât în lacrimi.

Iov se detesta pentru că striga de durere, detesta faptul că o făcea pe această femeie plină de compasiune să plângă, detesta faptul că soția lui era nevoită să se ascundă într-o peșteră precum un animal în cușcă. Dar nimic din toate acestea nu erau din vina Dinei. „Îmi pare rău că am strigat și îmi pare rău că trebuie să vii aici ca un hoț în noapte ca să-mi bandajezi rănilor. Și îmi pare rău că plâng ca un copil”. Avea să se sfârșească vreodată umilirea aceasta?

Nogahla își plecă capul ca să-l poată privi în ochi. „Stăpâne Iov, ești mult mai liniștit decât un copil”.

Confruntată cu sinceritatea din ochii ei, mânia lui se spulberă.

Cu un gest foarte prozaic, Nogahla ridică unul din viermii ce căzuseră dintr-o bubă de pe umărul lui și îl așeză la loc în casa lui supurândă. „Iată, viermișor. Nu poți pleca până când nu te omoară mirul stăpânei Dina”.

Prefăcându-și lacrimile în mirare, Iov și Dina schimbă o

privire lov întâmpină râsul ei vioi cu un zâmbet precaut – bucuria clipei meriia durerea pe care o simțea în buze.

„Îți mulțumesc, credincioasă asistentă”, îi spuse Dina Nogahici și apoi se uită la lov. „Viermii izbutesc să facă față infecției și, în mul puțin de o săptămână, mirul a prefăcut o parte din bube în cruste Acesta este un motiv să nu ne pierdem nădejdea. lov”.

lov înghi (și cu greutate și încuviință din cap. Orice alt gest ar fi trimis alte lacrimi arzătoare prin brazdele tăiate pe obrajii lui.

„Deși glasul îți este încă o șoaptă”, spuse ea, „devine mai puternic și poți să mănânci supă și albuș de ou acum”.

Părând tot atât de hotărâtă să se lupte cu deznădejdea lui pe cât era și cușita, Dina îndepărtă fâșiile de pânză de pe carnea fragedă de sub brațul său. De durere, lov tremură din tot corpul și printre dinții ce-i clănțăneau slobozi un geamăt jos, gutural. Lacrimile se prelingeau pe obrajii Dinei în timp ce lucra. „Dacă i-ai da voie lui Aban să accepte frunzele de *qat* aduse de Țofar din Saba”, îi spuse ea, cu mânie în glas, „ne-am descurca mult mai bine cu durerea. Acum că ți s-au vindecat rănila din gură, ai putea mesteca frunzele sau ai putea să folosești pipa lui Țofar și să le fumezi”. Era a doua noapte la rând când aducea în discuție subiectul.

„Ți-am mai spus”, răspunse lov, scrâșnind din dinți de durere, „am nevoie de o minte limpede pentru atunci când Elifaz, Bildad și Țofar își vor aduna curajul să urce, în sfârșit, până la mine. Nu pot mesteca un cocoloș de *qat*, amețit și tâmp, în vreme ce ei se ceartă pe seama casei și a pământului meu”.

Dina își domoli mâinile. Cu glasul blând, dar neîncrezător, îi zise, „Chiar crezi că de asta au venit. Iov? Crezi că și-au adus armatele ca să-ți ia casa și pământul?”

Iov își simți bărbia tremurând. *Te rog. El Șadai, ajută-mă să-mi pun frâu lacrimilor. Durerea este prea mare.* Trase aer adânc în piept și forță cuvintele care se învolburaseră înăuntrul lui vreme de șase zile să iasă afară. „Cred că la început au avut intenția de a-mi apăra casa și pământul, Dina. Dar în fiecare zi vin până la marginea movilei de gunoi, cei doi mai în vârstă aduși de mâini de Bela și Sayyid, cu Țofar lângă ei. Pleacă urechea la minciunile lui Sayyid, mănâncă din bucatele lui și se bucură de ospitalitatea lui. Când încerc să-i strig, ei nu aud decât o șoaptă, iar Sayyid le gângurește în urechi spunând, «Ia te uită, sărmanul, cât suferă!»

„Bela nu scoate o vorbă, dar se gudură pe lângă unchiul Elifaz fără nicio rușine și știu că își urmărește propria agendă. Vrea să mă vadă minat pentru ca el să se poată ridica la putere drept cel dintâi rege i doinit. Cele trei rubedenii ale mele par nepăsătoare la orice altceva în «fără de bocetele lor distante, mulțumindu-se să fie bine hrăniți și înșelați de către dușmanii mei». Lacrimile biruiră, în sfârșit, zăgazurile și Iov inhală printre dinții încleștați.

„Stăpâne Iov”, auzi glasul liniștit al Nogahlei, penetrându-i giulgiul durerii. „Vreau să știi că Aban le-a spus rubedeniilor tale tot adevărul, așa cum s-a petrecut”. Ochii ei scânteiau în bătaia lunii. Iov știu că fata purta pe umeri povara unei mari răspunderi.

Cu mâna bandajată, îi atinse obrazul, recunoscător pentru ierburile cu efect de amortizare și pentru un prieten

care nu se dădea înapoi. „Știu că inima ta și-a pus mari speranțe în abilitatea căpitanului de a le influența pe rubedeniile mele, micuțo. Dar eu îi cunosc pe Elifaz, pe Bildad și pe Țofar mai bine chiar decât mamele și nevestele lor. Am trăit cu ei, m-am rugat cu ei, am învățat alături de ei și chiar m-am deprins să gândesc ca ei în Casa lui Sem”.

Glasul îi deveni atât de bolovănos încât Nogahla îi duse la buze o ceașcă de ceai de mentă, ajutându-l astfel să continue. „Din conversațiile pe care mi le-ați raportat, Bildad îndeosebi este convins că în viața mea există un rău ascuns care a atras judecata asupra casei mele. Și vede idolatria lui Sitis ca pe o slăbiciune a conducerii mele”.

Uitându-se la Dina, încercă să le transmită cât de sigur era de cele ce urma să spună. „Eu *știu* că Elifaz, Bildad și Țofar au căzut pradă înșelăciunii lui Sayyid și că mă vor judeca cu asprime. Dar mai rău de atât...” Gâtul i se strânse și abia dacă putu rosti vorbele. „Cred că Bildad o va lua pe Sitis de lângă mine dacă lahve nu intervine”. Plecându-și capul, își lăsă lacrimile să-i cadă în cenușă mai curând decât pe obraji.

Auzind familiarul scârțâit de pași pe poteca bolovănoasă ce ducea spre peștera văduvei, Sitis trase frumoasa perdea nouă pe care Aban le-o adusese. Prin găurile zdrențăroase nu se mai furișau primele raze ale zorilor, iar pânza din olandă acționa ca o barieră împotriva căldurii verii de peste zi și a răcorii specifice deșertului pe timp de noapte. Le văzu pe Dina și pe Nogahla întorcându-se de la îngrijirile acordate lui Iov în timpul nopții, însă în dimineața aceasta veneau însoțite de Aban. Toți trei arătau înnegurați ca niște păstori lipsiți de turmele lor.

Lăsă perdeaua să cadă și aruncă o privire spre silueta adormită a Ormei. În răstimp de doar o săptămână, scumpa văduvă îi oferise în peștera aceasta un cămin și o familie care însemna mai mult pentru ea decât și-ar fi putut închipui vreodată. Îi era dor de Iov și îi veneau în minte o mie de întrebări pe care ar fi vrut să i le pună lui El Șadai, însă inima îi era mai plină de pace decât fusese vreodată până atunci. *Îți mulțumesc pentru viața mea*, se rugă ea, așteptându-și prietenii să sosească.

Când Dina și Nogahla dădură încet perdeaua la o parte și se uitară în peșteră, Sitis șopti, „Sunt trează”. De obicei, Dina îi dădea veștile despre progresul lui Iov, în vreme ce Nogahla se ducea direct la rogojina ei de dormit, unde se odihnea câteva ore înainte de a se întoarce să observe interacțiunea lui Sayyid și Bela cu rubedeniile. În dimineața aceasta, însă, Dina îi făcu semn, fără o vorbă, să li se alăture la intrarea în peșteră.

„Sitis, Iov vrea să te pregătim pentru ce e mai rău în timp ce ne rugăm pentru ce poate Dumnezeu mai bine”, vorbi prietena ei fără introduceri, privind-o intens. Sitis dădu din cap, dar nu scoase o vorbă. Aprecia franchisea Dinei. „Iată ce știm: Nogahla a ascultat cu atenție ce s-a vorbit la întruniri, iar Aban a spus adevărul despre caracterul lui Iov și despre evenimentele din ultimul an”.

Mângâind-o cu degetul mare pe obraz, Sitis îi oferă Nogahlei un zâmbet. Mai mult ca sigur că era mulțumită că bărbatul căruia îi dăruise inima ei se dovedise a fi de bună credință.

Ochii micuței cușite, însă, erau plini de lacrimi. „Îmi pare rău, stăpână. Nu pare a face vreo diferență. Rubedeniile

voastre par a da crezare minciunilor jupânului Sayyid”.

Sitis dădu din cap și simți un nod în gât când privi cu luare-aminte chipul obosit al Dinei „Așadar, aceasta este partea cea mai rea?”

„Mi-e teamă că nu”, zise Dina, șovăind.

Sitis își simți inima gonindu-i în piept și își duse o mână tremurândă la gât. „Care este, atunci?”

„Iov crede că Bildad va încerca să te ia de aici – să te ia de lângă soțul tău”.

Sitis lăsa să-i scape un icnet scurt înainte de a-și stăpâni emoțiile. Luptându-se cu sine, se rezemă de un bolovan, pentru mai mult echilibru. *El Șadai, dă-mi putere. Dă-mi înțelepciune.* „De ce m-ar lua Bildad de lângă Iov?”

Dina deschise gura vrând să vorbească, însă Aban le trânti în față crudul adevăr. „Fratele dumitale și rubedenia lui Iov cred că el a înfăptuit vreun păcat ascuns și că refuză să se pocăiască. Bildad nu te va lăsa în grija unui soț ticălos”.

„Dar e ridicol!” Ochii Dinei aruncau văpăi. „Dacă Aban și-ar fi făcut timp să-l cunoască pe Iov în loc să-și petreacă întreaga viață îndeplinind ordinele leviatanului aceluia de taică-său, poate că ar fi încropit o apărare mai solidă”. O înșfăcă pe Nogahla de braț. „Vino, Nogahla! Trebuie să te odihnești puțin înainte de a te întoarce în tabără azi”. Înainte de a dispărea în peșteră cu Dina, fata aruncă o privire apologetică peste umăr.

Aban rămase cu ochii cât cepele, rănit și cu umerii încovoiați. „De ce este mânioasă pe mine? Stăpână Sitis, să știi, te rog, că mi-am dat toată silința! Nogahla mi-a auzit mărturia. Ea știe...”

Ridicându-se spre el, Sitis își făcu palma căuș pe obraji lui, curmându-i vorbele. Atingerea pielii lui îngrijite și a bărbii uleioase și tunse scurt îi aducea aminte de propriii ei fii, care ar fi fost cam de vârsta lui. „Eu te cred”, spuse ea, fără să fie cu totul sigură de ce. Însă ușurarea de pe chipul lui îi întări încrederea. „Dina este frustrată că nu poate face mai mult și probabil se simte, ca noi toți, puțin deznădăjduită”. Mângâindu-l pe obraz, adăugă, „în plus, simte că e de datoria ei să o protejeze pe Nogahla de acest căpitan chipeș, fermecător și cu totul desăvârșit, până când îi cunoaște cu certitudine intențiile”. Aban îi luă mâna și îi sărută dosul palmei – așa cum făceau și băieții ei pe când se pregăteau să fie bărbați în toată firea.

Amintirea îi străpunse inima și o jale neașteptată aproape că o sugrumă. În clipa aceea, însă, o fulgeră răspunsul la dilema ei.

„Aban!” strigă, smulgându-și mâna din strânsoarea lui și topăind ca un copil. „N-are să-ți placă ceea ce urmează să spun, dar cred că viitorul nostru depinde de asta”. Se îndepărtă câțiva pași de gura peșterii pentru ca ceilalți să nu o poată auzi. „În dimineața asta, mă voi duce să-l văd pe Iov”. El începu să protesteze, iar ea îl opri ridicând o mână. „Ascultă-mă până la capăt! Înainte de a-l vedea pe Iov, mă voi întâlni cu Elifaz, Bildad și Țofar. Vreau să-mi vadă părul, să audă și ce am eu de zis despre cele petrecute săptămâna trecută în piață. Și, lucrul cel mai important, vreau ca ei să scoată rămășițele copiilor mei din molozul de sub casa lui Enon”. Văzu apoi cum pe chipul lui Aban se întinseră, încet-încet, șocul și admirația și ar fi vrut ca și Dina să poată vedea priveliștea. *Sunt sigură că victoria din*

ochii lui Aban te-ar fi convins de loialitatea lui, prietena mea.

„Îmi doresc să nu fi trebuit să părăsești peștera, dar socotesc că planul tău este strălucit. Cruzimea de netăgăduit de care Sayyid a dat dovadă refuzând să-ți îngroape cum se cuvine copiii va reduce la tăcere scuzele lui subțiri – mai ales când rubedeniile tale vor fi martore ale adâncimii umilirii și mâhnirii tale”.

Studiind expresia de pe chipul lui Aban, Sitis zări urme ale frumoaselor trăsături ale tatălui său. „Sunt pe cale să-mi pun viața în mâinile tale, Aban. Trebuie să te întreb ceva”.

Ochii lui rămaseră limpezi și neascunși. „Îți voi răspunde sincer, stăpână”.

„De ce faci asta? Am tot vrut să te întreb, dar n-am vrut ca Dina sau Nogahla să audă răspunsul tău. Vreau adevărul, Aban, oricare ar fi el”. Adânc în sinea ei, îi era teamă de răspunsul lui. Dar trebuia să știe, și ceva mai presus de orice rațiune îi spunea că el va fi onest.

Tânărul se rezemă de un bolovan din apropiere, cu chipul destins și deschis. „Când tatăl meu a dat poruncă să te ucid, am știut că și-a pierdut Steaua Nordului. Singura persoană pe care o prețuise întotdeauna, unica lui pasiune, încetase să-l mai călăuzească. Atunci când un om rău își pierde forța călăuzitoare, devine nebun. Iar un nebun distruge totul în calea lui”.

Cuvintele lui erau atât de prozaice, atât de detașate. Pentru prima dată, Sitis înțelese profunzimea instruirii acestui războinic. Viața și moartea erau pentru el ca pâinea și aerul. Sulița și săgețile erau tot atât de mult parte din

viața lui de zi cu zi precum lingurile și stafidele.

Cu un amestec ciudat de ușurare și îngrijorare, îl întrebă, „Care este forța ta călăuzitoare, Aban?” Cuvintele îi ieșiră de pe buze înainte de a i se forma în minte. „Urmezi vreun zeu, vreun cod moral sau propria inimă?”

Aban lovi cu piciorul câteva pietricele de pe drum, gest care îi aminti din nou lui Sitis de fiii ei, care procedau la fel când se frământau cu vreo întrebare dificilă. Tăcerea o făcu să lovească și ea câteva pietricele în așteptarea răspunsului.

„Eu nu-L cunosc pe acest El Șadai despre care vorbiți tu și stăpânul lov. Mama mea a fost trimisă departe înainte de a apuca să mă învețe despre zeii Egiptului, iar Sayyid nu m-a învățat niciodată să mă închin zeilor ismaeliți”. Se opri, privind răsăritul. „Bănuiesc că deocamdată îmi urmez inima. Dar poate că, într-o bună zi, voi putea să-ți dau un răspuns mai bun”.

Ea se ridică spre el, îi luă fața în mâini și îi căută privirea. „Într-o zi, soțul meu te va învăța despre Cel Preaînalt, Aban. Eu am descoperit că lahve este singurul răspuns de care are nevoie orice om”, îi zise, subliniindu-și cuvintele cu o mângâiere scurtă. „Acum, vino să-l vedem pe fratele meu!”

Strigătul îl deșteptă pe lov din binevenitul pui de somn matinal. Ca prin ceață, îl văzu pe Aban alergând spre grămada de gunoi, odată cu primele raze ale zorilor.

„Ce? Ce s-a întâmplat?” încercă lov să strige, cu glasul încă slăbit. Uriașul paznic ridică mâinile ca pentru a-l încredința că nu avea de ce să se neliniștească, însă gestul nu avu niciun efect asupra ritmului alert al inimii lui lov. După toate câte se petrecuseră, orice fel de țipăt – chiar și

al copiilor aflați la joacă – îl alarma pe loc.

Băgă de seamă un freamăt neașteptat în preajma cortului lui Bildad și îi văzu pe Elifaz și pe Țofar fugind pe jumătate adormiți spre domeniul lui. Începură alte bocete. „Aban!” zbieră lov din toți rărunchii și simți că ceva îi cedează în gât.

Garda ajunsese la poalele mobilei lui de cenușă. „Nu te alarma”, spuse, urcând pe grămada de gunoi și cenușă mereu în creștere. „Sitis s-a dus în vizită la fratele ei și tocmai i-a văzut părul”.

lov nu se putea hotărî dacă să plângă sau să râdă. Aban se exprimase de parcă o servitoare tocmai îi făcuse lui Sitis o împletitură înfiorătoare, iar prințul ismaelit era nemulțumit de ea., JEI bine, mă rog să nu se rănească în părul ei”.

Sarcasmul îi smulse lui Aban un râset. Asemenea unui prieten vechi, tânărul se așeză lângă el în murdăria aceea puturoasă și zăboviră într-o tăcere amiabilă până când se luminează de ziuă.

„N-am vrut să o aduc pe soția ta aici, stăpâne lov”, spuse Aban într-un final. „Este periculos. Și Sayyid, și Cei-fără-de-Nume o vor moartă, dar îți dau cuvântul meu că voi face tot ce îmi stă în puteri ca să o protejez”. Continuă să privească drept înainte. „Sayyid te supraveghează zi și noapte de pe balconul lui, supraveghează canionul, pe vizitatorii tăi, totul”.

„Îți mulțumesc, Aban”. Ar fi vrut să spună mai multe, dar gâtul începuse să-i sângereze. Ar fi vrut să-l implore să o păzească pe Sitis cu toată grija, dar bărbatul spusese că așa va face. Trăgea nădejde că spunea adevărul și că avea

să-i rămână loial, însă bărbatul îi destăinuise deja un adevăr ascuns. Da, «îți mulțumesc» era de ajuns.

„Iată, Sitis iese din cortul lui Bildad”. Aban fu în picioare și la jumătatea drumului în întâmpinarea ei, înainte ca lov să-și dea seama că o escorta spre grămada de gunoi.

Inima aproape că îi săltă în piept la vederea soției sale. Deși trecuse doar o săptămână de când o văzuse, ea era pentru el ca aerul. „Sitis, iubirea mea”. Glasul îi era din nou o șoptă neplăcută.

„Iov”. Plânsese. Aban o ținu de mână în timp ce urcă împleticindu-se pe movila de cenușă, cu șiroaie de lacrimi pe față și ochii roșii și umflați.

„Sitis, ce s-a întâmplat? Ce ți-au spus?”

Ea căzu înaintea lui, cu fața atât de aproape de murdărie încât el se întinse să o prindă. Durerea provocată de capul ei pe mâinile lui aproape că îl orbi.

„Le-am cerut să îngroape osemintele copiilor noștri, Iov, iar Bildad s-a învoit dacă... dacă mă întorc împreună cu el să-mi petrec restul zilelor în izolare”.

Cuvintele ei îl înfurieră până în vârful degetelor, înlocuind durerea.

Ea își ridică privirea, căutând în ochii lui un răspuns, dar pe urmă se uită din nou în pământ ca și când s-ar fi temut de răspunsul lui. „A spus că mi-am făcut de rușine familia, dar că, dacă mă întorc de bunăvoie, tu poți păstra pământurile pe care ți le-a dat în contul zestrei mele”.

„Nu”. Deși era abia o șoptă, cuvântul o făcu pe Sitis să ridice capul.

Apoi zâmbi, respirând adânc și o lacrimă solitară își croi drum în jos pe obrazul ei fără cusur. Dar, aidoma unui nor

de furtună pe un cer senin, înfățișarea ei se schimbă. Șovăind, spuse, „Elifaz este de aceeași părere. Dacă nu mă întorc de bunăvoie împreună cu Bildad, Elifaz îți va lua cu forța toate pământurile edomite și le va da lui Bela. Tu te vei alege cu nimic, iar Bela va ajunge omul cel mai bogat din tot Răsăritul. Vom fi pribegi, lov, iar Bela va avea toate șansele să stăpânească peste edomiți, după moartea lui Esau”.

Iov tânjea să o adăpostească în brațele sale. Se mulțumi, însă, să o îmbrățișeze cu privirea. „Iehova-lire, Sitis. Dumnezeu îmi poartă de grijă. Eu n-am făcut rău nimănui. Dacă ei ne nedreptățesc. Dumnezeu ne va apăra. Dacă ar fi să aleg eu, nu te vei duce cu Bildad, iubirea mea. Eu am totul dacă îl am pe Iahve și dacă te am pe tine. Dar tu trebuie să alegi unde îți găsește inima ta mulțumirea”.

Nu mai văzuse niciodată lumina din înfățișarea soției lui strălucind atât de puternic. „Eu îl aleg pe Iahve și te aleg pe tine, bărbate. Atâta vreme cât știu că nimic nu mă poate despărți de Dumnezeu sau de tine, sunt mulțumită”, spuse ea.

Sitis, prințesa lui ismaelită, cu părul lung de numai două degete, cu fața mânjită de cenușă și murdărie, era cea mai frumoasă femeie pe care o văzuse vreodată.

„Poți să mă duci acasă acum, prietene”, strigă femeia către Aban, care aștepta la marginea movilei de gunoi. „Rămân în Uț”. Sărută apoi, nesigur, buzele pline de bășici ale lui Iov. „Mă voi întoarce diseară cu Dina ca să o ajut să-ți bandajeze rănilor”. Întorcându-se, începu să alunece pe mângă.

Oh, cât de mult tânjea să o țină în brațe, să o sărute și să

o iubească pe îndelete! „Într-o bună zi, ai să dormi din nou în brațele mele, nevastă, și n-am să te mai las niciodată să pleci”. Ea chicoti ca o fată sfioasă și clipi lung din genele-i frumoase ca și când ar fi încercat să-i câștige inima.

Apoi lov îl privi pe Aban conducând-o departe de el. Se pierdu în legănarea șoldurilor ei, în rotunjimile zvelte ale trupului ei. Când Sitis se întoarse și îi făcu din mână, numai se topi ca atunci când o văzuse prima oară, în ziua nunții lor.

— /ov 3: /

După aceea, lov a deschis gura și a blestemat ziua în care s-a născut.

D

Înă deveni treptat conștientă de faptul că o femeie o striga pe nume. *Visezi „Oh!”* Se ridică în capul oaselor pe rogojina de dormit și realizează, după lumina ce se revărsa înăuntru prin perdea, că dormise o bună parte a dimineții.

„Stăpână Dina, ești acolo?” se auzi vocea chiar la gura peșterii. „Ți-am adus un dar”. Țipătul era destul de puternic încât să scoale și morții. Totuși, nu o deșteptă pe Nogahla, care zăcea tolănită cu mâinile și picioarele rășchirate aidoma unei piei de animal pusă la uscat. Sub brațul ei drept, era prinsă văduva Orma, care o privi pe Dina cu un zâmbet pe fața ridată și cu ochii strălucitori.

„Bunăăă!” mai strigă o dată vocea aceea insistentă.

„Bine!” zise Dina și, târându-se până la ușă, trase perdeaua și păși afară. Nu recunoștea fața mânjită care o întâmpină acolo. Femeia își dezveli doar doi dinți într-un zâmbet strâmb, iar pleopa stângă – pe jumătate închisă – aproape că ascundea crăpătura unde fusese un ochi.

Inima Dinei se înmuie pe loc. „Ce dar ne-ai putea aduce, femeie dragă? Nu te cunosc”.

„Aduc un dar pentru stăpâna Sitis din partea servitoarei sale, Nada”. Sărmana creatură îi întinse un mic vas de terci rece și apoi, văzându-i fruntea încruntată, râse. „Nada a spus că numai stăpâna Sitis va aprecia fiertura. Este un amestec de fructe coapte la foc mic, aseasonate cu scortişoară, şofran și miere. Uite, copilă. Ia-l!”

Dina luă în primire vasul acela mic și aroma îi lăsa numaidecât gura apă. „Miroase delicios”.

„Da, dar Nada a spus că darul este numai pentru Sitis. Dacă ea vrea să-l împartă cu tine, este alegerea ei”.

Femeia o privi aspru cu singurul ei ochi, forțând-o să încuviințeze din cap, supusă. „Bineînțeles. Sitis ar trebui să se întoarcă din vizita la lov în orice clipă de-acum. Mă voi încredința că îl primește. Te rog, transmite-i Nadei mulțumiri!” Femeia o mângâie pe obraz de parcă erau prietene de când lumea și începu să coboare poteca pietroasă de munte.

„Cine a fost, dragă? * întrebă Orma, strecurându-se afară din îmbrățișarea Nogahlei și chircindu-se cu o pătură în colțul ei de peșteră. „Ce ai în mână?” Văduva devenise aproape invizibilă în ultimele câteva zile. Dina intuia că nu se simțea bine, însă ea nu voia niciodată să recunoască.

Curiozitatea tăcută trebuie să fi țipat mai tare decât salutul femeii pentru că vocea răgușită de somn a Nogahlei spuse, „Ce-i asta?” Apoi, fata se ridică în capul oaselor și plescăi din buze, clătindu-și gura.

Dina râse. „Ei bine, n-am mai văzut atâta zarvă pentru un neînsemnat vas de terci”. Oferind prețiosul vas văduvei

spre păstrare, Dina se lăasă în genunchi în spațiul confortabil de lângă Nogahla și recapitulă instrucțiunile bătrânei. „Nada a spus că este doar pentru stăpâna ei”. Orma ridică capacul și aroma înțepătoare inundă mica peșteră. Dina ridică o sprânceană către Nogahla. „Un dar special *doar* pentru Sitis”.

Cușitei îi pieri tot somnul. „Oh, Nada aceea care face mereu pe șefa...”

„Nogahla, trebuie să avem răbdare. Poate că îl va împărți cu noi”.

Pe după perdea se strecură Sitis, cu fața inundată de lumină. „Oh!” icni Dina. „Nu te-am auzit intrând”. Spera că femeia nu auzise despre poftete lor frivole.

Căzând în genunchi, Sitis veni lângă Dina pe rogojina de dormit a Nogahlei. „Aban vă așteaptă afară pe tine și pe Nogahla ca să vă conducă la lov”. Glasul îi era intens, purtarea, urgentă. „Bildad, Elifaz, Țofar și Elihu au fost de acord să vorbească azi cu lov. Am nevoie să fiți amândouă acolo”.

Dina își simți inima în gât. „Sitis, eu nu pot. Eu... De ce trebuie să vin și eu? Prezența mea acolo n-ar face decât să-i înfurie pe Țofar și pe Elihu și, de-acum, probabil că și Bildad și Elifaz le împărtășesc sentimentele”.

Înainte ca Sitis să poată da explicații, Dina simți mâinile Nogahlei închizându-se blând în jurul mâinilor sale. „Stăpână, știu că ți-e frică și știu că te lupți cu rușinea ori de câte ori bărbații aceia îți aruncă răutăți”. Pe fața fetei strălucea acum o expresie tandră de femeie, iar Dina se întrebă cum de crescuse atât de repede fără permisiunea ei. „Mi-ai spus odată că El Șadai ți-a îndepărtat rușinea și că

niciun bărbat nu te-ar putea face să o iei din nou în cârcă. Mai crezi lucrul acesta, stăpână?”

Dina simți un nod în gât și, fără să spună nimic, începu să plângă. Cum ar fi putut nega credința simplă a Nogahlei?

Văduva Orma lăsă deoparte micul vas de terci și se târî pe genunchii ci slăbiți până la ele. „Poate că ar trebui să cerem binecuvântarea lui Iahve peste ziua ce începe”.

Cele patru care alcătuiau o familie de suflet își dădură mâinile și plecară capetele. „El Șadai”, începu Dina, „nu știu cuvintele potrivite. Nu am o capră sau un miel ca să-ți aduc jertfă, dar cred că Tu ne vei uzi strigătele și ne vei vedea lacrimile”.

Când cuvintele ei fură sugrumate de emoție, Sitis continuă. „/Voi însene suntem jertfa, Iahve. Ne așezăm azi pe altarul de jertfă”. Își ridică capul, se opri și când celelalte încuviințară din cap, rostiră împreună «Amin».

Dina îi luă bărbia în palmele sale. „Eu și Nogahla ne vom duce. Ce ui vrea să facem?”

„Iov va avea nevoie de îngrijire suplimentară în timp ce ne va înfățișa cazul înaintea rubedeniilor noastre”, zise Sitis, întinzându-se după diverse lucruri de pus într-un coș. „Luați ceai de mentă din belșug pentru gâtul lui și ierburi și bandaje suficiente pentru a-i menține durerea la niveluri suportabile”. Se întinse spre Dina și o mângâie pe obraz cu degetul ei mare, noduros. „Simpla ta prezență acolo va însemna cel mai mult”.

Între timp, Orma se mutase în colțul ei și se învelise din nou în pătura ei. „Cum rămâne cu darul Nadei?” întrebă ea cu voce slabă, dar poznașă.

„Oh, Sitis! Aproape că am uitat”, zise Dina, întorcându-se

chiar la timp ca să o vadă pe Orma oferindu-i micul vas de terci.

Dina îl luă în primire și, transferând amestecul aromat în mâinile lui Sitis, o privi cum îl inhala, plină de încântare. „Nada nu mi-a mai pregătit așa ceva de când aveau copiii mei doi-trei anișori!” scânci ea. „Orma și cu mine vă vom lăsa și vouă pentru când vă întoarceți”. Împărțind un rânjel plin de recunoștință, Dina și Nogahla își luară rămas-bun în timp ce Sitis și Orma porționau cerescul dar al Nadei.

Iov îi privi adunându-se precum o armată de invadatori. Sayyid ieșea împreună cu Bildad din mănunchiul de corturi ismaelite de pe partea apuseană a canionului. Elihu venea în urma lor. Elifaz și Țofar așteptau lângă poteca din mijloc, la marginea taberei edomite, gata să o confrunte pe rubedenia lor îndărătnică. Se uită după Bela, dar nu-l văzu pe uneltitor. *Cel puțin unul dintre dușmanii mei s-a hotărât să stea acasă.*

Scrută canionul punctat de corturile vizitatorilor și nu văzu nici urmă de Aban sau de prietenii lui. Avea să poarte această bătălie de unul singur. Inima îi bătea cu atâta forță încât se gândi că îi putea sparge pieptul. Cu cât bărbații se apropiau, cu atât îl inunda amărăciunea, amenințând să-l înece.

Elihu trecu în fața celor patru bătrâni, conducându-i spre curtea puturoasă în care ședea Iov. Mai multe dintre gărzile lui Sayyid veniseră de dimineață să împrăstie cenușă proaspătă pe locurile unde aveau să fie așezate rogojinile bătrânilor – la o distanță sigură de duhoarea bubelor lui supurânde. Elihu venea în fruntea marșului, solemn ca într-o procesiune funerară. Toți, în afară de el, își acoperiseră

gura și nasul cu un săculeț de ierburi proaspete. Pesemne că discipolul lui își amintise de remediul Dinei pentru Sitis și îl sugerase și bătrânilor.

Înainte ca ceilalți să ajungă la rogojinile lor, pe cenușa proaspăt presărată, Elihu dădu fuga până în vârful movilei lui Iov. Cu o plecăciune formală, îi introduse cum se cuvenea pe cei ce soseau. „Abba, rubedeniile tale au ezitat să vină mai curând din cauza mării tale suferințe. Elifaz, prințul Bildad și Țofar... au vrut să aștepte până când...”

Însă zăgazarile resentimentelor lui Iov se sparseră. „Blestem ziua nașterii mele”, spuse el, ignorând scuzele lui Elihu. „De ce nu mi-am dat sufletul la ieșirea din pântecul ei? Cel puțin acum aș avea pace. Dumnezeu S-a făcut nevăzut!”

La doar câțiva pași depărtare, bătrânii tocmai își scosese sandalele la marginea movilei lor de cenușă și priveau acum cu ochi mari izbucnirea lui. Se întoarseră spre Sayyid, ca și când, înainte de a se așeza, ar fi așteptat instrucțiunile lui.

Sayyid întinse o mână spre vârful grămezii de cenușă, vorbind încetisor, pentru a le abate atenția de la strigătele lui Iov, ca și când acesta nici n-ar fi existat. „Rogu-vă, așezați-vă”, spuse el, făcând pe gazda plină de grație – chiar și pe o grămadă de gunoi.

Deși îi fierbea sângele în vene, Iov își ținu gura până când cei cinci bărba (i își găsiră un loc pe muntele lui de murdărie.

Cel dintâi care se aventură să vorbească fu unchiul Elifaz. „Dacă vorbesc, îți vei pierde răbdarea cu mine?” Fără să aștepte răspunsul lui, o dădu înainte ca un bou sălbatic ce

scurmă pământul. „Cum aş putea să nu vorbesc? Gândeşte-te la numărul tinerilor pe care i-ai instruit”. Arătă în direcţia lui Elihu. Glasul îi suna înăbuşit de sub săculeţul de ierburi fixat *in shmagh-xîl* său. „I-ai sprijinit pe cei care se împleticeau şi ai întărit credinţa şovăitoare a propriului meu fiu. Acum, când vine necazul peste tine, tu eşti descurajat şi deznădăjduit, dar n-ar trebui oare să-ţi pui încrederea şi speranţa în via (a ta neprihănită? Gândeşte-te bine, fiule, căci îmi eşti ca un fiu, ştii prea bine. Care om *cu adevărat* nevinovat a fost vreodată nimicit? Dacă n-ai tăinuit în inima ta niciun păcat ascuns, nu vei pieri”.

Pe genele bătrânului mijiră lacrimi, iar inima lui lov crăpă puţin. Elifaz fusese întotdeauna năvalnic, dar lov ştia că omul îl iubea. „Ascultă, lov”, îi spuse, răsfirându-şi degetele şi odihnindu-şi barba cenuşie pe ele. „Astă-noapte, în toiul unor vise tulburătoare, mi-a fost udus în taină un cuvânt. M-au cuprins frica şi tremurul şi oasele mele bătrâne au început să tremure. Un duh a trecut pe lângă fa (a mea şi părul de pe trup mi s-a înfiorat. S-a oprit, dar nu i-am putut vedea chipul. A stat înaintea mea şi am auzit o voce şoptită spunând, «Poate un om să fie mai neprihănit decât Dumnezeu? Poate un om să fie mai curat decât Făcătorul lui?»”.

Cu faţa lui maronie cuprinsă de groaza lui El Şadai, Elifaz scrută zărilor pe sub sprâncenele sârmoase şi cenuşii. Cel dintâi născut al lui Esau era conducătorul spiritual nedisputat şi plin de râvnă al clanului edomiţilor şi era cunoscut pentru aceste vizite nocturne din lumea spiritelor.

„Dacă Dumnezeu îşi învinovăţeşte îngerii, alungându-i din prezenţa Sa, cu cât mai mult este El gata să-i

zdrobească pe cei ce sălășluiesc în case din lut?” întrebă, clătinând din cap. Barba albă îi mătura pântecul tot așa cum mătura unei femei curăță o podea prăfuită. „Poți să-ți strigi nevinovăția înaintea lui El Șadai, dar se pare că te afli în toiul judecății Sale și că ai tăi copii au fost zdrobiți în curtea ta fără nicio apărare. Oamenii sunt născuți să sufere, tot așa cum scânteile zboară în sus. În locul tău, eu aș cere îndurarea lui Dumnezeu. Binecuvântat este omul pe care îl corectează Dumnezeu, așadar nu disprețui disciplina Lui, fiule! El face rana, dar tot El o leagă”. Dând din cap în direcția lui Bildad și a lui Țofar, își atrase de partea lui acordul lor arogant. „Noi trei ți-am cercetat plângerea și am găsit adevărate aceste lucruri. Așadar, ascultă ce avem de zis și aplică cuvintele noastre situației tale”.

Iov se îneca. Se simțea jefuit de toate. Jefuit de suflare, viață, demnitate și de dreptul de a fi auzit. Elifaz nu avea de gând să lase să i se răspundă la întrebări și nici să îi fie puse la îndoială răspunsurile. Dar cum ar putea cunoaște vreun om nemăsuratele adâncimi ale suferinței sale? „Dacă durerea mi-ar putea fi cântărită, ar întrece greutatea nisipului din mări, unchiule”, zise Iov. Indignarea îi întărea glasul slăbit. „Nu-i de mirare, deci, că vorbele mele îți par impetuoase! Groaza lui Dumnezeu m-a cuprins. Nu pot mânca, nu pot dormi. Singura mea rugăciune este ca Dumnezeu să mă lase să mor înainte de a renega cuvintele Celui Sfânt!”

Bătrânii nu părură deloc impresionați, însă Elihu păli. „Abba, nu vorbești serios!”

„Ba chiar vorbesc serios! Ce nădejde mi-a mai rămas? Chiar și atunci când îl părăsește pe El Șadai, omului

deznădăjduit ar trebui să-i rămână bucuria devoțiunii prietenilor săi! Dar voi v-ați dovedit cu toții tot atât de nevrednici de încredere precum un vad – plin de apă într-o clipă și uscat ca oasele din deșert în cealaltă. Ați venit aici ca să mă mângâiați, dar pe urmă ați văzut ceva îngrozitor, care v-a băgat spaima în oase. Uitați-vă la mine! Aduceți-vă aminte ce am însemnat unul pentru altul! V-am mințit eu vreodată?”

Ei, însă, se uitau la gândacii de gunoi ce li se cățarau pe rogojini.

„Am spus să vă uitați la mine!”

Ochii lor se îndreptară, în silă, spre bubele lui.

„V-am cerut eu vreo bucată de pâine sau să-mi umpleți din nou gospodăria?” Așteptă, dar ei nu-i răspunseră. „Nu! Și totuși, voi acceptați darurile dușmanului meu în vreme ce mie îmi sunt rânduite nopți de mizerie și zile lipsite de speranță”.

Chipul frumos al lui Bildad, atât de asemănător cu al surorii sale, rămase de nepătruns. Țofar se foi puțin, distras de o muscă pisăloagă ce bâzâia pe lângă capul lui. Elifaz, spre cinstea lui, era atent, deși continua să-l privească cu bărbia ridicată într-o expresie de compasiune pe care lov nu o mai putu îndura.

„Adu-ți aminte, o, Doamne, că viața mea nu este decât o suflare”, strigă lov, ridicând glasul și mâinile. „Dacă am păcătuit, ce ți-am făcut eu Ție, Celui ce veghezi peste oameni? De ce m-ai făcut ținta ta? De ce nu-mi ierți păcatele prin jertfă, așa cum ai promis?”

Bildad se făcu stacojiu la față. „Așa ai fost învățat să te apropii de Cel Preaînalt? Să țipi la El, să-L acuzi, să-l pui

întrebări? Câtă vreme ți se va mai da voie să vorbești și să te porți precum dorești? Pervertește oare Dumnezeu dreptatea? Copiii tăi au păcătuțit împotriva Lui și Iahve i-a judecat pentru aceasta. Până și Elihu pricepe lucrul acesta. El ne-a spus că ai fost nevoit să aduci jertfe în diminețile de după sărbătorile lor”.

Iov se zgâi la Elihu, uluit că tânărul pe care îl instruisese și iubitise îl putuse trăda.

Elihu clătină din cap, vrând să nege, dar nu scoase o vorbă. Bildad se zbârli la Iov pentru dojana lui tăcută. „Nu-i vina lui Elihu că flii și fiicele tale au fost crescuți într-o casă indulgentă de către o mamă idolatră”.

Iov se simți ca plesnit și suflarea îl părăsi. Și ceva din expresia lui Bildad se schimbă. Pesemne că și el își dăduse seama că întrecuse măsura.

„Ascultă, Iov”, spuse Bildad, cu o umbră de remușcare în glas.

„Dacă îți vei îndrepta privirile spre Cel Preaînalt și vei stărui de El, dacă ești curat și drept, El te va înălța din nou în locul care ți se cuvine. Eu și Elifaz am trăit mulți ani, iar generațiile mai în vârstă au multe să te învețe. Tradiția este o călăuză valoroasă și Hi încredințat că Dumnezeu nu respinge un om neprihănit și nici nu întărește mâinile nelegiuiților!”

Iov se uită la șirul de oameni ce îi fuseseră cândva prieteni dragi – Elihu, Țofar, Elifaz și Bildad – și atunci băgă de seamă rânjetul trufaș de pe chipul lui Sayyid. Scoase un suspin adânc. Era stors de vlagă. Ajuns la capătul puterilor și al nefericirii, își dori să moară.

Aruncându-și privirea dincolo de corturile rubedeniilor

sale, spre gura canionului, văzu trei siluete scăldate în lumina soarelui, apropiindu-se. Vederea lor era ca apa rece pentru un suflet însetat. Aban, Nogahla și... da, chiar Dina, veneau spre el. Își aminti, deodată, făgăduința lui Sitis. „Mă voi întoarce la noapte”, îi spusese ea. Trebuia să îi poată spune că luptase bine.

Întâlni apoi privirea poruncitoare a lui Bildad. „Am fost martor adevărului afirmației tale, «Dumnezeu nu respinge pe cel neprihănit și nici nu întărește mâinile nelegiuiților.» Și totuși, cum rămâne cu miraculoasa revelație a lui Elifaz? Cum poate un om să fie fără pată înaintea lui Dumnezeu? Potrivit acestui argument, nu sunt oare toți oamenii răi?” Întrebă Iov, încântat de consternarea de pe chipul lui Bildad, când îl prinse pe bătrân în pânza logicii lui Elifaz. „Tu spui, «Stăruie de El Șadai», dar cum aș putea? El este prea puternic, este nevăzut și și-a pus în gând să nu. Se lase înduioșat. Dacă Cel Preaînalt mi-ar acorda o audiență și ar găsi toate faptele mele drept bune și drepte, sunt convins că m-ar condamna cuvintele mele, Bildad. Așadar, se pare că Dumnezeu. Se joacă cu noi, bățându-și joc de cei săraci și sărmani când îi lovește tragedia. Dacă nu Dumnezeu îi lovește pe cei sărmani, atunci cine? Mai este vreo forță la lucru în univers?”

Iov văzu rânjetul lui Sayyid lățindu-se și venele de la gâtul lui Bildad umflându-se. Elifaz puse o mână pe piciorul lui Bildad pentru a-l calma și îl reduse la tăcere printr-o mișcare subtilă a capului. Fără îndoială că aveau să-l lase pe Iov să se condamne singur, însă următorul argument al acestuia fu pentru beneficiul lui Sayyid.

„Bineînțeles că mai sunt și alte forțe în univers”, continuă

lov, răspunzând propriei întrebări. „Ismaeliții din Uț cred în puterea celor trei zeițe ale lor și mulți din clanul edomiților din care mă trag și eu îl acceptă pe Kaus, zeul muntelui. Tu pe unde te afli, Sayyid? Tu nu le închini idolilor?” Sayyid aruncă o privire spre chipurile înăsprite ale oaspeților săi. Preț de o clipă, lov avu sentimentul că triumfase. „Și totuși, idolatrul de Sayyid pare a îi destul de prosper. Nu ești de aceeași părere, unchiule Elifaz?” se adresă el încetișor celui mai empatic dintre vizitatorii săi, aplecându-se înainte.

Ridicându-și apoi fata spre ceruri, își înălță iarăși glasul către în Șadai. „Îți face plăcere să mă rănești și să râzi de uneltirile celor răi? Ai ochi de came? Vezi și Tu ca un om muritor? Îți face plăcere să mă încerci să vezi dacă sunt păcătos – chiar dacă știi prea bine că nu sunt vinovat și că nimeni altcineva nu mă poate scăpa din mâna Ta?”

„lov!” încercă Elifaz să-l facă să tacă, însă lov nu voia să de oprit.

„Mâinile Tale m-au întocmit și mi-au dat chip. Tu m-ai țesut laolaltă și mi-ai dat viață, mi-ai arătat bunătate. Vrei acum să mă distrugi? Nu pot pricepe. Am încercat să zâmbesc și să mă prefac că toate se vor întoarce spre binele meu, dar nu mai pot să-mi ascund deznădejdea. Te rog, lahve, nu sunt decât un om! Am nevoie de un arbitru. Altminteri, îngăduie-mi numai să mă cobor în mormânt în pace!” Cu aceste cuvinte. lov se cufundă în tăcere și își dădu frâu liber lacrimilor.

Simțind atingerea delicată a unei mâini pe umărul său bandajat. Își ridică privirea și o văzu pe Dina întinzându-i o ceașcă de ceai cald de mentă. Ea și Nogahla se strecuraseră printre ruinele carbonizate ale casei lui și

urcaseră discret pe movila lui de cenușă. Prezența lor liniștită în spatele lui îl făcea să se simtă puternic, iar prietenia lor îl încălzea. Ca o santinelă la marginea frontală a zidului curții, la o depărtare sigură de ambele părți ale bătăliei, stătea Aban. Băgă de seamă un schimb de priviri între Sayyid și căpitanul lui, dar pe urmă Aban îi zâmbi și îi făcu cu ochiul. *Pot avea încredere în tine, tânărul meu prieten?*

Această distragere de o clipă fu întreruptă de un mormăit jos și sălbatic. Țofar o zărise pe Dina.

Ori de câte ori îl vedea, ura din ochii lui o făcea să tresare. Dina încercă să-și liniștească mâna tremurătoare pentru a nu vărsa ceaiul lui Iov. *Sunt nevinovată înaintea lui El Șadai. Niciun om nu mă poate face să-mi fie rușine. Nevinovată înaintea lui El Șadai. Fără rușine.* Își repeta cuvintele la nesfârșit în minte, străduindu-se să-și plămădească adevărul în inimă precum drojdia din plămădeala de pâine. Până acum, fără sorți de izbândă.

„Oare toate cuvintele lui Iov trebuie să rămână fără răspuns?” strigă Țofar. Dina sări ca un măgar speriat, vărsând ceaiul pe mâinile bandajate ale lui Iov.

„Îmi pare rău”, șopti ea. El o îndemnă cu un semn al capului să șadă lângă el, iar ea se ghemui bucuroasă după umărul lui.

„Tu spui că credințele tale sunt fără cusur și că ești curat în ochii lui Dumnezeu. Îmi doresc ca Dumnezeu să vorbească împotriva ta și să-și destăinuie tainele înțelepciunii Sale, căci adevărata înțelepciune are două laturi. Să știi un lucru, Iov: Dumnezeu a uitat chiar o parte din păcatele tale”.

Iov clătină din cap și își zvârli mâinile în aer. „Ce vrei să spui, Țofar? Când nu știi ce să zici, îmi arunci pe tapet maimuțăreala asta intelectuală, cu multe cuvinte și puțin înțeles”.

Roșu la față și tremurând ca o oală de gătit gata să explodeze, Țofar strânse din buze. „Poți tu să deslușești misterele lui Dumnezeu?” spuse el. „Dacă Dumnezeu te-a pus în temniță, cine se poate împotrivi Lui? Nimeni! Dumnezeu a recunoscut un om înșelător și a acționat cum se cuvine. Dacă îndepărtezi păcatul pe care îl cocoleșești în mâna ta...” își îndreptă degetul dolofan drept spre Dina, care își dori să fi putut săpa o groapă în grămada de gunoi și să se coboare în ea. „Dacă îndepărtezi răul acesta, atunci vei putea să-ți arăți fața fără rușine și să stai fără teamă în locul care ți se cuvine”. Își mută degetul acuzator spre Iov. „Dar nelegiuitul nu are izbândă și scăparea îl ocolește. Nădejdea lui se preface într-o suflare care se stinge”.

Dina se uită peste umărul drept al lui Iov și băgă de seamă că acesta tremura din tot trupul. „Sunt sigur că voi trei sunteți păstrătorii întregii înțelepciuni a lui Dumnezeu și că priceperea desăvârșită va muri odată cu voi!” strigă Iov, cuprins apoi de un acces de tuse. Pânza curată pe care Nogahla i-o întinse deveni, curând, pătată de sânge.

Rubedeniile lui pline de pompă se zgâiau la el, înspăimântate.

„Voi trăiți în tihna și pânzeturile voastre fine”, spuse el printre tuse, „și vă arătați disprețul față de nenorocirea mea. Este mai lesne să vă convingeți pe voi înșivă că este vina mea decât să credeți că același lucru vi s-ar putea întâmpla și vouă”. Ridică o mână în direcția lui Sayyid. „Dar

cum explicați prosperitatea celor ce îl sfidează pe

Dumnezeu – a celor ce își poartă zeei în mâini?” Sayyid se foi stânjenit pe rogojina lui, iar Dina avu un sentiment de nesfârșită mândrie pentru pledoaria lui Iov.

Sărmanul om abia dacă se oprea să respire. „A lui Dumnezeu este înțelepciunea și puterea. Sfatul și priceperea sunt ale Lui. El înaltă popoarele și El le distruge. Toate lucrurile pe care le-ați învățat voi le-am învățat și eu. Nu vă sunt cu nimic mai prejos în cunoaștere”.

Iov își șterse gura. Tușea i se mai domoli și când Elifaz dădu să-l întrerupă, ridică o mână. „Bine ți-ar fi oare dacă Dumnezeu te-ar examina pe tine așa cum mă examinezi tu pe mine acum? Oare nu te-ar îngrozi splendoarea Lui așa cum mă umplu pe mine de groază săgețile Lui? Toate vorbele tale de duh sunt cenușă, iar proverbele tale se sparg ca lutul. Eu îi vorbesc lui Dumnezeu pe șleau, așa cum aș face-o și dacă ar sta înaintea mea. De ce? Pentru că, deși are puterea de a mă ucide. El continuă să fie Dumnezeul meu, singura mea nădejde de scăpare”.

Își șterse din nou gura și îi înmână Dinei cârpa murdară. „Gundește-te puțin! Ar îndrăzni oare un om nelegiuit să vorbească cu atâta cutezanță? Ar cere oare un nelegiuit aceste două lucruri de la Dumnezeu – să-și retragă de la el aceste înspăimântătoare terori și să îl întâlnească față în față (a? I (i par acestea cererile unui om nelegiuit?”

Dina ar fi vrut să bată din palme, să salte de bucurie, să se veselească pentru acest om care suferise atât de violent și totuși se ținuse tare de credința lui. Dar nimeni nu se veselea. Tăcerea prelungită zbârnâi de încordare. Până când un râs sinistru se auzi dindărătul grămezii de gunoi.

Săgetând cu ochii rămășițele întunecate și arse ale casei lui Iov, Dina îl zări pe Cel-fără-de-Nume țopăind împreună cu câțiva dintre oamenii lui. Se uită la Elihu. Și el băgase de seamă prezența de rău augur. O presimțire îi dădu fiori pe șira spinării și îi ridică părul fin de pe brațe.

Sayyid își dresă glasul, atrăgând atenția spre zâmbetul său plin de satisfacție. „Se pare că Iov are nevoie de odihnă, iar toată această vorbăraie mi-a stârnit pofta de mâncare. Voi porunci bucătarilor mei să servească masa de prânz și ne putem întruni din nou după ce zăpușeala zilei va fi trecut”. Bătu din palme și le frecă de parcă ar fi vrut să facă un foc din două bețe. Cum stătea în stânga lui Bildad, putea da impresia că vorbea cu Iov, însă ochii îi aruncau săgeți viclene în direcția Dinei. „La desert vom avea un terci de fructe făcut după o rețetă specială, care se va dovedi îndeosebi pe placul lui Iov și al lui Bildad”.

Fratele lui Sitis își ridică capul într-o întrebare tăcută. Sayyid râse melodios. „Bildad, ți-o amintești pe Nada, bătrâna doică a lui Sitis? Ne-a pregătit un terci de fructe îndulcite cu miere”. Se opri și se uită la Dina. „Era preferatul lui Sitis”.

Dinei i se păru ciudat că Sayyid știa pe de rost meniul Nadei și chiar și mai ciudat faptul că vorbea despre Sitis ca și când aceasta ar fi trecut dintre cei vii...

Cei-fără-de-Nume sloboziră încă un râset straniu care îi dădu fiori pe șira spinării. Se întoarse să le arunce o privire nimicitoare, însă sângele îi îngheță în vene. În picioare lângă conducătorul bandiților, desfătându-se de mângâierea lui lascivă, era chiar bătrâna cu un singur ochi care livrase terciul de fructe lui Sitis la peșteră, dis-de-

dimineată.

„Nuuu!” strigă Dina, ridicându-se brusc în picioare. Însă nehotărârea o țintui locului.

Fiecare față o privea în tăcere, întrebătoare. Iov îi șopti, „Dina?”

„Iov, trebuie să plec!” răspunse, făcându-i semn Nogahlei să o urmeze. Fata se supuse fără crâcnire.

„Dina, nu vrei să rămâi și să guști din mâncarea preferată a lui Sitis?” strigă în urma ei glasul mieros al lui Sayyid, în vreme ce ea aluneca la vale pe grămada de cenușă, spre zidul curții, unde fusese Aban. El va ști ce să facă.

„Stăpână, de ce nu putem rămâne la masă?” întrebă Nogahla încercând să țină pasul cu ea.

Lacrimile începură să se rostogolească în cascade pe obrajii Dinei. Nimeni nu pusese încă cap la cap îngrozitorul adevăr și ea nu-și putea găsi curajul de a rosti cu voce tare cuvintele. *Au otrăvit-o pe Sitis cu terciul Nadei*. Trebuia să dea de Aban. Dar în clipa când dădu colțul crestat al zidului frânt din cărămizi roșii, căpitanul lui Sayyid ajunsese deja la jumătatea canionului, vrând, după câte se părea, să transmită instrucțiunile pentru masa de prânz.

Dina o luă la fugă, iar Nogahla o urmă. „Aban, așteaptă! Trebuie să-ți vorbesc!”

El se întoarse. La început, pe chip i se vădea iritarea, însă lacrimile ei îl opriră în mijlocul unui pas. „Dina, ce este? Ce s-a întâmplat acolo?”

„Sitis, Aban”, șopti ea, având grijă ca ecoul canionului să nu i poarte vorbele la Iov sau să trădeze loialitatea lui Aban. „Au otrăvit-o cu terciul de fructe al Nadei”, mai spuse, urmărind apoi îngrozitoarea realizare pe fața Nogahlei.

Aban o luă de umeri. „De unde știi?”

„L-ai auzit pe mai-marele Celor-fără-de-Nume râzând?” Aban încuviință, iar Dina continuă, cu răsuflarea întretăiată, printre lacrimile care îi încețoșau privirea și îi poceau cuvintele. „Bătrâna cu un singur ochi care stătea lângă el a venit azi-dimineață cu un vas de terci de fructe pregătit de Nada, înainte să te întorci tu cu Sitis la peșteră. Bătrâna o ținea una și bună că amestecul îi era destinat numai lui Sitis – ca dar de la Nada”. Dina icni, cuprinsă de o nouă groază. „El Șadai, nu! Văduva Orma a mâncat și ea!” Aruncă o privire spre Nogahla și, înainte să o poată opri, fata o luă la fugă înainte.

Aban fu cuprins de panică. „Nu poate pleca singură!” Dădu să o ajungă pe Nogahla din urmă, însă Dina îl prinse de brațul masiv ca să-l oprească.

„Aban, oprește-te! Gândește-te cine ne privește”, șopti ea. „Fii înțelept!” îi mai spuse, trăgându-l de robă cu toată puterea ei. „Trebuie să-ți îndeplinești îndatoririle față de Sayyid, Aban! Nu poți să adaugi și alte riscuri relației și așa nesigure pe care o ai cu stăpânul tău”.

Cu chipul de piatră, Aban cedă. Întorcându-se abrupt, îi cuprinse fața între palmele sale și o trase aproape de el ca pentru a o săruta. Îi șopti violent, urgent, „Du-te la peșteră! Du-te înainte ca Nogahla să găsească două trupuri neînsuflețite și să trebuiască să-și amintească priveliștea pentru tot restul vieții. Îmi pasă prea mult de ea ca să îngădui una ca asta!” Se aplecă și o sărată în fugă. „Sayyid crede că te doresc. Asta ar trebui să-l convingă și să-mi ofere scuza necesară ca să mă furișez mai târziu la peșteră. Acum, du-te!”

— Iov 14: 13

Ah! de m-ai ascunde în Locuința morților, de m-ai acoperi până-ți va trece mânia și de mi-ai rânduî o vreme când îți vei aduce iarăși aminte de mine!

D

leși soarele după-amiezii îl frigea prin roba neagră, Sayyid zăbovea în curte, la intrarea în bucătărie. O găsisese pe Nada în același loc în care o lăsase adineauri – plângând deasupra unui vas aburind de terci de fructe. Fusesse zdruncinată, și pe bună dreptate, când una dintre servitoare îi povestise despre moartea lui Sitis. Întreaga ci viață îi fusese devotată stăpânei sale. Avea nevoie de Sitis precum focul are nevoie de așchii de bălegar.

Colțul stâng al buzelor i se ridică într-un rânjet răutăcios. *Am curățat bălegarul din viețile amândurora. Nada.*

Studiind-o în tăcere pe servitoare, se întrebă, *Va încerca oare să se întoarcă în tabăra lui Bildad, acum, când Sitis nu mai este?* Își încleștă dinții, lucrându-și mușchii maxilarului. *Niciodată nu-l voi mai lăsa pe Bildad să mai răpească de lângă mine pe cineva.*

Nada aruncă o privire în direcția lui, apoi își îndreptă iute atenția spre vasul ei. Putea oare avea încredere în ea? Înainte de a mai avea încredere să mănânce ceva din mâinile ei, trebuia să se asigure că ea îl credea nevinovat de vreun amestec în moartea lui Sitis. Femeia nu era proastă și știa că dragostea lui pentru Sitis alunecase într-o ură întunecată.

„Mai plângi încă, Nada?” îi spuse el, pășind în pragul ușii. „Știi prea bine, presupun, că Sitis este acum în paradis, cu zeițele ei și că tu n-ai de ce să te simți vinovată”. Dându-și

seama că bătrâna își putea preface oala aburindă de terci într-o armă, se ținu la distanță. „De unde să știi că noua noastră bucătăreasă va pune mărul-Sodomei în terciul tău de fructe? A fost o femeie rea care s-a folosit de remediul tău purgativ ca să o otrăvească pe prietena noastră”.

„Dar n-ar fi trebuit să las căpățânile la îndemâna ei în bucătărie, Sayyid!” zise Nada, ștergându-și nasul de mâneca rochiei, de la cot și până la încheietură. Sayyid simți un dezgust pasager la gândul a ce altceva ar mai fi putut picura în terciul de fructe. „N-o cunoșteam pe femeia aceea și n-ar fi trebuit să am încredere în ea”.

„Nada, ți-am explicat și azi-dimineață, nimeni n-ar fi putut anticipa ura ei față de Sitis. A tăinuit-o bine în toți acești ani”. Sayyid făcu, cu grijă, doi pași către bătrână, însă Nada își ridică lingura de lemn, amenințătoare. El se opri și vorbi împăciuitor. „Când una din gărzile mele a văzut-o pe babă întorcându-se de la peștera văduvei Orma, azi-dimineață, a luat-o la întrebări și a aflat că, de ani de zile, îi purta pică stăpânei Sitis pentru pierderea ochiului ei”.

Nada își folosi mâneca deja umedă ca să-și șteargă lacrimile. Sayyid își șterse și el sudoarea de pe frunte, nădăjduind că povestea o păcălise. Ea nu avea nevoie să știe că bucătăreasa trădătoare era soția Celui-fără-de-Nume, care își pierduse un ochi în urmă cu douăzeci de ani într-o bătaie la beție cu o altă femeie din tribul ei.

Nada își ridică, în sfârșit, ochii de la oala ei de gătit. „Sayyid, arăți înfometat. Ai vrea să guști din terciul meu special?”

Ceva în ochii femeii îl făcea să șovăie. Să știe oare că el

le poruncise Celor-fără-de-Nume să o găsească pe Sitis și să o omoare? „Am servit o masă pe cinste împreună cu oaspeții noștri, Nada. Nu cred că mai vreau și terci”.

„În regulă”, spuse ea, „dar știu cât de mult îți plăcea mâncarea favorită a lui Sitis, pe când erai un băiat neîngrijit de fermier și veneai în vizită în tabăra jupânului Bildad. Mai mare păcatul să lași așa bunătate de terci să umple burta servitoarelor, când te-ai putea bucura tu însuși de el!”

Femeia luă oala de pe foc și începu să toame cu polonicul în farfurii. Privind-o în timp ce lucra, Sayyid simți aroma de scorțișoară și șofran și hotărârea i se înmuie. *Pare convinsă că baborniia a otrăvit de una singură terciul. Și chiar dacă ar bănuî că am avut și eu partea mea. Nada n-ar îndrăzni să mă otrăvească!*

Într-un ultim efort de a-și păzi stomacul, spuse, „Nada, voi mânca și eu o farfurie de terci dacă mănânci împreună cu mine”.

Ea șovăi și Sayyid se întrebă din nou dacă nu cumva pune ceva la cale. „Jupâne Sayyid, nu mă simt în largul meu să mănânc singură cu stăpânul casei. Să mai chem câțiva servitori să ni se alăture?”

Sayyid se enervă la gândul de a le îngădui servitorilor să lâncezească în miezul zilei. „De ce să te simți stânjenită, Nada? Suntem prieteni vechi. Să ne prefacem că aceasta este bucătăria lui Bildad și că eu sunt din nou băiatul acela jerpelit de fermier”.

Spunând acestea, arătă spre rogojina de trestie de lângă masa joasă și se așează. Femeia aduse două farfurii de terci aromat și puse una în fața lui și cealaltă înaintea ei. Sayyid își studie porția și pe urmă schimbă farfuriile. „Mai întâi

doamnele”, spuse, ridicând lingura curbată și găurită din lemn pe care ea i-o oferea.

Chipul bătrânei se luminează de o nouă înțelegere. „Oh, Sayyid, n-aș face niciodată una ca asta!” spuse, sorbind prima înghițitură. „Acum, mănâncă! Mănâncă!”

Fără să mai aștepte alte încurajări, Sayyid înghiți lingură după lingură din mixtura dulce și delicioasă. „Nada, este cerească!” Era atât de prins de savurarea porției sale încât trecu cu vederea faptul că farfuria Nadei rămase neatinsă după prima înghițitură.

„Nuuu!” Teribila revelație fu urmată aproape imediat de o durere sfâșietoare în intestine.

Servit în doze mici, otrăvitorul măr al Sodomei era un purgativ ușor. Dar în vreme ce se ghemuia pe o parte, își dădu seama că, cel mai probabil, Nada pusese destul cât să-i scoată mațele afară. În scurt timp, începu să delireze și nu-și mai putu aduce aminte decât de cârpele ce îi erau îndesate în gură pentru a-i înăbuși strigătele, precum și de fața măslinie și zbârcită a unei femei pe care cândva o crezuse plină de bunătate.

Iov se deșteaptă în cântecul unei pupeze și o urmări apoi îmbăindu-se cu mândrie în praf, la marginea grămezii sale de gunoi. Deși soarele trecuse bine de amiază, canionul rămânea cufundat într-o liniște stranie după ospățul dat de Sayyid rubedeniilor lui. Aroma de scorțișoară și șofran care lâncezea în aer îi provoca un val de jale. Bildad și Elihu se înfruptaseră de două ori din mâncarea preferată a lui Sitis – terciul de fructe pe care copiii lor îl savuraseră pe când erau mici și îi săreau pe genunchi. Țofar mersese până acolo încât îl însoțise în amintirile lui, depănând povești din

copilăria lui Enon despre intrigile pe care băiatul le punea la cale pentru a fura desertul special al surorii sale.

Lui Iov i se strânse stomacul, așa cum se întâmpla la amiază. Nu putea suporta conversația lor și terciul de fructe care îi aducea aminte de zile mai fericite. Cum puteau prietenii lui să râdă și să se prefacă că toate erau bune, când întreaga lui viață era pulbere? Cum puteau oamenii aceștia, care se autointitulau familia lui, să continue să trăiască când el murea câte puțin în fiecare zi?

O mișcare în capătul îndepărtat al canionului îi atrase atenția. Recunoscuse silueta uriașă a lui Aban șerpuiind printre corturile armatei vizitatoare. Alături de el mergeau două figuri mlădioase. Oftă, ușurat că prietenele sale aveau să se întoarcă în curând să-i ofere sprijinul lor tăcut. Își dorea să fi putut veni și Sitis, însă se învoise că era mai bine ca ea să nu audă acuzațiile amănunțite ale rubedeniilor lor. Ei îi era greu să ierte, iar cuvintele, odată rostite, nu erau uitate cu ușurință. Cel mai bine era ca ea să nu vină decât după ce rubedeniile lor se vor fi întors în corturile lor pentru noapte. Poate că, în noaptea aceasta, el și soția lui se vor putea bucura de câteva clipe de singurătate. Sitis continua să-l înfioare chiar și atunci când totul în jurul lui îi sfâșia inima.

Aban și Dina se apropiară, urmași îndeaproape de Nogahla. Iov simți o apăsare în înfățișarea lor. Aveau umerii lăsați și fețele trase și pământii. Pupăza își luă zborul și, odată cu ea, dispărură și penajul ei strălucitor și cântecul ei vesel. Canionul se cufundă în liniște – într-o liniște prea adâncă. Unde era Sayyid și de ce nu își îmboldea oaspeții să-și înceapă întrunirea de seară? Nu îi stătea în fire să

aștepte cu răbdare să-l vadă pe lov torturat mai departe de către prietenii lui.

Dina îi spusese ceva în treacăt lui Aban și îl părăsise în fața cortului lui Bildad. Apoi veni spre lov împreună cu Nogahla. Purtarea ei neobișnuită și plecarea în pripă înainte de masa de prânz fuseseră o pricină de îngrijorare pentru el. Și apoi șocantul sărut pe care i-l dăduse Aban părea a fi cu totul nelalocul lui pentru amândoi. *Sunt sigur că există o explicație rezonabilă.*

În timp ce Dina și Nogahla înaintau cu greu prin cenușă și noroi, lov văzu că aveau ochii umflați și obrajii brăzdați de lacrimi. Dina își frângea mâinile, obicei la care apela fără să-și dea seama atunci când era nervoasă sau când îi era frică. *Dar de ce i-ar fi frică acum? Sunt singur aici.* Când, însă, se uită în ochii ei, teama îl cuprinse și pe el.

„lov, am nevoie să ascuți tot ce am de spus înainte să-mi pui vreo întrebare. Te rog!” zise Dina, cu glasul frânt și aproape smulgându-și mâinile de la încheieturi. „Sayyid este mort”.

lov nu știa ce să răspundă. Dușmanul lui de o viață nu mai era. Îi venea să salte de bucurie. *Însă Cel Preaînalt spune că nu trebuie să mă bucur de nenorocirea dușmanului meu.*

Înainte să-i mai treacă și altceva prin gând, Dina continuă, „Nada l-a ucis drept răzbunare”.

Cum? lov își simți capul învârtindu-i-se în fața șuvoiului ei de cuvinte.

„O bătrână i-a dus lui Sitis la peșteră, azi-dimineață, din terciul de fructe pregătit de Nada, dar femeia lucra mână în mână cu Sayyid și otrăvise terciul. Sitis și văduva Orma l-au

mâncat în timp ce noi eram aici, la întrunire”. Își întinse mâinile spre mâinile lui acoperite de bandaje, dar el nu putu simți nimic. „Iov, mă auzi?” El încuviință din cap. „Sitis și Orma au murit și ele”.

Fața Dinei se schimonosi într-o mască chinută de mâhnire. Ceva înăuntrul lui Iov se făcu bucăți. Se aruncă pe spate în mazăgă și își zgârie rănilor, țipând și bocind. „Nu, Iahve! Nuuu!”

Se putea oare muri de atâta durere? De supărare? Va încerca. Va da voie agoniei bubelor sale să-l înece într-o negură dulce.

„Ahhh! Iahve, mi-ai năruit orice speranță! Tot ce sunt s-a dus. Nu mai sunt nimic”.

Simți niște mâini oprindu-l. „Iov, te rog. Îți deschizi rănilor”. „Stăpâne Iov, trebuie să mă asculți acum. Trebuie să crezi. Stăpâne Iov, sunt Nogahla. Amintește-ți să ai încredere”.

Mâinile încercară să-l oprească, încercară să stăpânească și să potolească furtuna ce urla înăuntrul lui și dădea pe dinafară. Iov își smulgea carnea. Focul dogoritor ce îi mistuia carnea aducea ușurare rănilor de moarte din sufletul lui. Se luptă cu toată tăria lui, orbit de furie, mâhnire și îndoială, până când niște mâini puternice îl opriră, îl luară în brațe și îl duseră înapoi la locul lui din vârful grămezii de gunoi.

„Iov”.

La început, refuză să răspundă, refuză să admită că avea încă viață și suflare. Când, în sfârșit, deschise ochii, fu întâmpinat de chipul lui Aban. Lacrimile tânărului îi destăinuiau inima.

„Îmi pare atât de rău. Te-am dezamăgit”, îi spuse Aban și vorbele lui simple îi aduseră mai multă alinare decât ierburile. „Trebuie să le lași pe Dina și pe Nogahla să-ți îngrijească rănilor. Rubedeniile tale vor sosi în câteva momente, ca să facă planuri pentru înmormântarea lui Sitis”.

Iov băgă de seamă că zăcea în brațele lui Aban aidoma unui prunc. Câtă vreme trecuse de când fusese îmbrățișat cu dragoste? „Îți mulțumesc”, șopti el. Deși lacrimile continuau să-i curgă, era sleit de puteri.

Aban îl întinse pe rogojinile din trestie ale vizitatorilor lui. „Așa-zișii tăi prieteni își pot găsi singuri rogojini”. Chipul gârzii se înnegură. „Dina, când vă sfârșiți treaba, mă voi duce la corturile rubedeniilor și le voi spune că nu pot să vorbească cu Iov până când nu mă întorc de la poarta cetății”.

Iov o auzi pe Dina vorbind ca din fundul unui puț. „De ce trebuie să fii tu acela care să vorbească în apărarea Nadei, Aban?”

„Pentru că eu sunt acela care a găsit-o învelind trupul tatălui meu pentru îngropăciune, împreună cu servitoarele lui”.

Iov închise ochii. Își dorea să fi putut fi alături de Sitis. Când avea să se termine odată nebunia acestei lumi? *O, El Șadai, de m-ai ascunde în locuința morților, de m-ai acoperi până-ți va trece mânia!*

Un gând tulburător îi trecu prin minte când Dina începu anevoiosul proces de a-i îngriji trupul frânt. *Dacă omul moare, va trăi el din nou?* Nu primise niciodată un răspuns la această întrebare în zilele pe care le petrecuse în Casa lui

Sem, iar acum copiii lui și Sitis nu mai erau. Avea să-i mai vadă oare vreodată? se auzi strigând și apoi întunericul după care tânjise îl copleşe.

În clipa în care Aban intră în cortul lui Bildad și raportă moartea lui Ima Sitis, Elihu vru să alerge la Abba lov, să-l țină în brațe și să-l mângâie. Când auzi bocetul lui lov și îl văzu pe Aban îndepărtându-se ca o săgeată, habar nu avea că garda îl trata pe lov cu atâta blândețe. Venind în urma lui, de la depărtare, îl văzu legănându-l pe lov în brațele lui și spunându-i cuvinte de încurajare. *Eu ar trebui să am grijă de Abba lov*, își zise el.

Atunci, își dădu seama că n-ar fi trebuit niciodată să plece din Uț. Fusese atât de sigur că strângându-i laolaltă pe edomitul cel influent și pe puternicul prinț ismaelit avea să dea la iveală ticăloșia lui Sayyid. În loc de asta, plecarea lui îi lăsase pe Abba și pe Ima mai vulnerabili la torturile lui Sayyid și nu aduseseră decât condamnare din partea bătrânilor veniți în vizită.

Mai făcu și ultimii doi pași în mazăgă și se așeză pe o rogojină de trestie din vârful unui dâmb din apropiere, la cinci pași de Abba lov, care acum zăcea fără cunoștință. Așa cum munceau, pline de zel, să-i bandajeze din nou rănilor și să oprească sângerarea, Dina și Nogahla erau aidoma unui borcan al cărui capac se potrivea perfect, două piese ale aceluiași element. Dina inspira, Nogahla expira. Până și Aban muncea bine împreună cu ele.

Își șterse pe ascuns o lacrimă, ascultând-o pe Dina în timp ce îi poruncea căpitanului lui Sayyid, „Aban, ridică brațul lui lov ca să-i bandajez pieptul cât încă este inconștient”.

Femeia aceea ar putea conduce o oștire. Inima i se strânse în piept și ceva înăuntrul lui plesni aidoma unui băț îndoit care, în sfârșit, se rupse. Dina nu era monstrul închipuit de Țofar. Cum de se putuse lăsa otrăvit de ură, uitând tot ce îl învățase Abba lov despre iertarea lui Iahve? Femeia dinaintea lui era o vindecătoare plină de milă, care nutrea sentimente profunde – și curate – pentru Abba.

Dina își ridică privirea și îl surprinse studiind-o. De această dată, Elihu nu se întoarse și nici nu o privi cu ură. „Aș vrea să ajut dacă pot”, spuse el încetișor, așteptându-se ca ea să-l blesteme sau să-i zvârle în cap unul din borcanele cu ierburi. Ea, însă, își feri privirea – fapt pentru care el nu o putea învinui. *El Șadai, te rog, iartă-mi ura și neiertarea. Vreau să fiu drept înaintea Ta, chiar dacă nimeni altcineva nu-mi acceptă eforturile de a face pace.*

„Poți să vii aici și să ridici celălalt braț al stăpânului lov – dacă ne dai cuvântul tău că te vei purta frumos”, îi întrerupse rugăciunea vocea Nogahlei. Ochii rotunzi și întunecați ai cușitei aproape că îl găuriră cu focul lor.

Elihu se ridică de pe rogojină și trecu abisul de emoții dintre cele două dâmburi. Dându-i uriașului paznic un spațiu larg de manevră, se duse lângă micuța cușită, față în față cu Dina. „Voi face mai mult de-atât, Nogahla”, spuse. „Îmi voi cere iertare de la Dina”.

Frumoasa vindecătoare își ridică ochii albaștri ca cerul. Elihu se gândi, pentru prima dată, că, într-o bună zi, ar putea fi prietenul ei, dar știa că ea nu putea fi niciodată nevasta lui. Nu pentru că era nedemnă, cum spusese Țofar, ci pentru că știa în duhul lui că El Șadai îi va purta pe drumuri diferite.

Pentru că Dina continuă să păstreze tăcerea, Elihu dădu glas pocăinței sale chinuite. „Îmi pare rău că i-am dat voie lui Țofar să mă infecteze și să te rănească, dar nu știu dacă îți voi putea lua apărarea împotriva bătrânilor, așa cum o face Iov”. Se simțea slab și patetic, ne-bărbat. Însă toată viața lui fusese învățat să tacă în prezența învățătorilor lui. Cum să le țină piept acum?

Aban îl privi încruntat. Vederea brațelor masivului căpitan și zăngănitul săgeților cu vârf de bronz din tolba acestuia aproape că îl făceau să fugă, îngrozit, la vale, de pe movila de cenușă. Namila de soldat deschise gura. Înainte, însă, să scoată vreun sunet, mâna fină și întunecată a Nogahlei se odihni pe obrazul lui. Bărbatul se prefăcu în mielușel și îi întoarse servitoarei cușite o privire plină de adorare, în vreme ce Elihu asista – trăsnit și năucit – la schimbul tăcut de afecțiune dintre cei doi.

Se aștepta să vadă pe chipul Dinei gelozia unei femei disprețuite. Văzu, însă, răbdarea unui învățător cu un discipol greu de cap. „Lucrurile nu sunt întotdeauna ceea ce par, Elihu. Când Aban m-a sărutat, a făcut-o ca să distragă atenția lui Sayyid și să dea impresia că mă posedă înainte de a se întoarce la îndatoririle sale”. Mâinile ci continuau să ungă bandajele lui Abba Iov cu tămâie și mir. „În realitate, Aban a venit pe furiș să ne ajute să pregătim trupurile neînsuflețite ale lui Sitis și Orma pentru înmormântare”. Lacrimile ce i se adunaseră pe gene picurară în vasul cu mir. „Sayyid a fost tatăl lui Aban, Elihu”.

Aban își plecă capul și scoase un suspin prelung. Elihu avu senzația că în pânțele îi fuseseră zvârlite pumnale. *Voi înceta vreodată să judec greșit și pripit oamenii?* Judecase

greșit relația dintre Aban și Dina și presupusese că un căpitan puternic n-ar putea fi atașat emoțional de stăpânul său.

„Îmi pare sincer rău, Aban”, spuse apoi, uitându-se la cenușa și mizeria dintre tălpile sale. „Și eu mi-am pierdut tatăl și este un moment care schimbă viața unui fiu”. Ridicându-și capul, îl privi pe Aban, pentru prima dată, în ochi. „Deși n-am să mă prefac că mi-a păsat de Sayyid, știu că pierderea unui tată este greu de îndurat – oricare ar fi fost relația”. Inimile celor doi bărbați fură împletite, în tăcere, de coarda unei înțelegeri comune.

În sfârșit, Aban se îndreptă de spate. Statura lui înaltă îi făcea pe toți cei din jurul trupului nemișcat al lui lov să pară niște pitici. Era evident că se zbătea înăuntrul lui să-și păstreze stăpânirea de sine care se cerea de la un soldat. „Eu jelesc în locul acela tainic al băiețelului care nu și-a cunoscut bine tatăl”, spuse el. „Ca bărbat, însă, am avut speranțe pentru tatăl care ar fi putut deveni Sayyid”.

Elihu își mai șterse o lacrimă. De astă dată, nu o mai ascunse. „Ești un fiu vrednic, Aban, și te-ai ridicat mai presus de slăbiciunile bărbatului care ți-a dat viață”.

Căpitanul făcu o plecăciune. Nogahla îi puse o mână pe braț și el o acoperi cu mâna lui mare. Elihu se minună de tandrețea lor, adâncită de greutatea extreme pe care le înfruntaseră împreună.

Înălțându-și capul spre uriaș, cu vădită preocupare, Nogahla spuse, „Poate că Elihu va depune mărturie pentru tine atunci când vorbești în apărarea Nadei. Ar putea să-ți apere drepturile de moștenitor al lui Sayyid în fața bătrânilor cetății, în după-amiaza aceasta”. Se uită apoi

printre cei doi bărbați.

Elihu fu inundat de un val de groază. Cine era el ca să se înfățișeze înaintea bătrânilor cetății Uț? Nimeni nu pleca urechea la spusese lui.

Studie din nou gunoiul dintre tălpile lui. „Nu pot atesta acțiunile Nadei, dar l-am auzit pe Sayyid numindu-te «fiule» când au sosit Elifaz și Bildad cu armatele lor. Aș fi onorat să depun mărturie pentru paternitatea ta, Aban, dar nu sunt sigur că vorbele mele au vreo greutate”.

Aban șovăi preț de o clipă. „Îți mulțumesc, Elihu”, spuse apoi, trăgând aer adânc în piept. „Sper că bătrânii se vor lăsa înduplecați în ceea ce privește sentința Nadei când le voi spune că a fost sânge pentru sânge”.

„Și pe urmă o vei tine pe Nada ca bucătăreasa ta?” întrebă Nogahla repede. Apoi, tot atât de repede, fața îi păru lovită de durere. „O, Doamne. Bănuiesc că nu ai ține o bucătăreasă care i-a otrăvit tatăl!”

Cu chipul umbrat de regrete, Aban se întinse și o mângâie pe obraz. „Dacă aș fi păzit-o mai bine pe stăpâna Sitis, Nada nu mi-ar fi ucis niciodată tatăl”. Mâna îi căzu pe lângă corp.

„Ima Sitis n-ar vrea să te învinovățești, Aban”, se auzi glasul lui Elihu, blând și fără umbră de răutate.

Uriășul inhală din nou, părând a-și folosi fiecare dram de putere pentru a-și păstra calmul. „Iar eu nu trebuie să mă învinovățesc. Trebuie să-mi cheltui energia căutându-l pe mai-marele Celor-fără-de-Nume și pe nevasta lui – cei cu adevărat răspunzători de aceste morți. Gărzile mele au plecat în deșert în căutarea lor”. Trăgându-și nasul și scrutând cerurile, își trecu o mână peste față. „Iar eu mă

voi concentra pe eliberarea Nadei”.

Întorcându-se spre Elihu, spuse, „Deși crezi că vorbele tale nu au mare însemnătate, mărturia ta în ceea ce privește moștenirea mea s-ar putea dovedi, totuși, în beneficiul meu. Nu-mi pasă prea mult de mine însumi, dar...” își coborî vocea, aruncând o privire spre cortul lui Elifaz. „Bela Edomitul deține cea mai mare parte dintre pământurile din jurul cetății U (și el crede că Elifaz îi va da lui pământurile lui Iov. Pământurile lui Iov sunt valoroase pentru că includ proprietăți deopotrivă edomite și ismaelite. Adăugarea averii lui Iov la propriile sale averi îi va asigura locul de prim rege al Edomului. Unii dintre soldații mei, însă, l-au auzit pe Bela conspirând împreună cu Elifaz ca să pună mâna pe proprietatea tatălui meu – pământ *ismaelit* –, în caz că nu pot dovedi că Sayyid a fost tatăl meu. Dacă Bela izbutește, edomiții vor controla toate pământurile din Uț, iar tratatul cu ismaeliții, încheiat prin căsătoria lui Iov cu stăpâna Sitis, va lua sfârșit”.

Atunci, Dina, cu obrajii îmbujorați, deschise gura. „Vrei să zici că un putea izbucni un război dacă edomiții câștigă prea mult control în Uț?”

Uriașul încuviință. „Cetatea Uț este situată chiar la granița dintre ismaeliți și edomiți. Așadar, este ceva mai complicat de-atât, dar bănuiesc că, la urma urmei, am putea spune și așa”.

Nogahla scânci și Aban îi puse o mână pe obraz ca să o liniștească. „Poate că predicția mea este prea sumbră”, spuse el, întorcându-se spre Elihu. „Și totuși, îți cer să depui mărturie și dintr-un motiv de ordin practic. Soldat fiind, eu pot dormi într-un grajd sau sub cerul liber, dar dacă Bela ia

casa lui Sayyid, Dina și Nogahla nu vor avea unde sta, iar Nada nu va avea niciun stăpân căruia să-i slujească. Din moment ce prințul Bildad a poruncit ca stăpâna Sitis să rămână îngropată în peștera văduvei Orma, cu greu s-ar putea întoarce...”

Deși Aban continuă să vorbească, Elihu avu sentimentul că suflarea îi părăsește trupul. *Ima Sitis în peștera unei cerșetoare? De ce nu în mormântul familiei?*

„Cum!” strigă el. „Cum îndrăznește Bildad să arate atâta lipsă de respect față de Ima! Chiar și numai pentru că este de origine nobilă ismaelită, ar merita îngropată într-un mormânt, nu într-o peșteră”. Toată lumea se uită la el de parcă i-ar fi ieșit coame. Aban fu cel dintâi care își veni în fire și spuse, „îmi pare rău, Elihu. Am crezut că ai știut de decizia prințului Bildad”. Își privi mâinile bătătorite și vorbi încetisor, „Prințul ismaelit a spus că nu va îngădui unei idolatre să fie îngropată potrivit învățăturilor lui Iahve”. Cu chipul de piatră, Aban făcu câțiva pași înainte și îi puse o mână puternică pe umăr. „Îți înțeleg mâhnirea, prietene. Te rog, nu te simți obligat să mă însoțești la poarta cetății. Ia-ți răgazul de a o vizita pe Ima Sitis la peștera văduvei. Poate că asta te va face să te simți mai bine”.

Cu aceste cuvinte, Aban se întoarce și începu să coboare agale, cu pași obosiți, grămada de gunoi. „Așteaptă!” strigă Elihu, cu glasul înecat de emoție. „Cred că poarta cetății este în aceeași direcție cu peștera văduvei. Pot jeli cel mai bine ajutând un prieten”. Ștergându-și fața, dădu să plece, dar o atingere blândă pe umăr îl ținu pe loc.

„Îți mulțumesc, Elihu”, îi spuse Dina, cu ochii ei azurii inundați de lacrimi și buzele arcuite într-un zâmbet nesigur.

„Îți mulțumesc pentru că ești alături de noi când avem cea mai mare nevoie de tine”.

Cu gâtul strâns de emoție, Elihu își luă rămas-bun în tăcere și se grăbi să-l prindă din urmă pe Aban. „Trebuie să facem o oprire la cortul lui Bildad”, mai spuse, când îi veni inima la loc.

„Ai vrea să aștept afară?” întrebă Aban liniștit și respectuos. Elihu se minună că în sânul bestiei pe care și-o închipuise el, sălășluia bărbatul acesta plin de blândețe.

„Nu, Aban. Aș vrea să intri și să îi explici prințului Bildad ce se va întâmpla cu ismaeliții din Uț dacă Bela dobândește controlul asupra moștenirii tale. Cu siguranță, Bildad, un prinț ismaelit, care a auzit și el declarația de paternitate a lui Sayyid, va depune mărturie pentru echilibrarea cumpenei dreptății, care a fost prea multă vreme stricată”.

— Iov 19: 25 - 27

Dar piu că Răscumpărătorul meu este viu și că Se va ridica la urmă pe pământ. Chiar dacă mi se va nimici pielea și chiar dacă nu voi mai avea came, voi vedea totuși pe Dumnezeu. Îl voi vedea și-mi va fi binevoitor; ochii mei îl vor vedea, și nu ai altuia. Sufletul meu tânjește de dorul acesta înăuntrul meu.

I

ov se trezi cu o durere sfâșietoare de spate. Gemu și încercă să deschidă ochii, dar își simțea pleoapele arzând. Plânse, iar sarea lacrimilor îl ardea aidoma unor tăciuni ce i se rostogoleau pe obraji și apoi își aduse aminte de Sitis. „Nuuu!” încercă să se ridice în capul oaselor, însă mușchii încordați îi hârșăiră bandajele, făcându-l să tremure din tot trupul.

Dina dădu fuga într-o parte, Aban în cealaltă, iar Nogahla îi sprijini spatele. Mâinile lor apăsau pe pansamente precum lamele în carnea lui. Se ridică în șezut. Ei îl ajutară să-și țină echilibrul. *Respiră. Respiră* Puncte negre îi împiedicau vederea, dar ghicind după poziția soarelui la apus, pierderea cunoștinței îi dăduse câteva ore de binecuvântinina ușurare. Îi văzu apoi pe Bildad, Elifaz, Țofar, Elihu și acum și pe Bela șezând în fața lui, pe rogojini de trestie, cu fețele pământii.

„Unde este Sitis a mea?” hohoti lov. „Se va scula ea iarăși dintre cei morți?” *Respiră. Respiră. Poate că mă află într-un coșmar.* Dar nu era un vis, iar strigătele îi umplură gâtul de amărăciune. „Cel puțin, copacii înmuguresc din nou și vadul unui râu secăt se umple din nou de apă”. Scuturându-și pumnul spre cer, zbieră, „Zilele ce mi-au rămas sunt puține, o, Doamne! Tu deja le-ai stabilit numărul, așadar lasă-mă să-mi închei socotelile cu viața și dă-mi pace!”

„lov! Sufli vorbe goale ca vântul fierbinte de la răsărit!” strigă Elifaz cu glasul atât de asemănător cu al lui Esau încât lov fu nevoit să se uite de două ori ca să se încredințeze că nu sosise străbunicul lui. „Socotești că ești singurul care suferă aici? Propriile tale cuvinte te condamnă, fiule”.

„*Fiule*” clocoti lov în sinea lui. *Cum mă poți numi «fiul meu» când în loc să mă mângâi, ai șezut și ai plecat urechea la minciunile inamicului meu vreme de șapte zile?* Revelația îl izbi încă o dată. *Sayyid a murit și el!* Se întoarse spre Aban, care era tot atât de cenușiu și încremenit precum granitul din Elath.

Înainte ca Iov să-i poată oferi vreun cuvânt de încurajare, Elifaz își îndreaptă glasul de tunet către Aban. „Ai vorbit cu o limbă de argint, căpitane, când l-am întâlnit pe tatăl tău, dar o gardă de rangul tău se hrănește cu ticăloșii. Ascultă cuvintele mele!” Punându-și un braț protector pe umărul lui Bela, mai spuse, „Focul îți va mistui averea pentru că i-ai mituit azi pe bătrânii cetății. Ai răpit proprietatea lui Sayyid de la rubedenia mea Bela, dar Iahve îți va răsplăti pentru ticăloșia ta!”

Chiar și în mijlocul jalei sale, Iov își simți obrajii arzându-i de rușine pentru veninul unchiului său. De ce ar crede Elifaz că Bela merita proprietatea lui Sayyid și cu ce dovezi îl acuza pe Aban de mituire? Nu avea oare niciun respect pentru un om ce își jelea tatăl? *Inima i se strânse văzând depravarea omului pe care îl respectase cândva ca pe propriul său tată. Bătrânii lui se dovediseră cruzi, zvârlind injurii asupra unui om în clipele lui de extremă slăbiciune.*

Pe neașteptate, Elifaz îi dădu drumul lui Bela și își îndreaptă degetul hulucănos către Dina. „Și tu, fiică a lui Iacov! Nelegiuirile nu stârnesc ilccâl tulburare și zămislesc doar rău. Pântecele lor dă naștere doar la înșelăciuni”. Scurpă ca și când ar fi vrut să spună mai multe, dar își epuizase toate vorbele pline de răutate din coș.

Iov se trezi, încă o dată, chircindu-se de rușinea unui prieten. Își ceru iertare, în tăcere, atât de la Dina, cât și de la Aban, care îi zâmbiră îngăduitori. Apoi, adunându-și puțină vlagă ce îi mai rămăsese, înfruntă privirea înfocată a lui Elifaz. „Unchiule, dacă aș șede îmbrăcat în robe fine la vârsta dumitale coaptă, aș putea și eu rosti discursuri lungi și plicticoase – dar aș trage nădejde că vorbele mele ar fi de

încurajare, nu disprețuitoare”.

Elifaz se foi stânjenit. Unchiul lui se mândrea cu sfințenia lui, Bildad, cu tradiția, iar Țofar cu intelectul lui. Iov putea dezbate neajunsurile fiecăruia, dar la ce bun?

Întorcându-și din nou fața spre ceruri, strigă împotriva celor cu adevărat răspunzători pentru durerea lui. „El Șadai, de ce ai binecuvântat eforturile celor răi și m-ai dat să fiu bătaia de joc a celor nelegiuiți? Toate îmi mergeau bine, dar Tu m-ai zdrobit! Mi-ai străpuns rinichii și mi-ai vărsat fierea pe pământ. Acum sunt înveșmântat în sac, iar ochii îmi sunt atinși de umbra morții”.

Privind chipurile speriate din jurul lui, se cufundă în tăcere. Își cântări rugăciunea încărcată de venin și își cercetă inima. Îi părea rău pentru ea? *Nu!* Se simțea trădat de Dumnezeu. Singur. Părăsit.

Și atunci auzi o chemare subtilă. *Pupu-pu*. Se uită la marginea dâmbului de cenușă și zări pupăza. Colțurile de piatră ale inimii i se fărâmițară când văzu instrumentul mângâierii lui Dumnezeu scaldându-se în colb. Da, Dumnezeu îngăduise durerea lui, însă Creatorul trimisese și o pupăză să-l mângâie.

„Și chiar și acum, Doamne, Tu ești singurul meu apărător”. Un nou val de lacrimi îl podidi pe măsură ce de pe limbă îi picurau cuvinte dulci ca mierea. „Cine altcineva în afară de Tine mă poate salva și restaura? Numai Tu ești izbăvitorul meu”. Deschise ochii și văzu pupăza luându-ți zborul. Deznădejdea îl săgetă din nou ca o săgeată aprinsă.

Întorcându-se către unchiul său, stăruia de el – îl provocă – să pună capăt confuziei ce se războia înăuntrul lui. „Dumnezeu m-a făcut de pomină, unchiule. Oamenii îmi

scuipă în față când trec pe lângă mine. Te rog, încearcă din nou cu propriile cuvinte! Vezi dacă îmi poți spune ceva ce eu să nu știu deja”.

„Cum poți să ne vorbești de parcă am fi niște dobitoace fără minte.

când tu ești cel ce (i-ai pierdut cu totul mințile?” îl întrerupse Bildad, scuturând un pumn în aer. Vorbele îi scăpaseră printre dinții încleștați. „Ți-ai pierdut capacitatea de a gândi. Te faci bucăți și pe urmă te aștepți ca toată lumea să nesocotească adevărurile lui Dumnezeu de dragul tău. Omul rău piere de pe pământ și nu lasă urmași. Așa se întâmplă cu cel care nu-L cunoaște pe Dumnezeu”, spuse bătrânul, accentuându-și ultimele cuvinte izbind cu pumnul în aer. Fiecare lovitură căzu ca un pumnal în inima lui Iov.

„Până când mă veți zdrobi cu vorbele voastre?” strigă el. *Oare el chiar crede că acum nici măcar nu-L cunosc pe El Șadai?* îl podidi plânsul. Să fie oare omul acesta același care a dănuțit de bucurie la nunta lui? Același învățător iubit care îl evaluase în Casa lui Sem, numindu-l discipolul său strălucit, ales de Dumnezeu să dea învățătură clanurilor lui Esau?

„Dacă am luat-o pe arătură”, se înecă Iov printre sughituri, „este treaba mea, nu a ta. Dar să știi un lucru... Dumnezeu m-a nedreptățit”.

Dina îi puse o mână pe umăr și durerea îi săgetă tot trupul. „Iov, te rog, alege-ți cuvintele cu grijă!”

„Deși am strigat după dreptate”, strigă el drept răspuns La rugămintea ei, „nu am parte de nicio dreptate de sus. Servitorii m-au lăsat de izbeliște, prietenii mă detestă, suflarea mea este - a fost - nesuferită soției mele”.

Iov băgă de seamă expresia încurcată de pe chipul Dinei și îndoielile răsfârte în ochii strălucitori ai Nogahlei. El, însă, își purta propria bătălie lăuntrică. Deodată, înțelese că putea disputa fiecare aspect al grandorii lui Dumnezeu – puterea Lui de a distruge și puterea Lui de a învia.

„În adâncul duhului meu, știu că viața nu se poate sfârși aici. Știu că Răscumpărătorul meu este viu”. Deși niciodată nu fusese învățat lucrul acesta în Casa lui Sem, știa că era adevărat. „După ce carnea mea va fi nimicită, Dumnezeu se va arăta pe pământ și îl voi vedea față în față. O, cât îmi tânjește inima după ziua aceea!”

Țofar rânji. „Vorbești în dodii. Ba spui că vom muri și că nu există înviere, ba spui că vom muri și că pe urmă îl vom vedea pe Dumnezeu. Eu cred că Bildad are dreptate. Ești pierdut în păcat și judecata te-a părăsit”.

Iov se încruntă la cel ce îi fusese cândva cel mai bun prieten și frate.

„Dacă tu crezi că poți să mă atragi într-o dezbatere și să dai în vileag nu știu ce păcat ascuns și macabru, poate că ar trebui să-ți cercetezi propria inimă, pentru că, într-o zi, și tu vei sta față în față cu Dumnezeu”.

De furie, Țofar se legănă înainte și înapoi, dând să se ridice în picioare, însă pântecul rotund îi făcea efortul dificil. „Destul ne-ai necinstit pe bătrânii tăi și pe mine!” La a treia încercare, se rostogoli în genunchi și își îndreptă roba și, îndreptându-se cu pași apăsăți spre grămada de cenușă pe care ședea Iov, se înalță ca un turn deasupra lui. „Te crezi deștept, însă mândria ți-a fost întotdeauna căderea! Răul a avut gust dulce, nu-i așa?” îi spuse, arătând cu degetul spre Dina, la mai puțin de un lat de

palmă de nasul ei. „Dar judecata a căzut asupra casei tale din cauza ei! Dumnezeu te-a făcut să dai afară bogățiile pe care le-ai câștigat prin apăsarea săracilor și prin negustoria ta înșelătoare”. Țofar își încrucișă brațele la pieptul umflat de grăsime, dându-și în vileag resentimente vechi de a căror existență lov nici nu avea habar. Ura lui față de Dina era o repetiție supărătoare a aceluiași răpăit de tobă, însă amărăciunea față de lov frângea relația dintre ei aidoma unui șofar ce spinteca tăcerea.

La aceste cuvinte, Aban sări în picioare, iar mișcarea lui bruscă îl făcu pe Țofar să se dea înapoi. „Nu vorbi despre Dina cu atâta lipsă de respect, domnule”, îi zise Aban, însoțindu-și porunca autoritară cu o plecăciune umilă. „Nu este nici curvă și nici criminală și mă voi folosi de toate armele de care dispun ca să-i apăr onoarea”.

Țofar se ridică cât era de înalt și își înălță capul ca să-l privească pe Aban în ochi. „Sper că oamenii tăi sunt gata să moară pentru o ucigașă”. Aruncând o privire spre Bela, rânji. „Rubedenia mea ar fi făcut Uț mai bine de garda casei sale. Este o rușine că tatăl tău și-a lăsat trupele pe mâinile unui nebun”.

Elihu se bătu peste genunchi și își întinse trupul subțire și zvelt. „De ce să o implicăm pe Dina în toate acestea?” Schimbând o privire plină de camaraderie cu Aban, coborî de pe dâmbul pe care stăteau bătrânii și găsi un loc neutru din care îi lansă întrebarea lui Țofar. „Ura ta față de Dina a colorat opinia pe care o ai despre situația lui lov și ai avut grijă ca și eu, Bildad și Elifaz să o împărtășim înainte să sosim”. Mutându-și privirea de la Țofar la bătrâni și apoi la Dina, lov nu se putu hotărî al cui chip era mai șocat de

apărarea lui Elihu. *Ce i-o fi unit pe Aban și Elihu în după-amiaza întinericului meu și din ce își trage strălucitul meu discipol un asemenea curaj în prezenți acestor bătrâni?* Fu copleșit de un sentiment de mândrie față de tânăr și își dori ca și Sitis să-i fi putut vedea înfățișarea nobilă și aerul încrezător.

Deși se făcuse roșu la față precum stâncile ce îi înconjurau, Țofar nu mai apucă să-l sfâșie pe Elihu cu limba lui ascuțită, fiindcă Aban îi veni în ajutor. „Nu vrei să te întorci pe rogojina ta, domnule?” îi zise el lui Țofar, întinzându-și mâna spre grămada de cenușă pe care sedeau bătrânii. Cuvintele dădeau glas unei cerințe, dar ochii îi erau poruncitori.

Tăcerea se lungi precum un arc încordat.

„Țofar”, spuse lov moale, „te rog, șezi și ascultă cu atenție”. Pentru că bărbatul rotofei și cu părul roșu nu se urni de lângă Aban, lov continuă să fixeze cu privirea ochii lui neînduplecați. „Este plângerea mea îndreptată împotriva vreunuia dintre bătrânii tăi? Uită-te bine la mine și teme-te, Țofar! De ce oamenii nelegiuiți ajung bătrâni și prosperă, iar turmele și cirezile lor propășesc? Ai văzut și tu lucrul acesta în călătoriile tale din Damasc în Egipt – nelegiuiți scutiți de calamități. Așadar, cum poți să mă mângâi cu aiurelile acestea despre pedepsirea doar a celor răi?”

„Destul!” strigă Elifaz, lepădând cu totul dramul de sensibilitate pe care o arătase mai devreme. „Tu te declari neprihănit înaintea lui Dumnezeu. Prea bine! Oare ține Dumnezeu seama atât de mult de un om neprihănit? Oare pentru neprihănirea ta te ceartă El? Nu! Ci pentru că i-ai despuiat pe săraci de veșminte. N-ai dat nici apă celui

ostenii, nici hrană celui flămând. Ai trimis văduvele de la tine cu mâna goală și ai frânt spatele orfanilor cu multe zile de lucru în câmpurile tale. De ce nu-ți recunoști, pur și simplu, păcatele, de ce nu accepți disciplinarea lui Dumnezeu ca să fii împăcat cu El? Atunci, prosperitatea ta se va întoarce la tine”.

Iov rămase cu gura căscată în fața crudelor învinuiri ale unchiului său, minunându-se că veninul acestuia se putea ridica la înălțimea acuzațiilor de dare de mită aduse adineauri lui Aban.

Chiar în clipa când gândul lua formă în mintea lui, Elifaz își întinse mâna spre Dina și spre căpitan. „Și dacă vei înlătura nelegiuirea din cusa ta, Dumnezeu îți va auzi rugăciunile și îi va izbăvi chiar și pe cei ce *nu* sunt nevinovați, din cauza curăției mâinilor *tale*”.

Aban bătu din palme, făcându-i pe toți să tresare. „Astăzi ne oprim aici”. Printr-un acord tacit, Eiihu îi urmă pilda. „Soarele coboară *h* apus”, continuă căpitanul, „și trebuie să fac aranjamentele necesare pentru locuințele noilor mei oaspeți”. Întinzându-și o mână, le inviți pe Dina și pe Nogahla să părăsească mormanul de gunoi. Femeile se ridicară, sfioase, și ieșiră prin fața stimaților bătrâni, stârnind un noi val de comentarii nemulțumite.

„Este o insultă ca o femeie și sclava ei să arate spatele unui prin; ismaelit”, scuipe Bildad, în vreme ce Eiihu îi oferi un braț drept reazăm pentru a coborî de pe movila de cenușă.

„Soldatul acela ridicol habar n-are de ospitalitate”, urlă Elifaz. „Preacinstiții săi oaspeți pleacă întotdeauna primii!” La rândul său. Țofar aruncă peste umăr o privire încărcată

de ură și se îndepărtă cu pași apăsăți, în vreme ce Bela îl sprijinea pe Elifaz de brațul întins.

Stors de vlagă, confuz și împresurat, Iov îi privi pe toți pierzându-se în lumina tot mai slabă. Îi venea să strige, să-i oprească. Dai ce putea să le spună? *Nu plecați. Vă rog, cineva să rămână cu mine în noaptea asta!* Ridicol. Nu mai era copil. Sprijinindu-se cu o mână pe rogojină, se întoarse cu fața spre apus. Un val de durere orbitoare, albă, îi străbătu tot trupul – dar și aceasta părea o nimica toată pe lângă durerea din străfundurile inimii sale.

Lăsându-și bărbia în piept, simți agonia cea mai adâncă din toată viața lui. Era singur – la modul incontestabil și absolut.

Ceva se schimbă în duhul lui. Ultimul tăciune rămas aprins fu, în cele din urmă, înăbușit.

Soarele dimineții ardea cu o căldură deja chinuitoare. Eiihu sosi devreme la dâmbul de cenușă, sperând să apuce câteva clipe tihnite împreună cu Abba Iov. Însă aerul dintre ei era tot atât de apăsător precum ceața ce învăluia canionul într-un giulgiu.

„Abba, ai auzit? Bătrânii cetății au absolvit-o pe Nada de orice vină pentru moartea lui Sayyid. Au judecat fapta ei ca pe o moarte pentru moarte, iar Aban i-a cerut să rămână să slujească în bucătăria lui”.

Iov nu-i dădu niciun răspuns.

Ce s-a petrecut cu tine peste noapte, Abba? Când părăsise grămada de cenușă împreună cu bătrânii, la apus, Abba fusese receptiv. Acum, ședea în tăcere, deznădăjduit, cu fălcile lăsate în jos. Ochii lui Eiihu se încețoșară de lacrimi. Tatăl și învățătorul lui robust de altă dată ședea

gârbovit, cu picioarele încrucișate și brațele nu mai groase decât niște nuiele. Bandajele îi ascundeau oasele ieșite în afară din cauza foametei, iar în jurul coapselor înnegrite îi atârna o bucată de pânză largă. Curtea acoperită îl proteja de bătaia directă a soarelui, însă vântul și vietățile mici îi ciuguleau pielea expusă. Ochii lui erau pietre de râu lustruite de lacrimi și fixate într-o mască scheletică de suferință.

„Abba, avea Nada dreptul să ia viața lui Sayyid?” întrebă Elihu, trăgându-se mai aproape, în nădejdea că avea să-l atragă pe preaiubitul său învățător în conversație. „Gărzile lui Aban au părăsit orice speranță de a-i găsi pe Cei-fără-de-Nume în speluncile lor bine cunoscute din deșert. Socotești că s-a făcut dreptate doar prin moartea lui Sayyid?”

Iov îi aruncă o privire rece. „Dreptate?” Mușchii feței lui începură un dans sinistru. O convulsie pe pomeții obrazului stâng. Un tic nervos în colțul gurii și al pleoapei stângi. „Ar trebui să discuți despre dreptate cu bărbații aceia blazați așezați pe tronuri albe”, spuse el monoton, pironind cu privirea corturile vizitatorilor.

O mișcare tulbură canionul și Elihu se uită spre palatul lui Sayyid. Astăzi era căminul lui Aban. *Deși suferința lui Abba iov aruncă o umbră asupra victoriei lui Aban asupra lui Bela*, își zise Elihu, *ar trebui să sărbătorim totuși grija și puterea lui Iahve*.

„Aban a dobândit averea lui Sayyid”, spuse, încercând să-i redea speranța, „și a promis că va avea grijă de noi toți: de Nada, Dina, Nogahla și de mine – și de tine, Abba, când ți se vor vindeca rănila”. Se opri, neștiind ce sentimente avea Iov față de ideea de a rămâne pe

mormanul de cenușă. „A zis că poți să vii să locuiești în casă oricând dorești. El Șadai este la lucru”.

Învăluit într-un giulgiu nevăzut, țesut de propria mână, lov rămase distant și nu dădu niciun răspuns. Din cealaltă parte a canionului se apropiau Aban, Dina și Nogahla, ale căror siluete dănțuiau în pași fantastici prin valurile de căldură.

Elihu se aplecă spre lov și șopti, „Ei vin pentru că te iubesc, Abba. După cum și eu te iubesc”.

Ticul de pe fața lui lov se intensifică și o groază apăsătoare se cuibări în stomacul lui Elihu. Dacă Abba nu se lumina la față nici când se apropiau Dina și Nogahla, ce speranță îi mai rămânea? Aceste două femei fuseseră pentru el aidoma soarelui și lunii.

Convocați parcă de prezența partizanilor lui lov, Bildad, Elifaz și Jofar ieșiră și ei, din același cort, cu chipurile dure precum fierul hitit. Îngrozit de clipele ce aveau să vină, Elihu oftă adânc. Își petrecuse dimineața ascultând complotul bătrânilor. Aveau de gând să păstreze tăcerea pentru a-l face pe lov să se supună de frustrare.

„Abba”, șopti el, „adu-ți aminte de noaptea tragediilor, când ai adus laude lui Iahve”.

Privirea lui lov era tot atât de goală precum cochilia carbonizată a casei sale.

„Nu uita, Sayyid a împărtășit soarta omului nelegiuit. Fiul lui, un om bun, a primit moștenirea lui. Neprihănirea a triumfat”.

Din nou, niciun răspuns.

Știind că timpul lui de vorbit luase sfârșit, Elihu alunecă, supus, la vale pe grămada de cenușă și gunoi.

Întâmpinându-i pe bătrâni la zidul spart al curții, le întinse o mână și îi ajută să-și ocupe locurile pe rogojinile din trestie. Cele trei rubedenii aveau sub nas săculeți de ierburi proaspete, pregătiți să țină piept duhorii rezistenței încăpățănate a lui Iov. Bela, pe de altă parte, rămase acasă, fără îndoială contemplându-și pierderile și gândindu-se la câștiguri alternative.

În timp ce aranjă rogojinile de trestie pentru bătrâni, Elihu auzi salutul profund, rezonant al lui Aban.

„Bună dimineața, Iov”, spuse masivul paznic, urcând în urma Dinei și Nogahlei pe movila lui Iov de cenușă. Dat fiind că purta sandalele și roba din ziua trecută, era evident că îl interesa mai mult să-și sprijine prietenul decât să-și aleagă o nouă garderobă.

Deși se înroși la față și deveni mai agitat, Iov nu scoase o vorbă până când toată lumea fu pe poziție. Aban ședea la dreapta lui. Nogahla își ocupă locul chiar în spatele iubitului ei căpitan. Dina, ale cărei mâini se îndeletniceau în permanență cu îngrijirea nevoilor lui Iov, oferindu-i ceai de mentă, rulând bandaje, pregătind leacuri din ierburi, se lăsă în genunchi în stânga lui.

Cei trei bătrâni nici nu se așezară bine că și fură întâmpinați de glasul lui Iov. „Și astăzi, plângerea mea este plină de amărăciune. Dacă aș avea șansa să stau înaintea lui El Șadai așa cum a stat Nada în luții bătrânilor, aș fi achitat de orice nelegiuire, întocmai ca și ea!”

Inima lui Elihu bătu cu putere. Abia dacă îl recunoștea pe Abba al lui în clipa aceea. Da, vocea îi aducea aminte de acel Iov din urmă cu

Trn un an, însă chipul îi era ciupit de supărare, iar

cuvintele, înveninate.

„L-am căutat pe Dumnezeu – la miazănoapte, la miazăzi, la răsărit și la apus – tocmai pentru aceasta, pentru a-mi înfățișa cauza înaintea Lui. El știe că i-am prețuit învățăturile aidoma unor comori și le-am ținut pe fiecare dintre ele. Și totuși, Dumnezeu face ce vrea și cine I se poate împotrivi? Sunt cuprins de groază, dar nu voi tăcea în mijlocul întunericului gros ce mă acoperă”. Abba se opri, așteptând parcă să fie confruntat de bătrâni, ca în ziua precedentă.

Elihu își lăsă capul în jos. Tăcerea complotului lor era asurzitoare și nepotrivită. Elifaz, Bildad și Țofar erau hotărâți să nu-i răspundă până când dădea semne de pocăință.

„De ce Nada a fost judecată atât de grabnic în vreme ce Cei-fără-de-Nume își văd de viețile lor ticăloase? De ce nu hotărăște Dumnezeu o vreme pentru judecata lor? Abba lov era neînduplecat. „Oamenii fură turme și le pasc în câmpul altuia. Sunt ei pedepsiți? Nu! Și la urmă toți murim. Toți! Fără să știm când, de ce sau cum. Dacă am rostit vreun cuvânt neadevărat, dați-i bătaie și combateți-mă!”

Bildad zvârli cu pumnul în aer, spulberând înțelegerea încheiată mai înainte între rubedenii. „Stăpânirea și autoritatea sunt numai ale lui Dumnezeu, lov! Cum îndrăznești să îți iei libertatea de a-L învăța pe El Șadai? Omul este un vierme în ochii Lui! Tu spui că ești neprihănit, dar cum poate cineva să fie fără vină, când până și luna nu este strălucitoare și nici stelele nu sunt curate în ochii Lui?”

Elifaz își puse mâna noduroasă pe brațul prințului ismaelit, reducându-l la tăcere. Bildad se dădu înapoi ca o

floare de zi în amurg. Elihu urmări schimbul fără cuvinte, fără animozitate sau mânie, dintre cei doi. O simplă reînnoire a pactului de încăpățânată pioșenie.

Îl se făcu greață. Duhoarea emanată de grămada de gunoi și de bubele lui Iov era mai plăcută decât aerul fățarniciei acestor oameni.

„Măi să fie, Bildad”, spuse Iov, cu glasul încărcat de dispreț, „care duh te însuflețește să vorbești cu atâta înțelepciune?”

Văzând dincolo de bubele din carnea lui, Elihu deplângea resentimentele ce îi desfigurau chipul.

„Bineînțeles că Dumnezeu are toată stăpânirea și autoritatea”, continuă Iov. „El a întins cerurile deasupra golului și a spânzurat pământul peste nimic. El leagă apele în nori și pune hotar între lumină și întuneric. Și toate acestea nu sunt decât o șoaptă vagă pe care o auzim despre El. Dar tot atât de sigur pe cât este că El e viu, Dumnezeu refuză să-mi facă dreptate!”

Elihu icni și privi mâinile Dinei oprindu-se pe bandajele pe care le rula. Iov, însă, nu părea a băga de seamă. Îl înghițise justificarea de sine.

„Niciodată nu voi admite că voi trei aveți dreptate. Voi continua să-mi susțin neprihănirea câtă vreme am suflare. Sunt nevinovat înaintea lui El Șadai și nimeni nu mă poate face de rușine”.

Dina se întoarse spre el și îi șopti ceva. Elihu îi citi pe buze cuvintele, *Nevinovat înaintea lui El Șadai și nimeni nu mă poate face de rușine*. Inima îi stătu în loc. Da, Abba Iov îi spusese Dinei de multe ori acest adevăr, încurajând-o să îmbrățișeze iertarea lui Iahve și să respingă rușinea pe care

alții i-o aruncau mereu în cârcă. Iov aplica acum propria învățătură situației în care se afla el însuși – dar oare nu răstălmăcea adevărul astfel încât să-i adăpostească mânia?

Măsură cu privirea șirul de bătrâni. Câte adevăruri nu răstălmăciseră ei în mânia lor față de Iov? Țofar se făcuse stacojiu în vreme ce o privea pe Dina. Verișorul care îi era lui Iov ca un frate crezuse atât de multă vreme în propriile adevăruri sucite încât o transformase pe Dina într-un simbol al răului din lume. A înceta să o urască ar fi însemnat să deschidă ușa unui potop de îngăduință pe care el nu-l putea accepta.

După sfatul Dinei, Abba Iov păru mai calm, tonul îi deveni mai liniștit, iar vorbele, mai rezonabile. „Dacă aș fi un om fără Dumnezeu, ce nădejde aș mai avea? Vă spun, fraților, nădejdea mea este doar în El Șadai”. Uitându-se în dreapta lui, îi oferă lui Aban un zâmbet anemic și se întoarse înapoi cu fața spre rubedeniile lui. „Să vă spun care este soarta pe care o dă Dumnezeu celor răi, moștenirea pe care o primește de la Cel Atotputernic omul neîndurător: oricât de mulți i-ar fi urmașii, soarta lor este sabia. Odraslele lui nu vor avea niciodată destulă hrană”.

„Iov!” răbufni, șocată, Dina, oglindind expresia de pe chipurile tuturor. Pe Nogahla o podidiră lacrimile văzând durerea de nedescris de pe chipul uriașului. Până și șirul de bătrâni cinici aruncară priviri pline de simpatie fiului unui tată nelegiuit, trădat acum de un prieten nerecunoscător.

„Dina, dă-mi voie să termin”, spuse Iov liniștit.

Simțindu-se, pesemne, rușinat și stânjenit, Aban își lăsă capul în jos. Elihu își dorea din tot sufletul să strige în gura mare adevărurile lui El Șadai. De ce bătrânii nu-l încurajau

pe Abba cu învățăturile acestea? Ele erau singurul izvor de viață și speranță, singurul răspuns la deznădejdea lui. Nimeni nu scoase o vorbă, însă, și lov vorbi mai departe.

„După cum spuneam, deși omul ticălos agonisește argintul ca pulberea și veșmintele aidoma unor mormane de lut, ce strânge el poartă cel neprihănit și cei nevinovați își împart între ei argintul lui”. Întinse o mână spre Aban. „Fără îndoială, El Șadai l-a dezmoștenit pe omul ticălos și pe *celelalte* odrasle ale sale. El a așezat marile bogății ale lui Sayyid în mâinile tale, Aban, și mă rog să înveți căile Celui Preaînalt și să-L cinstești pe El cu darurile pe care ți le-a dat”. Scutură din umeri ca și când s-ar fi gândit ce smochine să cumpere din piață. „Poate că ție îți va merge mai bine decât mi-a mers mie”.

Tăcerea se înstăpânea, iar expresia de pe chipul lui lov deveni meditativă. „Înțelepciunea este ascunsă, Aban. Oamenii au scotocit cavernele din străfundurile pământului și au găsit fier, aur și argint, dar înțelepciunea nu era acolo. Ea nu se găsește în adâncimile mărilor și nu poate fi cumpărată cu aur din Ofir sau cu topaz din Cuș, țara de baștină a Nogahlei”. Întorcându-se spre cei trei bătrâni, spuse, „Nici măcar pieirea și moartea nu știu unde se află înțelepciunea. Numai El Șadai pricepe calea într-acolo. «Frica de Domnul – aceasta este înțelepciunea și ferirea de rău este pricepere.» Nu așa am fost învățați?”

Dina mai turnă o ceașcă de ceai de mentă și i-o întinse. „Te rog, lov”, îl imploră din ochi. Elihu îl rugă în tăcere să o bea și să-și mai domolească limba slobodă. Dar vai, el nu o luă.

„N-ar fi frumos dacă aș putea să șed în scaunul meu de

bătrân al cetății? O, unde sunt zilele în care eram în floare! Muribunzii mă binecuvântau și înveseleam inimile văduvelor. Orbilor le-am fost ochi și schilozilor, picioare. Ție ți-am fost tată, Elihu”.

Dina își plecă capul și lăsă cupa în jos.

Iov începu să tremure și ochii i se umplură de lacrimi. Ridicându-și mâna bandajată, cu cele trei degete rămase, spre ceruri, țipă, „Viața îmi dă înapoi și îmi ridic glasul spre Tine, o, Doamne! Dar Tu nu mă auzi. Te întorci împotriva mea fără milă. Pielea mi se înnegrește și se: ojește, trupul îmi arde de febră. Plâng și jelesc, dar nu Tu mă slăbești licio clipă. De ce?”

Cu chipul sălbatic, înverșunat, se întoarce din nou spre bătrâni. „Să mă cântărească lahve pe un cântar cinstit și va ști că sunt fără vină! Am făcut un legământ cu ochii mei să nu mă uit cu poftă la o fată”. Arată spre Dina. „Dacă inima mi-ar fi ispitită de această femeie, *acesta* ar fi fost un păcat vrednic de judecată, un foc care m-ar fi mistuit, nimicindu-mă. În relațiile mele cu servitorii și cu săracii, m-am temut de judecata lui Dumnezeu și de aceea m-am ferit de nelegiuire. Dacă, în vreun fel, mi-am ascuns păcatul, așa cum fac oamenii, v-aș spune-o acum. Aș scrie lucrul acesta pe hârtie și l-aș semna cu sigiliul meu. Dar, înaintea lui Dumnezeu vă spun, sunt nevinovat. El Șadai m-a nedreptățit și vreau să apară înaintea mea și să mă asculte cu nepărtinire!”

„Asta e nebbie curată!” strigă Elihu, țâșnind în picioare și uitându-se în jos la cei trei bătrâni. „Cum puteți sta aici fără să spuneți o vorbă de mângâiere prietenului vostru? A pierdut totul și, totuși, voi nu-i dați nicio speranță, ci doar

judecată și condamnare”. Bildad nu dădu semne de remușcare, iar Elifaz își încrucișă brațele la piept. Țofar o țintuia cu privirea pe Dina, ale cărei lacrimi se revărsau în suvoaie pe partea din față a rochiei sale.

„Și tu, Abba”, zise Elihu, străbătând cei câțiva pași prin murdăria curții și văzând justificarea de pe fața ciupită a lui Iov. „Tu te aperi cu declarații despre neprihănirea ta și pe urmă îl acuzi pe Dumnezeu de nedreptate”. Se uită apoi la ambele tabere de mentori. „Până acum am tăcut, gândind că bătrânii mei ar trebui să propovăduiască înțelepciunea. Dar cel ce dă priceperea este Duhul lui Dumnezeu din om, suflarea Celui Atotputernic. Așadar, acum voi spune ce am de spus, iar voi mă veți asculta!”

Văzând expresia de oțel de pe chipul lui Iov, Elihu simți un cuțit răsucindu-i-se în burtă. „Abba, cuvintele mele vin dintr-o inimă dreaptă”. Urcă pe mormanul de cenușă și se lăsă în genunchi înaintea învățătorului și tatălui său. „Tu m-ai învățat tot ce știu despre El Șadai. Înaintea lui El Șadai sunt ca și tine. Și eu am fost făcut din lut. Nu trebuie să-ți fie teamă de condamnare din partea mea și nici că voi ține partea bătrânilor. Duhul lui Dumnezeu mă îmboldește să vorbesc, nu vreo altă motivație”.

I se păru că băgă de seamă o mică fisură în zidurile lui de apărare și trase aer în piept, gata să scoată primul cuvânt. În aceeași clipă, însă, o adiere răcoroasă mătură canionul și domoli dogoarea soarelui.

— Iov 38: 1 - 2

Domnul a răspuns lui Iov din mijlocul furtunii și a zis: „Cine este cel ce îmi întunecă planurile prin cuvântări fără pricepere?”

V

azând încrederea pe care o avea Elihu în Iahve, Dinei i se frânse inima. *Nu există răspunsuri, Elihu. Până și bătrânii știu asta.* Elihu era precum omul ce rătăcea prin deșert, conducându-l pe altul către un miraj. Deznădejdea lui Iov suna necizelată și urâtă, însă ea începea să creadă că vorbele lui erau adevărate. Și adevărul cel mai îngrijorător se afla chiar în fața ei. El Șadai îl putea vindeca pe Iov și putea îndrepta toate lucrurile pe lume, dar alegea să nu o facă. Nelegiuiri precum Sayyid dobândeau putere și lăsaui fiilor lor o moștenire, în vreme ce oameni buni precum Iov se prăpădeau pe o grămadă de gunoi fără nimic de lăsat în urmă. Oameni hrăpăreți ca Bela o duceau bine, iar văduve sărmame mureau, ca Orma, într-o peșteră.

Obrajii îi ardeau sub privirea acuzatoare a lui Țofar. Avea să își ducă restul zilelor încovoiată sub greutatea urii lui.

Elihu își începu mărețul discurs – alte cuvinte într-o mare de nesfârșită trâncăneală. Ea se scârbise de moarte de vorbele lor goale despre un Dumnezeu pe care îl pricepeau tot atât de mult pe cât înțelege copacul toporul ce îl doboară.

„Abba Iov, tu ai spus în auzul meu că Dumnezeu te socotește dușmanul Lui, dar nu ai dreptate, fiindcă Dumnezeu este mai mare decât omul și nu. Se războiește cu el”. Cuvintele lui Elihu erau blânde, dar ferme. „De ce te plângi lui Iahve că nu răspunde niciunuia dintre cuvintele omului? Dumnezeu vorbește – când într-un fel, când în altul – uneori în vise, alteori pedepsind omul pe patul de boală și alteori printr-un înger sau mijlocitor. Dar în toate aceste feluri, Dumnezeu îi vorbește omului pentru binele lui, ca să-

I ferească de fărădelege, pentru ca lumina vieții să poată străluci peste el”.

Un bubuit asurzitor de tunet zgudui pământul. Vreme de două clipite domni tăcerea și toată lumea făcu ochii mari de uimire. O furtună în mijlocul verii, în deșert, era de neînchipuit.

Chipul lui Elihu radia de uimire. Zgomotul nu făcu decât să-i zgândărească fervoarea. „Abba, este de neconceput ca Cel Atotputernic să greșească. Cine L-a numit pe El stăpân peste pământ? Dacă El Și-ar retrage suflarea, toată omenirea s-ar întoarce în țărână. Așadar, de ce te-ar distruge Dumnezeu care îți sprijină viața, fără să fie provocat? Privește cerurile, Abba”.

Iov se încăpățână să se uite la Elihu. Când devenise atât de mânios, atât de inaccesibil?

„Te rog, Abba”, stăruie Elihu, arătând spre cerurile cotropite de tunete și, în cele din urmă, Iov îi făcu pe plac. Scrutând zărilor, Dina văzu nori negri, de furtună, umplând cerurile la răsărit.

„Privește norii, Abba”, spuse Elihu. „Dacă păcătuiești, cum îl afectează lucrul acesta pe El Șadai, Creatorul cerurilor? Și totuși, ochii Lui ne văd pe fiecare dintre noi. Nu există niciun loc întunecat, nici o umbră în care să ne putem piti. Oamenii își înalță glasurile sub povara asupririi, dar în vremuri bune nimeni nu zice, «Unde este Dumnezeu, Făcătorul meu, care mi-a dat un cântec în miez de noapte, care mii învață mai multe decât pe dobitoacele câmpului?»”.

Întorcându-și atenția către bătrâni, continuă, „Tu, Bildad, L-ai învinovățit pe Cel Atotputernic că își folosește puterea

după bunul Său plac, fără opreliști sau muștrări de conștiință. Iar tu, Țofar, ai adăpostii în inima ta resentimente vrednice de un păgân”.

„Ha!” râse Iov tare, ca un băiețel a cărui Ima tocmai l-a muștruluit pe prietenul său obraznic.

„Da, și resentimentele te mănâncă de viu și pe tine, Abba Iov”, mai zise Elihu, plin de compasiune, dar ferm, întorcându-se spre el. „Pe aceia ce suferă, Dumnezeu îi scapă din suferința lor. El le vorbește în nenorocirea lor. Chiar și acum, El caută să te câștige – tânjește să te mângâie în jalea ta. Tu, însă, ești atât de grabnic să arăți cu degetul, să te milogești sau să te târguiești ca să-ți dovedești nevinovăția, încât scapi din vedere relația pe care Iahve vrea să o clădească în mijlocul durerii tale. El Șadai are o chemare mai înaltă decât mormanul de gunoi pe care șezi”.

Relație? Dina aruncă o privire spre Iov, vrând să vadă în ce măsură acesta era de acord cu aserțiunile lui Elihu. Nu mai auzise niciodată pe nimeni susținând că El Șadai căuta să aibă o *relație* cu o ființă omenească.

Încet-încet, mânia lui Iov părea a se domoli într-o expresie tristă, dar plină de speranță. Un alt bubuit umplu cerul, iar vibrația lui o scutură până în miezul ființei. Iov îi aruncă o privire plină de căldură, care avu menirea de a sufla în tăciunii aproape stinși ai speranței sale.

„Ai fost un învățător bun, Abba”, spuse Elihu. Ridicând o sprânceană, arătă spre cerurile înnegurate. „Dar glasul lui Iahve este mai puternic”.

Dina se cutremură când o altă rafală rece spulberă căldura verii și aproape că se piti la pământ, în căutarea

unui refugiu când un fulger spintecă cerul.

Elihu, însă, era ca un țânc ieșit la joacă. Începu să ȝopăie zglobiu printre grămezile de cenușă în vreme ce primele picături de ploaie împrôșcară pulberea roșie și bătură darabana pe învelitoarea de deasupra lor. „Cine poate pricepe cum întinde El Șadai norii și cum împrăștie lumina fulgerelor pe fața pământului?”

Un alt huruit zgomotos de tunet zdruncină temeliile pământului și mărgelile mici de grindină începură să răpăie pe pardoseala canionului aidoma unor perle căzute din ceruri. Laudele lui Elihu pătrunseră mai adânc în inima Dinei, ca ploaia în pământul însetat.

„Ascultați! Glasul lui Dumnezeu bubuie în minunate feluri. Suflarea Lui naște gheață și apa îngheață. El aduce noiane de apă ca pedeapsă pentru oameni, însă aceiași nori udă pământul, arătându-l dragostea”. Elihu dădu fuga lângă zid, în afara curții acoperite, și luă un pumn de grindină ca și când ar fi fost o dovadă la o judecată. „Spune-mi, Abba, putem noi, cu înțelegerea noastră limitată, să ne apărăm neprihănirea înaintea Celui Preaînalt?” întorcându-se spre bătrâni, spuse, „Ați avut dreptate – cu toții – când i-ați spus lui Abba Iov că El Șadai nu poate fi atins. Dar ați prezentat greșit puterea lui Dumnezeu dacă ați îngădui vreunei urme de apăsare să cadă din mâna Lui. Ne temem de El, da, dar recunoaștem în lucrarea Lui o expresie a iubirii pentru a atrage omul mai aproape de El, și nu pentru a-l zdrobi sau a-l respinge”.

Dina văzu apoi o lumină aurie spintecând cerul la miazănoapte, mai strălucitoare decât soarele și scânteietoare ca apele curgătoare. Lumina se pogorî

deasupra canionului și zăbovi acolo, nedefinită, fără formă. Mugetul ce o însoțea semăna deopotrivă cu bubuitul tunetului și cu urletul mării – nu era o voce, ci o înțelegere, o cunoaștere. Nu putea să-și desprindă privirea de ea și nici nu voia să o facă vreodată. Pentru prima oară, înțelese tâlcul cuvintelor lui Iov, «Chiar dacă m-ar ucide, El rămâne Dumnezeuul meu, singura mea nădejde de scăpare.»

Vântul sufla ploaia pieziș și îi bătea în față. Trăgând-o pe Nogahla mai aproape de ea, se cuibăriră una-n alta, pătrunse de teamă în fața luminii scânteietoare și a norilor negri ce îi înconjurau. Picurii de ploaie se amestecau cu fulgi de zăpadă și cu răpăitul grindinei. De necrezut. Vrând să vadă dacă Iov era teafăr, Dina aruncă o privire într-o parte.

Priveliștea pe care îi căzură ochii era tot atât de șocantă precum zăpada în arșița verii. Iov stătea în picioare, cu brațele ridicate către cer și arăta mai în putere decât fusese în răstimpul ultimului an.

Fiecare bubă, fiecare rană de pe trupul lui Iov zumzăia ca și când ar fi fost învăluit în aripi de albine – care nu îl înțepau, ci doar îi sărutau pielea cu vibrațiile lor. Huruitul vocii lui Dumnezeu îi înfiora toată ființa.

Cine este acesta care îmi întunecă planurile prin cuvântări fără pricepere? Încinge-li mijlocul ca un viteaz, ca eu să te întreb și tu să mă înveți.

Iov vru să-și plece capul, încercă să închidă ochii, dar nu putu. Dumnezeu îi cerea atenția, iar el nu-și putea feri privirea de El. Se gândi, în treacăt, la ceilalți. Oare și ei îl vedeau pe El Șadai? îi auzeau glasul. Iov nu era păstrătorul făgăduinței legământului, ca Iacov. Cum se făcea că Iahve îi

vorbea tocmai lui? Dar nu avu vreme pentru considerații atât de neînsemnate, căci Dumnezeuul universului își începu interogatoriul.

Unde erai tu, Iov, când am așezat temeliiile pământului? Spune-mi, dacă ai pricepere, cine i-a hotărât măsurile. Știi? Ai pătruns tu până la izvoarele mării? Unde este drumul care duce la locașul luminii? Ai ajuns tu până la cămările zăpezii sau ai văzut tu cămările grindinei, pe care le păstrez pentru vremuri de strâmtoare? Cine a dat inimii înțelepciune și pricepere minii?

Simțindu-se, în sfârșit, eliberat, Iov se prăbuși cu fața în cenușă și gunoi, în adorare. Nu se încumeta să răspundă, nu îndrăznea să scoată o vorbă.

Tu izgonești prada pentru leoaică și tu potolești foamea puilor de lei? Știi tu când îți fac caprele sălbătice puii? Vezi tu pe cerboaice când fată? Vrea bivolul sălbatic să fie în slujba ta? Oare din porunca ta se înalță vulturul?

Iov își ridică capul. Simți pe piele furnicăturile brizei răcoroase și văzu lumina scânteietoare prefăcându-se într-o coloană de fum ce se înalța până la ceruri. Glasul din duhul său se preschimbă într-o Voce pe care o putea auzi acum cu urechile.

Bătrânii se prăbușiră cu fețele la pământ, cerând îndurare. Robele lor din olandă fină erau acum mânjite în băltoacele făcute de ploaie.

„Suntem sortiți pieirii!” zbiera Bildad „Lahve ne-a judecat!”

„Am vorbit nechibzuit!” se tânguia și Țofar cu glas tare.

Iov își ridică privirea din bălegar și zări un zâmbet pe chipul lui Elihu. „Elohim! Elohim! Tu îți arăți puterea prin

zăpadă, gheață și ploaie într-o zi de vară, în deșert!”

Glasul făcea să răsunе stâncile roșii din jurul lor. „Cel ce se ceartă cu Cel Atotputernic va îndrăzni să-L corecteze? Cel ce îl acuză pe Dumnezeu să răspundă!”

„Nu am nicio apărare, lahve, pentru lucrurile pe care le-am zis”, replică lov. „Sunt nevrednic să mai rostesc vreun cuvânt în prezența Ta – îmi acopăr gura cu mâna”.

Printre lacrimi, se uită la Dina, Nogahla și Aban, care stăteau în genunchi, cu fețele în mângă. Credința Dinei era, fără îndoială, destul de tare ca să supraviețuiască frondei sale fără noimă, dar cum rămânea cu Nogahla și cu Aban? Oare vorbele lui lipsite de credință nimiciseră mugurii devoțiunii celor ce îl cunoșteau puțin pe El Șadai? Cu inima frântă, își aținti din nou privirea în coloana scânteietoare.

Lumina se umflă, iar ploaia întrecu ritmul dojenei lui Dumnezeu.

Vocea Lui nu mai era o cunoaștere lăuntrică, ci un huruit puternic pe care îl auzeau toți. „Încinge-te ca un viteaz, lov, și răspunde-Mi!”

lov își simțea inima uscată, însă, în același timp, exulta în prezența lui Dumnezeu.

„Mi-ai discredita dreptatea ca să îți trâmbițezi nevinovăția? M-ai condamna pe Mine doar ca să te justifici pe tine însuși?” Un bubuit înfiorător zgudui pământul. „Poți tu să îți faci glasul să tune ca al Meu sau să-i întorci în mormânt pe cei trufași și nelegiuți? În ziua când vei putea face aceste lucruri, voi recunoaște că ai dreptul să îmi pui întrebări”.

Senzația de fluturări din aripi pe care o simțise pe piele încetă și panica i se învâртеji în pânтеce. *Nu mă părăsi!* se

rugă el, păstrându-și privirea pironită asupra coloanei de lumină. Deodată, avu sentimentul că o sabie îi spintecă inima. În agonia lui, țipă și se rostogoli pe spate. Când își ridică privirea, o zări deasupra lui pe Dina, mișcându-și buzele fără a scoate vreun sunet. Se uită apoi spre bătrâni, pe ale căror fețe erau încă gravate șocul și groaza. În urechi, însă, nu îi răsună decât Glasul.

„Gândește-te la hipopotam. Iov, pe care l-am făcut odată cu tine – doar că el se hrănește cu iarbă, ca un bou”. Absurditatea comparației aproape că îl făcea să râdă. De ce ar vorbi Dumnezeu de un hipopotam într-un moment atât de sfânt? „L-am înzestrat cu tărie, cu oase de aramă și mădulare de fier. Este cea mai mare dintre lucrările Mele!”

Iov se prinse de piept, simțind liniile definitorii ale fiecărei coaste. Și el fusese cândva musculos și vânos. Și el fusese cea mai mare dintre lucrările Domnului?

Un fulger spintecă văzduhul și durerea din piept se înteți.

„Și totuși, Făcătorul lui se poate apropia cu sabia Lui de leviatanul acesta puternic”.

De ce ar avea Dumnezeu nevoie de o sabie ca să se apropie de vreuna din creațiile Lui? Inima îi bătea sălbatic – era oare din cauza durerii sau a întrebărilor fără răspuns?

„Sălbăticiunile se joacă în apropiere, în vreme ce mărețul hipopotam doarme sub lotus, iar când râul mugește, el nu este cuprins de teamă. Îl este în siguranță, Iov”. Ultimele cuvinte erau o șoaptă. Ploaia și furtuna conteniră cu totul. „Poate să-l prindă careva?”

Iov ar fi vrut să râdă. Firește că nimeni nu putea prinde leviatanul însă când se uită la Elihu și la bătrâni, pricepu mesajul lui Dumnezeu. De ce nu se odihniise și el, aidoma

hipopotamului, în abilitatea Făcătorului lui de a-l susține când au urlat furtunile vieții? De ce își ridicase glasul, în schimb, împotriva lui Dumnezeu și împotriva prietenilor săi, cu atâta înverșunare?

„Poți tu să prinzi leviatanul cu undița?” continuă Vocea. „Ridică-ți numai mâna împotriva lui și nu-ți va mai veni gust să-l lovești! Nimeni nu este atât de îndrăzneț ca să-l întărate, așadar cine Mi-ar putea sta împotriva? Cine se încumetă să spună că ar trebui să plătesc când toate sub ceruri sunt ale Mele?”

Durerea mistuitoare din piept se mai domoli. Iov slobozi un oftat prelung, de ușurare. În prezența unei asemenea minuni, se miră de nebunia pretențiilor sale față de Cel Preaînalt. Își pierduse oare mințile?

„Cine-i va putea ridica veșmântul de pe spina cu șiruri de scuturi unite împreună ca printr-o pecete? Ele se țin unul de altul și nu pot fi despărțite”.

Tot minunându-se, începu din nou să ningă, de astă dată ușor. Un fior îi străbătu tot trupul în vreme ce Glasul continuă cu o descriere ce îi părea mult prea familiară.

„Strănuturile lui fac să strălucească lumina și din gura lui țâșnesc flăcări”.

În nefericirea lui. Iov devenise leviatanul. Îmbrăcând un scut impenetrabil, uriașe acuzații înfocate împotriva prietenilor și Dumnezeului său.

„Leviatanul face să clocotească fundul mării ca un cazan și lasă în urma lui o dâră luminoasă. Ai zice că adâncul are pletele unui bătrân”.

În tăcere acum, Elifaz, Bildad și Țofar îl fixau cu privirile de dincolo de mormanul de gunoi, cu fețele stoarse de

vlagă, uscate și îmbătrânite. Pătrunseseră și ei în coșmarul lui Iov, însă mândria lor nu se putea asemui cu a leviatanului.

„Pe pământ nimic nu-i este stăpân”, conchise Vocea. „Privește cu dispreț tot ce este înălțat și este împărat peste toți cei mândri”.

Iov își lăsă capul în jos, zdrobit. „Știu că Tu poți face toate lucrurile, Iahve”, șopti el, plin de reverență. „Toate planurile Tale se vor împlini. Am vorbit despre lucruri aflate mai presus de priceperea mea. Urechile mele au auzit de Tine, dar acum ochii mei te-au văzut. Mi-e silă de mine și mă pocăiesc în praf și cenușă”.

Pentru prima dată de mai bine de un an, nu mai simți nicio durere în trupul său, însă în duhul lui își dorea cu ardoare să fie iertat. Fusesse atât de sigur de neprihănirea lui. Acum, singura lui certitudine era dorința de a fi pe placul Dumnezeuului îndurător care îi cruțase viața după ce el vorbise atât de nechibzuit. Își duse fruntea în cenușă și așteptă judecata Lui. Orice ar fi hotărât Iahve, era convins că pedeapsa Lui avea să fie dreaptă.

În așteptarea iminentului răspuns al lui Iahve, scâncetele rubedeniilor sale conteniseră. Răsuflarea neregulată a opt credincioși ținea isonul picurilor vioi de ploaie ce se întorseseră după încetarea ninsorii. Ridicându-și capul din mâzgă, Iov auzi Vocea de tunet. În mod surprinzător, dojana lui Iahve era acum îndreptată spre bătrâni.

„Elifaz Temanitul, sunt mânios pe tine și pe ceilalți doi prieteni ai tăi pentru că nu ai vorbit despre Mine drept, cum a vorbit Iov. Ia, deci, șapte tauri și șapte berbeci și du-te la slujitorul Meu Iov și adu arderide-tot pentru tine și pentru

ei. Slujitorul Meu Iov se va ruga pentru voi, iar Eu voi primi rugăciunea Lui și nu vă voi face după nebunia voastră”.

Vocea impunea o judecată finală, ce răsună între stâncile roșietice printre pâlpăiturile văpăii. Iov rămase fără grai. Spusese El Șadai, într-adevăr, că bătrânii greșiseră în vorbele lor, în vreme ce el rostise adevărul?

Dar, El Șadai, le-am provocat cu insolență! Inima i se strânse. Cum de el era judecat drept nevinovat, iar ceilalți erau găsiți vinovați?

Ridicându-și ochii, îl văzu pe unchiul Elifaz ascuns într-o strălucire diafană, cu fața întoarsă spre ceruri. Lacrimile îi curgeau șuvoaie pe barba albă. Țofar, însă, zăcând răsucit ca un prunc, cu fața acoperită, vărsa jurăminte incoerente de loialitate și sfidare. Bildad plângea ca un copil în brațele lui Elihu. Pe neașteptate, izbi cu pumnii în mocirlă și strigă, „Elohim, am studiat învățăturile Tale. Am rostit adevărul!” Elihu, părând șocat și rușinat, încercă să-l liniștească, însă bătrânul îl îmbrânci, bocind de unul singur în mormanul de gunoi înmuiat de apă.

El Șadai, se rugă Iov, Elifaz dă dovadă de o inimă pocăită, însă Bildad și Țofar par neschimbați de mustrea Ta. Căută în văpaia scânteietoare un răspuns. Nimic. Se aștepta să simtă junghiul acela în piept sau senzația de fluturare din aripi pe piele, ca o a doua poruncă sau confirmare a iertării lui Iahve. Nu primi niciuna.

Slujitorul Meu Iov se va ruga pentru voi, spusese Vocea, *iar Eu îi voi primi rugăciunea și nu vă voi face după nebunia voastră.*

Se uită la Aban. Căpitanul părea plin de anticipare. Bătaia vântului crease șuvoaie albe pe fața lui acoperită de cenușă

și bălegar. „Voi pune un car să te ducă la altarul din vârful muntelui, prietene”, spuse el moale, vrând parcă să-l convingă pe Iov să-i dea ascultare.

Pesemne că și Dina auzise oferta lui Aban peste zarva creată de Bildad și de Țofar. „Am putea folosi câteva păture ca să-ți mai ușurăm drumul, Iov”. Și cuvintele ei erau rugătoare.

Se întoarse apoi spre Nogahla. Uitându-se în ochii aceia mari și îndrăzneți, avu senzația că se privește într-o oglindă obsidiană. Ezitând să ierte, era o reflecție a celor pe care îi detesta. Era Țofar, care își lăsase mânia să escaladeze în ură. Era Bildad, care își grava opiniile, aidoma unor reguli sacre, în piatră. Era Elifaz, care îi îndepărta, prin sfințenia lui, pe cei dragi.

Iov se va ruga pentru voi, iar Eu îi voi primi rugăciunea și nu vă voi face după nebunia voastră.

Doar prin mila lui Iahve se putea primi iertarea. Nimeni nu era vrednic de ea. Niciun miel sau capră nu era o jertfă suficientă. Doar harul iubitor al lui El Șadai făcea posibilă înfățișarea vreunui om înaintea Lui.

„Au frații mei cei șapte tauri și cei șapte berbeci pentru jertfă?” strigă Iov, iar glasul lui umplu canionul.

Elihu își ridică ochii, luminându-se la față. „Da, Abba. Au adus o mică cireadă pentru jertfe”. Bildad și Țofar încremeniră. Elifaz deschise ochii, așteptând instrucțiunile nepotului său. Coloana învăpăiată zăbovea alături de ei, iar miraculoasa ploaie de vară își continua darabana regulată pe învelitoarea curții. La gura canionului, se strânsese o gloată, iar servitorii din fața casei lui Aban priveau cu uimire spectacolul.

Iov se întoarce spre Dina. Fața ei radia. „Mă voi ruga pentru rubedeniile mele”, șopti el, „dar îți cer ție să te rogi pentru mine, draga mea prietenă”.

Pe fața Dinei lacrimile curgeau șuvoaie. Dădu din cap în semn că înțelesese. Dintre toți prietenii lui, ea cunoștea cel mai bine încăpățânatele cicatrici ale zbaterilor lăuntrice. Ea îl cunoștea cel mai bine, oricum l-ar fi privit.

— Iov 42: 10 - 11

Domnul a adus pe Iov iarăși în starea lui de la început, după ce s-a rugat Iov pentru prietenii săi. Și Domnul i-a dat înapoi îndoit decât tot ce avusese. Frații, surorile și vechii prieteni ai lui Iov au venit toți să-l vadă și au mâncat cu el în casă. L-au plâns și l-au mângâiat pentru toate nenorocirile pe care le trimisese Domnul peste el, și fiecare i-a dat un chesita și un inel de aur.

S

andalele Dinei țcăneau pe pardoseala din plăci de gresie a coridorului casei lui Aban. „Grăbește-te, Nogahla! Nu trebuie să întârziem din nou la jertfa din dimineața aceasta”. În două din ultimele șapte dimineți, ajunseseră la altarul din vârful muntelui după ce primele raze ale zorilor se furișaseră deasupra stâncilor dinspre răsărit. Distanța de la coridoarele catului al patrulea al casei lui Aban, străbătând canionul și urcând spre altarul lui Iov, era echivalentul drumului parcurs dimineața de unii negustori.

Faptul că ea și Nogahla erau sechestrare singure într-un dormitor încăpător de la etajul al patrulea, în vreme ce servitorii lui Aban dormeau câte șase în cameră, la parter, o irita ca o așchie sub unghie. Rajionamentul lui Aban părea întemeiat – dorea să stârnească cât mai puțină tulburare în

gospodăria lui – însă ea abia dacă putea înghiți încăperile vaste și saltelele din lână, câtă vreme servitoarele ei dormeau înghesuite pe rogojini din trestie. Aban rezervase al doilea etaj pentru lov și pentru servitorii personali pe care avea de gând să-i tocmească de îndată ce acesta se mai punea pe picioare. Însă întremarea lui era lentă, iar restaurarea averii sale avea să ia timp.

„Stăpână, iar te încrunți”, îi străpunse gândurile glasul îngrijorat al Nogahlei, în vreme ce coborau grăbite treptele.

Dina își dori să nu mai fie o carte deschisă. „Iată”, spuse, îndesându-și mâna în buzunar și oferindu-i Nogahlei o frunză de cuișoare. „Mestecă asta. Ți va face respirația mai dulce decât tine”. Băgând de seamă că Nogahla ridică dintr-o sprânceană, în semn că înțeleșese, Dina îi făcu din ochi și își strecură una în gură.

„Eu tot vreau să știu de ce te încrunți din nou”, spuse fata, zdrobind frunza între dinți.

Cele două femei ieșiră din casa lui Aban și săriră cu reverență peste șuvoiul roșu ce curgea agale pe fundul canionului. Deși negustorii puși pe drumuri raportau că seceta mutila aproape toate regiunile din jur, în Uț continuaseră să cadă miraculoasele ploi de vară.

Dina și Nogahla pășiră în casa lui lov, a cărei renovare vădea acum un remarcabil progres, de când Cei-fără-de-Nume fuseseră înlocuiți de meșteri de renume. Pe drum înspre scările turnului, Nogahla dădu glas preocupării sale. „Stăpână, ai de gând să-mi spui de ce te încrunți?”

Însă Dina străbătu în grabă coridoarele șerpuitoare, până la primele trepte pe care le aveau de cucerit. „Nogahla, dacă ne folosim tot suflul ca să vorbim, niciodată nu vom

ajunge în vârful muntelui la timp pentru jertfă”. Se cufundară într-o tăcere afabilă, concentrându-se pe urcușul lor și, în scurt timp, în lumina dimineții se ivi micul dreptunghi de lavandă de la intrarea pe platformă.

„430, 431, 432! Pfiu!” zise Dina, care își însușise obiceiul lui Elihu de când era copil de a număra cu glas tare treptele turnului. Însă când își ridică ochii și zări privirile lungi ale lui Bildad, Elifaz și Țofar, aproape că înghiți frunza pe care o mesteca.

Elihu făcu un pas spre ele și le întinse o mână prietenoasă. „Mă bucur să știu că muncitorii n-au mai adăugat nicio treaptă în plus”.

Dina își simți obrajii înfierbântându-se. Nogahla o prinse de poalele rochiei și o urmă sfioasă, iar cele două se așezară pe o bancă lângă Aban. Aruncându-i o privire bărbatului uriaș, Dina o lăsă pe Nogahla să șadă între ei. *Presupun că trebuie să recunosc, în sfârșit, că ești demn de încredere.* Și nu putea nega setea lui de nestăvilit după El Șadai.

Elihu își ocupă locul obișnuit, îngenunchind lângă miel și operând prima tăietură. Apoi, aranjând trupul neînsuflețit pe altar, așteptă ca Iov să binecuvânteze ofranda și să răspundă cu răbdare tuturor întrebărilor lui Aban.

Dina se uită pe furiș la cei trei bătrâni, care ședeau chiar în fața ei. Oaspeții lor nu-și ridicau niciodată privirea. Păreau schimbați întrucâtva – Elifaz era mai bătrân, Bildad, mai neputincios, iar Țofar, mai zvelt. În săptămâna ploii pe care o dăduse Dumnezeu în chip miraculos, Aban le oferise mese splendide, deși descoperise că hambarele de grâne ale lui Sayyid erau grav afectate de secetă. Bătrânii, însă,

nu acceptaseră decât vin îndoit cu apă și îi înapoiau tăvile cu mâncarea neatinsă – un post al pocăinței, spuneau ei. Dina se întrebase dacă nu cumva o făceau din răutate, însă își ceru iertare pentru acest gând cu prilejul jertfei din dimineața următoare.

„Unchiule Elifaz”, spuse Iov, „ai vrea să-i explici tu lui Aban motivul pentru care lăsăm focul să mistuie mielul pe de-a-ntregul?” Bătrânul edomit declină cu un zâmbet și ascultă îndatoritor explicația lui Iov, potrivit căreia arderea-de-tot ilustrează dedicarea închinătorului față de Dumnezeu și învățăturile Sale.

Pe măsură ce Iov își depăna povestea, Dina medită asupra similitudinilor dintre viața lui și cea a mielului, din ultimele șapte zile. Parcă pentru a pregăti un altar curat pentru sacrificiul lui Iov, ploaia de vară pe care o dăduse Iahve spulberase grămezile de cenușă și gunoi din curtea din dosul bucătăriei, fără să lase vreo urmă a durerii ce se infiltrase în ele atâta amar de vreme. Apoi, dând dovadă de har jertfitor, Iov se dedicase pe de-a-ntregul vindecării relațiilor cu Elifaz, Bildad și Țofar. Cei patru bărbați petreceau ceasuri în șir la umbra noului cort pus la dispoziție de Aban pentru ca Iov să poată locui o vreme pe vârful muntelui. Printre lacrimi și iertare, Dina era martora manifestărilor exterioare ale tămăduirii sale lăuntrice. O piele nouă, de culoare roz.

Îi înlocuise mai bine de jumătate din bubele de pe trup, iar viermii muriseră cu sutele, rostogolindu-se jos odată cu bandajele murdare.

Aban ardea de nerăbdare să-l primească pe Iov în casa lui, încredințându-l prietenește că nu-i păsa câtuși de puțin

de mirosul sau de viermii rămași. „Năpaste trecătoare, prietene!” spunea el. „la te uită cum te-a vindecat deja El Șadai! Cât ai zice pește, îți vei putea mâna propriile turme și cirezi și îți vei ara pământurile cu proprii boi”. Însă după ce toți bărbații părăseau cortul, Dina și Nogahla rămâneau să-i usuce lacrimile și să-i bandajeze rănilor.

„N-am niciun drept să jelesc”, îi spuse Iov Dinei într-o seară, în timp ce priveau toți trei cerul schimbându-se din portocaliu în roșu și purpuriu. „Uitați-vă ce minuni a înfăptuit Dumnezeu pentru mine!” Fața i se întinse într-o mască de falsă tărie, luptând cu lacrimile care i-ar fi grăbit vindecarea.

Dina îi puse un deget sub bărbie și îi întoarse fața spre ea. „Adu-ți aminte de cuvintele tale, prietene”. Continuă cu glas tremurător, „«Gol am ieșit din pântecul mamei și gol mă voi întoarce în sânul pământului. Iahve a dat și Iahve a luat, binecuvântat fie Numele lui Iahve!» Ai jeli în noaptea în care au lovit tragediile, însă lacrimile tale au fost vărsate într-o predare totală”. Se uită adânc în ochii lui. „Eu cred că a ne încredința lacrimile lui Iahve este cea mai mare ofrandă a noastră”.

Zăgazurile lacrimilor se frânseră, iar Nogahla îi puse o mână mângâietoare pe umărul proaspăt vindecat. Dina îi eliberă bărbia și își lăsă mâna să-i cadă moale în poală. Una din lacrimile lui îi udă încheietura și străluci în lumina amurgului.

Și atunci își dădu seama. *Te iubesc, Iov*. Gândul îi aprinse obraji și din ochi începură să-i curgă lacrimi, aidoma unor suvoaie reci ce spălau albiile arse de îndoieli. Nu cumva o trăda pe Sitis? Ce sentimente ar avea Nogahla despre

aceasta – dar Elihu, Aban și Nada? Și atunci, își aduse aminte de Sitis – prietena ei, soția lui Iov, pe care amândoi o iubiseră cu devotament. *Nu, Sitis, prietena mea. Știi bine că sentimentele mele față de soțul tău au fost întotdeauna pure.* Sitis n-ar vrea să-și vadă soțul cu inima frântă de singurătate pentru tot restul vieții lui.

Uitându-se la chipul mâhnit al lui Iov, Dina ar fi vrut să-i poată vindeca și alte răni decât cele exterioare. Preț de o clipă, ochii li se întâlneau și Iov fu copleșit de un nou val de lacrimi. Omul acesta ținuse piept tragediei și morții, și totuși Iahve triumfase în viața lui. Cum să mai poată iubi un alt bărbat după ce a iubit un bărbat ca Iov?

Următoarea revelație, însă, o lăsă fără suflare, ca și când s-ar fi prăvălit cu o bufnitură de pe o cămilă năvăasă. *Un bărbat ca Iov n-ar putea niciodată iubi o femeie ca mine.*

O voce familiară o chemă înapoi la jertfa de dimineață. „Stăpână?” îi șopti Nogahla, aplecându-se spre ea. „Plângi din cauza mielului?”

Dina își ridică privirea și băgă de seamă că mielul arsese aproape de tot. Își șterse lacrimile pe care nici nu-și dăduse seama că le vărsase. *Ce se întâmplă cu mine astăzi?*

„Abba, privește!” strigă Elihu, sărind în picioare, cu mâinile încă pline de sângele animalului jertfit. Primele raze ale zorilor dădeau la iveală în depărtare un șir de caravane ce se apropiau de Uț atât dinspre miazăzi, cât și dinspre miazănoapte, cât se vedea cu ochii.

Bătrânii se ridicară în picioare, la fel și Aban. „Nu cred că este o oaste”, spuse Bildad. „Văd prea multe femei și prea mulți copii pe măgari ca să fie un atac armat și mai văd și turme și cirezi în număr mare”.

„Atunci, ce-ar putea fi?” întrebă Elihu cu glas întretăiat și vădită frică.

„Când Sayyid și Bela i-au tocmit pe chaldeenii să atace cămilele și servitorii lui Iov, aceștia au venit deghizați într-o caravană”, zise Aban, privindu-și sandalele. Dina își dădu seama că rușinea își înfîgea ghearele acum în integritatea pe care Iahve o cioplea în acest bărbat.

„Nu avem acum vreme să ne gândim la trecut”, spuse Iov cu blândețe.

Cu o plecăciune plină de recunoștință, Aban se întoarse spre Bildad și Elifaz. „Strângeți-vă oștile și îmi voi aduna și eu trupele! Dacă aceste caravane au venit cu gând de luptă, trebuie să le oprim înainte de a intra în *sîq*”. Elihu fugi înaintea bătrânilor la treptele turnului, dând fiecăruia dintre ei o mână de ajutor la coborâre.

Auzind un scâncet lângă ea, Dina se întoarse și văzu pe chipul Nogahlei o mască a groazei. „Fără lacrimi!” strigă ea, bizuindu-se pe tradiționala poruncă. Deși funcționase înainte, astăzi cuvintele nu aveau nicio greutate.

Aban o împinse la o parte și se lăsă în genunchi în fața iubitei sale cușite. „Nogahla, ascultă-mă! Mă voi întoarce cât pot de repede, dar tu și Dina trebuie să rămâneți pe munte cu Iov. Voi trimite câțiva slujitori pe poteca din munți cu cămile și cu o litieră pe care să-l care”. Ridicându-și ochii spre Dina, spuse, „Trebuie să-mi dai cuvântul tău că veți pleca la cel dintâi semn de luptă. Înțelegeți?”

Dina încuviință sobru și apoi se retrase singură pe banca sculptată în piatră. Inima îi bătea cu putere în timp ce îl privea pe Aban consolând-o pe Nogahla. Și inima ei tânjea să fie mângâiată. Dacă s-ar apropia de Iov, ar lua-o în brațe

și i-ar vorbi liniștitor, așa cum procedase Aban cu Nogahla? Se uită spre lov și își dădu seama că el o privise cu luare-aminte. Parcă citindu-i gândurile, bărbatul se întoarse iute, roșu pe gât precum mâlul râului ce străbătea canionul.

Boldul respingerii străpunse ființa Dinei. *De ce nu mă poți iubi?* îi zise în gând.

„Vin cu tine, Aban!” strigă ea, sărind în picioare și făcând pe toată lumea, inclusiv pe ea însăși, să tresară.

„Nu poți veni cu mine”, îi răspunse Aban cu o grimasă, ca și când îi sugerase să înghită ochi de pește.

Cu lacrimi brodate pe gene, Dina o apucă către scări. „Pot călări o cămilă tot atât de bine precum oricare dintre soldații tăi și știu să mân două dobitoace cu un singur căpăstru”.

„Dina! Vino înapoi!” Cererile lui Aban fură curând înecate de zidurile strâmte și întunecate ale scării din turn, însă o altă voce, care o speria mai tare, le urmă.

„Stăpână, nu poți fugi de mine! Spune-mi de ce înfruntarea ta s-a prefăcut acum în lacrimi!”

Servitorii curățau resturile și vasele murdare rămase de la masa de prânz în vreme ce lov ședea alene în sala de ospete din casa lui Aban și asculta încă una din poveștile înfrumusețate pe care le depăna unul dintre verii săi edomiți. De când sosise împreună cu cea dintâi caravană, în urmă cu șase săptămâni, nepotul întâiului născut al unchiului său deborda de isprăvi de vitejie. „Leul s-a năpustit asupra mea dindărătul bolovanului și...”

Zâbindu-i răbdător lăudărosului flecar, lov trecu rapid în revistă bărbații și femeile așezate la mesele sculptate cu măiestrie, nădăjduind să găsească un surâs autentic în

mijlocul veseliei lor forțate. Măcinați de grija afacerilor și a gospodăriilor lor, Bildad și Țofar plecaseră, în urmă cu două săptămâni, iar Elifaz, Elihu și Aban adesea evitau adunările largi. Răpăitul ritmic al ploii ținea isonul murmurului neîncetate ale poveștilor fără sfârșit ale verișorului său. Din când în când, tânărul se oprea să-și tragă suflul, iar lov dădea din cap, însă se folosea de clipele acelea ca să se gândească la toate câte îi apăsau inima.

Când zărise pentru prima oară caravanele, se îngrijorase de vreun pericol iminent. Îl văzuse pe Aban liniștind temerile Nogahlei, însă deveni stânjenit precum o cămilă în sandale când Dina se uitase în direcția lui. Ar fi vrut să o consoleze, dar simțea mai mult decât atât. Pentru prima oară de când se știa, tânjea să țină în brațe o altă femeie decât Sitis a lui. Pasiunile îl potopiră, fără vreun avertisment. Vinovăția îi spunea că trăda amintirea lui Sitis dacă dorea o alta atât de curând. Se simțea umilit la gândul că Dinei îi putea repugna îmbrățișarea lui. Mâhnirea și jalea îi aminteau cât îi era de dor de glasul lui Sitis, de atingerea ei, de râsul ei. După ce Dina fugi în lacrimi pe treptele turnului, teama îi aduse gândurile înapoi la invazia caravanelor.

Sosirea caravanelor, încărcate de familia și prietenii lui edomiți, îi schimbaseră viața dramatic. Urmașii veseli ai lui Esau îi ofereau daruri de grâne, chesita de argint și inele de aur, celebrând isprăvile miraculoase ale lui Dumnezeu. Deși știa că s-ar fi convenit să se bucure de încurajări și de dumnezeiască restaurare a bogăției sale, îl bântuia fuga isterică a Dinei de la altar.

Emoțiile lui urlau cu aceeași insistență cu care continuau

să sosească și convoaiele cu binecuvântările lor. Când se făcu o lună plină de când cetele de edomiți umpleau drumurile pe care se făcea negoț în Uț, lov le ceru Dinei și Nogahlei să-l însoțească la peștera văduvei Orma. „Stăpâne lov”, îi spusese scumpa cușită, „pesemne că trupul ți s-a întremat destul pentru această călătorie, dar inima, ți s-a vindecat și ea destul?”

Iov își șterse fața, ca pentru a șterge amintirea. Râsul obscen al verișorului său îl aduse cu violență în prezent. „Ce se întâmplă, lov? Nu poți înghiți o istorioară cu niscaiva sânge și mațe?” îi zise bărbatul, lovindu-l peste umăr. „Ei bine, ți-am povestit vreodată despre vremea când am coborât în Egipt ca să vânez un leviatan...”

Iov ridică din sprâncene, prefăcându-se interesat. Câtă vreme năvalnicul său văr scuipa povești, nu era nevoit să aibă conversații politicoase. Pesemne că alte câteva ceasuri de meditație îi puteau netezi colțurile inimii.

Gândurile îl purtară din nou la mormântul lui Sitis - la vizita din urmă cu două săptămâni. La călătoria plină de hurducături pe litieră, în urma neasemuitului armăsar cenușiu bătând în alb al lui Aban. La privirile curioase ale spectatorilor când Dina și Nogahla mânaseră dobitocul pe poteca secretă, prin strâmtoare. La prima privire pe care o aruncase asupra potecii muntoase, aparent de neînvins, ce ducea la peștera văduvei Orma.

„Te rog, lov, ai grijă”, îi spusese Dina, oferindu-i mâna când cucerise și ultimii pași ai potecii pietroase. „Chiar dacă puterea îți revine, este, totuși, un urcuș dificil”.

Dar izbutise. Mușchii picioarelor îi luaseră foc și sudoarea i se prelingea în ochi. Brațele îi tremurau și își putea auzi

inima bă îndu-i ca la o cursă de cai în urechi, dar se simțea bine. „N-am nimic”, spuse, în speranța că ea nu avea să-i bage de seamă slăbiciunea.

„Stăpâne Iov, ia aminte la stăpâna Dina!” îi zise Nogahla, care stătea la gura peșterii, cu degetul ridicat, ca o mamă pusă pe harță. „Las-o mai moale. N-am adus ierburi cu care să-ți îmbălsămăm trupul și să te punem lângă stăpâna Sitis!”

„Nogahla!” Privirea dezaprobatore a Dinei și blamul acelui unic cuvânt fură destul pentru a o reduce la tăcere pe micuța lor prietenă.

Nogahla se schimbă la față, însă Iov încercă să o încurajeze. „Nu demult, v-aș fi lăsat de bunăvoie să mă îngropați în peșteră, lângă Sitis”, spuse el. Întorcându-se spre Dina, se strădui să-și regleze respirația și să-și pună frâu emoțiilor. „Acum cred că Iahve are altceva în plan pentru fiecare dintre noi”. După cum îi devenise obiceiul din dimineața aceea pe vârful muntelui, frumoasa fiică a lui Iacov își feri privirea de el, iar inima lui se făcu de plumb.

Pășind spre intrarea în peșteră, îi salută pe cei doi soldați din casa lui Aban, postați acolo pentru a împiedica jefuirea mormântului. Gărzile preveniră deja un atac al bandiților, care crezuseră, în mod eronat, că Sitis era îngropată împreună cu ofrande păgâne. Uitându-se chiar deasupra ușii boltite, băgă de seamă o mică fisură în stânca roșie, din care flutura în bătaia vântului un petic de pânză de culoare purpurie. Dădu să îl ajungă, însă unul dintre soldați îl opri.

„Stăpâne Iov, dacă nu ți-e cu supărare”, se explică tânărul, îmbujorându-se la față și parând stânjenit. „Eu și tovarășul meu ne uităm la femela de pupăză care stă pe

cuib". Își dresese glasul, îndreptându-se de spate, și își potrivea cingătoarea din piele. Iov își ascunse un zâmbet. După câte se părea, tânărul avea nevoie de o uniformă mai nimerită pentru a-și ascunde sensibilitatea. „Urmărirea creaturii acesteia fără minte ne ține treji în timpul lungilor noastre ceasuri de veghe”.

Pupu-pu. Văzând și auzind cântecul frumoasei păsări cu penaj negru și roz, ce se cocoță pe stîngia ei din peretele stîncii cu un alt șomoioag de olandă în ciocul lung, lui Iov i se opri inima-n loc. Era oare posibil să fie aceeași pupăză care își făcuse apariția pe balconul lui Sitis, în noaptea tragediilor? Duhul lui începu să cante la gândul acesta.

Pupu-pu. Pupu-pu.

Își plecă capul și îngădui unei rugăciuni de recunoștință să-i umple sufletul. *Iahve, vindecă-mi inima frântă și umple-o de o viață nouă, de*

O iubire nouă, pe placul Tău.

Auzind un scâncet grațios, își ridică ochii spre Dina. Deși stătea cu capul plecat, îi vedea lacrimile prelingându-se pe rochia de ambrozie. Nedumerit, se uită la Nogahla. „Stăpâna mea plânge ori de câte ori vede pasărea la peșteră, stăpâne Iov”.

Pentru prima dată de câteva săptămâni bune. Dina îl privi în ochi. „Îți amintești lecția pe care mi-ai predat-o despre pupeze, chiar înainte de a ajunge caravana noastră în Uț?”

Iov se simți asaltat de ironia situației. Uitase. Tăcerea lui răspunsă întrebării ei, iar durerea de pe chipul ei îl străpunse.

Dina se uită în zare. „Nu-i nimic. Am văzut o altă pupăză în Uț”, spuse ea, făcându-și de lucru cu o scamă de pe

mânecă. „În ziua când Sitis a alergat în brațele mele, la poalele mormanului tău de cenușă, lângă noi a aterizat o pupăză. Felul plin de blândețe în care El Șadai comandă această pasăre mică a convins-o pe prietena mea să-și deschidă inima în ziua aceea”. Dina își ridică din nou privirea spre Iov. „Ai vrea ca eu și Nogahla să așteptăm afară cât îți iei rămas-bun de la scumpa ta soție?” întrebă, cu buzele tremurânde, în așteptarea răspunsului lui.

Aceea fusese ultima oară când Dina vorbise cu el, cu excepția răspunsurilor date unor întrebări directe sau a întrebărilor despre cum

1 se vindeau rănilor.

Iov simți un ghem în stomac și tot sângele i se scurse din obraji. Larma și îmbulzeala sălii de ospete din casa lui Aban îi pătrunse din nou în minte și amintirea mormântului lui Sitis păli. *Se pare că toată meditația din lume nu poate răspunde întrebărilor mele încăpățânate despre Dina.*

Uitându-se la fețele hârâite, se simți ostenit până în măduva oaselor. Răbdarea lui cu rubedeniile sale edomite se împutina. Fără îndoială că, la început, veniseră cu grămada în Uț ca să-i ofere daruri și să-l înveselească. Însă seceta îi făcuse să zăbovească în cetatea bine irigată, iar casa lui, de curând renovată, le oferea prea mult confort ca să se întoarcă în ținuturile lor sterpe. Aban îi arătase bunăvoință primindu-l în casa lui, oferindu-i o foarte utilă evadare din mijlocul mulțimilor, ori de câte ori alegea să se retragă în camera lui de la al doilea câț.

Practici și însuflețiți, Elihu, Elifaz și Aban fuseseră pentru el ca pâinea și apa. Elihu îi ținuse cu meticulozitate evidența averilor care creșteau cu repeziciune. Unchiul

Elifaz le arăta ospitalitate în numele lui rubedeniilor sale edomite, iar Aban îi procura intimitatea și limitele de care avea nevoie, în palatul său bine păzit.

„Abba lov!” strigă Elihu, croindu-și drum printre șirurile de oaspeți și mese, ferindu-se din calea copiilor care se jucau și ocolind bărbații care băuseră prea mult vin. „Bunicul tău Esau a sosit în Uț!” mai zise, continuându-și marșul înțesat de primejdii și ajungând, gâfâind, în capul mesei.

Inima lui lov se opri preț de o clipă, iar gloata de prieteni și rubedenii se cufundă în tăcere. „Unde este Aban?” întrebă, nădăjduind că uriașul nu pornise călare spre un câmp îndepărtat ca să-și verifice hambarele de grâne.

„Aban i-a trimis vorbă lui Elifaz că Esau poate intra în canion din clipă în clipă”. Elihu întinse o mână. „Vino, Abba! Trebuie să-i întâmpinăm la poarta curții celei mari!”

Mâinile lui lov începură să tremure. Marele Munte Roșu în persoană venise în vizită la strănepotul său favorit. „Elihu, cârjele mele sunt la Dina?” Aruncă o privire plină de speranță pe deasupra încăperii. Nici urmă de Dina. Devenise supusă, dar distantă, îngrijind de rănilor lui, dar păzindu-și inima. Cu cât trupul i se întrema, părea a simți că el are mai puțină nevoie de ea, când, în fapt, toată ființa lui o voia mai mult.

„Cârjele tale sunt la mine, stăpâne lov”, îi zise o tânără servitoare, ale cărei trăsături semănau aproape leit cu ale lui Sitis a lui din urmă cu patruzeci de ani, ridicându-i un baston până la mâna dreaptă, între cele trei degete. Încolăcindu-i degetul mare și pe celelalte două în jurul mânerului, fata începu să-i lege mâna stângă, cu un unic

deget rămas, de a doua câțjă, cu o curea din piele. „Jupânița Dina mi-a cerut să am eu grijă de tine câtă vreme stăpânul Esau se află în Uț”.

Cum de-a aflat Dina atât de repede că bunicul este în Uț? Și-o închipui pitindu-se ca un iepure speriat în clipa când auzise de sosirea lui Esau. Își aducea aminte cu câtă asprime se purtase Esau cu ea în tabăra bunicului Isaac. Gândul că străinii aceștia din jurul lui sărbătoreau sosirea brutei de bunicu-său, în vreme ce prietena și sprijinul lui cel mai de seamă se simțea constrânsă să se ascundă, ca un nelegiuit, îl înfurie.

„Știi cumva unde aș putea-o găsi pe Dina?” o întrebă pe fată.

Uitându-se în stânga și în dreapta, ca și când ar fi păstrat un secret, fata răspunse, „Dina este în curtea din dosul bucătăriei, macină grâu, stăpâne lov. Nada muncește din greu, zi și noapte, ca să hrănească toate aceste guri, iar stăpâna Dina ține morțiș să îi dea o mână de ajutor”.

Tot mai frustrat, apucă strâns mânererele din lemn de chiparos. Îi era cu neputință să ajungă cu mersul lui schiopătat până la bucătărie, să o găsească pe Dina în curte și să-și croiască drum înapoi prin mulțime, la timp pentru a-l întâmpina pe Esau. *Dacă nu erau toți oamenii aceștia...* Un oftat adânc. O rugăciune tăcută. Acestea erau tămâie și mir pentru sufletul lui sătul de oameni. *El Șadai, amintește-mi că cei ce sărbătoresc aici nu sunt străini. Ei sunt frații, surorile, mătușile, unchii și prietenii mei - binecuvântări din partea Ta, nu blesteme de purtat.*

Apoi, se adresă calm fetei. „Te rog, spune-i Dinei că aș vrea să vorbesc cu ea după ce îl salut pe Esau”. Slujnica

dădu din cap și își văzu iute de treburi.

Menținându-și echilibrul, Iov despică mulțimea și umblă pe cât de regește îi permiteau cârjele. Elihu, al cărui entuziasm de a-l întâlni pe Marele Munte Roșu era însuflețit de exuberanța tinereții, îl urma îndeaproape. Elifaz își făcu apariția lângă Iov, pregătindu-se cu conștiinciozitate să-și salute tatăl. Era o relație pe care niciunul dintre bărbați nu se prefăcea a o prețui. Și, în sfârșit, Aban împărți gloata în două, în ritmul zăngănitului produs la fiecare pas de săgețile sale din aramă.

Cei patru bărbați se postară în picioare la poarta curții și, împresurați de puhoiul de edomiți, așteptară în ploaia blândă, dar neîntreruptă. În timp ce urmărea din ochi, cu răbdare, sosirea bunicului său, Iov primi flecare strop ca pe o făgăduință șoptită a mângâierii lui Dumnezeu.

— *Geneza 36: 32*

Bela, fiul lui Beor, a împărății peste Edom; și numele cetății lui era Dinhaba.

E

Ilihu abia își putea ține în frâu picioarele. În toți anii petrecuți în casa lui Abba Iov, niciodată nu-l întâlnise pe Esau, marele domn edomit. „Nu cred că mai pot aștepta”, șopti el, aplecându-se spre Iov, pentru ca nimeni altcineva să nu-i audă ardoarea copilărească.

„S-ar putea să mai ai vreme să dai fuga înăuntru și să folosești o oală de cameră”, șopti Abba Iov, cu o lumină poznașă pe chip.

„Abba! Încetează!” Elifaz îi întâmpină răbufnirea cu o sprânceană ridicată, iar Iov, cu un chicot melodios. *Muzică pentru urechile mele*, își zise Elihu în gând, delectându-se

de tachinarea jucăușă.

Apoi se auzi un sunet de șofar și toată atenția se îndreptă către silueta înaltă, cu umeri lați, ce se apropia la gura canionului, pe o cămilă acoperită cu o învelitoare de culoare aurie și roșie. Bărbatul denumit Marele Munte Roșu era ușor de distins chiar și de la trei sute de pași depărtare de poarta curții lui Aban. Emană putere și autoritate, făcându-i pe călăreții de lângă el și din urma lui să pară, prin comparație, niște pitici. Însoțitorii lui erau imposibil de deslușit în curcubeiele răsfrânte de lumina soarelui de după-amiază, a cărui strălucire străpungea ploaia dată în chip miraculos de Dumnezeu.

Elihu aruncă o privire spre tatăl său și băgă de seamă că, sub mustața lui neregulată, se strânseseră broboane de sudoare. De ce avea emoții? Se uită apoi la Elifaz, bătrân de vază în clanul edomiților, care își făcea de lucru cu eșarfa, cu ochii când la Esau, când la Iov, când la procesiunea ce se apropia. De ce erau oamenii aceștia – de vază, după părerea lui – atât de neliniștiți de întâlnirea cu tatăl și bunicul lor? Îl auzise adesea pe Iov depănând poveștile copilăriei sale, când Esau îl luase cu el în expedițiile de vânătoare, învățându-l el însuși cum să mânuiască sulița și arcul astfel încât să ajungă războinicul și vânătorul cel mai de temut din întregul clan edomit. Își amintea și de valul de tristețe ce spălase chipul lui Iov după ce îi spusese lui Esau despre decizia lui de a-și dedica viața învățăturilor Celui Preaînalt. După câte se părea, numai se frângea ori de câte ori vorbea despre indiferența bunicului său față de El Șadai.

Șofarul mai sună o dată și Elihu își îndreptă atenția spre parada dinaintea lui. Uluit, se trezi icnind. Cămila din

dreapta lui Esau se trudea sub mijlocul lat al lui Bela. Pe chipul edomitului se amestecau triumful și ploaia, iar obrajii lui durdulii și roșii erau tot atât de strălucitori precum soarele. De când cu recuperarea lui Iov și reînnoirea sprijinului lui Elifaz față de nepotul său favorit, Bela fusese nefiresc de tăcut. Apariția lui neașteptată lângă Esau era ca o lamă tocită înfiptă în stomacul lui Elihu.

„Pesemne *că eu* ar trebui să caut o oală de cameră”, șopti Abba Iov, aplecându-se spre Elihu. Încrățitura vlăguită a frunții lui trăda teama din spatele umorului.

Bela și Esau, care duceau stindarde din pânză roșie cu imaginea unui zeu ce ținea un munte în mână, erau flancați de servitori pe cămile, în urma lor, venea o mare oștire. Așteptarea plină de veselie a lui Elihu se topi într-o groază tulbure.

Un bubuit depărtat de tunet zgudui pământul sub picioarele lor, iar răpăitul ceresc al ploii se domoli într-o ceață fină. Un zumzăit nervos se răspândi printre edomiții din curtea lui Aban. Elihu se uită la șirul alcătuit de prietenii săi, cu Aban la un capăt, urmat de Elifaz și apoi de Abba Iov, într-o parte. Fiecare dintre ei era tot atât de nedumerit și mirat precum toți ceilalți. Deodată, se auzi un trosnet și un fulger spintecă cerurile, ridicându-i părul de pe brațe.

„Adăpostiți-vă! Suntem pierduți!” Țipete de groază umplură văzduhul și mulțimea adunată se risipi. Tunetul, aidoma unui lucru viu, reverberă prin pământul de sub picioarele lor. Și apoi, ca și când cineva ar fi turnat ultimul strop dintr-o găleată cerească, nemaipomenita ploaie de vară se opri. Lipsiți de miraculos pentru întâia oară în ultimele șapte săptămâni, toți locuitorii cetății încremeniră.

Procesiunea lui Esau, atât de obraznică și trufașă cu doar câteva clipe în urmă, se opri acum într-o tăcere sinistră, la doar câțiva pași de locul în care stăteau Elihu și ceilalți. Nici cămilele nu se încumetau să scuie și să rupă suspansul.

„Trăiască Kaus!” răsună glasul lui Esau în canionul roșu. „Zeul muntelui rămâne în veci!” spuse el, arătând spre stânci.

Iov păru că se îneacă. Elihu îi puse o mână pe umăr ca să-l liniștească. Îl văzu apoi pe Elifaz lăsându-și capul în jos și frecându-și fruntea înnegurată. În clipa aceea, înțelese că dintre toți cei patru bărbați din șir, numai tatăl lui Elifaz era în viață. Și totuși, blasfemia lui Esau părea a-l îndurera pe fiul său tot atât de profund pe cât ar fi făcut-o deplângerea morții lui.

O neliniște încurcată se răspândi prin mulțime în timp ce servitorii îi ajutau pe Esau și pe Bela să descalece de pe cămile. „Iov, arăți ca moartea!” Glasul rezonant al lui Esau umplea canionul. Constituția lui masivă îl făcu pe Elihu să se ghemuiască. Pe măsura staturii de colos a lui Aban, Marele Munte Roșu era mai mare decât viața însăși, o legendă, un domnitor.

Bela rămase în dreapta lui Esau. Exulta de o bucurie răutăcioasă, negreșit, dar mai rămânea să descopere de ce.

„Viața mea este pusă din nou pe picioare, bunicule”, replică Iov, cu glasul sugrumat de emoție, „de către singurul Dumnezeu adevărat, Hl Șadai”.

Mândru de răspunsul curajos al tatălui său, Elihu se ținu mai drept.

Esau își miji ochii, amenințător. „El Șadai i-a renegat pe edomiți. Iov, și i-a dat uneltitorului de frate-meu, lui Iacov,

ținutul Canaanului”. Apoi, cu brațele ridicate către mulțime, își înălță glasul răsunător între pereții canionului. „De aceea noi, edomiții, am hotărât că munții Scit sunt căminul nostru, iar Kaus, zeul nostru”. Arată spre steagurile roșii aninate de cămilele servitorilor săi. „Precum vezi după ploaia ce a dispărut, lahve nu este demn de încredere. El vine și pleacă după cum pofteste, însă Kaus, zeul acestor munți, rămâne în veci!” Aidoma unor maimuțe dresate dintr-un târg egiptean, oamenii din Uț izbucniră în urale.

Iov și Elifaz schimbă o privire dezamăgită, în vreme ce Esau și Bela sorbeau cu nesaț aplauzele. După suficient pandemoniu, Esau ridică mâinile pentru a-i domoli „Ascultați, copiii mei! Am venit în Uț ca să-l numesc pe cel ce va fi succesorul meu și cel dintâi rege al edomiților. El a trăit în mijlocul vostru, ridicând principiile și credințele mele la rang de lege. El este, înainte de toate și mai presus de orice, un edomit”.

Esau își pironi privirea asupra lui Iov, însă cu un braț îl îmbrățișă pe Bela. Elihu își încordase fiecare mușchi și tendon, gata să pășească înainte, în sprijinul oricăruia dintre prietenii săi, la primul semn de rezistență.

„Vi-l dau pe Bela, regele vostru!” strigă Esau, bătându-L pe Bela pe umăr. La aceste cuvinte, oștirea începu să aclame, iar valurile ovațiilor lor molipsiră și mulțimea.

Băgând de seamă privirile nedumerite ale lui Elifaz și Aban, Elihu se trase mai aproape de Abba Iov. „Ce ne facem?” întrebă el.

Pământiu precum un sul de pergament, Iov se ținea țeapăn precum stâncile din jurul lor. „Îl lăsăm pe lahve să-și facă lucrarea”. Băltoacele ce i se adunau în ochi dădeau la

iveală durerea și agonia unei alte trădări.

Lăsându-l pe bunicul Esau în sala de ospete din casa lui Aban, lov dădu fuga în curtea bucătăriei, în căutarea Dinei. Pământul i se spulberase sub picioare odată cu declarația publică de idolatrie a lui Esau și avea nevoie să-i dea de știre înainte de a afla de la altcineva. În vreme ce se strecura printre servitoarele prinse cu treburi în bucătărie, cârjele îi răsunau stângaci pe pardoseală, iar Nada îl salută din cap cu bunătate.

Când ajunse la ușa ce dădea spre curte, priveliștea Dinei în lumina soarelui de după-amiază îl țintui locului, uluit. Dina avea bujori în obraji, iar rochia de culoarea șofranului îi era pătată de lacrimi. De sub învelitoarea din olandă de un alb imaculat, i se revărsau pe umeri cascade de cârlionți de culoarea spicului dat în pârg. Era oare o apariție sau aievea? Era cu putință ca o ființă omenească să fie atât de frumoasă, atât de vulnerabilă?

Dina își ridică privirea. „Ah, lov”, spuse ea, ștergându-și lacrimile. Simpla vedere a ei îi înfierbânta sângele așa cum crezuse că doar adolescenților li se mai întâmplă. Fascinat, nu-i vedea decât buzele roz, care se rotunjeau când îi rostea numele, perfecte pentru un sărut. Cum era posibil să iubească pe altcineva în afară de Sitis? *El Șadai, îmi necinstesc nevasta dacă iubesc pe alta atât de curând?*

„Te simți bine?” o întreabă el. Picioarele și cârjele îi scârțâiau pe poteca din piatră roșie. Ea îi evită din nou privirea, studiindu-și sandalele. *De ce nu te mai uiți la mine?* lov nu-și putea desprinde ochii de la ea. Posibilitatea ca înfățișarea lui să o dezguste îi trecuse prin minte. Băgase și el de seamă, în oglinda din aramă a lui Aban, ce față

scofâlcită și ce barbă peticită avea, însă știa cu certitudine că era mai puțin respingător fără viermi. Pur și simplu, nu înțelegea de ce ea se schimbase.

Cum stătea aplecat deasupra ei, arunca o umbră lungă în lumina după-amiezii. Dina își șterse din nou obrazii, continuând să își inspecteze tălpile. „Ecoul canionului a făcut să ajungă până la mine declarația lui Esau de loialitate față de Kaus, iar după aceea, ploaia s-a oprit”. În cele din urmă, își ridică privirea. „Oare lahve ne-a lăsat de izbeliște?”

„Nu, Dina. Nu”. Iov se lăsă încet lângă ea, pe bancă, rezemându-și cârjele de picioare. „El Șadai nu face lucrurile după cum ne-am aștepta noi. Cine și-ar fi închipuit că se va înfățișa într-o văpaie de lumină sau într-o miraculoasă ploaie de vară?”

Preț de o clipă, Dina își ridică privirea, cu un zâmbet țeapăn și forțat, și Iov se folosi de tentativa ei de a da dovadă de bună-cuviință ca să-și adune curajul.

„Nici prin vis nu mi-a trecut că acele caravane mă vor copleși ai chesita de argint, inele de aur, grâne și vite”. Se opri, privind-o cum se juca cu o scamă de pe rochie. „Și niciodată nu m-am așteptat ca bunicul Esau să-l declare pe Bela succesorul său și cel dintâi rege al edomiților

Peste cele două inimi domnea tăcerea. Se așteptase ca ea să icnească, să urle, să vădească vreun fel de indignare față de evidenta nesăbuiință a alegerii lui Esau. Însă când deschise gura, în glas nu i se citea decăl mâhnire. „Îmi pare rău, Iov. Bela este un om tău, iar lahve nu-i vii binecuvânta pe edomiți sub conducerea lui”. Tremurul din vocea ci îi spunea că mai era ceva ce ea îi ascundea... dar și el trebuia

să-i dezvăluie întregul adevăr.

„Dina, bunicul Esau a proclamat cetatea Uț drept noua capitală a Edomului și i-a schimbat numele în cinstea femeii ale căror ierburi m-au ținut în viață”.

Chipul Dinei se făcu de piatră, cu o expresie tot atât de dură precum granitul. „Care este noul nume?”

Iov își vârî mâna în coșul de grâne proaspăt măcinate și pronunță pe litere denumirea noii cetăți. „D-i-n-h-a-b-a. Uț a devenit acum Dinhaba și capitala Edomului”, spuse apologetic.

Un rânjet leneș și strâmb se ivi într-un colț al gurii Dinei și femeia se uită, oarecum amuzată, la Iov. „Bunicul Isaac m-a învățat să-mi citesc numele în anii când l-am îngrijit, dar se pare că bunicul tău Esau este tot atât de priceput la ortografie pe cât este la a-și alege zeii”. Deși încercară, fără prea mult sorți de izbândă, să râdă, între ei plutea încordarea și stânjeneala. Ochii Dinei se umplură din nou de lacrimi, iar glasul îi trăda mânia îndelung înăbușită. „Dacă unchiul Esau dorește să mă umilească, va trebui să găsească ceva mai creativ decât să-mi afixeze numele la noua lui cetate păgână”.

Lacrimile îi evadară printre gene. Fără să vrea, Iov se întinse spre ea și le îndepărtă cu cele trei degete ale sale.

Cu răsuflarea tăiată, Dina se trase înapoi, ferindu-și fața.

Iov nu mai putea respira. Ce făcuse? „Dina, îmi pare rău. N-am vrut să...”

„Iov, trebuie să plec”, zise Dina, cu glasul atât de scăzut încât el abia dacă desluși cuvintele – ceea ce le făcea mai înfricoșătoare chiar decât dacă le-ar fi strigat în gura mare.

„Nu, eu voi pleca. Mă voi întoarce în sala de ospete”.

Dădu să-și adune cârjele, însă tremura. De ce o atinsese cu mâna lui hidoasă?

„Vreau să zic, trebuie să mă întorc în tabăra lui Abba Iacov”.

Cuvintele ei îl străpunseră în adâncul ființei. Un sunet îi scăpă de pe buze – nu un cuvânt, nu un strigăt, nicio suflare. Sunetul morții. Un pufăit. Un geamăt. Un icnet stors de vlagă. Când averea și copiii îi fuseseră nimiciți, când trupul îi fusese lovit, chiar și atunci când murise scumpa lui Sitis – toate îl lăsaseră fără suflare. Dar asta...

„Nu”. Nu putea spune mai mult, de teamă ca nu cumva să-și piardă mințile. „Nu”.

„Trebuie, Iov. Solul lui Esau a spus că Abba Iacov este bolnav și că are nevoie de ajutorul meu”.

Iov încercă să-și ascundă fața în dosul mâinilor emasculate. Nu se putea petrece una ca asta. Nu acum. Nicicând. „Cum de te poți gândi să te întorci în corturile lui Iacov după felul în care te-a tratat, Dina?” Cuvintele erau o acuzație, un şuierat plin de venin îndreptat împotriva unei victime, ca și când ea ar fi fost vinovată de durerea ei.

„Este pe moarte, Iov. Are nevoie de îngrijirile mele”.

Compasiunea ei nu făcu decât să pună paie pe foc. „Nu există oare nicio doică cu ierburi în tot Canaanul? Trebuie oare să-i pretindă fiicei sale să se întoarcă pentru a o putea trata din nou mișelește, înainte de a-și da duhul?”

Ochii Dinei oglindeau pumnalul din sufletul lui Iov. El îi zvârlise în cârcă propria durere și își atinsese scopul. De ce oamenii răniți îi răneau pe alții?

„Dina, îmi pare rău”, spuse. Văzându-i lacrimile curgându-i șiroaie pe obraji, ar fi vrut să o tragă în brațele

lui. Dar cum putea jumătate de bărbat să mângâie o asemenea femeie?

„Tu spui adevărul, Iov. Tatăl meu este egoist și, din cauza asta. Niciun doctor nu-i va înghiți toanele. Dar, tot așa cum tu îl iubești pe Esau și îl suporti așa cum este, și eu îmi iubesc tatăl și trec cu vederea neajunsurile lui ca să-l slujesc”. Zâmbi și își înălță capul, ca pentru a da explicații unui copil. „Și pe urmă, Esau mi-a făcut plecarea mai ușoară. Nu pot trăi într-o cetate care îmi poartă numele și este stăpânită de un rege idolatru”.

„Te rog, Dina! Te rog, rămâi și împlinește planul lui Dumnezeu pentru viața ta”. Habar nu avea de ce spunea asta, doar că avea nevoie de ea precum peștele are nevoie de apă sau o floare de soare.

„N-am niciun plan de împlinit, Iov”. Ea îi puse mâna pe obraz, senzație care îi puse tot trupul pe jar. „Bunicul Isaac mi-a poruncit să mă mărit cu un edomit. Esau mi-a arătat limpede că niciun edomit nu mă va lua, până când tu m-ai cerut pentru fiul tău. Porunca lui Isaac a fost planul meu și, odată cu Enon, s-a dus și el”.

„Dar eu am nevoie de tine”. Cuvintele îi scăpaseră de pe buze aidoma unui măgar sălbatic fără zăbală sau căpăstru.

Toată viața din obrajii Dinei pieri, iar masca pe care o purtase în tabăra bunicului Isaac se întoarse, sfărâmicioasă și rece. „De ce ai nevoie de mine, Iov?”

Ea îl privi, în sfârșit, în ochi, dar de astă dată, el își dori ca ea să-și fi ferit privirea. Se simțea vulnerabil în fața ei, cu fiecare pustulă de vărsat și fiecare cicatrice descoperită. Cum îndrăznește un bărbat atât de respingător să iubească o frumusețe precum Dina?

„Am nevoie de tine ca să mă îngrijești”, șopti el. Era singurul motiv pentru care își închipuia că ea ar rămâne. Întotdeauna fusese condusă de compasiune.

Buzele Dinei începură să tremure. Masca se sfărâmă, însă în locul compasiunii se ivi furia. „Nu sunt oare doici cu ierburi care să aibă grijă de tine în toată Dinhaba?” îi zvârli ea înapoi propriile cuvinte. Trădarea pe care o simțea în glasul ei îi ateriză în stomac precum un tăiș bont de sabie.

Dina se ridică. Iov încercă să o prindă, însă își retrase mâna chiar în clipa când ar fi atins brațul ei desăvârșit. „Dina, așteaptă!” Ea, însă, plecă și Iov auzi printre ienuperi șoaptele plânsului ei.

Dina fugi nu mai departe de bucătăria nădușită. „De ce plângi, fata mea?” o întrebă Nada, venind în grabă lângă ea și zdrobind-o într-o îmbrățișare maternă. „Spune-mi cum se poate ca tu să fii mâhnită într-o zi când tot orașul îți sărbătorește numele?”

„Ahh!” dădu Dina glas frustrării pe care o simțea. Nada îi dădu drumul de parcă ar fi fost un cărbune fierbinte. „Schimbarea numelui cetății din Uț în *Dinhaba* n-a fost decât o împunsătură ca să se încredințeze că voi pleca de aici, Nada! Unchiul Esau este o brută răutăcioasă și vicleană, dar este singurul meu mijloc de transport înapoi în corturile lui Abba Iacov, din Hebron”.

Bucătăria întreagă, care până atunci forfotea de pregătirile pentru masa de seară, se cufundă, pe neașteptate, într-o tăcere de mormânt.

„Cine are nevoie de transport până în corturile lui Iacov din Hebron?” întrebă bătrâna, mijindu-și ochii și provocând-o pe Dina să se repete.

„Nu putem pleca!” strigă Nogahla, aruncând plămădeala de pâine pe masa de piatră și îndesându-și podul palmei în mijlocul ei. Dinei îi trecu prin minte că era cu puțință ca inimoasa cușită să-și închipuie, lotuși, că în locul bucății de aluat se afla fața ei. „Avem un cămin pe cinste aici, cu stăpânul Iov, Aban, Elihu și Nada. Și pe urmă, tatăl tău este rău!”

„Nogahla!” veni dojana Nadei, în aceeași clipă în care îi bătuse obrazul și propria conștiință.

„Oh, stăpână!” icni Nogahla, bătându-se cu mâinile acoperite de făină peste fața măslinie și lăsându-și urme albe peste tot. „N-ar fi trebuit să vorbesc cu atâta lipsă de respect despre tatăl tău!” își lăsă mâinile în jos și ridică bărbia. „Și totuși, nu putem să ne părăsim căminul”.

Dina nu se putu abține să nu râdă. *Oh, ce mult îmi vei lipsi, scumpa mea!* floi nu vom pleca de aici, Nogahla”, spuse Dina, printre lacrimile ce începură să o trădeze., *Jsu* voi pleca, iar tu vei rămâne, prietena mea”.

Toate servitoarele încremeniră cu ochii ațintiți asupra Nogahlei.

„Bine”, spuse Nada, rupând stânjenitoarea tăcere, „vom termina pregătirile pentru cină în curte. Toată lumea afară!” Și cu acestea, adună fetele precum o cloșcă, puii, și Dina se trezi, pe nepusă-masă, nevoită să țină piept șocului și trădării de pe fața prietenei sale celei mai bune.

„Stăpână, cum de ți-a trecut prin gând să mă părăsești?” Bărbia îi tremura și lacrimile amenințau să o cotopească.

„Pentru că te las cu bărbatul pe care El Șadai l-a ales să-ți fie soț”. Era faptul pe care amândouă îl știau, dar niciodată nu-l rostiseră cu glas tare. Deși ea nu pretindea a avea

vreun drept legal asupra fetei și nici nu împărtășeau o legătură de sânge, era de la sine înțeles că Aban avea să-i ceară, într-o bună zi, permisiunea de a se însura cu Nogahla. Aceasta avea să-i fie dată și apoi să fie sărbătorită nunta lor – dar în absența ei.

Niște pași apăsați și un glas de tunet întrerupseră încordarea momentului. „Ce este toată zarva aceasta?” întrebă Aban, trăgând jucăuș tapiseria ce despărțea sala de ospete de bucătărie. În scurt timp, însă, zâmbetul îi pieri. Pășind în bucătărie, lăsă tapiseria să cadă la loc în urma lui și se duse glonț lângă Nogahla. Luându-i amândouă mâinile în palma sa lată, îi ridică bărbia cu cealaltă. „Spune-mi de ce plâng ochii aceștia fără seamăn”.

Ea se trase înapoi și îi întoarse spatele. Cu inima frântă, uriașul se uită la Dina, în căutarea unor răspunsuri. „Mă întorc în tabăra tatălui meu”, răspunse ea fără nicio înfloritură, „și aș vrea ca Nogahla să rămână în casa ta – pentru că sunt convinsă că ai sentimente față de ea, Aban”.

Uriașul suspină adânc și își frecă ceafa, de parcă gestul ar fi putut descătușa vreun lăstar de înțelepciune capabil să descurce nodul emoțiilor dinaintea lui. „Dina, ar fi trebuit să-ți vorbesc mai devreme, dar am fost învățat să conduc bărbați, nu femei”, spuse el, oftând din nou. Uitându-se la Nogahla, își lăsă o mână să cadă cu blândețe pe brațul ei. „O iubesc pe Nogahla, dar am vrut să aștept să devin vrednic de ea înainte de a o face soția mea”.

La acestea, Nogahla îi aruncă o privire întrebătoare și Aban îi zâmbi. „Am averea tatălui meu, dar vreau și bogăția înțelepciunii lui Dumnezeu. Vreau să-mi conduc familia așa cum Iov a condus-o pe a sa – ca un preot al Celui Preaînalt”.

Întorcându-se din nou spre Dina, cu o ușoară plecăciune, mai spuse, „Iată de ce am așteptat până acum ca să ofer prețul de mireasă pentru Nogahla și să-ți cer permisiunea de a o lua de nevastă”.

Dina își simți inima plină ochi. Râse, plânse, încuviință din cap și tocmai se pregătea să-și dea consimțământul cu glas tare, când Nogahla strigă, „Nu!”

Atât Aban, cât și Dina puseră capăt, brusc, motivelor de sărbătoare. „Ce vrei să zici? Doar îl iubești pe Aban!” strigă Dina, umplând golul dintre ei. Chipul lui Aban se împietri în fața respingerii de care îi era teamă acum.

Nogahla se întoarse spre el cu ochi rugători. „Te iubesc, Aban, dar nu vreau să aleg între tine și prietena mea”. Se întinse și îi luă obrazii în palmele sale. „Știu că nu am niciun drept să îți cer asta, dar aș putea să mă întorc cu stăpâna Dina în tabăra tatălui ei și pe urmă să vin înapoi la tine, când tatăl ei va fi părăsit lumea aceasta?”

„Nogahla, nu avem de unde ști cât va mai trăi tatăl meu”, o întrerupse Dina. „Ai cuvântul meu că, într-o bună zi, mă voi întoarce în Uț în vizită”.

„Nu! Nimeni nu se întoarce!” izbucni Nogahla, izbind cu pumnii în masă. „Mama mi-a promis că mă va găsi, dar n-a făcut-o niciodată! Tu îți vei lua rămas-bun și pe urmă n-am să te mai văd niciodată!”

Luând-o în brațe, Aban o ridică ca pe un bebeluș și o ținu la pieptul său muscular., JE în regulă, iubita mea, totul va fi bine”, șopti el.

Dina își simțea inima sfâșiată în două. Deplângea suferința pe care i-o pricinuisse prietenei sale, dar plângea și pentru sine. Oh, ce mult tânjea după atingerea drăgăstoasă

a unui bărbat! Se ghemui pe podea.

bocind după soțul pe care îl cunoscuse cândva, după logodnicul care murise înainte de a-l întâlni și după iubirea unui bărbat care nu vedea în ea decât o îngrijitoare.

„Dinar

Speriată, își ridică privirea și dădu cu ochii de chipul înfricoșat al lui Iov.

„Ce se petrece?” întrebă el, aruncând o privire îngrijorată spre Nogahla, aflată în brațele lui Aban. „Nogahla, ești rănită?”

Simțindu-se din cale-afară de prostuță, Dina se ridică și își netezi rochia, însă înainte ca ea să apuce să dea vreo explicație, Aban spuse, „Iov, le voi escorta pe Dina și pe Nogahla până în tabăra lui Iacov, împreună cu oștirea lui Esau. Vrei să arunci o privire peste casa mea și peste proprietățile mele până când mă întorc?”

Dina era prea uluită ca să poată vorbi și, după toate aparențele, la fel și Iov. Amândoi se uitară când la unul, când la celălalt, punând în tăcere o mie de întrebări. În cele din urmă, însă, toate se rezumau la una singură.

„Când veți pleca?” întrebă Iov, ai cărui ochi penetrau sufletul Dinei.

„Mâine”, răspunse Dina, coborându-și privirea și părăsind bucătăria. Intră apoi în sala de ospete, care era plină ochi de oameni care îi scandau numele.

Partea a III-A

— Din Geneza 46

Iacov a părăsit Beer-șeba; și fiii lui Israel au pus pe tatăl lor, Iacov, cu copilașii și nevestele lor, în carele pe care le trimisese faraon ca să-l ducă...

Iată numele fiilor lui Israel care au venit în Egipt. Iacov și fiii lui... Ruben... Simeon... Levi... Iuda... Isahar... Zebulon... împreună cu fiica [lui Iacov], Dina... Gad... Așez... Iosif și Beniamin... Dan... Neftali... Sufletele care au venit Cu Iacov în Egipt și care ieșiseră din el, erau în totul șaiszeci și șase, fără să numărăm nevestele fiilor lui Iacov.

I

ov își simțea picioarele cu fiecare zi mai puternice și era o delectare să se întoarcă în câmpuri cu Shobal și Lotan. Păstorul și văcarul său se întorseseră plini de râvnă la îndatoririle lor, părăsind cetățile învecinate, în care fugiseră ca să-și pună familiile la adăpost de mâna lungă și rea a lui Sayyid. În cele șase luni de când Aban plecase împreună cu oștirea bunicului Esau, Iov cumpăraseră turme de oi pentru lână și perechi de boi care să-i are pământurile. Seceta continua să-i sufoce, refuzând să dea pământului ploile dătătoare de viață ale iernii. Bârfele negustorilor spuneau că cei doi ani de miraculoasă uscăciune aveau să mai țină încă cinci, după cum profețise, în mod mistic, vizirul Egiptului, un bărbat care domnea peste toți, în afară de Faraon însuși. *O secetă de șapte ani? Niciodată nu s-a consemnat în cronicile din vechime o asemenea judecată din partea ta. El Șadai.* În pofida profețiilor sumbre ce veneau din Egipt și nădăjduind că Dumnezeu, în îndurarea Lui, le va da ploile de primăvară, Iov tocmise cerșetori din sectorul întâi al cetății Dinhaba care să-i scurteze butucii de vie.

„Dinhaba”, rosti cu glas tare. Nu-l auzeau decât oile ce pășteau în apropiere, dar era mai bine așa decât să vorbească de unul singur. Își trecu mâna peste barba

răvășită, care îi creștea în smocuri pe pielea zgrunțuroasă. *Oferă-i protecția Ta, El Șadai*, se rugă el. Zi de zi, clipă de clipă, se gândea la Dina. Orice făcea, oriunde se afla, ceva îi aducea în minte chipul ei, vocea, râsul. Ea era parte din el.

„Ahh!” Se târî până la bastonul lui și se smuci în picioare. Folosea doar o cârjă acum, în mâna cu trei degete, astfel că servitoarele nu-l mai legau de un băț. „Vino, Bildad!”

Bildad era noul măgar, pe care Iov îl numise după fratele lui Sitis. Unchiul Elifaz, care rămăsese să-l ajute pe Elihu la administrarea bogățiilor tot mai mari ale lui Iov și a averilor lui Aban, râdea de fiecare dată când îndărătnicul catâr refuza să asculte. *Și Dina ar fi apreciat umorul meu*. Iov trase aer adânc în piept și își închipui că dobitocul se trăgea din cirezile ismaeliților. Căci, într-adevăr, încăpățânatul său cumnat ismaelit și Sitis aveau în comun același spirit înfocat. Pe soția lui, însă, o iubise pentru aceasta. Îi veni în minte scânteia de bucurie din ochii ei când vorbise despre El Șadai, cu o dimineată înainte de a muri. *Dina a văzut pupăza și i-a vorbit lui Sitis despre dragostea Ta, Iahve. Minunate sunt căile Tale!*

Gândurile lui Iov se derulau în cadența tropăitului lui Bildad și, în scurt timp, cei doi ajunseră la porțile cetății. În vreme ce restul Edomului, Moabului și Canaanului se veștejeau în vremea fierbinte și aridă, Dinhaba era în plină floare. Piața forfotea și negustorii își puneau în vânzare mărfurile. Drumeții lihniți de foame care nu puteau călători până în Ținutul Negru al Egiptului se tocmeau scump pentru grâne, fapt care îi atrăsese cetății Dinhaba renumele de Micul Egipt. Fără să știe, familia și prietenii lui Iov

consolidaseră negoțul și economia cetății atunci când îi oferiseră daruri generoase de grâne. La rândul său, Iov le dăduse pe degeaba lui Aban, noul negustor de grâne al Dinnabei. Prosperitatea crescândă a cetății le adusese amândurora recunoaștere printre negustorii locali și itineranți.

Înghiontit pesemne de zăpușeală și de sete, Bildad, cel cu patru picioare, se târî glonț în grajdurile lui Aban. Iov le era recunoscător lui Elihu și lui Elifaz pentru că rămăseseră cu el în casa lui Aban. Împreună, hotărâseră că palatul lui Iov, renovat de curând, era locul perfect pentru rubedeniile care mai zăboviseră și pentru vădulele, orfanii și cerșetorii în căutarea unui adăpost. Seceta afectase grav până și rezervele de apă ale Dinnabei, însă soluția era reconfigurarea fântânii alimentate de izvoare astfel încât să producă mai multă apă de băut. Până și animalelor li se astâmpăra setea cum se cuvenea. Bildad se îndreptă cu pași legănați către grăjdarul lui favorit, care îl aștepta cu o găleată de apă. Iov puse o mână fermă și recunoscătoare pe umărul băiatului și apoi se întoarse în casă.

La poarta curții, stătea Elihu, cu chipul încrețit de îngrijorare și cu un sul de pergament în mâini. „Nici azi n-a venit niciun mesager de la Aban. Să trimitem un mic convoi ca să verifice pe unde își fac veacul?”

„Elihu, poate că ar trebui să vii cu mine la câmp mâine. Ai prea multă vreme de îngrijorări”, îi zise Iov, făcându-i cu ochiul unchiului Elifaz, care se odihnea în dramul de umbră aruncată de eucaliptul cu frunze rare. Luându-l pe Elihu pe după umeri, ca un tată, îl îndrumă către sala de ospete și încercă să-i alunge temerile. „Aban a trimis vorbă că, pe

când călătoreau împreună cu trupele lui Esau, l-au interceptat pe Iacov și pe familia acestuia la Beerșeba, în drum spre Egipt. Sunt încredințat că au fost nevoiți să meargă încet din cauza sănătății precare a lui Iacov și că ne vor trimite vești de îndată ce vor găsi suficiente pășuni pentru turmele și cirezile lor”.

Iov încerca să își reducă la tăcere propriile griji. Egiptul era un loc înțesat de primejdii, iar Faraonul, imprevizibil precum nisipurile mișcătoare. Și apoi, auzise nesfârșite zvonuri între negustori despre vizir, fără îndoială un urzitor viclean care se ridicase pe al doilea tron al Egiptului cu o singură interpretare magică a visurilor lui Faraon.

Elihu inspiră adânc și se lovi cu pergamentul peste mână. „Călătoria noastră va fi cu mult îngreunată dacă nu primim vești de la Aban”.

„Ce călătorie?” Se opriă brusc din mersul lor lejer, chiar la intrarea în sala de banchet.

„Călătoria noastră în căutarea Dinei”. Elihu ridică o sprânceană.

Cuvintele îl împrôșcară pe Iov precum apa rece din găleata lui Bildad. „Elihu, nu pot să pornesc în căutarea Dinei”.

„Dar, Abba, trebuie! Trupul (i se întremează, însă sufletul ți se irosește”. Fiul inimii lui Iov abandonă orice tentative de a fi subtil. „Ești un om bun și temător de Dumnezeu, Abba, iar Dina te iubește. De ce dai voie rușinii să te țină departe de femeia pe care ți-a dat-o Dumnezeu?”

Iov își privi mâinile, se gândi la picioarele strâmbe de sub robă, la jumătatea de om care se numea acum Iov. „Da, o iubesc pe Dina”. Simți un val de panică. Până atunci,

mărturisirea nu-i trecuse niciodată de buze. „Dar te înșeli, Elihu. Ea nu mă iubește – nu în felul în care are nevoie un bărbat să fie iubit de o soție. Dacă ai văzut în ochii ei afecțiune pentru mine, aceasta a izvorât din mila față de un om zdrobit”. Chiar și când i se rostogoliră de pe buze, cuvintele aveau un gust rânced și amar.

„Abba, tu ai învățat-o pe Dina că odată iertată de către El Șadai, niciun om nu o mai poate face de rușine. Poate că și tu ai nevoie să înveți o lecție similară”. Elihu se trase mai aproape, vorbind în șoaptă. „Atunci când El Șadai te binecuvântează, nimeni nu-ți poate fura binecuvântarea – în afară de tine”. Se întoarse și studie pergamentul, strigând peste umăr, „Nada a pregătit masa de seară. Până dimineață, servitorii ar putea pregăti o caravană cu care să plecăm în Egipt”.

Cuvintele lui Elihu răsunară în sala de ospete, acum goală. Iov era din nou singur, iar senzația îl luă prin surprindere. Singur. *«Nu este bine ca omul să fie singur» – nu asta i-ai spus lui Adam, Iahve?*

Inima îi bătea sălbatic. Nu își îngăduise libertatea de a o iubi pe Dina. Sau să creadă în posibilitatea ca ea să-l iubească – să-l iubească cu adevărat, așa cum o femeie iubește un bărbat. Dar dacă Elihu avea dreptate?

„Ooh!” gemu tare. Gândul de a-și declara iubirea în fața unei femei frumoase precum Dina îl îngrozea. Dacă va râde de el? Sau, mai rău, dacă îi va fi milă de el? *Oh, El Șadai, nu o pot face!* Dar dacă respingerea era singurul obstacol peste care trebuia să treacă, atunci adevărata lui problemă era mândria.

„Iov, tu ești”. Unchiul Elifaz se ivi în pragul ușii. „Am

crezut că am auzit gemând un câine ciobănesc rănit”. Scânteia poznașă din ochii bătrânului îi spunea că între motivele acestuia se strecurase și compasiunea.

„Cred că voi porni în căutarea Dinei”, spuse Iov șovăitor, nădăjduind să poată măsura reacția unchiului său. După răbufnirea de pe mormanul de cenușă, Elifaz își ceruse scuze de la Dina și de la Aban cam fără tragere de inimă, iar în zilele următoare o ignorase complet.

„De ce ai hotărât să pleci tocmai acum?” Chipul maroniu ca o stafidă al unchiului său nu trăda nicio emoție, niciun indiciu despre ce gândea.

„Cred că... nu, știu că o iubesc”, spuse Iov, iar fraza deveni mai puțin străină pe limba lui. „Și nu i-am spus-o niciodată. Dacă El Șadai m-a binecuvântat cu această iubire, nu trebuie să o fur și să o păstrez numai pentru mine”. Sfatul lui Elihu i se cuibărea adânc în suflet.

Unchiul Elifaz ridică dintr-o sprânceană cenușie și zbârlită. „Vei pleca împreună cu Elihu mâine dimineață. Am pregătit deja o listă de provizii care ar trebui să vă ducă în siguranță până în Egipt. Administratorul-șef se va îngriji să aveți caravana gata în zori. Iahve m-a înștiințat deja de câteva săptămâni că va veni ziua aceasta”.

„De ce ai...? Cum ai...? Când ai...?” Minteia lui Iov gonea fără speranță înaintea gurii.

„Dacă nu poți sfârși o propoziție, fiule, cum o vei găsi vreodată pe Dina în Egipt?” râse bătrânul, însă pe Iov îl izbi opreliștea cea mai evidentă în calea plecării.

„Unchiule, nu-l pot lua pe Elihu de lângă tine și să te las singur, cu două gospodării aglomerate, în toiul secetei”.

„Ba da, fiule, și tu, și Elihu veți porni la dram”. Glasul

unchiului Elifaz era blând, dar ferm. „Sunt destul de capabil să mă ocup de interesele lui Aban și de ale tale câtă vreme sunteți plecați și am nădejdea ca, prin aceasta, să ispășesc o seamă din relele pe care vi le-am pricinuit – ție și lui Aban”. Își puse amândouă mâinile pe umerii lui Iov. „Tu ești fiul inimii mele, Iov. După ce tatăl tău a fost ucis, te-am văzut cinstindu-L pe El Șadai în toate împrejurările vieții tale. Dumnezeu te-a binecuvântat cu Sitis a ta și ai iubit-o cum se cuvenea, dar Dina aceasta pe care o cauți...” Elifaz își încreți buzele într-o linie subțire și ștearsă, iar Iov își pregăti inima să contracareze veninul pe care îl presimțea că urmează. „Ea este un dar de la Cel Preaînalt și îți va aduce bucurie pentru tot restul zilelor tale. Du-te în pace, fiule! Găsește-o! Ea este viitorul tău”.

Dina se odihnea pe o sofa capitonată și asculta susurul fântânilor și al iazurilor din grădinile lui Iosif. Deși locuia în casa fratelui ei de aproape șapte luni, priveliștile și sunetele Egiptului continuau să o intrige. Iar miracolul vieții și poziției lui Iosif îi dădea fiori.

Chicoti și se ciupi. „Au!” Nu, acesta nu era un vis. Frățiorul ei, fiul întâi născut al Rahelei, care fusese alăptat alături de ea la sânul Leei, era acum al doilea în putere după împăratul Egiptului. Al doilea, însă, doar cu numele, fiindcă Iosif conducea Egiptul după moartea tatălui tânărului Faraon, în urmă cu doi ani. Sfetnicii și servitorii deopotrivă îl ridicau în slăvi pe Iosif, numindu-l «tatăl Faraonului», întrucât împăratul Egiptului, care avea doar opt anișori, se bizuia pe înțelepciunea vizirului pentru a ține sub control seceta aceea fără precedent.

Dina își aduse aminte de momentul în care înțelesese

importanța de care se bucura fratele ei. Când plutiseră în josul fluviului Nil, acum mort din pricina secetei, sute de admiratori se aliniaseră pe malurile mărginite de stuf ca să salute feluca lui somptuoasă. Luptându-se cu mîlul și ferindu-se de crocodili, egiptenii strigau, „Salutare, mare vizir, judecător al înaltei curți! Har și pace neprihănitului strângător de dări în numele regelui! Cinste și sănătate păzitorului grânelor lui Faraon!” în vreme ce ședea pe podiumul capitonat al vasului și privea uimită cum șaisprezece vâsle izbeau apa și îi împingeau către Thebes, Dina se minunase de titlurile elaborate și meșteșugite date frățiorului ei de lapte.

Trase adânc în piept mireasma macilor, a nuferilor și a primelor flori de salcâm, bucurându-se de cele câteva clipe de liniște, în vreme ce servitorii își vedeau grăbiți de treburile lor. Prețuia aceste după-amiezi în care nepoții ei gălăgioși, Manase și Efraim, erau cu tutorele lor. Îi adora pe puști, dar puneă preț și pe timpul petrecut în solitudine, în care putea face ajustările necesare la noua ei viață din Egipt.

Trecând în revistă picturile colorate de pe zidurile grădinii, retrăi glorioasa istorie a relațiilor dintre strămoșii ei și ținutul Egiptului, Iosif poruncise să-i fie decorată casa cu picturi înfățișând călătoriile lui Avraam, peripețiile lui Isaac și chiar și câte ceva din viața lui Abba Iacov, întrucât aveau legătură cu propria călătorie a vizirului înspre Ținutul Negru.

Inima i se opri când dădu peste o scenă pe care nu o mai observase până atunci. O fată mai mare și un băiat se jucau lângă un pârâu, iar o pupăză cu creastă neagră și roz veghea deasupra lor, cocoțată pe o rămurea. După scenele

din jur, Dina își dădu seama că fata și băiatul îi întruchipau pe ea și pe Iosif. *De ce ar porunci să fie pictată o pupăză?* Se simți, brusc, amețită de mireasma copleșitoare a florilor de lotus și de mărunțișurile de zi cu zi care îi aminteau de Iov.

„Ahh!” Izbi cu mâna în perna de lângă ea. Va trece vreo zi fără ca gândul să o poarte către zâmbetul lui Iov, inima lui bună, ochii lui plini de grijă? Putea oare să privească o pictură sau un răsărit de soare și să nu își amintească de glasul lui sau de caracterul lui dumnezeiesc? *Bănuiesc că a încerca să nu mă gândesc la o persoană înseamnă că mă gândesc la ea*, își zise în gând, făcându-și palmele pumni și apăsându-și tâmplele cu ele.

„Aceasta nu este o poză prea atrăgătoare pentru sora vizirului”.

Tachinarea lui Iosif îi curmă gândurile, dar era recunoscătoare. Dina își ridică privirea și îl văzu pe fratele pe care și-l amintea tânăr alunecând pe aleea pardosită, cu un aer regesc înnăscut. Fără kohl sau malahit în jurul ochilor. Fără ocră roșu amestecat cu rășină de pescăruș pe obraji și buze. În rarele ocazii când vizirul Egiptului se odihnea după masa de prânz, își schimba fustanela fină specific egipteană cu rochia din lână pestriță din tribul lui Iacov.

Trăgând un taburet din fildeș mai aproape de sofaua pe care ședea Dina, Iosif își ridică capul și îi oferă un zâmbet dezarmant. „Ce anume o face pe frumoasa mea soră să se ciupească de față ca o smochină uscată?”

Dina nu putu rezista farmecului lui. Fără peruca lui regească și fără coroana din aur, părul tuns scurt i se

cârlionța generos la tâmple. „Nu sunt doar sora vizirului, știi”. Își zvârli bărbia în sus cu un aer de superioritate. „Acum sunt *doica* fiilor vizirului”. Dina râse de ironia faptului. Până la urmă, nu ajunsese nici îngrijitoarea lui Abba Iacov, nici a lui Iov, ci doica a doi băieți. Însă când se opri din gândurile ei, văzu că tachinarea ei nu își atinsese ținta ci, cumva, străpunsese inima lui Iosif.

j) *oica* are o poziție de servitoare”, spuse el, apucând-o de mână. „Tu nu ești servitoare în casa mea. Dina. Vreau să te cinstesc, nu să mă folosesc de tine. Niciodată n-ar fi trebuit să mă învoiesc să îți las ție grija lui Manase și a lui Efraim. Îi poți vedea pe fiii mei oricând dorești, dar nu vei fi doica lor”.

Dina simți în piept un sentiment de panică care aproape că o sufocă, încă un scop al vieții sale părea a fi eliminat. „Nu, Iosif, te rog. Era doar o glumă. Te rog”. Îl prinse strâns de mâini, ca și când se ținea de o frânghie deasupra unui abis. „Niciodată nu voi avea propriii mei copii, iar drăgălășenia brațelor lor în jurul gâtului meu, sunetul numelui meu pe buzele lor...” îi duse mâna la obraz și începu să se legene și să plângă.

„Bine, bine, șșș”, o liniști el, îndepărtându-i părul de pe față. „Nu știm ce planuri are Iahve pentru viitorul tău”. Își trase mâna cu blândețe din strânsoarea ei și o îndemnă să ridice capul. „Uită-te la mine, Dina”.

Ea se supuse, nesigură, singurului bărbat care niciodată nu-i înșelase încrederea.

„Frații noștri m-au aruncat într-o groapă, dar El Șadai m-a înălțat pe al doilea tron al Egiptului. Nu știu ce planuri are Iahve pentru tine, sora mea dragă”. Se opri și în ochi i se

furișă un licăr jucăuș. „Dar îți dau voie să ai grijă de băieții mei doar cu condiția să nu te mai numești doica lor”.

Un sentiment de ușurare o copleși atunci aida unui val din Marea cea Mare. „Dacă faci vreo încercare să îi răpești pe fiii tăi de lângă mine, mare vizir”, spuse ea, la rândul ei cu un licăr jucăuș în priviri, „voi fi nevoită să te trântesc la pământ și să te oblig să spui «unchiul Esau cel păros», ca atunci când eram copii”.

Râsul sonor al lui Iosif umplu grădina și inima Dinei. „Ei bine, soră. Dacă ai să faci așa, vei arăta unei duzini de războinici nubieni că își pot înfrânge stăpânul gâdilându-l”.

Cei doi chicotiră, iar Dina apucă din nou mâna fratelui ei. „Știi, aproape că nici n-am venit în Egipt împreună cu Abba Iacov”. După fruntea lui brăzdată, pricepu că Abba nu-și dăduse încă pe față cruzimea și nici nu-i dezvăluise cea mai proaspătă trădare a Dinei. „Îți amintești că ți-am spus că unchiul Esau a promis să ne escorteze pe mine, pe Aban și pe Nogahla până în tabăra lui Abba Iacov din Hebron, dar pe drum a întâlnit caravana lui Abba, la Beerșeba?”

Iosif dădu din cap, mijind ochii.

„Când iscoadele lui Esau au văzut carele lui Faraon ducând tabăra lui Abba Iacov, unchiul nostru a devenit gelos – și nervos. A trimis daruri și soli înaintea trupelor sale, tot așa cum Abba Iacov a trimis daruri și procesiunea nevestelor sale în întâmpinarea lui Esau, pe când eram copii și ne întorceam din Haran”.

Din nou, Iosif dădu din cap, în semn că își aducea aminte.

Dina își mușcă buzele până la sânge, încercând să stăvilească valul de lacrimi ce amenințau să o înece. „Unchiul Esau a mințit despre sănătatea precară a lui Abba,

ca să mă înlăture de lângă Iov. Când înșelăciunea lui a ieșit la iveală, Esau i-a oferit lui Abba Iacov servitori și vite ca să-i domolească inevitabila mânie în fața faptului de a fi nevoit să o primească înapoi pe fiica acoperită de rușine”.

Iosif se întinse și o atinse pe obraz, iar Dina rosti următoarele cuvinte printre scâncete. „Când l-am văzut pe Abba Iacov ieșind țăntoș ca un cocoș în întâmpinarea trupelor lui Esau, am zburat în brațele lui, plângând. Bucuria de a-l vedea pe Abba în putere a întrecut furia pe care o simțeam față de trădarea lui Esau. Abba m-a împins la o parte și am fost convinsă că avea de gând să-l condamne pe Esau pentru ticăloșia lui, dar...” Se opri; umilirea îi era prea vie în minte ca să poată continua.

„Ce?” șopti Iosif. „Ce a făcut Abba?”

„A râs, Iosif! L-a îmbrățișat pe fratele pe care îl urâse o viață întreagă și l-a felicitat pentru că a devenit mai priceput la a-i trage pe alții pe sfoară”.

Mutându-se lângă sora lui, vizirul Egiptului își încolăci brațele puternice în jurul ei și dădu voie lacrimilor ei să îi ude rochia. Când își recăpătă stăpânirea de sine, Dina spuse, „Aban și Nogahla au început imediat pregătirile de întoarcere în Dinhaba, dar eu n-am putut. Nu știam încotro să o apuc sau ce să fac – până când Abba Iacov mi-a spus despre tine, Iosif. Când am auzit că ești în viață, le-am cerut lui Aban și Nogahlei să mă însoțească până în Egipt”.

O tăcere prelungă se întinse între ei. Nu era, însă, stânjenitoare, fiindcă ei fuseseră întotdeauna ca un suflet ce sălășluia în două trupuri. „Mă bucur că ai venit”, spuse Iosif, privind-o cu ochii lui calzi, cafenii, mai adânc decât putea exprima în cuvinte. „Dar vreme de șase luni, am

văzut cum te doare inima de dorul acestui bărbat pe nume Iov. De ce nu le-ai putut întoarce în Dinhaba împreună cu Aban și Nogahla? Chiar și acum, am auzit că Aban se pregătește să se întoarcă în următoarele trei luni. De ce nu plănuiești să te întorci împreună cu ei?”

Scuturându-se din îmbrățișarea lui, Dina își șterse obraji și șezu dreaptă. „Iov nu vrea decât o *îngrijitoare*, Iosif”. Amărăciunea îi țârlia în urechi precum țambalele. Se întoarse, rușinată de durerea pe care o mai simțea încă. „Cel puțin în casa ta nimeni nu se așteaptă de la mine să fiu îngrijitoarea lor”.

Pe buzele lui Iosif juca un zâmbet șmecheresc. „Așadar, până la urmă n-ai venit în Egipt pentru mine”. Îi ridică bărbia cu un deget. „Ai fugit în Egipt, ca să scapi de Iov”.

Dinei i se strânse puțin inima. „Am plecat din U (pentru că unchiul Esau m-a mințit și pe urmă am aflat despre învierea fratelui meu”. Își ridică mâna și îl mângâie pe obrazul proaspăt ras. „Când caravana lui Abba Iacov a ajuns în Gosen și te-am văzut împodobit în toată splendoarea Egiptului, m-am gândit că frații mei au făcut o gafă de zile mari. Nu-l puteam vedea pe Iosif în ochii dați cu kohl și în fustanela din olandă albă. Nu-mi venea să cred că bărbatul care purta podoabele acelea de aur la gât și pe cap era frățiorul meu de lapte!”

Râsetul lui Iosif umplu văzduhul precum aroma lotusului în floare, iar inima Dinei bătu cu putere aidoma unei păsări ce își lua zborul.

O pasăre. Se uită din nou la zid, privind cu luare-aminte pupăza. Arată, într-o doară, spre pictura murală. „Iosif, scena de pe zidul tău ne reprezintă pe noi doi când eram

mai tineri, cu o pupăză veghind peste noi? Tu i-ai cerut artistului să o picteze în felul acesta sau a adăugat pasărea din proprie inițiativă?”

Iosii se întoarse pe sofa, odihnindu-și un cot pe genunchi, așa cum făcea pe când era doar un băiețel. Chipul i se înnegură de tristețe. „Ai simțul observației, ca întotdeauna, și, da, aceștia suntem noi. I-am cerut artistului să picteze ziua aceea așa cum mi-o aduceam aminte, im pupăza a fost dintotdeauna un simbol al tăriei surorii mele și al sorții pe care i-o hărăzea lahve – după mâhnirea aceea”.

Dina își (inu respirația. „Ce vrei să zici? Despre care zi este vorba și cum se face că mă socotești puternică?”

„A fost ziua dinainte de a te lua Sihem”.

Dinei îi stătu inima în loc.

„Niciodată n-ai fost mai frumoasă decât în ziua aceea, sorit Inocentă. Fără să bănuiești măcar relele de care lumea – și bărbații sunt în stare”.

Noduri îi strângeau gâtul, însă tăcerea îi fu binecuvântată cu cele mai frumoase vorbe pe care îi fusese dat să le audă.

În timp ce povestea mai departe, ochii lui Iosii se umplură de lacrimi, „în ziua aceea, ne-am jucat pe pajiște și îmi aduc aminte că am văzut o pupăză. Avea zborul neîndemânatic și ondulat ca al unui fluture, tot așa cum și tu erai frumoasă, dar nesigură, în tinerețea ta. Un șoim s-a năpustit asupra micuței creaturi, însă pupăza s-a ridicat, pe nepusă-masă, în înaltul cerului și a făcut de rușine șoimul. De-a lungul anilor, m-am gândit adesea la tine, întrebându-mă ce s-a ales de frumoasa mea soră-pupăză după atacul șoimului din Sihem. Întotdeauna am avut credința că lahve îți va da o tărie nebănuită prin care vei putea să te ridici deasupra

lucrurilor”.

„Oh, Iosif”. Lacrimile curgeau șiroaie pe obrajii Dinei. Nu știuse că pupăza fusese pentru el un simbol, în urmă cu atâția ani. Și nu era cu puțință ca Iosif să fi ghicit că o pasăre atât de simplă purta o semnificație atât de specială din zilele pe care ea le petrecuse cu Iov. Cum de Iahve folosisese o simplă creatură pentru a împleti un fir de aur în urzeala vieții sale?

„Dina, eu nu aveam decât paisprezece ani, dar îmi amintesc ce le-au făcut Levi și Simeon sihemiiților”. Iosif o privi absorbit, iar Dina se simți copleșită de dragostea lui. „Sora mea, nu te-am putut scăpa când tatăl și frații noștri s-au folosit de durerea ta ca să-și satisfacă propriile ambiții. Dar te pot proteja acum. Nimeni nu îți va mai face vreodată rău”.

Dina îl îmbrățișă strâns, șoptindu-i printre emoții, „Nu mă poți scăpa de toate, dragă frate. Iov a crezut că mă poate salva de oameni nelegiuiți, însă el mi-a frânt inima mai mult decât oricare altul”. Kezemându-și capul de umărul lui Iosif, întrebă, „De ce a îngăduit El Șadai să-mi irosesc doi ani din viață, lăsându-mă să mă îndrăgostesc doar ca să fiu rănită de încă un bărbat?”

Iosif se lăsă pe spate și o prinse de umeri. „Este întocmai precum le-am spus și fraților noștri, Dina. Planurile lui Iahve sunt mai mari decât ale noastre. Răul pe care frații noștri au avut de gând să mi-l facă vânzându-mă ca sclav Dumnezeu l-a prefăcut în bine, îngăduindu-mi să interpretez visele lui Faraon și să pregătesc lumea pentru această piccctă. Eu cred că El Șadai te-a trimis în Uț în același fel în care pe mine m-a trimis în Egipt. Ai suferit mult din cauza

bărbaților, dar din tot acest proces a ieșit și mult bine. Tu l-ai sprijinit pe Iov în boala lui și ai răscumpărat-o pe Sitis prin mărturia ta de iertare. Prietenul tău Aban și cu mine am consolidat drumurile comerciale egiptene prin Dinhaba”. Iosii se strâmbă. „Ce nume ridicol pentru o cetate! Sunt recunoscător că Aban deține oarece influență asupra prințului ismaelit Bildad și va face eforturi pentru a reda cetății numele de Uț”.

Dina râse și îl trase de lobul urechii.

„Fără tine”, continuă el, „prietenii tăi, Aban și Nogahla, nu s-ar fi întâlnit și căsătorit niciodată și nici n-ar fi venit în Egipt, unde l-au găsit pe tatăl Nogahlei, pe Potifar, fostul meu stăpân”.

Iosii se uită în ochii ei, căutând, parcă, o comoară ascunsă. Deodată, se ridică și o luă de mână, ridicând-o și pe ea în picioare. „Dina pe care o văd înaintea mea este umilă, dar puternică. Este plină de compasiune și iubitoare, totuși cutezătoare și aprigă”. Cuprinzându-i drăgăstos fața în palmele lui, mai adăugă, „Fără experiențele din Uț, sora pe care am lăsat-o în urmă pe când aveam șaptesprezece ani nu ar fi putut deveni femeia aceasta”.

Dina își înfășură mâinile în jurul antebrățelor lui Iosif și cei doi își rezemă frunțile una de cealaltă, așa cum făcuseră de mii de ori pe când frații lor îl tachinau sau necăjeau. Clipocitul apei din eleșteele grădinii spulberă gândurile trudite ale Dinei și pesemne că mascase și păcănitul sandalelor lui Manase pe aleea pardosită cu dale.

„Tușică Dina, un schilod bogat cere să te vadă!” o anunță acesta. Ea își ridică privirea spre el, dar se ținu strâns de brațele lui Iosif. Sub salcâm, se afla Iov, rezemat doar într-

un baston și înveșmântat într-o robă fină, vărgată. Înfațișarea lui, însă, era a unui om care tocmai își pierduse cel mai bun prieten.

— *Geneza 36: 33*

Bela a murit; și în locul lui a împărății lobab, fiul lui Zerah din Bojra.

I

Iov se zgâia, uluit, la suma tuturor temerilor sale. Dina se afla în brațele unui soț bogat și chipeș care, vedea limpede, o adora. Venise prea târziu. Elihu, din spatele lui, îi dădu un ghiont, dar el nu mai putea face niciun pas. Ajunseseră în miezul zilei, în nădejdea de a nu fi nevoiți să dea ochii cu enigmaticul verișor Iosif. În schimb, dădură buzna chiar în clipele de intimitate ale acestui cuplu.

Când sosiseră în Gosen, Iov și Elihu aflaseră că legendarul vizir al Egiptului nu era altul decât fiul de multă vreme pierdut al lui Iacov. Plecaseră în grabă, înarmați doar cu informația că Dina locuia în palatul vizirului. Acum, era cât se poate de limpede că Dina și preaiubitul ei împărțeau casa lui Iosif.

„Manase! Nu trebuie să spui asemenea lucruri”, îl dojeni Dina pe băiețel, strângându-l în brațe. „Acesta nu este un schilod. Este prietenul meu, Iov”.

Bărbatul musculos și bronzat își încolăci, posesiv, un braț în jurul umărului ei. Tăcerea se prelungi stânjenitor de mult, în vreme ce Iov sorbea fiecare amănunt al frumuseții Dinei – o ultimă privire. Mătrăgunele și narcisa păleau prin comparație, însă mireasma îmbătătoare a florilor de lotus îl deșteptă la realitate. *Nu pot să-i dăruiesc tot ceea ce merită.*

Își dresе glasul și dădu să plece. „Îmi pare rău că v-am întrerupt. A fost o greșeală din partea mea să vin...”

„Iov, аșteaptă!” Dina se smulse din brațul bărbatului. „Nu pleca! Vreau să-l cunoști pe Iosif, fratele meu”.

Deși aproape că i se tăiară picioarele de ușurare, Iov se simțea în continuare tulburat de zâmbetul nerușinat al tânărului aceluia fermecător. „Fratele tău? Am crezut că fratele tău este vizirul lui Faraon”. Bărbatul acesta cu chip de copil era cam de aceeași vârstă cu fiii lui. Și unde erau vopselele egiptene de pe la (a, fustanela și podoabele regale? Cum era cu puțință ca acesta să fie preamăritul „tată al lui Faraon”, hrana Egiptului, cel ce salvase lumea de foamete?

„Elihu!” Dina trecu în fugă pe lângă Iov, ca și când tocmai îl băgase de seamă, în spatele lui, pe tânărul ei prieten. Iov se dădu la o parte, șchiopătând stânjenit, ca să le facă loc pentru reuniune. „Când аți sosit?” întrebă ea, cu glasul tăiat de emoții și entuziasm. „Аți fost în vizită la Aban și Nogahla, la vila lui Potifar?”

Elihu își mută privirea de la Iov la Dina și de la Dina la Iov, măsurându-și răspunsul. „Am ajuns ieri în tabăra tatălui tău și am călătorit toată noaptea în căutarea ta”.

Sub apăsarea fricii, Iov își lăsa capul în jos. Asta era. Elihu dezvăluise unicul scop al călătoriei lor. *În căutarea ta... în căutarea ta...* Se simțea aidoma unui băiat sfios, prea stânjenit ca să o privească în ochi. Grădina se cufundă în tăcere. Nu se auzea decât răpăitul fântânilor, aidoma unei ploii de primăvară.

„Nu-mi vine să cred că ești aici”. Dina făcu un pas spre el, iar când mâna ei se odihni pe brațul lui, Iov își ridică

ochii spre fața ei dulce. „Iosif”, spuse ea, „te rog, vino și fă cunoștință cu prietenul meu, Iov”. Deși nu își putea desprinde ochii de la Dina, Iov simți mișcarea vizirului. „Cred că voi vorbi cu Iov altă dată, soră”, spuse Iosif, trecând pe lângă ei, urmat, fără tragere de inimă, de micuțul Manase. „Cred că acum am să fac cunoștință cu prietenul tău, Elihu”. Iosif își bătu oaspetele cu palma pe spate și îl conduse în interiorul zidurilor de granit roz ale palatului său.

Plecarea lui Iosif tulbură aerul cu o mireasmă ușoară de ulei de migdale. Iov se întrebă dacă Dina se putea mulțumi cu un bărbat a cărui piele nu era unsă cu acest extract și strălucitoare. Ea era atât de frumoasă, iar Iosif, vizier fiind, o putea prezenta celor mai chipeși și puternici bărbați ai Egiptului. Părea fericită aici. *El Șadai, să-i mai spun oare de dragostea mea?*

„La ce te gândești?” întrebă ea. Ochii îi erau albaștri precum florile de lotus ce pluteau în eleștee.

„Mă... mă gândesc...” Cum să-i redea miile de gânduri ce se învâртеbeau în sufletul lui și se băteau cap în cap? Aidoma unor vânturi ce suflau din direcții opuse, ele erau învolburate și confuze. Pe grămada de gunoi, vorbise ceasuri în șir cu Dina. În cenușă, își găsise lesne cuvintele.

„De ce ai venit?” Moliciunea din glasul ei se usca precum brânzeturile vechi de o săptămână.

„Am venit pentru că... pentru că...” Iov își studie mâinile – cele trei degete de la cea dreaptă, unicul deget rămas la cea stângă. Și atunci, auzi hohotele ei de plâns. Speriat, își ridică privirea spre diamantele ce picurau din ochii ei.

Dina îndepărtă nestematele cu dosul mâinii. „Mai cauți

încă o îngrijitoare?”

Cuvintele ei îi străpunseră ființa. „Asta crezi?” își lăsa bastonul să-i cadă și o luă de umeri. „Sunt un schilod care cerșesc iubirea unei femei frumoase!” Lacrimile i se rostogoleau pe obraji. „Dar n-am niciun drept să-ți spun că te iubesc din toată inima, când brațele mele nu te pot duce în camera nupțială și averea mea nu-ți poate chezășui un regat”. Răbufnirea îl sperie aproape tot atât de mult ca pe Dina. Suflând greu, nu știa dacă să o sărute sau să-și ia bastonul și să apuce cea dintâi caravană către Dinhaba.

Rămaseră tăcuți în picioare, plângând, căutând fiecare privirea celuilalt.

„Te-am auzit spunând că mă iubești?” șopti Dina, în cele din urmă.

„Asta e tot ce-ai auzit?” replică lov moale. Tânjea să prindă lacrima ce atârna de bărbia ei. În loc de asta, însă, îi eliberă umerii și, zgâindu-se la mâinile lui vrednice de dispreț, încercă să le ascundă în dosul faldurilor rochiei.

„Te-am iubit, lov”, spuse Dina, „din prima zi în care te-am cunoscut”. Surprinzând expresia de nesiguranță de pe chipul lui, se grăbi să explice, „Nu m-am *îndrăgostit* de tine decât după moartea lui Sitis, dar am iubit idealul, omul lui Dumnezeu din tine”. Nuanța bujorilor din obraji ei ar fi făcut de rușine până și un amurg de soare. Îi luă mâna stângă într-ale ei, o ridică spre obraz și, întorcând-o, îi sărută palma. „Dar acum te iubesc așa cum o femeie iubește un bărbat, așa cum o soție ar trebui să-și iubească soțul”.

Ea își plecă capul și, pentru prima oară, își feri ochii. El îi cuprinse fața în mâini, implorând-o să-l privească,

încându-se în lacurile acelea albastre. „De unde ai știut că acestea erau cuvintele pe care aveam nevoie să le aud?” îi sărută dulce lacrimile, care se amestecară cu ale lui atunci când buzele lor se cunoscură pentru întâia oară.

Zilele ce au urmat declarației de iubire a lui Iov îi părură Dinei un vis. Iosif își asumă rolul unui abba și hotărî să-i plătească lui Iov un pre (frumos pentru mireasă și să îi ofere acesteia o zestre generoasă. Dina își alese pentru rochiile ei pânzeturi fine și voaluri în toate culorile curcubeului, unele întrețesute cu fire de aur, altele cusute cu nestemate. Un negustor de bijuterii îi montă coroana de mireasă, pe care o lucră din aur din Ofir, cu pietre scumpe de onix, safir, jasp, rubine și topaz din Cuș.

„Mă simt ca o regină”, îi șopti Dina Nogahlei în dimineața nunții.

În urmă cu două zile. Dina, Iov, Elihu, Aban și Nogahla pleaseră pe apă către Thebes, departe de docuri, împreună cu familia lui Iosif și gărzile. Muzicienii lui Faraon le însoțiseră plecarea cu serenade, iar pe țărmuri, dansatorii învârteau flamuri și se răsuceau în loc aidoma unui pendul giroscopic de copii. Dina amățise doar privindu-i.

Alți muzicieni însoțiseră nuntașii pe vas, cântând triluri din flaute și lire și zdrăngănind la harpe. Împodobită cu bucăți mari de olandă albă din Gaza – un material nou țesut de edomiții din regiunile învecinate cu cea în care locuia Țofar – barca înainta anevoie printre vadurile lui mai strâmte ale Nilului.

„Nu-i așa că jupânul Țofar s-ar face roșu la față precum bătrânul și răutăciosul Esau dacă ar ști că voalurile lui îi

decorează ție feluea de nuntă?” în ochii negri ai Nogahlei juca o sclipire poznașă și, preț de u clipă, Dina se delectă cu sentimentul unei satisfacții obraznice.

În dimineața aceea, după două zile și două nopți petrecute pe Nil, nuntașii ajunseseră în Avans, unde debarcaseră și merseseră pe uscat până în tabăra lui Abba Iacov din Gosen. Pământul negru și câmpiile verzi din acest (mut închipuiau o nestemată în mijlocul secetei și a pulberii maronii din jur. Bărbații călăreau câte doi în splendidele care ale lui Faraon, iar femeile, în căruțe trase de boi. Dina se înghesui lângă Nogahla și alte trei servitoare, în carul cu roți de aur împodobit special pentru mireasă și tras de o pereche de boi drapați în purpuriu, cu coamele strălucitoare de atâta lustru.

„Stăpână...” începu Nogahla, dar Dina îi puse cu blândețe două degete pe buze.

„Tu ești acum stăpâna propriei tale averi, Nogahla, și ai două servitoare la dispoziție. Ești căsătorită cu un bărbat bogat, care te iubește și îl venerează pe El Șadai. A venit timpul să-mi spui Dina”. Nogahla o luă de mână și își împleti degetele cu ale ei. „Bine, Dina, dar nu uita. Și tu ești pe cale să te măriți cu un bărbat bogat, care te iubește și îl venerează pe El Șadai”.

Dina își lăsă ochii în jos. Pesemne că o fostă servitoare cușită considera darurile pe care Iov le primise din partea clanului său edomit o avere însemnată, dar ea știa că erau nevoiți să o chivernisească cu grijă ca să poată întreține gospodăria vastă a lui Iov și să întemeieze o familie. „Nogahla, sunt fericită cu bogățiile dragostei soțului meu și cu darurile modeste din partea familiei și a prietenilor”.

Încind, prietena ei își acoperi gura de parcă ar fi înghițit o muscă dintre cele ce se învâlmășeau pe cozile boilor. „Tu nu știi!”

Dina așteptă, dar Nogahla nu dădu și alte detalii. „Ce să știi?”

„Nu, nu am de gând să-ți stric surpriza”. Clătină din cap și strânse din buzele care alcătuiau o adorabilă panglică de culoare roz.

„Ei bine, acum va trebui să-mi spui!” Dina se trezi, deodată, interesată de întrevederile de care se bucuraseră Iov și Iosif pe când se născu în Thebes, de camaraderia lor tot mai adâncă și de hazul lor tihnit. De fapt, acum că Nogahla se purta cu atâta sfială, își aduse aminte că Aban și Elihu luaseră parte și ei la câteva dintre acele ședințe tainice. „Spune-mi, altfel o mituiesc pe Nada să locuiască cu mine jumătate din /.i. Când ne întoarcem în Dinhaba!”

Nogahla râse., 3 ine, bine, îți voi spune. Dar cred că Nada va vrea oricum să se împartă între noi două. Tu nu?” Înainte de a-i fi divulgat adevărul, Dina o mângâie pe Nogahla pe obraz. „Aban mi-a zis că Iahve a înmulțit nespus de mult averea lui Iov câtă vreme am fost plecați. Uț – adică Dinhaba – a devenit un punct major de negoț și atât averea lui Aban, cât și cea a lui Iov, au fost mai mult decât binecuvântate”. Nogahlei îi scânteiau ochii. „Vezi? Ți-am spus eu că amândouă ne vom căsători cu bărbați cu stare”.

Dina se holba la ea, fără să-i vină a crede. Cum era cu putință să fie așa? Își aminti cuvintele lui Iosif – „Planurile lui Iahve sunt mai mari decât ale noastre” – și cum, câteva clipe mai târziu, pe ușă intrase Iov.

Ațintindu-și privirea asupra carelor din procesiunea

nupțială dinaintea lor, își dădu seama că toți acei bărbați își aveau propria istorie extraordinară a implicării personale și a binecuvântării lui Iahve în viața lor. „Nogahla, ai visat vreodată că îți vei vedea din nou tatăl?” Morocănosul soldat călărea în primul car, împreună cu Iosif, ținând hățurile pentru vizirul care îi fusese cândva sclav.

Pe genele cușitei se iviră lacrimi. „Deși mi-a dat trista veste a morții mamei mele, cel puțin am ajuns să-l cunosc pe tatăl pe care l-am întâlnit doar pentru scurt timp pe când eram copil”. Își ridică degetele subțiri până la gât; trăsăturile ei erau de-acum ale unei femei, nu ale unei fete. „Iar El Șadai mi-a răspuns unei rugăciuni pe care n-am îndrăznit niciodată să o rostesc. Iahve mi-a dăruit un soț care poate vorbi cu tatăl meu de la egal la egal – un om de arme și un om înstărit, un om care i-a arătat marelui Potifar că El Șadai nu este doar al evreilor”. Pe obrazii ci de mahon se prelingeau lacrimi, iar Dina o îmbrățișă strâns.

„Soțul tău este un om bun, prietena mea”. Se uită la îndemânarea cu care Aban mîna carul tras de doi armăsari, în care Iov își ținea echilibrul cu ajutorul unei proptele speciale, fixată în carul mirelui la porunca lui Iosif. „Suntem cu adevărat niște femei binecuvântate”. Fiul neprihănit al lui Sayyid era pentru ea un prilej de uimire și aduse laude lui Dumnezeu pentru miraculoasa încercare, credință și vindecare a lui Iov.

Elihu, în cel de-al treilea car, hoinărea în zigzag pe pășunile de smarald ale Gosenuului. Petrecuse ceasuri în șir studiind tehnicile de echitație, însă acordase puțin timp practicii. Văzându-l pe exemplarul discipol al lui Iov balansându-se regește, cu o mână pe hățuri și cu cealaltă

pe portiera carului, în vreme ce gărzile vizirului se străduiau din răsuputeri să se ferească din calea armăsarilor săi năvălași, Dinu nu-și putu înăbuși râsul. *El Șadai, binecuvântează-l pe prietenul meu cu o mireasă pură și frumoasă. Merită o femeie care să-l iubească așa cum îl iubesc eu pe Iov.*

La orizont, se ivi tabăra lui Abba Iacov. Dinei îi stătu inima în loc. Corturi din păr de capră pătau ținutul, iar turmele și cirezile cutreierau pășunile și spicuiău ogoarele galbene-cafenii. Mirosea ca acasă – a păstori asudați și a bălegar de oaie, a supă de linte și a friptură de miel. Copiii schelălăiau, arătând cu degetul și fluturându-și mâinile către gărzile din carele vizirului. Îi salutau, însă, niște ochi dați cu kohl și neabătuți de la misiunea lor.

„De ce am acceptat să mă întorc aici, Nogahla?” Dinei i se strânse stomacul la gândul de a da ochii cu Abba Iacov, după felul în care își bătuse joc de credulitatea ei legată de Esau.

Prietena ei îi cuprinse obraji cu mâini de fier și o privi drept în față. „El Șadai își poate face lucrarea în orice împrejurare, stă – Dina. Dacă am învățat ceva, tu și cu mine, am învățat acest adevăr”. Dina nu putu decât să încuviințeze, iar tânăra femeie își continuă lecția. „Este ușor să ne amintim acest adevăr când viața este ușoară, dar trebuie să ni-l aducem aminte una alteia când viața devine grea”. Cele două se strânsesă tare în brațe, închizând ochii – ca și când încordându-și fiecare mușchi ar fi putut, cumva, să izgonească temerile de viitor.

Când deschise ochii și se uită dincolo de corturile festive din tabăra lui Iacov, Dina zări apropiindu-se stindardele roșii

ale unei oștiri. „Nu!” Se îndreptă de spate, făcând-o pe Nogahla să tresară. Steagurile purtau simbolul unui zeu care ținea în mână un munte. „Este unchiul Esau!”

„Oh, stăpână! Cine l-a invitat la nunta ta?” Nogahla izbi cu mâna în carul nupțial. „Poate că acesta este un moment bun să ne amintim una alteia de prezența lui El Șadai”. În oricare altă zi, Dina ar fi apreciat credința prietenei sale. În ziua nunții ei, însă, nu putea vedea decât răsrângerea soarelui în săbiile din fier ale oștenilor lui Esau.

Carele lui Iosif sosiră în marginea dinspre miazăzi a taberei cu mult înaintea celor trase de boi. Dina zări în depărtare siluetele bărbaților, care zoreau către focul din mijlocul taberei, unde Abba Iacov și fiii săi așteptau să înceapă ceremonia.

„Vizitiu, du carul meu drept în tabără!” spuse Dina. „Nu-l priponi cu celelalte animale”. Vorbise într-o egipteană stricată, dar bărbatul părea a fi priceput, chiar dacă șovăia să îi dea ascultare. „Grăbește-te, că de nu, mân boii eu însămi!”

Frâiele din mâinile bărbatului loviră cu putere boii, însă pasul dobitoacelor rămânea leneș spre deosebire de cel al cămilelor lui Esau. Până să ajungă carul nupțial lângă focul de tabără, unchiul Esau se postase împreună cu trei căpitani cu ochi obosiți lângă nuntașii cu chipuri posomorâte.

„Cum?” strigă Dina, coborând în grabă din car, fără să aștepte ajutorul vreunei servitoare, și se duse glonț și cu pași apăsați până la pâlcul de bărbați. „Ce este atât de important încât trebuie să-mi ruinezi ziua nunții, unchiule Esau?” pufni Dina, gâfâind, în zornăitul dansului bănuților

atârnați de coroana de mireasă. În timp ce își scotea vâlul împodobit cu nestemate, băgă de seamă, pentru prima dată, fața mohorâtă a lui Iov. Regretul și frica își disputau stăpânirea asupra ei. „Iov, ce s-a întâmplat?”

Tăcere. Se uită la Iosif, care stătea în picioare lângă Abba Iacov. Amândoi bărbații aveau capetele plecate, iar ceilalți unsprezece frați așteptau, plini de reverență, în urma lor. Nogahla se apropie de Aban, care o luă în brațe. Elihu era pământiu la față.

„Spuneți-mi careva ce se petrece!” exclamă Dina.

Apucând-o de umeri, Iov vorbi fără ocolișuri. „Niște trupe ismaelite s-au răzvrătit împotriva stăpânirii edomite și a domniei lui Bela și au atacat Dinhaba. Bela a fost ucis”.

Dina își aminti că Aban prezisese un atac violent în cazul în care edomiții dobândeau prea mult control în Uț. Dădu voie cuvintelor lui să i se sedimenteze în minte, în timp ce Iov continuă.

„Ismaeliții au invadat cetatea și i-au redat numele de la început – Uț”.

Dina suspină. Uitându-se de la un chip la altul, se simți egoistă din pricina ușurării care o încerca. „Îmi pare rău pentru rubedeniile tale”, spuse ea, „dar nu înseamnă lucrul acesta că ne putem întoarce în Uț și locui acolo ca până acum?”

Aban făcu un pas înainte, lăsând-o pe Nogahla în brațele liniștitoare ale lui Elihu. „Nu, mi-e teamă că, în clipa aceasta, niciun edomit nu este în siguranță în Uț. Când au atacat ismaeliții, prințul Bildad însoțea armata pentru că știa că Elifaz se află încă în cetate”.

„Oh, nu!” Dina se întoarse spre Iov, cuprinzându-i obrazii

cu mâinile

„Este în regulă, iubirea mea”, spuse Iov. „Unchiul Elifaz este în siguranță (a. Trupele lui Bildad l-au escortat înapoi la casa lui din Teman, iar Bildad a rămas în U), ca să păzească proprietatea și hambarele de grâne ale lui Aban”. Mutându-și privirea de la Nogahla către Dina, spuse cu părere de rău, „Aban și Nogahla trebuie să se întoarcă cât pot de repede, dar eu nu mă voi mai putea întoarce vreodată în Ut”.

Dina se întoarse spre Nogahla și cele două schimbă o mahnire tăcută. Apoi, căută din nou ochii lui Iov. „Dacă-i așa, atunci Aban și Nogahla vor avea nevoie (i, pur și simplu, să ne viziteze”. Totuși, vedea limpede că suferința lui lăuntrică mergea mai adânc decât loialitățile de trib. Tăcerea din tabără îi scurse tot sângele din obraji.

„Dina, după tragedii, Iahve mi-a redat mare parte din bogățiile mele”, îi spuse Iov, cuprinzându-i obraji cu mâinile. „Dar acestea au fost capturate de ismaeliti în timpul raidului. Acum nu-i mai pot oferi soției mele un cămin”.

Lumea întreagă se prăbuși peste Dina. Nu putea vedea decât lacrimile de regret care umezeau genele lui Iov. Dar ce importantă aveau pentru ei aurul și argintul? El trăise pe un morman de gunoi și dragostea lor se născuse din cenușă. Un sentiment de pace, cald și dătător de viață, i se răspândi în toată ființa. Trase aer în piept, gata să-și verse inima înaintea lui.

„Nu!” tună Aban. „Bildad este prinț în mijlocul poporului său, iar eu încă dispun de prezentă militară în casa mea, capabilă să-mi consolideze deciziile în Ut-” Se întoarse spre Iov. „Îți dau cuvântul meu că vei primi înapoi fiecare chesita

și fiecare inel de aur, prietene, și te voi compensa cinstit pentru pământurile și palatul tău”. Aban îi întinse o mână, îmboldindu-l pe Iov să o strângă și să pecetluiască pactul.

„Îți mulțumesc, Aban”, spuse acesta, făcând un pas înainte și punând o mână pe antebrațul bărbatului.

„Eu încă am nevoie de un succesor”. Vocea răgușită a lui Esau întrerupse tandrețea momentului. „Iov, întotdeauna ai fost prea moale ca să conduci”, spuse el, scărpinându-și barba roșie și răvășită. „Așadar, îți schimb numele, în nădejdea că asta îți va schimba și firea. Te vei numi Iobab și trebuie să înveți să clădești împărăția edomiților cu o mână de fier”.

Iov ridică o sprânceană. „Nu am nicio proprietate, unchiule. Cum să clădesc o împărăție când nu-mi pot construi nici măcar o casă?” Dina se întrebă dacă acesta era felul lui blând de a refuza titlul conferit de Esau.

„Aș putea sugera Bozrah?” Toți ochii se întoarseră spre Iosif, care până atunci păstrase tăcerea. „Este un oraș mic, dar are mare potențial, se găsește lângă două drumuri comerciale majore și este protejat din toate părțile de stânci abrupte”.

Esau își miji ochii către nepotul lui cu înfățișare de egiptean. „Și cum se face că știi atâtea despre o cetate din ținutul meu, *vizirulei* Fața plină de bunătate a lui Iosif se făcu din piatră jombică. Kohlul și malahitul îi prelungeau ochii în arme de pisică. „În primii doi ani de secetă, tot Egiptul și Canaanul și-au schimbat șechelii și debenii pe hrana lui Faraon. Acum, în cel de-al treilea, își vând vitele pentru o ceașcă de grâne”. Se aplecă înainte. „Dar dacă nu mă mulțumesc să clădesc doar imperiul Faraonului?”

Podoabele de aur de la gât și de pe cap îi scânteiau în soare, iar reflecția lor îl făcu pe Esau să își ferească ochii. „Vezi tu, *unchiule*, am trimis iscoade în Edom ca să mă pregătesc pentru ziua când oamenii tăi vor veni să cerșească pâine de la Faraon”. „Cum îndrăznești?” Omul se făcu tot atât de roșu precum steagurile din mâinile oamenilor săi.

„Îndrăznesc pentru că sunt vizirul celui mai puternic imperiu de pe pământ, iar tu ai face bine să cauți să te vâri sub pielea mea”. Fără să aștepte un răspuns, Iosif își încolăci un braț în jurul umerilor lui Iov. „Regele *Iobab* va fi în curând soțul preaiubit al surorii mele favorite și se înșală spunând că nu are un cămin. În curând, se va bucura de mare prosperitate. Aban a făgăduit că îi va înapoia averea din Uș, iar eu îi ofer un preț enorm pentru mireasa lui”. Întorcându-se spre Abba Iacov, adăugă, „Și sunt încredințat că și tatăl meu vrea să adauge un dar”. Pentru prima dată de când Iosif își începuse discursul, stacojiul de pe fața lui Esau începu să pălească. „Așadar, Iacov, te învoiești? Vei adăuga la prețul de mireasă oferit de Iosif pentru fiica ta?”

Dina îl văzu pe tatăl ei topindu-se sub privirea sfredelitoare a lui Iosif. Știa că mai curând ar fi murit decât să îl dezamăgească pe fiul său favorit. „Bineînțeles că da”, mormăi Iacov. „Am de gând să-i ofer și eu lui Iov un preț pentru mireasă”.

Rânjetul satisfăcut de pe fața lui Esau aproape că izbuti să ruineze victoria Dinei, însă glasul umil al lui Iov întrerupse revărsarea de generozitate. „Sunt profund recunoscător pentru darurile voastre, dar rămâne o întrebare”. Întorcându-se spre Dina, o luă de amândouă

măinile și se pierdu în ochii ei. „Dragostea noastră s-a născut din cenușă”, spuse el. „Poți acum să iubești un rege?”

În depărtare, un tril mirui momentul. *Pupu-pu*. Cei doi gemură la unison. Dina scrută cu privirea fiecare curmal din tabără, în speranța de! găsi prețioasa pupăză.

Iov o prinse, drăgăstos, de bărbie și o sărută ușor. Suspendată în clipa aceea. Dina abia dacă putea să respire. Gustul sărutului lui. Bătaia inimii ei. Semnul de aducere-aminte a prezenței lui Dumnezeu în viața

„Poți să iubești un rege?” o întreabă el din nou.

„Eu îl iubesc pe Iov”, răspunse ea.

Un bubuit blând de tunet hurui deasupra Ținutului Negru al Egiptului îi o briză răcoroasă undui copacii. Dina își văzu chipul în ochii lui Iov. Era o femeie iubită. Și inima îi prinse aripi – Iahve își găsea plăcerea noi.

Epilog

— Iov 42: 12 - 17

În cei din urmă ani ai săi, Iov a primit de la Domnul mai multe binecuvântări decât primise în cei dintâi. A avut paisprezece mii de oi, șase mii de cămile, o mie de perechi de boi și o mie de măgărițe. A avut șapte fii și trei fete; celei dintâi i-a pus numele Lemima, celei de-a doua Cheția și celei de-a treia Cheren-Hapuc. În toată țara nu erau femei așa de frumoase ca fetele lui Iov. Tatăl lor le-a dat o parte de moștenire printre frații lor. Iov a mai trăit după aceea o sută patruzeci de ani și a văzut pe fiii săi și pe fiii fiilor săi până la al patrulea neam. Și Iov a murit bătrân și sătul de zile.

Nota autoarei

A

fost o plăcere și un privilegiu pentru mine să descopăr comori ascunse și să meștesugesc o poveste care zăpăcește, înfioară și provoacă la deschiderea Bibliei. Unii mă întreabă cum de pot scrie ficțiune biblică când Cuvântul lui Dumnezeu este adevărul. Nădejdea mea este ca, prin următoarea ilustrație, să vă ajut să înțelegeți mai bine ficțiunea biblică.

V-ați scos vreodată pantalonii de trening din sertar și ați observat că elasticul a ieșit din talie? Ei bine, anevoioasa sarcină de a vâri elasticul acela înapoi în betelie seamănă întrucâtva cu scrierea ficțiunii biblice. Betelia întruchipează Cuvântul infailibil al lui Dumnezeu - ea rămâne aceeași, neschimbată. Faptele istorice evazive și firul flexibil al intrigii sunt precum elasticul pe care scriitorul trebuie să-l treacă prin Scriptură pentru a pune cap la cap povestea.

O parte din personajele din *Dragoste din cenușă* sunt numite de-a gata în Scriptură: Isaac, Iacov, Esau, Dina, Iov etc. Altele sunt menționate în alte texte istorice decât Scriptura. De pildă, un text ebraic străvechi numit *Testamentul lui Iov* o înfățișează pe soția lui Iov drept o femeie de origine arabă, pe nume Sitis. Din această relatare mistică a vieții lui Iov am spicuit multe dintre ideile intrigii, folosindu-mă de variații subtile care să facă povestea mai credibilă în contextul biblic.

Dr. Karl Kutz, președintele departamentului de limbi biblice de la Universitatea Multnomah, mi-a fost de un imens ajutor în căutarea contextului istoric. Deși nu a întârziat să punteze problemele asociate cu strădania de a plasa cartea lui Iov pe o axă temporală liniară, Dr. Kutz a

sesizat conexiunea presupusă de termenul ebraic folosit pentru „servitorii” lui Iov (Iov 1: 3), care mai apare doar în relatarea din Geneza despre Isaac (Geneza 26: 14). În mod similar, termenul ebraic pentru darul de kesitah de argint primit de Iov din partea familiei sale (Iov 42: 11) se găsește doar în Geneza 33: 19 și Iosua 24: 32. De asemenea, el este de acord că ar fi, în mod cert, posibil ca Iov să fi trăit în era patriarhilor, întrucât Septiaginta (o traducere grecească a Vechiului Testament) consemnează moartea lui Iov la vârsta de 248 de ani.

Dr. Kutz a indicat existența în Septiaginta a unei anexe la cartea lui Iov, care îl leagă pe Iov de personajul istoric Iobab (amintit în Geneza 36: 33). De asemenea, potrivit acestei anexe, Iov și-a luat o soție de origine arabă (pe care eu o prezint drept ismaelită) și cel dintâi fiu al său s-a numit Enon. Deși au o valoare istorică discutabilă și reflectă tentativa de a istoriciza personajul lui Iov, datele din această anexă vin totuși în sprijinul unei percepții populare potrivit căreia Iov a fost contemporan cu patriarhii și ne pun la îndemână un cadru convenabil pentru desfășurarea povestirii.

De mister este învăluită și străvechea cetate a Uțului, fapt care îi determină pe unii comentatori să o plaseze la nord de Canaan, lângă Aram, în vreme ce alții o localizează la granița sudică dintre Edom și Arabia. Adevărul este că nu știm cu certitudine. Această incertitudine face „elastica” ficțiunii mele posibil și maleabil. Am ales să așez cetatea Uț la granița dintre Edom și Arabia și am studiat munții Edomului, care ocolesc autostrada transiordaniană. După ce mi-am dat seama că Petra se afla în apropiere, am creat

străvechiul Uț cu facilități mai congruente cu perioada nabateană a orașului Petra, dar am autentificai locațiile și descrierile pădurilor și ale izvoarelor naturale cu ajutorul imaginilor radiale puse la dispoziție de nasa. Gov. Din nefericire, nu am avut niciodată prilejul de a vizita Petra și, așa stând lucrurile, m-am mulțumit cu propria imaginație și cu www.youtube.com.

Întrucât tradiția rabinică este o parte vitală a credinței iudaice, două alte texte meu modelat gândirea asupra concepției celei mai răspândi le despre Casa lui Sem. *Cartea lui Iașer* este un text ebraic documentai în Vechiul Testament (Iosua 10: 13; 2Samuel 1: 18); însă, copiile actuale ale originalului nu au fost autentificate. În traduceri fidele care ne sunt la îndemână, capitolul 28 relatează că „Iacov este trimis în Casa lui Sem... ca să învețe Calea Domnului, însă Esau n-a vrut să se ducă”. O lucrare ulterioară a rabinului Louis Ginzberg, *Legendele evreilor*, face referiri, în repetate rânduri, la Casa lui Sem. Autorul atribuie educația în spiritul fricii de Dumnezeu pe care au primit-o Avraam, Isaac, Iacov și chiar și Melhisedec (preotul Dumnezeului Celui Preaînalt căruia Avraam i-a plătit zeciuială în Geneza 14) învățăturilor lui Sem și ale descendenților săi. Deși nu este un fapt atestat biblic, Casa lui Sem rămâne o tradiție rabinică ce a supraviețuit de-a lungul a mii de ani.

Mi-am demarat cercetările în biblioteca Universității Multnomah *cu un comentariu asupra cărții lui Iov*, de Édouard Dhorme (Nelson, 1984). Ca multe alte femei, m-am întrebat și eu dacă comentatorii au o părere despre identitatea soției fără nume a lui Iov. Nevăzând nicio

mențiune a numelui sau descendenței ei acolo, am răsfoit la capitolul 42, în căutarea unor comentarii pe marginea restituției lui Iov și a binecuvântărilor celei de-a doua familii. Și acolo, iată, am găsit pentru prima dată sugestia că Dina, fiica lui Iacov, ar fi fost cea de-a doua soție a lui Iov. Imaginația mi-a luat foc și așa a fost sădită în mintea mea sămânța acestei povești.

Unele tradiții rabinice, precum *Targum of Iob* și *Pseudo-Philo*, o identificau pe Dina drept unica soție a lui Iov, cea care i-a născut toți cei douăzeci de copii și a suferit alături de el în încercările și restituirea finală. După cum am amintit adineauri, Septuaginta o descrie pe soția lui Iov ca având descendență arabă. Autorul *Testamentului lui Iov* îmbină cele două tradiții, astfel încât Dina devine a doua soție a lui Iov, după ce Sitis se stinge din viață în timpul suferințelor lui. Am fost de-a dreptul înfiorată de prospectul vindecării lui Iov și al răscumpărării Dinei. După aceea, însă, am descoperit Geneza 46, unde Dina își însoțește tatăl, pe Iacov, în Egipt. Pe neașteptate, „elasticele” ficțiunii mele se blocase în „betelia” biblică și nu aveam nici cea mai mică idee cum să o scot la capăt. Cum era cu puțință ca Dina să locuiască în Egipt cu tatăl ei, dacă se mărita cu Iov în Uț?

Am continuat să sap. Biblia prezintă mutarea lui Esau din Canaan în Munții Seir, precum și pe soțiile sale ismaelite, hivite și hitite. Însă semnificația culturală și geografică a amalgamului de nații din Edom a înflorit în închipuirea mea abia după ce am citit *Whence Came the Hyksos, Kings of Egypt?*, de David J. Gibson. Deși teoriile Dr. Gibson sunt controversate, ele au adăugat dimensiunea tranzacțiilor

dintre Egipt și Edom, care mi-a deschis ochii asupra unui posibil rol politic jucat de Esau în istorie. Acesta îmi oferea o caravană care să o transfere pe Dina în Egipt într-un mod plauzibil și un șiretlic vrednic de tot disprețul pentru a o ademeni. „Elasticul” meu ieșise la liman!

În sfârșit, mica pupăză dă lucrurilor o structură rotundă, închegând laolaltă intriga, istoria și Cuvântul lui Dumnezeu. Menționată de două ori în Scriptură (Levitic 11: 19; Deuteronom 14: 18), pe 30 mai 2008, pupăza a fost aleasă cea dintâi pasăre națională a Israelului. Deși din punct de vedere biblic, ea cade în categoria animalelor necurate, frumoasa creatură a câștigat inima Israelului, devansând șoimul roșu, pescărușul cu piept alb, bufnita albă și alte păsări.¹ Din nou, pupăza mea își cântă cântecul victorios.

Îți mulțumesc, drag cititor, pentru că ți-ai făcut timp „să treci elasticul” împreună cu mine prin Cuvântul lui Dumnezeu. Sper să poți vedea acum că ficțiunea biblică este mult mai mult decât o închipuire fantezistă acum ar fi putut fi lucrurile. Inima mea tânjește cu adevărat să afle cum L-au experimentat personajele biblice pe Dumnezeu! pe care eu îl cunosc azi. Fii binecuvântat și shalom ție!

Mulțumiri

F

Ilosofii spun că este nevoie de un sat întreg pentru a crește un copil.

Ei bine, și eu m-am simțit adesea ca un copil în strădaniile mele de a scrie această carte și sunt atât de

1 Erez Erlichman, „Hoopoe Israel's New National Bird.” Ynetnews.com, May 30, 2008, <http://www.ynetnews.com/articles/0,7340.L-3549637,00.html>.

recunoscătoare satului de prieteni, familiei și colegilor care m-au asistat, educat și inspirat.

Grupului meu de scriitori: lui Meg Wilson, pentru lungile ei ceasuri de editare prin telefon, pentru încurajările față în față și pentru sesiunile de consiliere din ceasul al unsprezecelea, prelungite până târziu în noapte. Lui Velynn Brown, pentru că a văzut imaginea de ansamblu și m-a provocat să aștern pe hârtie sentimente mai profunde. Lui Michele Nordquist, pentru credincioșia ei față de acest proiect prin e-mail, deși ne-am întâlnit doar de trei ori - ea a fost cea care, din timp în timp, mi-a suflat vânt în vele. Și scumpului meu soț - omul ultimelor detalii, cu stiloul său roșu de profesor.

Fiicelor mele, Trina și Emily, niște tinere strălucite, copilașii mei scumpi pe veci, pentru că îmi sunteți cele mai bune prietene. Părinților mei, Charley și Mary Cooley, pentru că m-au binecuvântat cu o moștenire evlavioasă și cu drag de Cuvântul lui Dumnezeu. Părinților inimii mele, Pat și Sharie Johnson, pentru binecuvântările tangibile și intangibile pe care dragostea voastră le aduce în viețile noastre. Dragului meu tată-socru, Bill Kidwell, care a gătit de multe ori cina pentru întreaga familie, când eu eram sechestrată la calculatorul meu.

Lui Vicki Crumpton: nu am crezut că un editor ar putea fi atât de plin de bunătate și de încurajări, un adevărat șef de galerie de la început și până la sfârșit! Lui Dan Thomborg, pentru coperta splendidă. Celorlalți din echipa de la Revell, care m-au îndrumat ca pe un țânc prin labirintul primei mele publicații. Lui Michele Misiak, Jessica Miles și Cheryl Van Andel: răbdarea voastră seamănă cu cea a lui - ei bine,

Iov.

Familiei noastre de la Universitatea Multnomah: Dr. Karl Kutz, care mi-a acordat harul de a-și petrece prânziurile răspunzând nenumăratelor mele e-mailuri cu mii de întrebări legate de limba și cultura ebraică și a acceptat o narațiune fictivă a datelor istorice precise pe care el le-a cercetat ani de-a rândul. Echipei de la biblioteca universității: lui Suzanne Smith, pentru ajutorul ei în procurarea materialelor de cercetare, și lui Pam Middleton, pentru răbdarea cu care m-a așteptat să returnez împrumuturile atunci când depășeam binișor termenul dat.

Incredibililor autori de ficțiune biblică care mi-au influențat viața prin expertiza și romanele lor temeinic documentate: lui Francine Rivers, pentru seria *Semnul Leului*, care mi-a deschis apetitul și a adăugat adâncime și dimensiune erei biblice; lui Anita Diamant, pentru *Cortul roșu*, prima mea sursă de inspirație, o fascinantă repovestire dintr-o perspectivă iudaică a erei patriarhilor; și lui Angela Hunt, pentru însuflețitele sale incursiuni în viața egipteană, prezentate în seria despre Iosif, *Vestigii ale fluviului străvechi*.

Prietenilor mei din Israel, Marian și Veronika Brenner, pentru ajutorul lor în traducerea și formulările din limba ebraică. (Nu-i așa că Dumnezeu este mare pentru felul în care a aranjat să ne așezăm unii lângă alții în acea croazieră?)

După cum am menționat foarte pe scurt și în dedicație, m-am zbatut vreme îndelungată cu o boală cronică. Ar fi de neiertat ca, la finele unei cărți despre suferință, să omit să le mulțumesc profesioniștilor care mi-au alinat durerea

cronică. Multe mulțumiri Dr. Marlene Dietrich, Dr. Richard Carroll, Dr. Donna Archer și lui Ellene Akins, LMP. Prin grija lor plină de compasiune, am izbutit să facem față durerii și, sperăm, să atingem multe inimi. Mai mult, aș vrea să vă încurajez pe cei ce treceți prin suferințe cronice să vizitați www.restministries.com, unde veți găsi multă încurajare și nenumărate resurse.

Fără îndoială că am uitat să aduc mulțumirile mele din inimă vreunei persoane însemnate. Acestora le cer har. Trag nădejde că voi avea un sistem mai eficient de ținere a evidenței cu prilejul următoarei cărți!

Iar ție, cititorule, mulțumiri pentru că ți-ai cheltuit prețiosul timp cu mine, de-a lungul acestor pagini. Rugăciunea mea este că ai văzut felul în care Cuvântul lui Dumnezeu poate fi pus cap la cap într-o poveste între (esută care, de azi înainte, îți va vorbi într-un mod nou.

În sfârșit și cel mai important, Dumnezeului meu – care vorbește prin șoapte și tunete când deschid Cuvântul Lui. Cum aș putea vreodată să-mi exprim adâncul dragostei, foamea, bucuria, mulțumirile față de creativul Făuritor al tuturor lucrurilor?

Mesu Andrews este o vorbitoare activă, care s-a dedicat studiului intens și pasionat al Scripturii. Punându-și în valoare adâncă înțelegere și iubire pentru Cuvântul lui Dumnezeu, în acest roman de debut, Andrews dă viață lumii biblice înaintea cititorilor ei. Ea locuiește în Washington. Vizitați-o pe Mesu la www.Mesuandrews.com sau www.loveamidtheashes.com.

O POVESTE DESPRE IUBIRE ȘI IERTARE.

SUFERINȚĂ ȘI VINDECARE

Când Isaac, bunicul ei mult iubit, moare, Dina trebuie să dea curs ultimei porunci a acestuia: să călătorească până în ținutul de baștină al lui Iov și să se mărite cu fiul lui. După ce lumea lui Iov se prăbușește, Dina se simte atrasă de acest mare bărbat, ajuns acum umil. Ce va risca dacă luptă pentru supraviețuirea lui?

Mesu Andrews țese o poveste emoționantă și tulburătoare despre Iov și Dina. *Dragoste din cenușă* însuflă viață, romantism și pasiune clasicei istorisiri biblice despre suferință și credință nestrămutată.

„În *Dragoste din cenușă*, Mesu Andrews pornește de la narațiunea biblică a unei mari tragedii și împletește cu măiestrie frumusețea și iubirea în mijlocul pierderii Povestea lui Iov adusă cu însuflețire la viață!”

— Jill Eileen Smith,
autoarea bestseller-urilor *Mical* și *Batșeba*

„În *Dragoste din cenușă*, Mesu Andrews dă viață, cu multă măiestrie, istoriei lui Iov din Vechiul Testament. Pe paginile cărții, ea ne vorbește despre devotamentul și credincioșia lui Iov față de învățăturile lui El-șadai. Apoi ne arată într-un mod creativ cum sunt demonstrate aceste principii în interacțiunea lui cu Dina. Vei fi mișcat până la lacrimi văzând cum personajele reflectă tainicul rol pe care suferința îl joacă în credința noastră. Dacă îți plac poveștile în care o intrigă puternică se împletește cu pasiunea romantică și cu adevărul biblic, citește această carte!”

— Carol Kent, vorbitoare și autoare

a Between a Rock and a Grace Place

Mesu Andrews este o vorbitoare dedicată trup și suflet studiului intens și pasionat al Scripturii. În acest roman de debut, punându-și în valoare profunda înțelegere și dragoste de Cuvântul lui Dumnezeu, Andrews aduce la viață universul biblic înaintea cititorilor săi. Scriitoarea locuiește în Washington.

KERIGMA